

รายงานการวิจัย

นวัตกรรมแนวคิดการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญา
และหลักพุทธศาสนา ประยุกต์ใช้การวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้าง

INNOVATION OF CONCEPT PROMOTING SELF ACTUALIZATION NEED
THROUGH INTELLECTION AND BUDDHIT PRINCIPLES APPLICATE THE
STRUCTURAL EQUATION MODELING ANALYSIS

พระมหาจักรพล อาจารย์สุโก
พระสุทธิสารเมธี
พระครูปลัดสุวัฒนสังข์คุณ
ฉัตรวรรณช์ องคสิงห์

รายงานการวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจาก
โครงการทุนวิจัยและนวัตกรรม
สถาบันวิจัยญาณสังวร มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
ประจำปีงบประมาณ 2565

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

รายงานการวิจัย

นวัตกรรมแนวคิดการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญา
และหลักพุทธศาสนา ประยุกต์ใช้การวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้าง

INNOVATION OF CONCEPT PROMOTING SELF ACTUALIZATION NEED
THROUGH INTELLECTION AND BUDDHIT PRINCIPLES APPLICATE THE
STRUCTURAL EQUATION MODELING ANALYSIS

พระมหาจักรพล อาจารย์สุโก
พระสุทธิสารเมธี
พระครูปลัดสุวัฒนสังข์คุณ
ฉัตรวรรณช์ องคสิงห์

รายงานการวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจาก
โครงการทุนวิจัยและนวัตกรรม
สถาบันวิจัยญาณสังวร มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
ประจำปีงบประมาณ 2565

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง นวัตกรรมแนวคิดการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา ประยุกต์ใช้การวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้าง มีวัตถุประสงค์การวิจัยคือ เพื่อศึกษาปัจจัยในการสร้างและพัฒนานวัตกรรมแนวคิดการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา เพื่อวิเคราะห์โมเดลประกอบเชิงยืนยันและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนาประยุกต์ใช้ผลการวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้าง เพื่อประเมินผลการทดลองใช้นวัตกรรมแนวคิดการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา เพื่อประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของนวัตกรรมแนวคิดการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี ภายใต้ระเบียบวิธีการวิจัยและพัฒนา โดยงานวิจัยนี้ เป็นการวิจัยและพัฒนา การศึกษาครั้งนี้แบ่งออกเป็น 4 การศึกษาเพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และสมมติฐานที่ต้องการพิสูจน์ การวิจัยมีประเภทของระเบียบวิธีดังนี้ การศึกษาที่ 1 ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ด้วยการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ใช้เทคนิค NGT (Nominal Group Technique) การศึกษาที่ 2 ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ด้วยรูปแบบวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) การศึกษาที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้รูปแบบการวิจัยเชิงพัฒนา (Developmental Studies) ด้วยเทคนิคการประชุมเชิงปฏิบัติการและทำกิจกรรมกลุ่ม การศึกษาที่ 4 ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) รูปแบบการวิจัยเชิงประเมินเพื่อการสรุป (Evaluative Research-Summative Type) การวิจัยและพัฒนานี้เป็นแนวทางการวิจัยที่มุ่งพัฒนาต้นแบบนวัตกรรม การวิเคราะห์เชิงคุณภาพของเนื้อหา (Content analysis) วิเคราะห์หัวข้อ (Theme analysis) วิเคราะห์ความอิ่มตัวของข้อมูล (Data Saturation) การวิเคราะห์ที่ใช้ Percentage of Eligibility และแปลผลเชิงคุณภาพการจำแนกระดับของคุณภาพ (Classification of Quality) สถิติที่ใช้ ได้แก่ ร้อยละ และการวิเคราะห์สถิติทำการคำนวณด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ สถิติที่ใช้ ได้แก่ %, \bar{x} , S.D., f วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ Kaiser-Meyer-Olkin Measures of Sampling Adequacy (MSA) และ Variance inflation Factor (VIF) วิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้างของปัจจัยที่มีอิทธิพล Second Order Confirmatory Factor Analysis และ Structural Equation Modeling สถิติที่ใช้ ได้แก่ %, \bar{x} , S.D. Df, p-value, X^2/df , GFI, CFI, RMR, RMSEA การประเมินความพึงพอใจ การวิเคราะห์ที่ใช้ One Way ANOVA และ สถิติที่ใช้ ได้แก่ %, \bar{x} , S.D. F-value, β , t-tests

ผลการวิจัยพบว่าจากการวิเคราะห์เนื้อหาการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ด้วยเทคนิคกลุ่มในนาม (NGT) เพื่อศึกษาปัจจัยในการสร้างและพัฒนานวัตกรรมแนวคิดส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา สามารถสรุปประเด็นหลักได้ดังนี้ แนวคิดส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิต ตามทฤษฎีของ Maslow พบว่าการสนับสนุนทางจิตใจ สภาพแวดล้อมที่เหมาะสม การศึกษาและแนะแนว รวมถึงการมีความสัมพันธ์ที่ดีในชุมชนมีความสำคัญต่อการพัฒนาความต้องการความสำเร็จในชีวิต การส่งเสริมปัญญาตามทฤษฎีของ Perry การฝึกฝน ยอมรับความคิดเห็นต่าง การใช้เทคโนโลยี สุขภาวะจิตใจ และบรรยากาศในครอบครัวมีบทบาทสำคัญต่อการเสริมสร้างปัญญาและช่วยให้เยาวชนประสบความสำเร็จ หลักธรรมอิทธิบาท 4 การพัฒนาเนื้อหาที่ส่งเสริม “ฉันทะ วิริยะ จิตตะ วิมังสา” เน้นการจดจ่อและพิจารณาอย่างรอบด้าน เพื่อส่งเสริมให้เยาวชนมีความมั่นใจในจิตใจและการตัดสินใจที่ถูกต้อง การพัฒนาชุดการเรียนรู้เน้นเนื้อหาส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิต เสริมสร้างทักษะและการฝึกฝนปัญญา การตั้งเป้าหมายที่มีความหมาย รวมถึงการใช้กรณีศึกษาและสื่อการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงกับชีวิตจริงเพื่อกระตุ้นการคิดวิเคราะห์ พัฒนาทักษะชีวิตและการบริหารอารมณ์ สื่อการเรียนรู้เน้นเรื่องการพัฒนาสติ สมาธิ การวางแผนชีวิต และการจัดการอารมณ์ ซึ่งเป็นทักษะสำคัญต่อการเติบโตและความมั่นคงในทุกมิติของชีวิต

การส่งเสริมความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา (CPSA) โดยใช้การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่สอง (Second-Order Confirmatory Factor Analysis) และโมเดลสมการโครงสร้าง (Structural Equation Modeling) พบว่าโมเดลที่พัฒนาขึ้นมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยใช้สถิติดังนี้ การตรวจสอบข้อมูลเบื้องต้นและการกระจายข้อมูล: การทดสอบ Mahalanobis Distances ชี้ให้เห็นว่า ค่าความคลาดเคลื่อน (Residuals) ต่ำและไม่มี Outliers ที่มีความสำคัญ เป็นสัญญาณถึงการกระจายแบบปกติของข้อมูล ค่า Mahalanobis Distance สูงสุดอยู่ที่ 31.291 ซึ่งผลการวิเคราะห์องค์ประกอบหลักของแนวคิด CPSA ได้แก่ PSBI (การส่งเสริมความสำเร็จในชีวิตด้วยหลักธรรมอิทธิบาท 4) มีน้ำหนักองค์ประกอบ 0.976 และค่า $R^2 = 0.908$ แสดงถึงความสำคัญสูงสุดในแนวคิดนี้ CSAS (ความต้องการความสำเร็จในชีวิต) มีน้ำหนักองค์ประกอบ 0.972 และค่า $R^2 = 0.987$ มีความสำคัญรองลงมา IDAL (การพัฒนาปัญญาในการเรียนรู้): มีน้ำหนักองค์ประกอบ 0.824 และค่า $R^2 = 0.535$ ซึ่งถือว่ามีความสำคัญรองจาก PSBI และ CSAS ดัชนีความกลมกลืน (Fit Indices) ของโมเดลประกอบไปด้วยค่า X^2/df , GFI, CFI, RMR และ RMSEA ซึ่งอยู่ในช่วงที่เหมาะสม ยืนยันความพอดีของโมเดลกับข้อมูลที่ใช้ทดสอบ สรุปผลรวม การประเมินคุณภาพความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของนวัตกรรมแนวคิดการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา โดยรวมแล้วได้รับการประเมินในระดับสูงมากทุกด้าน (86.67%)

สะท้อนถึงศักยภาพของนวัตกรรมในการนำไปประยุกต์ใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพในการพัฒนา
ทรัพยากรมนุษย์และส่งเสริมความสำเร็จในชีวิต

คำสำคัญ: 1. นวัตกรรม; 2. ความสำเร็จในชีวิต; 3. ดัชนีปัญญาและหลักพุทธศาสนา; 4. โมเดลสมการ
โครงสร้าง

ABSTRACT

The research on " Innovation of a Concept for Promoting Self-Actualization Needs through Wisdom and Buddhist Principles Applying Structural Equation Modeling Analysis", this study aims to examine the factors involved in creating and developing a conceptual innovation to promote life achievement needs through wisdom and Buddhist principles. It analyzes confirmatory factor models and identifies key factors influencing the promotion of life achievement using wisdom and Buddhist teachings, employing structural equation modeling (SEM) analysis. The research also assesses the experimental application of this conceptual innovation to determine its feasibility and appropriateness as a model for encouraging self-actualization aligned with wisdom and Buddhist principles. This mixed-method research is conducted within a research and development (R&D) framework, project divided into four studies, each tailored to align with specific objectives and hypotheses. The research methodology encompasses the following types: Study 1: Uses qualitative research methodology with a focus group discussion (Focus Group Discussion) and employs the Nominal Group Technique (NGT). Study 2: Utilizes a quantitative research methodology in the form of survey research. Study 3: Applies a quantitative research methodology using developmental studies. This includes conducting workshops and group activities. Study 4: Adopts a qualitative research methodology with an evaluative research approach (Summative Type) for concluding results. This research and development approach aims to develop a prototype innovation. Qualitative data analyses include content analysis, theme analysis, and data saturation analysis. Quantitative analysis methods involve calculating the Percentage of Eligibility and conducting quality classification. Statistical techniques employed include percentages, mean (\bar{x}), standard deviation (S.D.), frequency (f), and various analyses to examine relationships between observable variables. The Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) measure and Variance Inflation Factor (VIF) are used for assessing sampling adequacy. The study also involves Second Order Confirmatory Factor Analysis and Structural Equation Modeling to analyze the structural equation model of influential factors. The statistics utilized include %, \bar{x} , S.D., degrees of freedom (Df), p-value, X^2/df , GFI, CFI, RMR, and RMSEA. For

satisfaction evaluation, One Way ANOVA and additional statistics such as %, \bar{x} , S.D., F-value, β , and t-tests are applied.

Findings: The Focus Group Discussions (NGT) identified primary factors for developing this approach. According to Maslow's theory, psychological support, a suitable environment, guidance, and positive community relationships were significant for developing life achievement needs. Perry's theory highlighted the importance of mental health, family atmosphere, tolerance of differing opinions, and technology use in building wisdom and aiding youth success. The Buddhist "Four Bases of Success" (Iddhipada) principles — desire, effort, mind, and investigation — were emphasized for helping youth develop inner stability and sound decision-making. Quantitative analysis of the CPSA (Conceptual Promotion of Success in Life through Wisdom and Buddhism) using second-order CFA and SEM revealed model alignment with empirical data. Key components of the CPSA model include: PSBI (Promotion of Life Success with Iddhipada): Factor loading = 0.976, $R^2 = 0.908$. CSAS (Need for Life Success): Factor loading = 0.972, $R^2 = 0.987$. IDAL (Intellectual Development in Learning): Factor loading = 0.824, $R^2 = 0.535$. The model's fit indices (X^2/df , GFI, CFI, RMR, RMSEA) confirm its suitability with the empirical data. The conceptual innovation's quality, feasibility, and overall applicability received very high evaluations (86.67%), underscoring its potential for effective human resource development and life success promotion through wisdom and Buddhist principles.

Keywords: 1. Innovation; 2. Self-Actualization; 3. Intellection and Buddhist Principles; 4. Structural Equation Modeling Analysis

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยเรื่อง นวัตกรรมแนวคิดการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญา และหลักพุทธศาสนา ประยุกต์ใช้การวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้าง นี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ขอขอบคุณ รายงานการวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากโครงการทุนวิจัยและนวัตกรรม สถาบันวิจัยญาณสังวร มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ประจำปีงบประมาณ 2565 ที่ให้การสนับสนุนมอบทุนวิจัย และขอบคุณในความอนุเคราะห์ผู้ให้ข้อมูลทั้งหมด และผู้เชี่ยวชาญที่ได้ให้คำแนะนำ และคำปรึกษาจนงานวิจัยนี้มีความสมบูรณ์แบบตามลำดับ รวมถึงเจ้าหน้าที่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่ช่วยประสานงานอำนวยความสะดวกด้วยดีเสมอมา ผู้ให้ข้อมูลสำคัญทุกท่านที่ให้ข้อมูลเป็นประโยชน์ต่องานวิจัยนี้

ขอขอบคุณท่านผู้เชี่ยวชาญ ผู้ทรงคุณวุฒิ และขอขอบคุณคณาจารย์และนักวิจัย ผู้ช่วยนักวิจัย ทุกท่านที่มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งบรรพชิตและคฤหัสถ์ที่เสียสละเวลาในการให้ข้อมูลการสำรavnับเป็นข้อมูลอันมีค่ายิ่งสำหรับงานวิจัยนี้

คณะผู้วิจัย หวังว่าองค์ความรู้จากงานวิจัยนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการกำหนดนโยบายและส่งเสริมการศึกษาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยในกลุ่มพัฒนาปัญญาและคุณธรรมด้วยหลักศาสนา ด้วยอำนาจบุญกุศลทั้งหลายจงอำนวยพรให้ทุกท่านที่ได้ให้การสนับสนุนงานวิจัยนี้ ขอให้มีความสุขความเจริญถ้วนหน้าทุกท่านเทอญ

พระมหาจักรพล อาจารย์สุโภ, ดร.

หัวหน้าโครงการวิจัยและคณะ

20 ตุลาคม 2567

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ง
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญแผนภาพ	ซ
สารบัญตาราง	ฅ
1. บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย	3
1.3 สมมติฐานการวิจัย	4
1.4 ขอบเขตของการวิจัย	5
1.5 คำนิยามศัพท์เฉพาะ	7
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	11
1.7 หน่วยงานที่นำผลการวิจัยไปใช้	11
2. แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	12
2.1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความต้องการความสำเร็จในชีวิต	12
2.2 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนาปัญญาสู่ความสำเร็จ	21
2.3 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับหลักพระพุทธศาสนาเพื่อความสำเร็จ	25
2.4 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับสมการโครงสร้าง	31
2.5 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับนวัตกรรม	33
2.6 การประเมินความรู้ ความเข้าใจ การนำไปใช้ และประเมินความพึงพอใจ โดยการประเมินตนเอง	39
2.7 การประเมินคุณภาพ ความเหมาะสม และความเป็นไปได้นวัตกรรม	42
2.8 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	48
2.9 สรุปกรอบแนวคิดและทฤษฎีในการวิจัย	61

สารบัญ

3. ระเบียบวิธีดำเนินการวิจัย	63
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	64
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ	67
3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล	88
3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล	89
3.5 สถิติที่ใช้ในการวิจัย	92
3.6 สรุป	97
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	106
4.1 ผลการวิเคราะห์การสนทนากลุ่มด้วยเทคนิคกลุ่มในนาม (NGT)	110
4.2 ผลการวิเคราะห์โมเดลประกอบเชิงยืนยันและปัจจัยที่มีอิทธิพล	139
4.3 ผลการวิเคราะห์ การประเมินตนเอง เรื่องความรู้ ความเข้าใจ การนำไปใช้ และประเมินความพึงพอใจ ในการทดลองใช้นวัตกรรมการส่งเสริมความ ต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา	212
4.4 ผลการวิเคราะห์ คุณภาพ ความเหมาะสม และความเป็นไปได้ ของ นวัตกรรมการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลัก พุทธศาสนา	229
4.5 สรุป	239
5. สรุปอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	241
5.1 สรุปผลการวิจัย	241
5.2 อภิปรายผลการวิจัย	253
5.3 ข้อเสนอแนะ	259
เอกสารอ้างอิง	261
ภาคผนวก	273
ประวัตินักวิจัย	326

สารบัญแผนภาพ

เรื่อง		หน้า
แผนภาพที่ 2.1	ทฤษฎีลำดับความต้องการ	13
แผนภาพที่ 2.2	รูปแบบการพัฒนาปัญญาของวิลเลียม เพรรี่	22
แผนภาพที่ 2.3	แนวทางการปฏิบัติตามหลักไตรสิกขาที่เชื่อมโยงกับอริยมรรค 8	26
แผนภาพที่ 2.4	อิทธิบาท 4 หลักธรรมปฏิบัติเพื่อความสำเร็จในการทำงาน	29
แผนภาพที่ 2.5	แบบจำลอง Fugle เพื่อการช่วยให้ธุรกิจสามารถระบุ ประเมิน พัฒนา นำไปใช้ และใช้ประโยชน์จากผลิตภัณฑ์ใหม่และบริการ	43
แผนภาพที่ 2.6	กรอบแนวคิดการประยุกต์วิเคราะห์โมเดลสมการโครง (SEM) ของนวัตกรรมแนวคิดการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา	62
แผนภาพที่ 3.1	ขั้นตอนการวิจัยและพัฒนา (R&D) นวัตกรรมแนวคิดการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา	95
แผนภาพที่ 3.2	กรอบแนวคิดและวิธีดำเนินการวิจัยนวัตกรรมแนวคิดการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา	96
แผนภาพที่ 4.1	ข้อมูลพื้นฐานด้านประชากรของผู้ร่วมการสนทนากลุ่มด้วยเทคนิคกลุ่มในนาม (NGT)	112
แผนภาพที่ 4.2	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถามด้านเพศ	148
แผนภาพที่ 4.3	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถามด้านอายุ	149
แผนภาพที่ 4.4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถามด้านสังกัดคณะ	150
แผนภาพที่ 4.5	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถามด้านการนับถือศาสนา	151
แผนภาพที่ 4.6	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถามด้านความถี่ในการปฏิบัติตามหลักศาสนา	152
แผนภาพที่ 4.7	โมเดลตั้งต้นของการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่สองของการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา	200

สารบัญแผนภาพ

แผนภาพที่ 4.8	ผลการปรับปรุงโมเดลสุดท้ายของการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน อันดับที่สองของแนวคิดการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิต ด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา	203
แผนภาพที่ 4.9	แนวคิดการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและ หลักพุทธศาสนา จากการประยุกต์ใช้การวิเคราะห์โมเดลสมการ โครงสร้าง (The conception of Promoting Self-Actualization Need Through Intellection and Buddhist Principles)	211
แผนภาพที่ 4.10	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถามด้านเพศ	215
แผนภาพที่ 4.11	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถามด้านอายุ	216
แผนภาพที่ 4.12	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถามด้านระดับการศึกษา	217
แผนภาพที่ 4.13	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถามด้านการนับถือศาสนา	218
แผนภาพที่ 4.14	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถามด้านความถี่ในการปฏิบัติตาม ศาสนาหรือข้อปฏิบัติตามศาสนาที่ตนนับถือ	219
แผนภาพที่ 4.15	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถามด้านความถี่ของ ประสบการณ์ในการใช้ชุดการเรียนรู้ การเรียนรู้นอกห้องเรียน หรือการ เรียนพิเศษ ผ่านการใช้สื่อ	220
แผนภาพที่ 5.1	ผลการปรับปรุงโมเดลสุดท้ายของการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน อันดับที่สองของแนวคิดการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิต ด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา	249

สารบัญตาราง

เรื่อง		หน้า
ตารางที่ 2.1	คุณลักษณะเฉพาะของมาตรวัดความต้องการความสำเร็จ (CSAS)	18
ตารางที่ 2.2	รูปแบบการพัฒนาปัญญาของวิลเลียม เพรร์รี กับการประยุกต์สถานการณ์จัดการเรียนรู้	23
ตารางที่ 2.3	อิทธิบาท 4 หลักธรรมปฏิบัติเพื่อความสำเร็จในชีวิต	30
ตารางที่ 2.4	การพัฒนารูปแบบนวัตกรรมประยุกต์จากรูปแบบของ Rothwell (1992)	37
ตารางที่ 2.5	รายการระดับคุณภาพการออกแบบสื่อการเรียนการสอน (Instructional Materials Design Questionnaire: IMDQ)	44
ตารางที่ 2.6	ข้อพิจารณาเหตุผลการให้คะแนนที่ซับซ้อน (Rating aspects of the complex rating)	46
ตารางที่ 2.7	ข้อคำถามการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของนวัตกรรม	46
ตารางที่ 2.8	สรุปความสัมพันธ์ของตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา	60
ตารางที่ 3.1	คุณสมบัติและเกณฑ์การคัดเลือกเข้าตามคุณสมบัติของกลุ่มตัวอย่างผู้เชี่ยวชาญ 10 ท่าน	64
ตารางที่ 3.2	สรุปจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามการศึกษาที่ 1-4	67
ตารางที่ 3.3	รายการหัวข้อสำคัญที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และสมมติฐานการวิจัยเพื่อใช้ในการสนทนากลุ่ม	69
ตารางที่ 3.4	หัวข้อในการสนทนากลุ่มด้วยเทคนิคกลุ่มในนาม (NGT)	70
ตารางที่ 3.5	รายการข้อคำถาม ดัชนีความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (CVI) และ ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา	73
ตารางที่ 3.6	รายการข้อคำถาม ดัชนีความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (CVI) และ ดัชนีความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบประเมินตนเอง เรื่อง ความรู้ ความเข้าใจ การนำไปใช้ และประเมินความพึงพอใจ ในการทดลองใช้นวัตกรรมส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา	82
ตารางที่ 3.7	รายการข้อคำถาม ดัชนีความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (CVI) และ ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) (Cronbach's alpha) ของแบบประเมินคุณภาพ	86

สารบัญตาราง

	ความเหมาะสม และความเป็นไปได้ ของนวัตกรรมการส่งเสริมความ ต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา	
ตารางที่ 3.8	8 การกำหนดค่าทางสถิติเพื่อทดสอบโมเดลสมมติฐานในการยอมรับหรือ ปฏิเสธ ซึ่งพิจารณาจากค่าตัวชี้วัดความเหมาะสม (Goodness of Fit Indices)	93
ตารางที่ 3.9	การประเมินความเป็นไปได้ของนวัตกรรม แปรผลเชิงคุณภาพการจำแนก ระดับของคุณภาพ (Classification of Quality)	94
ตารางที่ 3.10	สรุป กรอบแนวคิดการวิจัย	102
ตารางที่ 4.1	คุณสมบัติและเกณฑ์การตัดเข้าตามคุณสมบัติของกลุ่มตัวอย่างผู้เชี่ยวชาญ 10 ท่าน	110
ตารางที่ 4.2	ความถี่ (f) และความถี่ตัว (D.S.) ของข้อมูลสำคัญจากการสนทนา กลุ่ม (coding) ความคิดเห็นที่มีคุณค่าจากประเด็นหัวข้อแนวคิดการ ส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตบนพื้นฐานความต้องการตาม ทฤษฎีของอับราฮัม มาสโลว์	114
ตารางที่ 4.3	ความถี่ (f) และความถี่ตัว (D.S.) ของข้อมูลสำคัญจากการสนทนา กลุ่ม (coding) ความคิดเห็นที่มีคุณค่าจากประเด็นหัวข้อแนวคิดการ ส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาตามทฤษฎีของวิ ลเลียม จี แพร์รี	118
ตารางที่ 4.5	ความถี่ (f) และความถี่ตัว (D.S.) ของข้อมูลสำคัญจากการสนทนา กลุ่ม (coding) ความคิดเห็นที่มีคุณค่าจากประเด็นหัวข้อการสนทนาการ สร้างเนื้อหา (contents) สำหรับชุดการเรียนรู้ที่มีองค์ประกอบหลัก 3 อย่าง คือ ความต้องการความสำเร็จในชีวิต การส่งเสริมความต้องการ ความสำเร็จในชีวิตด้วยหลักปัญญา การส่งเสริมความต้องการความสำเร็จ ในชีวิตด้วยหลักธรรมอริยาบท 4	126
ตารางที่ 4.6	ความถี่ (f) และความถี่ตัว (D.S.) ของข้อมูล คำสำคัญจากการสนทนา กลุ่ม (coding) ความคิดเห็นที่มีคุณค่าจากประเด็นหัวข้อการสร้างและ พัฒนาหนังสือชุดการเรียนรู้และ VDO บรรยายประกอบครอบคลุมเนื้อหา 3 องค์ประกอบหลักตามข้อ 4	132

สารบัญตาราง

ตารางที่ 4.7	ความถี่ (f) และความถี่สัมพัทธ์ (D.S.) ของข้อมูลสำคัญจากการสนทนากลุ่ม (coding) ความคิดเห็นที่มีคุณค่าจากประเด็นสำคัญอื่น ๆ	136
ตารางที่ 4.8	ผลการวิเคราะห์การแจกแจงแบบปกติหลายตัวแปรด้วย Mahalanobis Distances	143
ตารางที่ 4.9	จำนวนและร้อยละข้อมูลปัจจัยพื้นฐานด้านประชากรศาสตร์ (Demography) ของเพศ อายุ ระดับชั้นการศึกษาที่เรียนในปัจจุบัน ศาสนา และความถี่ในการปฏิบัติตามหลักธรรม	146
ตารางที่ 4.10	ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของข้อมูลระดับที่มีต่อความชื่นชมสิ่งที่เกิดขึ้นใหม่อย่างต่อเนื่อง (Continued Freshness of Appreciation: CFA)	154
ตารางที่ 4.11	ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของข้อมูลระดับความเห็นที่มีต่อการยอมรับ (Acceptance: ACC)	155
ตารางที่ 4.12	ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของข้อมูลระดับความเห็นที่มีต่อความถูกต้อง (Authenticity: AUT)	157
ตารางที่ 4.13	ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของข้อมูลระดับความเห็นที่มีต่อความใจเย็น (Equanimity: EQU)	158
ตารางที่ 4.14	ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของข้อมูลระดับความเห็นที่มีต่อจุดมุ่งหมาย (Purpose: PUR)	159
ตารางที่ 4.15	ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของข้อมูลระดับความเห็นที่มีต่อการแสวงหาความจริง (Truth Seeking: TRS)	161
ตารางที่ 4.16	ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของข้อมูลระดับความเห็นที่มีต่อแนวคิดด้านมนุษยธรรม (Humanitarianism: HUM)	162
ตารางที่ 4.17	ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของข้อมูลระดับความเห็นที่มีต่อประสบการณ์สูงสุด (Peak Experiences: PEX)	163
ตารางที่ 4.18	ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของข้อมูลระดับความเห็นที่มีต่อสัญชาตญาณทางศีลธรรมอันดี (Good Moral Intuition: GMI)	164
ตารางที่ 4.19	ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของข้อมูลระดับความเห็นที่มีต่อจิตวิญญาณแห่งการสร้างสรรค์ (Creative Spirit: CRS)	166

สารบัญตาราง

ตารางที่ 4.20	สรุป ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของข้อมูลระดับความเห็นที่มีต่อความต้องการความสำเร็จในชีวิต (Characteristics of Self-Actualization Scale: CSAS)	167
ตารางที่ 4.21	ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของข้อมูลระดับความเห็นที่มีต่อมุมมองคู่ขนานระหว่างความถูกและผิด (Dualism: DUA)	169
ตารางที่ 4.22	ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของข้อมูลระดับความเห็นที่มีต่อความหลากหลาย (Multiplicity: MUL)	170
ตารางที่ 4.23	ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของข้อมูลระดับความเห็นที่มีต่อแนวคิดแบบสัมพัทธนิยม (Relativism: REL)	172
ตารางที่ 4.24	ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของข้อมูลระดับความเห็นที่มีต่อความมุ่งมั่น (Commitment: COM)	173
ตารางที่ 4.25	สรุป ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของข้อมูลระดับความเห็นที่มีต่อการพัฒนาปัญญากับการประยุกต์สถานการณ์การจัดการเรียนการเรียนรู้ (Intellectual Development as Applied to the Learning Situation: IDAL)	175
ตารางที่ 4.26	ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของข้อมูลระดับความเห็นที่มีต่อแนวความรักในสิ่งที่ทำ: ฉันทะ (Chanda: Intention) (CHA) เพื่อส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยหลักธรรมอิทธิบาท 4	176
ตารางที่ 4.27	ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของข้อมูลระดับความเห็นที่มีต่อความขยันหมั่นเพียร: วิริยะ (Viriya: Effort) (VIR) เพื่อส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยหลักธรรมอิทธิบาท 4	178
ตารางที่ 4.28	ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของข้อมูลระดับความเห็นที่มีต่อจิตจดจ่อในสิ่งที่ทำ: จิตตะ (Citta: Consciousness) (CIT) เพื่อส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยหลักธรรมอิทธิบาท 4	179
ตารางที่ 4.29	ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของข้อมูลระดับความเห็นที่มีต่อการตรวจสอบคุณภาพประสิทธิภาพของงาน: วิมังสา	180

สารบัญตาราง

	(Vimamsā: Investigation) (VIM) เพื่อส่งเสริมความต้องการความสำเร็จ ในชีวิตด้วยหลักธรรมอิทธิบาท 4	
ตารางที่ 4.30	สรุป ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของข้อมูลระดับความเห็นที่ต่อ การส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยหลักธรรมอิทธิบาท 4 (Promoting Self-Actualization Need Through Buddhist Principles of Iddhipada 4: PSBI)	182
ตารางที่ 4.31	สรุปข้อเสนอแนะในการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วย ปัญญาและหลักพุทธศาสนา	185
ตารางที่ 4.32	ค่าเฉลี่ย การแจกแจง และความเที่ยงตรงของตัวแปรสังเกตได้	191
ตารางที่ 4.33	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรสังเกตได้ (Correlation Matrix of Observed Variable)	195
ตารางที่ 4.34	ผลวิเคราะห์ความเหมาะสมของเมทริกซ์สหสัมพันธ์ KMO (KMO and Bartlett's Test)	196
ตารางที่ 4.35	วิเคราะห์ตรวจสอบปัญหาภาวะร่วมเส้นตรงพหุ (Multi-collinearity Statistics) ของตัวแปรสังเกตได้ (18 ตัวแปรสังเกตได้)	196
ตารางที่ 4.36	รายงานค่าดัชนีตัวบ่งชี้ความกลมกลืนของโมเดลตั้งต้นของแนวคิดการ ส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา กับข้อมูลเชิงประจักษ์	201
ตารางที่ 4.37	รายงานค่าดัชนีตัวบ่งชี้ความกลมกลืนของโมเดลสุดท้ายของแนวคิดการ ส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา กับข้อมูลเชิงประจักษ์	204
ตารางที่ 4.38	ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่สอง ของแนวคิดการ ส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา กับข้อมูลเชิงประจักษ์	205
ตารางที่ 4.39	จำนวนและร้อยละข้อมูลปัจจัยพื้นฐานด้านประชากรศาสตร์ (Demography) ของเพศ อายุ ระดับชั้นการศึกษาที่เรียนในปัจจุบัน ศาสนา ความถี่ในการปฏิบัติตามหลักธรรม และประสบการณ์ในการใช้ชุด การเรียนรู้ การเรียนรู้นอกห้องเรียน หรือการเรียนรู้พิเศษ ผ่านการใช้สื่อ	213

สารบัญตาราง

ตารางที่ 4.40	ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของข้อมูลระดับการประเมินความรู้ ความเข้าใจ การนำไปใช้ และประเมินความพึงพอใจ โดยการประเมินตนเอง (Self-Assessment)	223
ตารางที่ 4.41	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน Analysis of Variance: ANOVA	229
ตารางที่ 4.42	จำนวนและร้อยละข้อมูลปัจจัยพื้นฐานด้านประชากรศาสตร์ (Demography) ในด้านต่าง ๆ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับชั้นการศึกษา ความเชี่ยวชาญด้านวิชาชีพ ประสบการณ์ในการทำงาน	230
ตารางที่ 4.43	การจัดระดับความเป็นไปได้ของนวัตกรรม (Eligibility Categories of Innovations)	232
ตารางที่ 4.44	ผลการวิเคราะห์ และแปลผล ระดับความเป็นไปได้ของนวัตกรรม (Eligibility Categories of Innovations) ของการประเมินคุณภาพ ความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของนวัตกรรมแนวคิดการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา	233

บทที่ 1

บทนำ

การพัฒนามนุษย์โดยเฉพาะด้านจิตใจด้วยการส่งเสริมทักษะด้านคุณธรรมและจริยธรรมสอดคล้องกับแผน 3 ระดับตามนโยบายของมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2560 ความเชื่อมโยงของแผนปฏิบัติราชการประจำปีงบประมาณ 2565 เป็นแผนยุทธศาสตร์ระดับชาติที่พร้อมดำเนินการให้บรรลุเป้าหมาย คือ ให้คนไทยเป็นคนดี คนเก่ง มีคุณภาพ พร้อมสำหรับวิถีชีวิตในศตวรรษที่ 21 และ สังคมไทยมีสภาพแวดล้อมที่เอื้อและสนับสนุนต่อการพัฒนาคนตลอดช่วงชีวิต ซึ่งมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยเป็นสถาบันอุดมศึกษาที่มีศักยภาพในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนไทยโดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านจิตใจ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยได้จัดให้มีแผนการพัฒนามหาวิทยาลัยประจำปีงบประมาณสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ โดยการสร้างความเข้มแข็งของมหาวิทยาลัยฯ ในฐานะสถาบันศาสนาที่บริการวิชาการและบริการสังคมตามแนววิถีมหาวิทยาลัยฯ การส่งเสริมพลเมืองโลก รวมทั้งการแก้ไขปัญหาสังคมและส่งเสริมองค์กรเป็นความท้าทายของมหาวิทยาลัยในการบรรลุเป้าหมายปณิธานที่จะเป็นองค์กรหนึ่งที่จะส่งเสริมความเป็นอยู่และความสุขของประชากรในระดับชาติและนานาชาติ โดยในบทนำนี้ประกอบด้วยหัวข้อประเด็นสำคัญดังต่อไปนี้

- 1) ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา
- 2) วัตถุประสงค์การวิจัย
- 3) สมมติฐานการวิจัย
- 4) ขอบเขตของการวิจัย
- 5) คำนิยามศัพท์เฉพาะ
- 6) ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ
- 7) หน่วยงานที่นำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยดำเนินการปรับปรุงยกระดับการจัดหลักสูตร โครงการและกิจกรรมแบบบูรณาการเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาเสริมสร้างความรู้พหุปัญญาที่หลากหลายของมนุษย์ตลอดจนแก้ไขลดปัญหาและลดภาระของสังคมโดยใช้วิชาการหลักธรรมคำสอนทางพระพุทธศาสนาตั้งแต่ระดับต้น ระดับกลาง และระดับสูงผ่านการจัดการเรียนการสอนทั้งภายในและ

ภายนอกมหาวิทยาลัยฯอีกทั้งมีส่วนช่วยในการผลักดันพลังบวร (บ้าน วัด ราชการ) พัฒนาด้านจิตใจ พลเมืองสู่สังคมโลก ปลุกฝังค่านิยมและวัฒนธรรมอันดีงาม ส่งเสริมให้มีสุขภาพจิตสุขภาพใจที่ดีมีความสุข มีจิตสาธารณะสำนึกรับผิดชอบต่อส่วนรวมเท่าทันต่อสถานการณ์ และการเปลี่ยนแปลง (มหาวิทยาลัย มหามกุฏราชวิทยาลัย, 2565)

จากสถานการณ์ปัจจุบันที่เผชิญการเปลี่ยนแปลงเข้าสู่โลกดิจิทัล และระบบทุนนิยม การพัฒนา คนหรือทุนมนุษย์ให้เข้มแข็งเพื่อรองรับสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงจึงเป็นเรื่องที่สำคัญอย่างยิ่ง และถูก กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ เกี่ยวกับยุทธศาสตร์การพัฒนาคนสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ตลอด ชีวิตอย่างยั่งยืน ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 11 ซึ่งในยุทธศาสตร์นี้จะให้ ความสำคัญกับการปรับโครงสร้างและการกระจายตัวของประชากรให้เหมาะสม การพัฒนาคุณภาพคน ไทยให้มีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลง การส่งเสริม การลดปัจจัยเสี่ยงด้านสุขภาพอย่างเป็นองค์รวม การ ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต และการเสริมสร้างความเข้มแข็งของสถาบันทางสังคม ซึ่งการพัฒนาคนเพื่อ รองรับการเปลี่ยนแปลงควรเน้นด้านการเรียนรู้เพราะการมีศักยภาพด้านการเรียนรู้จะช่วยให้คนสามารถ ปรับตัวเข้ากับสถานการณ์และสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วและต่อเนื่อง โดยเทคโนโลยีมี บทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงเหล่านี้ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและความรวดเร็วของ การสื่อสารในปัจจุบันสามารถเชื่อมโยงกันได้อย่างทั่วถึงไม่ว่าจะอยู่ที่มุมใดของโลก สังคมแห่งการเรียนรู้จะ สามารถก้าวไปได้ด้วยความรู้ความสามารถ ทักษะ และความเชี่ยวชาญของคน ซึ่งไม่ว่าจะอยู่ในองค์กรใดก็ จะสามารถนำพาองค์กรไปสู่ความสำเร็จได้ในสังคมแห่งการศึกษานี้การพัฒนาบุคลากรถือเป็นเรื่อง สำคัญที่สุดในการบริหารจัดการสมัยใหม่ (บุปผาวดี โอวารินทร์, 2555)

เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) ตามรายงานของ สหประชาชาติ เป้าหมายที่ 3 คือสร้างหลักประกันว่าคนมีชีวิตที่มีสุขภาพดีและสวัสดิภาพสำหรับทุกคนใน ทุกวัย โดยเฉพาะการส่งเสริมสุขภาพจิต (SDG, 2019; Pedersen, 2018) และการพัฒนาการศึกษาให้ ยั่งยืนด้วยหลักศาสนา (Tomalin, et al, 2019) กรมสุขภาพจิต (2562) ได้ให้ความสำคัญกับความคิดว่า เป็นตัววัดความสามารถของมนุษย์มักไม่ได้ใช้เวลาองความคิดของตัวเอง เราปล่อยความคิดให้ลอยล่อง ไปตามอารมณ์ หากเราเป็นคนที่มีองความคิดของเราได้ เราจะสามารถใช้วิจารณ์ญาณปรับความคิด และ ความเลอค่าของความคิดนั้นส่งผลโดยตรงต่อพฤติกรรม จนในที่สุดพฤติกรรมคือสิ่งที่ปรากฏในชีวิตของ มนุษย์อย่างเป็นรูปธรรมเป็นสิ่งที่โยงโยอย่างไม่รู้จักจบ ระหว่างความคิด อารมณ์ และพฤติกรรม เมื่อเราคิด บวก คิดดี จะส่งผลให้เรารู้สึกดีทันทีที่คิด และจะแสดงออกมาซึ่งพฤติกรรมที่เป็นผลบวก เช่น เมื่อเราคิด ว่า เราคือผู้ประสบความสำเร็จ ทันทีที่คิดเราได้ความรู้สึกปลาบปลัมแบบคนประสบความสำเร็จ อิ่มเอมใจ

จนอยากผลักดันตัวเองให้ทำสิ่งดี ๆ และแต่ละวันเราจะใช้ชีวิตแบบคนประสบความสำเร็จ จนในที่สุด เราก็ประสบความสำเร็จตามที่มุ่งหวังในทางตรงกันข้ามวงจรของผู้คิดลบก็จะสะสมและให้ผลสรุปตามมาคือ “ไม่ประสบความสำเร็จ” คนคิดเก่งคือคนที่มีความสามารถอย่างแท้จริง แม้จะล้มลุกคลุกคลาน อุปสรรคถ้าโถมเข้ามาแค่ไหน หากรู้จักมองความคิดของตัวเองให้เป็น และใช้วิจารณญาณในการปรับแก้ตั้งแต่เริ่มคิด เราจะมีพลังชีวิตในการต่อสู้ แม้ว่าปัญหาชีวิตจะเข้ามาสักเพียงใดก็ตาม การพัฒนาเชิงลึกไปที่แนวคิด เพื่อส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตจึงเป็นนวัตกรรมหนึ่งที่จะส่งเสริมคุณภาพและพัฒนาศักยภาพมนุษย์ยิ่งขึ้น และ เป้าหมายที่ 4 สร้างหลักประกันว่าทุกคนมีการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างครอบคลุมและเท่าเทียม และสนับสนุนโอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิต ในส่วนของเป้าหมายย่อย 4.7 สร้างหลักประกันว่าผู้เรียนทุกคนได้รับความรู้และทักษะที่จำเป็นสำหรับส่งเสริมการพัฒนาที่ยั่งยืน รวมไปถึงการศึกษาสำหรับการพัฒนาที่ยั่งยืนและการมีวิถีชีวิตที่ยั่งยืน สิทธิมนุษยชน ความเสมอภาคระหว่างเพศ การส่งเสริมวัฒนธรรมแห่งความสงบสุขและการไม่ใช้ความรุนแรง การเป็นพลเมืองของโลก และความชื่นชมในความหลากหลายทางวัฒนธรรมและการที่วัฒนธรรมมีส่วนช่วยให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน ภายในปี พ.ศ. 2573 (SDGmove, 2016)

ปัญหาของสังคมไทยที่ต้องการการพัฒนาด้านสื่อสร้างสรรค์เพื่อนำเสนอแนวคิดการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนาเพื่อนำเสนอตัวอย่างของการมีคุณธรรม จริยธรรม และการมีจิตอาสา จิตสาธารณะ เพื่อปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ สร้างความรู้ความเข้าใจในบทบาท สิทธิ และหน้าที่การเป็นพลเมืองที่ดี ให้กับประชาชนทั่วไป โดยเฉพาะในกลุ่มเด็กและเยาวชน เพื่อบรรลุเป้าหมายของการพัฒนามนุษย์ตามแผนย่อยของแผนแม่บทของมหาวิทยาลัยยังเป็นการเติมเต็มและอุดช่องว่างของการสร้างนวัตกรรมเพื่อสังคมและพัฒนามนุษย์ภายใต้พันธกิจใหม่ที่ท้าทายศักยภาพของมหาลัยในการขับเคลื่อนแนวคิดการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนาในการส่งเสริมความสุขให้แก่พลเมืองโลกต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาปัจจัยในการสร้างและพัฒนานวัตกรรมแนวคิดการส่งเสริมความต้องการ

ความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา

1.2.2 เพื่อวิเคราะห์โมเดลประกอบเชิงยืนยันและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการส่งเสริมความต้องการ

ความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนาประยุกต์ใช้ผลการวิเคราะห์โมเดล
สมการโครงสร้าง

- 1.2.3 เพื่อประเมินผลการทดลองใช้นวัตกรรมแนวคิดการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา
- 1.2.4 เพื่อประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของนวัตกรรมแนวคิดการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา

1.3 สมมติฐานการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดโจทย์ในการวิจัยไว้ 4 ประเด็นสำคัญได้แก่

- 1.3.1 Hypothesis 1: ปัจจัยในการสร้างและพัฒนานวัตกรรมแนวคิดการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา
- 1.3.2 Hypothesis 2: ผลการวิเคราะห์โมเดลประกอบเชิงยืนยันและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนาโดยประยุกต์ใช้ผลการวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้าง
- 1) H2-1: วิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของปัจจัยความต้องการความสำเร็จในชีวิตปัญญาและหลักพุทธศาสนา มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์
 - 2) H2-2: โมเดลสมการโครงสร้างของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนาของเยาวชนในประเทศไทย
 - H-a: ความต้องการความสำเร็จในชีวิตมีอิทธิพลทางตรงต่อการพัฒนาปัญญา
 - H-b: ความต้องการความสำเร็จในชีวิตมีอิทธิพลทางตรงต่อหลักพระพุทธศาสนา (อิทธิบาท 4)
 - H-c: การพัฒนาปัญญามีอิทธิพลทางตรงต่อหลักพระพุทธศาสนา
- 1.3.3 Hypothesis 3: ผลการประเมินการใช้นวัตกรรมแนวคิดการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา
- 1.3.4 Hypothesis 4: ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของนวัตกรรมแนวคิดการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา

1.4 ขอบเขตการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา

งานวิจัยนี้ เป็นการวิจัยและพัฒนา โดยใช้การวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed-Method Research) ระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ด้วยระเบียบวิธีวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยใช้การวิจัยเชิงสาเหตุ (Causal Relationship Research) ประกอบด้วยตัวแปรในการศึกษาหลัก 3 ตัวแปร ได้แก่ ความต้องการความสำเร็จ ปัญหา และหลักพระพุทธศาสนา ของเยาวชนในประเทศไทย โดยตัวแปรแฝงมีความสัมพันธ์และอิทธิพลต่อกัน อีกทั้งยังประกอบไปด้วยตัวแปรสังเกตได้¹ ที่แสดงถึงการวัดตัวแปรแฝงดังกล่าวโดยในการสร้างโมเดลสมการโครงสร้างความสัมพันธ์ ประกอบไปด้วยโมเดลการวัดสำหรับตัวแปร (Measurement Model) และโมเดลสมการโครงสร้าง (Structural Equation Model: SEM) ในส่วนการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ใช้ระเบียบวิธีการวิจัยการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion: FGD) และการสังเกตการณ์แบบไม่มีส่วนร่วม (Non-Participation Observation) การวิจัยและพัฒนานี้เป็นแนวทางการวิจัยที่มุ่งพัฒนาต้นแบบนวัตกรรมอันหมายถึง การนำความรู้หรือความเข้าใจมาพัฒนาเป็นสิ่งสร้างสรรค์ภูมิปัญญาใหม่ เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ตอบสนองความต้องการของผู้ใช้และสังคมโดยจะมีการศึกษาเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญหาและหลักพระพุทธศาสนาเป็นสำคัญ

ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

ประชากร

การศึกษาพัฒนาและวิจัยครั้งนี้ทำการแบ่งการศึกษาออกเป็น 4 ระยะการศึกษา รวมทั้งสิ้น 20,360 ท่าน โดยมีการเก็บตัวอย่างจากกลุ่มตัวอย่างที่ได้แบ่งตามระยะของการศึกษา 4 ระยะ ดังต่อไปนี้

การศึกษาระยะที่ 1 ผู้เชี่ยวชาญ นักวิชาการ ด้านปัญหา ด้านศาสนา ด้านการสอนการดำเนินชีวิต (การแนะแนว) ด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ 30 ท่าน

การศึกษาระยะที่ 2 กลุ่มเยาวชนที่เป็นเครือข่ายของค่ายคุณธรรมทั่วประเทศ มีสมาชิกประมาณ 20,000 คน ข้อมูลจากการลงทะเบียนเข้าอบรมตลอดปี 2565 (เครือข่ายค่ายคุณธรรม, 2566)

การศึกษาระยะที่ 3 กลุ่มเยาวชนผู้เข้าร่วมอบรมค่ายคุณธรรมจากภาคกลาง 3 กลุ่ม ประมาณ 300 ท่าน

การศึกษาระยะที่ 4 กลุ่มผู้เชี่ยวชาญนักวิชาการ ด้านปัญหา ด้านศาสนา ด้านการสอนการดำเนินชีวิต (การแนะแนว) ด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ 30 ท่าน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้มีจำนวนทั้งสิ้น 565 ท่าน แบ่งตามระยะของการศึกษา 4 ระยะ ดังต่อไปนี้

การศึกษาระยะที่ 1 ผู้เชี่ยวชาญ นักวิชาการ ด้านปัญญา ด้านศาสนา ด้านการสอนการดำเนินชีวิต (การแนะแนว) ด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ 10 ท่าน ได้โดยการสุ่มแบบเจาะจงและคัดเลือกจากคุณสมบัติเฉพาะที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย (Campbell, et al, 2020) มีความเชี่ยวชาญในการกำหนดตัวแปรและออกแบบแนวความคิดการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา

การศึกษาระยะที่ 2 กลุ่มเยาวชนที่เป็นเครือข่ายของค่ายคุณธรรม 5 ภูมิภาค จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 400 คน คัดเลือกโดยระบบโควตา (Quota sampling method) 5 ภูมิภาค ๆ ละ 80 คน ได้แก่ 1) เหนือเก็บข้อมูลที่จังหวัดเชียงใหม่ 2) ตะวันออกเฉียงเหนือเก็บข้อมูลที่จังหวัดร้อยเอ็ด 3) ภาคกลางเก็บข้อมูลที่จังหวัดนครปฐม 4) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือเก็บข้อมูลที่จังหวัดจังหวัดชลบุรี 5) ภาคใต้เก็บข้อมูลที่จังหวัดจังหวัดพังงา

การศึกษาระยะที่ 3 กลุ่มเยาวชนที่เข้าร่วมอบรมเชิงปฏิบัติการค่ายคุณธรรมจากภาคกลาง 3 กลุ่ม ๆ 50 คนรวมทั้งสิ้น 150 คน โดยการอบรมเชิงปฏิบัติการและทำกิจกรรมกลุ่ม (Chan, 2012) เลือกกลุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) (De Prada Creo, Mareque, & Portela-Pino, 2021) ด้วยความสมัครใจเป็นสำคัญ โดยผู้เข้าร่วมเป็นเครือข่ายค่ายเยาวชนปฏิบัติธรรม จากภาคกลางด้วยความสมัครใจเป็นสำคัญ

การศึกษาระยะที่ 4 กลุ่มตัวอย่างผู้เชี่ยวชาญนักวิชาการ ด้านพุทธศาสนาและปรัชญา ด้านศึกษาศาสตร์ ด้านสังคมศาสตร์ (การแนะแนว) ด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ และด้านจิตวิทยา ด้านนวัตกรรม จำนวน 10 ท่าน คัดเลือกโดยวิธีเจาะจง (Purposive Sampling) (Campbell, et al, 2020) เป็นการเลือกกลุ่มที่ผู้วิจัยใช้เหตุผลในการ เลือกเพื่อความเหมาะสมในการวิจัย

เวลาและสถานที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้กำหนดระยะเวลาระหว่าง 6 กันยายน 2565 ถึง 6 กันยายน 2566 สถานที่ในการทำวิจัยคือ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ศาลายา นครปฐม สถานที่ในการเก็บข้อมูลเครือข่ายค่ายคุณธรรมได้แก่ 5 ภูมิภาค ได้แก่ 1) เหนือเก็บข้อมูลที่จังหวัดเชียงใหม่ 2) ตะวันออกเฉียงเหนือเก็บข้อมูลที่จังหวัดร้อยเอ็ด 3) ภาคกลางเก็บข้อมูลที่จังหวัดนครปฐม 4) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือเก็บข้อมูลที่จังหวัดชลบุรี 5) ภาคใต้เก็บข้อมูลที่จังหวัดพังงา

1.5 คำนิยามศัพท์เฉพาะ

1) คำนิยามศัพท์เฉพาะแบบสัมภาษณ์

แนวคิดการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตบนพื้นฐานความต้องการ หมายถึง แนวคิดในการทำส่งเสริมความสำเร็จในตนเองที่มีพื้นฐานจากความต้องการ 5 ระดับของอับราฮัม มาสโลว์ ได้แก่ ความสมบูรณ์ของชีวิต (self-actualization), ความเคารพนับถือ (esteem), มิตรภาพและความรัก (friendship and love), ความมั่นคงปลอดภัย (security), และความต้องการทางกายภาพ (physiological) เป็นการตระหนักถึงศักยภาพของบุคคลอย่างสมบูรณ์ มีความเกี่ยวข้องกับการพัฒนาความสามารถของบุคคลอย่างเต็มที่และเห็นคุณค่าของชีวิต ความต้องการความสำเร็จในชีวิตสร้างให้คนสามารถอยู่อย่างเป็นอิสระ ยอมรับตนเองและผู้อื่น

แนวคิดการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญา หมายถึง แนวคิดความต้องการสูงสุดของชีวิตด้วยการส่งเสริมการไปสู่ความสำเร็จในตนโดยมีหลักการดำเนินด้วยหลักปัญญาบนพื้นฐานแนวคิดของวิลเลียม เพอร์รี ในระดับพัฒนาการทางปัญญา 4 ระดับหลัก ได้แก่ มุมมองคู่ขนานระหว่างความถูกและผิด (Dualism), ความหลากหลาย (Multiplicity), สัมพัทธนิยม (Relativism) และ ความมุ่งมั่น (Commitment)

แนวคิดการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยหลักพุทธศาสนาตามหลักธรรมอิทธิบาท 4 หมายถึง แนวคิดความต้องการสูงสุดของชีวิตด้วยการส่งเสริมการไปสู่ความสำเร็จในตนโดยปฏิบัติตามหลักธรรมในพระพุทธศาสนาเถรวาท มีหลักธรรมที่โดดเด่นในการส่งเสริมเพื่อความสำเร็จได้แก่ หลักอิทธิบาท 4 ที่นิยามว่าเป็นทางแห่งความสำเร็จซึ่งประกอบไปด้วย 1) ฉันทะ 2) วิริยะ 3) จิตตะ 4) วิมังสา

2) คำนิยามศัพท์เฉพาะแบบสอบถาม

ความชื่นชมที่เกิดขึ้นใหม่อย่างต่อเนื่อง (Continued freshness of appreciation) หมายถึง การชื่นชมสิ่งที่ดีงามแม้จะเป็นสิ่งของพื้นฐานในการดำเนินชีวิตอย่างสดใหม่อยู่เสมอ มีความภาคภูมิใจ ยินดีประหลาดใจ ปีติยินดี แม้ว่าจะประสบการณ์เหล่านี้จะเป็นเรื่องเก่าหากมองในมุมมองของผู้อื่นก็ตาม

การยอมรับ (Acceptance) หมายถึง การยอมรับตนเอง ผู้อื่น และธรรมชาติมากขึ้น ผู้เข้าใจตนเองสามารถยอมรับธรรมชาติของพวกเขา รวมถึงข้อบกพร่องและความขัดแย้งของพวกเขาได้ โดยไม่รู้สึกรังเกี้ยวอย่างแท้จริง

ความถูกต้อง (Authenticity) หมายถึง การรับรู้ที่ละเอียดตามความเป็นจริงอย่างถูกต้องตรงไปตรงมา ความถูกต้องเป็นการแสดงออกถึงระดับของความเป็นตัวตนของบุคคล และในขณะที่เดียวกันก็แสดงให้เห็นว่าพฤติกรรมของเขามีต่อสิ่งรอบตัวนั้นเชื่อมโยงกับอัตมโนทัศน์ของเขามากน้อยเพียงใด คนที่เข้าใจตนเองมีความสามารถพิเศษในการตัดสินผู้อื่นอย่างแม่นยำและตรวจจับความไม่ซื่อสัตย์ในบุคลิกภาพ

ด้วยการรับรู้ที่เหนือกว่าทำให้เกิดความสามารถในการกำหนดว่าอะไรดีสำหรับบุคคลและทำการตัดสินใจอย่างมีประสิทธิภาพ

ความใจเย็น (Equanimity) หมายถึง สภาพจิตใจที่สงบนิ่งหรือแนวโน้มนทางอารมณ์ต่อประสบการณ์หรือวัตถุทั้งหมด โดยไม่คำนึงถึงแหล่งกำเนิดหรือความรู้สึกนึกคิด (น่าพอใจ ไม่น่าพอใจ หรือ เป็นกลาง) เป็นตัวแปรที่แสดงพฤติกรรมเชิงไตร่ตรอง ความเป็นธรรมชาติวางใจในสภาวะปกติ มีความเป็นธรรมชาติมากขึ้นในพฤติกรรมของตนเอง เช่นเดียวกับในชีวิต ความคิด และแรงกระตุ้นของพวกเขา ความเป็นธรรมชาติและความเรียบง่ายบ่งบอกถึงพฤติกรรมของพวกเขา

จุดมุ่งหมาย (Purpose) หมายถึง ความตั้งใจที่แน่วแน่ที่จะบรรลุเป้าหมายที่ทั้งมีความหมายเป็นการส่วนตัวและสร้างชื่อเสียงในทางบวกให้กับโลก ด้วยเหตุผลที่หาสิ่งใดสิ่งหนึ่งขึ้นหรือเพื่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งเป็นความตั้งใจที่มั่นคงและทั่วถึงที่จะหาสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้สำเร็จซึ่งมีความหมายต่อตนเองในทันทีและเป็นผลต่อโลก

การแสวงหาความจริง (Truth Seeking) หมายถึง การแสวงหาความจริงที่จำเป็นต่อการสนับสนุนการเติบโตของปัจเจกบุคคลและความก้าวหน้าของมนุษย์ ซึ่งจำเป็นต้องมีวิสัยทัศน์ที่เน้นความจริงสำหรับการศึกษา ซึ่งเป็นวิสัยทัศน์ที่มุ่งพัฒนามนุษย์ให้มีลักษณะนิสัยทางปัญญาที่ยังรักลึกและมีคุณธรรมซึ่งเกิดจากความรัก ความจริงและมุ่งเน้นผลลัพธ์ทางปัญญาและศีลธรรมที่ส่งผลให้มนุษย์เจริญรุ่งเรือง

มนุษยธรรม (Humanitarianism) หมายถึง ความเป็นอยู่ดำรงอยู่ด้วยความเมตตากรุณา ความรักใคร่ และความเป็นมิตรอันแผ่ไพศาล คนเหล่านี้มักจะใจดีและเป็นมิตรกับทุกคนที่มีอุปนิสัยที่เหมาะสมและเข้ากันได้ โดยไม่คำนึงถึงชนชั้น การศึกษา ความเชื่อทางการเมือง เชื้อชาติ หรือสีผิว

ประสบการณ์สูงสุด (Peak Experiences) หมายถึง ประสบการณ์สูงสุดมักถูกอธิบายว่าเป็นช่วงเวลาที่ยอดเยี่ยมของความปิติยินดีและความอิ่มเอมใจอย่างแท้จริง นี่เป็นช่วงเวลาที่ได้เด่นกว่าเหตุการณ์ในชีวิตประจำวัน ความทรงจำของเหตุการณ์ดังกล่าวจะคงอยู่ยาวนาน และผู้คนมักเปรียบเหตุการณ์เหล่านั้นกับประสบการณ์ทางวิญญาณ "ประสบการณ์สูงสุดเกี่ยวข้องกับความรู้สึกสงสัย ความกลัว หรือความปิติยินดีเหนือประสบการณ์" ประสบการณ์ที่มีมูลค่าสูงซึ่งมีลักษณะเฉพาะคือความเข้มข้นของการรับรู้ ความลึกซึ้งของความรู้สึก หรือความรู้สึกที่มีความสำคัญอย่างลึกซึ้งจนทำให้มันโดดเด่นในความคิดของผู้รับการทดลอง ตามคำกล่าวของมาสโลว์ ทุกคนเข้าถึงประสบการณ์สูงสุดได้

สัญชาตญาณทางศีลธรรมอันดี (Good Moral intuition) หมายถึง ความรู้สึกทางศีลธรรมทำให้มีกรอบความเป็นไปได้ภายในบริบทที่เราสามารถเริ่มเข้าใจและเป็นตัวแทนของสถานการณ์ที่ซับซ้อนของมนุษย์ที่เราพบ คุณลักษณะของการตัดสินใจของมนุษย์ที่เกี่ยวข้องกับความซับซ้อนบางอย่าง เช่น ประสบการณ์การรับรู้อย่างรวดเร็วของความเร็วและทิศทางที่เป็นไปได้ของยานพาหนะ

จิตวิญญาณแห่งการสร้างสรรค์ (Creative Spirit) หมายถึง จิตวิญญาณแห่งความคิดสร้างสรรค์เป็นที่มาของพลังสร้างสรรค์และความสามารถในการสร้างสรรค์ของเรา ในความเป็นจริง สิ่งนี้ไม่เป็นความจริงเสียทีเดียวสำหรับแหล่งที่มาของพลังสร้างสรรค์ของเรา และความสามารถในการสร้างสรรค์ของเรายังสามารถเห็นหรือสัมผัสได้ในรูปของการไหลของจิตสร้างสรรค์ การสำรวจ การค้นพบ และการฝึกฝนทางจิตวิญญาณอย่างลึกซึ้งก็เป็นสิ่งที่สร้างสรรค์เช่นกัน เป็นอีกตัวอย่างที่อธิบายไม่ได้ว่าเราใช้ความคิดสร้างสรรค์มากเพียงใดในการคิด การเป็นอยู่ และการเชื่อมโยง และเพื่อเติมเต็มความหมายของชีวิต

การพัฒนาคู่ขนานขั้นพื้นฐาน (Basic Duality) หมายถึง มุมมองของความรู้จากนักเรียนจะถูกหรือผิด ความรู้ถูกสร้างขึ้นจากการสะสมข้อเท็จจริงที่รวบรวมผ่านการทำงานหนัก

ความหลากหลายก่อนที่จะรู้ความถูกต้องตามกฎหมาย (Multiplicity Pre legitimate) หมายถึง ขั้นนี้เกี่ยวกับความคิดเห็นที่ขัดแย้งกันที่นักเรียนจำได้ ซึ่งพวกเขามองว่าบางอย่างถูกต้องในขณะที่บางอย่างไม่ถูกต้อง

ปัจจัยความหลากหลาย (Multiplicity subordinate) หมายถึง ผู้เข้าร่วมยอมรับความหลากหลายและความไม่แน่นอน แต่เป็นเพียงเพราะยังไม่พบคำตอบ

ความหลากหลายขั้นสูง (Advanced Multiplicity) หมายถึง ผู้เข้าร่วมรับทราบว่าทุกคนมีสิทธิ์แสดงความคิดเห็นของตนเอง ไม่ว่าสิ่งนั้นจะถูกหรือผิดภายใต้ความคิดและสถานการณ์ที่ครอบงำ

สัมพัทธนิยม (Relativism) หมายถึง ความรู้ทั้งหมดที่ผู้เข้าร่วมรับทราบนั้นมาจากมุมมองในเชิงบริบทและโลกทัศน์ของแต่ละคน

ความมุ่งมั่นที่คาดการณ์ไว้ (Commitment foreseen) หมายถึง ผู้เข้าร่วมเข้าใจว่าจำเป็นสำหรับพวกเขาที่จะต้องมุ่งมั่นไปสู่ตำแหน่งในโลกสัมพัทธภาพ

ความมุ่งมั่นขั้นเริ่มต้น (Initial Commitment) หมายถึง ความตั้งใจมุ่งมั่นตั้งแต่จุดเริ่มต้นอย่างมีการทำข้อตกลงในตัวเอง

การปฐมนิเทศโดยนัยแห่งความมุ่งมั่น (Orientation in implications of commitment) หมายถึง ความมุ่งมั่นมีความหมายโดยนัยถูกสำรวจว่าเป็นแนวคิดหนึ่งของความรับผิดชอบ

การพัฒนาความมุ่งมั่น (Developing commitment) หมายถึง การมีความเป็นตัวตนที่รวมเอาความรับผิดชอบหลายอย่างเข้าไว้ด้วยกันและมองว่าความมุ่งมั่นเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่องและเห็นการเปลี่ยนแปลงเชิงบวกดีขึ้นจากอดีต

ความรักในสิ่งที่ทำ (ฉันทะ: Intention) หมายถึง ความพอใจในเรื่องที่จะทำ ต้องรักในงานของตนอยู่เสมอเพื่อให้ตนมีจิตผูกใจที่จะให้งานของตนนั้นบรรลุผลสำเร็จ ความพอใจในกาทำงานด้วยความรักงานปลุกฝังความพอใจให้ผู้ทำงาน มีความรักและความพอใจในตำแหน่งงานที่ทำ

ความขยันหมั่นเพียร (วิริยะ: Effort) หมายถึง การปรารถนาความเพียรทางใจ ความเพียรไม่ท้อถอยในการประกอบกิจนั้น ๆ มีความขยันหมั่นเพียรปฏิบัติงานด้วยความพยายามเป็นทางมุ่งสู่ความสำเร็จในหน้าที่การงานซึ่งสามารถทำให้ผ่านปัญหาและอุปสรรคที่ขัดกับความเพียร

จิตจดจ่อในสิ่งที่ทำ (จิตตะ: Consciousness) หมายถึง การเอาใจใส่ไม่ทอดทิ้งธุระในเรื่องนั้น ๆ ต้องใส่ใจในงานของตนเอาทำงานด้วยความรอบคอบไตร่ตรองหาเหตุผลที่เหมาะสมป้องกันการเกิดข้อผิดพลาดทำงานด้วยจิตใจที่เข้มแข็งในการทำหน้าที่ทำจิตใจให้สงบให้เข้าใจและรู้ในงานอย่างถูกต้องตามที่เป็นจริง จดจ่อทำงานนั้นอย่างต่อเนื่อง

3) คำนิยามศัพท์เฉพาะแบบประเมินตนเอง

การตรวจสอบคุณภาพประสิทธิภาพของงาน (วิมังสา: Investigation) หมายถึง การใช้ปัญญาพิจารณาตรวจตราหาเหตุผล และ ตรวจสอบหาข้อบกพร่องที่ขัดขวางการประสบผลสำเร็จของตน คิดวางแผนหาวิธีแก้ไขปรับปรุงงานให้ดีขึ้น ใช้ปัญญาไตร่ตรองสิ่งใดผิด สิ่งใดถูกยึดมั่นในคุณธรรมจริยธรรมในวิชาชีพของตนเองมิให้ต่างพร้อย มีใจรักในหน้าที่ไม่ว่าจะเป็นการงานใดๆ ตามที่ตนเองถนัดเพราะจะทำให้งานที่ทำออกมา มีคุณภาพดี มีการตรวจสอบคุณภาพประสิทธิภาพของงานในขณะที่ทำและเมื่อทำเสร็จแล้ว

การประเมินตนเองด้านความรู้ (Self-assessed of knowledge) หมายถึง การประเมินที่ผู้เรียนทำเกี่ยวกับระดับความรู้ปัจจุบันหรือการเพิ่มระดับความรู้ในหน่วยการเรียนรู้เฉพาะที่เรียนแล้ว โดยกระบวนการมองตนเองเพื่อประเมินแง่มุมที่สำคัญต่อตัวตนและเพิ่มความมั่นใจในความรู้ของตนเอง

การประเมินตนเองด้านความเข้าใจ (Self-assessed for understand) หมายถึง องค์ประกอบสำคัญสำหรับความสำเร็จ การประเมินตนเองถูกกำหนดให้เป็นการมีส่วนร่วมของนักเรียนในการระบุมตรฐานหรือเกณฑ์ที่จะใช้กับงานหรือการเรียนของพวกเขา และทำการตัดสินใจเกี่ยวกับขอบเขตที่พวกเขาผ่านเกณฑ์และมาตรฐานเหล่านั้น

การประเมินตนเองด้านการนำไปใช้ (Self-assessed of implementation) หมายถึง การประเมินตนเองหลังการเรียนรู้แล้วนำองค์ความรู้ไปสู่การนำไปใช้ ทั้งโดยตรงและทางอ้อม เป็นวิธีการบรรลุเป้าหมายของการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ดำเนินการเพื่อช่วยให้นักเรียนเติบโตเป็นผู้เรียนอิสระ

การประเมินตนเองด้านความพึงพอใจ (Self-assessed in satisfaction) หมายถึง ความพึงพอใจของนักศึกษาสามารถกำหนดได้จากทัศนคติที่เป็นผลจากการประเมินประสบการณ์ด้านการศึกษา การบริการ สื่อ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวกของนักศึกษาที่ผู้จัดการศึกษาจัดให้และรู้สึกพอใจ

4) คำนิยามศัพท์เฉพาะแบบประเมินคุณภาพ

การประเมินคุณภาพของนวัตกรรม (Evaluating the quality of innovation) หมายถึง การประเมินความสามารถด้านนวัตกรรมทางเทคโนโลยี (TICs) ขึ้นอยู่กับการกำหนดเกณฑ์หลายข้อและขึ้นอยู่กับ

การสร้าง รูปแบบ ของนวัตกรรมในการศึกษารุ่นนี้ได้แก่ หนังสือคู่มือ และ VDO แนวคิดการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา ที่ผู้สร้างต้องการประเมิน

การประเมินความเหมาะสมของนวัตกรรม (Evaluating the suitability of innovation)
หมายถึง การประเมินความเหมาะสมด้านนวัตกรรมทางเทคโนโลยี (TICs) ขึ้นอยู่กับการกำหนดเกณฑ์หลายข้อ และขึ้นอยู่กับการสร้าง รูปแบบ ของนวัตกรรมในการศึกษารุ่นนี้ได้แก่ หนังสือคู่มือ และ VDO แนวคิดการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา ที่ผู้สร้างต้องการประเมิน

การประเมินความเป็นไปได้ของนวัตกรรม (Evaluating the possibility of innovation)
หมายถึง การประเมินความเป็นไปได้ด้านนวัตกรรมทางเทคโนโลยี (TICs) ขึ้นอยู่กับการกำหนดเกณฑ์หลายข้อ และขึ้นอยู่กับการสร้าง รูปแบบ ของนวัตกรรมในการศึกษารุ่นนี้ได้แก่ หนังสือคู่มือ และ VDO แนวคิดการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา ที่ผู้สร้างต้องการประเมิน

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

การวิจัยจะได้ข้อมูลที่สำคัญในการนำไปปรับประยุกต์และบูรณาการหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาให้เป็นแกนในการส่งเสริมการเรียนรู้ของเยาวชนในยุคปัจจุบันและสร้างความเข้าใจอันดีต่อการปฏิบัติตามหลักคำสอนของพระพุทธศาสนา เช่น

- 1) ได้ข้อมูลเชิงลึกที่มีคุณค่าในการนำไปปรับใช้และบูรณาการหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา เพื่อเป็นแนวทางสำคัญในการส่งเสริมการเรียนรู้ของเยาวชนในยุคปัจจุบัน
- 2) ช่วยสร้างความเข้าใจและเจตคติที่ดีต่อการปฏิบัติตามหลักคำสอนของพระพุทธศาสนา อันจะนำไปสู่การเสริมสร้างคุณธรรมและจริยธรรมในสังคม
- 3) พัฒนาแนวทางการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตของเยาวชนในปัจจุบัน ซึ่งจะช่วยให้เยาวชนสามารถเข้าถึงและประยุกต์ใช้หลักธรรมได้อย่างเหมาะสม
- 4) ส่งเสริมการสร้างสภาพแวดล้อมทางการศึกษาที่เอื้อให้เยาวชนมีการเรียนรู้ที่ยั่งยืนและมีการพัฒนาตนเองที่เป็นไปตามแนวทางพระพุทธศาสนา

1.7 หน่วยงานที่นำผลการวิจัยไปใช้

- 1) มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
- 2) มหาวิทยาลัยกลุ่มพัฒนาปัญญาและคุณธรรมด้วยหลักศาสนา
- 3) เครือข่ายค่ายคุณธรรมทั่วประเทศ
- 4) นักวิจัย นักวิชาการ
- 5) ประชาชนผู้สนใจในการศึกษา

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

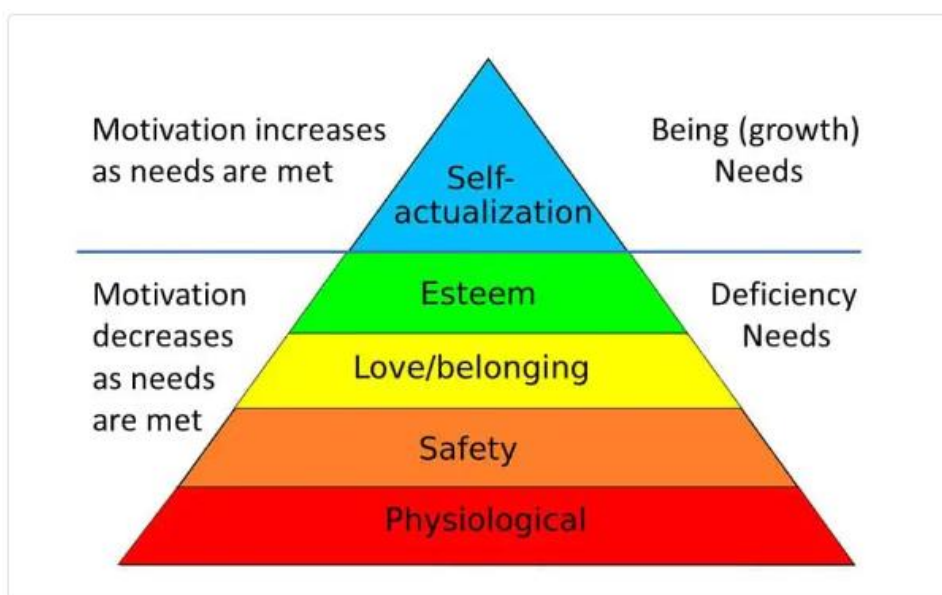
การวิจัยเรื่อง นวัตกรรมแนวคิดการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนาประยุกต์ใช้การวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้าง ผู้วิจัยทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องเป็นประเด็นที่จะสนับสนุนการศึกษาวิจัยทั้ง แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ให้สอดคล้องกับเนื้อหาและสามารถนำไปสู่การต่อบัณฑิตผู้ประสงค์ให้ดีที่สุดตามลำดับดังนี้

- 1) แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความต้องการความสำเร็จในชีวิต
- 2) แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนาปัญญาสู่ความสำเร็จ
- 3) แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับหลักพระพุทธศาสนาเพื่อความสำเร็จ
- 4) แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับสมการโครงสร้าง
- 5) แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับนวัตกรรม
- 6) การประเมินความรู้ ความเข้าใจ การนำไปใช้ และประเมินความพึงพอใจ โดยการประเมินตนเอง
- 7) การประเมินคุณภาพ ความเหมาะสม และความเป็นไปได้ในนวัตกรรม
- 8) งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 9) สรุปกรอบแนวคิดและทฤษฎีในการวิจัย

2.1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความต้องการความสำเร็จในชีวิต (Self-Actualization Need)

ทฤษฎีลำดับความต้องการ (Hierarchy of Needs Theory) เป็นทฤษฎีที่พัฒนาขึ้นโดย อับราฮัม มาสโลว์ (Abraham Maslow) นักจิตวิทยาแห่งมหาวิทยาลัยแบรนดิส เป็นทฤษฎีที่รู้จักกันมากที่สุด ทฤษฎีหนึ่ง ซึ่งระบุว่า บุคคลมีความต้องการเรียงลำดับจากระดับพื้นฐานที่สุดไปยังระดับสูงสุด กรอบความคิดที่สำคัญ ของทฤษฎีนี้ มีสามประการ คือ บุคคลเป็นสิ่งมีชีวิตที่มีความต้องการความต้องการมีอิทธิพลหรือเป็นเหตุจูงใจต่อพฤติกรรม ความต้องการที่ยังไม่ได้รับการสนองตอบ เท่านั้นที่เป็นเหตุจูงใจ ส่วนความต้องการที่ได้รับการสนองตอบแล้วจะไม่เป็นเหตุจูงใจอีกต่อไป ความต้องการของบุคคลเป็นลำดับขึ้นเรียงตามความสำคัญจากความต้องการพื้นฐาน ไปจนถึงความต้องการที่ซับซ้อน เมื่อความต้องการลำดับต่ำได้รับการสนองตอบอย่างดีแล้ว บุคคลจะก้าวไปสู่ความต้องการลำดับที่สูงขึ้นต่อไป มาสโลว์ เห็นว่าความต้องการของบุคคลมีห้ากลุ่มจัดแบ่งได้เป็นห้าระดับจากระดับต่ำไปสูง เพื่อความเข้าใจ มักจะแสดงลำดับของความต้องการเหล่านี้ แนวคิดการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตบนพื้นฐานความต้องการ หมายถึง แนวคิดในการทำส่งเสริมความสำเร็จในตนเองที่

มีพื้นฐานจากความต้องการ 5 ระดับของอับราฮัม มาสโลว์ ได้แก่ความสมบูรณ์ของชีวิต (self-actualization), ความเคารพนับถือ (esteem), มิตรภาพและความรัก (friendship and love), ความมั่นคงปลอดภัย (security), และความต้องการทางกายภาพ (physiological) เป็นการตระหนักถึงศักยภาพของบุคคลอย่างสมบูรณ์ มีความเกี่ยวข้องกับการพัฒนาความสามารถของบุคคลอย่างเต็มที่และเห็นคุณค่าของชีวิต ความต้องการความสำเร็จในชีวิตสร้างให้คนสามารถอยู่อย่างเป็นอิสระ ยอมรับตนเองและผู้อื่น แสดงในแผนภาพที่ 2.1 ดังนี้

แผนภาพที่ 2.1 ทฤษฎีลำดับความต้องการ (McLeod, 2022)

อับราฮัม มาสโลว์ (Maslow, 1954) เชื่อว่ามนุษย์มีแรงผลักดันตามธรรมชาติไปสู่ความมีสุขภาพที่ดี หรือการตระหนักรู้ในตนเองและยังเชื่อว่า มนุษย์มีความต้องการขั้นพื้นฐาน (ทางกายภาพและจิตใจ) ที่ต้องได้รับการตอบสนองเพื่อให้มีอิสระเพียงพอรู้สึกถึงความปรารถนาในการตระหนักรู้ในระดับที่สูงขึ้นนอกจากนี้ยังเชื่อว่าสิ่งมีชีวิตมีธรรมชาติของความสามารถโดยไม่รู้ตัวและโดยธรรมชาติในการแสวงหาความต้องการ (Maslow 1968) ทฤษฎี “ความต้องการประสบความสำเร็จสูงสุดในชีวิต” (Self-Actualization Needs) (Department of Mental Health, 2016) ของอับราฮัม มาสโลว์ (Maslow, 1954) สามารถเป็นเครื่องมือในการกระตุ้นและปลุกเร้าผู้คนให้มีสุขภาพแข็งแรงและมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น เพราะบุคคลนั้น 'กลายเป็น' อยู่เสมอและไม่เคยนิ่งเฉย ดังนั้น ในการตระหนักรู้ในตนเอง บุคคลเข้ามาค้นหาความหมายให้กับชีวิตที่สำคัญสำหรับตน มาสโลว์เน้นย้ำถึงความจำเป็นในการ “ตระหนักรู้ในตนเอง” ว่าเป็นความต้องการสูงสุดและเป็นองค์ประกอบที่จูงใจให้เกิดศักยภาพสูงสุดของตนเอง เป็นกระบวนการในการบรรลุศักยภาพสูงสุดของตนเองผ่านความคิดสร้างสรรค์ ความเป็นอิสระ ความเป็นธรรมชาติ และความเข้าใจอย่างเต็มเปี่ยมถึงความปรารถนาและความปรารถนาของบุคคล ในอีกทางหนึ่ง คุณภาพชีวิตเป็นแนวคิดที่ครอบคลุมทั้งด้านส่วนตัว (อัตนัย) และ

ไม่มีตัวตน (อัตนัย) ของชีวิต สะท้อนให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลง การละเมิดระหว่างความคาดหวังและโอกาสของบุคคลและประสบการณ์ที่มีอยู่ ความต้องการความสำเร็จในชีวิต (Self-actualization) ช่วยเพิ่มและมีอิทธิพลต่อคุณภาพชีวิตเนื่องจากมีความสัมพันธ์ที่สำคัญระหว่างการทำนายทฤษฎีของ Maslow กับคุณภาพชีวิต ไม่มีสุขภาพจิตใดเกิดขึ้นได้ เว้นแต่ว่าศูนย์กลางและแก่นแท้ที่ขาดไม่ได้ของบุคคลนั้นจะได้รับการยอมรับ เคารพ ยกย่อง และให้คุณค่าโดยผู้อื่นและโดยตนเอง ความต้องการความสำเร็จในชีวิต (Self-actualization) เน้นแนวคิดของการรับรู้ การยอมรับ และการสำแดงของแก่นภายในหรือตัวตน กล่าวคือ การทำให้ความสามารถในตนเองและศักยภาพใน "การทำงานเต็มที่" เป็นจริง และการได้มาและการเข้าถึงแก่นแท้ของมนุษย์และส่วนบุคคล

การใช้คำว่า "การทำให้เป็นจริง" ของ อับราฮัม มาสโลว์ มักถูกมองว่าเป็นการมุ่งเน้นภายใน เช่น การสร้างความแตกต่างในตนเอง การบูรณาการทางจิตวิทยา หรือการบรรลุศักยภาพส่วนบุคคลในระดับหนึ่ง เป้าหมายคือการ "ดีขึ้น" การตรวจสอบแนวคิดด้วยตนเองอย่างใกล้ชิดในขณะที่เขาพัฒนาต่อไปดูเหมือนจะชี้ไปที่ความหมายที่ตรงกันข้าม อ้างอิงจากการวิจัยและมุมมองที่แสดงในรายงานการวิจัยเรื่อง Farther Reaches Human Nature (Maslow, 1971) มีคำศัพท์ที่แม่นยำยิ่งขึ้นคือ "การไม่เห็นแก่ตัว" ซึ่งบ่งชี้ถึงการพัฒนาของมนุษย์ที่เหนือกว่าตัวตนในการแสดงตัวตน

ความต้องการความสำเร็จในชีวิตอาจเกิดขึ้นเมื่อบุคคลบรรลุศักยภาพของตน คือลักษณะทั่วไปบางประการของผู้ที่เข้าใจตนเอง ได้แก่ (1) การยอมรับ โดยทั่วไปแล้วคนที่ตระหนักรู้ในตนเองมักจะยอมรับข้อบกพร่องทั้งของตนเองและของผู้อื่น พวกเขาจะเชื่อสัตย์ต่อตัวเองมากกว่าเปลี่ยนตัวตนเพื่อให้คนอื่นประทับใจ (2) เป็นอิสระและมีไหวพริบ คนที่เข้าใจตนเองดีในการดูแลตัวเองพวกเขาไม่ต้องการอำนาจภายนอกมาช่วยในการชี้นำชีวิตของพวกเขา (3) สร้างความสัมพันธ์ที่แน่นแฟ้น: คนที่เข้าใจตนเองสามารถสร้างและรักษาความสัมพันธ์อันลึกซึ้งและความรักกับผู้อื่นได้ (4) กตัญญู คนที่เข้าใจตนเองมักจะรู้สึกขอบคุณและเห็นคุณค่าอย่างสุดซึ้งแม้แต่ในแง่มุมต่างๆ ในชีวิตประจำวัน (5) เก่งในการตัดสินใจสถานการณ์ คนที่เข้าใจตนเองมักจะสามารถแยกแยะความแตกต่างระหว่างสิ่งผิวเผินและความจริงได้อย่างง่ายดายเมื่อตัดสินใจสถานการณ์บางอย่าง (6) สร้างความคิดเห็นของตนเอง: คนที่มีความตระหนักรู้ในตนเองมักจะไม่พึ่งพาสภาพแวดล้อมหรือวัฒนธรรมของพวกเขาในการสร้างความคิดเห็น (7) มีจุดมุ่งหมายที่มั่นคง: คนที่ตระหนักรู้ในตนเองสามารถมองชีวิตเป็นภารกิจได้ พวกเขาอาจเชื่อว่าพวกเขามีการเรียกและจุดประสงค์นอกเหนือจากตัวพวกเขาเอง

การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ หมายถึง การพัฒนาความเฉลียวฉลาดและพลังของคน ส่งเสริมให้มีความรู้ความสามารถและมีสมรรถนะในการทำงานให้สูงขึ้น เป็นกระบวนการที่วางแผนอย่างเป็นระบบเพื่อพัฒนาศักยภาพในการปฏิบัติงานของพนักงาน ทำให้องค์กรบรรลุเป้าหมายและทำให้งานออกมามีประสิทธิภาพ (Nadler & Wiggs, 1989, p.35) การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เป็นการดำเนินกิจกรรมเพื่อก่อให้เกิดการเรียนรู้ในด้านต่าง ๆ เพื่อเพิ่มความรู้ความสามารถ ประสบการณ์และทักษะ

ฝีมือโดยทำให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น (อนิวซ์ แก้วจางค์, 2552) นอกจากนี้งานพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เป็นการมุ่งที่จะเลือกสรรคนดี คนมีความรู้ความสามารถให้เข้ามาทำงานในองค์กรโดยการฝึกอบรมพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถ ทันสมัยต่อสภาพสังคมเพราะว่าทรัพยากรมนุษย์เป็นทรัพยากรที่มีค่าและมีความสำคัญขององค์กรและยังเป็นปัจจัยที่จะบอกถึงความสำเร็จและความล้มเหลวในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ขององค์กรด้วย ดังนั้นในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ด้านการเรียนรู้จึงคาดว่าเป็นประเด็นสำคัญของการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้เพื่อการแข่งขันประจำท้องถิ่นด้วย สเปนเซอร์ (Spencer and Spencer, 1993: 10-11) กล่าวถึงการศึกษาคุณลักษณะของสมรรถนะในการปฏิบัติงานว่าคุณลักษณะของสมรรถนะในการปฏิบัติงานได้กำหนดขึ้นจากบุคลิกภาพและฝังแน่น เป็นแนวพฤติกรรม แนวความคิดที่จะนำไปใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ โดยสามารถแบ่งได้เป็น 5 ลักษณะ

1) ความรู้ (Knowledge) หมายถึงข้อมูลหรือองค์ความรู้โดยเฉพาะเจาะจงที่บุคคลนั้น ๆ มีความรู้เป็นสมรรถนะที่ซับซ้อน

2) ทักษะ (Skill) เป็นความสามารถ ความชำนาญ หรือความคล่องแคล่วในการทำงาน ทั้งที่ใช้สมองหรือใช้ความสามารถทางร่างกาย

3) อัตมโนทัศน์ (Self-Concept) หมายถึงสิ่งที่บุคคลรู้สึกเกี่ยวกับตนเอง หรือความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเอง อาจจะหมายรวมไปถึง ทิศนคติ (Attitudes) คือการแสดงออกถึงความชอบหรือไม่ชอบต่อบุคคล สถานที่ สิ่งของ หรือเหตุการณ์สิ่งใดสิ่งหนึ่ง ค่านิยม (Values) เป็นความเชื่อหรือความคิดที่คนสนใจและยึดถือเป็นมาตรฐาน (Standard) ในการประพฤติ (Calhoun, 1973:m249) หรือจินตนาการ (Imagination) เป็นการคิดสร้างภาพขึ้นในจิตใจ ให้นำพาใจกว่าความเป็นจริงตามธรรมชาติที่เกิดขึ้น ซึ่งอาจเกิดขึ้นจากการคิด คาดเดา

4) คุณลักษณะเฉพาะ (Traits) หมายถึงลักษณะทางกายภาพ (Physical) และ ลักษณะนิสัยของบุคคลที่ต้องแสดงออกต่อสถานการณ์ต่าง ๆ เป็นรูปแบบอย่างนั้น ๆ สม่าเสมอ

5) แรงจูงใจ (Motive) หมายถึงสิ่งที่บุคคลคิดคำนึงถึงความต้องการซึ่งจะเป็นแรงขับ ให้แสดงพฤติกรรม เป็นแรงจูงใจ เป็นแรงส่งเสริมให้เลือกจะทำหรือแสดงพฤติกรรมเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ต้องการและเป็นสาเหตุที่ทำให้แต่ละบุคคลแสดงพฤติกรรมแตกต่างกัน มีคำจำกัดความไว้ว่า สมรรถนะ คือบุคลิกที่ซ่อนอยู่ภายในปัจเจกบุคคลซึ่งสามารถผลักดันให้สร้างผลการปฏิบัติงานที่ดีตามเกณฑ์ที่กำหนดในงานที่รับผิดชอบได้

ความต้องการความสำเร็จในชีวิตอาจเกิดขึ้นเมื่อบุคคลบรรลุศักยภาพสูงสุดในชีวิตมีหลายทฤษฎีเกี่ยวกับการทำให้เป็นจริงด้วยตนเอง วิธีที่รู้จักกันดีที่สุดในการทำให้ตนเองเป็นจริงคือแนวทางของอับราฮัม มาสโลว์ อธิบายการสร้างความสำเร็จในตนเองว่าเป็นการตระหนักถึงศักยภาพของบุคคลอย่างสมบูรณ์ เขาเสริมว่ามันเกี่ยวข้องกับการพัฒนาความสามารถของบุคคลอย่างเต็มที่และ

เห็นคุณค่าของชีวิต ความต้องการความสำเร็จในชีวิตมักจะ สามารถอยู่อย่างเป็นอิสระ ยอมรับตนเอง และผู้อื่น มีไหวพริบ สามารถสร้างความสัมพันธ์ที่แน่นแฟ้นได้ รู้สึกขอบคุณแม้กระทั่งเรื่องเล็กน้อยในชีวิต เก่งในการตัดสินใจสถานการณ์ สร้างความคิดเห็นของตนเองได้ ในการทำงานไปสู่การทำให้ตนเองเป็นจริง บุคคลควร เรียนรู้ที่จะยอมรับมากขึ้น พยายามและเป็นตัวของตัวเองมากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ ตระหนักถึงตัวเลือกที่พวกเขา กำลังทำอยู่อย่าง เป็นธรรมชาติ พยายามเป็นอิสระให้มากที่สุด

ตามทฤษฎีของอับราฮัม มาสโลว์ สิ่งสำคัญคือผู้คนจะต้องให้ความสำคัญกับการตอบสนอง ความต้องการอื่น ๆ ตามลำดับขั้นดังนี้

- ความต้องการทางกายภาพ (physiological needs)
- ความต้องการด้านความมั่นคงปลอดภัย (safety and security)
- ความต้องการเป็นที่รักและเป็นส่วนหนึ่ง (belonging)
- ความต้องการความมีคุณค่า (esteem)

การพัฒนาตนตามหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา การพัฒนาตนของมนุษย์มีเป้าหมายอยู่ที่ มโนกรรมซึ่งเป็นต้นกำเนิดแห่งอารยธรรมของมนุษย์ชาติที่ปรากฏในรูปแบบต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็น ความเห็น ความเชื่อ เจตจำนงหรือทัศนคติ เป็นต้น ซึ่งส่งผลให้เกิดกายกรรมและวจีกรรมตามมาอย่าง มีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันกล่าวคือเมื่อคิดอย่างไร ก็จะทำและพูดเช่นนั้นหรือเมื่อทำและพูดอย่างไร ก็จะสะท้อนถึงความคิดว่าเป็นอย่างไร ดังนั้นการมีความเข้าใจในมโนกรรมว่ามีความสำคัญและส่งผลอย่างไรทั้งต่อตนเองและต่อโลกย่อมจะทำให้เราสามารถเลือกที่จะประกอบมโนกรรมที่ถูกต้องและส่งผลดีทั้งต่อตนและต่อโลกนั่นคือการทำให้เกิดการพัฒนาตนและโลกไปในทิศทางที่ถูกต้องพร้อมกัน ไป (พระพรหมคุณาภรณ์, 2551: 83) คำว่า “พัฒนา” ในภาษาสันสกฤตมาจาก คำว่า “วฺรฺณ” แปลว่า ความเจริญ มาจากภาษาบาลีว่า “วฑฺฒน” หรือ “วฒฺน” แปลว่า ความเจริญ ความมั่งคั่ง เพิ่มขึ้น ฝึกฝน ทำให้ยืนยาวขึ้น และนำมาใช้ในภาษาไทยก็มีความหมายว่า ความเจริญ ความมั่งคั่ง การขยายขยาย (ราชบัณฑิตยสถาน, 2525: 580) ส่วนคำว่า “พัฒนา” หรือ “วฒฺนา” ในภาษาบาลีนั้นแปลว่า รก คือ รกอย่างหนาแน่นเช่น รกหญ้า ผมบนศิระษะรก ก็เรียกว่าพัฒนา คือเป็น ความเจริญด้วยเหมือนกัน ถ้าบุคคลมีความประพฤติหรือการกระทำที่ไม่มีประโยชน์อะไรในโลกนี้ก็ เรียกว่าคนทำโลกให้การรวมความคำว่า “พัฒนา” แปลว่า ทำให้รัก หรือสร้างความรัก ถ้าจะให้รักไป ด้วยคนดี หรือทรัพยากรมนุษย์ที่ดีแล้วจำเป็นต้องส่งเสริมปลูกสร้างทัศนคติโดยต้องพัฒนาทางจิตซึ่งเป็นผู้นำของกายถ้าจะให้รักไปด้วยปัญหายุ่งยากไปด้วยความโกลาหลวุ่นวายก็ต้องพัฒนาวัตถุ การพัฒนาที่สมบูรณ์แบบจำเป็นต้องพัฒนาให้ครบทั้ง 2 ด้านกล่าวคือควรพัฒนาทั้งทางวัตถุและทางจิตใจ ให้ควบคู่และทัศนคติโดยเฉพาะทัศนคติเป็นการพัฒนาทางด้านจิตใจจะต้องเน้นเป็นพิเศษ เพราะการพัฒนาถูกต้องดีแล้ว ก็จะสามารถควบคุมการพัฒนาทางด้านวัตถุให้เป็นไปในทิศทางที่ถูกต้องได้และการพัฒนาจิตที่ถูกต้องก็คือ พัฒนาจิตให้มีธรรมเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจจนกระทั่งพัฒนาจิตให้มี

สมาธิ ตั้งมั่น มั่นคง สะอาด สว่าง จากกิเลสเครื่องเศร้าหมองทั้งหลาย จนเป็นจิตที่ควรแก่การทำงาน สามารถจะนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ดังพุทธพจน์ตอนหนึ่งว่า ในอนาคต ภิกษุทั้งหลายจักไม่อบรมกาย ไม่อบรมศีล ไม่อบรมจิตไม่อบรมปัญญาเมื่อไม่อบรมกาย ไม่อบรมศีล ไม่อบรมจิต ไม่อบรมปัญญาจักให้อุปสมบทกุลบุตรเหล่านั้นจักไม่สามารถแนะนำแม้กุลบุตรเหล่านั้นในอธิศีลอธิจิต อธิปัญญา

ลักษณะเฉพาะของมาตรวัดความต้องการความสำเร็จ (Characteristics of Self-Actualization Scale: CSAS) (Gopinath, 2020) อีกแง่มุมหนึ่งของทฤษฎีของ Maslow (1950) ที่ยังคงเน้นหนักถึงความสำคัญอยู่ก็คือ รายการที่เขาเสนอเกี่ยวกับคุณลักษณะของคนที่เขาสนใจตนเอง ตั้งแต่เริ่มก่อตั้ง สาขาจิตวิทยามนุษยนิยมได้หยั่งรากลึกในสาขาจิตวิทยาบุคลิกภาพ อันที่จริง Gordon Allport หนึ่งในผู้ก่อตั้งจิตวิทยาบุคลิกภาพได้แนะนำวลี “จิตวิทยามนุษยนิยม” ในการศึกษาบุคลิกภาพในช่วงทศวรรษที่ 1930 และเขามีส่วนร่วมในแนวคิดของ "บุคคลทั้งหมด" และความสำคัญของการรวมบุคลิกภาพ ดังที่ McAdams และ Pals (2006) กล่าวไว้ ผู้ก่อตั้งจิตวิทยาบุคลิกภาพมีภารกิจในการจัดเตรียม “กรอบการทำงานเชิงบูรณาการเพื่อทำความเข้าใจบุคคลทั้งหมด” (Allport, 1937; Murray, 1938: 204)

นักจิตวิทยาบุคลิกภาพได้ย้อนกลับไปยังต้นกำเนิดของการศึกษาภาคสนาม ทำให้เราเข้าใจคนทั้งหมดมากขึ้น (DeYoung, 2015; Fleeson, 2012; McAdams & Pals, 2006; Molenaar & Campbell, 2009; Sheldon, 2004; Sheldon, Cheng, & Hilpert, 2011) ลักษณะบุคลิกภาพที่โดดเด่นที่สุดที่ถูกตรวจสอบในจิตวิทยาบุคลิกภาพร่วมสมัยคือ “Big Five” ซึ่งได้แก่ การแสดงตัวภายนอก ลัทธิประสาท ความเห็นอกเห็นใจ ความมีมโนธรรม และการเปิดกว้างต่อประสบการณ์ ซึ่งแสดงให้เห็นว่ามีความแปรปรวนร่วมระหว่างลักษณะบุคลิกภาพที่เฉพาะเจาะจงมากขึ้น (John, Naumann, & Soto, 2008; McCrae & Costa, 2008) ในขณะที่ลักษณะเด่นทั้งห้าเหล่านี้ได้รับการศึกษาอย่างเข้มข้นตั้งแต่ยุค 90 นักจิตวิทยาด้านบุคลิกภาพได้เน้นย้ำว่ารูปแบบเหล่านี้

ทฤษฎีของมาสโลว์ยังมีความหมายต่อการศึกษาความเป็นอยู่ที่ดีในปัจจุบันอีกด้วย แท้จริงแล้ว อับราฮัม มาสโลว์ (Maslow, 1962/1998) ได้พูดถึงความสัมพันธ์ที่แน่นแฟ้นระหว่างการตระหนักรู้ในตนเองกับสุขภาพทางจิต (แม้ว่ามาสโลว์จะนิยมคำว่า การตระหนักรู้ในตนเองและความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์มากกว่าแนวคิดเรื่องสุขภาพจิตก็ตาม) หนึ่งในกรอบแนวคิดที่โดดเด่นที่สุดในการศึกษาความเป็นอยู่ที่ดีคือการตรวจสอบความพึงพอใจในชีวิต (Diener, Emmons, Larsen, & Griffin, 1985; Pavot & Diener, 2008) กรอบแนวคิดนี้ดูที่การประเมินอัตนัยของความพึงพอใจโดยรวมต่อชีวิต ความพึงพอใจในชีวิตถือเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของความเป็นอยู่ที่ดี (Diener, Suh, Lucas, & Smith, 1999) พร้อมกับการมีอารมณ์ “เชิงบวก” ในชีวิต (เช่น ความปิติ ความกระตือรือร้น และ ความพึงพอใจ) และการลดอารมณ์ “เชิงลบ” ให้เหลือน้อยที่สุด (เช่น ความวิตกกังวล ภาวะซึมเศร้า

และความผันผวนทางอารมณ์) แบบจำลอง “ความเป็นอยู่ที่ดีทางจิตใจ” ของ Ryff (1989) มีความเกี่ยวข้องมากยิ่งขึ้นกับแนวคิดของ Maslow เกี่ยวกับการทำให้เป็นจริงในตนเอง ท้ายที่สุดมาสโลว์ไม่ได้ส่งเสริมให้ความสุขเป็นเป้าหมายในชีวิตแต่มองว่าความสุขเป็นผลรองหรือผลพลอยได้ที่เกิดขึ้นจากแต่ไม่มีอิทธิพลต่อกระบวนการเชิงสาเหตุของการเจริญเติบโต จากการทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับแนวคิดเกี่ยวกับความเป็นอยู่ที่ดีในอดีต (รวมถึงงานของ Maslow, Carl Rogers, Gordon Allport, Carl Jung และ Erik Erikson) Ryff ได้โต้แย้งว่าแนวทางความพึงพอใจในชีวิตได้ละทิ้งแง่มุมที่สำคัญของความเป็นอยู่ที่ดี โดยเฉพาะอย่างยิ่ง Ryff เสนอแง่มุมเพิ่มเติมของความเป็นอยู่ที่ดี คือ การยอมรับตนเอง ความสัมพันธ์เชิงบวกกับผู้อื่น ความเป็นเอกเทศ การเรียนรู้สิ่งแวดล้อม จุดมุ่งหมายในชีวิต และการเติบโตส่วนบุคคล

คุณลักษณะ 30 รายการของลักษณะเฉพาะของมาตรวัดความต้องการความสำเร็จ (Characteristics of Self-Actualization Scale: CSAS) (Gopinath, 2020) ได้รับการพัฒนาเพื่อนำแนวคิดของการประสบผลสำเร็จในตนเอง ซึ่งนักจิตวิทยาแนวฮิวแมนนิสติก (humanistic) ผู้ก่อตั้งกล่าวถึงบ่อยครั้งในศตวรรษที่ 21 จากงานเขียนต้นฉบับของ อับราฮัม มาสโลว์ (Maslow, 1954) เกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้ที่เข้าใจตนเองจริงของการประสบผลสำเร็จในตนเอง (CSAS) วัดจากปัจจัย 10 ประการ ของการทำให้ประสบผลสำเร็จในตนเอง ดังนี้ (1) ความชื่นชมที่เกิดขึ้นใหม่อย่างต่อเนื่อง Continued freshness of appreciation (2) การยอมรับ Acceptance (3) ความถูกต้อง Authenticity (4) ความใจเย็น Equanimity (5) จุดมุ่งหมาย Purpose (6) การแสวงหาความจริง Truth Seeking (7) มนุษยธรรม Humanitarianism (8) ประสบการณ์สูงสุด Peak Experiences (9) สัญชาตญาณทางศีลธรรมอันดี Good Moral intuition, และ (10) จิตวิญญาณแห่งการสร้างสรรค์ Creative Spirit ซึ่งมีคุณลักษณะสรุปในตาราง 2.1 ดังนี้

ตารางที่ 2.1 คุณลักษณะเฉพาะของมาตรวัดความต้องการความสำเร็จ (CSAS) (Gopinath, 2020)

รายการ (Items)	คุณลักษณะเฉพาะความต้องการความสำเร็จ (Characteristics of Self-Actualization)
ความชื่นชมสิ่งที่เกิดขึ้นใหม่อย่างต่อเนื่อง (Continued freshness of appreciation)	การชื่นชมสิ่งที่คุณมีแม้จะเป็นสิ่งของพื้นฐานในการดำเนินชีวิตอย่างสดใหม่อยู่เสมอ มีความภาคภูมิใจ ยินดี ประหลาดใจ ปีติยินดี แน่นว่าประสบการณ์เหล่านี้จะเป็นเรื่องเก่าหากมองในมุมมองของผู้อื่นก็ตาม

รายการ (Items)	คุณลักษณะเฉพาะความต้องการความสำเร็จ (Characteristics of Self-Actualization)
การยอมรับ (Acceptance)	การยอมรับตนเอง ผู้อื่น และธรรมชาติมากขึ้น ผู้เข้าใจตนเองสามารถยอมรับธรรมชาติของพวกเขา รวมถึงข้อบกพร่องและความขัดแย้งของพวกเขาได้ โดยไม่รู้สีกังวลอย่างแท้จริง
ความถูกต้อง (Authenticity)	การรับรู้ที่ละเอียดตามความเป็นจริงอย่างถูกต้องตรงไปตรงมา ความถูกต้องเป็นการแสดงออกถึงระดับของความเป็นตัวตนของบุคคล และในขณะเดียวกันก็แสดงให้เห็นว่าพฤติกรรมของเขามีต่อสิ่งรอบตัวนั้นเชื่อมโยงกับอัตมโนทัศน์ของเขามากน้อยเพียงใด คนที่เข้าใจตนเองมีความสามารถพิเศษในการตัดสินใจอย่างแม่นยำ และตรวจจับความไม่ซื่อสัตย์ในบุคลิกภาพ ด้วยการรับรู้ที่เหนือกว่าทำให้เกิดความสามารถในการกำหนดว่าอะไรดีสำหรับบุคคลและทำการตัดสินใจอย่างมีประสิทธิภาพ
ความใจเย็น (Equanimity)	สภาพจิตใจที่สงบนิ่งหรือแนวโน้มทางอารมณ์ต่อประสบการณ์หรือวัตถุทั้งหมด โดยไม่คำนึงถึงแหล่งกำเนิดหรือความรู้สึกนึกคิด (น่าพอใจ ไม่น่าพอใจ หรือเป็นกลาง) เป็นตัวแปรที่แสดงพฤติกรรมเชิงไตร่ตรอง ความเป็นธรรมชาติวางใจในสภาวะปกติ มีความเป็นธรรมชาติมากขึ้นในพฤติกรรมของตนเอง เช่นเดียวกับในชีวิต ความคิด และแรงกระตุ้นของพวกเขา ความเป็นธรรมชาติและความเรียบง่ายบ่งบอกถึงพฤติกรรมของพวกเขา
จุดมุ่งหมาย (Purpose)	ความตั้งใจที่แน่วแน่ที่จะบรรลุเป้าหมายที่ทั้งมีความหมายเป็นการส่วนตัวและสร้างชื่อเสียงในทางบวกให้กับโลก ด้วยเหตุผลที่ทำได้สิ่งหนึ่งขึ้นหรือเพื่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งเป็นความตั้งใจที่มั่นคงและทั่วถึงที่จะทำอะไรสิ่งหนึ่งให้สำเร็จซึ่งมีความหมายต่อตนเองในทันทีและเป็นผลต่อโลก
การแสวงหาความจริง (Truth Seeking)	การแสวงหาความจริงที่จำเป็นต่อการสนับสนุนการเติบโตของปัจเจกบุคคลและความก้าวหน้าของมนุษย์ ซึ่งจำเป็นต้องมีวิสัยทัศน์ที่เน้นความจริงสำหรับการศึกษา ซึ่งเป็นวิสัยทัศน์ที่มุ่งพัฒนามนุษย์ให้มีลักษณะนิสัยทางปัญญาที่หยั่งรากลึกและมีคุณธรรมซึ่งเกิดจากความรัก ความจริงและมุ่งมั่นผลลัพธ์ทางปัญญาและศีลธรรมที่ส่งผลให้มนุษย์เจริญรุ่งเรือง

รายการ (Items)	คุณลักษณะเฉพาะความต้องการความสำเร็จ (Characteristics of Self-Actualization)
มนุษยธรรม (Humanitarianism)	มีความเป็นอยู่ดำรงอยู่ด้วยความเมตตากรุณา ความรักใคร่ และความเป็นมิตรอันแผ่ไพศาล คนเหล่านี้มักจะมีจิตใจดีและเป็นมิตรกับทุกคนที่มีอุปนิสัยที่เหมาะสมและเข้ากันได้ โดยไม่คำนึงถึงชนชั้น การศึกษา ความเชื่อทางการเมือง เชื้อชาติ หรือสีผิว
ประสบการณ์สูงสุด (Peak Experiences)	ประสบการณ์สูงสุดมักถูกอธิบายว่าเป็นช่วงเวลาที่ยอดเยี่ยมของความปิติยินดีและความอิ่มเอมใจอย่างแท้จริง นี่เป็นช่วงเวลาที่ไม่โดดเด่นกว่าเหตุการณ์ในชีวิตประจำวัน ความทรงจำของเหตุการณ์ดังกล่าวจะคงอยู่ยาวนาน และผู้คนมักเปรียบเทียบเหตุการณ์เหล่านั้นกับประสบการณ์ทางวิญญาณ "ประสบการณ์สูงสุดเกี่ยวข้องกับความรู้สึกสงสัย ความกลัว หรือความปิติยินดีเหนือประสบการณ์" ประสบการณ์ที่มีมูลค่าสูงซึ่งมีลักษณะเฉพาะคือความเข้มของการรับรู้ ความลึกซึ้งของความรู้สึก หรือความรู้สึกที่มีความสำคัญอย่างลึกซึ้งจนทำให้มันโดดเด่นในความคิดของผู้รับการทดลอง ตามคำกล่าวของมาสโลว์ ทุกคนเข้าถึงประสบการณ์สูงสุดได้
สัญชาตญาณทางศีลธรรม อันดี (Good Moral intuition)	ความรู้สึกทางศีลธรรมทำให้มีกรอบความเป็นไปได้ภายในบริบทที่เราสามารถเริ่มเข้าใจและเป็นตัวแทนของสถานการณ์ที่ซับซ้อนของมนุษย์ที่เราพบ คุณลักษณะของการตัดสินใจของมนุษย์ที่เกี่ยวข้องกับความซับซ้อนบางอย่าง เช่น ประสบการณ์การรับรู้อย่างรวดเร็วของความเร็วและทิศทางที่เป็นไปได้ของยานพาหนะ
จิตวิญญาณแห่งการ สร้างสรรค์ (Creative Spirit)	จิตวิญญาณแห่งความคิดสร้างสรรค์เป็นที่มาของพลังสร้างสรรค์และความสามารถในการสร้างสรรค์ของเรา” ในความเป็นจริง สิ่งนี้ไม่ใช่ว่าความจริงเสียทีเดียวสำหรับแหล่งที่มาของพลังสร้างสรรค์ของเรา และความสามารถในการสร้างสรรค์ของเรายังสามารถเห็นหรือสัมผัสได้ในรูปของการไหลของจิตสร้างสรรค์ การสำรวจ การค้นพบ และการฝึกฝนทางจิตวิญญาณอย่างลึกซึ้งก็เป็นสิ่งที่สร้างสรรค์เช่นกัน เป็นอีกตัวอย่างที่อธิบายไม่ได้ว่าเราใช้ความคิดสร้างสรรค์มากเพียงใดในการคิด การเป็นอยู่ และการเชื่อมโยง และเพื่อเติมเต็มความหมายของชีวิต

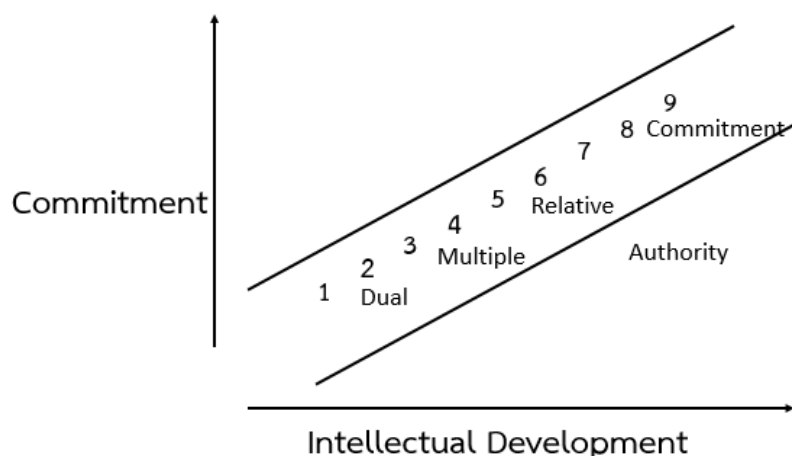
2.2 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนาปัญญาสู่ความสำเร็จ

ปัญญาในการศึกษาคั้งนี้กำหนดนิยามความหมายว่า ปัญญา ที่เกี่ยวข้องในการพัฒนามนุษย์สู่ความสำเร็จในกลุ่มเฉพาะที่ทำการศึกษาในครั้งนี้คือกลุ่มเยาวชน ซึ่งการศึกษาจะมุ่งประเด็นสำคัญที่ปัญญาในการพัฒนาสู่ความสำเร็จในเยาวชนเป็นสำคัญ

การพัฒนาปัญญา (Intellectual Development: ID)

วิลเลียม เพอร์รี่ (William G. Perry, 1970) ได้พัฒนางานวิจัยระยะยาวเพื่อวัดพัฒนาการทางสติปัญญาของนักศึกษาชายในมหาวิทยาลัย Harvard (Perry, 1970) ในระหว่างการศึกษาเขาสุ่มเลือกนักเรียน 20 คนและผลที่ได้แสดงให้เห็นว่าวุฒิภาวะทางปัญญาของนักเรียนเติบโตขึ้นตลอดทั้งปี เขากล่าวว่า “นักศึกษาใหม่มักจะอยู่ในขั้นของทวินิยม (ถูกกับผิด) และนักเรียนจะก้าวหน้าไปสู่ขั้นสัมพัทธภาพเมื่อพวกเขาอยู่ปีสุดท้าย” (King, 1978) วิลเลียม เพอร์รี่เป็นหนึ่งในนักวิจัยกลุ่มแรกๆ ที่ศึกษาด้านพัฒนาการทางสติปัญญาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ขั้นตอนทั้งหมดในแบบจำลองของเพอร์รี่ (Perry's Scheme) (Widick, 1977) ซึ่งมีความเกี่ยวข้องอย่างมากกับความก้าวหน้าในการพัฒนาทางสติปัญญาของเยาวชน

การสำรวจประสบการณ์และพัฒนาการของนักศึกษาในช่วงหลายปีที่ผ่านมาในมหาวิทยาลัยผ่านการรายงานด้วยตนเอง วิลเลียม เพอร์รี่พบว่าข้อสันนิษฐานและความคาดหวังของนักเรียนเกี่ยวกับการเรียนการสอนกำลังเปลี่ยนไป (Perry, 1970) เหล่านี้จะขึ้นอยู่กับชุดของการสัมภาษณ์แบบปลายเปิดที่เขาดำเนินการกับนักศึกษาระดับปริญญาตรีของ Harvard ในปี 1950 และ 1960 วิลเลียม เพอร์รี่แสดงให้เห็นว่ามีตำแหน่งการพัฒนาเก้าตำแหน่งสำหรับแนวคิดเกี่ยวกับความรู้ของนักศึกษาหาวิทยาลัยจากตำแหน่งสัมบูรณ์ที่มองว่าความรู้ถูกหรือผิดต่อการมองว่าความรู้ทั้งหมดสัมพันธ์กัน ดังรูปที่ 1 (Culver and Hacros, 1982) แผนภาพที่ 2.2 แสดงให้เห็นว่าความมุ่งมั่นของนักเรียนเพิ่มขึ้นควบคู่ไปกับพัฒนาการด้านสติปัญญา

แผนภาพที่ 2.2 รูปแบบการพัฒนาปัญญาของวิลเลียม เพอร์รี่ (Ahmad, et al., 2012)

คำอธิบายของเก้าตำแหน่งขั้นที่ใช้กับสถานการณ์การเรียนรู้ ที่ทำการตรวจสอบโครงสร้างและความตรงเชิงประจักษ์ของแบบแผน จากผลการศึกษา ทฤษฎีการพัฒนาปัญญาและ จริธรรมของ วิลเลียม เพร์รี (William Parry's theory of intellectual and ethical development) (King, 1978) ระดับของพัฒนาการทางปัญญาอ้างอิงจากวิลเลียม เพร์รี ซึ่งทำการวัดจากรายการ (ข้อความ) ที่อธิบายถึงสี่ระยะ ในการทดสอบความถูกต้องของโครงสร้างที่แตกต่างกันของประเด็นหัวข้อภายใน แต่ละกลุ่มถูกตรวจสอบสำหรับการผนวกกัน ในขณะที่ชุดของประเด็นจากหัวข้อต่างๆ ถูกตรวจสอบเพื่อหาความแตกต่างในการทดสอบความตรงเชิงประจักษ์สามปัจจัยที่อาจส่งผลต่อระดับพัฒนาการทางสติปัญญา ได้แก่ ระยะเวลาในการเรียนรู้ ค่าเฉลี่ยสะสมในการเรียน และเพศ ได้รับการตรวจสอบโดยหาความสัมพันธ์กับระดับพัฒนาการทางปัญญา 4 ระดับหลัก 9 ระดับย่อย ซึ่งภายหลังนำเสนอโดย เฟอร์รี (El-Faragy, 2009) ดังตารางที่ 2.2

โดยสรุป วิลเลียม เพร์รี (El-Faragy, 2009) ซึ่งอธิบายพัฒนาการของนักเรียนฮาร์วาร์ดว่า ก้าวหน้าจากความเชื่อทวิลักษณ์ที่ว่าสิ่งต่าง ๆ จริงหรือเท็จ ดีหรือชั่ว ผ่านขั้นสัมพัทธภาพที่พวกเขา รู้สึกว่าความเชื่อทั้งหมดถูกต้องเท่าเทียมกัน ไปสู่ขั้นของความมุ่งมั่นในค่านิยมและความเชื่อที่ยอมรับว่าไม่สมบูรณ์ แต่เปิดกว้างสำหรับการแก้ไขและพัฒนาต่อไป (Halonen, 2002: 296) บทสรุปจำนวนหนึ่งของโมเดลของเขาซึ่งลดเหลือ 4 ระดับ ดังนี้

1) มุมมองคู่ขนานระหว่างความถูกต้องและผิด (Dualism) การรับความรู้ ไม่ตั้งคำถาม, นักศึกษารู้สึกว่ามีคำตอบที่ถูกต้องให้เรียนรู้ การแบ่งความหมายออกเป็นสองขอบเขต ดีกับเลว ถูกกับผิด เรากับพวกเขา ทั้งหมดที่ไม่ประสบความสำเร็จคือความล้มเหลว คำตอบที่ถูกต้องจะต้องได้รับการจดจำโดยการทำงานอย่างหนัก ความรู้เป็นเชิงปริมาณ เอเจนซีมีประสบการณ์ในฐานะบุคคลภายนอก อยู่ในอำนาจ คะแนนสอบ งานที่เหมาะสม

2) ความหลากหลาย (Multiplicity) ความหลากหลายของความคิดเห็นและค่านิยมได้รับการยอมรับว่าถูกต้องตามกฎหมายในพื้นที่ที่ยังไม่ทราบคำตอบที่ถูกต้อง ความคิดเห็นยังคงเป็นปรมาณ โดยไม่มีรูปแบบหรือระบบ ไม่มีการตัดสินใดๆ ในหมู่พวกเขา ดังนั้น “ทุกคนมีสิทธิในความคิดเห็นของตนเอง ไม่มีใครถูกหรือผิด” วิธีแก้ปัญหามากกว่าหนึ่งวิธีหรืออาจไม่มีวิธีแก้ปัญหา นักศึกษาตระหนักดีว่าความคิดเห็นของพวกเขามีความสำคัญ

3) สัมพัทธนิยม (Relativism) ความหลากหลายของความคิดเห็น ค่านิยม และการตัดสินที่ได้มาจากแหล่งข้อมูล หลักฐาน ตรรกะ ระบบ และรูปแบบที่เชื่อมโยงกัน ซึ่งช่วยให้สามารถวิเคราะห์และเปรียบเทียบได้ ความคิดเห็นบางอย่างอาจไร้ค่า ในขณะที่ยังคงมีเรื่องที่คุณมีเหตุผลจะไม่เห็นด้วยอย่างสมเหตุสมผล ความรู้มีคุณภาพขึ้นอยู่กับบริบท ความรู้ถูกมองว่าเป็นบริบท, นักศึกษาสามารถประเมินมุมมองตามแหล่งที่มาและหลักฐาน และแม้แต่ผู้ที่เชี่ยวชาญยังต้องได้รับการตรวจสอบข้อเท็จจริง

4) ความมุ่งมั่น (Commitment) การบูรณาการความรู้จากแหล่งอื่นเข้ากับประสบการณ์ส่วนตัวและการไตร่ตรอง, นักศึกษาให้คำมั่นสัญญากับคุณค่าที่สำคัญต่อพวกเขาและเรียนรู้ที่จะรับผิดชอบต่อความเชื่อที่มุ่งมั่น มีการยอมรับว่า การได้มาซึ่งความรู้เป็นกิจกรรมที่ต่อเนื่อง การยืนยันทางเลือก หรือการตัดสินใจ (อาชีพ ค่านิยม การเมือง ความสัมพันธ์ส่วนตัว) ที่เกิดขึ้นจากการตระหนักรู้ของสัมพัทธภาพ (แตกต่างจากคำมั่นสัญญาที่ไม่เคยตั้งคำถาม) เอเจนซีมีประสบการณ์ภายในตัวบุคคลโดยมีโครงสร้างคุณค่าที่เชื่อมโยงภายในอย่างสมบูรณ์และสอดคล้องกัน

ตารางที่ 2.2 รูปแบบการพัฒนาปัญญาของวิลเลียม เพร์รี กับการประยุกต์สถานการณ์การจัดการเรียนรู้ (Perry's model of intellectual development as applied to the learning situation)

ตำแหน่งขั้นที่ Positions	ลักษณะ Descriptions	สถานการณ์จัดการเรียนรู้ The learning situation
มุมมองคู่ขนานระหว่างความถูกและผิด (Dualism)		
1. การพัฒนาคู่ขนานขั้นพื้นฐาน (Basic Duality)	มุมมองของความรู้จากนักศึกษาในการรับรู้สิ่งที่ถูกหรือผิด ความรู้ถูกสร้างขึ้นจากการสะสมข้อเท็จจริงที่รวบรวมผ่านการทำงานหนัก	นักศึกษาในระดับนี้จะเฉยชาและยอมรับข้อเท็จจริงเท่านั้น จะได้รับและเข้าใจความรู้จากวิทยากรแต่เพียงผู้เดียว
2. ขั้นเข้าสู่ความหลากหลายก่อนที่จะรู้ความถูกต้องตามกฎระเบียบ (Multiplicity Pre legitimate)	ขั้นนี้เกี่ยวกับความคิดเห็นที่ขัดแย้งกันที่นักศึกษาจำได้ ซึ่งพวกเขามองว่าบางอย่างถูกต้องในขณะที่บางอย่างไม่ถูกต้อง	การสอบจะดูจากมุมมองของวัตถุประสงค์ทั้งหมดที่เป็นข้อเท็จจริงเท่านั้น
ความหลากหลาย (Multiplicity)		
3. ขั้นขึ้นอยู่กับปัจจัยความหลากหลาย (Multiplicity subordinate)	นักเรียนยอมรับความหลากหลายและความไม่แน่นอน แต่เป็นเพียงเพราะยังไม่พบคำตอบ	นักเรียนในขั้นนี้อยู่ในสถานการณ์ที่ไม่ชัดเจนซึ่งต้องการคำแนะนำจากการบรรยายเพื่อเป็นความรู้ การประเมิน และการให้คะแนน
4. ขั้นความหลากหลายขั้นสูง (Advanced Multiplicity)	นักศึกษารับทราบว่าทุกคนมีสิทธิ์แสดงความคิดเห็นของตนเอง ไม่ว่าสิ่งนั้นจะถูกหรือ	

ตำแหน่งขั้นที่ Positions	ลักษณะ Descriptions	สถานการณ์จัดการเรียนรู้ The learning situation
	ผิติดภายใต้ความคิดและ สถานการณ์ที่ครอบงำ	
สัมพัทธนิยม (Relativism)		
5. สัมพัทธนิยม (Relativism)	ความรู้ทั้งหมดที่นักศึกษา ทราบนั้นมาจากมุมมองในเชิง บริบท	ในชั้นตอนนี้ นักศึกษามองว่า อาจารย์ผู้สอนเป็นแหล่งความรู้ที่ ถูกต้อง เพราะพวกเขาเป็น ผู้สร้างความรู้อย่างแท้จริง นักศึกษาสามารถโต้แย้งในบริบท ต่างๆ และมองว่าการสอบเป็น โอกาสในการแสดงและฝึกฝน ทักษะ ความคิดสร้างสรรค์ และ
6. ความมุ่งมั่นที่คาดการณ์ไว้ (Commitment foreseen)	นักศึกษาเข้าใจว่าจำเป็น สำหรับพวกเขาที่จะต้อง มุ่งมั่นไปสู่ตำแหน่งในโลก สัมพัทธภาพ	ความคิดที่เป็นอิสระ ความคิดเชิง สัมพัทธภาพของพวกเขามีความ มุ่งมั่นมากขึ้นเมื่อเปรียบเทียบ ระหว่างข้อเท็จจริงและความ คิดเห็น
ความมุ่งมั่น (Commitment)		
7. ความมุ่งมั่นขั้นเริ่มต้น (Initial Commitment)	มีการทำข้อตกลง	
8. การปฏิบัติให้สอดคล้องกับ ความมุ่งมั่น (Orientation in implications of commitment)	ความมุ่งมั่นมีความหมาย โดยนัยถูกสำรวจว่าเป็น แนวคิดหนึ่งของความ รับผิดชอบ	
9. การพัฒนาความมุ่งมั่น (Developing commitment)	บุคคลส่วนใหญ่มีความเป็น ตัวตนที่รวมเอาความ รับผิดชอบหลายอย่างเข้าไว้ ด้วยกันและมองว่าความ มุ่งมั่นเป็นกระบวนการที่ต้อง มีอย่างต่อเนื่อง	

จากทฤษฎีแนวคิดการพัฒนาปัญญาของวิลเลียม เพอร์รี่ กล่าวโดยสรุปได้ว่า จากการวิจัยของ วิลเลียม เพอร์รี่ (Perry, 1970) เขาพบว่านักเรียนส่วนใหญ่อยู่ในตำแหน่งที่ 1 เมื่อเข้ามหาวิทยาลัย นอกจากนี้เขายังพบว่านักเรียนส่วนใหญ่ที่เขาสอนถึงตำแหน่งที่ 6 เมื่อสำเร็จการศึกษา นักเรียนที่อยู่

ในตำแหน่งที่ 1 ของความเป็นคู่ขั้นพื้นฐานดูเหมือนจะถูกระบุด้วยผู้มีอำนาจ นักศึกษาตำแหน่งที่ 2 ของ Multiplicity Pre-legitimate แสดงให้เห็นว่าสามารถแก้ปัญหาได้สำเร็จโดยเฉพาะการแก้ไข ปัญหาที่มีคำตอบเดียวที่ถูกต้องซึ่งยังคงมองโลกในมุมมองแบบทวิลักษณ์ ในกลุ่มที่อยู่ตำแหน่งขั้นที่ 3 พบว่านักเรียนตระหนักว่าความรู้บางด้านมีความคลุมเครือ

การก้าวไปสู่ตำแหน่งขั้นที่ 4 แสดงให้เห็นถึงความหลากหลายขั้นสูงที่บุคคลในวงวิชาการนี้จะต่อสู้กับความคิดที่ครอบงำได้อย่างเปิดเผยแจ่มแจ้งยิ่งขึ้น และนักเรียนสามารถแก้ปัญหาได้สำเร็จและสร้างสรรค์ ที่ตำแหน่งขั้นที่ 5 ของทฤษฎีสัมพัทธนิยมในขั้นนี้ นักเรียนมองเห็นทุกสิ่งอย่างสัมพันธ์สัมพันธ์กันและทุกสิ่งมีลักษณะร่วมกัน ในขณะที่สถานการณ์สมบูรณ์จะเป็นเพียงกรณีพิเศษเท่านั้น ตำแหน่งขั้นที่ 6 อธิบายขั้นตอนของการคาดการณ์ความมุ่งมั่นซึ่งนักเรียนตระหนักดีว่าต้องมีความมุ่งมั่นเกิดความเพียรในตน แต่ก็ยังทำไม่ได้

สำหรับนักศึกษาวิศวกรรมกลุ่มทดลอง การผ่านระดับนี้อาจเป็นเรื่องที่น่าอึดอัดใจ เนื่องจากหมายความว่าพวกเขาจำเป็นต้องเข้าเรียนในสาขาวิศวกรรมศาสตร์สุดท้าย ตำแหน่งขั้นที่ 7 ถึง 9 แสดงถึงระดับและความลึกของความมุ่งมั่นนักเรียนในตำแหน่งขั้นที่ 7 จะเป็นกลุ่มที่กำลังมีความรับผิดชอบครั้งแรกในชีวิตว่าเขาเป็นใคร ในขณะที่นักเรียนในตำแหน่งขั้นที่ 8 คิดว่าประเด็นเกี่ยวกับไวยากรณ์ของความมุ่งมั่นกลายเป็นสิ่งสำคัญ ในขณะที่นักเรียนในตำแหน่งขั้นที่ 9 ได้พัฒนาความรู้สึกเป็นตัวของตัวเองทั้งในด้านความมุ่งมั่นและรูปแบบ และสามารถเข้าถึงได้หลังจากสำเร็จการศึกษาซึ่งเป็นการวัดและจัดระดับการพัฒนาในมุมมองของนักจิตวิทยาอย่างวิลเลียม เพรรี (Bateman, & Donald, 1987)

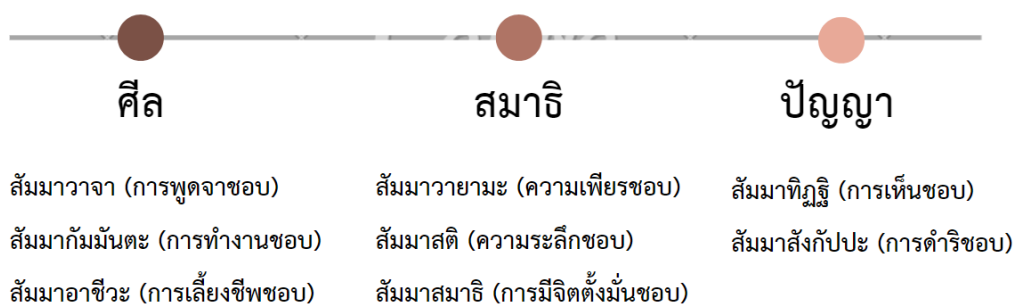
2.3 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับหลักพระพุทธศาสนาเพื่อความสำเร็จ

ศักยภาพด้านความคิดหรือปัญญาของมนุษย์นับว่าเป็นศักยภาพที่ยิ่งใหญ่ของมนุษย์ที่ทำให้มนุษย์สามารถมีอำนาจเหนือสิ่งอื่นในโลกได้ และขณะเดียวกันถ้าศักยภาพด้านความคิดและสติปัญญาต่ำ ก็ย่อมส่งผลต่อความตกต่ำของชีวิตด้วยเช่นเดียวกันแนวคิดในพุทธปรัชญามีอยู่ 2 ระดับ คือการสอนให้คนละโลกนี้ คือ คลายความยึดมั่น คือ สิ่งทั้งปวง คือการหลุดพ้น เป็นเรื่องเป้าหมายทางศาสนาซึ่งอยู่ในระดับโลกุตตระ แต่พุทธปรัชญาไม่ได้ปฏิเสธความจริงระดับโลกียะ ซึ่งเป็นเรื่องของศีลธรรมจริยธรรมของคนที่ยังยุ่งเกี่ยวอยู่กับโลกดั่งนั้น เมื่อกล่าวถึงมนุษย์ในโลกนี้ โดยการจำแนกตามสภาวะของปัญญาสามารถจำแนกได้ 4 จำพวก คือ 1) อุกขภูติปัญญามนุษย์ ที่มีภูมิปัญญาสูงถึงขั้นที่สามารถเข้าใจธรรมได้ทันทีที่ท่ายกหัวข้อขึ้นแสดง 2) วิปจิตัญญู มนุษย์ที่มีภูมิปัญญาสูงพอจะเข้าใจธรรมได้ 3) เนยยะ มนุษย์ที่พอจะแนะนำได้ด้วยการค่อยชี้แจงแนะนำและค่อยฝึกสอนอบรม และ 4) ปทปรมะ มนุษย์ที่อุปปัญญาสอนให้รู้ได้เพียงตัวบท คือ พยัญชนะหรือถ้อยคำเท่านั้นด้วยยังมีอาจ

เข้าใจหรือความหมายของธรรมได้การพัฒนาปัญญาในทางพุทธศาสนาตามหลักการดังกล่าว มีความหมายที่กว้างและลึกซึ้งในลักษณะของการทำลายความเขลาในตนดังนี้

ในทางพระพุทธศาสนาได้แบ่งการพัฒนา คือ ทำให้มีความเจริญฝึกอบรมหรือการทำให้เป็น ให้มีขึ้น โดยอาศัยหลักไตรสิกขา (Trisikkha) มีหลักเกณฑ์ 3 ประการ (Ekkajit, K. & Satisun, U. 2016; Saraputtised, R., Suklueang, K. & Suyaprom, S., 2022) ประกอบด้วย 1) อธิศีลสิกขา หมายถึง ข้อปฏิบัติสำหรับฝึกอบรมในทางความประพฤติอย่างสูง ซึ่งในการพัฒนามนุษย์นั้นกระทำได้ด้วย การฝึกฝนอบรม การพัฒนาด้านความประพฤติ กฎระเบียบวินัย ความสุจริต ทางกาย วาจาและ อาชีวะ 2) อธิจิตตสิกขา หมายถึง ข้อปฏิบัติสำหรับฝึกอบรมจิตเพื่อให้เกิดคุณธรรม เช่น สมาธิอย่าง สูง รวมถึงการฝึกฝน การอบรม พัฒนาด้านจิตใจ ที่ปลูกฝังคุณธรรมเพื่อสร้างเสริมคุณภาพ สมรรถภาพและสุขภาพจิต 3) อธิปัญญา หมายถึง ข้อปฏิบัติสำหรับฝึกอบรมปัญญา เพื่อให้เกิดความรู้ แจ่มอย่างสูง ด้วยการฝึกฝนอบรม พัฒนาด้านปัญญา เพื่อให้เกิดความรู้เข้าใจในสรรพสิ่งทั้งหลายตาม ความเป็นจริง แม้ว่าหลักไตรสิกขามีวัตถุประสงค์ที่สุดเพื่อบรรลุถึงปัญญาตรัสรู้ หลักพัฒนามนุษย์ตาม แนวทางพุทธธรรมซึ่งมีกระบวนการเชื่อมโยงกับอริยมรรค 8 (Chantrawutikorn, 2019: 74) ซึ่งเป็น แนวทางการปฏิบัติแสดงในแผนภาพที่ 2.3

แนวทางการปฏิบัติตามหลักไตรสิกขาที่เชื่อมโยงกับอริยมรรค 8

แผนภาพที่ 2.3 แนวทางการปฏิบัติตามหลักไตรสิกขาที่เชื่อมโยงกับอริยมรรค 8

ความรู้ตามความเป็นไปตามเหตุปัจจัยอันเกิดขึ้น เพื่อจะช่วยแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้อย่าง ถูกต้อง (Bukkyo Dendokyokai, 1998: 50) ซึ่งเชื่อมโยงกับหลักธรรมอันเป็นกำลัง หรือธรรมที่เป็น ใหญ่ในกิจของตน พละ 5 หมายถึง ธรรมอันเป็นใหญ่ในการกระทำหน้าที่ของตน ทำให้บุคคลมีศรัทธา ไม่มีความเกียจคร้าน ไม่มีความประมาท ไม่มีความฟุ้งซ่านและไม่มีความหลงเป็นพลังทำให้เกิดความ มั่นคง ความหลงจะเข้าครอบงำไม่ได้ ได้แก่ 1) ศัทธา (confidence) คือความเชื่อมั่นในสิ่งที่ดีงาม 2) วิริยะ (energy; effort) คือความเพียรพยายาม ถ้าปรารถนาจะทำการสิ่งใดให้สำเร็จแล้วก็มี ความเพียรพยายามกระทำไป ไม่ท้อถอย 3) สติ (mindfulness) คือความระลึกได้ ความไม่เผลอเลอ

การคุมใจไว้ได้ เปรียบเหมือนบันไดขั้นที่ 3 มองคนอื่นดี มองโลกในแง่ดี 4) สมาธิ (concentration) คือความตั้งใจมั่น การทำใจให้สงบแน่นหนา ไม่ฟุ้งซ่าน การมีจิต กำหนดแน่วแน่อยู่กับสิ่งใดสิ่งหนึ่ง โดยเฉพาะ ในขณะที่ทำงานสิ่งใดก็มีใจจดจ่ออยู่กับงานนั้น ๆ ไม่วอกแวกไปคิดเรื่องอื่น 5) ปัญญา (wisdom; understanding) คือความรู้ ความเฉลียวฉลาด มีประสบการณ์ มีวิจารณ์ญาณที่ดี มีความสามารถเข้าใจสถานการณ์ต่าง ๆ และมีการตัดสินใจที่ดี เปรียบเหมือนบันไดขั้นที่ 5 ปรับปรุงตัวเองเสมอ

พจนานุกรมพุทธศาสตร์ได้อธิบายความหมายของปัญญาว่า หมายถึง ความรอบรู้ความรู้ทั่ว ความรู้ซึ่งและความเข้าใจในสาระสาเหตุ ปัจจัยผลและสภาวะที่เป็นจริงตลอดจนความสามารถในการ คิดอย่างแยกคายจนเกิดความกระจ่าง ประจักษ์จริง นำไปสู่การทำลายความเขลาทั้งปวง ผู้ที่มีปัญญา จึงเป็นผู้ดำเนินชีวิตไปตามทางที่สว่างสงบ และแก้ปัญหาของชีวิตได้อย่างถูกต้องตามหลัก พระพุทธศาสนาสามารถพัฒนาปัญญาไปโดยลำดับขั้นจากง่ายไปหายาก บุคคลที่จะพัฒนาปัญญาไป ตามลำดับขั้นหรือปัญญา 3 (Three kinds of wisdom) ที่แสดงในพระไตรปิฎกภาษาไทย ฉบับมหา เล่มที่ 11 ข้อ 228 (มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 231) ประกอบด้วย

1) สุตมยปัญญา ปัญญาที่เกิดจาก การฟัง หรือ ปัญญาเกิดแต่การสดับการเล่าเรียน การ สดับรับฟังการศึกษาเล่าเรียนประสบการณ์ ทางอายตนะ หรือประสาทสัมผัส คุณสมบัติที่ทำให้ควร ได้ชื่อว่าเป็นพหูสูตผู้คงแก่เรียนผู้มีความรู้มาก ได้แก่ (1) พหูสูตา ฟังมาก คือได้เล่าเรียนสดับฟังไว้มาก (2) ธตา จำได้ คือจับหลักหรือสาระได้ ทรงจำความได้แม่นยำ (3) วจสาปริจิตา คล่องปาก คือ ท่องบ่น หรือใช้พูดอยู่เสมอจนแคล่วคล่องชัดเจน (4) มนसानุเปกขิตา เฟื่องขึ้นใจ คือ ใส่ใจนึกคิดพิจารณาจน เจนใจ นึกถึงครั้งใด ก็ปรากฏเนื้อความขึ้นสว่างชัดขึ้นทันที (5) ทิฏฐิยา สุปฏิวิธา ขบคิดได้ด้วยทฤษฎี หรือแทงตลอดดีด้วยทฤษฎี คือ มีความเข้าใจลึกซึ้ง มองเห็นประจักษ์แจ้งด้วยปัญญา ทั้งในแง่ ความหมายและเหตุผล

2) จินตามยปัญญา ปัญญาที่เกิด จากการคิด หรือ ปัญญาเกิดจากการพิจารณาหา เหตุผล การตรึกตรอง คิดหาเหตุผล (อย่าง ตรรกศาสตร์) ความรู้ที่สำเร็จจากการใช้ความคิดหรือการคิดอย่าง เป็น กระบวนการ หรือเป็นการคิดแบบมีเหตุมีผล แล้วน้อมนาธรรมนั้นไปพิจารณาไตร่ตรอง ใคร่ครวญ เรียกวิธีคิดแบบนี้ว่าเป็นการคิดแบบโยนิโสมนสิการ คือ ลักษณะของผู้ที่ความคิดโดยแยก คายนั้นซึ่งปรากฏในพระไตรปิฎกฉบับภาษาไทย เล่มที่ 25 ข้อ 111 ความว่า “จะเป็นผู้ที่มีความตรึก ตรอง เฟื่องพินิจเพราะผู้มีปัญญา เฟื่องพินิจ แม้มีชีวิต อยู่เพียงวันเดียวประเสริฐกว่าผู้มีปัญญาทราบไม่มี จิตตั้งมั่น ที่มีชีวิตอยู่ตั้ง 100 ปี” (มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2539: 65) การคิดอย่างมีวิธีและถูก วิธี (อุปายมนสิการ) คิดถูกทาง (ปถมนสิการ) คิดค้นหาสาเหตุ คิดอย่างมีเหตุผล(การณมนสิการ) คิดให้ เกิดผล (อุปาทกมนสิการ) ที่ปรากฏในพระไตรปิฎกอรุทธกถาและฎีกาไว้ว่า มี 10 วิธี ได้แก่ (Phra Brahmakunabhorn, 2013: 676-728) (1) คิดแบบสาวหาเหตุ หรือ คิดแบบอิตทัปปัจจยตา ซึ่งก็แยก

ย่อยออกเป็นคิดแบบปัจจัย สัมพันธ์ และคิดแบบสอบสวน (2) คิดแบบแยกแยะส่วนประกอบ หรือ สมัยใหม่เรียกว่า คิดแบบวิเคราะห์ (3) คิดแบบสามัญลักษณะ หรือ คิดแบบรู้เท่าทันธรรมดา (4) คิดแบบอริยสังหรือ คิดแบบแก้ปัญหา (5) คิดแบบอรรถสัมพันธ์ เป็นการพิจารณาให้เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างหลักการ กับความมุ่งหมาย (6) คิดแบบคุณโทษและทางออก (7) คิดแบบคุณค่าแท้คุณค่าเทียม (8) คิดแบบปลุกเร้าคุณธรรม (9) คิดแบบเป็นอยู่ในขณะปัจจุบัน และ (10) คิดแบบวิรัชชวาท

3) ภาวนามยปัญญา ปัญญาที่เกิด จากการอบรมหรือ ปัญญาเกิดแต่การฝึกอบรมลง มือปฏิบัติการอบรม ฝึกฝน การปฏิบัติให้เห็นจริง (Anupan, 2022) ปัญญาของผู้เข้าสมาบัติ เกิดมีได้ด้วยการเจริญสมถกัมมัฏฐานและวิปัสสนากัมมัฏฐาน การเจริญสมถะทำให้บรรลุดมสมาบัติ 8 ปัญญาของท่านผู้เข้าสมาบัติ 8 ชั้นใดชั้นหนึ่ง ปัญญาของพระอริยบุคคลผู้เข้าผลสมาบัติเป็น ภาวนามยปัญญาที่เกิดจากวิปัสสนาภาวนา วิธีการเจริญสมถะ ได้แก่การเจริญกัมมัฏฐาน 40 วิธี ที่ปรากฏใน คัมภีร์วิสุทธิมรรค เล่ม 1 ได้แก่ (1) กสิณ 10 (2) อสุภะ 10 (3.) อนุสสติ 10 (4) อัปปมัญญา 4 (5) อาหาเรปฏิกูลสัญญา (6) จตุธาตุววัฏฐาน (7) อรูป 4 วิธีการเจริญวิปัสสนา ได้แก่การบำเพ็ญวิสุทธิ 7 ให้บริบูรณ์ (สมเด็จพระพุทธมาจารย์, 2554: 139)

อิทธิบาท 4 หลักธรรมที่นำไปสู่ความสำเร็จ

หลักธรรมในพระพุทธศาสนาเถรวาท มีหลักธรรมที่โดดเด่นในการส่งเสริมเพื่อความสำเร็จ ได้แก่ หลักอิทธิบาท 4 (Four Iddhipāda) (Rhys Davids & Stede, 1921: 120-121) เป็นหลักธรรมสู่ความสำเร็จ (Chaieurponsookh , 2019; Bhuripanyo, & Sritragarn, 2021; Kittipanyo, 2019; Sotat, 2016; Brown, 2004) หรือทางแห่งความสำเร็จประกอบไปด้วย 1) ฉันทะ 2) วิริยะ 3) จิตตะ 4) วิมังสา (Phra Phromkunaporn, P.A. Payutto, 2005) คือความปรารถนา ยินดีพอใจที่จะทำงานนั้น และมีความตั้งใจที่จะทำให้สำเร็จให้เกิดผลลัพธ์ที่ดียิ่งขึ้นเสมอ ดังพุทธดำรัสในอิทธิบาทวิงค์ (The Pali Text Society, 1969) ว่า;

จตตารโ อธิธิปาทา อธิ ภิกขุ ฉนทสมาธิปธานสงขาร-
สมนนาคตํ อธิธิปาท์ ภาเวติ วิริยสมาธิปธานสงขารสมนนาคตํ
อิทธิปาท์ ภาเวติ จิตตสมาธิปธานสงขารสมนนาคตํ อธิธิปาท์
ภาเวติ วิมังสาสมาธิปธานสงขารสมนนาคตํ อธิธิปาท์ ภาเวติ ฯ
(กรมการศาสนา, 2563: 35/504/294)

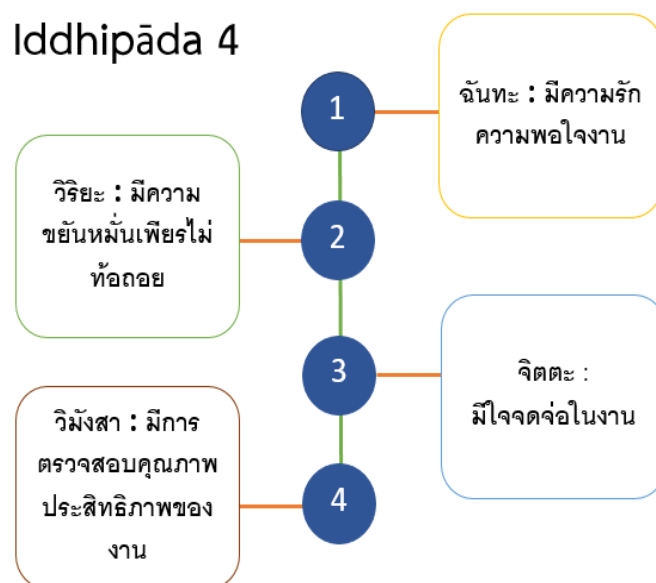
Idāni tadanantare iddhipādādvibhāṅge cattāroti gaṇanaparicchedo.
Iddhipādāti ettha ijjhātīti iddhi, samijjhāti nippajjātīti attho. Ijjhanti
vā etāya sattā iddhā vuddhā ukkaṃsagatā hontītipi iddhi. Paṭhamenatthena iddhieva pādo
iddhipādo, iddhikoṭṭhāsoti attho. Dutiyenatthena iddhiyā pādoti iddhipādo, pādoti patīṭhā
adhigamupāyoti attho. Tena hi yasmā uparūpari visesasaṅkhātāṃ iddhiṃ pajjanti pāpuṇanti,
tasmā pādoti vuccati. (The Pali Text Society. 1969)

อิทธิบาท 4 คือ ฝึกฝนในศาสนานี้ เจริญอิทธิบาทอันประกอบด้วยฉันทสมาธิปานสังขาร, เจริญอิทธิบาทอันประกอบด้วยวิริยสมาธิปานสังขาร, เจริญอิทธิบาทอันประกอบด้วยจิตตสมาธิปานสังขาร, เจริญอิทธิบาทอันประกอบด้วยวิมังสาสมาธิปานสังขาร (พระไตรปิฎกเล่มที่ 35 พระอภิธรรมปิฎกเล่มที่ 2 วิภังคปกรณ์ ข้อที่ 505) (กรมการศาสนา, 2563)

จากพระสูตรมีการศึกษาอย่างกว้างขวางและกำหนดเป็นปัจจัยนำไปสู่การศึกษาหลักธรรมสำคัญที่นำไปสู่ความสำเร็จ 4 ประการ (Morgan, 1986: 67) โดยเฉพาะการเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานให้มีความสุข ตามหลักของ อิทธิบาท 4 ซึ่งเป็นแนวทางปฏิบัติเพื่อผลสำเร็จในหน้าที่การงาน 4 ขั้นตอนที่ต้องต่อเนื่องหนุนเสริมกันจะขาดข้อใดข้อหนึ่งไม่ได้ เนื่องจากการปฏิบัติงานในองค์กรต้องมีความรักความพอใจในงาน (ฉันทะ) ส่งผลให้มีความขยันหมั่นเพียรไม่ทอดทิ้ง (วิริยะ) มีใจจดจ่อในงานที่ทำ (จิตตะ) และมีการตรวจสอบคุณภาพประสิทธิภาพของงาน (วิมังสา) สรุปในแผนภาพที่ 2.4

อิทธิบาท 4

Iddhipāda 4

แผนภาพที่ 2.4 อิทธิบาท 4 หลักธรรมปฏิบัติเพื่อความสำเร็จในการทำงาน

หลักการปฏิบัติดังกล่าวนี้เป็นหัวใจสำคัญของการปฏิบัติงานอย่างมีความสุข ด้วยความเต็มใจในสิ่งที่รัก ส่งผลให้ผู้บริหารงาน และบุคคลากรประสบผลสำเร็จในชีวิตการทำงานได้ประสิทธิภาพอย่างมีความสุข (Ubonrat, 2022) ได้แก่

1) ฉันทะ (Chanda: Intention) เป็นความพอใจในเรื่องที่จะทำ (Indajoto & Nakkarnian, 2020) ต้องรักในงานของตนอยู่เสมอเพื่อให้ตนมีจิตฝึกฝไ้ที่จะให้งานของตนนั้นบรรลุผลสำเร็จ (Kositathammo, 2022) ความพอใจในกาทำงานด้วยความรักงานปลุกฝึงความพอใจให้ผู้ทำงาน (Kunprom, 2016) มีความรักและความพอใจในตำแหน่งงานที่ทำ (Ubonrat,2022)

2) วิริยะ (Viriya: Effort) เป็นการปรารถนาความเพียรทางใจ ความเพียรไม่ท้อถอยในการประกอบกิจนั้นๆ (Indajoto & Nakkarnian, 2020; Ubonrat,2022) มีความขยันหมั่นเพียรปฏิบัติงานด้วยความพยายาม (Kositathammo, 2022) เป็นทางมุ่งสู่ความสำเร็จในหน้าที่การงานซึ่งสามารถทำให้ผ่านปัญหาและอุปสรรคที่ขัดกับความเพียร (Kunprom, 2016)

3) จิตตะ (Citta: Consciousness) เป็นการเอาใจใส่ไม่ทอดทิ้งธุระในเรื่องนั้นๆ (Indajoto & Nakkarnian, 2020) ต้องใส่ใจในงานของตนเอาทำงานด้วยความรอบคอบไตร่ตรองหาเหตุผลที่เหมาะสมป้องกันการเกิดข้อผิดพลาด (Kositathammo, 2022) ทำงานด้วยจิตใจที่เข้มแข็งในการทำหน้าที่ทำจิตใจให้สงบให้เข้าใจและรู้ในงานอย่างถูกต้องตามที่เป็นจริง (Kunprom, 2016) จดจ่อทำงานนั้นอย่างต่อเนื่อง (Ubonrat,2022)

4) วิมังสา (Vimamsā: Investigation) เป็นการใช้ปัญญาพิจารณาตรวจตราหาเหตุผล และ ตรวจสอบหาข้อบกพร่องที่ขัดขวางการประสบผลสำเร็จของตน (Indajoto & Nakkarnian, 2020) คิดวางแผนหาวิธีแก้ไขปรับปรุงงานให้ดีขึ้น ใช้ปัญญาไตร่ตรองสิ่งใดผิด สิ่งใดถูกยึดมั่นในคุณธรรมจริยธรรมในวิชาชีพของตนเองมิให้ต่างพร้อย (Kositathammo, 2022) มีใจรักในหน้าที่ไม่ว่าจะเป็นการงานใดๆตามที่ตนเองถนัดเพราะจะทำให้งานที่ทำออกมามีคุณภาพดี (Kunprom, 2016) มีการตรวจสอบคุณภาพประสิทธิภาพของงานในขณะที่ทำและเมื่อทำเสร็จแล้ว (Ubonrat,2022)

สรุปจากหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาที่เกี่ยวข้องและสนับสนุนการพัฒนาชีวิตไปสู่ความสำเร็จเป็นองค์ธรรมหรือปัจจัยในการศึกษาในการวิจัยครั้งนี้คือ หลักธรรมอิทธิบาท 4 หลักการพัฒนาเพื่อความสำเร็จในหน้าที่การงานและการเรียน ประกอบด้วย 1) ฉันทะ 2) วิริยะ 3) จิตตะ และ 4) วิมังสา สรุปในตารางที่ 2.3 ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 2.3 อิทธิบาท 4 หลักธรรมปฏิบัติเพื่อความสำเร็จในชีวิต (Four IddhipādāBuddhist Principles to achievement in life)

อิทธิบาท 4 หลักการพัฒนาสู่ความสำเร็จในชีวิต ด้านการทำงาน และการศึกษา	
หลักธรรม Buddhist Principles	ลักษณะ Descriptions
ฉันทะ (Chanda: Intention)	เป็นความพอใจในเรื่องที่จะทำ ต้องรักในงานของตนอยู่เสมอเพื่อให้ตนมีจิตฝึกฝไ้ที่จะให้งานของตนนั้นบรรลุผลสำเร็จ ความพอใจในกาทำงาน

อิทธิบาท 4 หลักการพัฒนาสู่ความสำเร็จในชีวิต ด้านการทำงาน และการศึกษา	
หลักธรรม Buddhist Principles	ลักษณะ Descriptions
	ด้วยความรักงานปลุกฝังความพอใจให้ทำงาน มีความรักและความพอใจในตำแหน่งงานที่ทำ
วิริยะ (Viriya: Effort)	เป็นการปรารถนาความเพียรทางใจ ความเพียรไม่ทอดทิ้งในการประกอบกิจนั้นๆ มีความขยันหมั่นเพียรปฏิบัติงานด้วยความพยายามเป็นทางมุ่งสู่ความสำเร็จในหน้าที่การงานซึ่งสามารถทำให้ผ่านปัญหาและอุปสรรคที่ขัดกับความเพียร
จิตตะ (Citta: Consciousness)	เป็นการเอาใจใส่ไม่ทอดทิ้งธุระในเรื่องนั้นๆ ต้องใส่ใจในงานของตนเองทำงานด้วยความรอบคอบไตร่ตรองหาเหตุผลที่เหมาะสมป้องกันการเกิดข้อผิดพลาด ทำงานด้วยจิตใจที่เข้มแข็งในการทำหน้าที่ทำจิตใจให้สงบให้เข้าใจและรู้ในงานอย่างถูกต้องตามที่เป็นจริง จดจ่อทำงานนั้นอย่างต่อเนื่อง
วิมังสา (Vimamsā: Investigation)	เป็นการใช้ปัญญาพิจารณาตรวจตราหาเหตุผล และ ตรวจสอบหาข้อบกพร่องที่ขัดขวางการประสบผลสำเร็จของตน คิดวางแผนหาวิธีแก้ไขปรับปรุงงานให้ดีขึ้น ใช้ปัญญาไตร่ตรองสิ่งใดผิด สิ่งใดถูกยึดมั่นในคุณธรรมจริยธรรมในวิชาชีพของตนเองมิให้ต่างพร้อย มีใจรักในหน้าที่ไม่ว่าจะเป็นการงานใดๆตามที่ตนเองถนัดเพราะจะทำให้งานที่ทำออกมามีคุณภาพดี มีการตรวจสอบคุณภาพประสิทธิภาพของงานในขณะที่ทำและเมื่อทำเสร็จแล้ว

2.4 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับสมการโครงสร้าง (Structural Equation Modeling: SEM)

การสร้างแบบจำลองสมการโครงสร้าง (SEM) หมายถึงตระกูลของเทคนิคทั้งการวิเคราะห์เส้นทาง การวิเคราะห์ปัจจัยเชิงยืนยัน โครงสร้างแบบจำลองการถดถอย โมเดลถดถอยหลังอัตโนมัติ และรูปแบบการเปลี่ยนแปลงแฝง (Raykov & Marcoulides, 2000) ที่ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วมและวิธีการในการสำรวจความสัมพันธ์ระหว่างชุดของตัวแปรและเพื่ออธิบายความแปรปรวนสูงสุดในแบบจำลองที่ระบุ (Kline, 1998) การสร้างแบบจำลองสมการโครงสร้างมีความหลากหลายอย่างมาก มีการวางข้อจำกัดน้อยมากเกี่ยวกับประเภทของรุ่นที่สามารถทำได้ผ่านการทดสอบแล้ว (Hoyle, 1995) การสร้างแบบจำลองสมการโครงสร้างได้รับการยกย่องว่าเป็น "แนวทางที่ครอบคลุม

และยืดหยุ่นมากขึ้นในการออกแบบการวิจัยและการวิเคราะห์ข้อมูลที่เหนือกว่ารูปแบบจำลองทางสถิติเชิงเดียวแบบมาตรฐานอื่นๆ และถูกใช้โดยนักวิทยาศาสตร์ทางสังคมและพฤติกรรม” (Hoyle, p. 15) ในช่วงทศวรรษที่ผ่านมา SEM ได้รับความนิยมมากขึ้นเรื่อยๆ เทคนิคการวิเคราะห์ข้อมูลที่นักวิจัยทุกสาขาเกี่ยวกับการศึกษาและจิตวิทยานำมาใช้ สิ่งทีครั้งหนึ่งเคยถูกพิจารณาว่าเป็นเทคนิคที่ค่อนข้างยุ่งยากและซับซ้อนโดยไม่ได้เน้นที่ระเบียบวิธี (non-methodologically) นักวิจัยด้านการศึกษาได้กลายเป็นแกนนำของการศึกษาเชิงปริมาณจำนวนมากในสาขาการศึกษา SEM ที่ใช้ในปัจจุบันโดยผ่านโปรแกรมวิเคราะห์ข้อมูลบนฐานการใช้ Windows หลากหลายตัว เช่น LISREL, EQS, AMOS, Mx และ M-Plus เป็นต้น

SEM มีข้อดีหลายประการเหนือเทคนิคการวิเคราะห์ข้อมูลแบบดั้งเดิม ช่วยให้นักวิจัยสามารถประเมินผลกระทบทางทฤษฎีหรือโครงสร้างสมมติฐาน ซึ่งเรียกกันโดยทั่วไปว่า “ตัวแปรแฝง” (Hair, et al., 2019) ในการวิเคราะห์แบบดั้งเดิม นักวิจัยต้องจำกัดตัวเองอยู่แต่เพียงการประมาณผลกระทบสำหรับตัวแปรที่วัดได้ ใน SEM สามารถใช้ตัวแปรที่วัดได้จำนวนหนึ่งเพื่อประเมินผลกระทบของตัวแปรแฝง การวิเคราะห์ตัวแปรแฝงมีทั้งในเชิงสถิติและดึงดูใจในเชิงแนวคิดด้วย SEM

นักวิจัยสามารถกำหนดตัวแปรแฝง เช่น ความหวัง แรงจูงใจ และความคิดสร้างสรรค์ ในการวิเคราะห์ เนื่องจาก SEM ช่วยให้นักวิจัยสามารถแยกความแตกต่างระหว่างการสังเกตและตัวแปรแฝง และสร้างแบบจำลองตัวแปรทั้งสองประเภทอย่างชัดเจน นักวิจัยสามารถทดสอบสมมติฐานที่หลากหลายกว่าที่ควรจะเป็นเป็นไปได้ด้วยเทคนิคทางสถิติแบบดั้งเดิมส่วนใหญ่ (Kline, 1998) ที่สำคัญกว่านั้น SEM คำนึงถึงข้อผิดพลาดที่อาจเกิดขึ้นจากการวัดและช่วยให้นักวิจัยสามารถอธิบายถึงข้อผิดพลาดในการวัดได้อย่างชัดเจน (Raykov & Marcoulides, 2000) ความสามารถในการแยกการวัดข้อผิดพลาดหรือ “ความแปรปรวนผิดพลาด” จาก “ความแปรปรวนที่แท้จริง” เป็นสาเหตุหนึ่ง SEM ให้การวิเคราะห์ที่ทรงพลังในการวิเคราะห์ด้วยการถดถอยพหุข้อผิดพลาดในการวัดภายในตัวแปรทำนายลดทอนน้ำหนักถดถอยจากตัวแปรทำนายไปยังตัวแปรตาม (Baron & Kenny, 1986; Campbell & Kenny, 1999) เนื่องจากการวิเคราะห์โดยใช้ SEM จะใช้ตัวบ่งชี้หลายตัวเพื่อประเมินผลกระทบของตัวแปรแฝงซึ่งจะแก้ไขความไม่น่าเชื่อถือภายในตัวแปรทำนายที่วัดได้และช่วยให้สามารถประมาณผลกระทบของตัวทำนายตามเกณฑ์

นอกจากนี้ การสร้างแบบจำลองสมการโครงสร้างยังช่วยให้นักวิจัยสามารถระบุแบบจำลองเบื้องต้นและประเมินระดับของข้อมูลที่เหมาะสมที่กำหนด SEM ให้สถิติที่ครอบคลุมแนวทางการทดสอบสมมติฐานที่มีอยู่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างกัน ตัวแปรสังเกตและตัวแปรแฝง (Hoyle, 1995) ด้วยวิธีนี้ SEM บังคับผู้วิจัยต้องคิดวิเคราะห์เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างกันตัวแปรที่น่าสนใจและสมมติฐานที่กำลังทดสอบ นอกจากนี้ SEM ช่วยให้นักวิจัยสามารถทดสอบแบบจำลองเชิงทฤษฎีที่

แข่งขันกันเพื่อพิจารณาว่าแบบจำลองใดสร้างเมทริกซ์ความแปรปรวนและความแปรปรวนร่วมที่สังเกตได้ดีที่สุด

บางที่ข้อได้เปรียบที่สำคัญที่สุดของ SEM คือการที่นักวิจัยสามารถสร้างแบบจำลองและพิสูจน์ผลกระทบทางตรง ทางอ้อม และผลรวมของระบบตัวแปรตั้งนั้น SEM ช่วยให้ให้นักวิจัยสามารถทดสอบโมเดลภายในตัวแปรคั่นกลาง (Mediation) ในโมเดลของพวกเขา “ตัวแปรคั่นกลาง” ที่อธิบายความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทำนายและตัวแปรตาม (Baron & Kenny, 1986) ผลกระทบทางอ้อมหมายถึงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสองตัวที่ถูกสื่อกลางโดยตัวแปรแทรกหนึ่งตัวหรือมากกว่า “หากไม่ได้รับผลกระทบทางอ้อมตามความสนใจที่เหมาะสม ความสัมพันธ์ระหว่างสองตัวแปรที่น่าสนใจอาจพิจารณาได้ไม่ครบถ้วน” (Raykov & Marcoulides, 2000: 7) เนื่องจากโมเดลที่มีตัวแปรคั่นกลางอนุญาตให้นักวิจัยปฏิบัติต่อตัวแปรเดียวเป็นทั้งตัวแปรอิสระและตัวแปรตามนั้นให้ ผู้วิจัยได้มีโอกาสในการทดสอบโมเดลที่ซับซ้อนที่หลากหลาย อย่างไรก็ตามการใช้แบบจำลองสื่อกลางไม่ได้ปราศจากอันตราย SEM อธิบายถึงข้อผิดพลาดในการวัดค่าตัวแปรคั่นกลาง

นอกจากการใช้โมเดล SEM เพื่อตรวจสอบความสัมพันธ์ของระบบตัวแปรแล้ว ยังสามารถใช้โมเดลเอฟเฟกต์ข้ามกลุ่มได้อีกด้วยหรือสามารถพัฒนาเพื่อใช้โมเดล SEM ในการเปรียบเทียบโมเดลของความสัมพัทธ์ระหว่างกลุ่มคนโดยใช้กระบวนการที่เรียกว่า SEM หลายกลุ่มหรือ SEM หลายตัวอย่าง SEM ได้ใช้ในการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยเช่นเดียวกับความแปรปรวนร่วม ตัวอย่างเช่น แบบจำลอง SEM มักใช้เพื่อสร้างแบบจำลองการเติบโตเมื่อเวลาผ่านไปอย่างมีขั้นตอน โดยทั่วไปเรียกว่า “การวิเคราะห์โค้งพัฒนาการ” หรือ “การวิเคราะห์โค้งพัฒนาการที่มีตัวแปรแฝง” (Duncan, Duncan, Strycker, Li, & Alpert, 1999) นอกจากนี้ นักวิจัยยังสามารถใช้เทคนิค SEM ในการสร้างแบบจำลองแฝงได้อีกด้วยหมายถึงขั้นตอนที่เรียกว่า “การวิเคราะห์โครงสร้างแฝง” โดยสรุป แม้ว่าความสัมพันธ์บางส่วน การวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA) และสามารถใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (MANOVA) ถูกใช้เพื่อแยกสมมติฐานของตัวแปรเชิงสาเหตุจากตัวแปรอื่นๆ SEM มีความยืดหยุ่นมากกว่าและ ครอบคลุมกว่าแนวทางการวิเคราะห์ที่ใด ๆ เหล่านี้โดยให้วิธีการในการควบคุมไม่เฉพาะกับตัวแปรภายนอกหรือตัวแปรที่ทำให้สับสนเท่านั้นแต่สำหรับข้อผิดพลาดในการวัดก็สามารถทราบได้เช่นกัน (Hoyle, 1995: 10)

2.5 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับนวัตกรรม (Innovation)

นวัตกรรม หมายถึง การเปลี่ยนแปลงที่สำคัญเพื่อปรับปรุงผลผลิต บริการ กระบวนการ หรือ ประสิทธิภาพขององค์กร มีรากศัพท์มาจากคำภาษาลาติน ว่า ‘novus’ ตรงกับภาษาอังกฤษคือ คำว่า ‘new’ (Schumpeter, 1911) เป็นการใช้ความคิด หรือพฤติกรรมที่เกิดขึ้นใหม่ในองค์กรและนวัตกรรมสามารถเป็นได้ทั้งผลิตภัณฑ์ใหม่ บริการใหม่ หรือเทคโนโลยีใหม่ ซึ่งอาจจะเกิดจากการ

เปลี่ยนแปลงในลักษณะเฉียบพลันหรือค่อยเป็นค่อยไป (Herkema, 2003) การนำความคิดไปใช้ในเชิงปฏิบัติ เพื่อให้ได้สิ่งใหม่ หรือกระบวนการใหม่ (Schilling, 2008) ภายใต้อิทธิพลของโลกาภิวัตน์ และดิจิทัลที่เปิดกว้างกระบวนการทัศน์นวัตกรรมได้รับความสำคัญภายในการผลิตอุตสาหกรรม (Obradović et al., 2021) ด้วยพลวัตทางเทคโนโลยีที่เพิ่มขึ้นในปัจจุบัน การบรรจบกันของเทคโนโลยี และความไม่ต่อเนื่อง มีรากฐานมาจากการเปลี่ยนแปลงทางดิจิทัลของภาคส่วนและอุตสาหกรรม ความรู้และนวัตกรรมที่จำเป็นสำหรับการสร้างนวัตกรรมมีมากขึ้นเรื่อย ๆ อยู่นอกบริษัทหรือองค์กร (Cohen and Levinthal, 1990) นวัตกรรมมีแนวโน้มที่จะกลายเป็นแกนหลักในอนาคตความสามารถของบริษัทที่ประสบความสำเร็จในการแข่งขัน กลยุทธ์การสอนที่เป็นนวัตกรรมใหม่และวิธีที่นักการศึกษาสามารถนำกลยุทธ์เหล่านี้ไปใช้ในห้องเรียน เรามาพูดถึงนวัตกรรมเพิ่มเติมกันสักหน่อย เช่น มันคืออะไร โดยเฉพาะนวัตกรรมด้านการศึกษา เหตุใดจึงมุ่งเน้นไปที่นวัตกรรมการศึกษาช่องว่างของทักษะ

นวัตกรรมเป็นปรากฏการณ์ที่มีมานานหลายศตวรรษซึ่งมีวัตถุประสงค์เพียงประการเดียวในการทำให้ชีวิตของมนุษย์สะดวกสบายยิ่งขึ้น ในประวัติศาสตร์ที่ผ่านมา การสนับสนุน การสร้างสรรค์ และการนำนวัตกรรมไปใช้มีความสำคัญที่โดดเด่น ไม่เพียงแต่ต่อความเป็นอยู่ที่ดีเท่านั้น แต่บางครั้งยังรวมถึงความอยู่รอดของบุคคล หน่วยงาน และในบางกรณี แม้กระทั่งต่ออารยธรรมและประเทศชาติทั้งหมด (Kotsemir, & Meissner, 2013) กระบวนการนวัตกรรมคือชุดของขั้นตอนระหว่างแนวคิดของแนวคิดและการนำไปใช้ เป็นกระบวนการที่มีความคล่องตัวซึ่งได้รับการจัดการในลักษณะที่สะท้อนถึงโครงสร้างของบริษัทและเป้าหมายด้านนวัตกรรม กระบวนการสร้างนวัตกรรมที่แข็งแกร่งจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการระบุ รวบรวม และจัดการความคิดที่ดีที่สุดและทำให้เป็นจริง ทำตามกระบวนการ ย้ำและแชร์ความคิดเห็นในทุกขั้นตอน แสดงว่าคุณแสดงให้เห็นทั้งที่มองเห็นว่านวัตกรรมและทุกไอเดียมีความสำคัญ กระบวนการเฉพาะควรได้รับการพัฒนาอย่างรอบคอบซึ่งเหมาะสมกับโครงสร้างองค์กรของคุณ และเร่งการเดินทางจากแนวคิดไปสู่นวัตกรรมที่มีผลกระทบ

ทฤษฎีตามแหล่งที่มาและตามผู้ใช้ยืนยันว่านวัตกรรมถูกสร้างขึ้นจากแหล่งที่มาในรูปแบบของผลิตภัณฑ์ เทคโนโลยี หรือแนวคิดใหม่ และได้รับการยอมรับจากองค์กรและผู้บริโภค (Robertson, 1971; Rogers, 1976) แม้ว่าองค์กรต่าง ๆ จะนำนวัตกรรมมาใช้ในรูปแบบของผลิตภัณฑ์หรือกระบวนการใหม่ แต่พวกเขาตระหนักว่าการสร้างและการยอมรับร่วมกันนั้นเป็นกระบวนการของนวัตกรรมโดยพื้นฐาน การศึกษาเกี่ยวกับการนำระบบการผลิตที่ยืดหยุ่นมาใช้ในบริษัทในสหราชอาณาจักร เผยให้เห็นปัจจัยต่าง ๆ ที่มีความสำคัญอย่างยิ่งที่จะต้องพิจารณาก่อนที่จะนำเทคโนโลยีใหม่ๆ มาใช้ (Avlonitis and Parkinson, 1986) มุมมองแบบเอกภาพของ Rogers ถือว่านวัตกรรมเป็นหน่วยของการวิเคราะห์ เขาอธิบายการแพร่กระจายของนวัตกรรมว่าเป็นกระบวนการสื่อสารนวัตกรรมในองค์กร

นวัตกรรมขององค์กรถูกสื่อสารไปยังสมาชิกทุกคนผ่านกระบวนการหลายขั้นตอน การยอมรับแนวคิดใหม่ๆ ของสมาชิกเหล่านี้ขึ้นอยู่กับความรู้ที่มีต่อคุณลักษณะของนวัตกรรม คุณลักษณะเหล่านี้ได้รับการระบุเป็น: ข้อได้เปรียบสัมพัทธ์ ความเข้ากันได้ ความซับซ้อน ความสามารถในการทดลองใช้ และความสามารถในการสังเกต ข้อได้เปรียบสัมพัทธ์คือข้อได้เปรียบของนวัตกรรมในด้านเวลาและต้นทุน ความเข้ากันได้คือความสอดคล้องของนวัตกรรมที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมและค่านิยมขององค์กร ความซับซ้อนคือระดับของความเรียบง่าย ความซับซ้อนของนวัตกรรมเพื่อให้สมาชิกยอมรับได้ง่าย ความสามารถในการทดลองใช้ได้คือระดับที่นวัตกรรมได้รับการทดลองเพื่อประโยชน์ของมัน ความสามารถในการสังเกตได้คือการมองเห็นแนวคิดต่อสมาชิกของระบบสังคมหรือความเกี่ยวข้องของแนวคิดสำหรับผู้ใช้ปลายทางคือผู้บริโภค คุณลักษณะเหล่านี้ได้รับการตรวจสอบเพิ่มเติมผ่านการวิเคราะห์ห่อภิมาณ (Kapoor et al., 2014) นวัตกรรมช่วยให้องค์กรปรับตัวเข้ากับการเปลี่ยนแปลงโดยแนะนำพฤติกรรมและวิธีการใหม่ๆ (Daft, 1982; Rogers, 1983; Van de Ven, 1986) อย่างไรก็ตาม มุมมองหลายมิติของนวัตกรรมกับองค์กรในฐานะหน่วยของการวิเคราะห์ได้รับการอธิบายโดย Klein and Sorra (1996) นวัตกรรมประกอบด้วยรุ่นและการยอมรับ การสร้างคือการสำรวจโอกาสใหม่ ๆ เช่นเดียวกับการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรที่มีอยู่เป็นกระบวนการสร้างสรรค์ที่ครอบคลุมการรับรู้โอกาส การพัฒนาการออกแบบการวิจัย การค้า การตลาด และการแจกจ่าย (Roberts, 1988; Hitt and Duane, 2002) การพัฒนาแนวคิดใหม่เป็นองค์ประกอบสำคัญของความสำเร็จของธุรกิจขนาดใหญ่น้อยและขนาดเล็ก (Paulus et al., 2001) กระบวนการสร้างจำเป็นต้องอาศัยความสามารถด้านเทคนิค การวิจัยตลาด ข้อมูล และความสามารถในการแบ่งปันความรู้ของผู้จัดการ (Nonaka, 1990) การยอมรับเป็นกระบวนการแก้ปัญหาที่ครอบคลุมทั้งการเริ่มต้นและการนำไปใช้ การเริ่มต้นเป็นกระบวนการของการตระหนักถึงความจำเป็นในการนำผลิตภัณฑ์ บริการ หรือเทคโนโลยีใหม่มาใช้ สร้างความตระหนักเกี่ยวกับนวัตกรรมในหมู่สมาชิกขององค์กร การประเมินมูลค่าทางเศรษฐกิจและทางเทคนิค และการตัดสินใจยอมรับหรือปฏิเสธนวัตกรรม การนำไปใช้ทำให้นวัตกรรมในองค์กรหลอมรวมจนเป็นกิจวัตร (George, 2007) การนำความคิดสร้างสรรค์ไปใช้เพียงอย่างเดียวนั้นเป็นไปไม่ได้จนกว่าพนักงานจะได้รับแรงบันดาลใจให้นำความคิดของพวกเขาไปปฏิบัติด้วยความสามารถของพวกเขา (Baer, 2012) กระบวนการยอมรับนวัตกรรมจำเป็นต้องมีความสามารถในการบริหารจัดการ (Duncan, 1976; Glynn, 1996) Banyte และ Salickaite(2008) ได้กล่าวถึงปัจจัยที่กำหนดความสำเร็จในการแพร่กระจายและการยอมรับนวัตกรรม การศึกษานี้มุ่งเน้นที่ความสำคัญของการสร้างนวัตกรรมเพื่อให้เกิดการยอมรับนวัตกรรม

ทฤษฎีองค์ประกอบความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรมมุ่งเน้นไปที่สภาพแวดล้อมการทำงานที่มีอิทธิพลต่อความคิดสร้างสรรค์ (Amabile, 1988; Anderson et al., 2014) ทฤษฎีปฏิสัมพันธ์ของ

นวัตกรรมระบุตัวแปรในระดับบุคคล ทีม และองค์กรที่ส่งเสริมนวัตกรรม (Woodman et al., 1993) ในระดับปัจเจก ความรู้ แรงจูงใจภายใน บุคลิกภาพ และรูปแบบการคิดนำไปสู่พฤติกรรมที่สร้างสรรค์ ในระดับกลุ่มหรือทีม องค์กรประกอบ ลักษณะ และกระบวนการของกลุ่มจะนำไปสู่พฤติกรรมที่สร้างสรรค์ ความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรมขององค์กรได้รับการส่งเสริมโดยสิ่งแวดล้อม ทฤษฎีการแพร่กระจายของ Rogers ทฤษฎีการตีสองหน้า ทฤษฎี dual-core ทฤษฎีของความรุนแรง ทฤษฎีสี่ปัจจัย ทฤษฎีปฏิสัมพันธ์และทฤษฎีองค์ประกอบได้กำหนดวรรณกรรมเกี่ยวกับนวัตกรรมเป็น: ขั้นตอนของการแพร่กระจายของนวัตกรรม กระบวนการยอมรับนวัตกรรม ประเภทของนวัตกรรม ระดับ ของนวัตกรรม ปัจจัยก่อนหน้าและปัจจัยเชิงบริบททั้งสามระดับที่มีผลต่อนวัตกรรม อย่างไรก็ตาม ทฤษฎีเหล่านี้ไม่ได้อธิบายว่านวัตกรรมสามารถเกิดขึ้นได้อย่างไร หรือพิจารณาถึงการลงทุนหรือการทำลายล้าง ในการศึกษาที่จัดทำโดย Arrow (1962) ได้อธิบายว่าองค์กรควรให้ความสำคัญกับการจัดสรรทรัพยากรเพื่อให้ได้มาซึ่งความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม เขาแยกความแตกต่างระหว่างการประดิษฐ์และการแบกรับความเสี่ยง เนื่องจากการประดิษฐ์นั้นดำเนินการโดยตัวแทนที่อาจแบกรับความเสี่ยงหรือไม่ก็ได้ นักลงทุนแบกรับความเสี่ยงทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกับการประดิษฐ์ จากการศึกษาพบว่า สิ่งสำคัญคือต้องประเมินความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาสิ่งใหม่ๆ และแบ่งความเสี่ยงอย่างเหมาะสมหลังจากประเมินผลที่ตามมา

นวัตกรรมที่ประสบความสำเร็จต้องมีการบูรณาการ กระบวนการออกแบบ เช่น การบูรณาการในการออกแบบขององค์กร การออกแบบผลิตภัณฑ์ตลอดจนการออกแบบและการทำงานของเทคโนโลยีใหม่ๆ ความพยายามในการออกแบบแบบผสมผสานนั้นต้องการการทำงานร่วมกันและการจัดการการออกแบบที่ดีและควรได้รับการสนับสนุนจากเทคนิคการจัดการความรู้ที่มีประสิทธิภาพและเครื่องมือ (Bao, & Wang, 2022) หากนวัตกรรมช่วยให้ธุรกิจเติบโตและดีขึ้น ความสามารถในการแข่งขัน สิ่งสำคัญคือต้องวางแผนสร้างสรรค์นวัตกรรมอย่างรอบคอบ แม้ว่าความคิดบางอย่างอาจไม่คาดคิดมาก่อน องค์กรควรมีวิสัยทัศน์เชิงกลยุทธ์ว่าธุรกิจและองค์กรควรพัฒนาอย่างไร และองค์กรไม่ควรรอให้นวัตกรรมมาถึงโดยไม่มีกำหนด แต่ควรวางแผนเชิงรุกสำหรับนวัตกรรมที่รวมเอาแนวโน้มของตลาด แนวการแข่งขัน ความพร้อมใช้งานของเทคโนโลยีใหม่ และการเปลี่ยนแปลงในความชอบและแนวโน้มของลูกค้า (Rothwell, 1992) เพื่อสร้างพื้นที่ที่เกิดผลที่เอื้อต่อการคิดเชิงนวัตกรรม องค์กรดังกล่าวจะจัดการห่วงโซ่อุปทานความรู้ในเชิงรุกที่สนับสนุนนวัตกรรม มีวรรณกรรมมากมายเกี่ยวกับกระบวนการนวัตกรรมที่อธิบายถึงการจัดการและขั้นตอนของกระบวนการ ตั้งแต่แนวคิดไปจนถึงผลิตภัณฑ์เชิงพาณิชย์ (Trott, 2005) แบบจำลองกระบวนการนวัตกรรมได้พัฒนามาในหกชั่วอายุคนตั้งแต่แบบจำลองเชิงเส้นอย่างง่ายไปจนถึงเพิ่มมากขึ้นโมเดลเชิงโต้ตอบที่ซับซ้อน (แสดงในตารางที่ 2.4)

ตารางที่ 2.4 การพัฒนารูปแบบนวัตกรรมประยุกต์จากรูปแบบของ Rothwell (1992)

รูปแบบ (Model)	รุ่นที่ (Generation)	ลักษณะเฉพาะ (Characteristic)
การผลักดันเทคโนโลยี (Technology push)	1	กระบวนการลำดับเชิงเส้นอย่างง่าย เน้น R&D และ วิทยาศาสตร์
การดึงตลาด (Market pull)	2	กระบวนการลำดับเชิงเส้นอย่างง่าย เน้นการตลาด ตลาดเป็นแหล่งความคิดใหม่สำหรับ R&D
รูปแบบผสมผสาน (Coupling model)	3	การผสมผสานระหว่างรูปแบบการผลักและดึง การบูรณาการภายในองค์กร เน้นการเชื่อมโยง ภายนอก
รูปแบบจำลองเชิงโต้ตอบ	4	การผสมผสานระหว่างรูปแบบการผลักและดึง การบูรณาการภายในองค์กร เน้นการเชื่อมโยงกับ ภายนอก
รูปแบบเครือข่าย (Network model)	5	เน้นการสะสมความรู้และการเชื่อมโยงภายนอก การบูรณาการระบบและเครือข่ายที่กว้างขวาง
นวัตกรรมแบบเปิด Open Innovation	6	ความคิดภายในและภายนอกตลอดจนเส้นทาง ภายในและภายนอกสู่ตลาดสามารถรวมกันเพื่อ พัฒนาเทคโนโลยีใหม่ ๆ ได้

นวัตกรรมแนวคิดแม้มีการอธิบายและสร้างองค์ความรู้ออกมาเป็นอย่างดี แต่โมเดลเหล่านี้ล้วน มีข้อดีข้อเสียในตัวเอง บางนวัตกรรมสามารถอ้างได้อย่างครบถ้วนครอบคลุมทุกมุมมองสำหรับทุกคน และองค์กร หรือแม้แต่ตรงกันข้ามคือไม่สามารถจะใช้ได้อธิบายได้ในสภาวะแวดล้อมการทำงานจริง ตัวแปรที่ได้รับการสังเคราะห์แบบจำลองกระบวนการนวัตกรรมจากรวมกันที่เกี่ยวข้อและ เอกสารรายงานต่างๆ เพื่อให้เกิดความเหมาะสมกับการศึกษานั้นๆ แบ่งกระบวนการการสร้าง นวัตกรรมแนวความคิด (Du Preez, & Louw, 2008) ได้ดังต่อไปนี้

1) รูปแบบกระบวนการนวัตกรรมส่วนใหญ่ดำเนินตามรูปแบบของขั้นตอนต่อไปนี้ (1) การ สร้างความคิดและการระบุเป้าหมาย (Idea Generation & Identification Stage) (2) การพัฒนา แนวคิด (Concept Definition Stage) (3) แนวคิดการประเมินและคัดเลือก (Concept Feasibility Refinement Stage) (4) การพัฒนา (Deployment Stage) และ (5) การนำไปใช้งาน Refinement & Formalization Stage (Du Preez, & Louw, 2008)

- 2) นวัตกรรมอาจเป็นตัวดึงดูดตลาดหรือตัวผลักดันเทคโนโลยีก็ได้หรือแม้กระทั่งการผสมผสาน
- 3) การบูรณาการระหว่างหน้าที่ต่างๆ ภายในกระบวนการสร้างนวัตกรรมมีความสำคัญสูงสุด และสามารถมักจะเป็นตัวการแบ่งแยก
- 4) แบบจำลองกระบวนการนวัตกรรมล่าสุดที่สนับสนุนแนวทางเครือข่ายที่ไม่เพียงเน้นนวัตกรรมเท่านั้นภายในกระบวนการ แต่ยังรวมถึงภายนอกด้วย
- 5) โมเดลส่วนใหญ่ไม่สนใจการใช้ประโยชน์จากสิ่งใหม่นวัตกรรมภายในตลาด การเอาใจเอาเปรียบเป็นเพียงกลไกสู่ความสามารถในการแข่งขันและความอยู่รอดทางการเงินและจึงควรรวมไว้ในกรอบ

กระบวนการเหล่านี้ทำให้เกิดการสร้างไอเดียใหม่และโอกาสใหม่ แนวคิดใหม่ๆ อาจมาจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ภายในหรือแหล่งภายนอกองค์กร แนวความคิดอาจเกิดขึ้นโดยบังเอิญ (MacCrimmon et al. 1994) หรืออาจได้ผลมาจากการประชุมเชิงปฏิบัติการที่มุ่งเน้นและการประชุมระดมความคิด การใช้การเปรียบเทียบทางความคิดจุดมุ่งหมายของขั้นตอนนี้คือการค้นหาต้นกำเนิดของข้อมูลและตัวแปรที่ทำการศึกษเชิงรุกและสำหรับความคิดใหม่ๆ ให้งอกงาม จากนั้นจึงรวบรวม วิเคราะห์ถกเถียง และจัดเก็บเรียบเรียงความคิดเหล่านี้เพื่อพัฒนาต่อยอดไปสู่การนำไปใช้งานได้และนวัตกรรมแนวคิด

จากมุมมองของผู้สร้างนวัตกรรม ความเป็นไปได้ของแนวคิดเป็นอีกหนึ่งมิติที่สำคัญของแนวคิดเชิงคุณภาพ ในมิตินี้รวบรวมความง่ายขึ้นในการเปลี่ยนแนวคิดให้เป็นผลิตภัณฑ์เชิงพาณิชย์ และเหมาะสมระหว่างความคิดและผู้สร้างสรรค์ผลงาน (Cady et al. 1999; Lilien et al. 2002; Rochford 1991) ในบริบทนี้ ความพอดีคือเรื่องที่คลุมเครือจากมุมมองภายใน หมายถึงกลยุทธ์ ความสามารถ และทรัพยากรของเจ้าของโครงการ และจากมุมมองภายนอก เพื่อความลงตัวของแนวคิดและภาพลักษณ์ของผู้จัดงาน คุณลักษณะของความคิดคุณภาพสูงอย่างละเอียดซึ่งจะเห็นได้ว่ามีความสมบูรณ์ มีรายละเอียด และเข้าใจได้ชัดเจน (Dean et al, 2006) นอกจากนี้ สิ่งนี้ไม่ได้หมายถึงคำอธิบายของแนวคิดเท่านั้น แต่ยังหมายถึงวุฒิภาวะของความคิดด้วย (Franke et al, 2006) อย่างไรก็ตาม ความแปลกใหม่ของไอเดียนั้นไม่เพียงพอสำหรับการมีเอกลักษณ์และมีประโยชน์ ซึ่งประโยชน์คือขอบเขตที่ความคิดตอบสนองหรือแก้ปัญหาที่เป็นรูปธรรมและมีความสำคัญ (Amabile 1996; Dean et al. 2006) มิตินี้เรียกว่า “คุณค่า” หรือความเกี่ยวข้องของความคิดภายใต้ขอบเขตของการพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ (Dean et al. 2006; Kristensson et al. 2004)

2.6 การประเมินความรู้ ความเข้าใจ การนำไปใช้ และประเมินความพึงพอใจ โดยการประเมินตนเอง

2.6.1 การประเมินตนเอง (self-assessment)

การประเมินตนเองมีความหมายมากกว่าการให้คะแนนผลงานของตนเอง มันหมายถึงการมีส่วนร่วมในกระบวนการพิจารณาว่าอะไรคืองานที่ดีและไม่ว่าจะเป็นสถานการณ์ใดก็ตาม โดยต้องพิจารณาว่ามีลักษณะอย่างไร ยกตัวอย่างเช่น ลักษณะของการพูดเรียงความหรือรายงานเชิงปฏิบัติที่ดีและนำไปใช้กับงานของตนเอง นักเรียนสามารถมีส่วนร่วมในการกำหนดหรืออภิปรายเกณฑ์ทั้งหมดได้อย่างน่าเชื่อถือ อย่างไรก็ตามในบางแง่มุมของวิชาอย่างใดอย่างหนึ่งลักษณะทางเทคนิคหรือแนวคิดที่ซับซ้อนอาจไม่เป็นไปเช่นนั้น การประเมินอาจปฏิบัติได้ในระดับเบื้องต้นเพื่อให้นักเรียนมีส่วนร่วมในข้อกำหนดของเกณฑ์ต่างๆ นักเรียนมักจะรับรู้ถึงการบังคับใช้เกณฑ์ โดยการประเมินอาจมอบหมายให้ผู้อื่น เพื่อจัดการอคติในการพิจารณาของนักเรียนโดยสิ้นเชิง

การกำหนดเกณฑ์อาจทำโดยการถอดนักเรียนออกจากกระบวนการมีส่วนร่วมในกระบวนการหลักของการเรียนรู้ในสาขาความรู้นั้นๆ การระบุมตรฐานและเกณฑ์โดยนักเรียนอาจเกี่ยวข้องกับหลายสิ่งหลายอย่างในกิจกรรมเชิงปฏิบัติการ ในบางหลักสูตร (Gordon, 1992) โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสายงานวิชาชีพ มีการตีพิมพ์ข้อความเกี่ยวกับสิ่งที่ถือเป็นแนวปฏิบัติที่ดีในการประเมินตนเองที่มีประสิทธิภาพและจำเป็นต้องคำนึงถึงสิ่งเหล่านี้ แม้ว่าส่วนหนึ่งของการเตรียมการสำหรับการประเมินดังกล่าวอาจเกี่ยวข้องกับนักเรียนในการพัฒนามุมมองของตนเองเกี่ยวกับแนวปฏิบัติที่ดีก่อน การเตรียมการประเมินตนเองของนักเรียนนี้สามารถแสดงให้เห็นว่าแนวปฏิบัติที่ดีนั้นตั้งอยู่บนพื้นฐานทั่วไปของสิ่งที่ผู้ประกอบวิชาชีพเชื่อว่าเป็นสิ่งพึงปรารถนา และพวกเขาสามารถคิดหลายรายการประเมินต่าง ๆ ขึ้นมาซึ่งสะท้อนถึงความเป็นผู้เชี่ยวชาญที่มีอยู่ในสาขาวิชาชีพนั้น ๆ

สิ่งสำคัญคือต้องระบุว่าคำนิยามมีความหมายอย่างไรและไม่ได้หมายความว่าอย่างไร เนื่องจากมีความเข้าใจผิดมากมายเกี่ยวกับการประเมินตนเอง การประเมินตนเองใช้เป็นทั้งคำกริยาและคำนามที่หมายถึงกระบวนการ เช่นเดียวกับกิจกรรมที่มีลักษณะเฉพาะที่แตกต่างกัน เป็นเป้าหมายที่มุ่งหวังเช่นเดียวกับการปฏิบัติที่จะต้องมีส่วนร่วม หากไม่มีการอ้างอิงถึงบริบทมักจะเป็นเรื่องยากในเชิงเอกสารที่เกี่ยวกับการประเมินตนเองต่อการแยกแยะว่าการใช้สองอย่างนี้ในบริบทของคำกริยาและคำนามว่าหมายถึงอะไร มันเป็นสิ่งสำคัญในการสร้างความแตกต่างในการประเมินตนเองเป็นเป้าหมายของการศึกษาระดับอุดมศึกษาอย่างเห็นได้ชัด อย่างไรก็ตามการใช้กิจกรรมการประเมินตนเองที่เฉพาะเจาะจงเพื่อให้บรรลุเป้าหมายนี้ จำเป็นต้องอาศัยเหตุผลในบริบทของหลักสูตรนั้น ๆ ด้วยตัวเอง การประเมินตามเป้าหมายสามารถทำได้ผ่านการออกแบบหลักสูตรซึ่งไม่สามารถทำได้โดยปราศจากความเกี่ยวข้องกันของเนื้อหาและแบบฝึกหัดในการประเมินตนเองเช่นนี้

คำว่า 'การประเมินตนเอง' มักใช้ในวรรณกรรมและแพร่หลายในอเมริกาเหนือ แม้ว่าผู้เขียนบางคนพยายามแยกความแตกต่างระหว่างการประเมินตนเอง (self-assessment) และการประเมินค่าตนเอง (self-evaluation) เช่น แมคเกรเกอร์ (MacGregor, 1993) ใช้การประเมินค่าตนเอง (self-evaluation) เพื่อหมายถึงการประเมินตนเอง (self-assessment) โดยไม่มีองค์ประกอบของการให้เกรด การใช้งานอื่น ๆ ไม่ได้บ่งบอกถึงความแตกต่างอย่างเป็นระบบมีเพียงความหมายที่ยังคงคล้ายคลึงกัน การประเมินตนเองกำลังได้รับการยอมรับและเป็นส่วนสำคัญของหลักสูตร เนื่องจากเกี่ยวข้องกับหนึ่งในเป้าหมายหลักของการศึกษาในมหาวิทยาลัย นั่นคือ การทำให้นักศึกษากลายเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพและมีความรับผิดชอบซึ่งสามารถศึกษาต่อได้โดยไม่ต้องมีการแทรกแซงจากครูผู้สอนหรือหลักสูตรโดยเฉพาะ บนสมมติฐานดังต่อไปนี้

1) สิ่งที่เรียนเป็นทักษะที่จำเป็นสำหรับการเรียนรู้ตลอดชีวิต

เป็นทักษะที่จำเป็นสำหรับการเรียนรู้ตลอดชีวิต เป็นสิ่งสำคัญสำหรับผู้เรียนทุกคนในการพัฒนาความสามารถในการตัดสินใจผลการปฏิบัติงานของตนเองตามความเป็นจริงและตรวจสอบการเรียนรู้ของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ การเรียนรู้จะดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพได้ก็ต่อเมื่อผู้เรียนตรวจสอบสิ่งที่รู้แล้ว สิ่งที่ยังต้องรู้ และสิ่งที่จำเป็นในการเชื่อมช่องว่างระหว่างทั้งสองความสามารถในการประเมินตนเองเป็นพื้นฐานสำคัญของอาชีพในฐานะผู้เรียนรู้ตลอดชีวิตที่สามารถศึกษาต่อได้หลังจากสิ้นสุดการศึกษาอย่างเป็นทางการ (Candy et al., 1994; Justice and Marienau, 1988) ผู้สำเร็จการศึกษาที่พัฒนาทักษะการประเมินตนเองมีแนวโน้มที่จะ

- ต้องการเรียนรู้ต่อไป รู้ว่าต้องทำอะไร
- ติดตามผลการปฏิบัติงานของตนเองโดยไม่ต้องอ้างอิงถึงเพื่อนร่วมวิชาชีพ
- มีความคาดหวังที่จะรับผิดชอบอย่างเต็มที่ต่อการกระทำและการตัดสินใจของตนเอง

2) สิ่งที่เรียนจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาในหลักสูตรของมหาวิทยาลัย

ชุดการเรียนรู้จำเป็นต้องได้รับการพัฒนาในหลักสูตรของมหาวิทยาลัย นักเรียนที่ไม่ได้เข้าเรียนระดับอุดมศึกษาก็สามารถรู้ได้อย่างชัดเจนด้วยทักษะนี้ และควรได้รับการพัฒนาในช่วงเริ่มต้นของการศึกษา มีแนวโน้มว่าจะเป็นส่วนหนึ่งของวิชาเฉพาะ กล่าวคือ ไม่ใช่ทักษะสากล แต่เป็นทักษะที่ต้องพัฒนาให้สัมพันธ์กับสาขาและประเภทความรู้เฉพาะ ดังนั้นจึงเหมาะสมที่จะพัฒนาทักษะ การประเมินตนเองในหลากหลายหัวข้อ ข้อกำหนดเฉพาะสำหรับการตรวจสอบประสิทธิภาพจะแตกต่างกันไปในแต่ละหลักสูตร พัฒนาการดังกล่าวจึงเป็นกระบวนการสำคัญที่จำเป็นต้องเกิดขึ้นในการศึกษาระดับปริญญาตรี หากนักเรียนจะสามารถเรียนรู้ต่อไปได้อย่างมีประสิทธิภาพหลังจากสำเร็จการศึกษาและมีส่วนสำคัญในงานวิชาชีพของตนเอง นักเรียนจะต้องเริ่มพัฒนาทักษะการประเมินความสำเร็จของตนเองในช่วงปีที่เรียน

3) สิ่งที่ยืนยันจำเป็นสำหรับการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ

ชุดการเรียนรู้ที่จำเป็นสำหรับการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ คือ เป็นส่วนสำคัญอย่างยิ่งในความคิดของผู้ที่มีความมุ่งมั่นต่อเป้าหมาย เช่น ความเป็นอิสระของนักเรียน ความเป็นอิสระในการเรียนรู้ หรือการควบคุมตนเองเป็นสิ่งที่พิจารณาร่วมกันบนพื้นฐานเดียวกัน ตั้งแต่นักวิจัยที่มีแนวคิดเห็นอกเห็นใจอย่างแรงกล้า ไปจนถึงผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจอย่างลึกซึ้ง (Rogers, 1983; Heron, 1988; Como, 1986; Zimmerman, 1986) เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ ผู้เรียนไม่ว่าจะเป็นใครก็ตามจะต้องพัฒนาความสามารถในการติดตามสิ่งที่ตนทำและปรับเปลี่ยนกลยุทธ์การเรียนรู้ของตนอย่างเหมาะสม การตรวจสอบตนเองเช่นนี้เป็นสิ่งที่น่าศึกษา นักจิตวิทยาได้รวมเอาคำว่า “อภิปัญญา” (Metacognition) หรือ การรู้ความคิด ซึ่งปัจจุบันเป็นแกนหลักในทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญา (Biggs & Moore 1993)

การเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพยังเกี่ยวข้องกับผู้เรียนที่สามารถเชื่อมโยงการเรียนรู้ของตนเองแทนที่จะรอให้ผู้อื่นทำเช่นนั้นแทนนั้นคือ การเรียนรู้เชิงรุก ผู้ที่ต้องพึ่งพาแรงผลักดันอย่างต่อเนื่องจากครูหรือหัวหน้างานในการพัฒนาและประเมินความรู้และทักษะของผู้เข้าร่วมซึ่งจะขัดขวางอย่างมากในการเรียนรู้ มีการโต้แย้งว่าการพัฒนาทักษะการประเมินตนเองเป็นสิ่งสำคัญ (José Tarí, 2010) เนื่องจากทักษะเหล่านี้เป็นหัวใจสำคัญของการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพทั้งในปัจจุบันและการเรียนรู้ในอนาคต และเป็นคุณสมบัติที่สำคัญของการประกอบวิชาชีพหรือสำหรับใครก็ตามที่มีบทบาทรับผิดชอบต่อสังคม

โซ และ บรัช (So & Brush, 2008) ได้กล่าวถึงระดับความพึงพอใจของนักเรียนต่อหลักสูตรว่ามีบทบาทสำคัญในการประเมินประสิทธิผลของการเรียนทางไกล การวิเคราะห์ห่อภิมานของบทความ 24 เรื่องที่รายงานความพึงพอใจของนักเรียนต่อการศึกษาทางไกลระบุว่าไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระหว่างการศึกษาทางไกลและรูปแบบการศึกษาแบบดั้งเดิมในแง่ของระดับความพึงพอใจของนักเรียน (Allen, Bourhis, Burrell, & Mabry, 2002) การค้นพบนี้อาจแนะนำให้นักเรียนเห็นว่าการศึกษาทางไกลน่าพอใจพอๆ กับรูปแบบการเรียนรู้แบบดั้งเดิมอื่นๆ ข้อคำถามในการประเมินความพึงพอใจในการศึกษาครั้งนี้ได้ประมวลมาดังต่อไปนี้

การประเมินความรู้ (Self-assessed in knowledge)

ฉันใช้ความพยายามอย่างมากในการเรียนรู้ชุดการเรียนนี้ผ่านการเรียนเชิงปฏิบัติการ คู่มือ และ VCD เพื่อเข้าใจเนื้อหาเหล่านี้ ความหลากหลายของหัวข้อในชุดการเรียนนี้กระตุ้นให้ฉันเข้าร่วมการอภิปราย และ ระดับการเรียนรู้ของฉันที่เกิดขึ้นในชุดการเรียนนี้มีคุณภาพสูงสุดการประเมินความเข้าใจ (Ali, et al, 2019)

ความเข้าใจ (Self-assessed in understand)

ฉันสามารถเรียนรู้จากการอภิปรายในชุดการเรียนรู้ ฉันได้รับการกระตุ้นให้อ่านหรือค้นคว้าเพิ่มเติมเกี่ยวกับหัวข้อที่พบในชุดการเรียนรู้ และการสนทนาช่วยให้ฉันเข้าใจมุมมองอื่นๆ (Largent, 2016)

การประเมินการนำไปใช้ (Self-assessed in implementation)

จากประสบการณ์ของฉันกับชุดการเรียนรู้หลักสูตรนี้ ฉันต้องการเรียนหลักสูตรทางไกล (ออนไลน์) อีกในอนาคต หลักสูตรนี้เป็นประสบการณ์การเรียนรู้ที่มีประโยชน์ และฉันรับผิดชอบต่อการกระทำของตัวเอง (José Tarí, 2010)

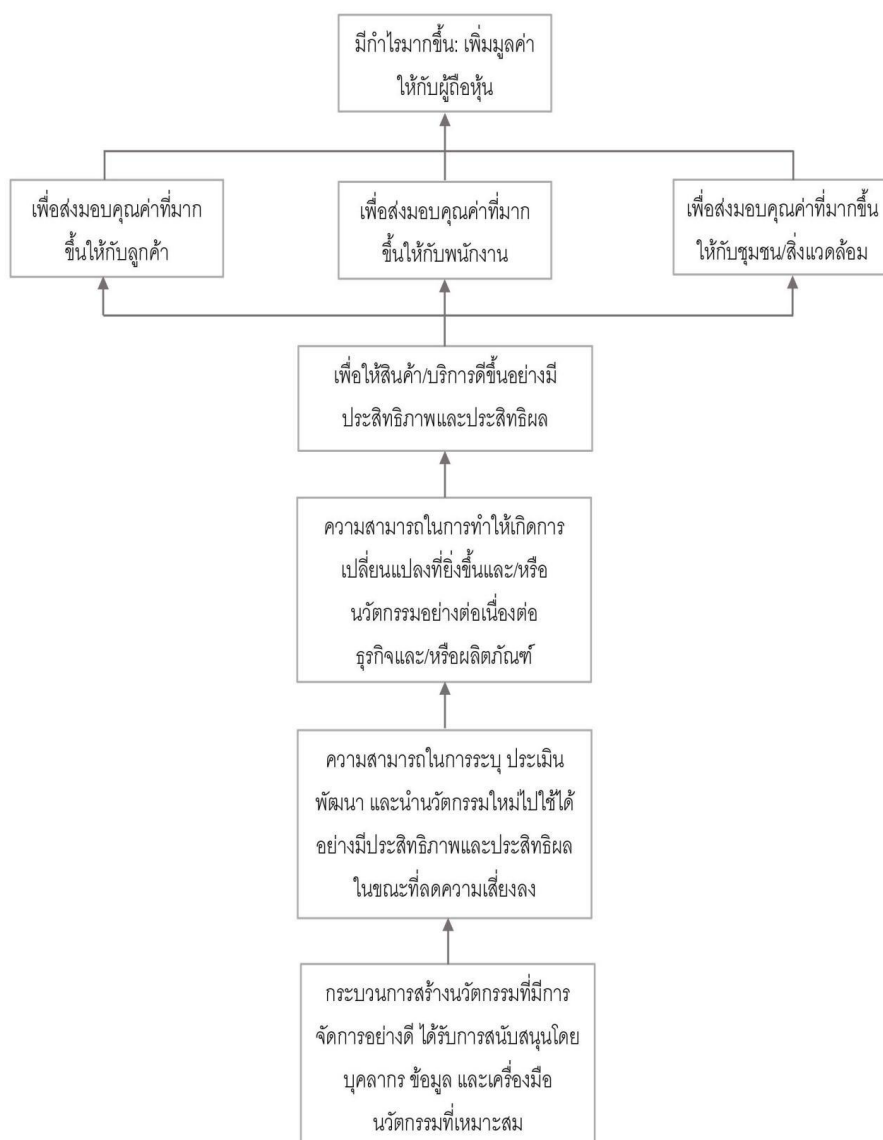
การประเมินความพึงพอใจ (Self-assessed in satisfaction)

การจัดการเรียนรู้เชิงปฏิบัติการ (มีความชัดเจน, วาระการประชุม, การมีส่วนร่วม) ความเหมาะสมของสื่อการสอน คู่มือ วีซีดี อื่นๆ และ โดยรวมแล้ว การเรียนรู้เชิงปฏิบัติการครั้งนี้ตรงตามความคาดหวังในการเรียนรู้ของฉัน (So & Brush, 2008)

2.7 การประเมินคุณภาพ ความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของนวัตกรรม (Evaluation of quality, suitability assessment, and innovation feasibility)

การประเมินแบบจำลองกระบวนการนวัตกรรมส่วนใหญ่มุ่งเน้นไปที่ส่วนของกระบวนการนวัตกรรมเป็นหลัก (เช่น การระบุมุมมองแนวคิดและแนวคิดใหม่) นอกจากนี้ นักวิจัยส่วนใหญ่กล่าวถึงนวัตกรรมของผลิตภัณฑ์ ซึ่งตรงข้ามกับบริษัทบริการที่มีผลิตภัณฑ์ที่จับต้องได้น้อย (Granstrand, & Holgersson, 2020; Jenkins, et al, 2020) แบบจำลองเหล่านี้เพิกเฉยหรือไม่รวมส่วนการแสวงหาผลประโยชน์จากนวัตกรรมใหม่โดยสิ้นเชิง กล่าวคือ เพื่อความสำเร็จ ใช้ประโยชน์จากนวัตกรรมในตลาดและขอบเขตการใช้งานที่แตกต่างกัน (รวมถึงการใช้ประโยชน์จากรูปแบบธุรกิจที่แตกต่างกัน สำหรับองค์กร) สิ่งนี้มีความสำคัญเนื่องจากนวัตกรรมควรได้รับการนำเสนอและในตอนท้ายสามารถสร้างมูลค่าให้กับบริษัท หน่วยงาน หรือองค์กร มากกว่าต้นทุน

ส่วนนี้นำเสนอกรอบนวัตกรรมใหม่ที่เรียกว่าแบบจำลอง Fugle (Du Preez, & Louw, 2008) ซึ่งได้รับการพัฒนาและนำไปใช้ภายในบริษัทประกันภัย มั่นถูกทำให้เป็นมาตรฐานเพื่อให้ใช้งานได้ ต่อสินค้าและบริการที่ให้บริการ จุดมุ่งหมายของโมเดลคือการช่วยให้ธุรกิจสามารถระบุ ประเมิน พัฒนา นำไปใช้ และใช้ประโยชน์จากผลิตภัณฑ์ใหม่และบริการได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้น ในแผนภาพที่ 2.5 แสดงแผนภาพเหตุและผลที่แสดงให้เห็นถึงมูลค่าทางธุรกิจที่ตัวแบบพยายามที่จะระบุ แผนภาพอ่านจากด้านล่างขึ้นด้านบน ถ้าข้อมูลด้านล่างเป็นจริง ในระดับที่สูงขึ้นถัดไปก็จะสำเร็จ กิจกรรมต่างๆ ที่เกิดขึ้นในขั้นตอนต่างๆ ของแบบจำลอง Fugle ได้อธิบายรายละเอียดเพิ่มเติมในส่วนย่อยต่อไปนี้ (แผนภาพที่ 2.5)

แผนภาพที่ 2.5 แบบจำลอง Fugle เพื่อการช่วยให้ธุรกิจสามารถระบุ ประเมิน พัฒนา นำไปใช้ และใช้ประโยชน์จากผลิตภัณฑ์ใหม่และบริการ (Du Preez, & Louw, 2008)

การประเมินคุณภาพของเอกสารประกอบการสอนเพื่อการสร้างองค์ความรู้ (The quality of instructional materials for knowledge construction) จากการศึกษาคุณภาพการสร้างสรรค์สื่อประกอบการสอนของนักการศึกษาหลายท่าน เช่น Astleitner, H. Brunken, R & Leutner, D., (2003); Onyia, M. N. (2013); Kristanto, A., & Mariono, A. (2017); Joosten, T., & Cusatis, R. (2019) และ Suartama, I. K., และคณะ. (2019) เป็นต้น ที่ได้ทำการพัฒนาเครื่องมือสื่อการสอน เอกสารประกอบการสอน จนถึงสื่อออนไลน์ ซึ่งมีการตรวจสอบและประเมินคุณภาพของเครื่องมือต่าง ๆ เหล่านั้น โดยการใช้มาตรวัดที่หลากหลาย เช่น

แบบประเมินการออกแบบสื่อการเรียนการสอน (Instructional Materials Design Questionnaire: IMDQ) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วยสองส่วน ส่วนที่ 1 ให้ข้อมูลเชิงประชากรศาสตร์เกี่ยวกับผู้ตอบ ขณะที่ส่วนที่ 2 มี 20 รายการที่สร้างขึ้นในกลุ่ม A และ B กลุ่ม A ให้ข้อมูลเกี่ยวกับขอบเขตของคุณภาพในการออกแบบสื่อการเรียนการสอนที่มีอยู่ในขณะที่กลุ่ม B ให้ข้อมูลเกี่ยวกับเกณฑ์ที่จะนำมาใช้ใน ออกแบบสื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสมเพื่อใช้ในการเรียนการสอนในโรงเรียน (Onyia, 2013) รายการมาตรวัดสื่อการเรียนการสอนของ Onyia (2013) 20 ข้อ แสดงในตารางที่ 2.5

ตารางที่ 2.5 รายการระดับคุณภาพการออกแบบสื่อการเรียนการสอน (Instructional Materials Design Questionnaire: IMDQ)

รายการที่ (Items)	หัวข้อรายการคุณภาพของการออกแบบ (The quality of the design)
ระดับคุณภาพการออกแบบสื่อการเรียนการสอน (The extent of quality of the design of instructional materials)	
1	มีความไม่ทันสมัย
2	วัสดุไม่คงทน
3	ค่าบำรุงดูแลสูงมาก
4	มีจำนวนไม่เพียงพอ
5	ตรงกับวิธีการสอนสมัยใหม่
6	ไม่ง่ายสำหรับนักเรียนที่จะนำไปใช้โดยทันที
7	ครูไม่ค่อยชอบนำไปใช้ในการสอน
8	เนื้อหาในเอกสารดึงดูดเฉพาะระดับความรู้ของนักเรียน
9	รูปลักษณ์เอกสารไม่ดึงดูดความสนใจของนักเรียน
10	การออกแบบทำได้ไม่ดี
หลักเกณฑ์การออกแบบสื่อการเรียนการสอนที่มีคุณภาพ (The Criteria for designing quality instructional materials)	
11	การออกแบบควรส่งเสริมทักษะทางปัญญา
12	สื่อการเรียนการสอนควรดึงดูดความสนใจของนักเรียน
13	ควรมีคุณภาพสูงมีผลต่อระดับการสร้างความรู้
14	การออกแบบมีความใหม่และควรมีราคาไม่แพง
15	สามารถนำไปใช้งานได้ง่ายโดยทันที

รายการที่ (Items)	หัวข้อรายการคุณภาพของการออกแบบ (The quality of the design)
16	ระบบจัดเก็บข้อมูลควรเรียบง่าย
17	ควรส่งเสริมการเรียนรู้แนวคิด
18	นักเรียนควรจัดการกับสื่อการเรียนรู้เหล่านี้ได้ง่าย
19	สื่อการเรียนรู้ควรส่งเสริมทักษะการใช้เหตุผลสูงขึ้น
20	ควรดูแลรักษาภายในโรงเรียน

มาตรวัดการเรียนรู้และการสอนที่มีคุณภาพ (Quality Learning and Teaching: QLT) เพื่อประเมินคุณภาพของหลักสูตรออนไลน์และแบบผสมผสาน สามารถใช้เครื่องมือ QLT (Joosten & Cusatis, 2019) กับหลักสูตรใดก็ได้ที่มีองค์ประกอบออนไลน์ ตั้งแต่ออนไลน์เต็มรูปแบบไปจนถึงแบบผสมผสานหรือแบบผสมผสาน แม้ว่าครูจะใช้เป็นเครื่องมือในการประเมิน แต่ควรใช้เป็นกระบวนการพัฒนาสำหรับการออกแบบหลักสูตรออนไลน์ที่ดีที่สุดเดิมที QLT rubric ถูกสร้างขึ้นเพื่อส่งเสริมการประเมินหลักสูตรตามความคาดหวังของมหาวิทยาลัยแห่งรัฐแคลิฟอร์เนีย (California State University: CSU) เพื่อเป็นแนวทางในการออกแบบหลักสูตรใหม่โดยใช้หลักการออกแบบการเรียนการสอน และเพื่อยกย่องผู้สอนที่พัฒนาความเชี่ยวชาญในการสอนออนไลน์เครื่องมือ QLT นั้นครอบคลุมและเหมาะสมอย่างยิ่งสำหรับใช้ในหลักสูตรออนไลน์เต็มรูปแบบและหลักสูตรแบบผสมในปัจจุบัน QLT ประกอบด้วย 9 ส่วน 54 หัวข้อ ให้คำแนะนำและคำติชมแก่ผู้สอน แนะนำขั้นตอนสำหรับความพร้อมของแพลตฟอร์มมือถือ ขอความคิดเห็นจากนักเรียน เครื่องมือ QLT สามารถนำไปใช้กับหลักสูตรใดก็ได้ที่มีองค์ประกอบออนไลน์ ตั้งแต่ออนไลน์เต็มรูปแบบไปจนถึงแบบผสมซึ่งแสดงถึงกระบวนการที่เป็นระบบและการพัฒนาสำหรับการออกแบบหลักสูตรออนไลน์มากกว่าคำแนะนำในการเลือกหลักสูตรหรือเทคโนโลยี สร้างขึ้นเพื่อส่งเสริมการประเมินหลักสูตรตามความคาดหวังของ CSU เพื่อเป็นแนวทางในการออกแบบหลักสูตรใหม่โดยใช้หลักการออกแบบการเรียนการสอน และเพื่อยกย่องผู้สอนที่พัฒนาความเชี่ยวชาญในการสอนออนไลน์

การประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในนวัตกรรม โดยผู้เชี่ยวชาญ (Expert rating) (Riedl, et al, 2010) มาตรฐานประกอบด้วยมาตรฐานการให้คะแนนแบบไบนารี (binary rating scale) (การให้คะแนนแบบเลื่อนระดับ/ลดระดับ: promote/demote rating) ระดับการให้คะแนนแบบห้าดาว; (5-star rating) และระดับการให้คะแนนแบบซับซ้อน ในขณะที่การเลื่อนระดับ/ลดระดับและการให้คะแนน 5 ระดับ ซึ่งเป็นการวัดโดยมิติภาพรวมสำหรับคุณภาพของนวัตกรรมแนวคิด (conceptualize innovation) ระดับการให้คะแนนที่ซับซ้อนประกอบด้วยระดับการให้คะแนน 5 ระดับซึ่งสะท้อนถึงมิติของคุณภาพของไอเดียที่ใช้ในการให้คะแนนโดยผู้เชี่ยวชาญ ระดับการให้คะแนนแบบ 5 ระดับ เป็นการให้คะแนนเชิงซ้อนมีตั้งแต่ “ต่ำ” ไปถึง “สูง” การตรวจสอบความ

เหมาะสมและความเป็นไปได้ ในการศึกษาของ Riedl, et al, (2010) การประเมินคุณภาพแนวคิดที่ใช้ในการให้คะแนนโดยผู้เชี่ยวชาญ แสดงหัวข้อการพิจารณา 4 ประเด็นสำคัญ แสดงในตารางที่ 2.6 คุณลักษณะการให้คะแนนที่ซับซ้อน

ตารางที่ 2.6 ข้อพิจารณาเหตุผลการให้คะแนนที่ซับซ้อน (Rating aspects of the complex rating)

เหตุผลการให้คะแนน	คำแนะนำการให้คะแนน
ความแปลกใหม่ (Novelty)	คุณคิดว่าแนวความคิดนี้แปลกใหม่แค่ไหน
คุณค่า (Value)	คุณคิดว่าอะไรคือคุณค่าของแนวความคิดนี้หากนำไปใช้
ความเป็นไปได้ (Feasibility)	การนำแนวความคิดนี้ไปปฏิบัติได้ง่ายเพียงใด
การทำอย่างละเอียด (Elaboration)	แนวความคิดนี้มีรายละเอียดดีพอหรือไม่

Donghun Yoon (2018) ได้กำหนดข้อคำถามในการเก็บข้อมูลเพื่อการประเมินการกำหนดกลยุทธ์ด้านนวัตกรรม R&D ของรัฐบาล การค้นพบนี้คาดว่าจะมีส่วนสำคัญต่อนโยบายการลงทุนภาครัฐและวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของรัฐบาล ทั้งหมด 14 หัวข้อซึ่งเป็นตัวแปรในการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของนวัตกรรม แสดงในตารางที่ 2.7 ข้อคำถามการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของนวัตกรรม

ตารางที่ 2.7 ข้อคำถามการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของนวัตกรรม

ข้อคำถาม No.	รายการแบบประเมิน (Questionnaire item)
1	กระบวนการที่เสนอมีความเหมาะสม
2	มีความต้องการจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง
3	ปัญหาที่มีการกำหนดชัดเจน
4	เป็นวิธีการแก้ปัญหาที่ดีที่สุด
5	หากดำเนินการล่าช้า ปัญหาจะรุนแรง
6	ชนิดของผลลัพธ์การพัฒนาเทคโนโลยี เวลาของผลลัพธ์ และความสามารถในการควบคุมมีความเหมาะสม
7	โครงการและกิจกรรม R&D สามารถช่วยให้บรรลุเป้าหมายทางธุรกิจได้
8	ระดับความเสี่ยงของธุรกิจ R&D อยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้
9	องค์ประกอบทางเทคนิคถูกต้อง
10	ขนาดธุรกิจ การประมาณการต้นทุน ค่าใช้จ่ายทางธุรกิจ และขนาดการลงทุนที่มีอยู่มีความเหมาะสม

ข้อคำถาม No.	รายการแบบประเมิน (Questionnaire item)
11	พื้นฐานการสนับสนุนของรัฐบาลกลางมีความชัดเจน
12	ผลโดยตรงสามารถขยายได้อย่างมาก
13	ทรัพยากรการผลิตสามารถแปลงไปเป็นผลตามที่คาดไว้ได้เป็นอย่างดี
14	การประเมินผลงานมีความยุติธรรม เทียบธรรม และโปร่งใส

การปรับปรุงการวิเคราะห์ความถูกต้องทางเทคนิคสามารถให้ผลการวิเคราะห์ที่แม่นยำยิ่งขึ้น เมื่อการพัฒนาเทคโนโลยีเสร็จสิ้น (เอกสาร สิทธิบัตร ฯลฯ) ความสามารถในการดำเนินการวิจัย ความเป็นไปได้ของการดำเนินการซ้ำซ้อนของ R&D และฟังก์ชันการฝึกอบรมกำลังคนสำหรับการวิเคราะห์ความถูกต้องทางเทคนิคควรได้รับการตัดสินโดยพิจารณาจากระดับของการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ ความสามารถในการแข่งขันทางเทคโนโลยี ความเป็นไปได้ของความสำเร็จในการพัฒนาเทคโนโลยีควรเพิ่มขึ้นเมื่อดำเนินธุรกิจ R&D เป็นปัจจัยประเมินอุปสงค์และอุปทานของกำลังคนด้านเทคนิค (Frattini, et al, 2012) ความเป็นไปได้ของการเชื่อมโยงกับอุตสาหกรรมเฉพาะทางที่ได้รับการส่งเสริมเป็นหลัก และควรได้รับการสำรวจเพื่อวัตถุประสงค์ในการปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีระดับภูมิภาคที่ยังด้อยพัฒนา

จากการศึกษาได้สังเคราะห์ข้อคำถามเพื่อใช้ในการวิเคราะห์องค์ประกอบของคุณภาพ ความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของนวัตกรรม ได้สรุปไว้ดังต่อไปนี้

การประเมินคุณภาพของนวัตกรรม (Evaluating the Quality of Innovation)

การประเมินคุณภาพของนวัตกรรมการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญา และหลักพุทธศาสนา โดยการประยุกต์ข้อคำถามจากแบบวัดระดับคุณภาพการออกแบบสื่อการเรียนการสอน (Instructional Materials Design Questionnaire: IMDQ) และมาตรวัดการเรียนรู้และการสอนที่มีคุณภาพ (Quality Learning and Teaching: QLT) ที่เหมาะสมกับคู่มือ และ VCD ที่ใช้เป็นสื่อในกระบวนการสร้างนวัตกรรมแนวคิดในครั้งนี้ โดยการประเมินคุณภาพเครื่องมือการเรียนการสอน (Evaluation of Instructional Instrument Quality) ได้แก่ มีความใหม่และทันสมัย, วัสดุดี คงทนเหมาะสม, ตรงกับวิธีการสอนสมัยใหม่, การออกแบบควรส่งเสริมทักษะทางปัญญาและคุณธรรม, สื่อการเรียนการสอนควรดึงดูดความสนใจของนักเรียน, คุณภาพสูงมีผลต่อระดับการสร้างความรู้และแนวคิด, ผู้เรียนสามารถจัดการกับสื่อการเรียนรู้เหล่านี้ได้ง่าย, สื่อการเรียนรู้อาจส่งเสริมทักษะการใช้เหตุผลสูงขึ้น, มีราคาต้นทุนและจำหน่ายไม่แพง, และ โดยรวมแนวคิดนวัตกรรมการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนานี้มีคุณภาพสูง (Onyia, 2013; Joosten & Cusatis, 2019)

การประเมินความเหมาะสมของนวัตกรรม (Evaluating the suitability of innovation)

การออกแบบข้อความถามและใช้มาตรวัดรายการที่ประยุกต์จากคุณภาพของนวัตกรรมแนวคิด (conceptualize innovation) พบประเด็นสำคัญที่ใช้ในการวัดความเหมาะสมของนวัตกรรมในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ แนวคิดที่นำเสนอองค์ประกอบของทฤษฎีที่มีความเหมาะสม, แนวคิดที่นำเสนอมีเนื้อเรื่องที่มีความเหมาะสม, กระบวนการที่เสนอมีความเหมาะสม, มีความเหมาะสมด้านรูปแบบของผลิตภัณฑ์คู่มือ และ VCD, วัตถุประสงค์มีการกำหนดชัดเจน, แนวคิดนี้เป็นวิธีการแก้ปัญหาที่ดี, แนวความคิดนี้มีคุณค่าหากนำไปใช้, การนำแนวความคิดนี้ไปปฏิบัติได้ง่าย, แนวความคิดนี้มีรายละเอียดดีเยี่ยม, และ โดยรวมแนวคิดนวัตกรรมการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนานี้มีความเหมาะสม (Riedl, et al, 2010)

การประเมินความเป็นไปได้ของนวัตกรรม (Evaluating the possibility of innovation)

การประเมินความเป็นไปได้ของนวัตกรรมได้สังเคราะห์ข้อความถามที่จะนำไปสู่การสร้างเครื่องมือในการประเมินนวัตกรรมในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ แนวคิดที่นำเสนอองค์ประกอบของการเป็นนวัตกรรม, โครงการและกิจกรรมการวิจัยและพัฒนา (R&D) นี้สามารถช่วยให้บรรลุเป้าหมายการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ได้, ระดับความเสี่ยงของนวัตกรรมจากการวิจัยและพัฒนา (R&D) น้อยในเกณฑ์ที่ยอมรับได้, องค์ประกอบทางเทคนิคมีความถูกต้อง, ผลจากการวิจัยและพัฒนา (R&D) นี้สามารถสร้างเป็นผลิตภัณฑ์และเผยแพร่ได้, และโดยรวมนวัตกรรมแนวคิดการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนานี้มีความเป็นไปได้ (Yoon, 2018)

2.8 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.8.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องเป็นการทบทวนเชิงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรเพื่อประยุกต์การใช้สมการโครงสร้าง (SEM)

การทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเป็นการทบทวนเชิงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาและสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยด้านปัจจัยในวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 2 และ 3 ซึ่งสอดคล้องกับแผนการดำเนินการวิจัยเชิงปริมาณเพื่อประยุกต์การใช้สมการโครงสร้าง (SEM) เพื่อศึกษาปัจจัยในการสร้างและพัฒนานวัตกรรมแนวคิดการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา เพื่อวิเคราะห์โมเดลประกอบเชิงยืนยันและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนาประยุกต์ใช้ผลการวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้างโดยวิเคราะห์โมเดลประกอบเชิงยืนยันและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนาเป็นการศึกษาที่ 1 (1)

วิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของปัจจัยความต้องการความสำเร็จในชีวิต ปัญญาและหลักพุทธศาสนา มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ในการศึกษาที่ 2 เพื่อนำไปสู่การพิสูจน์ (2) โมเดลสมการโครงสร้างของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนาของเยาวชนในประเทศไทยซึ่งมีสมมติฐานทางสถิติดังต่อไปนี้

H 1: ความต้องการความสำเร็จในชีวิตมีอิทธิพลทางตรงต่อการพัฒนาปัญญา

H 2: ความต้องการความสำเร็จในชีวิตมีอิทธิพลทางตรงต่อหลักพระพุทธศาสนา (อิทธิบาท 4)

H 3: ปัญญามีอิทธิพลทางตรงต่อหลักพระพุทธศาสนา

ในการศึกษาที่ 3 ซึ่งเป็นสมมติฐานข้อที่ 3 คือ เป็นการทดลองใช้นวัตกรรมแนวคิดการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา และการศึกษาที่ 4 เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ 4 คือ การประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้นวัตกรรมแนวคิดการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา เพื่อให้สนับสนุนการศึกษาในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ค้นคว้าและศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างตั้งแปรที่ใช้ในการศึกษาแบ่งเป็นประเด็นสำคัญ ดังต่อไปนี้

1) ความต้องการความสำเร็จในชีวิตและการพัฒนาปัญญา (self-actualization need and the intellectual development: SAN → ID)

การศึกษาปัจจุบันที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาปัญญาและความต้องการความสำเร็จในชีวิต Grudistova, et al, 2019; Mylashenko, & Lavrinenko, 2019; Masiyono, & Widigdo, 2022 Montag, et al, 2020 เป็นต้น

อับราฮัม มาสโลว์ (Abraham Maslow) เป็นนักจิตวิทยาชาวอเมริกันผู้คิดค้นลำดับขั้นของความต้องการ มาสโลว์กล่าวว่ามนุษย์มีความต้องการชุดหนึ่งที่ต้องปฏิบัติตามคำสั่งเฉพาะเพื่อให้บรรลุถึงการทำให้เป็นจริงในตนเองซึ่งการศึกษาครั้งนี้ใช้คำว่า “ความต้องการความสำเร็จในชีวิต” มีคำจำกัดความมากมายสำหรับความต้องการความสำเร็จในชีวิต เนื่องจากผู้คนมีความแตกต่างกันมาก จึงไม่มีวิธีการใดวิธีหนึ่งในการทำให้ตนเองเป็นจริง คนที่ต้องการความสำเร็จในชีวิต มักจะเป็นธรรมชาติเป็นอิสระ ซื่อสัตย์ต่อตนเอง และสามารถสร้างความคิดเห็นโดยปราศจากอิทธิพลของผู้อื่น การศึกษาการพัฒนาปัญญาที่เกี่ยวข้องกับความต้องการความสำเร็จในชีวิตได้ถูกศึกษาและนำเสนอไว้ในหลากหลายแง่มุมดังเช่นการศึกษา ต่อไปนี้ Maslow & Lewis, 1987; Harris, 1940; Andersson & Keith, 1997; Boekaerts, 1996; De Raad & Schouwenburg, 1996)

ความต้องการความสำเร็จในชีวิตมีความหมายที่แตกต่างกันหลายประการ หนึ่งในคำจำกัดความของการทำให้เป็นจริงด้วยตนเองที่คนส่วนใหญ่ยอมรับมาจากนักจิตวิทยามนุษยนิยม อับราฮัม มาสโลว์ (Maslow & Lewis, 1987) เขาอธิบายความต้องการความสำเร็จในชีวิต ว่าเป็นการตระหนักถึงศักยภาพของบุคคลอย่างสมบูรณ์ นอกจากนี้เขายังระบุด้วยว่าการพัฒนาความสามารถของบุคคล

อย่างเต็มที่และการเห็นคุณค่าของชีวิต มาสโลว์อธิบายว่าความต้องการความสำเร็จในชีวิต เป็นลำดับขั้นสูงสุดของความต้องการของมนุษย์ หลายคนถือว่าลำดับขั้นความต้องการของมาสโลว์เป็นหนึ่งในทฤษฎีที่มีผลกระทบมากที่สุด ในด้านจิตวิทยาการสร้างแรงจูงใจและวิทยาศาสตร์บุคลิกภาพ (McLeod, 2007) ความต้องการความสำเร็จในชีวิตเกี่ยวข้องกับบุคคลที่ก้าวหน้าและเติบโต พยายามที่จะเป็นคนที่ดีที่สุดเท่าที่จะทำได้ตามเป้าหมายของตนเองหนึ่งในชื่อที่รู้จักกันดีที่สุดที่เกี่ยวข้องกับการทำให้เป็นจริง

การศึกษาของ Harris (1940) พบว่าปัจจัยที่สำคัญที่สุดในการบรรลุผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคือปัญญาและแรงผลักดันหรือระดับของแรงจูงใจ ไม่มีอะไรเปลี่ยนแปลงตั้งแต่นั้นมา ปัจจัยเหล่านี้ยังคงมีบทบาทต่อความสำเร็จทางวิชาการ (Andersson & Keith, 1997; Boekaerts, 1996; De Raad & Schouwenburg, 1996; Eysenck, 1970) แม้ว่าความสำคัญเชิงเปรียบเทียบของปัจจัยเหล่านี้ในฐานะตัวทำนาย อย่างน้อยก็สำหรับสถานการณ์ของชาวตะวันตก ไม่ควรประเมินค่าสูงเกินไป (Crombag et al, 1975; Lavin, 1965; Meerum Terwogt-Kouwenhoven, 1990; Van Overwalle, 1985)

ในบรรดาปัจจัยเหล่านี้ ความฉลาดหรือความสามารถทางปัญญาน่าจะเป็นตัวแปรที่ได้รับการบันทึกไว้มากที่สุดในฐานะตัวทำนายประสิทธิภาพการรับรู้ (Elshout and Veenman, 1992; Neisser et al, 1996; Pintrich et al, 1986; Sternberg & Kaufman, 1998; Veenman et al, 1994) สำหรับการตั้งค่าการศึกษา แรงผลักดันหรือระดับของแรงจูงใจได้รับการขัดเกลาให้เป็นแรงจูงใจในความสำเร็จ เช่น แนวโน้มการมุ่งมั่นสู่ความสำเร็จด้วยผลเชิงบวกที่เกี่ยวข้อง และการหลีกเลี่ยงความล้มเหลวและผลกระทบเชิงลบที่เกี่ยวข้อง และยังเป็นที่ยอมรับกันดีว่าเป็นตัวทำนายที่สำคัญสำหรับความรู้ความเข้าใจ การแสดง (Atkinson and Feather, 1964, Boekaerts and Simons, 1995, Dweck, 1986, McClelland et al., 1953, Pintrich and Schunk, 1996 ผู้อ่านที่สนใจอาจต้องการเปรียบเทียบในบริบทนี้ด้วย เช่น Cacioppo, Petty, Feinstein & Jarvis, 2539). อ้างอิงจาก De Raad, 1996, De Raad และ Schouwenburg, 1996, บุคลิกภาพ (โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัจจัยหลักทั้ง 5 ได้แก่ บุคลิกภาพภายนอก มโนธรรม และการเปิดรับประสบการณ์; ดูเพิ่มเติมที่ Blickle, 1996, Geisler-Brenstein et al., 1996; Goff and Ackerman, 1992; Rothstein et al., 1994; Wiggins et al., 1969; Wolfe and Johnson, 1995) และรูปแบบการเรียนรู้ก็เป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องเช่นกัน ซึ่งเอื้อต่อความสำเร็จทางวิชาการ แต่ “เนื่องจากโครงสร้างที่แตกต่างกันเกิดจากเป้าหมายทางทฤษฎีหรือบริบทที่แตกต่างกัน และมักถูกวัดโดยตัวแปรที่ทับซ้อนกันบางส่วน จึงเป็นการยากที่จะสรุปอย่างเจาะจงว่าโครงสร้างใดมีบทบาทสำคัญในการศึกษาและสิ่งใดไม่มี มันอาจจะได้กำไรหากทำการศึกษาแบบบูรณาการโดยมีลักษณะพื้นฐานที่เป็นไปได้ทั้งหมดรวมกันในระบบที่เชื่อมโยงกัน” (De Raad & Schouwenburg, 1996: 315–316) การศึกษานี้มุ่งไปที่การบูรณาการ

ความสามารถทางปัญญา รูปแบบการเรียนรู้ บุคลิกภาพ และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ คำถามการวิจัยคือ ตัวแปรเหล่านี้เกี่ยวข้องกับความสำเร็จทางวิชาการในระดับอุดมศึกษาอย่างไร

ในการศึกษาในอดีตรูปแบบการเรียนรู้มักถูกมองว่าเป็นกลยุทธ์ทั่วไปประเภทหนึ่ง เช่น ลักษณะการประมวลผลระดับพื้นผิวหรือระดับลึก (Marton & Saljö, 1976) แบบองค์รวมเทียบกับแบบอนุกรม (Pask, 1976; Pask, 1988), การประมวลผลเชิงลึก, การประมวลผลอย่างละเอียด, การเก็บรักษาข้อเท็จจริง และการศึกษาอย่างเป็นระบบ (Schmeck, 1983) แต่รูปแบบการเรียนรู้ยังถูกอธิบายว่าเป็นประเภทของการเรียนรู้ เช่น ประสบการณ์ที่เป็นรูปธรรม การสังเกตอย่างไตร่ตรอง แนวคิดเชิงนามธรรม และการทดลองเชิงรุก ส่งผลให้เกิดรูปแบบการเรียนรู้ 4 รูปแบบ ได้แก่ การเรียนรู้แบบคิดออกเนกนัย (diverging), การเรียนรู้แบบดูดซึม (assimilating), การเรียนรู้แบบคิดเอกนัย (converging) การเรียนรู้แบบปรับปรุง (accommodating) (Kolb, 1976; Kolb, 1984) เป็นการวางแผนทางการเรียนรู้ เช่น การบรรลุ ความสำเร็จ การผลิตซ้ำ และไม่ใช้เชิงวิชาการ (Entwistle, 1988) หรือเป็นแนวทางการเรียนรู้แบบผิวเผิน เชิงลึก และการบรรลุผล (Biggs, 1993; Rayner & Riding, 1997; Riding, 1997; Riding & Cheema, 1991)

ความพึงพอใจในชีวิตในการตรวจสอบเชิงจิตวิทยาได้มีกลุ่มนักวิจัยพัฒนามาตรวัดไว้อย่างต่อเนื่อง หนึ่งในมาตรวัดและคณะผู้วิจัยที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ของ ไดเนอร์ (Diener, E., Emmons, Larsen, & Griffin, 1985) แม้ว่าดูเหมือนว่ารายได้และความเป็นอยู่ที่ดีจะมีความสัมพันธ์กันในการศึกษาภายในประเทศ (Diener, 1984) แต่การถกเถียงก็มุ่งไปที่ว่าความสัมพันธ์นี้เป็นแบบสัมพันธ์ (Easterlin, 1974) หรือสัมพันธ์ (Veenhoven, 1988, 1991) ข้อโต้แย้งที่ชัดเจนที่สุดโดย Veenhoven ระบุว่ารายได้ช่วยให้บุคคลตอบสนองความต้องการสากลบางประการ ดังนั้นรายได้อย่างน้อยในระดับล่างจึงเป็นสาเหตุของความเป็นอยู่ที่ดี ข้อโต้แย้งของทฤษฎีสัมพัทธภาพมีพื้นฐานอยู่บนแนวคิดที่ว่าผลกระทบของรายได้หรือทรัพยากรอื่นๆ ขึ้นอยู่กับมาตรฐานที่เปลี่ยนแปลงได้ เช่น มาตรฐานที่ได้รับมา ตั้งแต่ความคาดหวัง ระดับความเคยชิน และการเปรียบเทียบทางสังคม มาตราส่วนความพึงพอใจในชีวิต (SWLS) ถูกสร้างขึ้นครั้งแรกโดยนักวิจัย Diener, Emmons, Larsen และ Griffin (1985) และตีพิมพ์ในบทความใน Journal of Personality Assessment

มาตราส่วนนี้ได้รับการพัฒนาขึ้นเพื่อเป็นแนวทางในการประเมินการตัดสินใจทางปัญญาของบุคคลเกี่ยวกับความพึงพอใจในชีวิตโดยรวม (SWLS) เป็นแบบสอบถามสั้นๆ ง่ายๆ ที่ประกอบด้วยข้อความเพียง 5 ข้อความเท่านั้น ผู้เข้าร่วมที่กรอกแบบสอบถามจะถูกขอให้ตัดสินว่าพวกเขา รู้สึกอย่างไรเกี่ยวกับแต่ละข้อความโดยใช้ระบบการให้คะแนน 7 คะแนน โดย 1 คือ “ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง” และ 7 คือ “เห็นด้วยอย่างยิ่ง” ได้อธิบายว่าข้อความเหล่านี้คือ (1) โดยส่วนใหญ่แล้ว ชีวิตของฉันใกล้เคียงกับอุดมคติของฉัน (2) เรื่อนไขในชีวิตของฉันดีมาก (3) ฉันพอใจกับชีวิตของฉัน (4) จนถึงตอนนี้ ฉันได้สิ่งสำคัญที่ต้องการในชีวิตแล้ว, (5) ถ้าฉันสามารถใช้ชีวิตต่อไปได้ ฉันแทบจะไม่มีอะไร

เปลี่ยนแปลงเลย เมื่อกำหนดคะแนนจาก 1 ถึง 7 ให้กับแต่ละข้อความ คุณจะรวมคะแนนสุดท้ายของคุณเพื่อบ่งชี้ว่าคุณพอใจกับชีวิตโดยรวมมากน้อยเพียงใด อย่างไรก็ตาม SWLS จะใช้เวลาไม่มากในการทำให้เสร็จ แต่สามารถเป็นเครื่องมือที่มีประโยชน์มากในการสนับสนุนให้คุณไตร่ตรองชีวิตของคุณ ความพึงพอใจโดยรวม และในการเริ่มคิดเกี่ยวกับด้านที่คุณอาจต้องใช้เวลาสำรวจเพิ่มเติมอีกเล็กน้อย ได้การยอมรับและประยุกต์ใช้ในงานวิจัย ของ แอนตาราเมียน (Antaramian, 2017) ซึ่งพบว่าคะแนนความพึงพอใจในชีวิตทั้งหมดสำหรับผู้เข้าร่วมแต่ละคนคำนวณโดยการเพิ่มคะแนนในรายการ SWLS ห้ารายการ ซึ่งให้ผลรวมที่เป็นไปได้ตั้งแต่ 5 ถึง 35 ผู้เข้าร่วมถูกจำแนกออกเป็นกลุ่มตามคะแนนรวมนี้ โดยใช้วิธีการที่คล้ายคลึงกับของ Diener และ Seligman (2545) กลุ่มที่มีความพึงพอใจในชีวิตสูงประกอบด้วยบุคคลที่อยู่ใน 10% แรกสุดของตัวอย่างทั้งหมด ในขณะที่กลุ่มที่มีความพึงพอใจในชีวิตต่ำจะรวมบุคคลที่อยู่ใน 10% ล่างสุดของกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มเปรียบเทียบที่มีความพึงพอใจในชีวิตเฉลี่ยคือ 25% กลางๆ ของกลุ่มตัวอย่าง ผู้เข้าร่วมที่เหลืออีก 55% ไม่รวมอยู่ในการวิเคราะห์ที่ตามมา

จากการจำแนกประเภทนี้ ผู้เข้าร่วม 32 คนได้รับการระบุว่ามีความพึงพอใจในชีวิตสูง บุคคลเหล่านี้มีคะแนนความพึงพอใจในชีวิตโดยรวมตั้งแต่ 33 ถึง 35 ซึ่งสะท้อนถึงการรายงานข้อตกลงสูงสุดที่เป็นไปได้ในรายการ SWLS เกือบทุกรายการ การใช้การตีความคะแนนที่อ้างถึงอย่างกว้างขวางซึ่งเสนอโดยผู้เขียนมาตราส่วน (Diener, Oishi, & Lucas, 2009) บุคคลเหล่านี้ถือว่ามี ความพึงพอใจอย่างยิ่ง กลุ่มที่มีความพึงพอใจในชีวิตต่ำประกอบด้วยผู้เข้าร่วม 34 คนซึ่งมีคะแนนความพึงพอใจในชีวิตตั้งแต่ 8 ถึง 16 คะแนน (ไม่มีผู้เข้าร่วมการศึกษาคนใดที่มีคะแนนความพึงพอใจในชีวิตโดยรวมน้อยกว่า 8) ดังนั้น บุคคลทั้งหมดในกลุ่มนี้มีคะแนนต่ำกว่า SWLS จุดกึ่งกลางที่ 20 และอาจถือว่าไม่พอใจเล็กน้อยจนถึงไม่พอใจอย่างมาก กลุ่มความพึงพอใจในชีวิตโดยเฉลี่ยประกอบด้วยบุคคล 97 คน โดยมีคะแนนความพึงพอใจในชีวิตตั้งแต่ 26 ถึง 28 ซึ่งอยู่สูงกว่าจุดกึ่งกลางของมาตรวัดและสามารถตีความได้ว่าพึงพอใจ (Diener et al., 2009)

คลิสเตียน (Montag, et al, 2020) ได้ศึกษาความพึงพอใจชีวิตจากพื้นฐานความต้องการของมอสโลว์ พบว่าตารางคะแนนเหล่านี้มีชื่อว่าความต้องการทางสรีรวิทยา ความปลอดภัยและความมั่นคง การเป็นเจ้าของ การเห็นคุณค่า และการทำให้เป็นจริงในตนเอง สำหรับแต่ละมาตราส่วน ผู้เข้าอบรมจะถูกขอให้ให้คะแนนความพึงพอใจกับความต้องการที่เกี่ยวข้อง 10 ข้อในระดับลิเคิร์ต 6 จุด จาก (-3) = ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ถึง (+3) = เห็นด้วยอย่างยิ่ง (ไม่รวม (0)) ในการคำนวณคะแนนตามลำดับสำหรับแต่ละมาตราส่วน ตัวเลือกคำตอบจะเปลี่ยนเป็นมาตราส่วนตั้งแต่ 1 ถึง 6 ความสอดคล้องภายใน (โดยใช้อัลฟาของครอนบาค) อยู่ระหว่าง .63 (ความต้องการทางสรีรวิทยา) และ .82 (ความนับถือ) ในตัวอย่างปัจจุบัน การวิเคราะห์ปัจจัยเชิงยืนยัน (โดยใช้ตัวประมาณความเป็นไปได้สูงสุด) ให้ค่า CFI (Comparative Fit Index) ที่ .69, TLI (Tucker Lewis Index) ที่

.68, RMSEA (Root Mean Square Error of Approximation) ที่ .07 และ SRMR (Standardized Root Mean Squared Residual) เท่ากับ .06

นอกจากนี้ ผู้เข้าร่วมถูกขอให้จัดลำดับความสำคัญของความพึงพอใจของความต้องการพื้นฐานแต่ละประเภท (ความต้องการทางสรีรวิทยา ความปลอดภัยและความมั่นคง การเป็นเจ้าของ การเห็นคุณค่า และการทำให้เป็นจริงในตนเอง) สำหรับตนเอง เพื่อให้โครงสร้างชัดเจนขึ้น มีการนำเสนอมิติข้อมูลพร้อมข้อมูลเพิ่มเติม (เมื่อจำเป็น) ดังนั้นเราจึงขอให้ “เป็นของและผูกมัดกับเพื่อน/ครอบครัว” หรือ “การตระหนักรู้ในตนเอง เพื่อเติบโตในฐานะบุคคล” (โปรดดูด้านล่างสำหรับข้อความต้นฉบับของรายการทั้งหมด) โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ความต้องการพื้นฐานแต่ละประเภทถูกกำหนดเป็นตัวเลขจาก (1) = มีความสำคัญน้อยที่สุด ถึง (5) = มีความสำคัญสูงสุด ในขณะที่แต่ละหมายเลขได้รับอนุญาตให้กำหนดได้เพียงครั้งเดียวเท่านั้น นี่คือการแนะนำรวมถึงรายการที่นำเสนอต่อผู้เข้าร่วมการศึกษาครั้งนี้

2) ความต้องการความสำเร็จในชีวิต และ หลักพระพุทธศาสนา (อิทธิบาท 4) (self-actualization need and Buddhist principles: SAN → BP)

การศึกษาพระพุทธศาสนาในประเทศไทยพบอย่างแพร่หลายโดยเฉพาะการประยุกต์หลักธรรมในการดำเนินชีวิตและการอยู่ร่วมกันในสังคม หลักธรรมที่แสดงโดยพระพุทธเจ้าได้รับการพิสูจน์มาอย่างต่อเนื่องยาวนานโดยหลักธรรมสำคัญที่เป็นหลักธรรมเพื่อการประสบความสำเร็จ ได้แก่ หลักอิทธิบาท 4 โดยนักวิจัยไทยหลายท่านได้นำเสนอผลงานที่สอดคล้องกับความต้องการความสำเร็จในชีวิต และ หลักพระพุทธศาสนา (อิทธิบาท 4) ไว้เช่น Ubonrat, 2022; Suksing, 2022; Kositathammo, 2022; Indajoto, & Nakkanrian, 2020; Kunprom, 2016

มลธิดา อุบลรัตน์ (Ubonrat, 2565) ทำการศึกษาหลักอิทธิบาท 4 : เพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานให้มีความสุข โดยการศึกษามุ่งศึกษาพฤติกรรมการทำงานที่เชื่อมโยงกับหลักธรรมอิทธิบาท 4 อันประกอบด้วย 1) ฉันทะ ความรัก ความพอใจทำงาน ในตำแหน่งที่ทำ 2) วิริยะ ความพากเพียรในงานที่ทำ 3) จิตตะ ความเอาใจใส่ฝักใฝ่ในสิ่งนั้น 4) วิมังสา หมั่นสอดส่องในเหตุผลของสิ่งนั้น การปฏิบัติงานให้เกิดความสุขต่อตนเอง ครอบครัว ทั้งเจ้านาย และเพื่อนร่วมงานนั้น ควรยึดหลักอิทธิบาท 4 ซึ่งเป็นหลักการสำคัญที่ทำให้ประสบความสำเร็จอย่างดีเยี่ยม ส่งผลให้องค์กรมีความเจริญก้าวหน้า ส่งผลให้ตนเองและครอบครัวมีความเป็นอยู่ที่ดีมีความสุข อันเนื่องมาจากการทำด้วยใจรักในงานที่ทำ เป็นบ่อเกิดแห่งความขยันหมั่นเพียร มีสมาธิในการทำงาน และมีการตรวจสอบคุณภาพของงานอย่างสม่ำเสมอ หลักอิทธิบาท 4 (พระธรรมปิฎก, 2530) นี้ เป็นธรรมสำคัญที่เราอาจจะต้องมาขยายวิธีการ คือ จากหลักใหญ่ๆ นี้ น่าจะมีการเอาไปขยายรายละเอียดของวิธีการได้ในแต่ละข้อ เช่นว่า ในแง่ฉันทะ จะทำอย่างไรมีเทคนิคอะไรบ้างที่จะทำให้คนรักงาน หรือทำให้งานนั้นหรือเรื่องที่เป็นหน้าที่นั้นเป็นเรื่องที่คนชอบ เพราะจะมีคนพวกหนึ่งที่ว่ารักชอบละก็ทำ ทีนี้ มีคนอีก

พวกหนึ่งที่ต้องใช้ธรรมข้อที่ 2 คือจะต้องสร้างเทคนิคกันขึ้นมาว่า ทำอย่างไรจะให้งานหรือหน้าที่นั้น เป็นเรื่องท้าทาย แล้วคนพวกนี้ก็จะมาทำ อย่างที่ 3 ก็ทำให้รู้สึกเกี่ยวข้องเป็นเรื่องของเขา อันที่ 4 ก็ ทำให้เกิดความรู้สึกอยากทดลอง

จิรัตติกาล สุขสิงห์ (Suksing, 2022) ศึกษาการประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท 4 เพื่อพัฒนา ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรในองค์กร โดยพบว่า ความต้องการของบุคคลในแต่ละกลุ่มมีความสัมพันธ์กับผลงานและแรงจูงใจสูง ดังนั้นการสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงานจึงส่งผลต่อการปฏิบัติงานของบุคคลในองค์กร นอกจากนี้ การทราบความต้องการและแรงจูงใจของบุคคลจะช่วยวางแผนแนวทางในการปรับปรุงผลิตภาพบุคลากรโดยใช้อิทธิบาท 4 เป็นแนวทาง ในทางปฏิบัติจึงมีความสำคัญอีกประการหนึ่งที่ควรนำมาปรับปรุงประสิทธิภาพของบุคลากรในองค์กร หลักที่ 4 คือ 1) ฉันทะ 2) วิริยะ 3) จิตตะ 4) วิมังสา และโดยสรุปแนวทางการพัฒนาแบ่งออกเป็น 2 แนวทาง คือ แนวทางสำหรับนักปฏิบัติและแนวทางสำหรับผู้บริหารและสามารถใช้เป็นแนวทางในการพัฒนา ประสิทธิภาพของบุคคลและองค์กรได้ โดยพฤติกรรมความต้องการความสำเร็จในชีวิตนั้น พบว่า การสร้างแรงจูงใจเพื่อตอบสนองความต้องการของบุคลากร ด้วยการส่งเสริมให้บุคลากรได้ศึกษา ความรู้เพิ่มเติมปรับตัวการศึกษาให้ตรงกับสายงาน เพิ่มค่าล่วงเวลาให้เหมาะสม และจัดอบรมการ สร้างอาชีพ ส่วนในสายผู้บริหารได้ส่งเสริมด้านความรู้ ความสามารถ ทักษะ และมอบหมายงานสำคัญ ให้รับผิดชอบและให้สิทธิในการตัดสินใจให้การยกย่อง การนำหลักธรรมอิทธิบาท 4 เพื่อใช้พัฒนา ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากรในองค์กร นั้น พบว่า หลักธรรมอิทธิบาท 4 ได้ถูกบูรณา การเพื่อนำไปสู่ความสำเร็จเป็นสิ่งสำคัญอีกทางหนึ่งซึ่งจะมองข้ามไปเสียไม่ได้ หลักธรรมอิทธิบาท 4 เป็นหลักธรรมที่นำไปสู่ความสำเร็จทั้งในการปฏิบัติงานที่เป็นในทางสร้างสรรค์เชิงบวก ปฏิบัติงานตาม หลักการและหลักธรรมส่งผลให้งานนั้นๆสำเร็จตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายของบุคลากรและสำเร็จ ตามเป้าหมายองค์กรที่ได้ตั้งใจไว้

พระโฆสิต โฆสิตธมโม (Kositathammo, 2022) ได้ศึกษาการประยุกต์ใช้อิทธิบาท 4 เพื่อการบริหารองค์กรสู่ความสำเร็จ โดยแสดงความเชื่อมโยงระหว่างความสำเร็จกับองค์ความรู้ที่ได้ จากการสังเคราะห์ อิทธิบาท 4 ไว้ว่า 1) ฉันทะ พอใจรักใคร่ในสิ่งนั้น ผู้บริหารองค์กรจำเป็นต้องพอใจ ในงานที่ตนเองบริหารอยู่ หากผู้บริหารองค์กรขาดฉันทะ คือ ไม่รักในงานของตน จะนำไปสู่ ความล้มเหลวทั้งหน้าที่การงานของตนและความล้มเหลวขององค์กรได้ ผู้บริหารที่ต้องมีฉันทะ คือ ผู้บริหารต้องรักในงานของตนอยู่เสมอเพื่อให้ตนมีจิตฝึกฝืนที่จะให้งานของตนนั้นบรรลุผลสำเร็จ รักใน องค์กร และรักผู้ร่วมงานมีความเต็มใจในการช่วยเหลือเพื่อนร่วมงานในหน่วยงานมีความปรารถนาดี ต่อสิ่งที่ทำ ผู้บริหารก็จะทำให้องค์กรนั้นประสบความสำเร็จได้ 2) วิริยะ เพียรประกอบสิ่งนั้น ความขยันหมั่นเพียรเป็นพื้นฐานของผู้ที่ต้องการจะประสบความสำเร็จ ผู้บริหารจึงต้องมีความขยันหมั่นเพียรปฏิบัติงาน พยายาม อุตุน ไม่ท้อถอย เพียรประกอบความดี รับผิดชอบต่องาน

อย่างสม่ำเสมอปฏิบัติงานด้วยความไม่เบื่อหน่าย โดยเฉพาะสิ่งที่จะทำให้องค์กรบรรลุผลสำเร็จ

3) จิตตะ เอาใจฝึกใฝ่จดจ่อในงานนั้น เอาจิตฝึกใฝ่ไม่ปล่อยจิตให้ฟุ้งซ่านเลื่อนลอย มีความกระตือรือร้น ทำด้วยความมีชีวิตชีวาเสมอ ผู้บริหารต้องเอาจิตใฝ่กับงานที่ทำอยู่เสมอจึงจะบริหารองค์กรให้บรรลุผลสำเร็จได้ 4) วิมังสา หมั่นตรองพิจารณาหาเหตุผลในสิ่งนั้น ผู้บริหารหมั่นใช้ปัญญาพิจารณาใคร่ครวญตรวจตราหาเหตุผล และตรวจสอบข้อบกพร่องอยู่เสมอ เมื่อพบข้อผิดพลาดให้คิดวางแผนหาวิธีแก้ไขปรับปรุงให้ดีขึ้น ใช้ปัญญาไตร่ตรองสิ่งใดผิด สิ่งใดถูก ยึดมั่นในคุณธรรมจริยธรรมในวิชาชีพของตนเองมิให้ต่างพร้อย ไม่วอกแวก ไม่ฟุ้งซ่าน ไม่ละโมภในทรัพย์สินเงินทองของสมนาคุณอันเป็นเหตุให้ตนและองค์กรต้องต่างพร้อย คุณธรรมวิมังสานี้จะเป็นแรงผลักดันให้ผู้ประพฤติไปสู่ความสำเร็จผลตามที่มุ่งหมาย

พระสุวรรณ อินทโชโต และ มานพ นักการเขียน (Indajoto, & Nakkanrian, 2020) ได้ทำการศึกษาปัจจัยของอิทธิบาท 4 ในงานวิจัยเชิงคุณภาพเรื่อง การใช้อิทธิบาท 4 เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา ซึ่งการศึกษาได้ค้นพบว่า บันไดแห่งความสำเร็จในการปฏิบัติกิจทุกอย่างในชีวิตมีส่วนความสัมพันธ์กับการประยุกต์ใช้หลักธรรมออิทธิบาท 4 ในชีวิตประจำวัน โดยการใช้อิทธิบาท 4 เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียนมัธยมศึกษาในประเทศกัมพูชา เป็นการจัดโดยหลักอิทธิบาท 4 เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนโดยสรุปเป็นวิธีการว่า “สุ จิ ปุ ลิ” เป็นกระบวนการจัดกิจกรรมให้นักเรียนมีความเจริญงอกงามในด้านพุทธิสัย (ด้านปัญญา: Cognitive Domain) หมายถึง พฤติกรรมด้านสมองเป็นพฤติกรรม เกี่ยวกับสติปัญญา ความรู้ ความคิด ความเฉลียวฉลาด ความสามารถในการคิดเรื่องราวต่าง ๆ อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นความสามารถทางสติปัญญา (Bloom, & Krathwohl, 2020) เจตพิสัย (ด้านจิตพิสัย: Affective Domain) หมายถึง พฤติกรรมทางด้านจิตใจ เกี่ยวกับค่านิยม ความรู้สึก ความซาบซึ้งทัศนคติความเชื่อ ความสนใจ และคุณธรรม พฤติกรรมของผู้เรียนจะไม่เกิดขึ้นทันที การจัดการเรียนการสอนจึงต้องใช้วิธีปลูกฝัง และสอดแทรกสิ่งที่ดีงาม (Tomas, & Craddock, 2019) การศึกษายังได้วิเคราะห์คุณค่าการใช้อิทธิบาท 4 เพื่อการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียน พบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้สูงขึ้น มีผลการเรียนได้ตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดของภาครัฐ และ บูรณาการในการเรียนรู้ในชั้นเรียน

วสิษฐ์พล กุลพรม (Kunprom, 2016) ทำการศึกษาเรื่อง การประยุกต์ใช้อิทธิบาทธรรมเพื่อประสิทธิภาพการบริหารงานในองค์กร ได้กล่าวถึงความสำเร็จในหน้าที่การงาน เป็นผลงานที่เกิดขึ้นจากการทำงานของผู้ปฏิบัติงานเป็นไปตามจุดมุ่งหมายขององค์กรและตนเองโดยสามารถหาวิธีแก้ปัญหาและป้องกันปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นจนบรรลุผลสำเร็จในการทำงาน คนที่มีความต้องการประสบผลสำเร็จมักนิยมตั้งเป้าหมายของงานไว้สูง คนเหล่านี้จะสนใจถึงความสำเร็จที่ได้ตั้งไว้เป็นสำคัญมากกว่าคำนึงถึงรางวัลหรือผลประโยชน์ที่ได้จากงานนั้น คนเหล่านี้จะมีลักษณะเด่นสาม

ประการ คือ (1) จะตั้งเป้าหมายงานที่ยากและท้าทาย (2) ต้องการทราบถึงความเป็นไปได้ของงานที่ก้าวหน้าไปแต่ละขั้นว่าเป็นไปตามที่ตั้งไว้เพียงใด จะไม่ชอบงานที่ยาวนานเรื่อยเปื่อยโดยไม่รู้จักจบสิ้น โดยไม่เห็นผลชัดเจนหรือความสำเร็จของงานที่ทำ และ (3) ต้องการที่จะควบคุมผลการทำงานที่เกิดจากการที่ตนได้ทุ่มเทกำลังพยายามและจะไม่ชอบอยู่ภายใต้การควบคุมของผู้หนึ่งผู้ใด รวมทั้งไม่ทำงานที่คาดการณ์ผลไม่ได้

สิ่งจูงใจที่สำคัญคือความต้องการสำเร็จผล และบุคคลที่ต้องการความสำเร็จอย่างสูงคือคนที่ผ่านความลำบากมาพอสมควรชอบทำงานที่มีปัญหาและชอบการเปลี่ยนแปลง การประยุกต์ใช้อิทธิบาท 4 เพื่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานได้สังเคราะห์เนื้อหาไว้ 4 ประเด็นตามหัวข้อธรรม ได้แก่ (1) ฉันทะ เป็นความพอใจในการทำงาน รักงานที่ทำโดยมองเห็นถึงผลของงาน จะต้องปลูกฝังความพอใจให้แก่ผู้ทำงาน (2) วิริยะ เป็นหนทางสู่ความสำเร็จในหน้าที่การงาน ซึ่งสามารถนำให้เราฝ่าวิกฤติสังคมได้ การพราวเพียรในการทำงานให้ประสบผลสำเร็จที่ตนทำอยู่จะทำให้ตนเองมีความเจริญก้าวหน้า และรุ่งเรืองต่อไป (3) จิตตะ เป็นกระบวนการที่ต้องใช้จิตใจจดจ่อเอาใจใส่ในงานที่ทำ เข้าใจและรู้จักสิ่งทั้งปวงตามความเป็นจริง (4) วิมังสา เป็นการใช้ปัญญาในการทำงานหมั่นตรวจตราขอบพระองค์และพร้อมปรับปรุงแก้ไข

3) การพัฒนาปัญญาและ หลักพระพุทธศาสนา (อิทธิบาท 4) (the intellectual development and the Buddhist Principle to Achievement Four Iddhipāda : ID → BP)

การพัฒนาปัญญาที่สอดคล้องบนพื้นฐานหลักพระพุทธศาสนา (อิทธิบาท 4) ซึ่งเป็นหลักธรรมเพื่อความสำเร็จในชีวิตที่ชาวพุทธได้ดำเนินการปฏิบัติสืบมาโดยเฉพาะชาวไทยพุทธที่ดำเนินชีวิตตามหลักคำสอนอิทธิบาท 4 อย่างเห็นคุณค่าเกิดงานวิจัยที่เชื่อมโยงความสัมพันธ์สอดคล้องระหว่างการพัฒนาปัญญาและหลักพระพุทธศาสนา อิทธิบาท 4 ของคนในสังคมไทย ได้แก่ Nupan, Bhuripaño, & Keowon (2022); Awirutthapanich, Phrakru Piphitsutatorn, & Phrakru Sunthorn Sanghapinit (2020); Sritawong, Thanaphaet, & Yurachai (2020); Satsagul (2022) เป็นต้น

ทวีหนูพันธ์, พระครูสังฆรักษ์จักรกฤษณ์ ฐิริปัญญา, อุดร เขียวอ่อน (Nupan, Bhuripaño, & Keowon, 2022) ได้ทำการวิจัยแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในยุคดิจิทัลตามหลักอิทธิบาท 4 ของโรงเรียนกลุ่มศรีพุทธ จังหวัดสมุทรปราการ โดยการวิจัยผสมผสาน กลุ่มประชากร 549 คน กลุ่มตัวอย่าง 217 คน โดยการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย เก็บข้อมูลจากแบบสอบถาม วิเคราะห์และแปลผล และการสัมภาษณ์ พบว่า การบริหารโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.72$, S.D. = 0.45) เมื่อพิจารณารายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด เรียงจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการจัดการเรียนการสอน ($\bar{x} = 4.76$, S.D. = 0.46) ด้านการจัดซื้อการเรียนการสอน ($\bar{x} = 4.75$, S.D. = 0.47) ด้านการวัดผลและประเมินผล ($\bar{x} = 4.73$, S.D. = 0.49) ด้านการนิเทศภายในสถานศึกษา ($\bar{x} = 4.72$, S.D.

= 0.48) และด้านการบริหารงานหลักสูตร (\bar{x} = 4.66, S.D. = 0.53) ในด้านความสอดคล้องกับหลักอิทธิบาท 4 พบว่า แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในยุคดิจิทัลตามหลักอิทธิบาท 4 ด้านฉันทะ ผู้บริหารและครูผู้สอนควรพึงพอใจในการกำหนดกรอบแนวคิดในการพัฒนางานวิชาการ ต้องมีความพึงพอใจเพื่อพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) และหลักสูตรท้องถิ่น ด้านวิริยะ ผู้บริหารและครูผู้สอนควรเพียรพยายามที่จะใช้ความรู้ความสามารถในการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาและหลักสูตรท้องถิ่นโดยคำนึงถึงบริบทของสถานศึกษา ควรพยายามในการสร้างและพัฒนานวัตกรรมที่มีกิจกรรมที่หลากหลายให้ผู้เรียนได้รับองค์ความรู้และสนุกสนาน ด้านจิตตะ ควรเอาใจใส่ มีจิตใจจดจ่อกับงานที่ทำ ผู้บริหารและครูผู้สอนควรเอาใจใส่ในการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาและหลักสูตรท้องถิ่น ควรตั้งใจในการสร้างและพัฒนานวัตกรรมที่มีกิจกรรมที่หลากหลายให้ผู้เรียนได้รับองค์ความรู้และสนุกสนานในการเรียนรู้และกิจกรรมต่างๆ ด้านวิมังสา ผู้บริหารและครูผู้สอนจะต้องต้องรู้จักวิเคราะห์ ไตร่ตรอง ปรับปรุง แก้ไขเพื่อพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาและหลักสูตรท้องถิ่น ควรไตร่ตรองใช้ปัญญาในการคิดสร้างสรรค์นวัตกรรมใหม่ๆ ให้สามารถนำไปปฏิบัติและใช้ในชีวิตรประจำวันได้จริง คิดตรึกตรองด้วยปัญญาในการปรับปรุงกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษา เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน

พิชิต อวิรุทธพานิชย์, พระครูพิพิธสุตาทรร และ พระครูสุนทรสังฆพินิต (Awirutthapanich, Phrakru Piphitsutatorn, & Phrakru Sunthorn Sanghapinit, 2020) ศึกษาการบริหารทรัพยากรมนุษย์กับหลักอิทธิบาท 4 ได้กล่าวถึงการหลักอิทธิบาท 4 โดยเน้นการพัฒนาปัญญาในด้าน วิมังสา ที่ต้องมีการไตร่ตรองพิจารณาหาเหตุผลในสิ่งนั้น เป็นอาการของปัญญาที่เข้าไปในลักษณะใคร่ครวญพิจารณาก่อนที่จะทำ จะพูด จะคิดทุกสิ่งทุกอย่าง การบริหารทรัพยากรมนุษย์ในพระพุทธศาสนาจึงต้องประกอบด้วยการศึกษาฝึกฝนอบรมศีล สมาธิ ปัญญา อย่างสอดคล้องกัน ผ่านการพัฒนา 4 ด้าน ได้แก่ ทางกาย ทางศีล ทางจิตใจ และทางปัญญา การไตร่ตรองพิจารณาหาเหตุผลในสิ่งนั้น เป็นอาการของปัญญาที่เข้าไปในลักษณะใคร่ครวญ พินิจพิจารณาก่อนที่จะทำ จะพูด จะคิดทุกสิ่งทุกอย่าง ซึ่งได้แก่ ความสอบสวนไตร่ตรอง การใช้ปัญญาพิจารณา หมั่นใคร่ครวญตรวจตราหาเหตุผล และตรวจสอบข้อยิ่งหย่อนเกินเลยบกพร่อง หรือขัดข้อง เป็นต้นในกิจที่ทำ รู้จักทดลองและคิดค้นหาทางแก้ไขปรับปรุงข้อนี้เป็นการใช้ปัญญาชักนำสมาธิ ซึ่งจะเห็นได้ไม่ยาก บุคคลที่มีวิมังสาจะชอบคิดค้นหาเหตุผล ชอบสอบสวนทดลอง เมื่อทำอะไรก็คิดพิจารณาทดสอบไปเช่น คิดว่าผลนี้เกิดจากเหตุอะไร ทำไม่ถึงเป็นอย่างนี้ ผลคราวนี้เกิดจากปัจจัยที่เป็นองค์ประกอบเหล่านี้เท่านี้ ถ้าถอนองค์ประกอบนี้ออกเสียจะเป็นอย่างไร ถ้าเพิ่มองค์ประกอบนี้เข้าไปแทน จะเกิดผลอย่างไร ลองเปลี่ยนองค์ประกอบนั้นแล้ว ไม่เกิดผลอย่างที่คาดหมายเป็นเพราะอะไร จะแก้ไขจุดไหน เป็นต้น (Prayudh, 2003: 842-843) การนำหลัก

อิทธิบาท 4 ไปประยุกต์ใช้เพื่อการบริหารทรัพยากรมนุษย์ ย่อมมีการชักนำหลักธรรมเด่น ในแต่ละข้อ ให้มีความเชื่อมโยงสัมพันธ์กัน เป็นเหตุให้นำไปสู่การปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพของผู้ปฏิบัติงาน

อัทธัมพงศ์ ศรีทะวงศ์, จุฬารัตนพรณ์ ณะแพทย์, และ สำเร็จ ยुरชัย (Sritawong, Thanaphaet, & Yurachai, 2020) ศึกษาการบริหารสถานศึกษาตามหลักอิทธิบาท 4 ในสถานศึกษา อาชีวศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดขอนแก่น โดยใช้ระเบียบวิจัยผสมวิธี ทำการ เก็บข้อมูลเชิงปริมาณ แบบสำรวจ และ สัมภาษณ์เชิงลึก กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ผู้วิจัยกำหนดขอบเขต เนื้อหาสำคัญที่เกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพตามหลักอิทธิบาท 4 ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านบริหารทรัพยากร ด้านบริหารแผนงานและความร่วมมือ และ ด้านการพัฒนากิจการนักเรียนนักศึกษา มีกลุ่มตัวอย่าง 123 คน และผู้ให้ข้อมูลสำคัญ 10 คน ผลการศึกษาพบว่า ภาพรวม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.98$, S.D. = 0.39) และเมื่อจำแนก เป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีการปฏิบัติมากที่สุด คือ ด้านการบริหารงานวิชาการ มีการปฏิบัติอยู่ใน ระดับมาก ($\bar{x} = 4.12$, S.D. = 0.38) รองลงมา คือ ด้านการบริหารงานพัฒนากิจการนักเรียนนักศึกษา มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.02$, S.D. = 0.45) และด้านการบริหารงานบริหารทรัพยากร มีการ ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.91$, S.D. = 0.46) ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีการปฏิบัติน้อยสุด คือ ด้านการบริหารงานแผนงานและงบประมาณ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.90$, S.D. = 0.52) การศึกษาเปรียบเทียบการบริหารตามหลักอิทธิบาท 4 ภาพรวมทุกด้านพบว่า มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารทรัพยากร ด้านการบริหารงานแผนและความร่วมมือ มีความแตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการพัฒนากิจการนักเรียนนักศึกษา ไม่มีความแตกต่างกัน และประสบการณ์การทำงานพบว่ามีความเห็นไม่แตกต่างกันทางสถิติ ซึ่งมีนัยสำคัญสอดคล้องกับ การศึกษาของบุญมี บุญเยี่ยม (Bunieam, 2001) ซึ่งศึกษาอิทธิบาท 4 ไปใช้ในการทำงานศูนย์ควบคุม การบินภูเก็ต บริษัทวิทยุการบินแห่งประเทศไทย จำกัด พบว่า การนำหลักอิทธิบาท 4 ไปใช้ในการ ทำงานให้ประสบผลสำเร็จโดยอาศัยแรงจูงใจภายนอกมีผลต่อการนำอิทธิบาท 4 ไปใช้ เพื่อให้งาน เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

อรุณรัชต์ ศาสตรสกุล (Satsagul, 2022) ศึกษาทักษะการคิดคำนวณซึ่งเป็นกระบวนการใน การแก้ไขปัญหาเป็นการใช้ระบบความคิดและปัญญา วิเคราะห์อย่างมีเหตุผล เป็นขั้นเป็นตอนเพื่อหา วิธีการแก้ปัญหานั้นในรูปแบบที่สามารถนำไปสู่การประมวลผลได้อย่างมีประสิทธิภาพ และประยุกต์ ปัญญาในด้านการคำนวณเพื่อการแก้ไขปัญหาอื่นๆ ในชีวิตประจำวัน เมื่อนำมาผนวกกับอิทธิบาท 4 ซึ่งเป็นหลักธรรมแห่งความสำเร็จเพราะเป็นหลักธรรมที่มีวิธีปฏิบัติที่ชัดเจนและสามารถนำไป ประยุกต์ใช้ในการพัฒนาทักษะการคำนวณ ผู้ศึกษาได้เชื่อมโยงหลักธรรมอิทธิบาท 4 ในพระไตรปิฎก และนำเสนอความสัมพันธ์ในการพัฒนาปัญญาว่า สมบัติที่เกิดจากฉันทะและความเพียรที่มุ่งมั่น เจริญ

อิทธิบาทประกอบด้วย วิริยะสมาธิปธานสังขาร คือสมาธิที่เกิดจากวิริยะและความเพียรสร้างสรรค์ เจริญอิทธิบาท จะต้องประกอบด้วย จิตตสมาธิปธานสังขาร หมายถึงสมาธิที่เกิดจากจิตตะ และความเพียรสร้างสรรค์ เจริญอิทธิบาท ประกอบด้วย วิมังสาสมาธิปธานสังขาร หมายถึงสมาธิที่เกิดจาก วิมังสา มีความเพียรสร้างสรรค์ เพราะฉะนั้น อิทธิบาท 4 มีองค์ประกอบที่เชื่อมโยงกันเป็นห่วงโซ่อันนำไปสู่ความสำเร็จได้ ในพระไตรปิฎกมีขณิกนิกายที่ 243 (Majjhimanikaya) (Bhikkhu Analayo & Bucknell, 2013) ผู้วิจัยได้กล่าวถึงทักษะการคิดเชิงคำนวณกับอิทธิบาท 4 ว่า ทักษะการคิดเชิงคำนวณ เป็นกระบวนการในการแก้ปัญหา การคิดวิเคราะห์อย่างมีเหตุผลเป็นขั้นตอน เพื่อหาวิธีการแก้ปัญหาในรูปแบบที่สามารถนำไปประมวลผลได้อย่างมีประสิทธิภาพมีความสำคัญในการพัฒนาซอฟต์แวร์และยังสามารถนำไปใช้แก้ปัญหาในศาสตร์อื่น ๆ และปัญหาในชีวิตประจำวันได้ ควรจะต้องเชื่อมโยงกระบวนการทั้ง 4 ข้อ ของอิทธิบาท 4 ซึ่งเป็นแนวทางสำหรับการใช้ชีวิตให้ประสบความสำเร็จ เพื่อให้การแก้ปัญหาสามารถบรรลุเป้าหมายได้ ในทุกองค์ประกอบของทักษะการคิดเชิงคำนวณ ได้แก่ การแบ่งปัญหาใหญ่ออกเป็นปัญหางานย่อย การพิจารณารูปแบบของปัญหา หรือวิธีการแก้ปัญหา การพิจารณาสาระสำคัญของปัญหา และการออกแบบอัลกอริทึมองค์ประกอบของทักษะการคิดเชิงคำนวณ และอิทธิบาท 4 หลักธรรมแห่งความสำเร็จ พบว่า ทักษะการคิดเชิงคำนวณเป็นกระบวนการในการแก้ปัญหา การคิดวิเคราะห์อย่างมีเหตุผลเป็นขั้นตอน เพื่อหาวิธีการแก้ปัญหาในรูปแบบที่สามารถนำไปประมวลผลได้อย่างมีประสิทธิภาพมีความสำคัญในการพัฒนาสิ่งต่าง ๆ และยังสามารถนำไปใช้แก้ปัญหาในศาสตร์อื่น ๆ และปัญหาในชีวิตประจำวันได้ เมื่อเชื่อมโยงกระบวนการทั้ง 4 ข้อ ของอิทธิบาท 4 แล้วจะสามารถทำให้การแก้ปัญหาต่าง ๆ ทั้งในการทำงาน การเรียน รวมไปถึงการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันสามารถประสบความสำเร็จ และบรรลุเป้าหมายได้เป็นอย่างดี

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องโดยศึกษาจากความความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทั้ง 3 องค์ประกอบในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ความต้องการความสำเร็จในชีวิตและการพัฒนาปัญญา (self-actualization need and the intellectual development: SAN → ID) ความต้องการความสำเร็จในชีวิต และ หลักพระพุทธศาสนา (อิทธิบาท 4) (self-actualization need and Buddhist principles: SAN → BP) และ การพัฒนาปัญญาและ หลักพระพุทธศาสนา (อิทธิบาท 4) (the intellectual development and the Buddhist Principle to Achievement Four Iddhipāda : ID → BP) แสดงในตารางที่ 2.8

ตารางที่ 2.8 สรุปความสัมพันธ์ของตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

ผู้วิจัย/ปี	วิธีการวิจัย	กลุ่มตัวอย่าง	ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร		
			SAN → ID	SAN → BP	ID → BP
Grudistova, et al, 2019	ปริมาณ	นักศึกษาจาก 3 มหาวิทยาลัยในรัสเซีย	√		
Mylashenko, & Lavrinenko, 2019	คุณภาพ	เอกสาร	√		
Masiyono, & Widigdo, 2022	ปริมาณ	กลุ่มบริษัท PT.KHMI	√		
Montag, et al, 2020	ปริมาณ	ผู้ใช้งานดิจิทัล	√		
Ubonrat, 2022	คุณภาพ	เอกสาร		√	
Suksing, 2022	คุณภาพ	เอกสาร		√	
Kositathammo, 2022	คุณภาพ	เอกสาร		√	
Indajoto, & Nakkanrian, 2020	คุณภาพ สัมภาษณ์ เชิงลึก	โรงเรียนมัธยมศึกษา 10 มกราคม 1979 จังหวัดเสียมเรียบ ประเทศกัมพูชา		√	
Kunprom, 2016	คุณภาพ	เอกสาร		√	
Nupan, Bhuripakio, & Keowon, 2022	ผสมวิธี	โรงเรียนกลุ่มศรีพุทธ จังหวัดสมุทรปราการ			√
Awirutthapanich, Phrakru Piphitsutatorn, & Phrakru Sunthorn Sanghapinit, 2020	คุณภาพ	เชิงเอกสาร			√

ผู้วิจัย/ปี	วิธีการวิจัย	กลุ่มตัวอย่าง	ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร		
			SAN → ID	SAN → BP	ID → BP
Sritawong, Thanaphaet, & Yurachai, 2020	ผสมวิธี	สถานศึกษา อาชีวศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงาน อาชีวศึกษาจังหวัด ขอนแก่น			√
Satsagul, 2022	คุณภาพ	เอกสาร			√

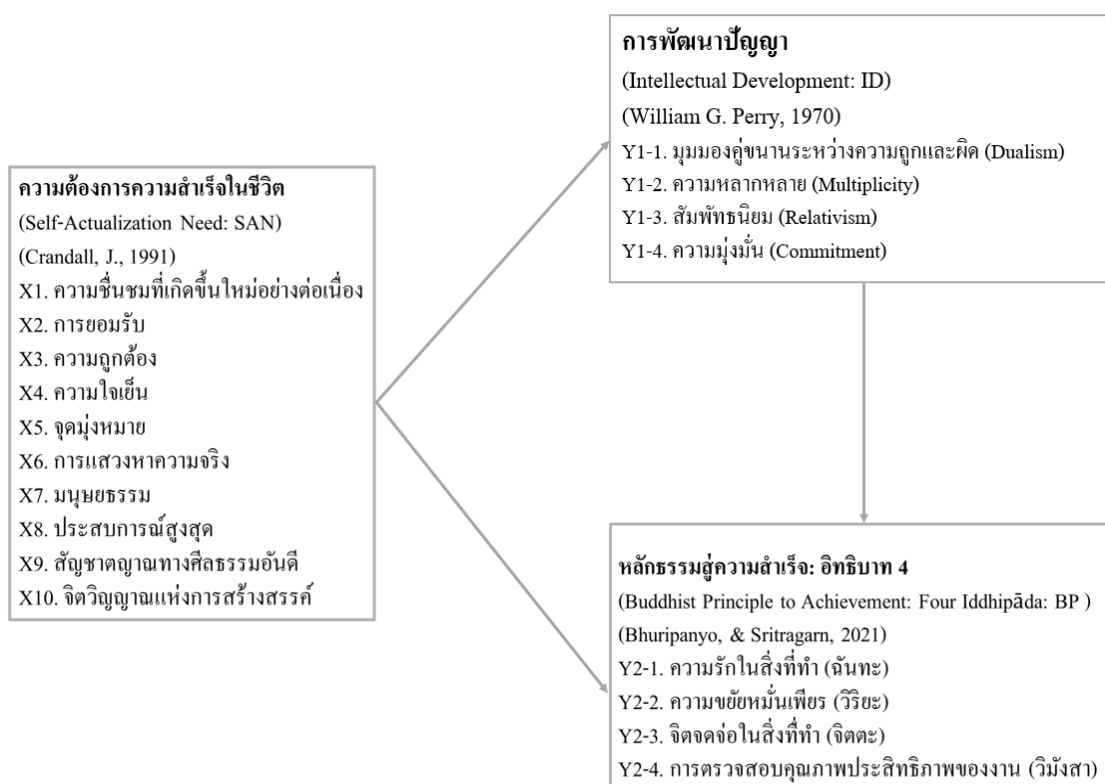
หมายเหตุ: ID = การพัฒนาปัญญา, BP = หลักพระพุทธศาสนา (อิทธิบาท 4), SAN = ความต้องการความสำเร็จในชีวิต

2.9 สรุปกรอบแนวคิดและทฤษฎีในการวิจัย

สรุปกรอบแนวคิดในการวิจัยได้ดังนี้ งานวิจัยนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) โดยใช้การวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed-Method Research) ระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ด้วยระเบียบวิธีวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยใช้การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (confirmatory factor analysis) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ด้วยระเบียบวิธีการวิจัยการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) และการสังเกตการณ์แบบไม่มีส่วนร่วม (Non-Participation Observation) การวิจัยและพัฒนานี้เป็นแนวทางการวิจัยที่มุ่งพัฒนาต้นแบบนวัตกรรมมีกรอบแนวคิดการวิจัยแสดงสรุปไว้ในแผนภาพที่ 2.6 ดังนี้

จากแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้ประยุกต์ตัวแปร ความต้องการความสำเร็จในชีวิต (Self-Actualization Need: SAN) จากแนวคิดของ Crandall, J. (1991) ที่มีตัวแปรประกอบด้วย 10 องค์ประกอบได้แก่ 1) ความชื่นชมที่เกิดขึ้นใหม่อย่างต่อเนื่อง 2) การยอมรับ 3) ความถูกต้อง 4) ความใจเย็น 5.) จุดมุ่งหมาย 6) การแสวงหาความจริง 7) มนุษยธรรม 8) ประสบการณ์สูงสุด 9) สัญชาตญาณทางศีลธรรมอันดี 10) จิตวิญญาณแห่งการสร้างสรรค์ ตัวแปรการพัฒนาปัญญา (Intellectual Development: ID) จากพื้นฐานแนวคิดของ William G. Perry (1970) ตัวแปรประกอบด้วย 9 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การพัฒนาคู่ขนานขึ้นพื้นฐาน 2) ความหลากหลายก่อนที่จะรู้ความถูกต้องตามกฎระเบียบ 3) ปัจจัยความหลากหลาย 4) ความหลากหลายขั้นสูง 5) สัมพันธนิยม 6) ความมุ่งมั่นที่คาดการณ์ไว้ 7) ความมุ่งมั่นขั้นเริ่มต้น 8) การปรับตัวตามนัยแห่งความมุ่งมั่น 9) การพัฒนาความมุ่งมั่น ตัวแปรหลักธรรมสู่ความสำเร็จ: อิทธิบาท 4 (Buddhist Principle to Achievement: Four Iddhipāda: BP) ประยุกต์จากพื้นฐานทฤษฎีของ Bhuripanyo, &

Sritragam (2021) ตัวแปรประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ความรักในสิ่งที่ทำ (ฉันทะ) 2) ความขยันหมั่นเพียร (วิริยะ) 3) จิตจดจ่อในสิ่งที่ทำ (จิตตะ) 4) การตรวจสอบคุณภาพประสิทธิภาพของงาน (วิมังสา) และจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาระหว่างความสัมพันธ์ที่สอดคล้องเกี่ยวข้องกับการพัฒนาปัญญาและความต้องการความสำเร็จในชีวิต Grudistova, et al, 2019; Mylashenko, & Lavrinenko, 2019; Masiyono, & Widigdo, 2022 Montag, et al, 2020 ความสัมพันธ์ที่สอดคล้องกับความต้องการความสำเร็จในชีวิต และ หลักพระพุทธศาสนา (อิทธิบาท 4) ไว้เช่น Ubonrat, 2022; Suksing, 2022; Kositathammo, 2022; Indajoto, & Nakkanrian, 2020; Kunprom, 2016 ความสัมพันธ์สอดคล้องระหว่างการพัฒนาปัญญาและหลักพระพุทธศาสนา อิทธิบาท 4 ของคนในสังคมไทย ได้แก่ Nupan, Bhuripaño, & Keowon (2022); Awirutthapanich, Phrakru Piphitsutatorn, & Phrakru Sunthorn Sanghapinit (2020); Sritawong, Thanaphaet, & Yurachai (2020); Satsagul (2022) ซึ่งงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเหล่านี้นำไปสู่การสร้างกรอบแนวคิดในการวิจัยในการศึกษาคั้งนี้ในแผนภาพที่ 2.6

แผนภาพที่ 2.6 กรอบแนวคิดการประยุกต์วิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้าง (SEM) ของนวัตกรรมแนวคิด การส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา

บทที่ 3

ระเบียบวิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายสร้างและพัฒนานวัตกรรมแนวคิดการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนาด้วยการวิเคราะห์โมเดลประกอบเชิงยืนยันและปัจจัยที่มีอิทธิพล ทดลองใช้นวัตกรรมและประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของนวัตกรรมแนวคิดการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา โดยใช้ระเบียบวิธีการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) (McGriff, 2008; Sari, et al, 2022; Wicaksana, Lukman, & Siburian, 2021) ซึ่งมีเป้าหมายในการวิจัยและพัฒนา (Research and Development: R&D) ผลผลิตเทคโนโลยีสิ่งประดิษฐ์โดยเฉพาะในการศึกษาครั้งนี้ นอกจากจะศึกษาแนวคิดด้วยการวิจัยแล้วกระบวนการพัฒนายังมุ่งเพื่อการสร้างสรรค่นวัตกรรมและเผยแพร่ในรูปแบบสื่อ หนังสือคู่มือ และ VDO ด้วยเนื้อหาแนวคิดการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา โดยใช้การวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed-Method Research) การศึกษาครั้งนี้แบ่งออกเป็น 4 การศึกษาเพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และสมมติฐานที่ต้องการพิสูจน์ การวิจัยมีประเภทของระเบียบวิธีดังนี้ การศึกษาที่ 1 ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ด้วยเทคนิคการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ใช้เทคนิค NGT (Nominal Group Technique) การศึกษาที่ 2 ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ด้วยรูปแบบวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) การศึกษาที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้รูปแบบการวิจัยเชิงพัฒนา (Developmental Studies) ด้วยเทคนิคการประชุมเชิงปฏิบัติการและทำกิจกรรมกลุ่ม การศึกษาที่ 4 ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) รูปแบบการวิจัยเชิงประเมินเพื่อการสรุป (Evaluative Research-Summative Type) เทคนิคการสังเกตการณ์แบบไม่มีส่วนร่วม (Non-Participant Observation) (Workshop Activities) การวิจัยและพัฒนานี้เป็นแนวทางการวิจัยที่มุ่งพัฒนาต้นแบบนวัตกรรม การวิเคราะห์ทำโดยการคำนวณค่าทางสถิติด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติโดยมีการดำเนินตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย
6. สรุป

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยและพัฒนาครั้งนี้มีความซับซ้อนในกระบวนการวิจัยและพัฒนาตั้งแต่สร้าง พัฒนา และ ตรวจสอบหลายครั้งหลายขั้นตอน ดังนั้นประชากรที่เกี่ยวข้องในการวิจัยและพัฒนาในครั้งนี้จึงแบ่งออกตามการศึกษาเป็น 4 ระยะซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 563 คน ประกอบด้วยการคัดเลือกแบ่งตามระยะการศึกษาดังต่อไปนี้

การศึกษาที่ 1 ประชากรผู้เข้าร่วมทั้งหมด 30 รูป/คน และกลุ่มตัวอย่าง 10 รูป/คน โดยการวิจัยคุณภาพ แบบสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) โดยเทคนิคกลุ่มในนาม Nominal group technique (NGT) (Olsen, J. (2019)

วิธีการสุ่มตัวอย่าง ประชากรกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ 30 รูป/คน ทำการเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยพิจารณาถึงคุณสมบัติและความเชี่ยวชาญ คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีเจาะจง (Purposive Sampling) (Campbell, et al, 2020) โดยมีเกณฑ์คัดเลือกพิจารณาจากความสะดวกคือสามารถติดต่อให้ข้อมูลและให้ความร่วมมือในการวิจัย (Campbell, et al, 2020) ได้กลุ่มผู้เชี่ยวชาญกลุ่มตัวอย่างจำนวน 10 ท่าน โดยมีเกณฑ์ในการคัดเลือกดังนี้ (ตารางที่ 3.1)

ตารางที่ 3.1 คุณสมบัติและเกณฑ์การคัดเลือกตามคุณสมบัติของกลุ่มตัวอย่างผู้เชี่ยวชาญ 10 ท่าน

คุณสมบัติด้านความเชี่ยวชาญ	จำนวน (รูป/ คน)	คุณสมบัติจำเป็นเฉพาะ	
		เกณฑ์คัดเลือก	เกณฑ์การคัดออก
พระภิกษุวิทยากรบรรยาย/สอนค่าย คุณธรรม	5	สะดวก/สมัครใจ เชี่ยวชาญการอบรม และสอนธรรมะให้ แก่เยาวชน	ไม่สะดวก/ไม่สมัคร ใจ และไม่เคยอบรม ธรรมะค่ายเยาวชน
ผู้เชี่ยวชาญด้านนวัตกรรมชุดการเรียนรู้	1	สะดวก/สมัครใจ	ไม่สะดวก/สมัครใจ
ผู้เชี่ยวชาญด้านสุขภาวะจิตเยาวชน	1	สะดวก/สมัครใจ	ไม่สะดวก/สมัครใจ
ผู้ปกครอง	1	สะดวก/สมัครใจ	ไม่สะดวก/สมัครใจ
ครู/อาจารย์	1	สะดวก/สมัครใจ	ไม่สะดวก/สมัครใจ
ผู้เชี่ยวชาญด้านการสร้างสื่อการเรียนรู้	1	สะดวก/สมัครใจ	ไม่สะดวก/สมัครใจ
รวม		10 ท่าน	

การศึกษาที่ 2 ประชากรผู้เข้าร่วมทั้งหมด 20,000 คน และกลุ่มตัวอย่าง 400 คน เป็นการศึกษาด้วยระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาในระยะที่ 2 มีทั้งสิ้น 400 คน

วิธีการสุ่มตัวอย่าง โดยได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple random sampling) (Berndt, 2020) จากประชากรเยาวชนเครือข่ายค่ายคุณธรรมจากทั่วประเทศ ที่มีประชากรในกลุ่มนี้ ประมาณ 20,000 คนทั่วประเทศ (เครือข่ายค่ายคุณธรรม, 2566) ในการคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างใช้ สูตรคำนวณของทาโร่ ยามาเน่ (Taro Yamane, 1967) โดยการคำนวณสำเร็จรูปจากเว็บไซต์ Classgist (Cubenmax Systems, 2013) ได้ผลลัพธ์ 392 คน

$$n = \frac{N}{K + N(e)^2}$$

แทนค่า N = ประชากรในการศึกษา (Population of study)

K = ค่าความคงที่ (Constant) (1)

e = ค่าความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ (Degree of error expected)

n = ขนาดกลุ่มตัวอย่าง (Sample size)

ค่าความเชื่อมั่น (confident level) 95% และความแปรปรวนสูงที่สุด (maximum variance) ที่ค่า $p = .5$

แทนค่า สมการ

$$n = \frac{20000}{1 + 20000(0.05)^2}$$

$$n = 392.156$$

ในการศึกษาครั้งนี้ใช้จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 400 คน ซึ่งมากกว่าค่าที่คำนวณได้จากสูตรของยามาเน่ เพื่อป้องกันข้อมูลสูญหาย (Missing data) (Allison, 2003) และคำนึงถึงข้อจำกัดการใช้สมการโครงสร้าง (SEM) ที่มีข้อตกลงทางเทคนิคการประมาณค่าสูงสุด (Maximum likelihood estimation: MLE) โดย แฮร์ และคณะ (Hair et al, 2014) แนะนำไว้ สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสมอยู่ระหว่าง 100-400 คน และกลุ่มตัวอย่างควรมีจำนวนไม่น้อยกว่า 200 หน่วย (Kline, 2011) ส่วน Schumacer and Lomax (2010) กล่าวว่า การวิเคราะห์สมการโครงสร้าง (SEM) ควรกำหนดจากตัวแปรสังเกต โดยตัวแปรสังเกต 1 ตัว อย่างน้อยควรมีตัวอย่าง 10 ตัวอย่าง ในงานวิจัยนี้มีตัวแปรสังเกตได้ 23 ตัวแปร ซึ่งตามเกณฑ์นี้ จะต้องมีตัวอย่างไม่น้อยกว่า 230 ตัวอย่าง ดังนั้นการพิจารณากำหนดกลุ่มตัวอย่างตามเกณฑ์ทั้งหมดที่กล่าวมาจึงมีความเหมาะสมและยอมรับได้ ตามเกณฑ์ ซึ่งการวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดกลุ่มตัวอย่าง 400 คน คัดเลือกโดยระบบโควตา (Quota sampling method) 5 ภูมิภาค ๆ ละ 80 คน ได้แก่ 1) เหนือเก็บข้อมูลที่เชียงใหม่ 2)

ตะวันออกเฉียงเหนือเก็บข้อมูลที่ร้อยเอ็ด 3) ภาคกลางเก็บข้อมูลที่นครปฐม 4) ภาคตะวันออกเก็บข้อมูลที่จังหวัดชลบุรี 5) ภาคใต้เก็บข้อมูลที่จังหวัดพังงา

การศึกษาที่ 3 ประชากรผู้เข้าร่วมทั้งหมด 300 คน และกลุ่มตัวอย่าง 150 คน จากการอบรมเชิงปฏิบัติการตามเนื้อหาที่ครอบคลุมหัวข้อประเด็นสำคัญ ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาและสร้างเป็นนวัตกรรมแนวความคิดการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา ประยุกต์ใช้การวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้าง ซึ่งมีผลิตภัณฑ์นวัตกรรมเป็น หนังสือคู่มือ และ VDO บรรยาย

วิธีการสุ่มตัวอย่าง กำหนดเลือกกลุ่มตัวอย่าง แบบหลายขั้นตอน (multi-stage sampling) (Berndt, 2020) จากจำนวนผู้เข้าร่วมอบรมเชิงปฏิบัติการค่ายคุณธรรม โดยเบื้องต้นเลือกแบบเจาะจง (purposive sampling) (Campbell, et al, 2020) ในภาคกลาง 3 กลุ่มๆ 50 คน รวมทั้งสิ้น 150 คน โดยการอบรมเชิงปฏิบัติการและทำกิจกรรมกลุ่ม (Chan, 2012) เลือกกลุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) (De Prada Creo, Mareque, & Portela-Pino, 2021) ด้วยความสมัครใจเป็นสำคัญ โดยผู้เข้าร่วมเป็นเครือข่ายค่ายเยาวชนปฏิบัติธรรม จากภาคกลาง ด้วยความสมัครใจเป็นสำคัญ

การศึกษาที่ 4 ประชากรผู้เข้าร่วมทั้งหมด 30 คน และกลุ่มตัวอย่าง 10 คน ได้จากกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ โดยมีการคัดเลือกกลุ่มผู้เชี่ยวชาญเพื่อร่วมทำการศึกษานวัตกรรมด้วยการสังเกตการณ์แบบไม่มีส่วนร่วม (Non-Participant Observation) (Çirakoğlu, Toksoy, & Reisoğlu, 2022) ของนวัตกรรมแนวความคิดการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนาซึ่งประกอบด้วยผลิตภัณฑ์นวัตกรรมได้แก่ หนังสือคู่มือ และ VDO บรรยาย

วิธีการสุ่มตัวอย่าง คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีแบบเจาะจง (Purposive Sampling) (Campbell, et al, 2020) เป็นการเลือกกลุ่มที่ผู้วิจัยใช้เหตุผลในการเลือกเพื่อความเหมาะสมในการวิจัยซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญนักวิชาการ ด้านพุทธศาสนาและปรัชญา ด้านศึกษาศาสตร์ ด้านสังคมศาสตร์ (การแนะแนว) ด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ และด้านจิตวิทยา ด้านนวัตกรรมจำนวน 3 รูป/คน คัดเลือกโดยวิธีเจาะจง (Purposive Sampling) (Campbell, et al, 2020) ทำการวิเคราะห์ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของนวัตกรรมแนวความคิดการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา

สรุปจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้ใช้กระบวนการวิจัยและพัฒนา (R&D) ทำให้การศึกษามีกระบวนการย่อยถึง 4 ระยะ ดังนั้นการแสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างในแต่ละระยะการศึกษามีประชากรรวมทั้งสิ้น 20,360 คน และกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 563 รูป/คน แบ่งเป็นประชากรและกลุ่มตัวอย่างตามระยะการศึกษาดังนี้ ระยะการศึกษาที่ 1 กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้เชี่ยวชาญ จำนวนประชากร 30 รูป/คน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 10 รูป/คน ระยะการศึกษาที่ 2

กลุ่มตัวอย่าง คือ เยาวชนเครือข่ายค่ายคุณธรรมทั่วประเทศ จำนวนประชากร 20,000 คน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 400 คน ระยะการศึกษาที่ 3 กลุ่มตัวอย่าง คือ เยาวชนเครือข่ายค่ายคุณธรรมจากภาคกลาง 3 กลุ่ม จำนวนประชากร 300 คน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 150 คน ระยะการศึกษาที่ 4 กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้เชี่ยวชาญ จำนวนประชากร 30 คน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 3 รูป/คน (ตารางที่ 3.2)

ตารางที่ 3.2 สรุปจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามการศึกษาที่ 1-4

การศึกษา ที่	ประเภทกลุ่มตัวอย่าง	จำนวน ประชากร (ท่าน)	จำนวนกลุ่ม ตัวอย่าง (ท่าน)	วิธีการสุ่ม ตัวอย่าง
1	ผู้เชี่ยวชาญ	30	10	โดยวิธีเจาะจง
2	เยาวชนเครือข่ายค่าย คุณธรรมทั่วประเทศ	20,000	400	การสุ่มตัวอย่าง แบบง่าย
3	เยาวชนเครือข่ายค่าย คุณธรรมจากภาคกลาง 3 กลุ่ม	300	150	แบบหลาย ขั้นตอน
4	ผู้เชี่ยวชาญ	30	3	โดยวิธีเจาะจง
รวม		20,360	563	

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้จำแนกตามขั้นตอนการวิจัยมีดังต่อไปนี้

การศึกษาที่ 1 เครื่องมือ ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ไม่มีโครงสร้าง (Unstructured Interview) จากการศึกษาและสังเคราะห์เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดรูปแบบแนวคิดและนำตัวแปรที่ได้เพื่อประกอบการพิจารณาในการสร้างแบบจำลองรูปแบบเชิงโครงสร้าง (SEM) ของแนวคิดนวัตกรรมส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา ในขั้นตอนนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ด้วยการสนทนากลุ่มโดยผู้เชี่ยวชาญ 10 รูป/คน สนทนากลุ่มด้วยเทคนิคกลุ่มในนาม Nominal Group Technique (NGT) (Olsen, 2019) เครื่องมือสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง (Unstructured Interview) ได้แก่ รายการหัวข้อที่สำคัญและสอดคล้องกับแนวคิด ทฤษฎีวัตถุประสงค์และสมมติฐานการวิจัย (ตารางที่ 3.3)

การคำนวณหาค่าความเที่ยงของเครื่องมือ (Validity) ด้วยดัชนีความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity Index: CVI) สูตร ของ Crocker & Algina (1986) $I-CVI = (\text{agreed}$

item)/(number of expert) ; S-CVI/Ave=(sum of I-CVIscores)/(number of item) โดยผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน ซึ่งมีการรายงานและวัดประเมินในการพัฒนาเครื่องมือ (Rodrigues, et al, 2017) ก่อนนำสู่การสอบถามและสนทนา

ดัชนีความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity Index: CVI) คำนวณด้วยสูตรของ Crocker & Algina (1986) $I-CVI = (\text{agreed item})/(\text{number of expert})$; $S-CVI/Ave = (\text{sum of I-CVIscores})/(\text{number of item})$ มาตรฐานประเมินค่า (Rating Scale) จำนวนคำตอบมี 4 ระดับ โดยมีเกณฑ์การประเมิน ดังนี้

- 4 หมายถึง คำถามมีความสอดคล้องมาก
- 3 หมายถึง ค่อนข้างมีความสอดคล้องกับแนวคิดและคำนิยามควรได้รับการพิจารณาปรับปรุงเล็กน้อย
- 2 หมายถึง มีความสอดคล้องกับแนวคิดและคำนิยามบางส่วนจำเป็นต้องได้รับการพิจารณาปรับปรุงมาก
- 1 หมายถึง ไม่มีความสอดคล้องกับแนวคิดและคำนิยาม

การยอมรับค่าดัชนีความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Rodrigues, et al, 2017) ยอมรับค่าความเที่ยงตรงของเนื้อหา รายข้อ (I-CVI) ที่ระดับสถิติเท่ากับหรือมากกว่า 0.80 (≥ 0.80) และยอมรับค่าดัชนีความเที่ยงตรงของเนื้อหาทั้งฉบับ (S-CVI) ที่ระดับสถิติเท่ากับหรือมากกว่า 0.90 (≥ 0.90) (Zamanzadeh V, 2015)

การแปลผลความหมาย ผู้ประเมินมีความเห็นค่าตรงกันและยอมรับคะแนนการประเมินที่ระดับค่า 3 และ 4 เท่านั้น ในการศึกษาครั้งนี้มีผู้เชี่ยวชาญประเมิน 5 ท่าน เมื่อใช้สูตรการคำนวณ (Polit & Beck, 2006)

$$I-CVI = (\text{agreed item})/(\text{number of expert}) \quad (1)$$

$$S-CVI/Ave = (\text{sum of I-CVIscores})/(\text{number of item}) \quad (2)$$

การแปลผลค่า CVI ที่สูงกว่าเกณฑ์ โดยมีเกณฑ์ขั้นต่ำ (Critical cut off value) คือ $I-CVI \geq 0.80$ และ $S-CVI \geq 0.90$ แปลผลว่า “มีความเที่ยงตรงดีเยี่ยม” หากต่ำกว่าเกณฑ์ แปลผลว่า “ไม่มีความเที่ยงตรง” (Zamanzadeh V, 2015)

ตารางที่ 3.3 รายการหัวข้อสำคัญที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และสมมติฐานการวิจัยเพื่อใช้ในการสนทนากลุ่ม

วัตถุประสงค์การวิจัย	สมมติฐานการวิจัย	หัวข้อสำคัญในการสนทนาด้วยเทคนิคกลุ่มในนาม (NGT)
1. เพื่อศึกษาปัจจัยในการสร้างและพัฒนา นวัตกรรมแนวความคิด ส่งเสริมความต้องการ ความสำเร็จในชีวิตด้วย ปัญญาและหลักพุทธ ศาสนา	1. ปัจจัยในการสร้างและ พัฒนานวัตกรรมแนวคิด การส่งเสริมความ ต้องการความสำเร็จใน ชีวิตด้วยปัญญาและหลัก พุทธศาสนาเป็นอย่างไร	1. แนวคิดการส่งเสริมความต้องการ ความสำเร็จในชีวิตบนพื้นฐานความ ต้องการตามทฤษฎีของ ครานดอลล์ (Carndall, 1991) 2. แนวคิดการส่งเสริมความต้องการ ความสำเร็จในชีวิตด้วยการพัฒนาปัญญา ตามทฤษฎีของวิลเลียม เพร์รี (Perry, 1970)
2. เพื่อวิเคราะห์โมเดล ประกอบเชิงยืนยันและ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการ ส่งเสริมความต้องการ ความสำเร็จในชีวิตด้วย ปัญญาและหลักพุทธ ศาสนาประยุกต์ใช้ผล การวิเคราะห์โมเดล สมการโครงสร้าง	2. ผลการวิเคราะห์ โมเดลประกอบเชิงยืนยัน และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อ การส่งเสริมความ ต้องการความสำเร็จใน ชีวิตด้วยปัญญาและหลัก พุทธศาสนาโดย ประยุกต์ใช้ผลการ วิเคราะห์โมเดลสมการ โครงสร้างเป็นอย่างไร	3. แนวคิดการส่งเสริมความต้องการ ความสำเร็จในชีวิตด้วยหลักพุทธศาสนา ตามหลักธรรมอิทธิบาท 4 จากพระ ไตรปิฎกปรากฏในอิทธิบาทวิงค์ (The Pali Text Society, 1969; กรมศาสนา. 2563; Rhys Davids & Stede, 1921)
3. เพื่อทดลองใช้ นวัตกรรมแนวความคิด ส่งเสริมความต้องการ ความสำเร็จในชีวิตด้วย ปัญญาและหลักพุทธ ศาสนา	3. ผลการอบรมเชิง ปฏิบัติการใช้นวัตกรรม แนวความคิดส่งเสริมความ ต้องการความสำเร็จใน ชีวิตด้วยปัญญาและหลัก พุทธศาสนาเป็นอย่างไร	4. การสร้างเนื้อหา (contents) สำหรับชุด การเรียนรู้ที่มีองค์ประกอบหลัก 3 อย่าง คือ - ความต้องการความสำเร็จในชีวิต - การส่งเสริมความต้องการความสำเร็จใน ชีวิตด้วยหลักปัญญา - การส่งเสริมความต้องการความสำเร็จใน ชีวิตด้วยหลักธรรมอิทธิบาท 4
4. เพื่อประเมินความ เหมาะสมและความ	4. ผลการประเมินความ เหมาะสมและความ	5. การสร้างและพัฒนาหนังสือชุดการ เรียนรู้และ VDO บรรยายประกอบ

เป็นไปได้ของนวัตกรรม แนวคิดการส่งเสริมความ ต้องการความสำเร็จใน ชีวิตด้วยปัญญาและหลัก พุทธศาสนา	เป็นไปได้นวัตกรรม แนวคิดการส่งเสริมความ ต้องการความสำเร็จใน ชีวิตด้วยปัญญาและหลัก พุทธศาสนาเป็นอย่างไร	ครอบคลุมเนื้อหา 3 องค์ประกอบหลักตาม ข้อ 4 6. ข้อเสนออื่น ๆ
--	--	--

หัวข้อในการสนทนากลุ่มด้วยเทคนิคกลุ่มในนาม (NGT) (Olsen, J. (2019) ทำการสร้างเป็นเครื่องมือในการวิจัยโดยทำการตรวจสอบหาค่าดัชนีความเที่ยงตรงของเนื้อหา (CVI) (Santos, et al, 2023) โดยผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน ได้ค่าที่ระดับ S-CVI ทั้งฉบับ 1.00 แปลความหมายว่า “มีความเที่ยงตรงดีเยี่ยม” โดยประกอบด้วยหัวข้อสนทนา 6 หัวข้อสำคัญ และแสดงค่า I-CVI ทุกหัวข้อมีค่าเท่ากับ 1 ดังแสดงในตารางที่ 3.4

ตารางที่ 3.4 หัวข้อในการสนทนากลุ่มด้วยเทคนิคกลุ่มในนาม (NGT)

	หัวข้อเรื่องที่น่าสู่การสนทนา	I-CVI	ความหมาย ความเที่ยงตรง
1	แนวคิดการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตบนพื้นฐานความต้องการตามทฤษฎีของอับราฮัม มาสโลว์ (Maslow, 1954)	1.00	มีความ เที่ยงตรงดีเยี่ยม
2	แนวคิดการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาตามทฤษฎีของวิลเลียม (William, 1970)	1.00	มีความ เที่ยงตรงดีเยี่ยม
3	แนวคิดการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยหลักพุทธศาสนาตามหลักธรรมอิทธิบาท 4	1.00	มีความ เที่ยงตรงดีเยี่ยม
4	การสร้างเนื้อหา (contents) สำหรับชุดการเรียนรู้ที่มีองค์ประกอบหลัก 3 อย่าง คือ - ความต้องการความสำเร็จในชีวิต - การส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยหลักปัญญา - การส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยหลักธรรมอิทธิบาท 4	1.00	มีความ เที่ยงตรงดีเยี่ยม
5	การสร้างและพัฒนาหนังสือชุดการเรียนรู้และ VDO บรรยายประกอบครอบคลุมเนื้อหา 3 องค์ประกอบหลักตามข้อ 4	1.00	มีความ เที่ยงตรงดีเยี่ยม

หัวข้อเรื่องที่น่าสู่การสนทนา		I-CVI	ความหมาย ความเที่ยงตรง
6	ประเด็นสำคัญอื่น ๆ	1.00	มีความ เที่ยงตรงดีเยี่ยม
ค่า S-CVI		1.00	มีความ เที่ยงตรงดีเยี่ยม

การศึกษาที่ 2 เครื่องมือ ได้แก่ แบบสอบถาม การส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิต ด้วยปัญหาและหลักพุทธศาสนา (Questionnaire) ปลายปิดชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 (Likert, 1932; South, et al, 2022) ของปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดนวัตกรรมการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญหาและหลักพุทธศาสนา จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องนำมาสร้างเครื่องมือคือ แบบสอบถามเรื่อง การส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิต ด้วยปัญหาและหลักพุทธศาสนา ที่พัฒนาจากพื้นฐานทางทฤษฎีหลักของมาสโลว์ (Maslow, 1950), การพัฒนาปัญหาตามทฤษฎีของวิลเลียม เพอร์รี่ (Perry, 1970)

การคำนวณหาความเที่ยงของเครื่องมือ (Validity) ด้วยสูตรของ Crocker & Algina (1986) $I-CVI = (\text{agreed item})/(\text{number of expert})$; $S-CVI/Ave = (\text{sum of I-CVI scores})/(\text{number of item})$ การยอมรับค่าดัชนีความเที่ยงตรงของเนื้อหา Polit & Beck (2006) มาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) จำนวนคำตอบมี 4 ระดับ โดยมีเกณฑ์การประเมินดังนี้

- 4 หมายถึง คำถามมีความสอดคล้องมาก
- 3 หมายถึง ค่อนข้างมีความสอดคล้องกับแนวคิดและคำนิยามควรได้รับการพิจารณาปรับปรุงเล็กน้อย
- 2 หมายถึง มีความสอดคล้องกับแนวคิดและคำนิยามบางส่วนจำเป็นต้องได้รับการพิจารณาปรับปรุงมาก
- 1 หมายถึง ไม่มีความสอดคล้องกับแนวคิดและคำนิยาม

การยอมรับค่าดัชนีความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Rodrigues, et al, 2017) ยอมรับค่าความเที่ยงตรงของเนื้อหา รายข้อ (I-CVI) ที่ระดับสถิติเท่ากับหรือมากกว่า 0.80 (≥ 0.80) และยอมรับค่าดัชนีความเที่ยงตรงของเนื้อหาทั้งฉบับ (S-CVI) ที่ระดับสถิติเท่ากับหรือมากกว่า 0.90 (≥ 0.90) (Zamanzadeh V, 2015)

การแปรผลความหมาย ผู้ประเมินมีความเห็นค่าตรงกันและยอมรับคะแนนการประเมินที่ระดับค่า 3 และ 4 เท่านั้น ในการศึกษาครั้งนี้มีผู้เชี่ยวชาญประเมิน 5 ท่าน เมื่อใช้สูตรการคำนวณ (Polit & Beck, 2006)

$$I-CVI = (\text{agreed item})/(\text{number of expert}) \quad (1)$$

$$S-CVI/Ave = (\text{sum of I-CVI scores})/(\text{number of item}) \quad (2)$$

ยอมรับค่าความเที่ยงตรงของเนื้อหา รายข้อ (I-CVI) ที่ระดับสถิติเท่ากับหรือมากกว่า 0.80 (≥ 0.80) และยอมรับค่าดัชนีความเที่ยงตรงของเนื้อหาทั้งฉบับ (S-CVI) ที่ระดับสถิติเท่ากับหรือมากกว่า 0.90 (≥ 0.90) และแปลผลว่า “มีความเที่ยงตรงดีเยี่ยม” หากต่ำกว่าเกณฑ์ แปลผลว่า “ไม่มีความเที่ยงตรง” (Zamanzadeh V, 2015)

ค่าดัชนีความเที่ยงตรงของเนื้อหา (CVI) (Santos, et al, 2023) ของแบบสอบถามการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา (Questionnaire) โดยผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน มีหัวข้อพิจารณาทั้งสิ้น 63 ข้อที่ทำการตรวจสอบ การวิเคราะห์หาค่าความเที่ยงตรงมีหัวข้อที่ได้วิเคราะห์ค่า I-CVI ระดับ 0.80 จำนวน 4 ข้อ และมีค่า I-CVI ระดับ 1 จำนวน 59 ข้อ และข้อคำถามของแบบสอบถามทั้งหมดแสดงค่า I-CVI อยู่ระหว่าง 0.80-1.00 ค่า S-CVI ทั้งฉบับเท่ากับ 0.987 แปลความหมายว่า “มีความเที่ยงตรงดีเยี่ยม” (ตารางที่ 3.5)

การหาค่าความเชื่อมั่น (reliability) ของแบบสอบถามจากกลุ่มประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการทดลองใช้ (Pilot test) ทำการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -coefficient) ของครอนบัก (Cronbach, 1990: 204) การแปรผลแบบประเมินซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับตามรูปแบบของ Likert Scale (Likert, 1932) โดยมีการกำหนดระดับความพึงพอใจดังนี้

ระดับมากที่สุด	5 คะแนน	(Strongly Agree)
ระดับมาก	4 คะแนน	(Agree)
ระดับปานกลาง	3 คะแนน	(Neutral)
ระดับน้อย	2 คะแนน	(Disagree)
ระดับน้อยที่สุด	1 คะแนน	(Strongly Disagree)

การพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นจากค่าอัลฟา (α) โดยพิจารณาเกณฑ์สอดคล้องกับการประเมินที่แตกต่างกันในประเด็นปัจจัยสังเกตได้ต่างๆ รายข้อ ด้วยสูตรคำนวณของอริฟิน และมหารานี (Arifin, & Maharani, 2021)

$$r_{11} = (n/n-1)/(1 - \sum \sigma_i^2 / \sigma_t^2) \quad (4)$$

แทนค่า

$$r_{11} = \text{ค่าของสัมประสิทธิ์อัลฟา } (\alpha) \text{ ของความเชื่อมั่น}$$

n = จำนวนของคำถาม

$\sum \sigma_i^2$ = ผลรวมของจำนวนตัวแปรที่ประเมินทุกตัว

σ_t^2 = ผลรวมของจำนวนตัวแปรทั้งหมดที่ให้คะแนน

โดยใช้เกณฑ์การแปลผลตีความระดับการชี้วัดคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยของอริฟินและมหารานี (Arifin, & Maharani, 2021) โดยการแปลผลค่าระดับความเชื่อมั่น (α - Reliability) ค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแต่ละข้อคำถาม (Corrected Item-Total Correlation) ต้องมีค่าตั้งแต่ > 0.3 ขึ้นไป (Field, 2009) ของค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ข้อคำถามรายตัวแปรและผลรวมทั้งแบบสอบถามต้องมีค่าในระดับ > 0.70 ขึ้นไป เพื่อบ่งชี้ความเชื่อมั่นของเครื่องมือเชิงเนื้อหาและข้อความกับ ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach, 1990) แปลผล (She L, et al, 2021) ดังต่อไปนี้

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ $0.81 < r \leq 1.00$ แปลผลอยู่ในระดับ มากที่สุด

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ $0.61 < r \leq 0.80$ แปลผลอยู่ในระดับ มาก

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ $0.41 < r \leq 0.60$ แปลผลอยู่ในระดับ พอเชื่อได้

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ $0.21 < r \leq 0.40$ แปลผลอยู่ในระดับ น้อย

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ $0.00 < r \leq 0.21$ แปลผลอยู่ในระดับ น้อยที่สุด

ในการทดสอบแบบสอบถามฉบับปรับปรุงและการหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ด้วยการทดลองใช้ (pilot test) กับกลุ่มเยาวชนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 ราย เก็บข้อมูลและคำนวณด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ โดยยอมรับค่าความเชื่อมั่น Cronbach's alpha ทั้งฉบับที่ระดับ 0.70 (She L, et al, 2021) แบบสอบถามฉบับนี้มีผลในการหาค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.871 ส่วนความเชื่อมั่นรายด้าน มีค่าอยู่ระหว่าง 0.681 – 0.878 ซึ่งทั้งหมดอยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้ เป็นมาตรวัดที่มีระดับความเชื่อถืออยู่ในระดับ มากที่สุด (ตารางที่ 3.5)

ตารางที่ 3.5 รายการข้อคำถาม ดัชนีความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (CVI) และ ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา

ข้อคำถาม	มีความเที่ยงตรง		มีความเชื่อมั่น	
	CVI	แปลผล	(α)	แปลผล
ปัจจัยพื้นฐานด้านประชากรศาสตร์				
1 เพศ	1	ดีเยี่ยม	-	-
2 อายุ	1	ดีเยี่ยม	-	-
3 ระดับชั้นการศึกษาที่เรียนในปัจจุบัน	1	ดีเยี่ยม	-	-
4 ศาสนา	1	ดีเยี่ยม	-	-

ข้อคำถาม		มีความเที่ยงตรง		มีความเชื่อมั่น	
		CVI	แปลผล	(α)	แปลผล
5	ความถี่ในการปฏิบัติตามหลักธรรมหรือข้อปฏิบัติตามศาสนาที่ตนนับถือ	1	ดีเยี่ยม	-	-
CFA ความชื่นชมสิ่งที่เกิดขึ้นใหม่อย่างต่อเนื่อง					
6	ฉันสามารถชื่นชมสิ่งของชั้นพื้นฐานของชีวิตครั้งแล้วครั้งเล่า อย่างสดชื่นและสนใจ ด้วยความชื่นชม ความยินดี ความประตื่นตันใจ และมีความปีติยินดี อย่างไรก็ตาม ประสบการณ์เหล่านี้อาจกลายเป็นเรื่องเก่าสำหรับผู้อื่น	0.80	ดีเยี่ยม	0.878	มากที่สุด
7	เมื่อฉันมองพระอาทิตย์ตกมันก็ดูสวยงามทุกครั้งที่ได้เห็น	1	ดีเยี่ยม	0.869	มากที่สุด
8	ฉันมักจะรู้สึกขอบคุณสิ่งดี ๆ ในชีวิตไม่ว่าจะพบเจอกี่ครั้งก็ตาม	1	ดีเยี่ยม	0.869	มากที่สุด
ACC การยอมรับ					
9	ฉันยอมรับทุกด้านของตัวเองรวมถึงข้อบกพร่องของฉันด้วย	1	ดีเยี่ยม	0.866	มากที่สุด
10	ฉันยอมรับนิสัยใจคอและความปรารถนาทั้งหมดของฉันโดยไม่ต้องมีความละอายหรือคำขอโทษ	1	ดีเยี่ยม	0.868	มากที่สุด
11	ฉันยอมรับผู้คนอย่างไม่มีเงื่อนไข รวมถึงนิสัยใจคอและความปรารถนาอันเป็นเอกลักษณ์ของพวกเขา	1	ดีเยี่ยม	0.869	มากที่สุด
AUT ความถูกต้อง					
12	ฉันสามารถรักษาคำสัตย์และเกียรติภูมิของฉันได้แม้ในสภาพแวดล้อมและสถานการณ์ที่ไม่สมศักดิ์ศรี	1	ดีเยี่ยม	0.868	มากที่สุด
13	ฉันสามารถยึดมั่นในคุณค่าหลักในตัวของฉันได้แม้ในสภาพแวดล้อมที่ทำนายเหล่านั้น	1	ดีเยี่ยม	0.869	มากที่สุด
14	ฉันรับผิดชอบต่อการกระทำของตัวเอง	1	ดีเยี่ยม	0.869	มากที่สุด

ข้อคำถาม		มีความเที่ยงตรง		มีความเชื่อมั่น	
		CVI	แปลผล	(α)	แปลผล
EQU ความใจเย็น					
15	ฉันมักจะใจเย็นและไม่สะทกสะท้านกับสิ่งต่าง ๆ ที่ดูเหมือนจะรบกวนจิตใจคนส่วนใหญ่	1	ดีเยี่ยม	0.870	มากที่สุด
16	ฉันค่อนข้างมั่นคงเมื่อเผชิญกับการกระทบกระเทือนอย่างหนัก การถูกทุบตี การถูกกีดกัน และความผิดหวัง	1	ดีเยี่ยม	0.871	มากที่สุด
17	ฉันมักจะใช้ชีวิตที่มีขึ้นและมีลง อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ด้วยอย่างมีความสง่างาม การยอมรับ และความใจเย็น	1	ดีเยี่ยม	0.871	มากที่สุด
PUR จุดมุ่งหมาย					
18	ฉันรู้สึกถึงความรับผิดชอบและหน้าที่อันยิ่งใหญ่ที่จะต้องทำให้ภารกิจในชีวิตสำเร็จลุล่วง	1	ดีเยี่ยม	0.876	มากที่สุด
19	ฉันรู้สึกราวกับว่าฉันมีภารกิจสำคัญบางอย่างที่ต้องทำในชีวิตนี้	1	ดีเยี่ยม	0.868	มากที่สุด
20	ฉันมีจุดมุ่งหมายในชีวิตที่จะช่วยเหลือมนุษยชาติ	1	ดีเยี่ยม	0.870	มากที่สุด
TRS การแสวงหาความจริง					
21	ฉันมักจะมีการรับรู้ความจริงอย่างชัดเจน	1	ดีเยี่ยม	0.870	มากที่สุด
22	ฉันพยายามที่จะเข้าถึงความจริงที่แท้จริงเกี่ยวกับผู้คนและธรรมชาติ	1	ดีเยี่ยม	0.871	มากที่สุด
23	ฉันพยายามทำความเข้าใจความเป็นจริงของโลกให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้	1	ดีเยี่ยม	0.874	มากที่สุด
HUM มนุษยธรรม					
24	ฉันรู้สึกถึงซึ่งถึงความเป็นตัวตนของมนุษย์ทุกคน	1	ดีเยี่ยม	0.870	มากที่สุด
25	ฉันรู้สึกเห็นอกเห็นใจและมีความรักต่อเพื่อนมนุษย์ทุกคนเป็นอย่างมาก	1	ดีเยี่ยม	0.872	มากที่สุด
26	ฉันมีความปรารถนาอย่างแท้จริงที่จะช่วยเหลือมนุษยชาติ	1	ดีเยี่ยม	0.867	มากที่สุด

ข้อคำถาม		มีความเที่ยงตรง		มีความเชื่อมั่น	
		CVI	แปลผล	(α)	แปลผล
PEX ประสบการณ์สูงสุด					
27	ฉันมักจะมีประสบการณ์ที่ฉันรู้สึกว่าได้เปิดโลกทัศน์ใหม่และความเป็นไปได้ใหม่ๆ ให้กับตัวเองและคนอื่นๆ	1	ดีเยี่ยม	0.868	มากที่สุด
28	ฉันมักมีประสบการณ์ที่ฉันรู้สึกถึงการเอาชนะเล็กๆ ในความเห็นแก่ตัวที่เข้าปกคลุมจิตใจ	1	ดีเยี่ยม	0.869	มากที่สุด
29	ฉันมักจะมีประสบการณ์ที่ฉันรู้สึกเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันกับผู้คนและทุกสิ่งบนโลกใบนี้	1	ดีเยี่ยม	0.867	มากที่สุด
GMI สัญชาตญาณทางศีลธรรมอันดี					
30	ฉันเชื่อในการตัดสินใจทางศีลธรรมของฉันโดยไม่ต้องคิดมากกับการตัดสินใจเหล่านั้น	1	ดีเยี่ยม	0.869	มากที่สุด
31	ฉันมีความรู้สึกกับความถูกและความผิดในชีวิตประจำวันของฉันอย่างมาก	1	ดีเยี่ยม	0.866	มากที่สุด
32	ฉันสามารถบอกได้ "ลึกลงไป" ในจิตใจทันทีเมื่อฉันทำอะไรผิด	1	ดีเยี่ยม	0.868	มากที่สุด
CRS จิตวิญญานแห่งการสร้างสรรค์					
33	ฉันมีจิตวิญญานแห่งการสร้างสรรค์ที่สัมผัสทุกสิ่งที่ฉันทำ	1	ดีเยี่ยม	0.869	มากที่สุด
34	ฉันนำทัศนคติที่สร้างสรรค์มาใช้ในงานที่ฉันทำทั้งหมด	1	ดีเยี่ยม	0.871	มากที่สุด
35	ฉันมักจะสัมผัสกับความเป็นธรรมชาติเหมือนเด็กๆ ที่ไร้เดียงสา	1	ดีเยี่ยม	0.867	มากที่สุด
DUA มุมมองคู่ขนานระหว่างความถูกและผิด					
36	นักเรียนมีความเห็นว่า เมื่อเป็นเรื่องของความรู้ข้อเท็จจริงก็คือข้อเท็จจริง นั่นคือพื้นฐาน และหน้าที่ของนักเรียนคือ การเรียนรู้ข้อเท็จจริงที่อาจารย์ให้ไว้	1	ดีเยี่ยม	0.867	มากที่สุด
37	ความรู้คือความสามารถในการหาคำตอบที่ถูกต้อง	1	ดีเยี่ยม	0.869	มากที่สุด

ข้อคำถาม	มีความเที่ยงตรง		มีความเชื่อมั่น	
	CVI	แปลผล	(α)	แปลผล
38 ความรู้สามารถพิจารณาถึงข้อเท็จจริงและข้อมูลได้	1	ดีเยี่ยม	0.867	มากที่สุด
39 ถ้าครูยึดติดกับข้อเท็จจริงมากขึ้นและคิดทฤษฎีน้อยลง นักเรียนจะได้ประโยชน์จากชั้นเรียนมากขึ้น	1	ดีเยี่ยม	0.865	มากที่สุด
MUL ความหลากหลาย				
40 อาจารย์เสนอมุมมองที่แตกต่างเพราะต้องการให้เราคิดอย่างอิสระเพื่อเรียนรู้ที่จะหาคำตอบด้วยตนเอง	1	ดีเยี่ยม	0.871	มากที่สุด
41 ทุกคนมีสิทธิ์แสดงความคิดเห็นของตนเองท่ามกลางการไม่เห็นด้วยของผู้เชี่ยวชาญ	0.80	ดีเยี่ยม	0.722	มาก
42 นักเรียนที่ประสบความสำเร็จ คือผู้ที่ค้นพบสิ่งที่ครูต้องการ	1	ดีเยี่ยม	0.725	มาก
43 ทุกคนมีสิทธิ์ในความคิดเห็นของตนเอง ไม่มีสิ่งใดถูกหรือผิด	1	ดีเยี่ยม	0.723	มาก
REL สัมพัทธนิยม				
44 เข้าใจเหตุและผลของสิ่งต่างๆ ที่มีความสัมพันธ์กันอย่างดี	1	ดีเยี่ยม	0.723	มาก
45 ความคิดเห็นนั้นดีพอๆ กับหลักฐานที่สนับสนุนเท่านั้น	1	ดีเยี่ยม	0.711	มาก
46 トラバเท่าที่นักเรียนพัฒนาและสนับสนุนคำตอบของตนเอง ไม่ควรถูกลงโทษ แม้ว่าความคิดเห็นนั้นจะแตกต่างไปจากความคิดเห็นของอาจารย์ก็ตาม	1	ดีเยี่ยม	0.703	มาก
47 ผู้มีความรู้ใช้สิ่งที่พวกเขาารู้เพื่อตัดสินความคิด ข้อมูล และค่านิยม	1	ดีเยี่ยม	0.707	มาก

ข้อคำถาม		มีความเที่ยงตรง		มีความเชื่อมั่น	
		CVI	แปลผล	(α)	แปลผล
COM ความมุ่งมั่น					
48	อาจารย์ไม่ใช่ผู้ให้ความรู้ อาจารย์เป็นผู้ชี้แนะ และเป็นแบบอย่างในการเรียนรู้อย่างอิสระของเราเอง ความรับผิดชอบในการเรียนรู้หรือการเรียนรู้วิชาเป็นของนักเรียน	1	ดีเยี่ยม	0.705	มาก
49	ความรู้สามารถปกป้องจุดยืนด้วยการโต้แย้งที่ดีเลิศแม้ว่าคนอื่นอาจไม่เห็นด้วยก็ตาม	1	ดีเยี่ยม	0.681	มาก
50	การเรียนรู้เป็นสิ่งที่ท้าทายเมื่อเราต้องดูแลแนวคิดทั้งหมดและตัดสินใจว่าเรายืนอยู่ตรงไหนจากสิ่งเหล่านี้	0.80	ดีเยี่ยม	0.712	มาก
51	ผู้รู้ตนเองทำการวินิจฉัยในมุมมองของตนเอง ตระหนักว่าเป็นของตนเองและปฏิบัติตามนั้น	1	ดีเยี่ยม	0.711	มาก
ข้อมูลระดับความเห็นที่มีต่อการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยหลักธรรมอิทธิบาท 4					
CHA ความรักในสิ่งที่ทำ: ฉันทะ					
52	นักเรียนมีความรักในงานของตนอยู่เสมอเพื่อให้ตนมีจิตฝึกฝัที่จะให้งานของตนนั้นบรรลุผลสำเร็จ	1	ดีเยี่ยม	0.726	มาก
53	นักเรียนมีความพอใจในกาทำงานด้วยความรัก งานปลุกฝังความพอใจให้ผู้ทำงาน	1	ดีเยี่ยม	0.697	มาก
54	นักเรียนมีความรักและความพอใจในตำแหน่งงานที่ทำ	1	ดีเยี่ยม	0.728	มาก
VIR ความขยันหมั่นเพียร: วิริยะ					
55	นักเรียนมีความเพียรไม่ท้อถอยในการประกอบกิจนั้นๆ	1	ดีเยี่ยม	0.730	มาก
56	นักเรียนมีความขยันหมั่นเพียรปฏิบัติงานด้วยความพยายาม	1	ดีเยี่ยม	0.695	มาก

ข้อคำถาม	มีความเที่ยงตรง		มีความเชื่อมั่น	
	CVI	แปลผล	(α)	แปลผล
57 นักเรียนมีความเห็นว่า ความขยันหมั่นเพียรเป็นทางมุ่งสู่ความสำเร็จในหน้าที่การงานซึ่งสามารถทำให้ผ่านปัญหาและอุปสรรคที่ขัดกับความเพียร	0.80	ดีเยี่ยม	0.736	มาก
CIT จิตจดจ่อในสิ่งที่ทำ: จิตตะ				
58 นักเรียนมีความใส่ใจในงานของตนเองทำงานด้วยความรอบคอบไตร่ตรองหาเหตุผลที่เหมาะสมป้องกันการเกิดข้อผิดพลาด	1	ดีเยี่ยม	0.714	มาก
59 นักเรียนทำงานด้วยจิตใจที่เข้มแข็งในการทำหน้าที่ และทำจิตใจให้สงบให้เข้าใจและรู้ในงานอย่างถูกต้องตามที่เป็นจริง	1	ดีเยี่ยม	0.723	มาก
60 นักเรียนมีความจดจ่อทำงานนั้นอย่างต่อเนื่อง	1	ดีเยี่ยม	0.733	มาก
VIM การตรวจสอบคุณภาพประสิทธิภาพของงาน: วิมังสา				
61 นักเรียนมีการคิดวางแผนหาวิธีแก้ไขปรับปรุงงานให้ดีขึ้น ใช้ปัญญาไตร่ตรองสิ่งใดผิด สิ่งใดถูก ยึดมั่นในคุณธรรมจริยธรรมในวิชาชีพของตนเอง มิให้ต่างพร้อย	1	ดีเยี่ยม	0.714	มาก
62 นักเรียนมีใจรักในหน้าที่ไม่ว่าจะเป็นการงานใดๆ ตามที่ตนเองถนัดเพราะจะทำให้งานที่ทำออกมา มีคุณภาพดี	1	ดีเยี่ยม	0.716	มาก
63 นักเรียนมีการตรวจสอบคุณภาพประสิทธิภาพของงานในขณะที่ทำและเมื่อทำเสร็จแล้ว	1	ดีเยี่ยม	0.749	มาก
S-CVI & Cronbach's alpha	0.987	ดีเยี่ยม	0.871	มากที่สุด

การศึกษาที่ 3 เครื่องมือ ได้แก่ แบบประเมินตนเอง (Self-Assessment) เกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจ การนำไปใช้ และประเมินความพึงพอใจ โดยผ่านกระบวนการแบบการทดลอง (experimental design) (Li, 2022) ก่อนและหลังการอบรมเชิงปฏิบัติการและการใช้นวัตกรรม หนังสือคู่มือ และ VDO แนวคิดการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธ

ศาสนา ในการอบรมเชิงปฏิบัติการ (Chan, 2012) กลุ่มตัวอย่าง 150 คน แบ่งเป็น 3 กลุ่มๆ ละ 50 คน ร่วมกัน และเก็บข้อมูลโดยแบบประเมินตนเอง (self-assessment) (Boud, 2013: 115-200) หลังการใช้นวัตกรรม วัตถุประสงค์เพียงครั้งเดียวคือหลังการอบรมเชิงปฏิบัติการฯ แล้วเท่านั้นจากทุกกลุ่ม ตัวอย่าง (responses to the post-workshop questionnaire) (Steinert, Nasmith, & Daigle, 2000) แบบประเมินเรื่อง ความรู้ ความเข้าใจ การนำไปใช้ และประเมินความพึงพอใจ ในการทดลองใช้นวัตกรรมส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา

การคำนวณหาความเที่ยงตรงของเครื่องมือ (Validity) ด้วยสูตรของ Crocker & Algina (1986) $I-CVI = (\text{agreed item})/(\text{number of expert})$; $S-CVI/Ave = (\text{sum of I-CVI scores})/(\text{number of item})$ การยอมรับค่าดัชนีความเที่ยงตรงของเนื้อหา Polit & Beck (2006) มาตรฐานส่วนประเมินค่า (Rating Scale) จำนวนคำตอบมี 4 ระดับ โดยมีเกณฑ์การประเมิน ดังนี้

- 4 หมายถึง คำถามมีความสอดคล้องมาก
- 3 หมายถึง ค่อนข้างมีความสอดคล้องกับแนวคิดและคำนิยามควรได้รับการพิจารณาปรับปรุงเล็กน้อย
- 2 หมายถึง มีความสอดคล้องกับแนวคิดและคำนิยามบางส่วนจำเป็นต้องได้รับการพิจารณาปรับปรุงมาก
- 1 หมายถึง ไม่มีความสอดคล้องกับแนวคิดและคำนิยาม

การยอมรับค่าดัชนีความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Rodrigues, et al, 2017) ยอมรับค่าความเที่ยงตรงของเนื้อหา รายข้อ (I-CVI) ที่ระดับสถิติเท่ากับหรือมากกว่า 0.80 (≥ 0.80) และยอมรับค่าดัชนีความเที่ยงตรงของเนื้อหาทั้งฉบับ (S-CVI) ที่ระดับสถิติเท่ากับหรือมากกว่า 0.90 (≥ 0.90) (Zamanzadeh V, 2015)

การแปรผลความหมาย ผู้ประเมินมีความเห็นค่าตรงกันและยอมรับคะแนนการประเมินที่ระดับค่า 3 และ 4 เท่านั้น ในการศึกษาครั้งนี้มีผู้เชี่ยวชาญประเมิน 5 ท่าน เมื่อใช้สูตรการคำนวณ (Polit & Beck, 2006)

$$I-CVI = (\text{agreed item})/(\text{number of expert}) \quad (1)$$

$$S-CVI/Ave = (\text{sum of I-CVI scores})/(\text{number of item}) \quad (2)$$

ยอมรับค่าความเที่ยงตรงของเนื้อหา รายข้อ (I-CVI) ที่ระดับสถิติเท่ากับหรือมากกว่า 0.80 (≥ 0.80) และยอมรับค่าดัชนีความเที่ยงตรงของเนื้อหาทั้งฉบับ (S-CVI) ที่ระดับสถิติเท่ากับหรือมากกว่า 0.90 (≥ 0.90) และแปรผลว่า “มีความเที่ยงตรงดีเยี่ยม” หากต่ำกว่าเกณฑ์ แปรผลว่า “ไม่มีความเที่ยงตรง” (Zamanzadeh V, 2015)

ค่าดัชนีความเที่ยงตรงของเนื้อหา (CVI) (Santos, et al, 2023) แบบประเมินเรื่อง ความรู้ ความเข้าใจ การนำไปใช้ และประเมินความพึงพอใจ ในการทดลองใช้นวัตกรรมส่งเสริมความ

ต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา โดยผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน มีหัวข้อพิจารณาทั้งสิ้น 18 ข้อที่ทำการตรวจสอบ การวิเคราะห์หาค่าความเที่ยงตรงมีหัวข้อที่ได้วิเคราะห์ค่า I-CVI ระดับ 0.80 จำนวน 1 ข้อ และมีค่า I-CVI ระดับ 1 จำนวน 17 ข้อ และข้อคำถามของแบบสอบถามทั้งหมดแสดงค่า I-CVI อยู่ระหว่าง 0.80-1.00 ค่า S-CVI ทั้งฉบับเท่ากับ 0.944 แปลความหมายว่า “มีความเที่ยงตรงดีเยี่ยม” (ตารางที่ 3.6)

การหาค่าความเชื่อมั่น (reliability) ของแบบสอบถามจากกลุ่มประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการทดลองใช้ (Pilot test) ทำการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -coefficient) ของครอนบาค (Cronbach, 1990: 204) การแปลผลแบบประเมินซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับตามรูปแบบของ Likert Scale (Likert, 1932) โดยมีการกำหนดระดับความพึงพอใจดังนี้

ระดับมากที่สุด	5 คะแนน	(Strongly Agree)
ระดับมาก	4 คะแนน	(Agree)
ระดับปานกลาง	3 คะแนน	(Neutral)
ระดับน้อย	2 คะแนน	(Disagree)
ระดับน้อยที่สุด	1 คะแนน	(Strongly Disagree)

การพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นจากค่าแอลฟา (α) โดยพิจารณาเกณฑ์สอดคล้องกับการประเมินที่แตกต่างกันในประเด็นปัจจัยสังเกตได้ต่างๆ รายข้อ ด้วยสูตรคำนวณของอริฟิน และมหารานี (Arifin, & Maharani, 2021)

$$r_{11} = (n/n-1)/(1 - \sum \sigma_i^2 / \sigma_t^2) \quad (4)$$

แทนค่า

r_{11} = ค่าของสัมประสิทธิ์แอลฟา (α) ของความเชื่อมั่น

n = จำนวนของคำถาม

$\sum \sigma_i^2$ = ผลรวมของจำนวนตัวแปรที่ประเมินทุกตัว

σ_t^2 = ผลรวมของจำนวนตัวแปรทั้งหมดที่ให้คะแนน

โดยใช้เกณฑ์การแปลผลตีความระดับการชี้วัดคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยของอริฟิน และมหารานี (Arifin, & Maharani, 2021) โดยการแปลผลค่าระดับความเชื่อมั่น (α - Reliability) ค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแต่ละข้อคำถาม (Corrected Item-Total Correlation) ต้องมีค่าตั้งแต่ > 0.3 ขึ้นไป (Field, 2009) ของค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ข้อคำถามรายตัวแปรและผลรวมทั้งแบบสอบถามต้องมีค่าในระดับ > 0.70 ขึ้นไป เพื่อบ่งชี้ความเชื่อมั่นของเครื่องมือเชิงเนื้อหา และข้อความกับ ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach, 1990) แปลผล (She L, et al, 2021) ดังต่อไปนี้

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ $0.81 < r \leq 1.00$	แปลผลอยู่ในระดับ มากที่สุด
ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ $0.61 < r \leq 0.80$	แปลผลอยู่ในระดับ มาก
ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ $0.41 < r \leq 0.60$	แปลผลอยู่ในระดับ พอเชื่อได้
ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ $0.21 < r \leq 0.40$	แปลผลอยู่ในระดับ น้อย
ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ $0.00 < r \leq 0.21$	แปลผลอยู่ในระดับ น้อยที่สุด

ในการทดสอบแบบสอบถามฉบับปรับปรุงและการหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ด้วยการทำทดลองใช้ (pilot test) กับกลุ่มเยาวชนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 ราย เก็บข้อมูลและคำนวณด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ โดยยอมรับค่าความเชื่อมั่น Cronbach's alpha ทั้งฉบับที่ระดับ 0.70 (She L, et al, 2021) แบบสอบถามฉบับนี้มีผลในการหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ทั้งฉบับเท่ากับ 0.770 ส่วนความเชื่อมั่นรายด้าน มีค่าอยู่ระหว่าง 0.589 – 0.777 ซึ่งทั้งหมดอยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้เป็นมาตรฐานที่มีความเชื่อถืออยู่ในระดับ มาก (ตารางที่ 3.6)

ตารางที่ 3.6 รายการข้อคำถาม ดัชนีความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (CVI) และ ดัชนีความความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบประเมินตนเอง เรื่อง ความรู้ ความเข้าใจ การนำไปใช้ และประเมินความพึงพอใจ ในการทดลองใช้นวัตกรรมการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา

ข้อคำถาม	มีความเที่ยงตรง		มีความเชื่อมั่น	
	CVI	แปลผล	(α)	แปลผล
ปัจจัยพื้นฐานด้านประชากรศาสตร์				
1 เพศ	1	ดีเยี่ยม	-	-
2 อายุ	1	ดีเยี่ยม	-	-
3 ระดับชั้นการศึกษาที่เรียนในปัจจุบัน	1	ดีเยี่ยม	-	-
4 ศาสนา	1	ดีเยี่ยม	-	-
5 ความถี่ในการปฏิบัติตามหลักธรรมหรือข้อปฏิบัติตามศาสนาที่ตนนับถือ	1	ดีเยี่ยม	-	-
6 ประสบการณ์ในการใช้ชุดการเรียนรู้ การเรียนรู้ นอกห้องเรียน หรือการเรียนพิเศษ ผ่านการใช้สื่อ	1	ดีเยี่ยม	-	-
SAK การประเมินตนเองด้านความรู้				
7 ฉันทใช้ความพยายามอย่างมากในการเรียนรู้ครั้งนี้ ผ่านการเรียนเชิงปฏิบัติการ คู่มือ และ VCD เพื่อเข้าใจในเนื้อหาเหล่านี้	1	ดีเยี่ยม	0.761	มาก

ข้อคำถาม	มีความเที่ยงตรง		มีความเชื่อมั่น	
	CVI	แปลผล	(α)	แปลผล
8 ความหลากหลายของหัวข้อในการเรียนรู้ครั้งนี้ กระตุ้นให้ฉันเข้าร่วมการอภิปรายและทำกิจกรรม ร่วมกับผู้อื่น	1	ดีเยี่ยม	0.777	มาก
9 ระดับการเรียนรู้ของฉันที่เกิดขึ้นในการเรียนนี้มี คุณภาพสูงสุด	1	ดีเยี่ยม	0.626	มาก
SAU การประเมินตนเองด้านความเข้าใจ				
10 ฉันสามารถเรียนรู้จากการอภิปรายในหลักสูตรการ เรียนรู้ครั้งนี้	1	ดีเยี่ยม	0.589	มาก
11 ฉันได้รับการกระตุ้นให้อ่านหรือค้นคว้าเพิ่มเติม เกี่ยวกับหัวข้อที่พบในการเรียนรู้	1	ดีเยี่ยม	0.629	มาก
12 การสนทนาช่วยให้ฉันเข้าใจมุมมองอื่น ๆ	1	ดีเยี่ยม	0.589	มาก
SAI การประเมินตนเองด้านการนำไปใช้				
13 จากประสบการณ์ของฉันกับการเรียนครั้งนี้ ฉัน ต้องการเรียนหลักสูตรทางไกล (ออนไลน์) อีกใน อนาคต	1	ดีเยี่ยม	0.629	มาก
14 การเรียนครั้งนี้เป็นประสบการณ์การเรียนรู้ที่มี ประโยชน์	1	ดีเยี่ยม	0.589	มาก
15 ฉันรับผิดชอบต่อการกระทำของตัวเอง	1	ดีเยี่ยม	0.758	มาก
SAS การประเมินตนเองด้านความพึงพอใจ				
16 การจัดการเรียนรู้เชิงปฏิบัติการ (มีความชัดเจน, วาระการประชุม, การมีส่วนร่วม)	0.8	ดีเยี่ยม	0.746	มาก
17 ความเหมาะสมของสื่อการสอน คู่มือ วีซีดี อื่นๆ	0			
18 โดยรวมแล้ว การเรียนรู้เชิงปฏิบัติการครั้งนี้ตรง ตามความคาดหวังในการเรียนรู้ของฉัน	1	ดีเยี่ยม	0.769	มาก
	1	ดีเยี่ยม	0.757	มาก
S-CVI & Cronbach's alpha	0.944	ดีเยี่ยม	0.770	มาก

การศึกษาที่ 4 เครื่องมือ ได้แก่ แบบประเมิน คุณภาพ ความเหมาะสม และความเป็นไปได้
ของนวัตกรรมการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา
ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ทำการพิจารณาประเมินคุณภาพ ความเหมาะสม และความเป็นไปได้
ของนวัตกรรมการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนาคุณภาพ

ความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของนวัตกรรมที่มีผลิตภัณฑ์เป็น หนังสือคู่มือ และ VDO ที่ประกอบด้วยเนื้อหา แนวคิดการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา ด้วยการสังเกตการณ์แบบไม่มีส่วนร่วม (Non-Participant Observation) (Çirakoğlu, Toksoy, & Reisoğlu, 2022) โดยแบบประเมินปลายปิดชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ (Likert, 1932; South, et al, 2022)

การคำนวณหาค่าความเที่ยงตรงของเครื่องมือ (Validity) ด้วยสูตรของ Crocker & Algina (1986) $I-CVI = (\text{agreed item})/(\text{number of expert})$; $S-CVI/Ave = (\text{sum of I-CVI scores})/(\text{number of item})$ การยอมรับค่าดัชนีความเที่ยงตรงของเนื้อหา Polit & Beck (2006) มาตรฐานประเมินค่า (Rating Scale) จำนวนคำตอบมี 4 ระดับ โดยมีเกณฑ์การประเมิน ดังนี้

- 4 หมายถึง คำถามมีความสอดคล้องมาก
- 3 หมายถึง ค่อนข้างมีความสอดคล้องกับแนวคิดและคำนิยามควรได้รับการพิจารณาปรับปรุงเล็กน้อย
- 2 หมายถึง มีความสอดคล้องกับแนวคิดและคำนิยามบางส่วนจำเป็นต้องได้รับการพิจารณาปรับปรุงมาก
- 1 หมายถึง ไม่มีความสอดคล้องกับแนวคิดและคำนิยาม

การยอมรับค่าดัชนีความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Rodrigues, et al, 2017) ยอมรับค่าความเที่ยงตรงของเนื้อหา รายข้อ (I-CVI) ที่ระดับสถิติเท่ากับหรือมากกว่า 0.80 (≥ 0.80) และยอมรับค่าดัชนีความเที่ยงตรงของเนื้อหาทั้งฉบับ (S-CVI) ที่ระดับสถิติเท่ากับหรือมากกว่า 0.90 (≥ 0.90) (Zamanzadeh V, 2015)

การแปลผลความหมาย ผู้ประเมินมีความเห็นค่าตรงกันและยอมรับคะแนนการประเมินที่ระดับค่า 3 และ 4 เท่านั้น ในการศึกษาครั้งนี้มีผู้เชี่ยวชาญประเมิน 4 ท่าน เมื่อใช้สูตรการคำนวณ (Polit & Beck, 2006)

$$I-CVI = (\text{agreed item})/(\text{number of expert}) \quad (1)$$

$$S-CVI/Ave = (\text{sum of I-CVI scores})/(\text{number of item}) \quad (2)$$

ยอมรับค่าความเที่ยงตรงของเนื้อหา รายข้อ (I-CVI) ที่ระดับสถิติเท่ากับหรือมากกว่า 0.80 (≥ 0.80) และยอมรับค่าดัชนีความเที่ยงตรงของเนื้อหาทั้งฉบับ (S-CVI) ที่ระดับสถิติเท่ากับหรือมากกว่า 0.90 (≥ 0.90) และแปลผลว่า “มีความเที่ยงตรงดีเยี่ยม” หากต่ำกว่าเกณฑ์ แปลผลว่า “ไม่มีความเที่ยงตรง” (Zamanzadeh V, 2015)

ค่าดัชนีความเที่ยงตรงของเนื้อหา (CVI) (Santos, et al, 2023) แบบประเมินเรื่อง คุณภาพความเหมาะสม และความเป็นไปได้ ของนวัตกรรมการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา โดยผู้เชี่ยวชาญ 4 ท่าน มีหัวข้อพิจารณาทั้งสิ้น 31 ข้อที่ทำการตรวจสอบ

การวิเคราะห์หาค่าความเที่ยงตรงมีหัวข้อที่ได้วิเคราะห์ค่า I-CVI ระดับ 0.60 จำนวน 1 ข้อ (ภายหลังได้พิจารณาถอดออกจากแบบประเมิน) 0.80 จำนวน 4 ข้อ และมีค่า I-CVI ระดับ 1 จำนวน 26 ข้อ และข้อคำถามของแบบสอบถามทั้งหมดแสดงค่า I-CVI อยู่ระหว่าง 0.60-1.00 ค่า S-CVI ทั้งฉบับเท่ากับ 0.967 แปลความหมายว่า “มีความเที่ยงตรงดีเยี่ยม” (ตารางที่ 3.7)

การหาค่าความเชื่อมั่น (reliability) ของแบบสอบถามจากกลุ่มประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการทดลองใช้ (Pilot test) ทำการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -coefficient) ของครอนบาค (Cronbach, 1990: 204) การแปรผลแบบประเมินซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับตามรูปแบบของ Likert Scale (Likert, 1932) โดยมีการกำหนดระดับความพึงพอใจดังนี้

ระดับมากที่สุด	5 คะแนน	(Strongly Agree)
ระดับมาก	4 คะแนน	(Agree)
ระดับปานกลาง	3 คะแนน	(Neutral)
ระดับน้อย	2 คะแนน	(Disagree)
ระดับน้อยที่สุด	1 คะแนน	(Strongly Disagree)

การพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นจากค่าอัลฟา (α) โดยพิจารณาเกณฑ์สอดคล้องกับการประเมินที่แตกต่างกันในประเด็นปัจจัยสังเกตได้ต่าง ๆ รายข้อ ด้วยสูตรคำนวณของอริฟิน และมหารานี (Arifin, & Maharani, 2021)

$$r_{11} = (n/n-1)/(1 - \sum \sigma_i^2 / \sigma_t^2) \quad (4)$$

แทนค่า

r_{11} = ค่าของสัมประสิทธิ์อัลฟา (α) ของความเชื่อมั่น

n = จำนวนของคำถาม

$\sum \sigma_i^2$ = ผลรวมของจำนวนตัวแปรที่ประเมินทุกตัว

σ_t^2 = ผลรวมของจำนวนตัวแปรทั้งหมดที่ให้คะแนน

โดยใช้เกณฑ์การแปลผลตีความระดับการชี้วัดคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยของอริฟิน และมหารานี (Arifin, & Maharani, 2021) โดยการแปรผลค่าระดับความเชื่อมั่น (α - Reliability) ค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแต่ละข้อคำถาม (Corrected Item-Total Correlation) ต้องมีค่าตั้งแต่ > 0.3 ขึ้นไป (Field, 2009) ของค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ข้อคำถามรายตัวแปรและผลรวมทั้งแบบสอบถามต้องมีค่าในระดับ > 0.70 ขึ้นไป เพื่อบ่งชี้ความเชื่อมั่นของเครื่องมือเชิงเนื้อหา และข้อความกับ ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach, 1990) แปลผล (She L, et al, 2021) ดังต่อไปนี้

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ $0.81 < r \leq 1.00$ แปลผลอยู่ในระดับ มากที่สุด

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ $0.61 < r \leq 0.80$	แปลผลอยู่ในระดับ มาก
ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ $0.41 < r \leq 0.60$	แปลผลอยู่ในระดับ พอเชื่อได้
ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ $0.21 < r \leq 0.40$	แปลผลอยู่ในระดับ น้อย
ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ $0.00 < r \leq 0.21$	แปลผลอยู่ในระดับ น้อยที่สุด

ในการทดสอบแบบประเมินฉบับปรับปรุงและการหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ด้วยการทดลองใช้ (pilot test) กับกลุ่มผู้เชี่ยวชาญที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 ราย เก็บข้อมูลและคำนวณด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ โดยยอมรับค่าความเชื่อมั่น Cronbach's alpha ทั้งฉบับที่ระดับ 0.70 (She L, et al, 2021) แบบสอบถามฉบับนี้มีผลในการหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ทั้งฉบับเท่ากับ 0.815 ส่วนความเชื่อมั่นรายด้าน มีค่าอยู่ระหว่าง 0.801 – 0.819 ซึ่งทั้งหมดอยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้เป็นมาตรฐานที่มีความเชื่อถืออยู่ในระดับ มาก และ มากที่สุด (ตารางที่ 3.7)

ตารางที่ 3.7 รายการข้อคำถาม ดัชนีความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (CVI) และ ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) (Cronbach's alpha) ของแบบประเมินคุณภาพ ความเหมาะสม และความเป็นไปได้ ของนวัตกรรมการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา

ข้อคำถาม	มีความเที่ยงตรง		มีความเชื่อมั่น	
	CVI	แปลผล	(α)	แปลผล
ปัจจัยพื้นฐานด้านประชากรศาสตร์				
1 เพศ	1	ดีเยี่ยม	-	-
2 อายุ	1	ดีเยี่ยม	-	-
3 ระดับชั้นการศึกษาปัจจุบัน	1	ดีเยี่ยม	-	-
4 ความเชี่ยวชาญด้านวิชาชีพ	1	ดีเยี่ยม	-	-
5 ประสบการณ์ในการทำงาน	1	ดีเยี่ยม	-	-
การประเมินคุณภาพของนวัตกรรม (Evaluating the Quality of Innovation)				
6 แนวคิดที่นำเสนอมีความทันสมัย	0.80	ดีเยี่ยม	0.806	มากที่สุด
7 วัสดุคงทนเหมาะสม	1	ดีเยี่ยม	0.809	มากที่สุด
8 ตรงกับวิธีการสอนสมัยใหม่	1	ดีเยี่ยม	0.817	มากที่สุด
9 การออกแบบมีการส่งเสริมทักษะทางปัญญาและคุณธรรม	1	ดีเยี่ยม	0.817	มากที่สุด
10 สื่อการเรียนการสอนควรดึงดูดความสนใจของนักเรียน	1	ดีเยี่ยม	0.811	มากที่สุด

ข้อคำถาม	มีความเที่ยงตรง		มีความเชื่อมั่น	
	CVI	แปลผล	(α)	แปลผล
11 คุณภาพสูงมีผลต่อระดับการสร้างความรู้และแนวคิด	0.80	ดีเยี่ยม	0.818	มากที่สุด
12 ผู้เรียนสามารถจัดการกับสื่อการเรียนรู้เหล่านี้ได้ง่าย	1	ดีเยี่ยม	0.812	มากที่สุด
13 สื่อการเรียนรู้ควรส่งเสริมทักษะการใช้เหตุผลสูงขึ้น	1	ดีเยี่ยม	0.801	มาก
14 มีราคาต้นทุนและจำหน่ายไม่แพง	0.60	ไม่มีความเที่ยงตรง	-	-
15 โดยรวมแนวคิดนวัตกรรมการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนานี้มีคุณภาพสูง	1	ดีเยี่ยม	0.801	มากที่สุด
การประเมินความเหมาะสมของนวัตกรรม (Evaluating the Suitability of Innovation)				
16 แนวคิดที่นำเสนอมีองค์ประกอบของทฤษฎีที่มีความเหมาะสม	1	ดีเยี่ยม	0.802	มาก
17 แนวคิดที่นำเสนอมีเนื้อเรื่องที่มีความเหมาะสม	1	ดีเยี่ยม	0.811	มากที่สุด
18 กระบวนการที่เสนอมีความเหมาะสม	1	ดีเยี่ยม	0.811	มากที่สุด
19 มีความเหมาะสมด้านรูปแบบของผลิตภัณฑ์คู่มือและ VCD	1	ดีเยี่ยม	0.801	มาก
20 วัตถุประสงค์มีการกำหนดชัดเจน	1	ดีเยี่ยม	0.808	มาก
21 แนวคิดนี้เป็นวิธีการแก้ปัญหาที่ดี	1	ดีเยี่ยม	0.800	มาก
22 แนวความคิดนี้มีคุณค่าหากนำไปใช้	0.08	ดีเยี่ยม	0.804	มาก
23 การนำแนวความคิดนี้ไปปฏิบัติได้ง่าย	1	ดีเยี่ยม	0.819	มากที่สุด
24 แนวความคิดนี้มีรายละเอียดดีเยี่ยม	1	ดีเยี่ยม	0.811	มากที่สุด
25 โดยรวมแนวคิดนวัตกรรมการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนานี้มีความเหมาะสม	1	ดีเยี่ยม	0.818	มากที่สุด
การประเมินความเป็นไปได้ของนวัตกรรม (Evaluating the Possibility of Innovation)				
26 แนวคิดที่นำเสนอมีองค์ประกอบของการเป็นนวัตกรรม	1	ดีเยี่ยม	0.812	มากที่สุด

ข้อคำถาม	มีความเที่ยงตรง		มีความเชื่อมั่น	
	CVI	แปลผล	(α)	แปลผล
27 โครงการและกิจกรรมการวิจัยและพัฒนา (R&D) นี้สามารถช่วยให้บรรลุเป้าหมายการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ได้	1	ดีเยี่ยม	0.801	มาก
28 ระดับความเสี่ยงของนวัตกรรมจากการวิจัยและพัฒนา (R&D) นี้อยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้	1	ดีเยี่ยม	0.808	มาก
29 องค์กรประกอบทางเทคนิคมีความถูกต้อง	0.08	ดีเยี่ยม	0.801	มาก
30 ผลจากการวิจัยและพัฒนา (R&D) นี้สามารถสร้างเป็นผลิตภัณฑ์และเผยแพร่ได้	1	ดีเยี่ยม	0.802	มาก
31 โดยรวมนวัตกรรมแนวความคิดการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนานี้มีความเป็นไปได้	1	ดีเยี่ยม	0.811	มากที่สุด
S-CVI & Cronbach's Alpha	0.967	ดีเยี่ยม	0.815	มากที่สุด

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาที่ 1 เก็บข้อมูลจากการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) และการใช้เทคนิค NGT (Nominal Group Technique) เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีระดมสมอง แต่ใช้วิธีเขียนแทนวิธีพูด โดยให้เวลาในการเขียน ต่างคนต่างเขียนมาก่อน ถึงวันประชุมระดมสมอง ประธานจะเปิดประเด็นที่ละ 1 ประเด็น และเชิญให้แต่ละคนในกลุ่มนำเสนอสิ่งที่เขียนในประเด็นนั้น ๆ เสนอด้วยการบอกเล่าที่ละคนจนครบทุกคน แล้วจึงสรุป จากนั้นจึงเปิดประเด็นใหม่ จดบันทึก นำเสนอในรูปแบบของความเรียงและตารางแสดงประเด็นจากคำสำคัญ (Cording) ความถี่ และร้อยละ

การศึกษาที่ 2 เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามปลายปิดชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ก่อนการนำไปวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาที่ 3 เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบประเมินตนเอง เกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจ การนำไปใช้ และประเมินความพึงพอใจ ในการทดลองใช้นวัตกรรมการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา หลังใช้นวัตกรรมคู่มือแนวความคิดการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา

การศึกษาที่ 4 เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบประเมินคุณภาพ ความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของนวัตกรรมด้วยการสังเกตการณ์แบบไม่มีส่วนร่วม (Non-Participation Observation)

ของผลิตภัณฑ์นวัตกรรมแนวคิดการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนาซึ่งประกอบด้วยผลิตภัณฑ์นวัตกรรมได้แก่ หนังสือคู่มือ และ VDO บรรยาย

การดำเนินการเก็บข้อมูลคณะผู้วิจัยจะทำหลังได้รับการอนุมัติหนังสือรับรองการวิจัยในมนุษย์แล้วเท่านั้น

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

งานวิจัยนี้ เป็นการวิจัยและพัฒนา โดยใช้การวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed-Method Research) ระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ด้วยระเบียบวิธีวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยใช้การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (confirmatory factor analysis) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ด้วยระเบียบวิธีการวิจัยการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) และการสังเกตการณ์แบบไม่มีส่วนร่วม (Non-Participation Observation) การวิจัยและพัฒนานี้เป็นแนวทางการวิจัยที่มุ่งพัฒนาต้นแบบนวัตกรรม มีวิธีดำเนินการวิจัยแบ่งเป็น 4 ขั้นตอน หลังการเก็บรวบรวมแบบสอบถามที่ได้ตรวจสอบความสมบูรณ์และคัดแยกแล้วจะนำสู่การวิเคราะห์เฉพาะแบบสอบถามที่สมบูรณ์เท่านั้น ด้วยการวิเคราะห์ที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัยด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ โดยแยกวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์และการออกแบบการวิจัยให้สอดคล้องกับการศึกษาทั้ง 4 ระยะดังต่อไปนี้

การศึกษาที่ 1 ใช้ระเบียบวิธีวิจัยคุณภาพเชิงเอกสารและการสนทนากลุ่ม โดยผู้เชี่ยวชาญ 10 รูป/คน โดยศึกษาแนวคิดทฤษฎี จากเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ทำการสังเคราะห์เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดแนวคิด และนำตัวแปรที่ได้เพื่อสร้างแบบจำลองรูปแบบแนวคิดนวัตกรรมการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา การสนทนากลุ่มใช้เทคนิค NGT (Nominal Group Technique) และเครื่องมือคือแบบสัมภาษณ์ ซึ่งผ่านการตรวจสอบดัชนีความตรงตามเนื้อหา (CVI) โดยผู้เชี่ยวชาญ 5 รูป/คน การวิเคราะห์เนื้อหาสำคัญ (Content Analysis) บันทึก เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการบันทึกแบบความเรียงร่วมกับการวาดตาราง วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของเนื้อหาโดยเทคนิคการตรวจสอบสามเส้า (Triangulation) การรวบรวมวิธีการใช้ผู้สังเกต (observer) ทฤษฎี (theory) วิธีการ (methods) และ ข้อมูลเชิงประจักษ์ (empirical material) ที่ซ้ำซ้อนกัน ผสานรูปแบบตรวจสอบสามเส้า ทั้งการเปรียบเทียบและตรวจสอบความแน่นอนของข้อมูล (Data Triangulation) การใช้นักวิจัยหลายคนในสนาม (Multiple Investigator Triangulation) การให้บุคคลต่าง ๆ ที่ไม่ใช่ นักวิจัยทำการทบทวนข้อค้นพบจากการวิเคราะห์ (Reviews Triangulation) การเปรียบเทียบข้อมูลที่ได้มาจากการเก็บข้อมูลหลายวิธีการ (Methods Triangulation) การใช้มุมมองของทฤษฎีต่าง ๆ มาพิจารณาข้อมูลชุดเดียวกัน (Theory Triangulation) และ การใช้สหวิทยา การมาร่วมวาทกรรม อธิบายข้อค้นพบต่าง ๆ

(Interdisciplinary Triangulation) โดยการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ใช้เทคนิค NGT (Nominal Group Technique) จำแนกคำสำคัญ (Coding) จากหัวข้อการสนทนา (Theme) ที่ปรากฏในความคิดเห็นของผู้เข้าร่วมสนทนา และคำนวณค่าความถี่ และวิเคราะห์ความอิ่มตัวของข้อมูล Data Saturation ด้วยค่าร้อยละของคำสำคัญแต่ละคำ

การวิเคราะห์ความอิ่มตัวของข้อมูล Data Saturation (D.S.) จากสูตร $(f/N \times 100)$ (Kanraman & Kaya, 2021) ค่าความถี่และความอิ่มตัวของข้อมูลเป็นร้อยละจากการสนทนากลุ่มที่ใช้เทคนิค Nominal Group Technique (NGT) สามารถใช้การสรุปคำสำคัญ (coding) จากประเด็นที่ได้รับจากผู้เข้าร่วมการสนทนา มีขั้นตอนการวิเคราะห์ ดังนี้ ทำการระบุคำสำคัญ (Coding) โดยสกัดคำสำคัญจากข้อมูลของผู้เข้าร่วมการสนทนากล่าวในแต่ละประเด็น เช่น “ความสำเร็จในชีวิต,” “หลักปัญญา,” “อิทธิบาท 4,” “การตั้งเป้าหมาย,” “การคิดวิเคราะห์,” เป็นต้น นับความถี่ของคำสำคัญ: จำนวนจำนวนครั้งที่คำสำคัญแต่ละคำปรากฏในข้อมูลสนทนา จำนวนร้อยละ: แปลงค่าความถี่เป็นร้อยละโดยเปรียบเทียบกับจำนวนครั้งที่คำสำคัญอื่น ๆ ปรากฏ สรุปความอิ่มตัวของข้อมูล (Data Saturation) แสดงลำดับของคำสำคัญตามค่าร้อยละที่คำนวณได้

การศึกษาที่ 2 ขั้นตอนนี้ ใช้ระเบียบวิธีวิจัยปริมาณเชิงสำรวจ (Survey Research) กลุ่มตัวอย่างจากทั่วประเทศ 400 คน คัดเลือกโดยระบบโควตา (Quota sampling method) 5 ภูมิภาค ๆ ละ 80 คน ได้แก่ 1) เหนือเก็บข้อมูลที่เชียงใหม่ 2) ตะวันออกเฉียงเหนือเก็บข้อมูลที่ร้อยเอ็ด 3) ภาคกลางเก็บข้อมูลที่นครปฐม 4) ภาคตะวันออกเก็บข้อมูลที่จังหวัดชลบุรี 5) ภาคใต้เก็บข้อมูลที่จังหวัดพังงา เครื่องมือที่ใช้คือแบบสอบถาม (Questionnaire) เครื่องมือคือแบบสอบถามปลายปิดชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ (Likert, 1932; South, et al, 2022) จากการนำโมเดลแบบจำลองรูปแบบแนวคิดนวัตกรรมการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนาในการศึกษาระยะที่ 1 มาสร้างแบบสอบถามทำการตรวจสอบเครื่องมือโดยผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน ทำการตรวจสอบเครื่องมือโดยผู้เชี่ยวชาญ 3 รูป/คน เพื่อหาค่าความตรง (validity) โดยการคำนวณหาความเที่ยงตรงของเครื่องมือ (Validity) ด้วยสูตรของ Crocker & Algina (1986) (Santos, et al, 2023) และการหาค่าความเชื่อมั่น (reliability) ของเครื่องมือจากกลุ่มประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการทดลองใช้ (Pilot test) กับกลุ่มเยาวชนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 ราย ทำการหาค่าสัมประสิทธิ์ แอลฟา (α -coefficient) ของครอนบัก (Cronbach, 1990: 204) เก็บข้อมูลและคำนวณวิเคราะห์ประมวลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ โดยยอมรับค่าความเชื่อมั่น Cronbach's alpha ที่ระดับ 0.75 (She L, et al, 2021) เมื่อผ่านการประเมินค่าความเชื่อมั่นแล้วก่อนนำไปเก็บข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น (Descriptive Statistics) ด้วย ค่าเฉลี่ยสูงสุด ค่าต่ำสุด ค่าความคลาดเคลื่อน มาตรฐานสัมประสิทธิ์การกระจายความเบ้ (Skewness) ความโด่ง (Kurtosis) ค่าความเชื่อมั่นของตัวแปร (Reliability)

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ (Kaiser-Meyer-Olkin Measures of Sampling Adequacy: MSA) ตามข้อเสนอของ Kim and Mueller (1978) แสดงค่าที่เหมาะสมว่าจะต้องมีค่ามากกว่าระหว่าง 0.50-0.80 ซึ่งหากมากกว่า ≥ 0.08 ถือว่าดี ค่าปัจจัยการขยายตัวของความแปรปรวน (Variance inflation Factor: VIF) และ ทำการวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้าง (Structural Equation Modeling: SEM) โดยวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้างของปัจจัยที่มีอิทธิพล โดยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่สอง (Second Order Confirmatory Factor Analysis: SOCFA) เพื่อประเมินความเหมาะสมหรือสอดคล้องกลมกลืน (Assessment of Model Fit: AMF) และ การวิเคราะห์สถิติด้วย โปรแกรมสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ SPSS และ AMOS

การศึกษาที่ 3 ใช้ระเบียบวิธีวิจัยรูปแบบการวิจัยเชิงพัฒนา (Developmental Studies) พัฒนาและทดลองใช้นวัตกรรมแนวคิดการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนาวเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้วยการใช้ผลิตภัณฑ์ต้นแบบ (Protocol) กับกลุ่มทดลอง 50 คน 3 กลุ่ม รวมทั้งสิ้น 150 คน จากประชากรผู้เข้าร่วมทั้งหมด 300 คน แบบหลายขั้นตอน (multi-stage sampling) (Berndt, 2020) จากจำนวนผู้เข้าร่วมอบรมเชิงปฏิบัติการค่ายคุณธรรม โดยเบื้องต้นเลือกแบบเจาะจง (purposive sampling) (Campbell, et al, 2020) ในภาคกลาง 3 กลุ่มๆ 50 คน รวมทั้งสิ้น 150 คน โดยการอบรมเชิงปฏิบัติการและทำกิจกรรมกลุ่ม (Chan, 2012) เลือกกลุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) (De Prada Creo, Mareque, & Portela-Pino, 2021) ด้วยความสมัครใจเป็นสำคัญ โดยผู้เข้าร่วมเป็นเยาวชนในเครือข่ายค่ายเยาวชนปฏิบัติธรรม จากภาคกลาง ใช้เครื่องมือคือในการศึกษาได้แก่ แบบประเมินตนเองเกี่ยวกับ ความรู้ ความเข้าใจ การนำไปใช้ และประเมินความพึงพอใจ ซึ่งเป็นแบบประเมินปลายปิดชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ (Likert, 1932; South, et al, 2022) ที่ผ่านการตรวจสอบเครื่องมือโดยผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน เพื่อหาค่าความตรง (validity) โดยการคำนวณหาค่าความเที่ยงตรงของเครื่องมือ (Validity) ด้วยสูตรของ Crocker & Algina (1986) (Santos, et al, 2023) และการหาค่าความเชื่อมั่น (reliability) ของเครื่องมือจากกลุ่มประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการทดลองใช้ (Pilot test) กับกลุ่มเยาวชนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 ราย ทำการหาค่าสัมประสิทธิ์ แอลฟา (α -coefficient) ของครอนบัท (Cronbach, 1990: 204) เก็บข้อมูลและคำนวณด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ การวิเคราะห์สถิติด้วย โปรแกรมสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ SPSS

การศึกษาที่ 4 ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) รูปแบบการวิจัยเชิงประเมินเพื่อการสรุป (Evaluative Research-Summative Type) เป็นการวิจัยประเภทหนึ่งที่ใช้ในการประเมินผลิตภัณฑ์หรือแนวคิด และรวบรวมข้อมูลเพื่อช่วยปรับปรุงการแก้ไขชิ้นงาน การวิจัยเชิงประเมินมีประโยชน์มากมาย รวมถึงการระบุว่าผลิตภัณฑ์ทำงานตามที่ตั้งใจไว้หรือไม่ และเปิดเผยส่วนที่ควรปรับปรุงภายในการแก้ไขชิ้นงานนั้นๆ (Glass, & Ellett, 1980) การประเมินนวัตกรรมแนวคิด

การส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา โดยผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ทำการพิจารณาประเมินคุณภาพ ความเหมาะสม และความเป็นไปได้ ของนวัตกรรมด้วยการสังเกตการณ์แบบไม่มีส่วนร่วม (Non-Participant Observation) (Çirakoğlu, Toksoy, & Reisoğlu, 2022) ของนวัตกรรมแนวคิดการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนาซึ่งประกอบด้วยผลิตภัณฑ์นวัตกรรมได้แก่ หนังสือคู่มือ และ สื่อสร้างสรรค์ VDO บรรยาย โดยใช้แบบประเมินคุณภาพ ความเหมาะสม และความเป็นไปได้ ของนวัตกรรมแนวคิดการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา เพื่อหาค่าความตรง (Validity) โดยการคำนวณหาค่าความเที่ยงตรงของเครื่องมือ (CVI) ด้วยสูตรของ Crocker & Algina (1986) (Santos, et al, 2023) และการหาค่าความเชื่อมั่น (reliability) ของเครื่องมือจากกลุ่มประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการทดลองใช้ (Pilot test) กับกลุ่มผู้เชี่ยวชาญที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 ท่าน ทำการหาค่าสัมประสิทธิ์ แอลฟา (α -coefficient) ของครอนบัค (Cronbach, 1990: 204) เก็บข้อมูลและคำนวณด้วยสถิติที่ใช้วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้วยการวิเคราะห์ปัจจัยร้อยละของเกณฑ์การตรวจสอบคุณสมบัติ (Percentage of Eligibility) จากสูตรคำนวณ Percentage of Eligibility (%) = (Observed score) / (Expected score) x 100% (5) รายงานค่าสถิติด้วยการแสดง ค่าความถี่, ร้อยละ, ทำการเปรียบเทียบระหว่างปัจจัย และแปลผลเชิงคุณภาพการจำแนกระดับของคุณภาพ (Classification of Quality) ตามการจัดระดับความเป็นไปได้ ของนวัตกรรม ประยุกต์จากการศึกษาของ Arifin, & Maharani, (2021)

3.6 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษาที่ 1

สถิติที่ใช้วิเคราะห์ทำโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) ด้วยความเรียง วิเคราะห์ความถี่ (frequency จากการวิเคราะห์หัวข้อ (Theme analysis) โดยรายงานด้วยตารางแสดงเนื้อหาที่เป็นประเด็นสำคัญ และ วิเคราะห์ความอิ่มตัวของข้อมูล Data Saturation ด้วยร้อยละการวิเคราะห์ร่วมกันค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และสรุปโดยการบรรยาย

การศึกษาที่ 2

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น (Descriptive Statistics) ด้วย ค่าเฉลี่ยสูงสุด ค่าต่ำสุด ค่าความคลาดเคลื่อน มาตรฐานสัมประสิทธิ์การกระจายความเบ้ (Skewness) ความโด่ง (Kurtosis) ค่าความเชื่อมั่นของตัวแปร (Reliability) การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ (Kaiser-Meyer-Olkin Measures of Sampling Adequacy: MSA) ตามข้อเสนอของ Kim and Mueller (1978) แสดงค่าที่เหมาะสมว่าจะต้องมีค่ามากกว่าระหว่าง 0.50-0.80 ซึ่งหากมากกว่า ≥ 0.08 ถือว่าดี ค่าปัจจัยการขยายตัวของความแปรปรวน (Variance inflation Factor: VIF) และ

วิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้างของปัจจัยที่มีอิทธิพล โดยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่สอง (Second Order Confirmatory Factor Analysis: SOCFA) เพื่อประเมินความเหมาะสมหรือสอดคล้องกลมกลืน (Assessment of Model Fit: AMF) และ การวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้าง (Structural Equation Modeling: SEM) เพื่อประเมินความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ การวิเคราะห์เส้นทาง และการทดสอบสมมติฐาน โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล เกณฑ์การพิจารณาในการวิเคราะห์ผลลัพธ์ของโมเดลสมการโครงสร้าง การกำหนดค่าทางสถิติเพื่อทดสอบโมเดลสมมติฐานในการยอมรับหรือปฏิเสธ ซึ่งพิจารณาจากค่าตัวชี้วัดความเหมาะสม (Goodness of Fit Indices) เพื่อยืนยันความเหมาะสมของโมเดลสมการโครงสร้างแสดงในตารางที่ 3.8 ดังนี้

ตารางที่ 3.8 การกำหนดค่าทางสถิติเพื่อทดสอบโมเดลสมมติฐานในการยอมรับหรือปฏิเสธ ซึ่งพิจารณาจากค่าตัวชี้วัดความเหมาะสม (Goodness of Fit Indices)

ตัวชี้วัด	เกณฑ์ที่ใช้พิจารณา	อ้างอิง
ค่าองศาอิสระ (DF)	>0.00	Byrne (2005)
ค่า P-value	>0.05	Byrne (2005)
ค่าไควสแควร์สัมพันธ์ (X^2/df)	<2.00	Hair et al (2010)
ค่าดัชนีวัดความกลมกลืน (GFI)	>0.90	Hair et al (2010)
ค่าดัชนีวัดความสอดคล้องกลมกลืนเปรียบเทียบ (CFI)	>0.90	Hair et al (2010)
ค่าดัชนีรากที่สองของค่าเฉลี่ยกำลังสองของส่วนที่เหลือ (RMR)	<0.05	Schumacher & Lomax (2010)
ค่าดัชนีความคลาดเคลื่อนในการประมาณค่าพารามิเตอร์ (RMSEA)	<0.05	Schumacher & Lomax (2010)

การศึกษาที่ 3

สถิติที่ใช้วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวน (Analysis of Variance: ANOVA) แสดง ค่าความถี่, ร้อยละ, ค่าเฉลี่ย (\bar{X}), ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.), F-value, standardized β Coefficients, และ t-tests ทำการเปรียบเทียบระหว่างปัจจัย และทำการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) จากข้อเสนอแนะและทำการปรับปรุงนวัตกรรมจนได้นวัตกรรมที่พร้อมนำเสนอในรูปแบบ หนังสือคู่มือ และ สื่อ VDO บรรยาย

การศึกษาที่ 4

สถิติที่ใช้วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้วยการวิเคราะห์ปัจจัยร้อยละของเกณฑ์การตรวจสอบคุณสมบัติ (Percentage of Eligibility) จากสูตรคำนวณที่ (5)

$$\text{Percentage of Eligibility (\%)} = (\text{Observed score}) / (\text{Expected score}) \times 100\% \quad (5)$$

รายงานค่าสถิติด้วยการแสดง ค่าความถี่, ร้อยละ, ทำการเปรียบเทียบระหว่างปัจจัย และ แปลผลเชิงคุณภาพการจำแนกระดับของคุณภาพ (Classification of Quality) ตามการจัดระดับความเป็นไปได้ของนวัตกรรม ประยุกต์จากการศึกษาของ Arifin, & Maharani, (2021) แสดงในตารางที่ 3.8 และทำการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) จากข้อเสนอแนะและทำการปรับปรุงนวัตกรรมจนได้นวัตกรรมที่พร้อมนำเสนอในรูปแบบ หนังสือคู่มือ และ สื่อ VDO บรรยาย

ตารางที่ 3.9 การประเมินความเป็นไปได้ของนวัตกรรม แปลผลเชิงคุณภาพการจำแนกระดับของคุณภาพ (Classification of Quality)

การจัดระดับความเป็นไปได้ของนวัตกรรม Eligibility Categories of Innovations			
ค่าจำนวนร้อยละ (Number %)	การจัดระดับชั้น (Classification)		
	คุณภาพ	ความเหมาะสม	ความเป็นไปได้
< 2	ไม่มีคุณภาพอย่าง มาก	ไม่มีความเหมาะสม อย่างยิ่ง	ไม่น่าเป็นไปได้ อย่างยิ่ง
21-40	ไม่มีคุณภาพ	ไม่มีความเหมาะสม	ไม่สามารถเป็นไปได้
41-60	พอมีคุณภาพ	พอมีความเหมาะสม	พอเป็นไปได้
61-80	มีคุณภาพสูง	มีความเหมาะสม	มีความเป็นไปได้สูง
81-100	มีคุณภาพสูงมาก	มีความเหมาะสมสูงมาก	มีความเป็นไปได้ สูงมาก

สรุปขั้นตอนการการวิจัยและพัฒนา (R&D) นวัตกรรมแนวคิดการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา ที่มีการเริ่มจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง การกำหนดวัตถุประสงค์ การออกแบบการวิจัยและพัฒนา การสร้างเครื่องมือในการวิจัย การตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัย การเชิญผู้เชี่ยวชาญเข้าร่วมในการวิจัย ทำหนังสือขอเข้าพื้นที่และเก็บข้อมูล การลงพื้นที่เก็บข้อมูล รวบรวมข้อมูล สร้างและพัฒนานวัตกรรม ทดลองใช้ วัสดุประเมินผล ปรับปรุง ตรวจสอบนวัตกรรม รายงานผลการวิจัยและพัฒนานวัตกรรม ดังแผนภาพที่

แผนภาพที่ 3.1 ขั้นตอนการวิจัยและพัฒนา (R&D) นวัตกรรมแนวคิดการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา

สรุปจากระเบียบวิธีที่ได้นำมาใช้และออกแบบการวิจัยและพัฒนา (R&D) ในครั้งนี้สรุปเป็นแผนภาพระเบียบวิธีและการดำเนินการศึกษาโดยคำนึงถึงความสอดคล้องและตอบโจทย์ปัญหาการวิจัยตลอดถึงความสอดคล้องกับสมมติฐาน ที่ได้กำหนดไว้เป็นแนวทางการศึกษาวิจัยครั้งนี้ โดยแบ่งการศึกษาเป็น 4 ระยะ เพื่อพิสูจน์สมมติฐานและถือเอาวัตถุประสงค์การวิจัยเป็นสำคัญ ดังนี้

การศึกษาที่ 1 (Solution 1) ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ด้วยเทคนิค: การสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ใช้เทคนิค NGT (Nominal Group

Technique) มีกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้เชี่ยวชาญ 10 ท่าน คัดเลือกโดยวิธีเจาะจง (Purposive Sampling) ใช้เครื่องมือได้แก่ แบบสัมภาษณ์ไม่มีโครงสร้าง (Non-structured interview Form) การวิเคราะห์เนื้อหาสำคัญ (Content Analysis) (ความเรียง, ตาราง) เทคนิคการตรวจสอบสามเส้า (Triangulation) ด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) และ วิเคราะห์หัวข้อ (Theme analysis) วิเคราะห์ความอิ่มตัวของข้อมูล (Data Saturation) และ สถิติที่ใช้ ได้แก่ %, \bar{X} , S.D., f

การศึกษาที่ 2 (Solution 2) ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ด้วยรูปแบบวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เยาวชนเครือข่ายค่ายปฏิบัติธรรม 400 คน ทั่วประเทศคัดเลือกโดยระบบโควตา (Quota sampling method) 5 ภูมิภาค ๆ ละ 80 คน ได้แก่ 1) เหนือ เชียงใหม่ 2) ตะวันออกเฉียงเหนือ ร้อยเอ็ด 3) ภาคกลาง นครปฐม 4) ภาคตะวันออก ชลบุรี 5) ภาคใต้ พังงา เครื่องมือ ได้แก่ แบบสอบถาม (Questionnaire) 5 Likert Scale การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น (Descriptive Statistics) ด้วย ค่าเฉลี่ยสูงสุด ค่าต่ำสุด ค่าความคลาดเคลื่อน มาตรฐานสัมประสิทธิ์การกระจายความเบ้ (Skewness) ความโด่ง (Kurtosis) ค่าความเชื่อมั่นของตัวแปร (Reliability) วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ Kaiser-Meyer-Olkin Measures of Sampling Adequacy (MSA) และ Variance inflation Factor (VIF) วิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้างของปัจจัยที่มีอิทธิพล Second Order Confirmatory Factor Analysis และ Structural Equation Modeling สถิติที่ใช้ ได้แก่ %, \bar{X} , S.D. Df, p-value, X^2/df , GFI, CFI, RMR, RMSEA

การศึกษาที่ 3 (Solution 3) ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ด้วยรูปแบบการวิจัยเชิงพัฒนา (Developmental Studies) เทคนิคใช้การประชุมเชิงปฏิบัติการและทำกิจกรรมกลุ่ม (Workshop Activities) กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ กลุ่มตัวอย่าง จากเยาวชนเครือข่ายค่ายปฏิบัติธรรมภาคกลาง รวมทั้งสิ้น 150 คน สุ่มแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) เครื่องมือ ได้แก่ แบบประเมินตนเองเกี่ยวกับ ความรู้ ความเข้าใจ การนำไปใช้ และประเมินความพึงพอใจ การวิเคราะห์ใช้ One Way ANOVA และ สถิติที่ใช้ ได้แก่ %, \bar{X} , S.D. F-value, β , t-tests

การศึกษาที่ 4 (Solution 4) ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) รูปแบบการวิจัยเชิงประเมินเพื่อการสรุป (Evaluative Research-Summative Type) ด้วยเทคนิคการสังเกตการณ์แบบไม่มีส่วนร่วม (Non-Participant Observation) กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญ 10 ท่าน คัดเลือกโดยวิธีเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือ ได้แก่ แบบประเมินคุณภาพ ความเหมาะสม และความเป็นไปได้ การวิเคราะห์ใช้ Percentage of Eligibility และแปลผลเชิงคุณภาพการจำแนกระดับของคุณภาพ (Classification of Quality) สถิติที่ใช้ ได้แก่ % ดังแสดงในแผนภาพที่ 3.2 ดังนี้

กรอบแนวคิด นวัตกรรมแนวคิดการส่งเสริม ความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา

Solutions 1 ศึกษาและกำหนดแนวคิดนวัตกรรม การส่งเสริมความต้องการความสำเร็จ ในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา

- ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research)
- เทคนิค: การสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ใช้เทคนิค NGT (Nominal Group Technique)
- กลุ่มตัวอย่าง: ผู้เชี่ยวชาญ 10 ท่าน คัดเลือกโดยวิธีเจาะจง (Purposive Sampling)
- เครื่องมือ: แบบสัมภาษณ์ไม่มีโครงสร้าง (Non-structured interview Form)
- การวิเคราะห์: วิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis), วิเคราะห์หัวข้อ (Theme analysis), วิเคราะห์ความอิ่มตัวของข้อมูล Data Saturation
- สถิติที่ใช้: %, \bar{X} , S.D. f

Solutions 2 วิเคราะห์โมเดลประกอบเชิงยืนยัน และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการส่งเสริม ความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วย ปัญญาและหลักพุทธศาสนาประยุกต์ใช้ การวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้าง

- ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research)
- รูปแบบวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research)
- กลุ่มตัวอย่าง: เยาวชนเครือข่ายค่ายปฏิบัติธรรม 400 คนทั่วประเทศคัดเลือกโดยระบบโควตา (Quota sampling method) 5 ภูมิภาค ๆ ละ 80 คน ได้แก่ 1) เหนือ (เชียงใหม่) 2) ตะวันออกเฉียงเหนือ (ร้อยเอ็ด) 3) ภาคกลาง (นครปฐม) 4) ภาคตะวันออก (ชลบุรี) 5) ภาคใต้ (พังงา)
- เครื่องมือ: แบบสอบถาม (Questionnaire) 5 Likert Scale
- การวิเคราะห์: Descriptive Statistics, MSA, VIF, SOCPA, AMF, SEM
- สถิติที่ใช้: %, \bar{X} , S.D. Df, p-value, X^2/df , GFI, CFI, RMR, RMSEA

Solutions 3 พัฒนาและทดลองใช้นวัตกรรม แนวคิดการส่งเสริมความต้องการ ความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและ หลักพุทธศาสนา

- ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research)
- รูปแบบการวิจัยเชิงพัฒนา (Developmental Studies)
- เทคนิค: การประชุมเชิงปฏิบัติการและทำกิจกรรมกลุ่ม (Workshop Activities)
- กลุ่มตัวอย่าง: กลุ่มตัวอย่าง จากเยาวชนเครือข่ายค่ายปฏิบัติธรรมภาคกลาง รวมทั้งสิ้น 150 คน สุ่มแบบบังเอิญ (Accidental Sampling)
- เครื่องมือ: แบบประเมินตนเองเกี่ยวกับ ความรู้ ความเข้าใจ การนำไปใช้ และประเมินความพึงพอใจ
- การวิเคราะห์: ANOVA
- สถิติที่ใช้: %, \bar{X} , S.D. F-value, β , t-tests

Solutions 4 ประเมินนวัตกรรมแนวคิด การส่งเสริมความต้องการ ความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญา และหลักพุทธศาสนา

- ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research)
- รูปแบบการวิจัยเชิงประเมินเพื่อการสรุป (Evaluative Research-Summative Type)
- เทคนิค: การสังเกตการณ์แบบไม่มีส่วนร่วม (Non-Participant Observation)
- กลุ่มตัวอย่าง: ผู้เชี่ยวชาญ 10 ท่าน คัดเลือกโดยวิธีเจาะจง (Purposive Sampling)
- เครื่องมือ: แบบประเมินคุณภาพ ความเหมาะสม และความเป็นไปได้
- การวิเคราะห์: Percentage of Eligibility %, f

**ผลิตภัณฑ์นวัตกรรม: หนังสือคู่มือ และ VDO บรรยาย
แนวคิดการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา**

แผนภาพที่ 3.2 กรอบแนวคิดและวิธีดำเนินการวิจัยนวัตกรรมแนวคิดการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา

3.6 สรุป

งานวิจัยนี้ เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) (McGriff, 2008; Sari, et al, 2022; Wicaksana, Lukman, & Siburian, 2021) โดยใช้การวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed-Method Research) ระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ด้วยระเบียบวิธีวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยใช้การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (confirmatory factor analysis) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ด้วยระเบียบวิธีการวิจัยการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) และการสังเกตการณ์แบบไม่มีส่วนร่วม (Non-Participation Observation) การวิจัยและพัฒนานี้เป็นแนวทางการวิจัยที่มุ่งพัฒนาต้นแบบนวัตกรรม อันหมายถึง การนำความรู้หรือความเข้าใจมาพัฒนาเป็นสิ่งสร้างสรรค์ภูมิปัญญาใหม่ เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ ตอบสนองความต้องการของผู้ใช้และสังคม มีการศึกษาค้นคว้าอย่างเป็นระบบ มุ่งพัฒนาทางเลือก หรือวิธีการใหม่ๆ เพื่อใช้ในการยกระดับคุณภาพงานหรือคุณภาพชีวิต รวมถึงเป็นการวิจัยเชิงทดลองที่มีมีการพัฒนาต้นแบบนวัตกรรม (สื่อ/สิ่งประดิษฐ์ หรือวิธีการ) และมีการทดลองใช้ เพื่อตรวจสอบคุณภาพในเชิงประจักษ์ โดยผลลัพธ์จากการวิจัยและพัฒนา เป็นผลการวิจัยที่ได้รับการทดสอบยืนยัน ในคุณภาพที่สามารถนำไปเผยแพร่ในวงกว้างต่อไปได้ผ่านมุมมองของผู้เชี่ยวชาญ การวิจัยแบบผสมวิธีได้กำหนดวงกรอบแนวทางการวิจัยและพัฒนาไว้ 4 ระยะ ได้แก่ การศึกษาระยะที่ 1 ศึกษาปัจจัย ในการสร้างและพัฒนานวัตกรรมแนวคิดการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา การศึกษาระยะที่ 2 วิเคราะห์โมเดลประกอบเชิงยืนยันและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนาประยุกต์ใช้ผลการวิเคราะห์ โมเดลสมการโครงสร้าง ทำการสร้างสื่อหนังสือคู่มือ และ VDO การศึกษาระยะที่ 3 การทดสอบ การใช้นวัตกรรมแนวคิดการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา การศึกษาระยะที่ 4 ประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของนวัตกรรมแนวคิดการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

การศึกษาระยะที่ 1 (Research-1) ศึกษาปัจจัยในการสร้างและพัฒนานวัตกรรมแนวคิดการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา

ใช้ระเบียบวิธีวิจัยคุณภาพเชิงเอกสารและการสนทนากลุ่ม โดยผู้เชี่ยวชาญ 10 ท่าน โดยศึกษาแนวคิดทฤษฎี จากเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ทำการสังเคราะห์เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดและนำตัวแปรที่ได้เพื่อสร้างแบบจำลองรูปแลนำประเด็นสำคัญมาสู่การถกเถียง ของแนวคิดนวัตกรรมการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา การสนทนากลุ่มใช้เทคนิคกลุ่มในนาม (Nominal group technique-NGT) (Olsen, J. (2019) และเครื่องมือคือแบบคำถามผ่านการตรวจสอบดัชนีความตรงตามเนื้อหา (CVI) โดยผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน หาค่าความตรง (Validity) โดยการคำนวณหาค่าความเที่ยงตรงของเครื่องมือ (CVI) ด้วยสูตรของ Crocker &

Algina (1986) (Santos, et al, 2023) การวิเคราะห์เนื้อหาสำคัญ (Content Analysis) และหาค่าความเชื่อมั่นตัวของข้อมูล บันทึกลง เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการบันทึกแบบความเรียงร่วมกับการวาดตาราง วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของเนื้อหาโดยเทคนิคการตรวจสอบสามเส้า (Triangulation) การรวบรวมวิธีการใช้ผู้สังเกต (observer) ทฤษฎี (theory) วิธีการ (methods) และ ข้อมูลเชิงประจักษ์ (empirical material) ที่ซ้ำซ้อนกัน ผสานรูปแบบตรวจสอบสามเส้า ทั้งการเปรียบเทียบและตรวจสอบความแน่นอนของข้อมูล (Data Triangulation) และใช้นักวิจัยหลายคนในสนาม (Multiple Investigator Triangulation) (Noble & Heale, 2019) การให้บุคคลต่าง ๆ ที่ไม่ใช่ นักวิจัยทำการทบทวนข้อค้นพบจากการวิเคราะห์ (Reviews Triangulation) การเปรียบเทียบข้อมูลที่ได้มาจากการเก็บข้อมูลหลายวิธีการ (Methods Triangulation) การใช้มุมมองของทฤษฎีต่าง ๆ มาพิจารณาข้อมูลชุดเดียวกัน (Theory Triangulation) และ การใช้สหวิทยา การมาร่วมวาทกรรมอธิบายข้อค้นพบต่าง ๆ (Interdisciplinary Triangulation) โดยการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ขั้นตอนวิเคราะห์สุดท้ายคือทำการวิเคราะห์ความเนื้อหา (Content analysis) และวิเคราะห์ความถี่ จากการวิเคราะห์หัวข้อ (Theme analysis) โดยรายงานค่าความถี่ (frequency) โดยรายงานค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เพื่อตรวจสอบต้นฉบับ (Protocol) นวัตกรรมผลิตภัณฑ์ขั้นตอนนี้คือต้นแบบแบบจำลองรูปแบบแนวคิดนวัตกรรมการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา

การศึกษาระยะที่ 2 (Research-2) วิเคราะห์โมเดลประกอบเชิงยืนยันและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนาประยุกต์ใช้ผลการวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้าง

ใช้ระเบียบวิธีวิจัยปริมาณเชิงสำรวจ (Survey Research) กลุ่มตัวอย่างจากทั่วประเทศ 400 คน คัดเลือกโดยระบบโควตา (Quota sampling method) 5 ภูมิภาค ๆ ละ 80 คน ได้แก่ 1) เหนือ เก็บข้อมูลที่เชียงใหม่ 2) ตะวันออกเฉียงเหนือเก็บข้อมูลที่ร้อยเอ็ด 3) ภาคกลางเก็บข้อมูลที่นครปฐม 4) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือเก็บข้อมูลที่จังหวัดชลบุรี 5) ภาคใต้เก็บข้อมูลที่จังหวัดพังงา เครื่องมือที่ใช้คือแบบสอบถาม (Questionnaire) เครื่องมือคือแบบสอบถามปลายปิดชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ (Likert, 1932; South, et al, 2022) จากการนำโมเดลแบบจำลองรูปแบบแนวคิดนวัตกรรมการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนาในการศึกษาระยะที่ 1 มาสร้างแบบสอบถามทำการตรวจสอบเครื่องมือโดยผู้เชี่ยวชาญ 5 รูป/คน ทำการตรวจสอบเครื่องมือโดยผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน เพื่อการคำนวณหาความเที่ยงตรงของเครื่องมือ (Validity) โดยการคำนวณหาความเที่ยงตรงของเครื่องมือ (CVI) ด้วยสูตรของ Crocker & Algina (1986) (Santos, et al, 2023) ในการทดสอบแบบประเมินฉบับปรับปรุงและการหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ทำการหาค่าสัมประสิทธิ์ แอลฟา (α -coefficient) ของครอนบาค (Cronbach, 1990:

204) ด้วยการทดลองใช้ (pilot test) กับกลุ่มเยาวชนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 ราย เก็บข้อมูลและคำนวณด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ โดยยอมรับค่าความเชื่อมั่น Cronbach's alpha ที่ระดับ 0.70 (She L, et al, 2021) ก่อนนำไปเก็บข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น (Descriptive Statistics) ด้วย ค่าเฉลี่ยสูงสุด ค่าต่ำสุด ค่าความคลาดเคลื่อน มาตรฐานสัมประสิทธิ์การกระจายความเบ้ (Skewness) ความโด่ง (Kurtosis) ค่าความเชื่อมั่นของตัวแปร (Reliability) วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ (Kaiser-Meyer-Olkin Measures of Sampling Adequacy: MSA) ตามข้อเสนอของ Kim and Mueller (1978) แสดงค่าที่เหมาะสมว่าจะต้องมีค่ามากกว่าระหว่าง 0.50-0.80 ซึ่งหากมากกว่า ≥ 0.08 ถือว่าดี ค่าปัจจัยการขยายตัวของความแปรปรวน (Variance inflation Factor: VIF) และ วิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้างของปัจจัยที่มีอิทธิพล โดยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่สอง Second Order Confirmatory Factor Analysis เพื่อประเมินความเหมาะสมหรือสอดคล้องกลมกลืน (Assessment of Model Fit) และ การวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้าง (Structural Equation Modeling: SEM) เพื่อประเมินความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ การวิเคราะห์เส้นทาง และการทดสอบสมมติฐาน โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาระยะที่ 3 (Development) พัฒนาและทดลองใช้นวัตกรรมแนวคิดการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา

กระบวนการย่อยที่ 1 ขั้นตอนการพัฒนานวัตกรรมแนวคิดการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนาที่ผ่านการทำวิจัยในการศึกษาระยะที่ 1 และ ที่ 2 ทั้งการวิจัยเชิงคุณภาพและวิจัยเชิงปริมาณ ผลของการวิจัยทั้งสองถูกนำมาทำการพัฒนานวัตกรรมแนวคิด และได้สร้างผลิตภัณฑ์ที่สามารถนำไปใช้ในการอบรมเชิงปฏิบัติการ ได้แก่ คู่มือแนวคิดการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา และ VCD โดยการทำงานร่วมกันของทีมวิจัยและเครือข่ายพระวิทยากรอบรมศีลธรรม

กระบวนการย่อยที่ 2 ขั้นตอนการนำไปใช้ โดยนำไปทดลองใช้ในการอบรมเชิงปฏิบัติการควบคู่กับการใช้ผลิตภัณฑ์ต้นแบบ (Protocol) กับกลุ่มทดลอง 50 คน 3 กลุ่ม รวมทั้งสิ้น 150 คน จากประชากรผู้เข้าร่วมทั้งหมด 300 คน แบบหลายขั้นตอน (multi-stage sampling) (Berndt, 2020) จากจำนวนผู้เข้าร่วมอบรมเชิงปฏิบัติการค่ายคุณธรรม โดยเบื้องต้นเลือกแบบเจาะจง (purposive sampling) (Campbell, et al, 2020) ในภาคกลาง 3 กลุ่มๆ 50 คน รวมทั้งสิ้น 150 คน โดยการอบรมเชิงปฏิบัติการและทำกิจกรรมกลุ่ม (Chan, 2012) เลือกกลุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) (De Prada Creo, Mareque, & Portela-Pino, 2021) ด้วยความสมัครใจเป็นสำคัญ โดยผู้เข้าร่วมเป็นเยาวชนในเครือข่ายค่ายเยาวชนปฏิบัติธรรม จากภาคกลาง ใช้เครื่องมือคือในการศึกษาได้แก่ แบบประเมินตนเองเกี่ยวกับ ความรู้ ความเข้าใจ การนำไปใช้ และประเมิน

ความพึงพอใจ ซึ่งเป็นแบบประเมินปลายปิดชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ (Likert, 1932; South, et al, 2022) ที่ผ่านการตรวจสอบเครื่องมือโดยผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน เพื่อการคำนวณหาค่าความเที่ยงตรงของเครื่องมือ (Validity) โดยการคำนวณหาค่าความเที่ยงตรงของเครื่องมือ (CVI) ด้วยสูตรของ Crocker & Algina (1986) (Santos, et al, 2023) ในการทดสอบแบบประเมินฉบับปรับปรุงและการหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ทำการหาค่าสัมประสิทธิ์ แอลฟา (α -coefficient) ของครอนบัก (Cronbach, 1990: 204) ด้วยการทดลองใช้ (pilot test) กับกลุ่มเยาวชนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 ราย เก็บข้อมูลและคำนวณด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ โดยยอมรับค่าความเชื่อมั่น Cronbach's alpha ที่ระดับ 0.70 (She L, et al, 2021) เมื่อผ่านการประเมินค่าความเชื่อมั่นแล้วก่อนนำไปเก็บข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น (Descriptive Statistics) ด้วย ค่าเฉลี่ยสูงสุด ค่าต่ำสุด ค่าความคลาดเคลื่อน มาตรฐานสัมประสิทธิ์การกระจายความเบ้ (Skewness) ความโด่ง (Kurtosis) ค่าความเชื่อมั่นของตัวแปร (Reliability) เก็บข้อมูลหลังการใช้งานนวัตกรรมคู่มือแนวทางการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา และรับชม VCD เพื่อวิเคราะห์การประเมินตนเองเกี่ยวกับ ความรู้ ความเข้าใจ การนำไปใช้ และประเมินความพึงพอใจ วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้วยการวิเคราะห์ปัจจัย (Analysis of variance: ANOVA) แสดงค่าความถี่, ร้อยละ, ค่าเฉลี่ย (\bar{X}), ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.), F-value, standardized β Coefficients, และ t-tests ทำการเปรียบเทียบระหว่างปัจจัย และทำการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) จากข้อเสนอแนะและทำการปรับปรุงนวัตกรรมจนได้นวัตกรรมที่พร้อมนำเสนอในรูปแบบหนังสือคู่มือ และ สื่อ VDO บรรยาย

การศึกษาระยะที่ 4 (Evaluation) ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Quantitative Reserach) รูปแบบการวิจัยเชิงประเมินเพื่อการสรุป (Evaluative Research-Summative Type) (Glass, & Ellett, 1980) ประเมินนวัตกรรมแนวทางการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา ในขั้นตอนนี้ที่วิจัยได้เชิญผู้เชี่ยวชาญ 10 ท่าน ทำการพิจารณาความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของนวัตกรรมด้วยการสังเกตการณ์แบบไม่มีส่วนร่วม (Non-Participant Observation) (Çirakoğlu, Toksoy, & Reisoğlu, 2022) ของนวัตกรรมแนวทางการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนาซึ่งประกอบด้วยผลิตภัณฑ์นวัตกรรมได้แก่ หนังสือคู่มือ และ VDO บรรยายโดยใช้แบบประเมินคุณภาพ ความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของนวัตกรรมแนวทางการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา เพื่อหาค่าความตรง (Validity) โดยการคำนวณหาค่าความเที่ยงตรงของเครื่องมือ (CVI) ด้วยสูตรของ Crocker & Algina (1986) (Santos, et al, 2023) และการหาค่าความเชื่อมั่น (reliability) ของเครื่องมือจากกลุ่มประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการทดลองใช้ (Pilot test) กับกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ

ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 ท่าน ทำการหาค่าสัมประสิทธิ์ แอลฟา (α -coefficient) ของครอนบัค (Cronbach, 1990: 204) เก็บข้อมูลและคำนวณด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ สถิติที่ใช้วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้วยการวิเคราะห์ปัจจัยร้อยละของเกณฑ์การตรวจสอบคุณสมบัติ (Percentage of Eligibility) รายงานค่าสถิติด้วยการแสดง ค่าความถี่ และ ร้อยละ และแปลผลเชิงคุณภาพการจำแนกระดับของคุณภาพ (Classification of Quality) ตามการจัดระดับความเป็นไปได้ของนวัตกรรม ประยุกต์จากการศึกษาของ Arifin, & Maharani, (2021)

สรุปกรอบแนวคิดการวิจัยนวัตกรรมแนวคิดการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนาในตารางที่ 3.10

ตารางที่ 3.10 สรุปกรอบแนวคิดการวิจัย

ประเด็น	เป้าหมาย	ตัวชี้วัดโครงการ	เครื่องมือ	การวิเคราะห์
ศึกษาปัจจัยในการสร้างและพัฒนาแนวคิดนวัตกรรม การส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา	สร้างรูปแบบนวัตกรรมต้นแบบ แนวคิดการส่งเสริมความต้องการ ความสำเร็จในชีวิต ด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา	รูปแบบนวัตกรรม ต้นแบบแนวคิดการส่งเสริมความต้องการ ความสำเร็จในชีวิต ด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา	-ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) -เทคนิค: การสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ใช้เทคนิค NGT (Nominal Group Technique) -กลุ่มตัวอย่าง: ผู้เชี่ยวชาญ 10 ท่าน คัดเลือกโดยวิธีเจาะจง (Purposive Sampling) -เครื่องมือ: แบบสัมภาษณ์ไม่มีโครงสร้าง (Non-structured interview Form)	1. วิเคราะห์เนื้อหาสำคัญ (Content Analysis) (ความเรียง, ตาราง) เทคนิค การตรวจสอบสามเส้า (Triangulation) 2. วิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) และ วิเคราะห์หัวข้อ (Theme analysis) 3. วิเคราะห์ความอิ่มตัวของข้อมูล (Data Saturation) แนวคิดการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา 4. สถิติที่ใช้: ความถี่ (f), ความอิ่มตัวของข้อมูล (D.S. = %)
วิเคราะห์โมเดลประกอบเชิงยืนยัน และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญา	ยืนยัน และตรวจสอบโมเดล โครงสร้างของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการส่งเสริมความต้องการ ความสำเร็จ	ผลการยืนยัน และตรวจสอบปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการส่งเสริมความต้องการ ความสำเร็จในชีวิต ด้วยปัญญาและหลัก	-ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) -รูปแบบวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) -กลุ่มตัวอย่าง: เยาวชนเครือข่าย ค่ายปฏิบัติธรรม 400 คน ทั่ว	1. วิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น (Descriptive Statistics) ด้วย ค่าเฉลี่ยสูงสุด ค่าต่ำสุด ค่าความคลาดเคลื่อน มาตรฐาน สัมประสิทธิ์การกระจายความเบ้ (Skewness) ความโด่ง (Kurtosis) ค่าความเชื่อมั่นของตัวแปร (Reliability)

ประเด็น	เป้าหมาย	ตัวชี้วัดโครงการ	เครื่องมือ	การวิเคราะห์
และหลักพุทธศาสนา ประยุกต์ใช้ผลการ วิเคราะห์โมเดล สมการโครงสร้าง	ในชีวิตด้วยปัญญา และหลักพุทธศาสนา ประยุกต์ใช้ผลการ วิเคราะห์โมเดล สมการโครงสร้าง	พุทธศาสนา ประยุกต์ใช้ผลการ วิเคราะห์โมเดลสมการ โครงสร้าง	ประเทศคัดเลือกโดยระบบโควตา (Quota sampling method) 5 ภูมิภาค ๆ ละ 80 คน ได้แก่ 1) เหนือ เชียงใหม่ 2) ตะวันออกเฉียงเหนือ ร้อยเอ็ด 3) ภาคกลาง นครปฐม 4) ภาค ตะวันออก ชลบุรี 5) ภาคใต้ พังงา -เครื่องมือ: แบบสอบถาม (Questionnaire) 5 Likert Scale	2. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร สังเกตได้ -Kaiser-Meyer-Olkin Measures of Sampling Adequacy (MSA) -Variance inflation Factor (VIF) 3. วิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้างของ ปัจจัยที่มีอิทธิพล -Second Order Confirmatory Factor Analysis (CFA) -Structural Equation Modeling 4. สถิติที่ใช้: %, Mean, S.D. Df, p- value, X^2/df , GFI, CFI, RMR, RMSEA
พัฒนาและทดลองใช้ นวัตกรรมแนวคิด การส่งเสริมความ ต้องการความสำเร็จ ในชีวิตด้วยปัญญา และหลักพุทธศาสนา	ได้พัฒนาและทดลอง ใช้ต้นแบบนวัตกรรม แนวคิดการส่งเสริม ความต้องการ ความสำเร็จในชีวิต	ผลการพัฒนาทดลอง ใช้นวัตกรรมแนวคิด การส่งเสริมความ ต้องการความสำเร็จใน ชีวิตด้วยปัญญาและ หลักพุทธศาสนา	-ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) -รูปแบบการวิจัยเชิงพัฒนา (Developmental Studies)	1. การวิเคราะห์: ANOVA 2. สถิติที่ใช้: %, Mean, S.D. F-value, β , t-tests

ประเด็น	เป้าหมาย	ตัวชี้วัดโครงการ	เครื่องมือ	การวิเคราะห์
	ด้วยปัญญาและหลัก พุทธศาสนา		-เทคนิค: การประชุมเชิง ปฏิบัติการและทำกิจกรรมกลุ่ม (Workshop Activities) -กลุ่มตัวอย่าง: กลุ่มตัวอย่าง จาก เยาวชนเครือข่ายค่ายปฏิบัติธรรม ภาคกลาง รวมทั้งสิ้น 150 คน สุ่ม แบบบังเอิญ (Accidental Sampling) -เครื่องมือ: แบบประเมินตนเอง เกี่ยวกับ ความรู้ ความเข้าใจ การ นำไปใช้ และประเมินความพึง พอใจ	
ประเมินนวัตกรรม แนวคิดการส่งเสริม ความต้องการ ความสำเร็จในชีวิต ด้วยปัญญาและหลัก พุทธศาสนา	ได้นวัตกรรมแนวคิด การส่งเสริมความ ต้องการความสำเร็จ ในชีวิตด้วยปัญญา และหลักพุทธศาสนา	ผ่านการประเมิน นวัตกรรมแนวคิดการ ส่งเสริมความต้องการ ความสำเร็จในชีวิต ด้วยปัญญาและหลัก พุทธศาสนา	-ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) -รูปแบบการวิจัยเชิงประเมินเพื่อ การสรุป (Evaluative Research- Summative Type)	1. การวิเคราะห์: Percentage of Eligibility 2. สถิติที่ใช้ ร้อยละ (%), ความถี่ (f)

ประเด็น	เป้าหมาย	ตัวชี้วัดโครงการ	เครื่องมือ	การวิเคราะห์
	ที่พร้อมใช้งานและ เผยแพร่		-เทคนิค: การสังเกตการณ์แบบไม่ มีส่วนร่วม (Non-Participant Observation) -กลุ่มตัวอย่าง: ผู้เชี่ยวชาญ 10 ท่าน คัดเลือกโดยวิธีเจาะจง (Purposive Sampling) -เครื่องมือ: แบบประเมินคุณภาพ ความเหมาะสม และความเป็นไป ได้	
<p style="text-align: center;"> ผลิตภัณฑ์นวัตกรรมแนวคิดการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา ประยุกต์ใช้การวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้าง -หนังสือคู่มือ - สื่อ VDO บรรยาย </p>				

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง “นวัตกรรมแนวคิดการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา ประยุกต์ใช้การวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้าง : Innovation of Concept Promoting Self-Actualization Need Through Intellection and Buddhist Principles Applicate the Structural Equation Modeling Analysis” มุ่งทำการศึกษาเพื่อศึกษาปัจจัยในการสร้างและพัฒนานวัตกรรมแนวคิดการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา เพื่อวิเคราะห์โมเดลประกอบเชิงยืนยันและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนาประยุกต์ใช้ผลการวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้าง เพื่อประเมินผลการทดลองใช้นวัตกรรมแนวคิดการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา เพื่อประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของนวัตกรรมแนวคิดการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา โดยบทนี้แบ่งการวิเคราะห์เป็น 4 ประเด็นหัวข้อหลัก ได้แก่

1) ผลการวิเคราะห์เนื้อหาสำคัญ (Content Analysis) เพื่อตอบวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 1 เพื่อศึกษาปัจจัยในการสร้างและพัฒนานวัตกรรมแนวคิดการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา

2) ผลการวิเคราะห์โมเดลประกอบเชิงยืนยันและปัจจัยที่มีอิทธิพล เพื่อตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 คือ เพื่อวิเคราะห์โมเดลประกอบเชิงยืนยันและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนาประยุกต์ใช้ผลการวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้าง ของ CFA

3) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตอบวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 3 คือ เพื่อประเมินผลการทดลองใช้นวัตกรรมแนวคิดการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา

4) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตอบวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 4 คือ เพื่อประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของนวัตกรรมแนวคิดการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา

การวิเคราะห์ข้อมูล

โครงการวิจัยนี้ออกแบบการวิจัยเป็นแบบผสมวิธี (Mixed-Method Research) ระหว่างการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed-Method Research) ระหว่างการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative

Research) และการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) (Taherdoost, 2022) ด้วยระเบียบวิธีการวิจัยการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) (Almalki, 2016) แล้วทำการวิจัยด้วยระเบียบวิธีเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ด้วยวิธีการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยใช้การวิจัยเชิงสาเหตุ (Causal Relationship Research) ประกอบด้วยตัวแปรในการศึกษาหลัก 3 ตัวแปร ได้แก่ ความต้องการความสำเร็จ ปัญหา และหลักพระพุทธศาสนา ของเยาวชนในประเทศไทยในการสร้างโมเดลสมการโครงสร้างความสัมพันธ์ ประกอบไปด้วยโมเดลการวัดสำหรับตัวแปร (Measurement Model) และโมเดลสมการโครงสร้าง (Structural Equation Model: SEM)

เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์การวิจัยคณะผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานไว้ดังนี้ ได้กำหนดสมมติฐานในการวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดโจทย์ในการวิจัยไว้ 4 ประเด็นสำคัญได้แก่ Hypothesis 1: ปัจจัยในการสร้างและพัฒนานวัตกรรมแนวคิดการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา Hypothesis 2: ผลการวิเคราะห์โมเดลประกอบเชิงยืนยันและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนาโดยประยุกต์ใช้ผลการวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้าง H2-1: วิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของปัจจัยความต้องการความสำเร็จในชีวิต ปัญญาและหลักพุทธศาสนา มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ H2-2: โมเดลสมการโครงสร้างของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนาของเยาวชนในประเทศไทยจาก 5 ภูมิภาค H2-2a: ความต้องการความสำเร็จในชีวิตมีอิทธิพลทางตรงต่อการพัฒนาปัญญา H2-2b: ความต้องการความสำเร็จในชีวิตมีอิทธิพลทางตรงต่อหลักพระพุทธศาสนา (อิทธิบาท 4) H2-2c: ปัญญามีอิทธิพลทางตรงต่อหลักพระพุทธศาสนา Hypothesis 3: ผลการประเมินการใช้นวัตกรรมแนวคิดการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา Hypothesis 4: ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้นวัตกรรมแนวคิดการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา การวิจัยและพัฒนาเป็นแนวทางการวิจัยที่มุ่งพัฒนาต้นแบบนวัตกรรม อันหมายถึง การนำความรู้หรือความเข้าใจมาพัฒนาเป็นสิ่งสร้างสรรค์ภูมิปัญญาใหม่ เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ตอบสนองความต้องการของผู้ใช้และสังคมโดยจะมีการศึกษาเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนาเป็นสำคัญ

กลุ่มประชากรในการศึกษาพัฒนาและวิจัยครั้งนี้ทำการแบ่งการศึกษาออกเป็น 4 ระยะ การศึกษา รวมทั้งสิ้น 20,360 ท่าน โดยมีการเก็บตัวอย่างจากกลุ่มตัวอย่างที่ได้แบ่งตามระยะของการศึกษา 4 ระยะ ประกอบด้วย การศึกษาระยะที่ 1 ผู้เชี่ยวชาญ นักวิชาการ ด้านปัญญา ด้านศาสนา ด้านการสอนการดำเนินชีวิต (การแนะแนว) ด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ 30 รูป/คน

การศึกษาระยะที่ 2 กลุ่มเยาวชนที่เป็นเครือข่ายของค่ายคุณธรรมทั่วประเทศ มีสมาชิกประมาณ 20,000 คน การศึกษาระยะที่ 3 กลุ่มเยาวชนผู้เข้าร่วมอบรมค่ายคุณธรรมจากภาคกลาง 3 กลุ่ม ประมาณ 300 คน การศึกษาระยะที่ 4 กลุ่มผู้เชี่ยวชาญนักวิชาการ ด้านปัญญา ด้านศาสนา ด้านการสอนการดำเนินชีวิต (การแนะแนว) ด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ 30 รูป/คน

กลุ่มตัวอย่างและผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการศึกษาระยะนี้มีจำนวนทั้งสิ้น 563 รูป/คน แบ่งตามระยะของการศึกษา 4 ระยะ ดังต่อไปนี้ การศึกษาระยะที่ 1 ผู้เชี่ยวชาญ นักวิชาการ ด้านปัญญา ด้านศาสนา ด้านการสอนการดำเนินชีวิต (การแนะแนว) ด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ 10 รูป/คน ได้โดยการสุ่มแบบเจาะจงและคัดเลือกจากคุณสมบัติเฉพาะที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย (Campbell, et al, 2020) มีความเชี่ยวชาญในการกำหนดตัวแปรและออกแบบแนวความคิดการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา การศึกษาระยะที่ 2 กลุ่มเยาวชนที่เป็นเครือข่ายของค่ายคุณธรรม 5 ภูมิภาค จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 400 รูป/คน คัดเลือกโดยระบบโควตา (Quota sampling method) 5 ภูมิภาค ๆ ละ 80 รูป/คน ได้แก่ 1) เหนือเก็บข้อมูลที่เชียงใหม่ 2) ตะวันออกเฉียงเหนือเก็บข้อมูลที่ร้อยเอ็ด 3) ภาคกลางเก็บข้อมูลที่นครปฐม 4) ภาคตะวันออกเก็บข้อมูลที่จังหวัดชลบุรี 5) ภาคใต้เก็บข้อมูลที่จังหวัดพังงา การศึกษาระยะที่ 3 กลุ่มเยาวชนที่เข้าร่วมอบรมเชิงปฏิบัติการค่ายคุณธรรมจากภาคกลาง 3 กลุ่มๆ 50 รูป/คน รวมทั้งสิ้น 150 รูป/คน โดยการอบรมเชิงปฏิบัติการและทำกิจกรรมกลุ่ม (Chan, 2012) เลือกกลุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) (De Prada Creo, Mareque, & Portela-Pino, 2021) ด้วยความสมัครใจเป็นสำคัญ โดยผู้เข้าร่วมเป็นเครือข่ายค่ายเยาวชนปฏิบัติธรรม จากภาคกลาง ด้วยความสมัครใจเป็นสำคัญ การศึกษาระยะที่ 4 กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้เชี่ยวชาญนักวิชาการ ด้านพุทธศาสนาและปรัชญา ด้านศึกษาศาสตร์ ด้านสังคมศาสตร์ (การแนะแนว) ด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ และด้านจิตวิทยา ด้านนวัตกรรม จำนวน 3 รูป/คน คัดเลือกโดยวิธีเจาะจง (Purposive Sampling) (Campbell, et al, 2020) เป็นการเลือกกลุ่มที่ผู้วิจัยใช้เหตุผลในการ เลือกเพื่อความเหมาะสมในการวิจัย

เครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ได้สร้างให้เหมาะสมกับการศึกษาประกอบด้วย เครื่องมือในการวิจัยทั้ง 4 ได้ทำการตรวจสอบหาค่าดัชนีความเที่ยงตรงของเนื้อหา (CVI) (Santos, et al, 2023) โดยผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน หาค่าความเที่ยงตรง ที่ระดับ S-CVI และค่าความเชื่อมั่น (Reliability) (Cronbach's alpha) ทำการทดลองใช้ (pilot test) กับกลุ่มผู้เชี่ยวชาญที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 ราย เก็บข้อมูลและคำนวณด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ โดยยอมรับค่าความเชื่อมั่น Cronbach's alpha ทั้งฉบับทำการปรับปรุงก่อนการนำไปใช้จริง การเก็บข้อมูลแบ่งเป็น 4 ระยะ การศึกษา ได้แก่ การศึกษาที่ 1 เก็บข้อมูลจากการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) และ

การใช้เทคนิค NGT (Nominal Group Technique) เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีระดมสมอง แต่ใช้วิธีเขียนแทนวิธีพูด โดยให้เวลาในการเขียน ต่างคนต่างเขียนมาก่อน ถึงวันประชุมระดมสมอง ประธานจะเปิดประเด็นทีละ 1 ประเด็น และเชิญให้แต่ละคนในกลุ่มนำเสนอสิ่งที่เขียนในประเด็นนั้น ๆ เสนอด้วยการบอกเล่าทีละคนจนครบทุกคน แล้วจึงสรุป จากนั้นจึงเปิดประเด็นใหม่ จดบันทึก นำเสนอในรูปแบบของความเรียงและตาราง การศึกษาที่ 2 เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามปลายปิดชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ก่อนการนำไปวิเคราะห์ข้อมูล การศึกษาที่ 3 เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบประเมินตนเอง เกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจ การนำไปใช้ และประเมินความพึงพอใจ ในการทดลองใช้นวัตกรรมการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา หลังใช้นวัตกรรมคู่มือแนวคิดการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา ใช้แบบประเมินปลายปิดชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ การศึกษาที่ 4 เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบประเมินคุณภาพ ความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของนวัตกรรมด้วยการสังเกตการณ์แบบไม่มีส่วนร่วม (Non-Participation Observation) ของผลิตภัณฑ์นวัตกรรมแนวคิดการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนาซึ่งประกอบด้วยผลิตภัณฑ์นวัตกรรมได้แก่ หนังสือคู่มือ และ VDO บรรยาย ใช้แบบประเมินปลายปิดชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ การดำเนินการเก็บข้อมูลคณะผู้วิจัยทำหลังได้รับการอนุมัติหนังสือรับรองการวิจัยในมนุษย์แล้วเท่านั้น

การวิเคราะห์ข้อมูลทำการจำแนกวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์และการออกแบบการวิจัยให้สอดคล้องกับการศึกษาทั้ง 4 ระยะดังต่อไปนี้ การศึกษาที่ 1 ใช้ระเบียบวิธีวิจัยคุณภาพเชิง (Qualitative Research) เอกสารและการสนทนากลุ่มเทคนิค NGT (Nominal Group Technique) วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของเนื้อหาโดยเทคนิคการตรวจสอบสามเส้า (Triangulation) การรวบรวมวิธีการใช้ผู้สังเกต (observer) ทฤษฎี (theory) วิธีการ (methods) และ ข้อมูลเชิงประจักษ์ (empirical material) ที่ซ้ำซ้อนกัน ผสานรูปแบบตรวจสอบสามเส้าทั้งการเปรียบเทียบและตรวจสอบความแน่นอนของข้อมูล (Data Triangulation) ทำการจำแนกคำสำคัญ (Coding) จากหัวข้อการสนทนา (Theme) ที่ปรากฏในข้อมูลสำคัญของผู้เข้าร่วมสนทนาทุกรูป/คน ทำการคำนวณค่าความถี่ และวิเคราะห์ความอิ่มตัวของข้อมูล (Data Saturation: D.S.) ด้วยค่าร้อยละของคำสำคัญแต่ละคำ จากสูตร $(f/N \times 100)$ (Kanraman & Kaya, 2021) การศึกษาที่ 2 ขั้นตอนนี้ ใช้ระเบียบวิธีวิจัยปริมาณเชิงสำรวจ (Survey Research) ทำการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่สอง (Second Order Confirmatory Factor Analysis: SOCFA) เพื่อประเมินความเหมาะสมหรือสอดคล้องกลมกลืน (Assessment of Model Fit: AMF) และ การวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้าง

(Structural Equation Modeling: SEM) การศึกษาที่ 3 ใช้ระเบียบวิธีวิจัยใช้รูปแบบการวิจัยเชิงพัฒนา (Developmental Studies) พัฒนาและทดลองใช้นวัตกรรมแนวคิดการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนาวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้วยการใช้ผลิตภัณฑ์ต้นแบบ (Protocol) การวิเคราะห์ที่ใช้ One Way ANOVA การศึกษาที่ 4 ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) รูปแบบการวิจัยเชิงประเมินเพื่อการสรุป (Evaluative Research-Summative Type) การพิจารณาประเมินคุณภาพ ความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของนวัตกรรมด้วยการสังเกตการณ์แบบไม่มีส่วนร่วม (Non-Participant Observation) ใช้การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้วยการวิเคราะห์ปัจจัยร้อยละของเกณฑ์การตรวจสอบคุณสมบัติ (Percentage of Eligibility) และแปลผลเชิงคุณภาพการจำแนกระดับของคุณภาพ (Classification of Quality) และทำการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) จากข้อเสนอแนะ

การวิเคราะห์การศึกษาทั้ง 4 ระยะ ได้ดำเนินการเป็นลำดับโดยมีการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

4.1 ผลการวิเคราะห์การสนทนากลุ่มด้วยเทคนิคกลุ่มในนาม (NGT)

ผลการวิเคราะห์เนื้อหาสำคัญ (Content Analysis) เพื่อตอบวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 1 เพื่อศึกษาปัจจัยในการสร้างและพัฒนานวัตกรรมแนวคิดการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา การวิจัยการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ผลการวิเคราะห์การสนทนากลุ่มด้วยเทคนิคกลุ่มในนาม (NGT) ซึ่งสร้างให้มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์งานวิจัยข้อที่ 1 คือ เพื่อศึกษาปัจจัยในการสร้างและพัฒนานวัตกรรมแนวคิดการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา ประกอบด้วย 6 หัวข้อการสนทนากลุ่มผู้เชี่ยวชาญกลุ่มตัวอย่างจำนวน 10 รูป/คน โดยมีเกณฑ์ในการตัดเข้าดังนี้ (ตารางที่ 4.1)

ตารางที่ 4.1 คุณสมบัติและเกณฑ์การตัดเข้าตามคุณสมบัติของกลุ่มตัวอย่างผู้เชี่ยวชาญ 10 ท่าน

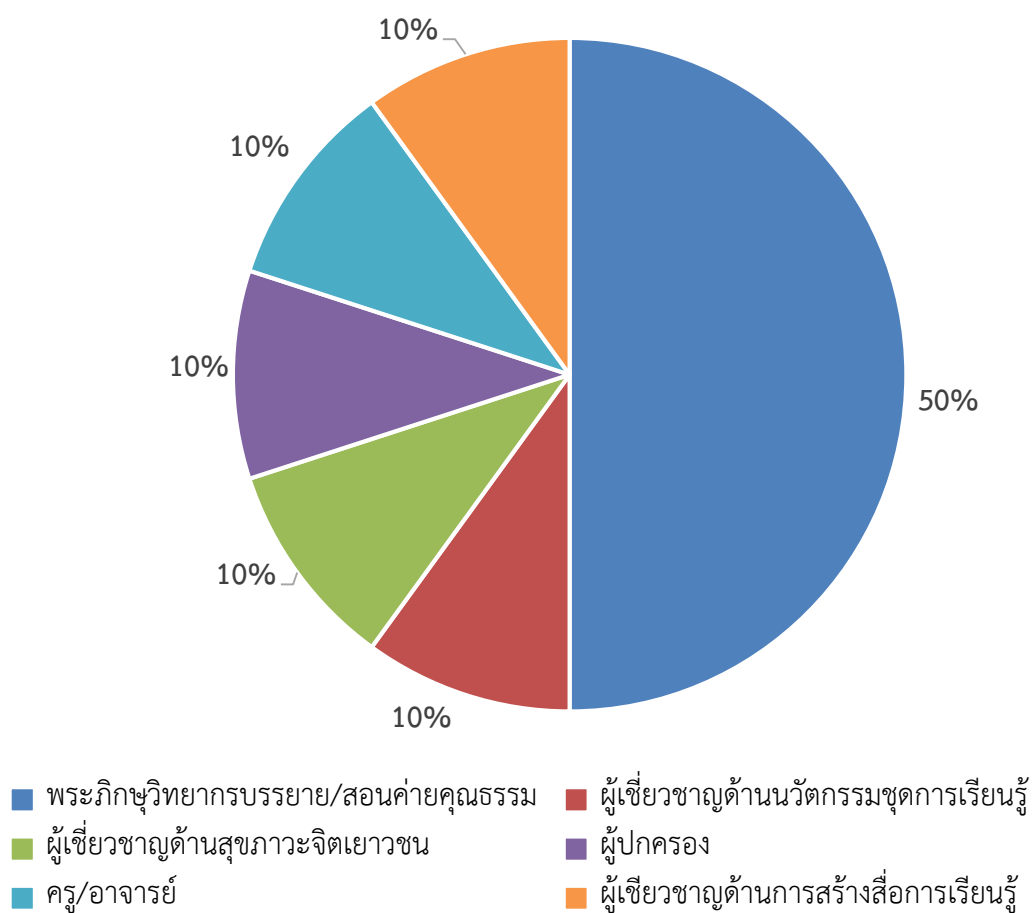
Code	คุณสมบัติด้านความเชี่ยวชาญ	จำนวน (รูป/คน)	คุณสมบัติจำเป็นเฉพาะ	
			เกณฑ์ตัดเข้า	เกณฑ์การตัดออก
NGT1	พระภิกษุวิทยากรบรรยาย/สอนค้ำ	5	สะดวก/	ไม่สะดวก/ไม่
NGT2	คุณธรรม		สมัครใจ	สมัครใจ
NGT3			เชี่ยวชาญการ	
NGT4			อบรมและสอน	

Code	คุณสมบัติด้านความเชี่ยวชาญ	จำนวน (รูป/คน)	คุณสมบัติจำเป็นเฉพาะ	
			เกณฑ์คัดเข้า	เกณฑ์การคัดออก
NGT5			ธรรมะให้แก่ เยาวชน	ไม่เคยอบรม ธรรมะค่าย เยาวชน
NGT6	ผู้เชี่ยวชาญด้านนวัตกรรมชุดการเรียนรู้	1	สะดวก/ สมัครใจ	ไม่สะดวก/ สมัครใจ
NGT7	ผู้เชี่ยวชาญด้านสุขภาวะจิตเยาวชน	1	สะดวก/ สมัครใจ	ไม่สะดวก/ สมัครใจ
NGT8	ผู้ปกครอง	1	สะดวก/ สมัครใจ	ไม่สะดวก/ สมัครใจ
NGT9	ครู/อาจารย์	1	สะดวก/ สมัครใจ	ไม่สะดวก/ สมัครใจ
NGT10	ผู้เชี่ยวชาญด้านการสร้างสื่อการเรียนรู้	1	สะดวก/ สมัครใจ	ไม่สะดวก/ สมัครใจ
	รวม		10 ท่าน	

สรุป ข้อมูลพื้นฐานด้านประชากรของผู้ร่วมการสนทนากลุ่มด้วยเทคนิคกลุ่มในนาม (NGT) พบว่า การวิเคราะห์ข้อมูลและการตีความ จากข้อมูลในตารางที่ 4.1 สามารถวิเคราะห์ข้อมูลและแสดงผลเป็นร้อยละ ดังนี้ พระภิกษุวิทยากรบรรยาย/สอนค่ายคุณธรรม 5 รูป (50%) ผู้เชี่ยวชาญด้านนวัตกรรมชุดการเรียนรู้ 1 ท่าน (10%) ผู้เชี่ยวชาญด้านสุขภาวะจิตเยาวชน 1 ท่าน (10%) ผู้ปกครอง 1 ท่าน (10%) ครู/อาจารย์ 1 ท่าน (10%) ผู้เชี่ยวชาญด้านการสร้างสื่อการเรียนรู้ 1 ท่าน (10%)

การตีความข้อมูล พบว่าพระภิกษุวิทยากรบรรยาย/สอนค่ายคุณธรรม (50%) กลุ่มนี้มีจำนวนมากที่สุดในกลุ่มตัวอย่าง แสดงให้เห็นถึงความสำคัญของการบรรยายและการสอนคุณธรรม ในกิจกรรมค่าย ผู้เชี่ยวชาญด้านนวัตกรรมชุดการเรียนรู้, สุขภาวะจิตเยาวชน, ผู้ปกครอง, ครู/อาจารย์, และการสร้างสื่อการเรียนรู้ (10% ต่อกลุ่ม) แต่ละกลุ่มมีส่วนเท่ากัน แสดงถึงการรวมกลุ่มที่หลากหลายและมีความเชี่ยวชาญในด้านต่าง ๆ ที่จะนำเสนอความคิดเห็นที่ครอบคลุม

จากการวิเคราะห์นี้ จะเห็นได้ว่ากลุ่มตัวอย่างมีความหลากหลายและมีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการสนทนากลุ่มด้วยเทคนิคกลุ่มในนาม (NGT) ในการรวบรวมความคิดเห็น และข้อเสนอแนะอย่างมีประสิทธิภาพ

แผนภาพที่ 4.1 ข้อมูลพื้นฐานด้านประชากรของผู้ร่วมการสนทนากลุ่มด้วยเทคนิคกลุ่มในนาม (NGT)

ผลการวิเคราะห์เนื้อหาสำคัญ (Content Analysis) จากคำถามปลายเปิดของการสนทนากลุ่มด้วยเทคนิคกลุ่มในนาม (NGT) พบข้อมูลสำคัญดังนี้

ประเด็นสนทนาที่ 1 แนวคิดการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตบนพื้นฐานความต้องการตามทฤษฎีของอับราฮัม มาสโลว์ (Maslow, 1954) ระหว่างการสนทนา

แนวความคิดการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตตามทฤษฎีของมาสโลว์ พระภิกษุวิทยากรบรรยาย/สอนค่ายคุณธรรม (NGT1) ได้ให้ข้อมูลสำคัญว่า “ตามที่ข้าพเจ้าเห็น ความต้องการความสำเร็จในชีวิตของเยาวชนมักเกี่ยวข้องกับการได้รับการยอมรับจากสังคม ซึ่งเป็นหนึ่งในขั้นของความต้องการตามทฤษฎีของมาสโลว์ ข้าพเจ้าคิดว่าการส่งเสริมความมั่นคงทางจิตใจและการมีเป้าหมายในชีวิตที่ชัดเจนสามารถช่วยให้เยาวชนบรรลุถึงความสำเร็จในระดับนี้ได้” พระภิกษุวิทยากรบรรยาย/สอนค่ายคุณธรรม (NGT2) ได้ให้ข้อมูลสำคัญว่า “การสอนคุณธรรมและจริยธรรมก็เป็นสิ่งสำคัญ การมีคุณธรรมจะช่วยให้เยาวชนมีแนวทางที่ถูกต้องในการดำเนินชีวิตและบรรลุเป้าหมาย”

พระภิกษุวิทยากรบรรยาย/สอนค่ายคุณธรรม (NGT3) ได้ให้ข้อมูลสำคัญว่า “การมีความรู้สึกร่วมกันเป็นส่วนหนึ่งของชุมชนหรือกลุ่มสังคมก็เป็นสิ่งสำคัญ การสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างเยาวชนกับชุมชนสามารถเสริมสร้างความมั่นคงทางจิตใจและการยอมรับจากผู้อื่น” พระภิกษุวิทยากรบรรยาย/สอนค่ายคุณธรรม (NGT4) ได้ให้ข้อมูลสำคัญว่า “การสอนเกี่ยวกับการบริหารจัดการความเครียดและการทำสมาธิเป็นอีกหนึ่งวิธีที่ช่วยให้เยาวชนมีสุขภาวะจิตใจที่ดี ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญในการบรรลุความสำเร็จในชีวิต” พระภิกษุวิทยากรบรรยาย/สอนค่ายคุณธรรม (NGT5) ได้ให้ข้อมูลสำคัญว่า “และสุดท้าย การสอนเกี่ยวกับการมีความมั่นใจในตนเองและการรู้คุณค่าของตนเองเป็นสิ่งที่จำเป็น เยาวชนที่มีความมั่นใจในตนเองจะมีความสามารถในการเผชิญกับอุปสรรคและความท้าทายต่าง ๆ ได้ดียิ่งขึ้น”

ผู้เชี่ยวชาญด้านนวัตกรรมชุดการเรียนรู้ (NGT6) ได้ให้ข้อมูลสำคัญว่า “ความมั่นคงทางจิตใจและการมีเป้าหมายเป็นสิ่งสำคัญ แต่เรายังต้องให้ความสำคัญกับการสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์และการทดลอง เพื่อให้เยาวชนสามารถพัฒนาทักษะที่จำเป็นต่อความสำเร็จในชีวิตได้” ผู้เชี่ยวชาญด้านสุขภาวะจิตเยาวชน (NGT7) ได้ให้ข้อมูลสำคัญว่า “นอกจากสภาพแวดล้อมแล้ว สุขภาวะจิตเยาวชนเป็นปัจจัยสำคัญ การส่งเสริมสุขภาวะจิตใจที่ดีจะช่วยให้เยาวชนมีพลังงานและความมั่นใจในการบรรลุเป้าหมาย ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของความต้องการที่มาสโลว์กล่าวถึง”

ผู้ปกครอง (NGT8) ได้ให้ข้อมูลสำคัญว่า “ในฐานะผู้ปกครองเห็นว่าการสนับสนุนจากครอบครัวเป็นสิ่งที่สำคัญมาก หากครอบครัวให้การสนับสนุนและกำลังใจ เยาวชนจะมีแรงผลักดันในการบรรลุเป้าหมายและความสำเร็จ” ครู/อาจารย์ (NGT9) จากมุมมองของครู ได้ให้ข้อมูลสำคัญว่า “การให้การสนับสนุนทางการศึกษาและการแนะแนวที่เหมาะสมเป็นสิ่งสำคัญ การเรียนรู้ไม่ควร

จำกัดอยู่แค่ในห้องเรียน แต่ควรขยายไปยังการพัฒนาทักษะชีวิตและการเตรียมตัวสำหรับอนาคต” ในประเด็นเดียวกันผู้เชี่ยวชาญด้านการสร้างสื่อการเรียนรู้ (NGT10) ให้ข้อมูลสำคัญว่า “สื่อการเรียนรู้ที่สร้างสรรค์และมีประสิทธิภาพสามารถช่วยในการส่งเสริมการเรียนรู้และการพัฒนาทักษะ ซึ่งจะนำไปสู่ความสำเร็จในชีวิต การใช้เทคโนโลยีและสื่อออนไลน์เป็นตัวช่วยที่ดีในการกระตุ้นการเรียนรู้และการพัฒนา”

สรุปประเด็นที่ 1 ความคิดเห็นที่มีคุณค่าจากประเด็นหัวข้อแนวคิดการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตบนพื้นฐานความต้องการตามทฤษฎีของอับราฮัม มาสโลว์ (Maslow, 1954) แสดงให้เห็นได้ว่า การส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตตามทฤษฎีของมาสโลว์ต้องมีการสนับสนุนจากหลายด้าน ไม่ว่าจะเป็นการสนับสนุนทางจิตใจ การสร้างสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม การให้การศึกษาและแนะแนวที่ดี การใช้สื่อการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ การสอนคุณธรรมและจริยธรรม การมีความสัมพันธ์ที่ดีในชุมชน การบริหารจัดการความเครียด และการเสริมสร้างความมั่นใจในตนเอง

จากบทสนทนาที่ได้วิเคราะห์เนื้อหาจากข้อมูลสำคัญซึ่งรวบรวมมาสามารถจำแนกคำสำคัญ (Coding) จากหัวข้อการสนทนา (Theme) ที่ปรากฏในข้อมูลสำคัญของผู้เข้าร่วมสนทนาทุกรูป/คน ทำการคำนวณค่าความถี่จากการกล่าวและเห็นด้วยในระหว่างการสนทนา ทำการคำนวณค่าความถี่และวิเคราะห์ความอิ่มตัวของข้อมูล (Data Saturation: D.S.) ด้วยค่าร้อยละของคำสำคัญแต่ละคำ จากสูตร ($f/N \times 100$) (Kanraman & Kaya, 2021) และแสดงลำดับ (ตารางที่ 4.2) ดังนี้

ตารางที่ 4.2 ความถี่ (f) และความอิ่มตัว (D.S.) ของข้อมูลคำสำคัญจากการสนทนากลุ่ม (coding) ความคิดเห็นที่มีคุณค่าจากประเด็นหัวข้อแนวคิดการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตบนพื้นฐานความต้องการตามทฤษฎีของอับราฮัม มาสโลว์ (Maslow, 1954) (N=10)

ความคิดเห็นที่มีคุณค่าจากประเด็นหัวข้อแนวคิดการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตบนพื้นฐานความต้องการตามทฤษฎีของอับราฮัม มาสโลว์ (Maslow, 1954) (Theme)			
คำสำคัญจากการสนทนากลุ่ม (Coding)	ความถี่ (f)	ความอิ่มตัวของข้อมูล D.S. ร้อยละ (%)	ลำดับ
ความมั่นคงทางจิตใจและเป้าหมายในชีวิต	8	80	3
สภาพแวดล้อมการเรียนรู้	7	70	4
สุขภาวะจิตเยาวชน	9	90	2

ความคิดเห็นที่มีคุณค่าจากประเด็นหัวข้อแนวคิดการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตบนพื้นฐานความต้องการตามทฤษฎีของอับราฮัม มาสโลว์ (Maslow, 1954) (Theme)			
คำสำคัญจากการสนทนากลุ่ม (Coding)	ความถี่ (<i>f</i>)	ความถี่ ของข้อมูล D.S. ร้อยละ (%)	ลำดับ
การสนับสนุนจากครอบครัว	10	100	1
การแนะแนวการศึกษา	10	100	1
สื่อการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ	9	90	2
การสอนคุณธรรมและจริยธรรม	10	100	1
ความสัมพันธ์ในชุมชน	8	80	3
การบริหารจัดการความเครียด	9	90	2
ความมั่นใจในตนเอง	8	80	3
ค่ารวมความถี่ของข้อมูล (Σ D.S.)	80	80	

การตีความข้อมูล

ตารางที่ 4.2 จากข้อมูลการสนทนากลุ่มโดยใช้เทคนิค Nominal Group Technique (NGT) เพื่อศึกษาแนวคิดการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตบนพื้นฐานความต้องการตามทฤษฎีของอับราฮัม มาสโลว์ (Maslow, 1954) มีการรวบรวมคำสำคัญ (coding) พร้อมค่าความถี่และความถี่ของข้อมูล ซึ่งสามารถสรุปและตีความหมายโดยอิงการจัดลำดับความสำคัญ พบว่าค่ารวมความถี่ของข้อมูล (Σ D.S.) 80% และจัดลำดับความสำคัญได้ 4 ลำดับ ดังนี้

ลำดับที่ 1 การสนับสนุนจากครอบครัว การแนะแนวการศึกษา และการสอนคุณธรรมและจริยธรรม (ความถี่ $f = 10$ ความถี่ของข้อมูล D.S. = 100%) ตีความได้ดังนี้ การสนับสนุนจากครอบครัว มีความสำคัญของการสนับสนุนและการให้กำลังใจจากครอบครัวจะช่วยเสริมสร้างความมั่นใจและแรงผลักดันในการบรรลุเป้าหมายในชีวิต การแนะแนวการศึกษา เป็นส่วนสำคัญในการให้การสนับสนุนทางการศึกษาและการแนะแนวที่เหมาะสมมีความสำคัญในการพัฒนาเยาวชน การสอนคุณธรรมและจริยธรรม ช่วยให้เยาวชนมีแนวทางที่ถูกต้องในการดำเนินชีวิตและบรรลุเป้าหมาย

ลำดับที่ 2 สุขภาวะจิตเยาวชน สื่อการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ และการบริหารจัดการความเครียด (ความถี่ $f = 9$ ความถี่ของข้อมูล D.S. = 90%) ตีความได้ดังนี้ สุขภาวะจิตเยาวชน

ซึ่งการส่งเสริมสุขภาวะจิตใจที่ดีมีความสำคัญในการให้เยาวชนมีพลังงานและความมั่นใจในการบรรลุเป้าหมาย สื่อการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ โดยการใช้สื่อการเรียนรู้ที่สร้างสรรค์และมีประสิทธิภาพช่วยในการส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาทักษะ การบริหารจัดการความเครียด ควรมีเนื้อหาเกี่ยวกับการสอนเรื่องการบริหารจัดการความเครียดและการทำสมาธิช่วยให้เยาวชนมีสุขภาวะจิตใจที่ดี

ลำดับที่ 3 ความมั่นคงทางจิตใจและเป้าหมายในชีวิต ความสัมพันธ์ในชุมชน และความมั่นใจในตนเอง (ความถี่ $f = 8$ ความอึดตัวของข้อมูล D.S. = 80%) ความสำเร็จได้ดังนี้ ความมั่นคงทางจิตใจและเป้าหมายในชีวิต โดยการส่งเสริมความมั่นคงทางจิตใจและการมีเป้าหมายในชีวิตช่วยให้เยาวชนมีความสำเร็จ ความสัมพันธ์ในชุมชน ซึ่งการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีในชุมชนเสริมสร้างความมั่นคงทางจิตใจและการยอมรับจากผู้อื่น ความมั่นใจในตนเอง เป็นการสอนเกี่ยวกับการมีความมั่นใจในตนเอง และการรู้คุณค่าของตนเองช่วยให้เยาวชนสามารถเผชิญกับอุปสรรคและความท้าทายต่าง ๆ ได้ดี

ลำดับที่ 4 สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ (ความถี่ $f = 7$ ความอึดตัวของข้อมูล D.S. = 70%) ความสำเร็จได้ดังนี้ สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ ซึ่งการสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์และการทดลองเป็นปัจจัยที่สำคัญในการพัฒนาทักษะและความสำเร็จในชีวิต

สรุป จากข้อมูลการสนทนากลุ่มด้วยเทคนิค NGT ได้เห็นถึงความสำคัญของปัจจัยหลายประการในการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตบนพื้นฐานของทฤษฎีของมาสโลว์ การสนับสนุนจากครอบครัว การแนะแนวการศึกษา และการสอนคุณธรรมและจริยธรรมเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญสูงสุด ในขณะที่สุขภาวะจิตเยาวชน สื่อการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ และการบริหารจัดการความเครียดก็มีความสำคัญไม่น้อย การสร้างความมั่นคงทางจิตใจและการมีเป้าหมายในชีวิต ความสัมพันธ์ในชุมชน และความมั่นใจในตนเองเป็นปัจจัยที่เสริมสร้างความสำเร็จในชีวิตได้ดี ในขณะที่สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ก็มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาทักษะและความสำเร็จในชีวิต

ประเด็นสนทนาที่ 2 แนวคิดการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาตามทฤษฎีของวิลเลียม จี แพร์รี (Perry, 1970) ระหว่างการสนทนา

แนวความคิดการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาตามทฤษฎีของวิลเลียม จี แพร์รี (Perry, 1970) พระภิกษุวิทยากรบรรยาย/สอนค่านิยม NGT1 ได้ให้ข้อมูลสำคัญว่า “ตามที่เข้าใจปัญญาในที่นี้สามารถแบ่งเป็นหลายขั้นตอน จากประสบการณ์ของข้าพเจ้า การเรียนรู้และการสะสมประสบการณ์สามารถช่วยให้เยาวชนเข้าใจและแก้ปัญหาได้ดีขึ้น การสะสมปัญญาผ่านการฝึกฝนและการปฏิบัติตนเองเป็นสิ่งสำคัญในการบรรลุความสำเร็จในชีวิต” พระภิกษุวิทยากรบรรยาย/สอนค่านิยม NGT2 ได้ให้ข้อมูลสำคัญว่า “เห็นด้วยกับ พระภิกษุวิทยากรบรรยาย/สอนค่านิยม NGT1 นอกจากการฝึกฝนแล้ว การมีทัศนคติที่เปิดกว้างและยอมรับความ

หลากหลายของความคิดเป็นสิ่งสำคัญ การเรียนรู้ที่จะยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่างจะช่วยให้เยาวชนมีมุมมองที่กว้างขึ้นและมีปัญญาในการตัดสินใจ”

พระภิกษุวิฑูการบรยาย/สอนค่ายคุณธรรม NGT3 ได้ให้ข้อมูลสำคัญว่า “การสร้างทักษะในการคิดวิเคราะห์และการแก้ปัญหาเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาปัญญา การใช้วิธีการเรียนรู้ที่เน้นการคิดวิเคราะห์และการปฏิบัติจริงจะช่วยให้เยาวชนสามารถพัฒนาทักษะเหล่านี้ได้” พระภิกษุวิฑูการบรยาย/สอนค่ายคุณธรรม NGT4 ได้ให้ข้อมูลสำคัญว่า “การให้คำแนะนำและการสนับสนุนจากผู้ใหญ่เป็นสิ่งสำคัญ การมีผู้แนะแนวและผู้ที่มีประสบการณ์มาช่วยแนะนำสามารถเสริมสร้างปัญญาให้เยาวชนได้เป็นอย่างดี” พระภิกษุวิฑูการบรยาย/สอนค่ายคุณธรรม NGT5 ได้ให้ข้อมูลสำคัญว่า “การเรียนรู้ผ่านการทำกิจกรรมและการมีส่วนร่วมในชุมชนเป็นอีกหนึ่งวิธีที่ช่วยเสริมสร้างปัญญา การได้เรียนรู้และทำงานร่วมกับผู้อื่นจะช่วยให้เยาวชนพัฒนาทักษะในการสื่อสารและการทำงานเป็นทีม”

ผู้เชี่ยวชาญด้านนวัตกรรมชุดการเรียนรู้ NGT6 ได้ให้ข้อมูลสำคัญว่า “ในด้านนวัตกรรมการเรียนรู้ การใช้เทคโนโลยีและเครื่องมือที่ทันสมัยสามารถช่วยในการส่งเสริมปัญญาได้ การใช้สื่อการเรียนรู้ที่สร้างสรรค์และการนำเทคโนโลยีมาช่วยในการเรียนรู้จะช่วยให้เยาวชนสามารถเข้าใจและพัฒนาทักษะได้ดียิ่งขึ้น” ผู้เชี่ยวชาญด้านสุขภาวะจิตเยาวชน NGT7 ได้ให้ข้อมูลสำคัญว่า “สุขภาวะจิตใจเป็นปัจจัยที่ไม่ควรมองข้าม การมีสุขภาวะจิตใจที่ดีจะช่วยให้เยาวชนมีสมาธิและความสามารถในการเรียนรู้มากขึ้น การส่งเสริมสุขภาวะจิตใจที่ดีจึงเป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนาปัญญา”

ผู้ปกครอง NGT8 ได้ให้ข้อมูลสำคัญว่า “ในฐานะผู้ปกครอง ข้าพเจ้าคิดว่าการสร้างบรรยากาศในครอบครัวที่ส่งเสริมการเรียนรู้และการถามตอบเป็นสิ่งที่สำคัญ การให้เยาวชนมีโอกาสได้ตั้งคำถามและได้รับคำตอบที่ดีจะช่วยเสริมสร้างปัญญาได้” ครู/อาจารย์ NGT9 ได้ให้ข้อมูลสำคัญว่า “ในมุมมองของครู การสอนที่เน้นการคิดวิเคราะห์และการสร้างสรรค์เป็นสิ่งสำคัญ การให้เยาวชนได้เรียนรู้ผ่านการทำโครงการและการวิจัยจะช่วยเสริมสร้างทักษะในการคิดวิเคราะห์และการแก้ปัญหา” ผู้เชี่ยวชาญด้านการสร้างสื่อการเรียนรู้ NGT10 ได้ให้ข้อมูลสำคัญว่า “การใช้สื่อการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพและการสร้างสื่อที่น่าสนใจสามารถช่วยในการส่งเสริมปัญญาได้ การใช้เทคโนโลยีและสื่อออนไลน์เป็นเครื่องมือที่ดีในการกระตุ้นการเรียนรู้และการพัฒนาปัญญา”

สรุปประเด็นที่ 2 ความคิดเห็นที่มีคุณค่าจากประเด็นคำถามแนวคิดการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาตามทฤษฎีของวิลเลียม จี แพร์รี สามารถทำได้หลายวิธี ไม่ว่าจะเป็นเป็นการฝึกฝนและปฏิบัติจริง การยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่าง การใช้เทคโนโลยีและสื่อการเรียนรู้ การสนับสนุนจากผู้ใหญ่ สุขภาวะจิตใจที่ดี การสร้างบรรยากาศในครอบครัว การสอนที่เน้นการคิด

วิเคราะห์ และการใช้สื่อการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ ทุกปัจจัยเหล่านี้มีส่วนสำคัญในการพัฒนาปัญญา และช่วยให้เยาวชนบรรลุความสำเร็จในชีวิต

จากบทสนทนาที่ได้วิเคราะห์เนื้อหาจากข้อมูลสำคัญซึ่งรวบรวมมาสามารถจำแนกคำสำคัญ (Coding) จากหัวข้อการสนทนา (Theme) ที่ปรากฏในข้อมูลสำคัญของผู้เข้าร่วมสนทนาทุกรูป/คน จากการกล่าวและเห็นด้วยในระหว่างการสนทนา ทำการคำนวณค่าความถี่ และวิเคราะห์ความอิ่มตัวของข้อมูล (Data Saturation: D.S.) ด้วยค่าร้อยละของคำสำคัญแต่ละคำและแสดงลำดับ (ตารางที่ 4.3) ดังนี้

ตารางที่ 4.3 ความถี่ (*f*) และความอิ่มตัว (D.S.) ของข้อมูลคำสำคัญจากการสนทนากลุ่ม (coding) ความคิดเห็นที่มีคุณค่าจากประเด็นหัวข้อแนวคิดการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาตามทฤษฎีของวิลเลียม จี แพร์รี (Perry, 1970) (N=10)

ความคิดเห็นที่มีคุณค่าจากประเด็นหัวข้อแนวคิดการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิต ด้วยปัญญาตามทฤษฎีของวิลเลียม จี แพร์รี (Perry, 1970) (Theme)			
คำสำคัญจากการสนทนากลุ่ม (Coding)	ความถี่ (<i>f</i>)	ความอิ่มตัวของข้อมูล D.S. ร้อยละ (%)	ลำดับ
การสะสมประสบการณ์และการฝึกฝน	7	70	4
ทัศนคติที่เปิดกว้างและยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่าง	9	90	2
การคิดวิเคราะห์และการแก้ปัญหา	10	100	1
การให้คำแนะนำและสนับสนุนจากผู้ใหญ่	6	60	5
การเรียนรู้ผ่านกิจกรรมและการมีส่วนร่วมในชุมชน	7	70	4
การใช้เทคโนโลยีและสื่อการเรียนรู้ที่ทันสมัย	9	90	2
สุขภาวะจิตใจที่ดี	10	100	1
บรรยากาศในครอบครัวที่ส่งเสริมการเรียนรู้	7	70	4
การสอนที่เน้นการคิดวิเคราะห์และสร้างสรรค์	8	80	3
สื่อการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ	6	60	5
ค่ารวมความอิ่มตัวของข้อมูล (Σ D.S.)	79	79	

การตีความข้อมูล

ตารางที่ 4.3 จากข้อมูลการสนทนากลุ่มโดยใช้เทคนิค Nominal Group Technique (NGT) เพื่อศึกษาแนวคิดการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาตามทฤษฎีของวิลเลียม จี แพร์รี (Perry, 1970) มีการรวบรวมคำสำคัญ (coding) พร้อมค่าความถี่และความอึดตัวของข้อมูล ซึ่งสามารถสรุปและตีความหมายโดยอิงการจัดลำดับความสำคัญ พบว่าค่ารวมความอึดตัวของข้อมูล ($\Sigma D.S.$) เท่ากับ 79% และจัดลำดับความสำคัญได้ 5 ลำดับ ดังนี้

ลำดับที่ 1 การคิดวิเคราะห์และการแก้ปัญหา และ สุขภาวะจิตใจที่ดี เป็นหัวข้อที่มีการกล่าวถึงมากที่สุด (ความถี่ $f = 100$ ความอึดตัวของข้อมูล D.S. 100%) ซึ่งแสดงให้เห็นว่าทั้งสองหัวข้อนี้เป็นปัจจัยที่สำคัญอย่างยิ่งในการส่งเสริมปัญญาของเยาวชนตามทฤษฎีของ Perry

ลำดับที่ 2 ทศนคติที่เปิดกว้างและยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่าง และ การใช้เทคโนโลยีและสื่อการเรียนรู้ที่ทันสมัย (ความถี่ $f = 9$ ความอึดตัวของข้อมูล D.S. 90%) ซึ่งแสดงถึงความสำคัญของการเปิดรับความคิดเห็นที่หลากหลายและการใช้เทคโนโลยีในการพัฒนาปัญญา

ลำดับที่ 3 การสอนที่เน้นการคิดวิเคราะห์และสร้างสรรค์ (ความถี่ $f = 8$ ความอึดตัวของข้อมูล D.S. 80%) เป็นหัวข้อที่ได้รับความสนใจสูงและเป็นปัจจัยที่สำคัญในการส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์และการวิเคราะห์

ลำดับที่ 4 การสะสมประสบการณ์และการฝึกฝน, การเรียนรู้ผ่านกิจกรรมและการมีส่วนร่วมในชุมชน, และ บรรยากาศในครอบครัวที่ส่งเสริมการเรียนรู้ มีความถี่ที่กล่าวถึง 7 ครั้ง (ความถี่ $f = 7$ ความอึดตัว D.S. = 70%) ซึ่งบ่งบอกถึงความสำคัญในระดับรองลงมาในการส่งเสริมปัญญาของเยาวชน

ลำดับที่ 5 การให้คำแนะนำและสนับสนุนจากผู้ใหญ่ และ สื่อการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ (ความถี่ $f = 6$ ความอึดตัวของข้อมูล D.S. = 60%) แสดงถึงความจำเป็นของการมีผู้แนะนำและการใช้สื่อการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ

สรุปการวิเคราะห์ข้อมูลนี้แสดงให้เห็นว่า การส่งเสริมปัญญาของเยาวชนตามทฤษฎีของ Perry ควรมาจากหลายปัจจัยร่วมกัน รวมถึงการคิดวิเคราะห์ การยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่าง การใช้เทคโนโลยี สุขภาวะจิตใจที่ดี และการสนับสนุนจากผู้ใหญ่และสื่อการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ ถูกกล่าวถึงและให้ค่าความสำคัญเป็นลำดับ

ประเด็นสนทนาที่ 3 แนวคิดการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาตามหลักพุทธศาสนาตามหลักธรรมอริยบท 4 (The Pali Text Society, 1969; กรมศาสนา. 2563; Rhys Davids & Stede, 1921)

แนวคิดการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาตามหลักพุทธศาสนาตามหลักธรรมอริยบท 4 พระภิกษุวิฑูการบรรยาย/สอนค่านคุณธรรม NGT1 ได้ให้ข้อมูลสำคัญว่า “ในการส่งเสริมความสำเร็จในชีวิตของเยาวชน เราต้องเริ่มที่การปลูกฝัง ฉันทะ ก่อนครับ ความพอใจและรักใคร่ในสิ่งที่เขาจะทำให้เขาเกิดความมุ่งมั่น ยกตัวอย่างเช่น การให้เยาวชนได้มีโอกาสทำในสิ่งที่เขาสนใจจริง ๆ จะช่วยให้พวกเขาเติบโตด้วยความสุขและความสำเร็จในระยะยาว” พระภิกษุวิฑูการบรรยาย/สอนค่านคุณธรรม NGT2 “ใช่ครับ และเมื่อเยาวชนมี ฉันทะ แล้ว การเสริมสร้าง วิริยะ หรือความพยายามและมุ่งมั่นเป็นสิ่งสำคัญมาก การให้เขาเห็นแบบอย่างของคนที่ผ่านมาความยากลำบากแต่ไม่ยอมแพ้ จะเป็นแรงบันดาลใจที่ดีให้พวกเขาต่อสู้กับอุปสรรคที่เข้ามาในชีวิต” พระภิกษุวิฑูการบรรยาย/สอนค่านคุณธรรม NGT3 “เพิ่มเติมจากที่ท่านกล่าวมา ผมเชื่อว่าการฝึกฝน จิตตะ หรือการจดจ่อและอดทน เป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยให้เยาวชนไม่หลงทาง การทำอะไรร้อย่างต่อเนื่องโดยไม่ยอมแพ้ เป็นสิ่งที่ต้องปลูกฝัง เพราะการมี จิตตะ จะช่วยให้เขาสามารถทำสิ่งต่าง ๆ ได้สำเร็จแม้จะมีอุปสรรค”

พระภิกษุวิฑูการบรรยาย/สอนค่านคุณธรรม NGT4 “ในขณะที่เดียวกัน การฝึก วิมังสา หรือการพิจารณาด้วยโยนิโสมนสิการ จะช่วยให้เยาวชนมีความรอบคอบในทุก ๆ การตัดสินใจ การใช้ปัญญาในการพิจารณาสิ่งต่าง ๆ อย่างรอบด้านเป็นทักษะที่จำเป็นมากในโลกปัจจุบัน” พระภิกษุวิฑูการบรรยาย/สอนค่านคุณธรรม NGT5 “ผมเห็นด้วยครับ การฝึก วิมังสา โดยการให้เยาวชนรู้จักตั้งคำถามและตรวจสอบความคิดของตนเอง ช่วยให้พวกเขามีวิจารณญาณที่ดีขึ้น และเมื่อรวมกับ ฉันทะ วิริยะ จิตตะ แล้ว จะเป็นการพัฒนาตนเองอย่างยั่งยืน”

ผู้เชี่ยวชาญด้านนวัตกรรมชุดการเรียนรู้ NGT6 “ในส่วนของกรอบการออกแบบชุดการเรียนรู้ เห็นว่าควรมีการนำเสนอเนื้อหาที่สอดคล้องกับหลักธรรมอริยบท 4 ผ่านเทคโนโลยีและสื่อการเรียนรู้ที่ทันสมัย เพื่อให้เยาวชนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง และเชื่อมโยงแนวคิดนี้เข้ากับการดำเนินชีวิตประจำวัน” ผู้เชี่ยวชาญด้านสุขภาวะจิตเยาวชน NGT7 “จากมุมมองของสุขภาวะจิต ผมคิดว่าการสอน ฉันทะ และ จิตตะ เป็นพื้นฐานที่สำคัญในการสร้างสุขภาวะจิตที่ดี เพราะเมื่อเยาวชนมีความพอใจในสิ่งที่ทำ และมีความอดทน มุ่งมั่นต่อสิ่งนั้น เขาจะมีความสุขในชีวิตมากขึ้น”

ผู้ปกครอง NGT8 “จากประสบการณ์ในการเลี้ยงดูเด็ก ๆ ผมเห็นว่าทำให้ลูกหลานได้ทำในสิ่งที่เขารัก และส่งเสริมให้เขาฝึก วิริยะ และ จิตตะ เป็นการสร้างพื้นฐานที่ดีในการพัฒนาทักษะชีวิต เพราะเด็กจะมีความสุขและรู้จักการอดทนเมื่อเจอปัญหา” ครู/อาจารย์ NGT9 “การฝึก วิมังสา

ในการเรียนการสอนสำคัญมาก การให้เด็ก ๆ ได้วิเคราะห์และวิจารณ์สิ่งต่าง ๆ ด้วยโยนิโสมนสิการ จะช่วยให้เขามีความคิดที่รอบคอบและไม่ตัดสินใจด้วยอารมณ์อย่างเดียว” ผู้เชี่ยวชาญด้านการสร้างสื่อการเรียนรู้ NGT10 “สำหรับผม การสร้างสื่อการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับหลักธรรมอิทธิบาท 4 ควรมีการนำเสนอเนื้อหาที่ทำให้เยาวชนเข้าใจและสามารถนำไปใช้ในชีวิตรจริง เช่น การใช้กิจกรรมหรือกรณีศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาปัญญาและการตั้งเป้าหมายในชีวิต”

สรุปประเด็นที่ 3 แนวคิดการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาตามหลักพุทธศาสนาตามหลักธรรมอิทธิบาท 4 พบประเด็นสำคัญจากการสนทนา จำแนกเป็น 4 ประการได้แก่นันทะ การพอใจและรักใคร่ในสิ่งที่ทำเป็นพื้นฐานในการสร้างความมุ่งมั่นและความสุขในชีวิต วิริยะ การมุ่งมั่นและพยายามเป็นปัจจัยสำคัญในการเผชิญอุปสรรคและนำไปสู่ความสำเร็จ จิตตะ การจดจ่อและอดทนช่วยให้เยาวชนสามารถดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ อย่างต่อเนื่องจนสำเร็จ วิมังสา การพิจารณาด้วยปัญญาและโยนิโสมนสิการอย่างรอบด้านเป็นทักษะที่จำเป็นสำหรับการตัดสินใจที่ถูกต้องแนวทางในการสร้างสื่อการเรียนรู้ ควรมีการออกแบบเนื้อหาและกิจกรรมที่สอดคล้องกับหลักธรรมอิทธิบาท 4 โดยเน้นการประยุกต์ใช้ในชีวิตรจริง เพื่อให้เยาวชนสามารถพัฒนาทักษะต่าง ๆ ได้อย่างยั่งยืน

จากบทสนทนาที่ได้วิเคราะห์เนื้อหาจากข้อมูลสำคัญซึ่งรวบรวมมาสามารถจำแนกคำสำคัญ (Coding) จากหัวข้อการสนทนา (Theme) ที่ปรากฏในข้อมูลสำคัญของผู้เข้าร่วมสนทนาทุกรูป/คน จากการกล่าวและเห็นด้วยในระหว่างการสนทนา ทำการคำนวณค่าความถี่ และวิเคราะห์ความอิ่มตัวของข้อมูล (Data Saturation: D.S.) ด้วยคำร้อยละของคำสำคัญแต่ละคำและแสดงลำดับ (ตารางที่ 4.4) ดังนี้

ตารางที่ 4.4 ความถี่ (f) และความอึมตัว (D.S.) ของข้อมูลสำคัญจากการสนทนากลุ่ม (coding) ความคิดเห็นที่มีคุณค่าจากประเด็นหัวข้อการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาตามหลักธรรมอิทธิบาท 4 (N=10)

ความคิดเห็นที่มีคุณค่าจากประเด็นหัวข้อแนวคิดการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาตามหลักธรรมอิทธิบาท 4 (Theme)			
คำสำคัญจากการสนทนากลุ่ม (Coding)	ความถี่ (f)	ความอึมตัวของข้อมูล D.S. ร้อยละ (%)	ลำดับ
ฉันทะ	10	100	1
วิริยะ	8	80	2
จิตตะ	7	70	3
วิมังสา	7	70	3
เนื้อหาที่สอดคล้องกับอิทธิบาท 4	8	80	2
ค่ารวมความอึมตัวของข้อมูล (Σ D.S.)	40	80	

การตีความข้อมูล

ตารางที่ 4.4 จากข้อมูลการสนทนากลุ่มโดยใช้เทคนิค Nominal Group Technique (NGT) ที่มีต่อความคิดเห็นที่มีคุณค่าจากประเด็นหัวข้อแนวคิดการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาตามหลักธรรมอิทธิบาท 4 ทำการรวบรวมคำสำคัญ (coding) พร้อมค่าความถี่และความอึมตัวของข้อมูล ซึ่งสามารถสรุปและตีความหมายโดยอิงการจัดลำดับความสำคัญ พบว่าค่ารวมความอึมตัวของข้อมูล (Σ D.S.) เท่ากับ 80% และจัดลำดับความสำคัญได้ 3 ลำดับ ดังนี้

ลำดับที่ 1 ฉันทะ (ความพอใจหรือความต้องการที่จะทำ หรือรวมถึงความพึงพอใจ ความตั้งใจ หรือความทะเยอทะยาน) เป็นหัวข้อที่มีการกล่าวถึงมากที่สุด (ความถี่ $f = 100$ ความอึมตัวของข้อมูล D.S. 100%) แสดงให้เห็นว่า “ฉันทะ” เป็นปัจจัยสำคัญที่สุดในการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญา ซึ่งเน้นถึงความสำคัญของการมีความพอใจในสิ่งที่ทำเพื่อให้เกิดความมุ่งมั่นและประสบความสำเร็จในชีวิต

ลำดับที่ 2 วิริยะ (ความพยายามหรือความขยัน ความบากบั่น มุ่งมั่น ไม่เปลี่ยนแปลงที่จะทำในหน้าที่การงานนั้น ๆ) (ความถี่ $f = 80$ ความอึมตัวของข้อมูล D.S. 80%) แสดงให้เห็นว่า “วิริยะ” เป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญสูง เป็นที่ยอมรับอย่างกว้างขวางจากผู้เข้าร่วมสนทนา ว่าการมี

ความพยายามและมุ่งมั่นเป็นสิ่งที่จำเป็นในการก้าวผ่านอุปสรรคต่าง ๆ เพื่อบรรลุเป้าหมาย และเนื้อหาที่สอดคล้องกับอิทธิบาท 4 (ความถี่ $f = 80$ ความอึดตัวของข้อมูล D.S. 80%) สะท้อนถึงความเห็นของผู้เข้าร่วมว่าการสร้างสื่อการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงกับอิทธิบาท 4 จะเป็นแนวทางที่ดีในการส่งเสริมปัญญาและการพัฒนาตนเองของเยาวชนในชีวิตประจำวัน

ลำดับที่ 3 จิตตะ (การจดจ่อและอดทน เป็นการเอาใจใส่ไม่ทอดทิ้งธุระในเรื่องนั้น ๆ) (ความถี่ $f = 70$ ความอึดตัวของข้อมูล D.S. 70%) ซึ่งบ่งชี้ว่า “จิตตะ” เป็นองค์ประกอบที่สำคัญเช่นกัน ผู้เข้าร่วมการสนทนาจำนวนมากเชื่อว่าความสามารถในการจดจ่อและอดทนเป็นสิ่งที่ช่วยในการทำงานหรือกิจกรรมต่าง ๆ ดำเนินไปได้อย่างต่อเนื่องจนบรรลุผลสำเร็จ และ วิมังสา (เป็นการใช้ปัญญาพิจารณาหาเหตุผล และ ตรวจสอบข้อบกพร่องที่ขัดขวางการประสบผลสำเร็จของตนโดยพิจารณาด้วยปัญญาและโยนิโสมนสิการ) (ความถี่ $f = 70$ ความอึดตัวของข้อมูล D.S. 70%) แสดงให้เห็นว่า “วิมังสา” เป็นทักษะสำคัญที่ต้องใช้ในการพิจารณาและตัดสินใจ โดยเฉพาะในสังคมปัจจุบันที่เต็มไปด้วยข้อมูลข่าวสารมากมาย การมีปัญญาในการพิจารณาเป็นสิ่งจำเป็น

สรุปการรวมความอึดตัวของข้อมูล (Σ D.S.) ที่ได้จากการสนทนากลุ่มคือ 80% ซึ่งถือว่ามี ความอึดตัวที่ค่อนข้างสูง แสดงถึงการครอบคลุมหัวข้อสำคัญๆ ที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาตามหลักธรรมอิทธิบาท 4 อย่างชัดเจน ผู้เข้าร่วมการสนทนา มองว่า “ฉันทะ” เป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่สุดในกระบวนการส่งเสริมความสำเร็จในชีวิต โดยต้องมีการสนับสนุนด้วย “วิริยะ” “จิตตะ” และ “วิมังสา” และการพัฒนาเนื้อหาการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับอิทธิบาท 4 จะช่วยให้เยาวชนสามารถนำความรู้เหล่านี้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างยั่งยืน

ประเด็นสนทนาที่ 4 การสร้างเนื้อหา (contents) สำหรับชุดการเรียนรู้ที่มีองค์ประกอบหลัก 3 อย่าง คือ ความต้องการความสำเร็จในชีวิต การส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิต ด้วยหลักปัญญา การส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยหลักธรรมอิทธิบาท 4

การสร้างเนื้อหา (contents) สำหรับชุดการเรียนรู้ที่มีองค์ประกอบหลัก 3 อย่าง คือ ความต้องการความสำเร็จในชีวิต การส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยหลักปัญญา การส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยหลักธรรมอิทธิบาท 4 สำหรับชุดการเรียนรู้ที่ศึกษาครั้งนี้มีองค์ประกอบหลัก 3 ประการ ได้แก่

1) ความต้องการความสำเร็จในชีวิต

จากประเด็นหัวข้อการสนทนาพบข้อมูลสำคัญว่า พระภิกษุวิทยากรบรรยาย/สอนค่ายคุณธรรม NGT1 “การสร้างแรงบันดาลใจจากผู้ที่ประสบความสำเร็จในชีวิตหรือคนดลใจเป็นสิ่งสำคัญ

ผมเชื่อว่าการใช้หลัก “อดทน อดปม อดเกร” สามารถช่วยเยาวชนชี้ให้เห็นว่าความสำเร็จในชีวิตเป็นไปได้ และควรมีแบบอย่างที่ดีในการเป็นแรงบันดาลใจ” พระภิกษุวิทยากรบรรยาย/สอนค่ายคุณธรรม NGT2 ให้ข้อมูลสำคัญว่า “ควรนำเสนอเรื่องราวของผู้ที่ประสบความสำเร็จในชีวิตทั้งในและนอกชุมชน เพื่อให้เยาวชนเห็นถึงความพยายามและเส้นทางที่ผ่านมาก่อนจะถึงความสำเร็จ” พระภิกษุวิทยากรบรรยาย/สอนค่ายคุณธรรม NGT3 ให้ข้อมูลสำคัญว่า “การให้เยาวชนได้สัมผัสกับเรื่องราวชีวิตจริงของผู้ที่ประสบความสำเร็จผ่านการสนทนาหรือกิจกรรมจะช่วยให้พวกเขามองเห็นแนวทางในการพัฒนาตนเอง”

พระภิกษุวิทยากรบรรยาย/สอนค่ายคุณธรรม NGT4 ให้ข้อมูลสำคัญว่า “การเรียนรู้จากคนคล้อยยังสามารถเสริมสร้างความมั่นใจและความตั้งใจในการก้าวไปสู่ความสำเร็จในชีวิต” พระภิกษุวิทยากรบรรยาย/สอนค่ายคุณธรรม NGT5 ให้ข้อมูลสำคัญว่า “เราควรให้เยาวชนมีโอกาสพบปะและพูดคุยกับคนคล้อยเป็นระยะ เพื่อสร้างแรงบันดาลใจและเสริมสร้างพลังใจในการพัฒนาตนเอง” ผู้เชี่ยวชาญด้านการสร้างสื่อการเรียนรู้

2) การส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยหลักปัญญา

จากประเด็นหัวข้อสนทนา พระภิกษุวิทยากรบรรยาย/สอนค่ายคุณธรรม NGT1 “การค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเองโดยใช้ปรัชญาน้ำที่ไม่เต็มแก้วอยู่เสมอเป็นสิ่งสำคัญ ผมเชื่อว่าหลัก “อดทน อดปม อดเกร” จะช่วยให้เยาวชนมีการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องและไม่หยุดนิ่ง” ผู้เชี่ยวชาญด้านนวัตกรรมชุดการเรียนรู้ NGT6 “การใช้เทคโนโลยีและสื่อการเรียนรู้ที่ทันสมัยเพื่อให้เยาวชนสามารถค้นคว้าหาความรู้ได้ด้วยตนเองเป็นวิธีที่ดีในการส่งเสริมปัญญา” ผู้เชี่ยวชาญด้านสุขภาวะจิตเยาวชน NGT7 ให้ข้อมูลสำคัญว่า “การสร้างเนื้อหาที่ส่งเสริมให้เยาวชนมีทัศนคติในการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องและไม่หยุดนิ่งจะช่วยให้พวกเขามีการพัฒนาทั้งด้านปัญญาและจิตใจ”

ผู้ปกครอง NGT8 ให้ข้อมูลสำคัญว่า “การส่งเสริมให้ลูกหลานค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเองและสนับสนุนพวกเขาในการเรียนรู้เรื่องใหม่ๆ จะช่วยให้พวกเขามีปัญหาที่พัฒนาต่อเนื่อง” ครู/อาจารย์ NGT9 ให้ข้อมูลสำคัญว่า “การสอนที่เน้นการค้นคว้าและการเรียนรู้ด้วยตนเองจะช่วยเสริมสร้างทักษะในการคิดวิเคราะห์และการแก้ปัญหา” NGT10 “การใช้สื่อการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพและการสร้างสื่อที่น่าสนใจสามารถช่วยในการส่งเสริมปัญญาได้ การใช้เทคโนโลยีและสื่อออนไลน์เป็นเครื่องมือที่ดีในการกระตุ้นการเรียนรู้และการพัฒนาปัญญา”

3) การส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยหลักธรรมอริยบท 4

จากประเด็นหัวข้อสนทนา พระภิกษุวิทยากรบรรยาย/สอนค่ายคุณธรรม NGT3 ให้ข้อมูลสำคัญว่า “หลักธรรมอริยบท 4 ประกอบด้วย ฉันทะ วิริยะ จิตตะ และวิมังสา การสร้างเนื้อหาที่น่า

หลักธรรมนี้มาประยุกต์ใช้จะช่วยให้เยาวชนมีแนวทางในการพัฒนาตนเองและประสบความสำเร็จในชีวิตได้” พระภิกษุวิฑูรย์กรบรยาย/สอนค่านิยมคุณธรรม NGT4 ให้ข้อมูลสำคัญว่า “การพิจารณาคุณโทษของสรรพสิ่งที่เกี่ยวข้องกับชีวิตรอบด้านและการสร้างเป้าหมายในมโนภาพในระดับที่เป็นไปได้ จะช่วยให้เยาวชนมีทิศทางในการพัฒนาตนเอง” พระภิกษุวิฑูรย์กรบรยาย/สอนค่านิยมคุณธรรม NGT5 ให้ข้อมูลสำคัญว่า “การใช้กรรมฐานสร้างความเป็นคนมั่นคงของจิตใจและการฝึกคิดให้เห็นได้อย่างชัดเจนถึงเป้าหมายในทุกระดับไม่ว่าจะเป็นระดับต้น กลาง และเป้าหมายสูงสุดในชีวิตระดับสูงสุดเป็นสิ่งสำคัญ”

ผู้เชี่ยวชาญด้านนวัตกรรมชุดการเรียนรู้ NGT6 ให้ข้อมูลสำคัญว่า “การใช้สื่อการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพและการสร้างเนื้อหาที่นำหลักธรรมอริยบท 4 มาประยุกต์ใช้จะช่วยให้เยาวชนมีความเข้าใจและสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง” ผู้เชี่ยวชาญด้านสุขภาวะจิตเยาวชน NGT7 ให้ข้อมูลสำคัญว่า “การสร้างเนื้อหาที่ส่งเสริมสุขภาวะจิตใจ เช่น การฝึกสมาธิและการจัดการอารมณ์ จะช่วยให้เยาวชนมีสมาธิและมีความสามารถในการเรียนรู้มากขึ้น” ครู/อาจารย์ NGT9 ให้ข้อมูลสำคัญว่า “การสร้างเนื้อหาที่เชื่อมโยงระหว่างการตั้งเป้าหมาย การฝึกฝนปัญญา และการปฏิบัติตามหลักธรรมอริยบท 4 จะทำให้เยาวชนมีความเข้าใจและสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง”

สรุปประเด็นที่ 4 การวิเคราะห์ประเด็นสำคัญจากผู้ร่วมการสนทนาก่อสร้างเนื้อหาชุดการเรียนรู้ที่มีการสร้างเนื้อหาที่เน้นถึงความต้องการความสำเร็จในชีวิต องค์ประกอบหลัก 3 อย่าง ตารางที่ ดังนี้

- 1) ความต้องการความสำเร็จในชีวิต พบประเด็นสำคัญในการสร้างเนื้อหาชุดการเรียนรู้ ได้แก่
 - 1.1) การสร้างแรงบันดาลใจจากผู้ประสบความสำเร็จในชีวิต (คนดลใจ) โดยใช้หลัก "อตตนา อุปม กเร"
 - 1.2) การนำเสนอเรื่องราวและการพบปะกับคนดลใจเพื่อสร้างแรงบันดาลใจและเสริมสร้างความมั่นใจ
 - 1.3) การตั้งเป้าหมายและการพยายามเพื่อบรรลุเป้าหมายเป็นจุดเริ่มต้นของความสำเร็จ
 - 1.4) การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่สนับสนุนให้เยาวชนได้ฝึกฝนและทดลองปฏิบัติจริง
- 2) การส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยหลักปัญญา พบประเด็นสำคัญในการสร้างเนื้อหาชุดการเรียนรู้ ได้แก่
 - 2.1) การค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเองโดยใช้ปรัชญาน้ำที่ไม่เต็มแก้ว (อตตนา โจทยตตนา)
 - 2.2) การใช้เทคโนโลยีและสื่อการเรียนรู้ที่สร้างสรรค์และทันสมัยเพื่อเสริมสร้างปัญญาและการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

- 2.3) การสะสมปัญญาผ่านการเรียนรู้จากประสบการณ์และการฝึกฝน
 - 2.4) การสอนที่เน้นการคิดวิเคราะห์และการสร้างสรรค์
 - 3) การส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยหลักธรรมอริยาบท 4 พบประเด็นสำคัญในการสร้างเนื้อหาชุดการเรียนรู้ ได้แก่
 - 3.1) การประยุกต์ใช้หลักธรรมอริยาบท 4 (ฉันทะ วิริยะ จิตตะ วิมังสา) ในการพัฒนาตนเองและการเรียนรู้
 - 3.2) การสร้างเนื้อหาที่เชื่อมโยงระหว่างการตั้งเป้าหมาย การฝึกฝนปัญญา และการปฏิบัติตามหลักธรรมอริยาบท 4
 - 3.3) การพิจารณาคุณโทษของสรรพสิ่งที่เกี่ยวข้องกับชีวิตรอบด้าน
 - 3.4) การสร้างเป้าหมายในมโนภาพในระดับที่เป็นไปได้และการใช้อริยาบท 4 สร้างความมั่นคงให้จิตใจ
 - 3.5) การฝึกคิดให้เห็นได้อย่างชัดเจนถึงเป้าหมายต้น กลาง และเป้าหมายสูงสุดในชีวิต
- จากบทสนทนาที่ได้วิเคราะห์เนื้อหาจากข้อมูลสำคัญซึ่งรวบรวมมาสามารถจำแนกคำสำคัญ (Coding) จากหัวข้อการสนทนา (Theme) ที่ปรากฏในข้อมูลสำคัญของผู้เข้าร่วมสนทนาทุกรูป/คน จากการกล่าวและเห็นด้วยในระหว่างการสนทนา ทำการคำนวณค่าความถี่ และวิเคราะห์ความอิ่มตัวของข้อมูล (Data Saturation: D.S.) ด้วยคำร้อยละของคำสำคัญแต่ละคำและแสดงลำดับ (ตารางที่ 4.5) ดังนี้

ตารางที่ 4.5 ความถี่ (f) และความอิ่มตัว (D.S.) ของข้อมูลคำสำคัญจากการสนทนากลุ่ม (coding) ความคิดเห็นที่มีคุณค่าจากประเด็นหัวข้อการสนทนาการสร้างเนื้อหา (contents) สำหรับชุดการเรียนรู้ที่มีองค์ประกอบหลัก 3 อย่าง คือ ความต้องการความสำเร็จในชีวิต การส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยหลักปัญญา การส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยหลักธรรมอริยาบท 4 (N=10)

<p>ความคิดเห็นที่มีคุณค่าจากประเด็นหัวข้อการสนทนาก่อสร้างเนื้อหา (contents) สำหรับชุดการเรียนรู้ที่มีองค์ประกอบหลัก 3 อย่าง คือ ความต้องการความสำเร็จในชีวิต การส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยหลักปัญญา การส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยหลักธรรมอิทธิบาท 4 (Theme)</p>			
คำสำคัญจากการสนทนากลุ่ม (Coding)	ความถี่ (f)	ความถี่ตัวของข้อมูล D.S. ร้อยละ (%)	ลำดับ
1. ความต้องการความสำเร็จในชีวิต			
แรงบันดาลใจจากคนคลใจ	8	80	2
การนำเสนอเรื่องราวชีวิตจริง	7	70	3
การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่สนับสนุน	9	90	1
รวม	24	80	
2. การส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยหลักปัญญา			
การค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง	10	100	1
การใช้เทคโนโลยีและสื่อการเรียนรู้ที่ทันสมัย	9	90	2
การฝึกฝนสร้างประสบการณ์ให้เกิดเป็นทักษะ	7	70	3
การสอนที่เน้นการคิดวิเคราะห์และสร้างสรรค์	9	90	2
รวม	35	87.5	
3. การส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยหลักธรรมอิทธิบาท 4			
การประยุกต์ใช้หลักธรรมอิทธิบาท 4	10	100	1
การสร้างเนื้อหาที่เชื่อมโยงหลักธรรมกับเป้าหมายชีวิต	9	90	2
การพิจารณาคุณโทษของสรรพสิ่ง	7	70	3
การฝึกคิดและตั้งเป้าหมายของชีวิตที่ชัดเจน	10	100	1
รวม	36	90	
รวม ค่าความถี่ตัวของข้อมูล (Σf)	95	85.83	

การตีความข้อมูล

จากตารางที่ 4.5 ในการวิเคราะห์และตีความหมายของข้อมูลจากการสนทนากลุ่มด้วยเทคนิคกลุ่มในนาม Nominal Group Technique (NGT) พบว่ามีประเด็นสำคัญที่เกิดจากการอภิปรายของผู้เชี่ยวชาญในประเด็น 3 ประการ แสดงค่าสำคัญจากการสนทนากลุ่ม (coding) พร้อมความถี่ (f) และร้อยละ (%) ของความอิ่มตัวของข้อมูล (Data Saturation: D.S.) สามารถวิเคราะห์และตีความหมายของความคิดเห็นที่มีคุณค่าจากประเด็นหัวข้อการสนทนาการสร้างเนื้อหา (contents) สำหรับชุดการเรียนรู้ที่มีองค์ประกอบหลัก 3 อย่าง คือ ความต้องการความสำเร็จในชีวิต การส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยหลักปัญญา การส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยหลักธรรมอริยบท 4 ได้ดังนี้

หัวข้อที่ 1 ความต้องการความสำเร็จในชีวิต

ประเด็นข้อที่ 1 ความต้องการความสำเร็จในชีวิต พบว่าประเด็นสำคัญและลำดับดังต่อไปนี้

ลำดับที่ 1 การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่สนับสนุน (ความถี่ $f = 9$ ความอิ่มตัวของข้อมูล D.S. = 90%) การสร้างบรรยากาศที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้และพัฒนาตนเองเป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้เยาวชนสามารถฝึกฝนและทดลองปฏิบัติจริง

ลำดับที่ 2 แรงแบนดาลใจจากคนดลใจ (ความถี่ $f = 8$ ความอิ่มตัวของข้อมูล D.S. = 80%) การที่เยาวชนได้รับแรงบันดาลใจจากผู้ที่ประสบความสำเร็จในชีวิต หรือ "คนดลใจ" เป็นสิ่งที่สำคัญมากในการกระตุ้นให้พวกเขามีความต้องการที่จะประสบความสำเร็จ

ลำดับที่ 3 การนำเสนอเรื่องราวชีวิตจริง (ความถี่ $f = 7$ ความอิ่มตัวของข้อมูล D.S. = 70%) การนำเสนอเรื่องราวชีวิตจริงของคนที่ประสบความสำเร็จ ช่วยให้เยาวชนเห็นถึงความพยายามและกระบวนการที่ต้องผ่านเพื่อบรรลุความสำเร็จ

รวมค่าสำคัญจากการสนทนากลุ่ม ประเด็นข้อที่ 1 ความต้องการความสำเร็จในชีวิต มีค่าความถี่รวม $\sum f = 28$ ความอิ่มตัวของข้อมูล D.S. = 80%

หัวข้อที่ 2 การส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยหลักปัญญา

ประเด็นข้อที่ 2 การส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยหลักปัญญาพบประเด็นความสำคัญและลำดับดังต่อไปนี้

ลำดับที่ 1 การค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง (ความถี่ $f = 10$ ความอิ่มตัวของข้อมูล D.S. = 100%) เป็นการส่งเสริมให้เยาวชนมีความสามารถในการค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเองเป็นการพัฒนาทักษะที่สำคัญ

ลำดับที่ 2 การใช้เทคโนโลยีและสื่อการเรียนรู้ที่ทันสมัย (ความถี่ $f = 9$ ความอึดตัวของข้อมูล D.S. = 90%) การนำเทคโนโลยีและสื่อการเรียนรู้ที่ทันสมัยมาใช้ในการเรียนรู้ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพและกระตุ้นการเรียนรู้ของเยาวชน และ การสอนที่เน้นการคิดวิเคราะห์และสร้างสรรค์ (ความถี่ $f = 9$ ความอึดตัวของข้อมูล D.S. = 90%) การสอนที่เน้นการคิดวิเคราะห์และการสร้างสรรค์เป็นวิธีการที่ช่วยให้เยาวชนพัฒนาทักษะที่จำเป็นต่อการพัฒนาตนเอง

ลำดับที่ 3 การฝึกฝนสร้างประสบการณ์ให้เกิดเป็นทักษะ (ความถี่ $f = 7$ ความอึดตัวของข้อมูล D.S. = 70%) การฝึกฝนและการสร้างประสบการณ์ในการเรียนรู้เป็นวิธีที่ช่วยให้เยาวชนพัฒนาทักษะและความสามารถในด้านต่าง ๆ

รวมค่าสำคัญจากการสนทนากลุ่ม ประเด็นข้อที่ 2 การส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยหลักปัญญา ค่าความถี่รวม $\sum f = 35$ ความอึดตัวของข้อมูล D.S. = 87.5 %

หัวข้อที่ 3 การส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยหลักธรรมอริยบท 4

ประเด็นข้อที่ 3 การส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยหลักธรรมอริยบท 4 พบประเด็นความสำคัญและลำดับดังต่อไปนี้

ลำดับ 1 การประยุกต์ใช้หลักธรรมอริยบท 4 (ความถี่ $f = 10$ ความอึดตัวของข้อมูล D.S. = 100%) การใช้หลักธรรมอริยบท 4 (ฉันทะ วิริยะ จิตตะ วิมังสา) ช่วยให้เยาวชนมีแนวทางที่ชัดเจนในการพัฒนาตนเอง และ การฝึกคิดและตั้งเป้าหมายของชีวิตที่ชัดเจน (ความถี่ $f = 10$ ความอึดตัวของข้อมูล D.S. = 100%) การฝึกคิดให้เห็นได้อย่างชัดเจนถึงเป้าหมายในชีวิตช่วยให้เยาวชนมีทิศทางที่ชัดเจนในการพัฒนาตนเอง

ลำดับ 2 การสร้างเนื้อหาที่เชื่อมโยงหลักธรรมกับเป้าหมายชีวิต (ความถี่ $f = 9$ ความอึดตัวของข้อมูล D.S. = 90%) การเชื่อมโยงหลักธรรมกับการตั้งเป้าหมายในชีวิตช่วยให้เยาวชนมีทิศทางที่ชัดเจนในการดำเนินชีวิต

ลำดับ 3 การพิจารณาคุณโทษของสรรพสิ่ง (ความถี่ $f = 7$ ความอึดตัวของข้อมูล D.S. = 70%) การพิจารณาคุณโทษของสรรพสิ่งที่เกี่ยวข้องกับชีวิตช่วยให้เยาวชนมีวิจรรณญาณและความสามารถในการตัดสินใจ

รวมค่าสำคัญจากการสนทนากลุ่ม ประเด็นข้อที่ 3 การส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยหลักธรรมอริยบท 4 ค่าความถี่รวม $\sum f = 36$ ความอึดตัวของข้อมูล D.S. = 90%

สรุปค่าความอึดตัวของข้อมูล ค่าความอึดตัวของข้อมูลรวมทั้งหมดจากประเด็นการสนทนา 3 ประเด็นมีค่า D.S. 85.83% ซึ่งแสดงให้เห็นว่ามีการรวบรวมข้อมูลที่มีความครอบคลุมและสมบูรณ์ในระดับที่สูง การสร้างเนื้อหาชุดการเรียนรู้ที่มีองค์ประกอบหลักทั้งสามอย่างควรเน้นที่การสร้างแรง

บันดาลใจ การใช้เทคโนโลยีและสื่อการเรียนรู้ที่ทันสมัย การฝึกฝนสร้างประสบการณ์ การพิจารณาคุณโทษของสรรพสิ่ง และการใช้หลักธรรมอริยบท 4 เพื่อให้เยาวชนมีทิศทางที่ชัดเจนในการพัฒนาตนเองและประสบความสำเร็จในชีวิต

ประเด็นสนทนาที่ 5 การสร้างและพัฒนาหนังสือชุดการเรียนรู้และ VDO บรรยายประกอบครอบคลุมเนื้อหา 3 องค์ประกอบหลักตามข้อ 3

การสร้างและพัฒนาหนังสือชุดการเรียนรู้และ สื่อ VDO บรรยายครอบคลุมเนื้อหา 3 หัวข้ออันประกอบด้วย หัวข้อที่ 1 ความต้องการความสำเร็จในชีวิต หัวข้อที่ 2: การส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยหลักปัญญา หัวข้อที่ 3: การส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยหลักธรรมอริยบท 4 ผลการวิเคราะห์เนื้อความจากบทสนทนาพบว่า

พระภิกษุวิฑูรยากรบรรยาย/สอนค่านุธรรม NGT1 ให้ข้อมูลสำคัญว่า “ความสำเร็จในชีวิตเป็นเป้าหมายที่เยาวชนทุกคนต้องการ แต่สิ่งที่สำคัญคือการทำให้พวกเขาเข้าใจว่าความสำเร็จนี้ไม่ได้มาง่าย ๆ การสร้างความต้องการความสำเร็จจึงต้องเริ่มจากการให้พวกเขาเห็นค่าของการตั้งเป้าหมายที่มีความหมายอย่างแท้จริง” พระภิกษุวิฑูรยากรบรรยาย/สอนค่านุธรรม NGT2 ให้ข้อมูลสำคัญว่า “ใช่ครับ ท่าน NGT1 การที่เยาวชนเห็นความสำคัญของการตั้งเป้าหมายจะช่วยให้พวกเขามีทิศทางในชีวิตมากขึ้น ผมเห็นว่าหนังสือชุดการเรียนรู้ควรเน้นเรื่องนี้เป็นพื้นฐาน โดยต้องเชื่อมโยงกับหลักธรรมที่ช่วยให้พวกเขามองเห็นความหมายของการใช้ชีวิตด้วย” พระภิกษุวิฑูรยากรบรรยาย/สอนค่านุธรรม NGT3 ให้ข้อมูลสำคัญว่า “การใช้หลักปัญญาในการตัดสินใจและดำเนินชีวิตเป็นสิ่งที่เยาวชนควรได้รับการฝึกฝนอย่างต่อเนื่อง การพัฒนาสื่อ VDO บรรยายควรนำเสนอกรณีศึกษาที่เกี่ยวกับการใช้ปัญญาในการแก้ไขปัญหาและตั้งเป้าหมายในชีวิต”

พระภิกษุวิฑูรยากรบรรยาย/สอนค่านุธรรม NGT4 ให้ข้อมูลสำคัญว่า “เห็นด้วยกับทุกท่านและขอเพิ่มว่า การส่งเสริมความสำเร็จในชีวิตด้วยหลักธรรมอริยบท 4 ก็เป็นเรื่องที่ควรให้ความสำคัญ การปลูกฝัง ฉันทะ หรือความพอใจในการทำสิ่งที่รัก เป็นจุดเริ่มต้นที่จะทำให้เยาวชนมีพลังในการเดินหน้ารื้อต่อ” พระภิกษุวิฑูรยากรบรรยาย/สอนค่านุธรรม NGT5 ให้ข้อมูลสำคัญว่า “สำหรับการพัฒนาหนังสือและ VDO ผมคิดว่าควรมีการเน้นเรื่องของความพยายาม (วิริยะ) และการจดจ่อ (จิตตะ) ในการทำงาน โดยแสดงตัวอย่างของคนที่ประสบความสำเร็จจากการใช้หลักเหล่านี้ เพื่อให้เยาวชนมองเห็นและเข้าใจว่าความสำเร็จนั้นมาจากการทุ่มเทและการไม่ยอมแพ้”

ผู้เชี่ยวชาญด้านนวัตกรรมชุดการเรียนรู้ NGT6 ให้ข้อมูลสำคัญว่า “ในฐานะผู้เชี่ยวชาญด้านนวัตกรรมชุดการเรียนรู้ ผมเห็นว่าเราควรออกแบบสื่อการเรียนรู้ให้สามารถกระตุ้นการคิดอย่างรอบด้าน (วิมังสา) โดยการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ เช่น การสร้างเนื้อหาที่เป็นอินเทอร์แอคทีฟเพื่อให้

เยาวชนได้ฝึกการวิเคราะห์และพิจารณาอย่างเป็นระบบ” ผู้เชี่ยวชาญด้านสุขภาวะจิตเยาวชน NGT7 ให้ข้อมูลสำคัญว่า “จากมุมมองด้านสุขภาวะจิต ผมเห็นว่าการสร้างความเข้าใจในเรื่องฉันทะและจิตตะ จะช่วยส่งเสริมสุขภาวะจิตที่ดีให้แก่เยาวชน เพราะเมื่อพวกเขามีความพอใจในสิ่งที่ทำและสามารถอดทนได้กับปัญหา สุขภาวะจิตของพวกเขาจะดีขึ้นและทำให้พวกเขามีความสุขในชีวิต”

ผู้ปกครอง NGT8 ให้ข้อมูลสำคัญว่า “จากประสบการณ์ของผมในการเลี้ยงดูลูก ผมคิดว่าการสร้างและพัฒนาสื่อการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงกับชีวิตประจำวันเป็นสิ่งสำคัญ การสอนให้เด็ก ๆ เข้าใจความหมายของการตั้งเป้าหมายและการใช้ปัญญาในชีวิตจริงจะช่วยให้พวกเขาเติบโตได้อย่างมีคุณภาพ” ครู/อาจารย์ NGT9 ให้ข้อมูลสำคัญว่า “ในฐานะครู ผมเห็นว่าการฝึกการวิเคราะห์ด้วยโยนิโสมนสิการเป็นทักษะที่สำคัญที่เด็ก ๆ ควรได้รับ สื่อการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นควรมีเนื้อหาที่กระตุ้นให้เด็ก ๆ ได้คิดและพิจารณาสิ่งต่าง ๆ รอบตัวอย่างรอบคอบ” ผู้เชี่ยวชาญด้านการสร้างสื่อการเรียนรู้ NGT10 ให้ข้อมูลสำคัญว่า “ผมเห็นด้วยกับท่าน NGT6 และ NGT9 ว่าสื่อการเรียนรู้ควรจะมีลักษณะที่ทำให้เยาวชนสามารถใช้ในการดำเนินชีวิตได้จริง โดยเฉพาะการใช้หลักธรรมอริยบท 4 ในการวางแผนชีวิตและการเรียนรู้ ผมคิดว่าสื่อควรจะเป็นเครื่องมือที่เสริมสร้างความคิดและปัญญาให้กับเยาวชน”

สรุปประเด็นที่ 5 การสร้างและพัฒนาหนังสือชุดการเรียนรู้และ VDO บรรยายประกอบครอบคลุมเนื้อหา 3 องค์ประกอบหลักตามข้อ 4 จากการสนทนากลุ่มนี้ มีความเห็นร่วมกันว่าการพัฒนาหนังสือชุดการเรียนรู้และ VDO บรรยายควรครอบคลุมเนื้อหา 3 หัวข้อที่สำคัญ ได้แก่ การสร้างความต้องการความสำเร็จในชีวิต เน้นการตั้งเป้าหมายที่มีความหมายและการเห็นคุณค่าของความสำเร็จที่แท้จริง การส่งเสริมความสำเร็จด้วยหลักปัญญา ใช้กรณีศึกษาหรือเนื้อหาที่สอนให้เยาวชนใช้ปัญญาในการตัดสินใจและดำเนินชีวิต การใช้หลักธรรมอริยบท 4 เน้นความสำคัญของการมีฉันทะ วิริยะ จิตตะ และวิมังสา ในการนำไปสู่การประยุกต์ใช้ ความสำเร็จอย่างยั่งยืน สื่อการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นควรมีความทันสมัย มีความเชื่อมโยงกับชีวิตจริงของเยาวชน และสามารถกระตุ้นให้เกิดการคิดวิเคราะห์และการตัดสินใจอย่างมีปัญญา

จากบทสนทนาที่ได้วิเคราะห์เนื้อหาข้อมูลสำคัญซึ่งรวบรวมมาสามารถจำแนกคำสำคัญ (Coding) จากหัวข้อการสนทนา (Theme) ที่ปรากฏในข้อมูลสำคัญของผู้เข้าร่วมสนทนาทุกรูป/คน จากการกล่าวและเห็นด้วยในระหว่างการสนทนา ทำการคำนวณค่าความถี่ และวิเคราะห์ความอิ่มตัวของข้อมูล (Data Saturation: D.S.) ด้วยคำร้อยละของคำสำคัญแต่ละคำและแสดงลำดับ (ตารางที่ 4.6) ดังนี้

ตารางที่ 4.6 ความถี่ (*f*) และความอิ่มตัว (D.S.) ของข้อมูล สำคัญจากการสนทนากลุ่ม (coding) ความคิดเห็นที่มีคุณค่าจากประเด็นหัวข้อการสร้างและพัฒนาหนังสือชุดการเรียนรู้และ VDO บรรยายประกอบครอบคลุมเนื้อหา 3 องค์ประกอบหลักตามข้อ 4 (N=10)

ความคิดเห็นที่มีคุณค่าจากประเด็นหัวข้อการสร้างและพัฒนาหนังสือชุดการเรียนรู้และ VDO บรรยายประกอบครอบคลุมเนื้อหา 3 องค์ประกอบหลักตามข้อ 4 (Theme)			
สำคัญจากการสนทนากลุ่ม (Coding)	ความถี่ (<i>f</i>)	ความอิ่มตัวของข้อมูล D.S. ร้อยละ (%)	ลำดับ
ความสำเร็จในชีวิต	10	100	1
หลักปัญญา	10	100	1
อิทธิบาท 4	9	90	2
การตั้งเป้าหมาย	10	100	1
การคิดวิเคราะห์	7	70	4
สุขภาวะจิต	8	80	3
การพัฒนาสื่อ	8	80	3
เทคโนโลยีการเรียนรู้	6	60	5
การตัดสินใจด้วยปัญญา	7	70	4
การฝึกฝนคุณธรรม	8	80	3
ค่ารวมความอิ่มตัวของข้อมูล (Σ D.S.)	83	83	

การตีความข้อมูล

ตารางที่ 4.4 ในการวิเคราะห์และตีความหมายของข้อมูลจากการสนทนากลุ่มด้วยเทคนิคกลุ่มในนาม Nominal Group Technique (NGT) พบว่ามีประเด็นสำคัญที่เกิดจากการอภิปรายของผู้ให้ข้อมูลสำคัญในประเด็น 3 ประการ แสดงค่าสำคัญจากการสนทนากลุ่ม (coding) พร้อมความถี่ (*f*) และร้อยละ (%) ของความอิ่มตัวของข้อมูล (Data Saturation: D.S.) ของความคิดเห็นที่มีคุณค่าจากประเด็นหัวข้อการสร้างและพัฒนาหนังสือชุดการเรียนรู้และ VDO บรรยายประกอบครอบคลุมเนื้อหา 3 องค์ประกอบหลักตามข้อ 4 สามารถวิเคราะห์และตีความหมายของความคิดเห็นที่มีคุณค่าจากประเด็นหัวข้อการสร้างเนื้อหา (contents) รวมค่าสำคัญจากการสนทนากลุ่มประเด็นข้อที่ 5 ความคิดเห็นที่มีคุณค่าจากประเด็นหัวข้อการสร้างและพัฒนาหนังสือชุดการเรียนรู้

และ VDO บรรยายประกอบครอบคลุมเนื้อหา 3 องค์ประกอบหลักตามข้อ 4 ค่าความถี่รวม $\Sigma f = 83$ ความถี่ตัวของข้อมูล D.S. = 83% และจัดลำดับได้ดังนี้

ลำดับที่ 1 คำสำคัญที่มีความถี่สูงสุดและความถี่ตัวของข้อมูลที่สูงสุด (ความถี่ $f = 10$ ความถี่ตัวของข้อมูล D.S. = 100%) ได้แก่ “ความสำเร็จในชีวิต” ทุกคนในการสนทนาเห็นความสำคัญของการมุ่งมั่นที่จะบรรลุเป้าหมายในชีวิต การพัฒนาหนังสือชุดการเรียนรู้และ VDO จึงควรเน้นที่การส่งเสริมความเข้าใจเกี่ยวกับความสำเร็จในชีวิต “หลักปัญญา” การใช้ปัญญาเป็นหลักสำคัญในการตัดสินใจและดำเนินชีวิต ซึ่งสื่อการเรียนรู้ควรนำเสนอกรณีศึกษาและแนวทางที่ใช้ปัญญาเพื่อให้เยาวชนสามารถนำไปใช้ได้ในชีวิตจริง “การตั้งเป้าหมาย” การตั้งเป้าหมายที่มีความหมายเป็นอีกหนึ่งจุดที่ทุกคนเห็นว่ามีสำคัญในการดำเนินชีวิตและการบรรลุความสำเร็จ

ลำดับที่ 2 คำสำคัญที่มีความถี่สูงและความถี่ตัวของข้อมูลที่สูง (ความถี่ $f = 9$ ความถี่ตัวของข้อมูล D.S. = 90%) ได้แก่ “อิทธิบาท 4” หลักธรรมอิทธิบาท 4 ถูกเห็นว่าเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยส่งเสริมความสำเร็จในชีวิต โดยเฉพาะเรื่องฉันทะ วิริยะ จิตตะ และวิมังสา

ลำดับที่ 3 คำสำคัญที่มีความถี่สูงและความถี่ตัวของข้อมูลที่สูง (ความถี่ $f = 8$ ความถี่ตัวของข้อมูล D.S. = 80%) ได้แก่ “สุขภาวะจิต” การส่งเสริมสุขภาวะจิตที่ดีโดยผ่านการมีฉันทะและจิตตะเป็นสิ่งที่ควรให้ความสำคัญในการพัฒนาสื่อ “การพัฒนาสื่อ” ความทันสมัยและความเชื่อมโยงกับชีวิตจริงของเยาวชนในการออกแบบสื่อการเรียนรู้มีความสำคัญอย่างยิ่ง “การฝึกฝนคุณธรรม” การฝึกคุณธรรมเป็นพื้นฐานของการพัฒนาจิตใจที่ส่งผลให้การดำเนินชีวิตไปสู่ความสำเร็จอย่างมั่นคงและควบคู่กับจิตใจที่ประกอบด้วยคุณธรรมจริยธรรม

ลำดับที่ 4 คำสำคัญที่มีความถี่สูงและความถี่ตัวของข้อมูลที่สูง (ความถี่ $f = 70$ ความถี่ตัวของข้อมูล D.S. = 70%) ได้แก่ “การคิดวิเคราะห์” และ “การตัดสินใจด้วยปัญญา” การคิดวิเคราะห์และการตัดสินใจด้วยปัญญา ซึ่งสื่อการเรียนรู้ควรกระตุ้นให้เยาวชนพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์และการตัดสินใจที่เป็นไปตามหลักปัญญา

ลำดับที่ 5 คำสำคัญที่มีความถี่สูงและความถี่ตัวของข้อมูลที่สูงเป็นลำดับสุดท้าย (ความถี่ $f = 60$ ความถี่ตัวของข้อมูล D.S. = 60%) ได้แก่ “เทคโนโลยีการเรียนรู้” การใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่เพื่อกระตุ้นการคิดวิเคราะห์และการเรียนรู้ในรูปแบบที่เป็นอินเตอร์แอคทีฟก็จำเป็นที่มีความสำคัญ

สรุปประเด็นการสนทนาที่ 5 ข้อมูลจากการสนทนาดังกล่าวแสดงให้เห็นว่ามีคำสำคัญที่ได้รับการยอมรับและความคิดเห็นที่สอดคล้องกันในประเด็นต่าง ๆ โดยเฉพาะในเรื่องของการสร้างความสำเร็จในชีวิต การใช้หลักปัญญา และการตั้งเป้าหมายที่มีความหมาย ซึ่งทั้งหมดนี้ควรได้รับการนำไปปรับใช้ในการพัฒนาหนังสือชุดการเรียนรู้และสื่อ VDO เพื่อให้เยาวชนสามารถนำไปใช้ใน

ชีวิตจริงอย่างมีประสิทธิภาพคำสำคัญจากการสนทนากลุ่ม ประเด็นข้อที่ 5 แสดงความคิดเห็นที่มีคุณค่าจากประเด็นหัวข้อการสร้างและพัฒนาหนังสือชุดการเรียนรู้และ VDO บรรยายประกอบครอบคลุมเนื้อหา 3 องค์ประกอบหลักตามข้อ 4 ค่าความถี่รวม $\Sigma f = 83$ ความอึดตัวของข้อมูล D.S. = 83%

ประเด็นสนทนาที่ 6 ประเด็นสำคัญอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหนังสือชุดการเรียนรู้และ VDO 4 จากการสนทนากลุ่มนี้ มีความเห็นร่วมกันในประเด็นอื่น ๆ พบว่า

พระภิกษุวิทยากรบรรยาย/สอนค่ายคุณธรรม NGT1 ให้ข้อมูลสำคัญว่า “นอกจากเรื่องหลักธรรมและการฝึกฝนคุณธรรมแล้ว ผมเห็นว่าการสื่อสารในเชิงบวกเป็นอีกหนึ่งประเด็นที่ควรได้รับการกล่าวถึงในหนังสือชุดการเรียนรู้และ VDO ครับ การพูดให้กำลังใจ การใช้คำพูดที่สร้างสรรค์จะช่วยเสริมสร้างความมั่นใจและความตั้งใจให้กับเยาวชน” พระภิกษุวิทยากรบรรยาย/สอนค่ายคุณธรรม NGT2 ให้ข้อมูลสำคัญว่า “เห็นด้วยครับท่าน NGT1 การพัฒนาทักษะการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพเป็นสิ่งสำคัญ เพราะไม่ว่าจะเป็นการสื่อสารกับตัวเองหรือกับผู้อื่น การใช้คำพูดที่สร้างสรรค์และมีกำลังใจจะช่วยให้เยาวชนมีแรงบันดาลใจในการเรียนรู้และพัฒนาตนเอง” พระภิกษุวิทยากรบรรยาย/สอนค่ายคุณธรรม NGT3 ให้ข้อมูลสำคัญว่า “ในเรื่องของการพัฒนาทักษะทางอารมณ์ ผมคิดว่าหนังสือและ VDO ควรมีเนื้อหาที่ช่วยเยาวชนจัดการกับอารมณ์และความรู้สึกต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน การมีทักษะทางอารมณ์ที่ดีจะช่วยให้พวกเขาสามารถรับมือกับความท้าทายได้อย่างมีประสิทธิภาพ”

พระภิกษุวิทยากรบรรยาย/สอนค่ายคุณธรรม NGT4 ให้ข้อมูลสำคัญว่า “การฝึกสติและสมาธิเป็นสิ่งสำคัญที่เยาวชนควรได้รับการฝึกฝนตั้งแต่ต้น เพราะสติและสมาธิจะช่วยให้พวกเขามีความตั้งใจและความมั่นคงในการทำงานหรือเรียนรู้” พระภิกษุวิทยากรบรรยาย/สอนค่ายคุณธรรม NGT5 ให้ข้อมูลสำคัญว่า “การนำเสนอเนื้อหาที่เกี่ยวกับการมีวิถีชีวิตที่เรียบง่ายและสมดุลก็เป็นสิ่งสำคัญ เพื่อให้เยาวชนรู้จักการใช้ชีวิตอย่างมีสมดุลระหว่างการเรียน การทำงาน และการดูแลตัวเอง”

ผู้เชี่ยวชาญด้านนวัตกรรมชุดการเรียนรู้ NGT6 ให้ข้อมูลสำคัญว่า “ในส่วนของ การใช้ นวัตกรรม ผมคิดว่าเราสามารถใช้นวัตกรรมเพื่อสร้างเนื้อหาที่มีความท้าทายและอินเตอร์แอคทีฟให้กับเยาวชน เพื่อให้พวกเขาได้ฝึกคิดวิเคราะห์และตัดสินใจผ่านสถานการณ์จำลองหรือเกมการศึกษา” ผู้เชี่ยวชาญด้านสุขภาวะจิตเยาวชน NGT7 ให้ข้อมูลสำคัญว่า “จากมุมมองด้านสุขภาวะจิต ผมเห็นว่าการพัฒนาความเข้าใจในเรื่องของสุขภาวะจิตเป็นสิ่งสำคัญ หนังสือและ VDO ควรมีเนื้อหาที่ช่วยให้เยาวชนรู้จักการดูแลสุขภาพจิตของตนเอง รู้จักวิธีการจัดการความเครียดและการดูแลตนเองให้มีความสุขในชีวิต”

ผู้ปกครอง NGT8 ให้ข้อมูลสำคัญว่า “ความรู้เกี่ยวกับการใช้ชีวิตอย่างมีสติและการตั้งเป้าหมายในระยะยาวก็สำคัญ เพราะเด็ก ๆ ควรได้รับการฝึกฝนให้มองภาพรวมและมีทิศทางในชีวิตที่ชัดเจน ไม่ว่าจะเป็นการวางแผนอนาคตหรือการตั้งเป้าหมายการเรียน” ครู/อาจารย์ NGT9 ให้ข้อมูลสำคัญว่า “สำหรับครูและผู้สอน ผมคิดว่าเราควรมีเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับการสอนการคิดวิเคราะห์และการใช้ปัญญาในการแก้ไขปัญหาอย่างสร้างสรรค์ เพื่อให้เด็ก ๆ สามารถนำความรู้ไปใช้ในการเรียนและการใช้ชีวิตได้จริง” ผู้เชี่ยวชาญด้านการสร้างสื่อการเรียนรู้ NGT10 ให้ข้อมูลสำคัญว่า “ผมเห็นด้วยกับทุกท่านครับ และขอเพิ่มเติมว่า เราควรพัฒนาสื่อที่เยาวชนสามารถนำไปใช้ในการสร้างทักษะชีวิตที่ครบถ้วน ไม่ว่าจะเป็นการจัดการเวลาหรือการมีจริยธรรมในการทำงาน เนื้อหาเหล่านี้จะช่วยเสริมสร้างความเป็นผู้นำและความรับผิดชอบในตัวของเยาวชน”

สรุปประเด็นสนทนาที่ 6 ประเด็นสำคัญอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหนังสือชุดการเรียนรู้และ VDO 4 บทสนทนาแสดงถึงความเห็นร่วมกันในหลายด้าน โดยเน้นการพัฒนาทักษะที่มีคุณค่าสำหรับเยาวชน เช่น การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ การจัดการอารมณ์ การฝึกสติและสมาธิ การใช้ชีวิตอย่างสมดุล การคิดวิเคราะห์ และการดูแลสุขภาพจิตใจ คำแนะนำเหล่านี้จะช่วยให้การพัฒนาหนังสือชุดการเรียนรู้และ VDO เป็นไปในทิศทางที่ครอบคลุมทุกมิติของการพัฒนาเยาวชนให้มีความสำเร็จและมีความสุขในชีวิต

จากบทสนทนาที่ได้วิเคราะห์เนื้อหาข้อมูลสำคัญซึ่งรวบรวมมาสามารถจำแนกคำสำคัญ (Coding) จากหัวข้อการสนทนา (Theme) ที่ปรากฏในข้อมูลสำคัญของผู้เข้าร่วมสนทนาทุกรูป/คน จากการกล่าวและเห็นด้วยในระหว่างการสนทนา ทำการคำนวณค่าความถี่ และวิเคราะห์ความอิ่มตัวของข้อมูล (Data Saturation: D.S.) ด้วยค่าร้อยละของคำสำคัญแต่ละคำและแสดงลำดับ (ตารางที่ 4.7) ดังนี้

ตารางที่ 4.7 ความถี่ (*f*) และความอิ่มตัว (D.S.) ของข้อมูลคำสำคัญจากการสนทนากลุ่ม (coding) ความคิดเห็นที่มีคุณค่าจากประเด็นสำคัญอื่น ๆ (N=10)

ความคิดเห็นที่มีคุณค่าจากประเด็นสำคัญอื่น ๆ (Theme)			
คำสำคัญจากการสนทนากลุ่ม (Coding)	ความถี่ (<i>f</i>)	ความอิ่มตัวของข้อมูล D.S. ร้อยละ (%)	ลำดับ
การสื่อสารในเชิงบวก	7	70	4

ความคิดเห็นที่มีคุณค่าจากประเด็นสำคัญอื่น ๆ (Theme)			
คำสำคัญจากการสนทนากลุ่ม (Coding)	ความถี่ (<i>f</i>)	ความอึดตัวของข้อมูล D.S. ร้อยละ (%)	ลำดับ
การพัฒนาทักษะการสื่อสาร	8	80	3
การพัฒนาทักษะทางอารมณ์	9	90	2
การสอนทักษะการคิดวิเคราะห์	9	90	2
การพัฒนาทักษะชีวิต	10	100	1
การฝึกสติและสมาธิ	10	100	1
การดำเนินชีวิตอย่างสมดุล	7	70	4
การใช้นวัตกรรมในกระบวนการเรียนรู้	6	60	5
การดูแลสุขภาพจิต	8	80	3
การวางแผนชีวิตและการตั้งเป้าหมายในชีวิต	10	100	1
ค่ารวมความอึดตัวของข้อมูล (Σ D.S.)	84	84	

การตีความข้อมูล

ตารางที่ 4.7 ในการวิเคราะห์และตีความหมายของข้อมูลจากการสนทนากลุ่มด้วยเทคนิคกลุ่มในนาม Nominal Group Technique (NGT) พบว่ามีประเด็นสำคัญที่เกิดจากการอภิปรายของผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ในประเด็นที่ 6 ความคิดเห็นที่มีคุณค่าจากประเด็นสำคัญอื่น ๆ สรุปได้ดังนี้

ลำดับที่ 1 คำสำคัญที่มีความถี่สูงและความอึดตัวของข้อมูลที่สูงที่สุด (ความถี่ $f = 10$ ความอึดตัวของข้อมูล D.S. = 100%) และได้รับการเห็นด้วยมากที่สุด ได้แก่ การพัฒนาทักษะชีวิต การฝึกสติและสมาธิ และ การวางแผนชีวิตและการตั้งเป้าหมายในชีวิต คำสำคัญเหล่านี้ได้รับการเห็นด้วยจากผู้เข้าร่วมการสนทนาทั้ง 10 รูป/คน สะท้อนถึงความสำคัญของการฝึกทักษะชีวิต การฝึกสติและสมาธิ รวมถึงการวางแผนและตั้งเป้าหมายในชีวิต ซึ่งเป็นทักษะที่สำคัญต่อการพัฒนาเยาวชนในยุคปัจจุบันซึ่งแสดงถึงการให้ความสำคัญสูงสุดในประเด็นดังกล่าว การพัฒนาทักษะชีวิต การฝึกสติและสมาธิ รวมถึงการวางแผนชีวิตและการตั้งเป้าหมายถือเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาเยาวชนในยุคปัจจุบัน เพื่อให้เยาวชนสามารถดำเนินชีวิตอย่างมีประสิทธิภาพและมีเป้าหมายที่ชัดเจน

ลำดับที่ 2 คำสำคัญที่มีความถี่สูงและความอึดตัวของข้อมูลที่สูง (ความถี่ $f = 9$ ความอึดตัวของข้อมูล D.S. = 90%) และได้รับการเห็นด้วยมากที่สุด ได้แก่ การพัฒนาทักษะทางอารมณ์ และการสอน

ทักษะการคิดวิเคราะห์ ซึ่งเป็นประเด็นสำคัญที่ช่วยเสริมสร้างความสามารถในการจัดการอารมณ์และการคิดวิเคราะห์ที่เป็นพื้นฐานในการตัดสินใจและการเผชิญกับสถานการณ์ต่าง ๆ อย่างมีเหตุผล

ลำดับที่ 3 คำสำคัญที่มีความถี่สูงและความอึดตัวของข้อมูลที่สูง (ความถี่ $f = 8$ ความอึดตัวของข้อมูล D.S. = 80%) และได้รับการเห็นด้วยมาก ได้แก่ การพัฒนาทักษะการสื่อสาร การดูแลสุขภาพจิต คำสำคัญเหล่านี้สะท้อนถึงความจำเป็นในการเสริมสร้างทักษะการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพและการดูแลสุขภาพจิตของเยาวชน เพื่อให้พวกเขาสามารถสื่อสารกับผู้อื่นได้อย่างสร้างสรรค์และมีจิตใจที่แข็งแกร่งในการดำเนินชีวิตประจำวัน

ลำดับที่ 4 คำสำคัญที่มีความถี่สูงและความอึดตัวของข้อมูลที่สูง (ความถี่ $f = 7$ ความอึดตัวของข้อมูล D.S. = 70%) และได้รับการเห็นด้วยมาก ได้แก่ การสื่อสารในเชิงบวก และการดำเนินชีวิตอย่างสมดุล ซึ่งชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของการสื่อสารในเชิงบวกและการรักษาสมดุลในการดำเนินชีวิต ซึ่งเป็นปัจจัยที่ช่วยส่งเสริมให้เยาวชนมีความมั่นคงทางอารมณ์และการใช้ชีวิตอย่างมีคุณภาพ

ลำดับที่ 5 คำสำคัญที่มีความถี่สูงและความอึดตัวของข้อมูลที่สูง (ความถี่ $f = 6$ ความอึดตัวของข้อมูล D.S. = 60%) และได้รับการเห็นด้วยน้อยที่สุด ได้แก่ การใช้นวัตกรรมในกระบวนการเรียนรู้ แม้ว่าคำสำคัญนี้จะได้รับการเห็นด้วยน้อยที่สุดเมื่อเปรียบเทียบกับคำสำคัญอื่น ๆ แต่ก็ยังเป็นประเด็นที่ควรคำนึงถึง การใช้นวัตกรรมในกระบวนการเรียนรู้สามารถช่วยทำให้การเรียนรู้มีความน่าสนใจและสอดคล้องกับยุคสมัยที่เทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทมากขึ้น

สรุปประเด็นการสนทนาที่ 6 การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสนทนากลุ่มด้วยเทคนิค NGT แสดงให้เห็นว่าผู้เข้าร่วมการสนทนามีความเห็นพ้องต้องกันในหลายด้าน โดยเฉพาะเรื่องการพัฒนาทักษะชีวิต สติและสมาธิ การวางแผนชีวิต รวมถึงการพัฒนาทักษะการสื่อสารและการจัดการอารมณ์ ข้อมูลนี้สามารถนำไปใช้ในการพัฒนาหนังสือและ VDO ที่จะส่งเสริมการพัฒนาเยาวชนในทุกมิติของชีวิตให้เป็นคนที่มีความสมดุลและมีความสุขในชีวิตค่าเฉลี่ยความอึดตัวของข้อมูล (84%) แสดงถึงระดับความเห็นพ้องต้องกันที่ค่อนข้างสูงในกลุ่มสนทนา ซึ่งบ่งชี้ว่า ข้อมูลที่ได้รับมีความครอบคลุมและสามารถนำไปใช้ในการพัฒนาหนังสือชุดการเรียนรู้และ VDO อย่างมีประสิทธิภาพ แสดงให้เห็นถึงความสำคัญของการพัฒนาทักษะชีวิต การฝึกสติและสมาธิ การวางแผนชีวิต รวมถึงการพัฒนาทักษะทางอารมณ์และการคิดวิเคราะห์เป็นสิ่งที่สำคัญต่อการพัฒนาเยาวชน การนำประเด็นเหล่านี้ไปปรับใช้ในหนังสือชุดการเรียนรู้และ VDO จะช่วยเสริมสร้างเยาวชนให้เติบโตขึ้นเป็นบุคคลที่มีความมั่นคงและสมดุลในทุกมิติของชีวิต

Hypothesis 1: ปัจจัยในการสร้างและพัฒนานวัตกรรมแนวความคิดการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา

จากข้อมูลการสนทนากลุ่มโดยใช้เทคนิค Nominal Group Technique (NGT) เพื่อศึกษาแนวความคิดการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตบนพื้นฐานความต้องการตามทฤษฎีของอับราฮัม มาสโลว์ (Maslow, 1954) มีค่ารวมความอิมตัวของข้อมูล (Σ D.S.) 80% และจัดลำดับความสำคัญพบว่า การสนับสนุนจากครอบครัว การแนะแนวการศึกษา และการสอนคุณธรรมและจริยธรรม มีการกล่าวถึงมากที่สุดแนวความคิดการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาตามทฤษฎีของ วิลเลียม จี แพร์รี (Perry, 1970) มีค่ารวมความอิมตัวของข้อมูล (Σ D.S.) เท่ากับ 79% และจัดลำดับความสำคัญพบว่า การคิดวิเคราะห์และการแก้ปัญหา และ สุขภาวะจิตใจที่ดี เป็นหัวข้อที่มีการกล่าวถึงมากที่สุด แนวความคิดการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาตามหลักพุทธศาสนาตามหลักธรรมอริยบท 4 (The Pali Text Society, 1969; กรมศาสนา. 2563; Rhys Davids & Stede, 1921) มีค่ารวมความอิมตัวของข้อมูล (Σ D.S.) เท่ากับ 80% และจัดลำดับความสำคัญพบว่า ฉันทะ (ความพอใจหรือความต้องการที่จะทำ หรือรวมถึงความพึงพอใจ ความตั้งใจ หรือความทะเยอทะยาน) เป็นหัวข้อที่มีการกล่าวถึงมากที่สุด การสร้างเนื้อหา (contents) สำหรับชุดการเรียนรู้ที่มีองค์ประกอบหลัก 3 อย่าง คือ ความต้องการความสำเร็จในชีวิต มีค่าความอิมตัวของข้อมูล D.S. = 80% และจัดลำดับความสำคัญพบว่า การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่สนับสนุนประเด็นสำคัญที่มีการกล่าวถึงมากที่สุด การส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยหลักปัญญา มีค่าความอิมตัวของข้อมูล D.S. = 87.5% และจัดลำดับความสำคัญพบว่า การค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเองเป็นหัวข้อที่มีการกล่าวถึงมากที่สุด การส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยหลักธรรมอริยบท 4 มีค่าความอิมตัวของข้อมูล D.S. = 87.5% และจัดลำดับความสำคัญพบว่า การค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเองเป็นหัวข้อที่มีการกล่าวถึงมากที่สุด การส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยหลักธรรมอริยบท 4 มีค่ารวมความอิมตัวของข้อมูล (Σ D.S.) เท่ากับ 90% และจัดลำดับความสำคัญพบว่า การประยุกต์ใช้หลักธรรมอริยบท 4 เป็นหัวข้อที่มีการกล่าวถึงมากที่สุด ประเด็นหัวข้อสุดท้ายการสร้างและพัฒนาหนังสือชุดการเรียนรู้และ VDO บรรยายประกอบครอบคลุมเนื้อหา 3 องค์ประกอบหลักตามข้อ 3 อันประกอบด้วย หัวข้อที่ 1: ความต้องการความสำเร็จในชีวิต หัวข้อที่ 2: การส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยหลักปัญญา หัวข้อที่ 3: การส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยหลักธรรมอริยบท 4 ผลการวิเคราะห์เนื้อหาพบว่าหัวข้อที่สำคัญ ได้แก่ การสร้างความต้องการความสำเร็จในชีวิต เน้นการตั้งเป้าหมายที่มีความหมายและการเห็นคุณค่าของความสำเร็จที่แท้จริง การส่งเสริมความสำเร็จด้วยหลักปัญญา ใช้กรณีศึกษาหรือเนื้อหาที่สอนให้

เยาวชนใช้ปัญญาในการตัดสินใจและดำเนินชีวิต การใช้หลักธรรมอริยาบท 4 เน้นความสำคัญของการมีฉันทะ วิริยะ จิตตะ และวิมังสา ในการนำไปสู่การประยุกต์ใช้ ความสำเร็จอย่างยั่งยืน

4.2 ผลการวิเคราะห์โมเดลประกอบเชิงยืนยันและปัจจัยที่มีอิทธิพล

ผลการวิเคราะห์โมเดลประกอบเชิงยืนยันและปัจจัยที่มีอิทธิพล เพื่อตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 คือ เพื่อวิเคราะห์โมเดลประกอบเชิงยืนยันและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนาประยุกต์ใช้ผลการวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้าง

1) ผลการวิเคราะห์แบบสอบถาม เรื่อง นวัตกรรมแนวคิดการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา ประยุกต์ใช้การวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้าง ซึ่งมี 5 ตอน

(1) แบบสอบถามตอนที่ 1 คือ ข้อมูลปัจจัยพื้นฐานด้านประชากรศาสตร์ (demography) จำนวน 6 ข้อ ของผู้ตอบแบบสอบถาม ทำการวิเคราะห์โดยด้วยสถิติเชิงพรรณนา (descriptive statistics) การแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละ หาค่า t-test

(2) แบบสอบถามตอนที่ 2 คือ ข้อมูลระดับความเห็นที่มีต่อความต้องการความสำเร็จในชีวิต (30 ข้อ)

(3) แบบสอบถามตอนที่ 3 ข้อมูลระดับความเห็นที่มีต่อการพัฒนาปัญญา (16 ข้อ) วิเคราะห์ข้อมูลด้วย การหาค่าเฉลี่ย (mean) และ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) และแปลผล

(4) แบบสอบถามตอนที่ 4 ข้อมูลระดับความเห็นที่มีต่อการหลักพระพุทธศาสนาเพื่อความสำเร็จด้วยหลักอริยาบท 4 (12 ข้อ) วิเคราะห์ข้อมูลด้วย การหาค่าเฉลี่ย (mean) (Ferguson, 1981: 46) และ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) และแปลผล

(5) แบบสอบถามตอนที่ 5 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา (1 ข้อ) วิเคราะห์เนื้อหาสำคัญ (Content analysis) วิเคราะห์เนื้อหาข้อมูลสำคัญซึ่งรวบรวมมาสามารถจำแนกคำสำคัญ (Coding) จากหัวข้อการสนทนา (Theme) ที่ปรากฏในข้อมูลสำคัญจากแบบสอบถาม ทำการคำนวณค่าความถี่ และวิเคราะห์ความอิ่มตัวของข้อมูล (Data Saturation: D.S.) ด้วยค่าร้อยละของคำสำคัญแต่ละคำและแสดงลำดับ

วิเคราะห์เนื้อหาโดยใช้เกณฑ์การแปลผลในแบบสอบถามตอนที่ 2 - 4 นี้เป็นการถามระดับความคิดเห็น ใช้มาตราส่วนแบบประมาณค่า (Rating Scale) ซึ่งแบ่งระดับของความเห็นออกเป็น 5 ระดับ (Likert Scale) (Pescaroli, et al, 2020) โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน คือ ระดับ 5 หมายถึง มีความเห็นอยู่ในระดับ มากที่สุด ระดับ 4 หมายถึง มีความเห็นอยู่ในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง มีความเห็นอยู่ในระดับ ปานกลาง ระดับ 2 หมายถึง มีความเห็นอยู่ในระดับ น้อย ระดับ 1 หมายถึง มีความเห็นอยู่ในระดับ น้อยที่สุด

เกณฑ์การแปลค่าเฉลี่ยความคิดเห็น เกณฑ์ค่าเฉลี่ยในการแปลผลโดยการคำนวณหาค่า อัตรากาชั้น ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{ค่าความกลางของอัตรากาชั้น} &= \frac{\text{ข้อมูลที่มีค่าสูงสุด} - \text{ข้อมูลที่มีค่าต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\ &= \frac{(5-1)}{5} = 0.08 \text{ จำนวนชั้น} \end{aligned}$$

กำหนดเกณฑ์การแปลผลค่าเฉลี่ยความคิดเห็นแปลงผลเชิงคุณภาพด้วยการจำแนกระดับ (Classification of Quality) (Gadian, et al., 2020) ดังนี้

ระดับคะแนน	ความหมาย
4.21 – 5.00	มีความเห็นด้วยในระดับ มากที่สุด
3.41 – 4.20	มีความเห็นด้วยในระดับ มาก
2.61 – 3.40	มีความเห็นด้วยในระดับ ปานกลาง
1.81 – 2.60	มีความเห็นด้วยในระดับ น้อย
1.00 – 1.80	มีความเห็นด้วยในระดับ น้อยที่สุด

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

n	แทน จำนวนตัวอย่าง
\bar{x}	แทน ค่าเฉลี่ย
S.D.	แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
Min	แทน ค่าคะแนนขั้นต่ำสุด (Minimum)
Max	แทน ค่าคะแนนขั้นสูงสุด (Maximum)
SK	แทน ค่าความเบ้ (Skewness)
KU	แทน ค่าความโด่ง (Kurtosis)
CV	แทน ค่าสัมประสิทธิ์การกระจาย (Coefficient of Variation)
Sig.	แทน ค่านัยสำคัญทางสถิติ
**	แทน ความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01
*	แทน ความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05
λ	แทน ค่าลักษณะเฉพาะ (Eigenvalue)
v	แทน ค่าน้ำหนักค่าลักษณะเฉพาะ (Eigenvalues)

t-test	แทน การทดสอบสมมติฐาน เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างหนึ่งกลุ่ม กับประชากร หรือเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มที่อาจมีความสัมพันธ์กันหรือเป็นอิสระต่อกันก็ได้
p-value	แทน ระดับนัยสำคัญทางสถิติ เป็นผลของการทดสอบสมมติฐานมีโอกาสเกิดขึ้นได้โดยบังเอิญอยู่เท่าไร (วัดเป็น %) ซึ่งในทางสถิติความบังเอิญนั้นควรจะน้อยกว่า 0.05
X^2	แทน ดัชนีตรวจสอบความกลมกลืนประเภทค่าสถิติไค-สแควร์ (Chi-Square)
r ²	แทน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
R ²	แทน สัมประสิทธิ์การทำนาย
df	แทน ค่าองศาอิสระ (Degree of Freedom)
SE	แทน ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน
FS	แทน ค่าสัมประสิทธิ์คะแนนองค์ประกอบ
DE	แทน อิทธิพลทางตรง (Direct Effect)
IE	แทน อิทธิพลทางอ้อม (Indirect Effect)
TE	แทน อิทธิพลโดยรวม (Total Effect)
GFI	แทน ดัชนีวัดระดับความกลมกลืน
CFI	แทน ดัชนีวัดระดับความสอดคล้องกลมกลืนเปรียบเทียบ
RMR	แทน ดัชนีรากที่สองของค่าเฉลี่ยกำลังสองของส่วนที่เหลือ
RMSEA	แทน ดัชนีวัดความคลาดเคลื่อนในการประมาณค่าพารามิเตอร์
b ตัวห้อย	แทน ตัวแปรระหว่างกลุ่ม (Between group)
w ตัวห้อย	แทน ตัวแปรภายในกลุ่ม (Within group)
	แทน ตัวแปรแฝง
	แทน ตัวแปรสังเกตได้
	แทน ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุระหว่างตัวแปรอิสระที่มีต่อตัวแปรตามโดยหัวลูกศรแสดงทิศทางของอิทธิพลของตัวแปร
CSAS	แทน ความต้องการความสำเร็จในชีวิต (Characteristics of Self-Actualization Scale) (ตัวแปรแฝง)
CFA	แทน ความชื่นชมสิ่งที่เกิดขึ้นใหม่อย่างต่อเนื่อง (Continued Freshness of Appreciation) (ตัวแปรสังเกตได้)

ACC	แทน การยอมรับ (Acceptance) (ตัวแปรสังเกตได้)
AUT	แทน ความถูกต้อง (Authenticity) (ตัวแปรสังเกตได้)
EQU	แทน ความใจเย็น (Equanimity) (ตัวแปรสังเกตได้)
PUR	แทน จุดมุ่งหมาย (Purpose) (ตัวแปรสังเกตได้)
TRS	แทน การแสวงหาความจริง (Truth Seeking) (ตัวแปรสังเกตได้)
HUM	แทน มนุษยธรรม (Humanitarianism) (ตัวแปรสังเกตได้)
PEX	แทน ประสบการณ์สูงสุด (Peak Experiences) (ตัวแปรสังเกตได้)
GMI	แทน สัญชาตญาณทางศีลธรรมอันดี (Good Moral Intuition) (ตัวแปรสังเกตได้)
CRS	แทน จิตวิญญาณแห่งการสร้างสรรค์ (Creative Spirit) (ตัวแปรสังเกตได้)
IDAL	แทน การพัฒนาปัญญากับการประยุกต์สถานการณ์การจัดการเรียนการการเรียนรู้ (Intellectual Development as Applied to the Learning Situation) (ตัวแปรแฝง)
DUA	แทน มุมมองคู่ขนานระหว่างความถูกและผิด (Dualism) (ตัวแปรสังเกตได้)
MUL	แทน ความหลากหลาย (Multiplicity) (ตัวแปรสังเกตได้) (ตัวแปรสังเกตได้)
REL	แทน สัมพัทธนิยม (Relativism) (ตัวแปรสังเกตได้)
COM	แทน ความมุ่งมั่น (Commitment) (ตัวแปรสังเกตได้)
PSBI	แทน การส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยหลักธรรมอริยบท 4 (Promoting Self-Actualization Need Through Buddhist Principles of Iddhipada 4) (ตัวแปรแฝง)
CHA	แทน ความรักในสิ่งที่ทำ: ฉันทะ (Chanda: Intention) (ตัวแปรสังเกตได้)
VIR	แทน ความขยันหมั่นเพียร: วิริยะ (Viriya: Effort) (ตัวแปรสังเกตได้)
CIT	แทน จิตจดจ่อในสิ่งที่ทำ: จิตตะ (Citta: Consciousness) (ตัวแปรสังเกตได้)
VIM	แทน การตรวจสอบคุณภาพประสิทธิภาพของงาน: วิมังสา (Vimamsā: Investigation) (ตัวแปรสังเกตได้)
CPSA	แทน แนวคิดการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา (Concept Promoting Self-Actualization Need Through Intellection and Buddhist Principles: CPSA)

ผลการวิเคราะห์แนวคิดการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา ประยุกต์ใช้การวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้าง เพื่อตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 คือ เพื่อวิเคราะห์โมเดลประกอบเชิงยืนยันและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนาประยุกต์ใช้ผลการวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้างทำการวิเคราะห์ดังต่อไปนี้

- 1) การตรวจสอบข้อมูลเบื้องต้นทางสถิติ
- 2) วิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่างเยาวชนเครือข่ายค่ายคุณธรรมจากทั่วประเทศ
- 3) ผลการวิเคราะห์ตัวแปรสังเกตได้ด้วย ค่าเฉลี่ยสูงสุด ค่าต่ำสุด ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานสัมประสิทธิ์การกระจายความเบ้ ความโด่ง ค่าความเชื่อมั่นของตัวแปร
- 4) ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้

การตรวจสอบข้อมูลเบื้องต้นทางสถิติ

1) ผลการตรวจสอบความไม่สมบูรณ์ของแบบสอบถาม (Missing Data) พบว่า แบบสอบถามทั้งสิ้นจำนวน 400 เก็บข้อมูลจากแบบฟอร์มออนไลน์ทำให้ข้อมูลที่เก็บครบถ้วนสมบูรณ์ ไม่มีความผิดพลาดของข้อมูล ซึ่งทั้งหมดจะนำเข้าสู่กระบวนการวิเคราะห์ผล

2) ผลการตรวจสอบการแจกแจงแบบปกติหลายตัวแปรด้วยข้อมูลสุดโต่งแบบหลายตัวแปร (Multivariate Outliers) จากการวิเคราะห์ Mahalanobis Distances (D^2) แสดงในตารางที่ 4.8 แสดงค่าการวิเคราะห์การแจกแจงแบบปกติหลายตัวแปรด้วย Mahalanobis Distances ดังนี้

การตรวจสอบข้อมูลเบื้องต้นทางสถิติ

1) ผลการตรวจสอบความไม่สมบูรณ์ของแบบสอบถาม (Missing Data) พบว่า แบบสอบถามทั้งสิ้นจำนวน 400 เก็บข้อมูลจากแบบฟอร์มออนไลน์ทำให้ข้อมูลที่เก็บครบถ้วนสมบูรณ์ ไม่มีความผิดพลาดของข้อมูล ซึ่งทั้งหมดจะนำเข้าสู่กระบวนการวิเคราะห์ผล

2) ผลการตรวจสอบการแจกแจงแบบปกติหลายตัวแปรด้วยข้อมูลสุดโต่งแบบหลายตัวแปร (Multivariate Outliers) จากการวิเคราะห์ Mahalanobis Distances (D^2) แสดงในตารางที่ 4.8

ตารางที่ 4.8 ผลการวิเคราะห์การแจกแจงแบบปกติหลายตัวแปรด้วย Mahalanobis Distances

Residuals Statistics					
	Minimum	Maximum	Mean	S.D.	N
Predicted Value	1.978	4.944	4.252	0.481	400
Std. Predicted Value	-4.727	1.439	0.000	1.000	400

Residuals Statistics ^a					
	Minimum	Maximum	Mean	S.D.	N
Standard Error of Predicted Value	0.000	0.000	0.000	0.000	400
Adjusted Predicted Value	1.978	4.944	4.252	0.481	400
Residual	0.000	0.000	0.000	0.000	400
Std. Residual	0.000	0.000	0.000	0.000	400
Stud. Residual	0.000	0.000	0.000	0.000	292
Deleted Residual	0.000	0.000	0.000	0.000	400
Stud. Deleted Residual	0.000	0.000	0.000	0.000	400
Mahal. Distance	0.128	31.291	2.992	4.533	400
a. Dependent Variable: CPSA					

การวิเคราะห์และแปลผลของตารางที่ 4.8 ผลการวิเคราะห์การแจกแจงแบบปกติหลายตัวแปรด้วย Mahalanobis Distances ซึ่งตารางนี้นำเสนอผลการวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนาและการตรวจสอบการแจกแจงแบบปกติหลายตัวแปร โดยใช้ระยะทาง Mahalanobis (Mahalanobis Distances) ซึ่งเป็นวิธีที่ใช้ในการตรวจสอบข้อมูลนอกกรอบ (outliers) หรือข้อมูลที่มีการกระจายตัวแตกต่างจากความคาดหวังของโมเดลที่สร้างขึ้น คำอธิบายของค่าต่าง ๆ ในตาราง มีดังนี้ Predicted Value (ค่าที่คาดการณ์) Minimum (ค่าน้อยที่สุด) เท่ากับ 1.978 Maximum (ค่ามากที่สุด) เท่ากับ 4.944 Mean (ค่าเฉลี่ย) เท่ากับ 4.252 ค่า Standard Deviation (ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน) เท่ากับ 0.481 ผลนี้แสดงให้เห็นถึงค่าที่คาดการณ์ของตัวแปรตาม (CPSA) โดยมีค่าเฉลี่ย 4.252 และมีความผันผวนค่อนข้างต่ำตามค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = 0.481) Std. Predicted Value (ค่าที่คาดการณ์แบบมาตรฐาน) ค่าเฉลี่ยของค่าที่คาดการณ์ถูกปรับให้เป็น 0 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเป็น 1 ซึ่งเป็นผลจากการปรับให้เป็นค่ามาตรฐานในการวิเคราะห์เชิงพรรณนา ค่า Standard Error of Predicted Value (ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของค่าที่คาดการณ์) ทุกค่าคือ 0.000 แสดงให้เห็นว่าความคลาดเคลื่อนจากการคาดการณ์นั้นมีน้อยมากหรือไม่มีเลยในการวิเคราะห์นี้ ค่า Residual (ค่าความคลาดเคลื่อน) ค่าความคลาดเคลื่อน (Residuals) ทั้งหมดเท่ากับ 0.000 แสดงถึงการพอดีของโมเดลที่ไม่มีความคลาดเคลื่อนระหว่างค่าที่คาดการณ์และค่าจริง ค่า Mahal. Distance (ระยะทาง Mahalanobis) Minimum (ค่าน้อยที่สุด) เท่ากับ 0.128 Maximum (ค่ามากที่สุด) เท่ากับ 31.291 Mean (ค่าเฉลี่ย) เท่ากับ 2.992 ค่า Standard Deviation (ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน) เท่ากับ 4.533

ระยะทาง Mahalanobis ถูกใช้ในการตรวจสอบข้อมูลที่อาจเป็นข้อมูลนอกรอบ (outliers) ค่าเฉลี่ยของระยะทาง Mahalanobis คือ 2.992 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าโดยรวมแล้วข้อมูลไม่ได้กระจายตัวห่างจากค่าเฉลี่ยมากนัก ค่าสูงสุดที่ 31.291 อาจบ่งชี้ถึงข้อมูลที่เป็น outliers ซึ่งควรตรวจสอบเพิ่มเติม

การแปลผลโดยรวม พบว่า การวิเคราะห์นี้แสดงให้เห็นว่าโมเดลที่ใช้ในการคาดการณ์ตัวแปรตาม แนวคิดการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา (CPSA) มีการแจกแจงแบบปกติหลายตัวแปรที่ดี ค่าความคลาดเคลื่อน (Residuals) น้อยมากและไม่มีควมผิดปกติในการคาดการณ์อย่างมีนัยสำคัญ นอกจากนี้ ค่า Mahalanobis ที่สูงสุด เท่ากับ 31.291 บ่งบอกถึงความเป็นไปได้ของข้อมูลนอกรอบ (outliers) ที่ควรพิจารณาเพิ่มเติมในการวิเคราะห์เชิงลึก เมื่อนำมาเทียบกับค่าไควสแควร์ (Chi-square) เท่ากับ 92.363, ค่า $df = 3$, ค่า $p = < 0.001$ พบว่ามีข้อมูลจำนวน 5 ชุดที่มีค่า $p = < 0.001$ จึงทำการตัดข้อมูลออก ดังนั้นแบบสอบถามที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติสำหรับงานวิจัยครั้งนี้มีทั้งสิ้น 395 ชุด

ตอนที่ 1 ปัจจัยพื้นฐานด้านประชากรศาสตร์ (Demography) ของผู้ตอบแบบสอบถาม เรื่อง นวัตกรรมแนวคิดการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา ประยุกต์ใช้การวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้าง (คำถาม 5 ข้อ)

แสดงผลการวิเคราะห์แบบสอบถามตอนที่ 1 ข้อมูลปัจจัยพื้นฐานด้านประชากรศาสตร์ (demography) ของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับชั้นการศึกษาที่เรียนในปัจจุบัน ศาสนา และความถี่ในการปฏิบัติตามหลักธรรมหรือข้อปฏิบัติตามศาสนาที่ตนนับถือ เช่น ไหว้พระ สวดมนต์ ให้ทาน รักษาศีล ฟังธรรม เป็นต้น (ครั้ง/เดือน) นำเสนอด้วยค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่ามัธยัสถ์ฐาน (Standard deviation: S.D.) และค่า t -value วิเคราะห์เนื้อหา การแปลผลใช้เกณฑ์การแปลผลในแบบสอบถามตอนที่ 2-4 นี้เป็นการถามระดับความคิดเห็น ใช้มาตราส่วนแบบประมาณค่า (Rating Scale) ซึ่งแบ่งระดับของความเห็นออกเป็น 5 ระดับ (Likert Scale) (Pescaroli, et al, 2020) โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง มีความเห็นอยู่ในระดับ มากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีความเห็นอยู่ในระดับ มาก

ระดับ 3 หมายถึง มีความเห็นอยู่ในระดับ ปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีความเห็นอยู่ในระดับ น้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีความเห็นอยู่ในระดับ น้อยที่สุด

เกณฑ์การแปลค่าเฉลี่ยความคิดเห็น เกณฑ์ค่าเฉลี่ยในการแปลผลโดยการคำนวณหา
ค่าอันตรภาคชั้น ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{ค่าความกว้างของอันตรภาคชั้น} &= \frac{\text{ข้อมูลที่มีค่าสูงสุด} - \text{ข้อมูลที่มีค่าต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\ &= \frac{(5-1)}{5} = 0.08 \end{aligned}$$

กำหนดเกณฑ์การแปลผลค่าเฉลี่ยความคิดเห็นแปลงผลเชิงคุณภาพด้วยการจำแนกระดับ
(Classification of Quality) (Gadian, et al., 2020) ดังนี้

ระดับคะแนน	ความหมาย
4.21 – 5.00	มีความเห็นด้วยในระดับ มากที่สุด
3.41 – 4.20	มีความเห็นด้วยในระดับ มาก
2.61 – 3.40	มีความเห็นด้วยในระดับ ปานกลาง
1.81 – 2.60	มีความเห็นด้วยในระดับ น้อย
1.00 – 1.80	มีความเห็นด้วยในระดับ น้อยที่สุด

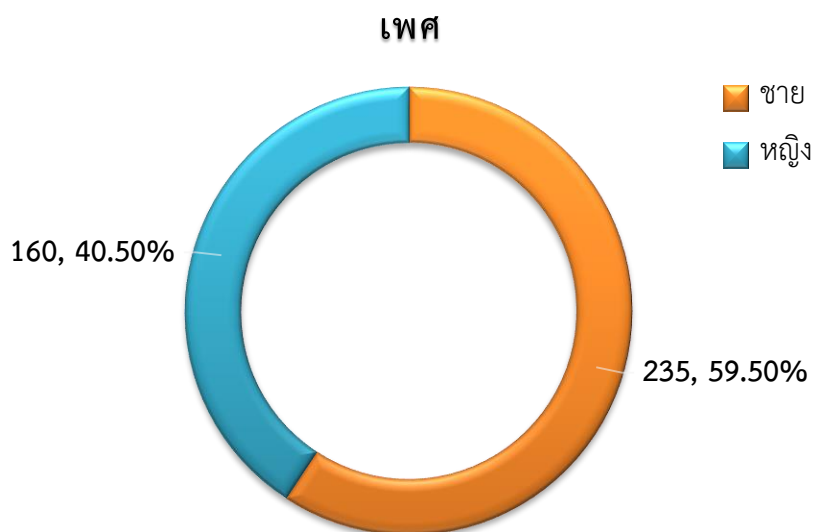
ตารางที่ 4.9 จำนวนและร้อยละข้อมูลปัจจัยพื้นฐานด้านประชากรศาสตร์ (Demography) ของเพศ
อายุ ระดับชั้นการศึกษาที่เรียนในปัจจุบัน ศาสนา และความถี่ในการปฏิบัติตามหลักธรรม (N = 395)

ประเภทข้อมูล	ข้อมูล	ความถี่ของ ข้อมูล (รูป/คน) (ร้อยละ %)	Mean	S.D.	t-value
เพศ	ชาย	235(59.50)	1.41	±.49	57.217 <.001**
	หญิง	160(40.50)			
	รวม	395(100)			
อายุ (ปี)	≤ 15	26(6.6)	2.98	±.92	64.963 <.001**
	15-16	91(23.0)			
	17-18	143(36.2)			
	19 ≥	135(34.2)			
	รวม	395(100)			

ประเภทข้อมูล	ข้อมูล	ความถี่ของ ข้อมูล (รูป/คน) (ร้อยละ %)	Mean	S.D.	t-value
ระดับชั้นการศึกษาที่ เรียนในปัจจุบัน	ประถมศึกษา หรือ เทียบเท่า	24(6.10)	3.03	±.88	68.305 <.001**
	มัธยมต้น หรือ เทียบเท่า	76(19.20)			
	มัธยมปลาย หรือ เทียบเท่า	158(40.00)			
	ปริญญาตรี หรือ เทียบเท่า	137(34.70)			
	รวม	395(100)			
ศาสนา	ศาสนาพุทธ	351(88.9)	1.11	±.31	70.863
	ศาสนาอื่น	44(11.00)			<.001**
	รวม	395(100)			
ความถี่ในการปฏิบัติ ตามหลักธรรมหรือ ข้อปฏิบัติตามศาสนา ที่ตนนับถือ เช่น ไหว้ พระ สวดมนต์ ให้ ทาน รักษาศีล ฟัง ธรรม เป็นต้น (ครั้ง/ เดือน)	ไม่เคย	28(7.10)	2.91	± .95	60.964 <.001**
	น้อยกว่า 5 ครั้ง/เดือน	115(29.1)			
	เป็นประจำ 6-10 ครั้ง/เดือน	118(29.9)			
	มากกว่า 11 ครั้ง/ เดือนขึ้นไป	134(33.90)			
	รวม	395(100)			

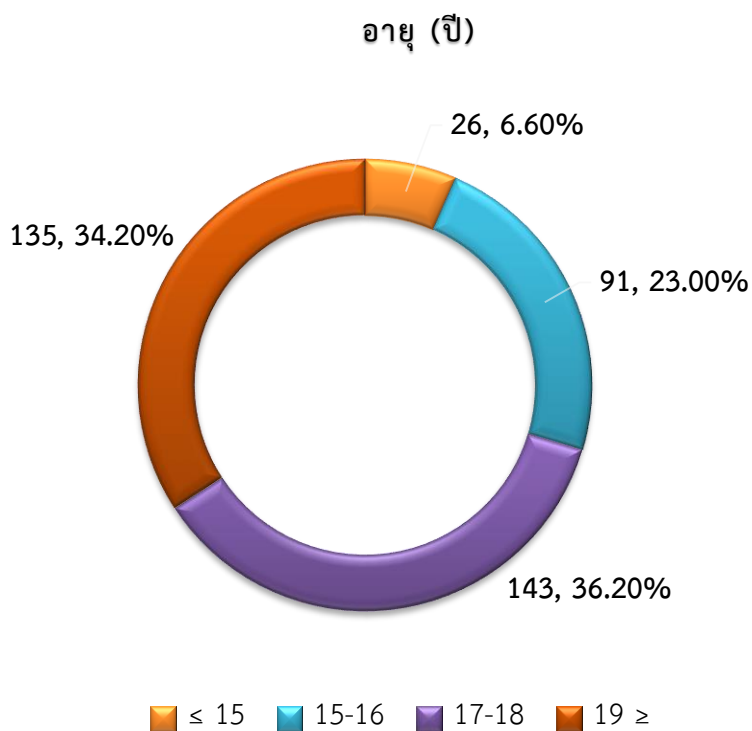
Sig. (2-tailed) <0.5* และ <0.001**

จากตารางที่ 4.8 พบว่า การวิเคราะห์ข้อมูลจากผู้ตอบแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปในการสำรวจครั้งนี้มีผู้เข้าร่วมทั้งหมด 395 คน โดยแบ่งเป็นชาย 235 คน คิดเป็นร้อยละ 59.50% และหญิง 160 คน คิดเป็นร้อยละ 40.50% แสดงในแผนภาพที่ 4.8

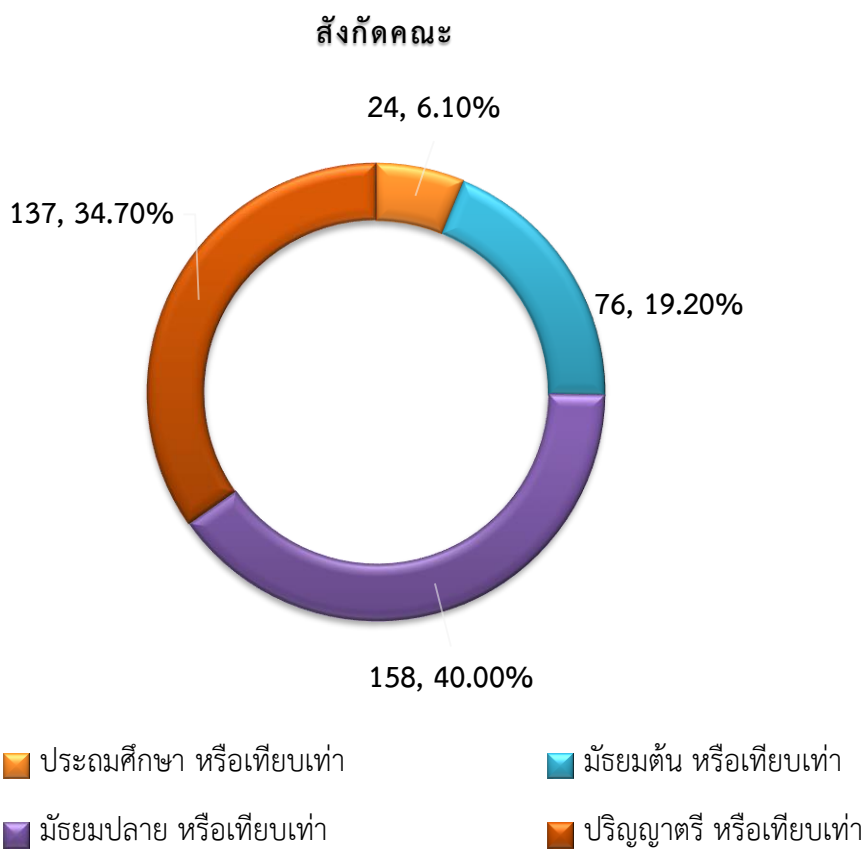
แผนภาพที่ 4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถามด้านเพศ

จากตารางที่ 4.8 พบว่า ข้อมูลด้านอายุของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ตามลำดับ มีอายุน้อยกว่าหรือเท่ากับ 15 ปี จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 6.60 มีอายุระหว่าง 15-16 ปี 91 คน คิดเป็นร้อยละ 23.0 มีอายุในระหว่าง 17-18 ปี 143 คน คิดเป็นร้อยละ 36.20 และมีอายุมากกว่าหรือเท่ากับ 19 ปี 135 คน คิดเป็นร้อยละ 34.20 จากผู้ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้น 395 คน แสดงในแผนภาพที่ 4.2

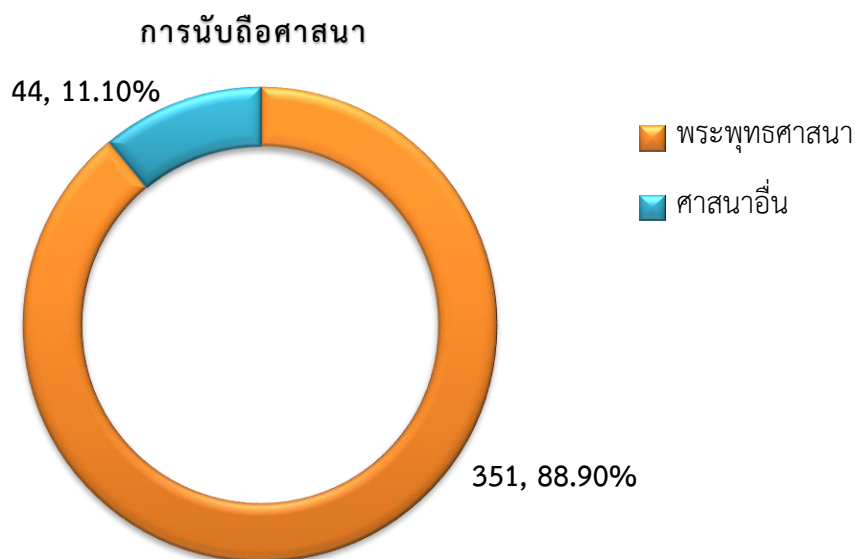
แผนภาพที่ 4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถามด้านอายุ

จากตารางที่ 4.8 พบว่า ข้อมูลระดับชั้นการศึกษาที่เรียนในปัจจุบันของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ตามลำดับ คือระดับประถมศึกษาหรือเทียบเท่า จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 6.10 ระดับมัธยมต้น หรือเทียบเท่า จำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 19.20 ระดับมัธยมปลาย หรือเทียบเท่า จำนวน 158 คน คิดเป็นร้อยละ 40.00 ระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า จำนวน 137 คน คิดเป็นร้อยละ 34.70 จากผู้ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้น 395 คน คิดเป็นร้อยละ 100 แสดงในแผนภาพที่ 4.3

แผนภาพที่ 4.4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถามด้านสังกัดคณะ

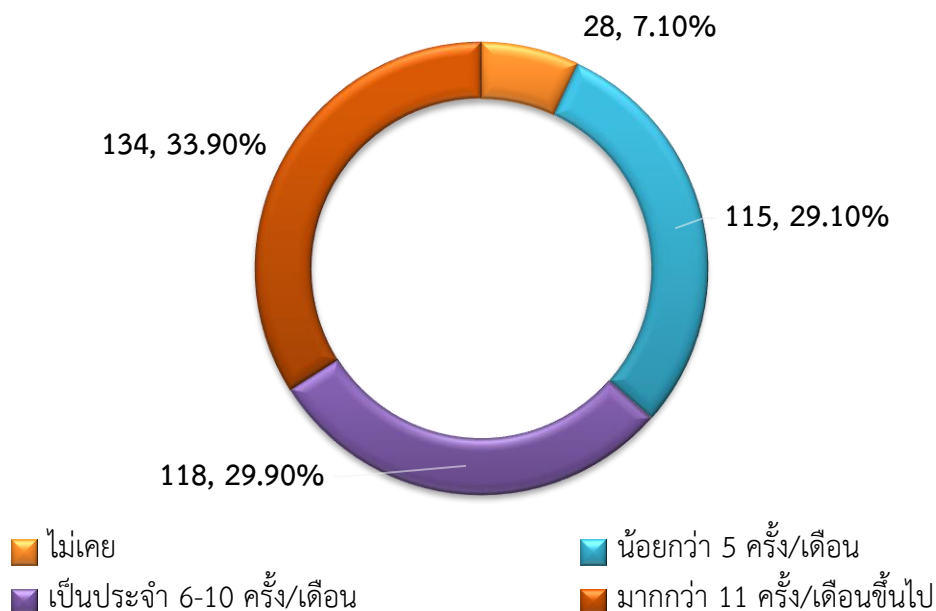
จากตารางที่ 4.8 พบว่า ข้อมูลด้านการนับถือศาสนา ของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ตามลำดับ คือพระพุทธศาสนา จำนวน 351 คน คิดเป็นร้อยละ 88.90 และนับถือศาสนาอื่น จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 11.10 จากผู้ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้น 395 รูป/คน แสดงในแผนภาพที่ 4.4

แผนภาพที่ 4.5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถามด้านการนับถือศาสนา

จากตารางที่ 4.8 พบว่า ข้อมูลด้าน ความถี่ในการปฏิบัติตามศาสนาหรือข้อปฏิบัติตามศาสนาที่ตนนับถือ เช่น ไหว้พระ สวดมนต์ ให้ทาน รักษาศีล ฟังธรรม เป็นต้น (ครั้ง/เดือน) ของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ตามลำดับ คือไม่เคยปฏิบัติ จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 7.10 ปฏิบัติน้อยกว่า 5 ครั้ง/เดือน จำนวน 115 คิดเป็นร้อยละ 29.10 คน ปฏิบัติเป็นประจำ 6-10 ครั้งต่อเดือน จำนวน 118 คน คิดเป็นร้อยละ 29.90 และ ปฏิบัติมากกว่า 11 ครั้งต่อเดือนขึ้นไป จำนวน 134 คน คิดเป็นร้อยละ 33.90 จากผู้ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้น 395 คน แสดงในแผนภาพที่ 4.5

ความถี่ในการปฏิบัติตามหลักศาสนา (ครั้ง/เดือน)

แผนภาพที่ 4.6 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถามด้านความถี่ในการปฏิบัติตามหลักศาสนา (ครั้ง/เดือน)

สรุปผลการวิเคราะห์ จากการสำรวจความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 395 คน ในการศึกษาการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา มีผลการวิเคราะห์ดังนี้ เพศ ค่าเฉลี่ย (Mean) ของผู้ตอบแบบสอบถามด้านเพศอยู่ที่ 1.41 โดยมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ ± 0.49 และค่า $t\text{-value} = 57.217$ ซึ่งมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (Sig. < .001**) ผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นเพศชายมีจำนวน 235 คน คิดเป็นร้อยละ 59.5 และเพศหญิงมีจำนวน 160 คน คิดเป็นร้อยละ 40.5 อายุ ค่าเฉลี่ย (Mean) อยู่ที่ 2.98 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ ± 0.92 และค่า $t\text{-value} = 64.963$ ซึ่งมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (Sig. < .001**) กลุ่มอายุน้อยกว่า 15 ปีมีจำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 6.60 กลุ่มอายุ 15-16 ปีมีจำนวน 91 คน คิดเป็นร้อยละ 23.00 กลุ่มอายุ 17-18 ปีมีจำนวน 143 คน คิดเป็นร้อยละ 36.20 กลุ่มอายุ 19 ปีขึ้นไปมีจำนวน 135 คน คิดเป็นร้อยละ 34.20 ระดับชั้นการศึกษาที่เรียนในปัจจุบัน ค่าเฉลี่ย (Mean) อยู่ที่ 3.03 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ ± 0.88 และค่า $t\text{-value} = 68.305$ ซึ่งมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (Sig. < .001**) ระดับประถมศึกษา หรือเทียบเท่า มีจำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 6.10 ระดับมัธยมต้น หรือเทียบเท่า มีจำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 19.20 ระดับมัธยมปลาย หรือเทียบเท่า มีจำนวน 158 คน คิดเป็นร้อยละ 40.0 ระดับปริญญาตรี หรือ

เทียบเท่า มีจำนวน 137 คน คิดเป็นร้อยละ 34.7 ศาสนา ค่าเฉลี่ย (Mean) อยู่ที่ 1.11 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ ± 3.1 และค่า t -value = 70.863 ซึ่งมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (Sig. < .001**) ผู้ตอบแบบสอบถามที่นับถือศาสนาพุทธมีจำนวน 351 คน คิดเป็นร้อยละ 88.90 ผู้ตอบแบบสอบถามที่นับถือศาสนาอื่นมีจำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 11.10 ความถี่ในการปฏิบัติตามหลักธรรมหรือข้อปฏิบัติตามศาสนา ค่าเฉลี่ย (Mean) อยู่ที่ 2.91 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ ± 0.95 และค่า t -value = 60.964 ซึ่งมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (Sig. < .001**) ผู้ที่ไม่เคยปฏิบัติ มีจำนวน 28 คิดเป็นร้อยละ 7.10 ผู้ปฏิบัติน้อยกว่า 5 ครั้ง/เดือนมีจำนวน 115 คน คิดเป็นร้อยละ 29.10 ผู้ที่ปฏิบัติเป็นประจำ 6-10 ครั้ง/เดือนมีจำนวน 118 คน คิดเป็นร้อยละ 29.90 ผู้ที่ปฏิบัติมากกว่า 11 ครั้ง/เดือนขึ้นไปมีจำนวน 134 คน คิดเป็นร้อยละ 33.90 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลประชากรศาสตร์นี้ชี้ให้เห็นถึงความหลากหลายของผู้ตอบแบบสอบถามในแง่ของเพศ อายุ ระดับการศึกษา ศาสนา และความถี่ในการปฏิบัติตามหลักธรรมหรือข้อปฏิบัติตามศาสนา โดยทุกปัจจัยมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งสามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการวิเคราะห์และส่งเสริมความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนาต่อไป

ตอนที่ 2 ข้อมูลระดับความเห็นที่มีต่อแนวทางการส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ (Enhancing Learning Skills)

การวิเคราะห์ข้อคำถามในแบบสอบถามตอนที่ 2 เกี่ยวกับข้อมูลระดับความเห็นที่มีต่อความต้องการความสำเร็จในชีวิต (Characteristics of Self-Actualization Scale: CSAS) พิจารณาระดับความเห็นที่มีต่อความต้องการความสำเร็จในชีวิต จากมาตรวัด Characteristics of Self-Actualization Scale (CSAS) บนพื้นฐานทางทฤษฎีของมาสโลว์ (Maslow, 1950) พัฒนาคำถามจากการวิจัย จำนวน 30 ข้อ 10 ตัวแปรสังเกตได้ โดยเป็นคำถามเลือกตอบ แบบ 5 ตัวเลือก 5 ระดับ (5 Likert scale) ทำการวิเคราะห์ ระดับความเห็นที่มีต่อความต้องการความสำเร็จในชีวิตในแต่ละด้าน โดยนำเสนอด้วยค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผล

ตารางที่ 4.10 ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของข้อมูลระดับที่มีต่อความชื่นชมสิ่งที่เกิดขึ้นใหม่อย่างต่อเนื่อง (Continued Freshness of Appreciation: CFA) (N = 395)

ระดับความเห็นที่มีต่อความชื่นชมสิ่งที่เกิดขึ้นใหม่อย่างต่อเนื่อง (Continued Freshness of Appreciation: CFA)									
	ความถี่ของระดับความเห็น (ร้อยละ)					(\bar{X})	S.D.	แปลผล	ลำดับ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด				
CFA1: ฉันสามารถชื่นชมสิ่งของชิ้นพื้นฐานของชีวิตครั้งแล้วครั้งเล่าอย่างสดชื่นและสนิทใจด้วยชื่นชม ความยินดี ความประหลาดใจ และแม้แต่ความปิติยินดี อย่างไรก็ตาม ประสบการณ์เหล่านี้อาจกลายเป็นเรื่องเก่าสำหรับผู้อื่น	298 (75.4)	47 (11.9)	46 (11.6)	4 (1.0)	0 (0)	4.61	.73	มากที่สุด	2
CFA2: เมื่อฉันมองพระอาทิตย์ตกมันก็ดูสวยงามทุกครั้งที่ได้เห็น	290 (73.4)	59 (14.9)	40 (10.1)	6 (1.5)	0 (0)	4.59	.72	มากที่สุด	3
CFA3: ฉันมักจะรู้สึกขอบคุณสิ่งดี ๆ ในชีวิตไม่ว่าจะพบเจอกี่ครั้งก็ตาม	303 (76.7)	55 (13.9)	32 (8.1)	5 (1.3)	0 (0)	4.65	.67	มากที่สุด	1
รวม						4.62	0.71	มากที่สุด	

จากตารางที่ 4.10 การวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ระดับความชื่นชมสิ่งที่เกิดขึ้นใหม่อย่างต่อเนื่อง (Continued Freshness of Appreciation: CFA) เมื่อพิจารณาความเห็นโดยรวมแล้ว อยู่ในระดับ

มากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 4.62 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.71 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงจากค่าเฉลี่ยที่มีค่าสูงที่สุดไปต่ำที่สุด พบว่า

ลำดับที่ 1 กลุ่มตัวอย่างให้ระดับความเห็นในแบบสอบถามว่า “ฉันมักจะรู้สึกขอบคุณสิ่งดี ๆ ในชีวิตไม่ว่าจะพบเจอกี่ครั้งก็ตาม” อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 4.65 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ .67

ลำดับที่ 2 กลุ่มตัวอย่างให้ระดับความเห็นในแบบสอบถามว่า “ฉันสามารถชื่นชมสิ่งของชิ้นพื้นฐานของชีวิตครั้งแล้วครั้งเล่า อย่างสดชื่นและสนิทใจ ด้วยชื่นชม ความยินดี ความประหลาดใจ และแม้แต่ความปิติยินดี อย่างไรก็ตาม ประสบการณ์เหล่านี้้อาจกลายเป็นเรื่องเก่าสำหรับผู้อื่น” อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 4.61 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ .73

ลำดับที่ 3 กลุ่มตัวอย่างให้ระดับความเห็นในแบบสอบถามว่า “เมื่อฉันมองพระอาทิตย์ตกมันก็ดูสวยงามทุกครั้งที่ได้เห็น” อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 4.59 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ .72

ตารางที่ 4.11 ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของข้อมูลระดับความเห็นที่มีต่อการยอมรับ (Acceptance: ACC) (N = 395)

ระดับความเห็นที่มีต่อการยอมรับ (Acceptance: ACC)									
	ความถี่ของระดับความเห็น (ร้อยละ)					(\bar{X})	S.D.	แปลผล	ลำดับ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด				
ACC1: ฉันยอมรับทุกด้านของตัวเองรวมถึงข้อบกพร่องของฉันด้วย	292 (73.9)	76 (19.2)	24 (6.1)	3 (0.8)	0 (0)	4.66	.63	มากที่สุด	2
ACC2: ฉันยอมรับนิสัยใจคอและความปรารถนาทั้งหมดของฉันโดยไม่ต้องมีความละอายหรือคำขอโทษ	305 (77.2)	58 (14.7)	29 (7.3)	3 (0.8)	0 (0)	4.68	.64	มากที่สุด	1
ACC3: ฉันยอมรับผู้คนอย่างไม่มีเงื่อนไข รวมถึง	279 (70.6)	79 (20.0)	31 (7.8)	6 (1.5)	0 (0)	4.59	.70	มากที่สุด	3

ระดับความเห็นที่มีต่อการยอมรับ (Acceptance: ACC)									
	ความถี่ของระดับความเห็น (ร้อยละ)					(\bar{X})	S.D.	แปลผล	ลำดับ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด				
นิสัยใจคอและความปรารถนาอันเป็นเอกลักษณ์ของพวกเขา									
รวม						4.64	0.65	มากที่สุด	

จากตารางที่ 4.11 การวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ระดับความเห็นของการยอมรับ (Acceptance: ACC) เมื่อพิจารณาความเห็นโดยรวมแล้ว อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 4.64 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.65 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงจากค่าเฉลี่ยที่มีค่าสูงที่สุดไปต่ำที่สุด พบว่า

ลำดับที่ 1 กลุ่มตัวอย่างให้ระดับความเห็นในแบบสอบถามว่า “ฉันยอมรับนิสัยใจคอและความปรารถนาทั้งหมดของฉันโดยไม่ต้องมีความละอายหรือคำขอโทษ” อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 4.68 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ .64

ลำดับที่ 2 กลุ่มตัวอย่างให้ระดับความเห็นในแบบสอบถามว่า “ฉันยอมรับทุกด้านของตัวเองรวมถึงข้อบกพร่องของฉันด้วย” อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 4.66 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ .63

ลำดับที่ 3 กลุ่มตัวอย่างให้ระดับความเห็นในแบบสอบถามว่า “ฉันยอมรับผู้คนอย่างไม่มีเงื่อนไข รวมถึงนิสัยใจคอและความปรารถนาอันเป็นเอกลักษณ์ของพวกเขา” อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 4.59 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ .70

ตารางที่ 4.12 ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของข้อมูลระดับความเห็นที่มีต่อความถูกต้อง (Authenticity: AUT) (N = 395)

ระดับความเห็นที่มีต่อความถูกต้อง (Authenticity: AUT)									
	ความถี่ของระดับความเห็น (ร้อยละ)					(\bar{X})	S.D.	แปลผล	ลำดับ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด				
AUT1: ฉันสามารถรักษาศักดิ์ศรีและเกียรติภูมิของฉันได้แม้ในสภาพแวดล้อมและสถานการณ์ที่ไม่สมศักดิ์ศรี	306 (77.5)	39 (9.9)	46 (11.6)	4 (1.0)	0 (0)	4.63	.72	มากที่สุด	3
AUT2: ฉันสามารถยึดมั่นในคุณค่าหลักในตัวของฉันได้แม้ในสภาพแวดล้อมที่ทำทลายเหล่านั้น	318 (80.5)	46 (11.6)	27 (6.8)	4 (1.0)	0 (0)	4.71	.63	มากที่สุด	1
AUT3: ฉันรับผิดชอบต่อการกระทำของตัวเอง	312 (79.0)	41 (10.4)	37 (9.3)	1 (0.3)	4 (1.0)	4.66	.74	มากที่สุด	2
รวม						4.67	0.70	มากที่สุด	

จากตารางที่ 4.12 การวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ระดับความเห็นของความถูกต้อง (Authenticity: AUT) เมื่อพิจารณาความเห็นโดยรวมแล้ว อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 4.67 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.70 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงจากค่าเฉลี่ยที่มีค่าสูงที่สุดไปต่ำที่สุด พบว่า

ลำดับที่ 1 กลุ่มตัวอย่างให้ระดับความเห็นในแบบสอบถามว่า “ฉันสามารถยึดมั่นในคุณค่าหลักในตัวของฉันได้แม้ในสภาพแวดล้อมที่ทำทลายเหล่านั้น” อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 4.71 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ .63

ลำดับที่ 2 กลุ่มตัวอย่างให้ระดับความเห็นในแบบสอบถามว่า “ฉันรับผิดชอบต่อการกระทำของตัวเอง” อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 4.66 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ .74

ลำดับที่ 3 กลุ่มตัวอย่างให้ระดับความเห็นในแบบสอบถามว่า “ฉันสามารถรักษาศักดิ์ศรีและเกียรติภูมิของฉันได้แม้ในสภาพแวดล้อมและสถานการณ์ที่ไม่สมศักดิ์ศรี” อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 4.63 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ .72

ตารางที่ 4.13 ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของข้อมูลระดับความเห็นที่มีต่อความใจเย็น (Equanimity: EQU) (N = 395)

ระดับความเห็นที่มีต่อความใจเย็น (Equanimity: EQU)									
	ความถี่ของระดับความเห็น (ร้อยละ)					(\bar{X})	S.D.	แปลผล	ลำดับ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด				
EQU1: ฉันมักจะใจเย็นและไม่สะทกสะท้านกับสิ่งต่าง ๆ ที่ดูเหมือนจะรบกวนจิตใจคนส่วนใหญ่	135 (34.2)	223 (56.4)	33 (8.4)	4 (1.0)	0 (0)	4.24	.63	มากที่สุด	2
EQU2: ฉันค่อนข้างมั่นคงเมื่อเผชิญกับการกระทบกระเทือนอย่างหนัก การถูกทุบตี การถูกกีดกัน และความผิดหวัง	278 (70.4)	51 (12.8)	48 (12.2)	18 (4.6)	0 (0)	4.48	.87	มากที่สุด	1
EQU3: ฉันมักจะใช้ชีวิตที่มีขึ้นและมีลง อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ด้วยอย่างมีความสง่างาม ยอมรับ และความใจเย็น	98 (24.8)	83 (21.0)	207 (52.4)	7 (1.8)	0 (0)	3.70	.86	มาก	3

ระดับความเห็นที่มีต่อความใจเย็น (Equanimity: EQU)									
	ความถี่ของระดับความเห็น (ร้อยละ)					(\bar{X})	S.D.	แปลผล	ลำดับ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด				
รวม						4.14	0.79	มาก	

จากตารางที่ 4.13 การวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ระดับความเห็นที่มีต่อความใจเย็น (Equanimity: EQU) เมื่อพิจารณาความเห็นโดยรวมแล้ว อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 4.14 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.79 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงจากค่าเฉลี่ยที่มีค่าสูงที่สุดไปต่ำที่สุด พบว่า

ลำดับที่ 1 กลุ่มตัวอย่างให้ระดับความเห็นในแบบสอบถามว่า “ฉันค่อนข้างมั่นคงเมื่อเผชิญกับการกระทบกระเทือนอย่างหนัก การถูกทุบตี การถูกกีดกัน และความผิดหวัง” อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 4.48 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ .87

ลำดับที่ 2 กลุ่มตัวอย่างให้ระดับความเห็นในแบบสอบถามว่า “ฉันมักจะใจเย็นและไม่สะทกสะท้านกับสิ่งต่าง ๆ ที่ดูเหมือนจะรบกวนจิตใจคนส่วนใหญ่” อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 4.24 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ .63

ลำดับที่ 3 กลุ่มตัวอย่างให้ระดับความเห็นในแบบสอบถามว่า “ฉันมักจะใช้ชีวิตที่มีขึ้นและมีลง อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ด้วยอย่างมีความสง่างาม การยอมรับ และความใจเย็น” อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 3.70 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ .86

ตารางที่ 4.14 ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของข้อมูลระดับความเห็นที่มีต่อจุดมุ่งหมาย (Purpose: PUR) (N = 395)

ระดับความเห็นที่มีต่อจุดมุ่งหมาย (Purpose: PUR)									
	ความถี่ของระดับความเห็น (ร้อยละ)					(\bar{X})	S.D.	แปลผล	ลำดับ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด				
PUR1: ฉันรู้สึกถึงความรับผิดชอบและหน้าที่อันยิ่งใหญ่ที่จะต้องทำให้	291 (73.7)	75 (19.0)	27 (6.8)	2 (0.5)	0 (0)	4.65	.62	มากที่สุด	1

ระดับความเห็นที่มีต่อจุดมุ่งหมาย (Purpose: PUR)									
	ความถี่ของระดับความเห็น (ร้อยละ)					(\bar{X})	S.D.	แปลผล	ลำดับ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด				
ภารกิจในชีวิตสำเร็จ ลุล่วง									
PUR2: ฉันรู้สึกทราบว่า ฉันมีภารกิจสำคัญ บางอย่างที่ต้องทำใน ชีวิตนี้	107 (27.1)	249 (63.0)	33 (8.4)	6 (1.5)	0 (0)	4.16	.62	มาก	2
PUR3: ฉันมีจุดมุ่งหมาย ในชีวิตที่จะช่วยเหลือ มนุษยชาติ	91 (23.0)	273 (69.1)	29 (7.3)	1 (0.3)	1 (0.3)	4.15	.56	มาก	3
รวม						4.32	0.60	มากที่สุด	

จากตารางที่ 4.14 การวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ระดับความเห็นที่มีต่อจุดมุ่งหมาย (Purpose: PUR) เมื่อพิจารณาความเห็นโดยรวมแล้ว อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 4.32 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.60 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงจากค่าเฉลี่ยที่มีค่าสูงที่สุดไปต่ำที่สุด พบว่า

ลำดับที่ 1 กลุ่มตัวอย่างให้ระดับความเห็นในแบบสอบถามว่า “ฉันรู้สึกถึงความรับผิดชอบและหน้าที่อันยิ่งใหญ่ที่จะต้องทำให้ภารกิจในชีวิตสำเร็จลุล่วง” อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 4.65 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ .62

ลำดับที่ 2 กลุ่มตัวอย่างให้ระดับความเห็นในแบบสอบถามว่า “ฉันรู้สึกทราบว่าฉันมีภารกิจสำคัญบางอย่างที่ต้องทำในชีวิตนี้” อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 4.16 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ .62

ลำดับที่ 3 กลุ่มตัวอย่างให้ระดับความเห็นในการสัมภาษณ์ว่า “ฉันมีจุดมุ่งหมายในชีวิตที่จะช่วยเหลือมนุษยชาติ” อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 4.15 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ .65

ตารางที่ 4.15 ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของข้อมูลระดับความเห็นที่มีต่อการแสวงหาความจริง (Truth Seeking: TRS) (N = 395)

ระดับความเห็นที่มีต่อการแสวงหาความจริง (Truth Seeking: TRS)									
	ความถี่ของระดับความเห็น (ร้อยละ)					(\bar{X})	S.D.	แปลผล	ลำดับ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด				
TRS1: ฉันมักจะมี การรับรู้ความจริงอย่างชัดเจน	99 (25.1)	257 (65.1)	31 (7.8)	4 (1.0)	4 (1.0)	4.12	.66	มาก	3
TRS2: ฉันพยายามที่จะเข้าถึงความจริงที่แท้จริงเกี่ยวกับผู้คนและธรรมชาติ	284 (71.9)	66 (16.7)	42 (10.6)	2 (0.5)	1 (0.3)	4.59	.71	มากที่สุด	2
TRS3: ฉันพยายามทำความเข้าใจความเป็นจริงของโลกให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้	315 (79.7)	44 (11.1)	32 (8.1)	3 (0.8)	1 (0.3)	4.68	.67	มากที่สุด	1
รวม						4.47	0.68	มากที่สุด	

จากตารางที่ 4.15 การวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ระดับความเห็นที่มีต่อการแสวงหาความจริง (Truth Seeking: TRS) เมื่อพิจารณาความเห็นโดยรวมแล้ว อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 4.32 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.60 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงจากค่าเฉลี่ยที่มีค่าสูงที่สุดไปต่ำที่สุด พบว่า

ลำดับที่ 1 กลุ่มตัวอย่างให้ระดับความเห็นในแบบสอบถามว่า “ฉันพยายามทำความเข้าใจความเป็นจริงของโลกให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้” อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 4.65 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ .62

ลำดับที่ 2 กลุ่มตัวอย่างให้ระดับความเห็นในแบบสอบถามว่า “ฉันพยายามที่จะเข้าถึงความจริงที่แท้จริงเกี่ยวกับผู้คนและธรรมชาติ” อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 4.59 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ .71

ลำดับที่ 3 กลุ่มตัวอย่างให้ระดับความเห็นในแบบสอบถามว่า “ฉันมักจะมีการรับรู้ความจริงอย่างชัดเจน” อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 4.12 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ .66

ตารางที่ 4.16 ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของข้อมูลระดับความเห็นที่มีต่อแนวคิดด้านมนุษยธรรม (Humanitarianism: HUM) (N = 395)

ระดับความเห็นที่มีต่อแนวคิดด้านมนุษยธรรม (Humanitarianism: HUM)									
	ความถี่ของระดับความเห็น (ร้อยละ)					(\bar{X})	S.D.	แปลผล	ลำดับ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด				
HUM1: ฉันรู้สึกถึงถึงความ ความเป็นตัวตนของ มนุษย์ทุกคน	300 (75.9)	65 (16.5)	28 (7.1)	2 (0.5)	0 (0)	4.67	.62	มากที่สุด	1
HUM2: ฉันรู้สึกเห็นอก เห็นใจและมีความรักต่อ เพื่อนมนุษย์ทุกคนเป็น อย่างมาก	295 (74.7)	75 (19.0)	20 (5.0)	5 (1.3)	0 (0)	4.66	.63	มากที่สุด	2
HUM3: ฉันมีความ ปรารถนาอย่างแท้จริงที่ จะช่วยเหลือมนุษยชาติ	280 (70.9)	68 (17.2)	44 (11.1)	2 (0.5)	1 (0.3)	4.58	.72	มากที่สุด	3
รวม						4.64	0.66	มากที่สุด	

จากตารางที่ 4.16 การวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ระดับความเห็นที่มีต่อแนวคิดด้านมนุษยธรรม (Humanitarianism: HUM) เมื่อพิจารณาความเห็นโดยรวมแล้ว อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 4.64 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.66 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงจากค่าเฉลี่ยที่มีค่าสูงที่สุดไปต่ำที่สุด พบว่า

ลำดับที่ 1 กลุ่มตัวอย่างให้ระดับความเห็นในแบบสอบถามว่า “ฉันรู้สึกถึงถึงความ
ความเป็นตัวตนของมนุษย์ทุกคน” อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 4.65 และค่าส่วนเบี่ยงเบน
มาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ .62

ลำดับที่ 2 กลุ่มตัวอย่างให้ระดับความเห็นในแบบสอบถามว่า “ฉันรู้สึกเห็นอกเห็นใจและมีความรักต่อเพื่อนมนุษย์ทุกคนเป็นอย่างมาก” อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 4.59 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ .71

ลำดับที่ 3 กลุ่มตัวอย่างให้ระดับความเห็นในแบบสอบถามว่า “ฉันมีความปรารถนาอย่างแท้จริงที่จะช่วยเหลือมนุษยชาติ” อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 4.12 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ .66

ตารางที่ 4.17 ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของข้อมูลระดับความเห็นที่มีต่อประสบการณ์สูงสุด (Peak Experiences: PEX) (N = 400)

ระดับความเห็นที่มีต่อประสบการณ์สูงสุด (Peak Experiences: PEX)									
	ความถี่ของระดับความเห็น (ร้อยละ)					(\bar{X})	S.D.	แปลผล	ลำดับ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด				
PEX1: ฉันมักจะมีประสบการณ์ที่ฉันรู้สึกว่าได้เปิดโลกทัศน์ใหม่และความเป็นไปได้ใหม่ๆ ให้กับตัวเองและคนอื่น ๆ	81 (20.5)	274 (69.4)	37 (9.3)	3 (0.8)	0 (0)	4.10	.56	มาก	2
PEX2: ฉันมักมีประสบการณ์ที่ฉันรู้สึกถึงการเอาชนะเล็กๆ ในความเห็นแก่ตัวที่เข้าปกคลุมจิตใจ	96 (24.3)	52 (13.2)	227 (57.5)	20 (5.0)	0 (0)	3.58	.91	มาก	3
PEX3: ฉันมักจะมีประสบการณ์ที่ฉันรู้สึกเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันกับผู้คนและทุกสิ่งบนโลกใบนี้	275 (69.7)	61 (15.4)	39 (9.9)	20 (5.0)	0 (0)	4.49	.86	มากที่สุด	1

ระดับความเห็นที่มีต่อประสบการณ์สูงสุด (Peak Experiences: PEX)									
	ความถี่ของระดับความเห็น (ร้อยละ)					(\bar{X})	S.D.	แปลผล	ลำดับ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด				
รวม						4.06	0.78	มาก	

จากตารางที่ 4.17 การวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ระดับความเห็นที่มีต่อประสบการณ์สูงสุด (Peak Experiences: PEX) เมื่อพิจารณาความเห็นโดยรวมแล้ว อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 4.06 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.78 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงจากค่าเฉลี่ยที่มีค่าสูงที่สุดไปต่ำที่สุด พบว่า

ลำดับที่ 1 กลุ่มตัวอย่างให้ระดับความเห็นในแบบสอบถามว่า “ฉันมักจะมีประสบการณ์ที่ฉันรู้สึกเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันกับผู้คนและทุกสิ่งบนโลกใบนี้” อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 4.49 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ .86

ลำดับที่ 2 กลุ่มตัวอย่างให้ระดับความเห็นในแบบสอบถามว่า “ฉันมักจะมีประสบการณ์ที่ฉันรู้สึกว่าได้เปิดโลกทัศน์ใหม่และความเป็นไปได้ใหม่ ๆ ให้กับตัวเองและคนอื่น ๆ” อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 4.10 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ .56

ลำดับที่ 3 กลุ่มตัวอย่างให้ระดับความเห็นในแบบสอบถามว่า “ฉันมักมีประสบการณ์ที่ฉันรู้สึกถึงการเอาชนะสิ่งๆในความเห็นแก่ตัวที่เข้าปกคลุมจิตใจ” อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 3.58 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ .91

ตารางที่ 4.18 ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของข้อมูลระดับความเห็นที่มีต่อสัญชาตญาณทางศีลธรรมอันดี (Good Moral Intuition: GMI) (N = 395)

ระดับความเห็นที่มีต่อสัญชาตญาณทางศีลธรรมอันดี (Good Moral Intuition: GMI)									
	ความถี่ของระดับความเห็น (ร้อยละ)					(\bar{X})	S.D.	แปลผล	ลำดับ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด				
GMI1: ฉันเชื่อในการตัดสินใจทางศีลธรรมของฉันโดยไม่ต้องคิด	278 (70.4)	52 (13.1)	55 (13.9)	9 (2.3)	1 (0.3)	4.51	.83	มากที่สุด	2

ระดับความเห็นที่มีต่อสัญชาตญาณทางศีลธรรมอันดี (Good Moral Intuition: GMI)									
	ความถี่ของระดับความเห็น (ร้อยละ)					(\bar{X})	S.D.	แปลผล	ลำดับ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด				
มากกับการตัดสินใจเหล่านั้น									
GMI2: ฉันมีความรู้สึกกับความถูกและความผิดในชีวิตประจำวันของฉันอย่างมาก	316 (80.0)	50 (12.7)	27 (6.8)	2 (0.5)	0 (0)	4.72	.61	มากที่สุด	1
GMI3: ฉันสามารถบอกได้ "ลึกลงไป" ในจิตใจทันทีเมื่อฉันทำอะไรผิด	89 (22.5)	265 (67.1)	37 (9.4)	4 (1.0)	0 (0)	4.11	.58	มาก	3
รวม						4.45	0.68	มากที่สุด	

จากตารางที่ 4.18 การวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ระดับความเห็นที่มีต่อสัญชาตญาณทางศีลธรรมอันดี (Good Moral Intuition: GMI) เมื่อพิจารณาความเห็นโดยรวมแล้ว อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 4.45 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.68 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงจากค่าเฉลี่ยที่มีค่าสูงที่สุดไปต่ำที่สุด พบว่า

ลำดับที่ 1 กลุ่มตัวอย่างให้ระดับความเห็นในแบบสอบถามว่า “ฉันมีความรู้สึกกับความถูกและความผิดใน” อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 4.72 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ .61

ลำดับที่ 2 กลุ่มตัวอย่างให้ระดับความเห็นในแบบสอบถามว่า “ฉันเชื่อในการตัดสินใจทางศีลธรรมของฉันโดยไม่ต้องคิดมากกับการตัดสินใจเหล่านั้น” อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 4.51 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ .83

ลำดับที่ 3 กลุ่มตัวอย่างให้ระดับความเห็นในแบบสอบถามว่า “ฉันสามารถบอกได้ ‘ลึกลงไป’ ในจิตใจทันทีเมื่อฉันทำอะไรผิด” อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 4.11 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ .58

ตารางที่ 4.19 ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของข้อมูลระดับความเห็นที่มีต่อจิตวิญญาณแห่งการสร้างสรรค์ (Creative Spirit: CRS) (N = 395)

ระดับความเห็นที่มีต่อจิตวิญญาณแห่งการสร้างสรรค์ (Creative Spirit: CRS)									
	ความถี่ของระดับความเห็น (ร้อยละ)					(\bar{X})	S.D.	แปลผล	ลำดับ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด				
CRS1: ฉันมีจิตวิญญาณแห่งการสร้างสรรค์ที่สัมผัสทุกสิ่งที่ทำ	306 (77.5)	55 (13.9)	31 (7.8)	3 (0.8)	0 (0)	4.68	.65	มากที่สุด	1
CRS2: ฉันนำทัศนคติที่สร้างสรรค์มาใช้ในงานที่ฉันทำทั้งหมด	113 (28.6)	226 (57.2)	51 (12.9)	5 (1.3)	0 (0)	4.13	.67	มาก	3
CRS3: ฉันมักจะสัมผัสกับความเป็นธรรมชาติเหมือนเด็ก ๆ ที่ไร้เดียงสา	254 (64.3)	86 (21.7)	49 (12.4)	5 (1.3)	1 (0.3)	4.48	.78	มากที่สุด	2
รวม						4.43	0.70	มากที่สุด	

จากตารางที่ 4.19 การวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ระดับความเห็นที่มีต่อจิตวิญญาณแห่งการสร้างสรรค์ (Creative Spirit: CRS) เมื่อพิจารณาความเห็นโดยรวมแล้ว อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 4.43 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.70 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงจากค่าเฉลี่ยที่มีค่าสูงที่สุดไปต่ำที่สุด พบว่า

ลำดับที่ 1 กลุ่มตัวอย่างให้ระดับความเห็นในแบบสอบถามว่า “ฉันมีจิตวิญญาณแห่งการสร้างสรรค์ที่สัมผัสทุกสิ่งที่ทำ” อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 4.72 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ .61

ลำดับที่ 2 กลุ่มตัวอย่างให้ระดับความเห็นในแบบสอบถามว่า “ฉันมักจะสัมผัสกับความเป็นธรรมชาติเหมือนเด็ก ๆ ที่ไร้เดียงสา” อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 4.48 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ .78

ลำดับที่ 3 กลุ่มตัวอย่างให้ระดับความเห็นในแบบสอบถามว่า “ฉันนำทัศนคติที่สร้างสรรค์มาใช้ในงานที่ฉันทำทั้งหมด” อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 4.13 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ .67

ตารางที่ 4.20 สรุป ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของข้อมูลระดับความเห็นที่มีต่อความต้องการความสำเร็จในชีวิต (Characteristics of Self-Actualization Scale: CSAS) (N = 395)

สรุป ระดับความเห็นที่มีต่อความต้องการความสำเร็จในชีวิต (Characteristics of Self-Actualization Scale: CSAS) (ตัวแปรแฝง)				
รายการ (ตัวแปรสังเกตได้)	(\bar{X})	S.D.	แปลผล	ลำดับ
ความชื่นชมสิ่งที่เกิดขึ้นใหม่อย่างต่อเนื่อง (Continued Freshness of Appreciation: CFA)	4.62	0.71	มากที่สุด	3
การยอมรับ (Acceptance: ACC)	4.64	0.65	มากที่สุด	2
ความถูกต้อง (Authenticity: AUT)	4.67	0.70	มากที่สุด	1
ความใจเย็น (Equanimity: EQU)	4.14	0.79	มาก	8
จุดมุ่งหมาย (Purpose: PUR)	4.32	0.60	มากที่สุด	7
การแสวงหาความจริง (Truth Seeking: TRS)	4.47	0.68	มากที่สุด	4
มนุษยธรรม (Humanitarianism: HUM)	4.64	0.66	มากที่สุด	2
ประสบการณ์สูงสุด (Peak Experiences: PEX)	4.06	0.78	มาก	9
สัญชาตญาณทางศีลธรรมอันดี (Good Moral Intuition: GMI)	4.45	0.68	มากที่สุด	5
จิตวิญญาณแห่งการสร้างสรรค์ (Creative Spirit: CRS)	4.43	0.70	มากที่สุด	6
รวม	4.44	0.70	มากที่สุด	

สรุปการวิจัย ตอนที่ 2 ข้อมูลระดับความเห็นที่มีต่อความต้องการความสำเร็จในชีวิต จากตารางที่ 4.20 แสดงถึงระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามต่อความต้องการความสำเร็จในชีวิต โดยใช้มาตรวัด Characteristics of Self-Actualization Scale (CSAS) กับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน ซึ่งมีการสรุปข้อมูลเป็นค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสำหรับแต่ละตัวแปรที่สังเกตได้ พบว่าค่าความถูกต้อง (Authenticity: AUT) ได้รับคะแนนเฉลี่ยสูงสุด แปลผลมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย

(\bar{X}) เท่ากับ 4.67 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.7 ซึ่งบ่งบอกว่าผู้ตอบแบบสอบถาม มีความคิดเห็นว่าการถูกต้องเป็นลักษณะสำคัญที่สุดที่มีต่อความสำเร็จในชีวิต นอกจากนี้ การยอมรับ (Acceptance: ACC) และมนุษยธรรม (Humanitarianism: HUM) ได้รับคะแนนเฉลี่ย รองลงมา แผลผลมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 4.64 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.65 และ 0.66 ตามลำดับ ในขณะที่ตัวแปรที่ได้คะแนนเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ประสบการณ์สูงสุด (Peak Experiences: PEX) แผลผลมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 4.06 และค่าส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.78 ซึ่งแสดงถึงความคิดเห็นที่หลากหลายมากกว่าตัวแปรอื่น ๆ ในภาพรวม รวมของทุกตัวแปรมีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) แผลผลมากที่สุด เท่ากับ 4.44 และ รวมค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ทุกตัวแปรเท่ากับ 0.70 ซึ่งหมายความว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความเห็น ว่า ลักษณะ ต่าง ๆ ของการแสวงหาความสำเร็จในชีวิตตามมาตรวัด CSAS เป็นสิ่งที่มีความสำคัญและสอดคล้อง กับการบรรลุความสำเร็จในชีวิต

ตอนที่ 3 ข้อมูลระดับความเห็นที่มีต่อการพัฒนาปัญญากับการประยุกต์สถานการณ์จัดการเรียนการเรียนรู้

การวิเคราะห์ข้อคำถามในแบบสอบถาม ตอนที่ 3 การพัฒนาปัญญากับการประยุกต์สถานการณ์จัดการเรียนการเรียนรู้ (Intellectual Development as Applied to the Learning Situation: IDAL) เป็นการวัดระดับความเห็นที่มีต่อการพัฒนาปัญญาของวิลเลียม เพร์รี กับการประยุกต์สถานการณ์จัดการเรียนการเรียนรู้ จากมาตรวัด (Perry's model of Intellectual Development as applied to the learning situation) ของวิลเลียม จี เพร์รี (Perry, 1970) จำนวน 16 ข้อ พัฒนา จากการวิจัยของ (Bateman, & Donald, 1987) ซึ่งมี 4 ตัวแปรสังเกตได้ โดยเป็นคำถามเลือกตอบ แบบ 5 ตัวเลือก 5 ระดับ (5 Likert scale) ทำการวิเคราะห์ ระดับความเห็นที่มีต่อความต้องการ ความสำเร็จในชีวิตในแต่ละด้าน โดยนำเสนอด้วยค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผล ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4.21 ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของข้อมูลระดับความเห็นที่มีต่อ มุมมองคู่ขนานระหว่างความถูกต้องและผิด (Dualism: DUA) (N = 395)

ระดับความเห็นที่มีต่อมุมมองคู่ขนานระหว่างความถูกต้องและผิด (Dualism: DUA)									
	ความถี่ของระดับความเห็น (ร้อยละ)					(\bar{X})	S.D.	แปลผล	ลำดับ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด				
DUA1: นักเรียนมีความเห็นว่า เมื่อเป็นเรื่องของความรู้อะไรก็จริงนั่นคือพื้นฐานและหน้าที่ของนักเรียนในการเรียนรู้ข้อเท็จจริง	83 (21.0)	71 (18.0)	236 (59.7)	3 (0.8)	2 (0.5)	3.56	.88	มาก	3
DUA2: ความรู้คือความสามารถในการหาคำตอบที่ถูกต้อง	122 (30.8)	41 (10.4)	230 (58.2)	1 (0.3)	1 (0.3)	3.69	0.95	มาก	2
DUA3: ความรู้สามารถพิจารณาถึงข้อเท็จจริงและข้อมูลได้	100 (25.3)	247 (62.5)	45 (11.4)	1 (0.3)	2 (0.5)	4.09	0.71	มาก	1
DUA4: ถ้าครูพิจารณาตามความเป็นจริงมากขึ้นและลดทฤษฎีที่น้อยลง นักเรียนจะได้ประโยชน์จากชั้นเรียนมากขึ้น	102 (25.8)	40 (10.1)	231 (58.5)	21 (5.3)	1 (0.3)	3.54	0.97	มาก	4
รวม						3.72	0.88	มาก	

จากตารางที่ 4.21 การวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ระดับความเห็นที่มีต่อมุมมองคู่ขนานระหว่างความถูกต้องและผิด (Dualism: DUA) เมื่อพิจารณาความเห็นโดยรวมแล้ว อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 3.72 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.88 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงจากค่าเฉลี่ยที่มีค่าสูงที่สุดไปต่ำที่สุด พบว่า

ลำดับที่ 1 กลุ่มตัวอย่างให้ระดับความเห็นในแบบสอบถามว่า “ความรู้สามารถพิจารณาถึงข้อเท็จจริงและข้อมูลได้” อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 4.09 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ .71

ลำดับที่ 2 กลุ่มตัวอย่างให้ระดับความเห็นในแบบสอบถามว่า “ความรู้คือความสามารถในการหาคำตอบที่ถูกต้อง” อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 4.69 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ .95

ลำดับที่ 3 กลุ่มตัวอย่างให้ระดับความเห็นในแบบสอบถามว่า “นักเรียนมีความเห็นว่า เมื่อเป็นเรื่องของความรู้ ข้อเท็จจริงนั้นคือพื้นฐานและหน้าที่ของนักเรียนในการเรียนรู้ข้อเท็จจริง” อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 3.56 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ .88

ลำดับที่ 4 กลุ่มตัวอย่างให้ระดับความเห็นในแบบสอบถามว่า “ถ้าครูพิจารณาตามความเป็นจริงมากขึ้นและลดทฤษฎีน้อยลง นักเรียนจะได้ประโยชน์จากชั้นเรียนมากขึ้น” อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 3.54 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ .97

ตารางที่ 4.22 ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของข้อมูลระดับความเห็นที่มีต่อความหลากหลาย (Multiplicity: MUL) (N = 395)

ระดับความเห็นที่มีต่อความหลากหลาย (Multiplicity: MUL)									
	ความถี่ของระดับความเห็น (ร้อยละ)					(\bar{X})	S.D.	แปลผล	ลำดับ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด				
MUL1: อาจารย์เสนอมุมมองที่แตกต่างเพราะต้องการให้เราคิดอย่างอิสระเพื่อเรียนรู้ที่จะหาคำตอบด้วยตนเอง	283 (71.7)	76 (19.2)	31 (7.8)	3 (0.8)	2 (0.5)	4.57	.79	มากที่สุด	1
MUL2: ทุกคนมีสิทธิ์แสดงความคิดเห็นของตนเองท่ามกลางการไม่เห็นด้วยของผู้เชี่ยวชาญ	92 (23.2)	65 (16.5)	203 (51.4)	33 (8.4)	2 (0.5)	3.52	0.99	มาก	4

ระดับความเห็นที่มีต่อความหลากหลาย (Multiplicity: MUL)									
	ความถี่ของระดับความเห็น (ร้อยละ)					(\bar{X})	S.D.	แปลผล	ลำดับ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด				
MUL3: นักเรียนที่ประสบความสำเร็จคือผู้ที่ค้นพบสิ่งที่ตนเองต้องการ	291 (73.7)	56 (14.1)	29 (7.3)	18 (4.6)	1 (0.3)	4.53	0.90	มากที่สุด	2
MUL4: ทุกคนมีสิทธิในความคิดเห็นของตนเองด้วยความคิดว่า ‘ไม่มีสิ่งใดถูกหรือผิด’	123 (31.1)	248 (62.8)	21 (5.3)	1 (0.3)	2 (0.5)	4.21	0.68	มากที่สุด	3
รวม						4.21	0.84	มากที่สุด	

จากตารางที่ 4.22 การวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ระดับความเห็นที่มีต่อความหลากหลาย (Multiplicity: MUL) เมื่อพิจารณาความเห็นโดยรวมแล้ว อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 4.21 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.84 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงจากค่าเฉลี่ยที่มีค่าสูงที่สุดไปต่ำที่สุด พบว่า

ลำดับที่ 1 กลุ่มตัวอย่างให้ระดับความเห็นในแบบสอบถามว่า “อาจารย์เสนอมุมมองที่แตกต่างเพราะต้องการให้เราคิดอย่างอิสระเพื่อเรียนรู้ที่จะหาคำตอบด้วยตนเอง” อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 4.57 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ .79

ลำดับที่ 2 กลุ่มตัวอย่างให้ระดับความเห็นในแบบสอบถามว่า “นักเรียนที่ประสบความสำเร็จคือผู้ที่ค้นพบสิ่งที่ตนเองต้องการ” อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 3.52 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ .99

ลำดับที่ 3 กลุ่มตัวอย่างให้ระดับความเห็นในแบบสอบถามว่า “ทุกคนมีสิทธิในความคิดเห็นของตนเองด้วยความคิดว่า ‘ไม่มีสิ่งใดถูกหรือผิด’” อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 4.53 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ .90

ลำดับที่ 4 กลุ่มตัวอย่างให้ระดับความเห็นในแบบสอบถามว่า “ทุกคนมีสิทธิแสดงความคิดเห็นของตนเองท่ามกลางการไม่เห็นด้วยของผู้เชี่ยวชาญ” อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 4.21 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ .68

ตารางที่ 4.23 ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของข้อมูลระดับความเห็นที่มีต่อแนวคิดแบบสัมพัทธนิยม (Relativism: REL) (N = 395)

ระดับความเห็นที่มีต่อแนวคิดแบบสัมพัทธนิยม (Relativism: REL)									
	ความถี่ของระดับความเห็น (ร้อยละ)					(\bar{X})	S.D.	แปลผล	ลำดับ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด				
REL1: นักเรียนไม่สามารถวิเคราะห์พิจารณา และถ่วงดุลสิ่งต่าง ๆ ตลอดไปได้ ไม่ช้าก็เร็วต้องตัดสินใจและลงมือทำ	84 (21.3)	259 (65.6)	27 (6.8)	6 (1.5)	19 (4.8)	3.94	0.93	มาก	3
REL2: ความคิดเห็นนั้นดีพอ ๆ กับหลักฐานที่สนับสนุนเท่านั้น	79 (20.0)	255 (64.5)	57 (14.4)	3 (0.8)	1 (0.3)	4.01	0.70	มาก	2
REL3: นักเรียนไม่ควรถูกลงโทษ แม้ว่าความคิดเห็นนั้นจะแตกต่างไปจากความคิดเห็นของอาจารย์ก็ตาม	120 (30.4)	241 (61.0)	30 (7.6)	2 (0.5)	2 (0.5)	4.17	0.71	มาก	1
REL4: ผู้มีความรู้ใช้สิ่งที่พวกเขาารู้เพื่อการตัดสินใจ ความคิด ข้อมูล และค่านิยม	85 (21.5)	89 (22.5)	218 (55.2)	1 (0.3)	2 (0.5)	3.62	0.87	มาก	4
รวม						3.94	0.80	มาก	

จากตารางที่ 4.23 การวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ระดับความเห็นที่มีต่อแนวคิดแบบสัมพัทธนิยม (Relativism: REL) เมื่อพิจารณาความเห็นโดยรวมแล้ว อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 3.94 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.80 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงจากค่าเฉลี่ยที่มีค่าสูงที่สุดไปต่ำที่สุด พบว่า

ลำดับที่ 1 กลุ่มตัวอย่างให้ระดับความเห็นในแบบสอบถามว่า “นักเรียนไม่ควรถูกลงโทษ แม้ว่าความคิดเห็นนั้นจะแตกต่างไปจากความคิดเห็นของอาจารย์ก็ตาม” อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 4.17 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ .71

ลำดับที่ 2 กลุ่มตัวอย่างให้ระดับความเห็นในแบบสอบถามว่า “ความคิดเห็นนั้นดีพอ ๆ กับหลักฐานที่สนับสนุนเท่านั้น” อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 4.01 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ .70

ลำดับที่ 3 กลุ่มตัวอย่างให้ระดับความเห็นในแบบสอบถามว่า “นักเรียนไม่สามารถวิเคราะห์พิจารณา และถ่วงดุลสิ่งต่าง ๆ ตลอดไปได้ ไม่ช้าก็เร็วต้องตัดสินใจและลงมือทำ” อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 3.94 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ .93

ลำดับที่ 4 กลุ่มตัวอย่างให้ระดับความเห็นในแบบสอบถามว่า “ผู้มีความรู้ใช้สิ่งที่พวกเขาารู้ เพื่อการตัดสินใจ ความคิด ข้อมูล และค่านิยม” อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 3.62 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ .87

ตารางที่ 4.24 ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของข้อมูลระดับความเห็นที่มีต่อความมุ่งมั่น (Commitment: COM) (N = 395)

ระดับความเห็นที่มีต่อความมุ่งมั่น (Commitment: COM)									
	ความถี่ของระดับความเห็น (ร้อยละ)					(\bar{X})	S.D.	แปลผล	ลำดับ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด				
COM1: อาจารย์ไม่ใช่ผู้ให้ความรู้ อาจารย์เป็นผู้ชี้แนะและเป็นแบบอย่างในการเรียนรู้ อย่างอิสระของเราเอง ความรับผิดชอบในการเรียนรู้หรือการเรียนรู้วิชาเป็นของนักเรียน	150 (38.0)	165 (41.8)	76 (19.2)	3 (0.8)	1 (0.3)	4.14	0.83	มาก	4
COM2: ความรู้สามารถปกป้องจุดยืนเมื่อมีการโต้แย้งได้อย่างดีเลิศ	254 (64.3)	91 (23.0)	46 (11.6)	3 (0.8)	1 (0.3)	4.47	0.82	มากที่สุด	2

ระดับความเห็นที่มีต่อความมุ่งมั่น (Commitment: COM)									
	ความถี่ของระดับความเห็น (ร้อยละ)					(\bar{X})	S.D.	แปลผล	ลำดับ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด				
แม้ว่าคนอื่นอาจไม่เห็นด้วยก็ตาม									
COM3: การเรียนรู้เป็นสิ่งที่ทำลายเมื่อเราต้องดูแลแนวคิดทั้งหมดและตัดสินใจว่าเรายืนอยู่ตรงไหนจากสิ่งเหล่านี้	268 (67.8)	75 (19.0)	45 (11.4)	5 (1.3)	2 (0.5)	4.54	0.85	มากที่สุด	1
COM4: ผู้รู้ตนเองทำการวินิจฉัยในมุมมองของตนเอง ตระหนักว่าเป็นของตนเองและปฏิบัติตามนั้น	175 (44.3)	173 (43.8)	42 (10.6)	3 (0.8)	2 (0.5)	4.28	0.80	มากที่สุด	3
รวม						4.36	0.94	มากที่สุด	

จากตารางที่ 4.24 การวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ระดับความเห็นที่มีต่อความมุ่งมั่น (Commitment: COM) เมื่อพิจารณาความเห็นโดยรวมแล้ว อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 4.36 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.94 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงจากค่าเฉลี่ยที่มีค่าสูงที่สุดไปต่ำที่สุด พบว่า

ลำดับที่ 1 กลุ่มตัวอย่างให้ระดับความเห็นในแบบสอบถามว่า “การเรียนรู้เป็นสิ่งที่ทำลายเมื่อเราต้องดูแลแนวคิดทั้งหมดและตัดสินใจว่าเรายืนอยู่ตรงไหนจากสิ่งเหล่านี้” อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 4.54 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ .85

ลำดับที่ 2 กลุ่มตัวอย่างให้ระดับความเห็นในแบบสอบถามว่า “ความรู้สามารถปกป้องจุดยืนเมื่อมีการโต้แย้งได้อย่างดีเลิศแม้ว่าคนอื่นอาจไม่เห็นด้วยก็ตาม” อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 4.47 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ .82

ลำดับที่ 3 กลุ่มตัวอย่างให้ระดับความเห็นในแบบสอบถามว่า “ผู้รู้ตนเองทำการวินิจฉัยในมุมมองของตนเอง ตระหนักว่าเป็นของตนเองและปฏิบัติตามนั้น” อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 4.28 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ .80

ลำดับที่ 4 กลุ่มตัวอย่างให้ระดับความเห็นในแบบสอบถามว่า “อาจารย์ไม่ใช่ผู้ให้ความรู้ อาจารย์เป็นผู้ชี้แนะและเป็นแบบอย่างในการเรียนรู้อย่างอิสระของเราเอง ความรับผิดชอบในการเรียนรู้หรือการเรียนรู้วิชาเป็นของนักเรียน” อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 4.14 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ .83

ตารางที่ 4.25 สรุป ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของข้อมูลระดับความเห็นที่มีต่อการพัฒนาปัญญากับการประยุกต์สถานการณ์จัดการเรียนการสอน (Intellectual Development as Applied to the Learning Situation: IDAL) (N = 395)

สรุป ระดับความเห็นที่มีต่อการพัฒนาปัญญากับการประยุกต์สถานการณ์จัดการเรียนการสอน (Intellectual Development as Applied to the Learning Situation: IDAL) (ตัวแปรแฝง)				
รายการ (ตัวแปรสังเกตได้)	(\bar{X})	S.D.	แปลผล	ลำดับ
มุมมองคู่ขนานระหว่างความถูกต้องและผิด (Dualism: DUA)	3.72	0.88	มาก	4
ความหลากหลาย (Multiplicity: MUL)	4.21	0.84	มากที่สุด	2
สัมพัทธนิยม (Relativism: REL)	3.94	0.80	มาก	3
ความมุ่งมั่น (Commitment: COM)	4.36	0.94	มากที่สุด	1
รวม	4.05	0.86	มาก	

สรุปการวิจัย ตอนที่ 3 ระดับความเห็นที่มีต่อการพัฒนาปัญญากับการประยุกต์สถานการณ์จัดการเรียนการสอน (Intellectual Development as Applied to the Learning Situation: IDAL) (ตัวแปรแฝง) พบว่า ตารางที่ 4.25 แสดงระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามต่อการพัฒนาปัญญาและการประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน (IDAL) กับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน โดยมีการสรุปข้อมูลเป็นค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสำหรับแต่ละตัวแปรที่สังเกตได้ ผลการสำรวจพบว่า ตัวแปร “ความมุ่งมั่น” (Commitment: COM) ได้แปลผลมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 4.36 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.94 แสดงให้เห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญกับความมุ่งมั่นในการพัฒนาปัญญามากที่สุด ถัดมาคือ

“ความหลากหลาย” (Multiplicity: MUL) ซึ่งแปลผลมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 4.21 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.84 ซึ่งบ่งบอกว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า การยอมรับความหลากหลายในสถานการณ์การเรียนรู้เป็นสิ่งที่สำคัญเช่นกัน ตัวแปร “สัมพัทธนิยม” (Relativism: REL) และ “มุมมองคู่ขนานระหว่างความถูกและผิด” (Dualism: DUA) ซึ่งแปลผลมาก โดยมีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 3.94 และ 3.72 ตามลำดับ โดยมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.80 และ 0.88 ซึ่งยังคงแสดงถึงความเห็นที่มาก แต่ไม่สำคัญเท่ากับตัวแปรอื่น ๆ ในภาพรวมซึ่งแปลผลมาก มีค่าเฉลี่ยของทุกตัวแปร (\bar{X}) เท่ากับ 4.05 ซึ่งแสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความเห็นว่าการพัฒนาปัญญาและการประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้มีความสำคัญในการส่งเสริมการศึกษา

ตอนที่ 4 ข้อมูลระดับความเห็นที่มีต่อการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยหลักธรรมอิทธิบาท 4

การวิเคราะห์ข้อคำถามในแบบสอบถาม ตอนที่ 4 เป็นการวิเคราะห์ระดับความเห็นการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยหลักธรรมอิทธิบาท 4 ได้แก่ ฉันทะ (Chanda) วิริยะ (Viriya) จิตตะ (Citta) วิมังสา (Vimamsā) เพื่อการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยหลักธรรมอิทธิบาท 4 (Promoting Self-Actualization Need Through Buddhist Principles of Iddhipada 4: PSBI) ซึ่งมี 4 ตัวแปรสังเกตได้ โดยเป็นคำถามเลือกตอบ แบบ 5 ตัวเลือก 5 ระดับ (5 Likert scale) ทำการวิเคราะห์ ระดับความเห็นที่มีต่อความต้องการความสำเร็จในชีวิตในแต่ละด้าน โดยนำเสนอด้วยค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผล ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4.26 ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของข้อมูลระดับความเห็นที่มีต่อแนวความรักในสิ่งที่ทำ: ฉันทะ (Chanda: Intention) (CHA) เพื่อส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยหลักธรรมอิทธิบาท 4 (N = 395)

ระดับความเห็นที่มีต่อแนวความรักในสิ่งที่ทำ: ฉันทะ (Chanda: Intention) (CHA)									
	ความถี่ของระดับความเห็น (ร้อยละ)					(\bar{X})	S.D.	แปลผล	ลำดับ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด				
CHA1: นักเรียนมีความรักในงานของตนอยู่	268 (67.8)	90 (22.8)	34 (8.6)	2 (0.5)	1 (0.3)	4.56	0.71	มากที่สุด	1

ระดับความเห็นที่มีต่อแนวความรักในสิ่งที่ทำ: ฉันทะ (Chanda: Intention) (CHA)									
	ความถี่ของระดับความเห็น (ร้อยละ)					(\bar{X})	S.D.	แปลผล	ลำดับ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด				
เสมอเพื่อให้ตนมีจิต ฝึกฝนที่จะให้งานของตน นั้นบรรลุผลสำเร็จ									
CHA2: นักเรียนมีความ พอใจในการทำงานด้วย ความรักงานปลุกฝัง ความพอใจให้ผู้ทำงาน	263 (66.6)	80 (20.3)	51 (12.8)	1 (0.3)	0 (0)	4.53	0.72	มากที่สุด	2
CHA3: นักเรียนมีความ รักและความพอใจใน การเรียนที่เรียนอยู่	160 (40.5)	180 (45.5)	52 (13.2)	3 (0.8)	0 (0)	4.26	0.71	มากที่สุด	3
รวม						4.45	0.71	มากที่สุด	

จากตารางที่ 4.26 การวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ระดับความเห็นที่มีต่อแนวความรักในสิ่งที่ทำ ฉันทะ (Chanda: Intention) (CHA) เมื่อพิจารณาความเห็นโดยรวมแล้ว อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 4.45 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.71 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงจากค่าเฉลี่ยที่มีค่าสูงที่สุดไปต่ำที่สุด พบว่า

ลำดับที่ 1 กลุ่มตัวอย่างให้ระดับความเห็นในแบบสอบถามว่า “นักเรียนมีความรักในงานของตนอยู่เสมอเพื่อให้ตนมีจิตฝึกฝนที่จะให้งานของตนนั้นบรรลุผลสำเร็จ” อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 4.56 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ .85

ลำดับที่ 2 กลุ่มตัวอย่างให้ระดับความเห็นในแบบสอบถามว่า “นักเรียนมีความพอใจในการทำงานด้วยความรักงานปลุกฝังความพอใจให้ผู้ทำงาน” อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 4.53 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ .72

ลำดับที่ 3 กลุ่มตัวอย่างให้ระดับความเห็นในแบบสอบถามว่า “นักเรียนมีความรักและความพอใจในการเรียนที่เรียนอยู่” อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 4.26 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ .71

ตารางที่ 4.27 ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของข้อมูลระดับความเห็นที่มีต่อความขยันหมั่นเพียร: วิริยะ (Viriya: Effort) (VIR) เพื่อส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยหลักธรรมอริยบท 4 (N = 395)

ระดับความเห็นที่มีต่อความขยันหมั่นเพียร: วิริยะ (Viriya: Effort) (VIR)									
	ความถี่ของระดับความเห็น (ร้อยละ)					(\bar{X})	S.D.	แปลผล	ลำดับ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด				
VIR1: นักเรียนมีความเพียรไม่ทอดทิ้งในการประกอบกิจนั้น ๆ จนสำเร็จ	148 (37.5)	183 (46.3)	62 (15.7)	2 (0.5)	0 (0)	4.21	0.71	มากที่สุด	3
VIR2: นักเรียนมีความขยันหมั่นเพียรปฏิบัติงานด้วยความพยายามในขณะทำงานนั้น ๆ	265 (67.1)	96 (24.3)	30 (7.6)	4 (1.0)	0 (0)	4.57	0.68	มากที่สุด	1
VIR3: นักเรียนมีความเห็นว่า ความขยันหมั่นเพียรเป็นธรรมเครื่องประกอบในการมุ่งสู่ความสำเร็จในหน้าที่การงานซึ่งสามารถทำให้ผ่านปัญหาและอุปสรรคที่ขัดกับความเพียร	154 (39.0)	196 (49.6)	44 (11.1)	1 (0.3)	0 (0)	4.27	0.66	มากที่สุด	2
รวม						4.35	0.68	มากที่สุด	

จากตารางที่ 4.27 การวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ระดับความเห็นที่มีต่อความขยันหมั่นเพียร วิริยะ (Viriya: Effort) (VIR) เมื่อพิจารณาความเห็นโดยรวมแล้ว อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 4.35 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.68 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยที่มีค่าสูงที่สุดไปต่ำที่สุด พบว่า

ลำดับที่ 1 กลุ่มตัวอย่างให้ระดับความเห็นในแบบสอบถามว่า “นักเรียนมีความขยันหมั่นเพียรปฏิบัติงานด้วยความพยายามในขณะทำงานนั้น ๆ” อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 4.57 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ .68

ลำดับที่ 2 กลุ่มตัวอย่างให้ระดับความเห็นในแบบสอบถามว่า “นักเรียนมีความพอใจในการทำงานด้วยความรักงานปลุกฝังความพอใจให้ผู้ทำงาน” อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 4.27 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ .66

ลำดับที่ 3 กลุ่มตัวอย่างให้ระดับความเห็นในแบบสอบถามว่า “นักเรียนมีความเพียรไม่ท้อถอยในการประกอบกิจนั้น ๆ จนสำเร็จ” อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 4.21 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ .71

ตารางที่ 4.28 ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของข้อมูลระดับความเห็นที่มีต่อจิตจดจ่อในสิ่งที่ทำ: จิตตะ (Citta: Consciousness) (CIT) เพื่อส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยหลักธรรมอิทธิบาท 4 (N = 395)

ระดับความเห็นที่มีต่อจิตจดจ่อในสิ่งที่ทำ: จิตตะ (Citta: Consciousness) (CIT)									
	ความถี่ของระดับความเห็น (ร้อยละ)					(\bar{X})	S.D.	แปลผล	ลำดับ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด				
CIT1: นักเรียนมีความใส่ใจในงานของตนเอง ทำงานด้วยความรอบคอบไตร่ตรองหาเหตุผลที่เหมาะสมและป้องกันการเกิดข้อผิดพลาด	293 (74.2)	56 (14.2)	44 (11.1)	2 (0.5)	0 (0)	4.61	0.70	มากที่สุด	1
CIT2: นักเรียนทำงานด้วยจิตใจที่เข้มแข็งในการทำหน้าที่ และทำจิตใจให้สงบให้เข้าใจ	140 (35.5)	222 (56.2)	31 (7.8)	2 (0.5)	0 (0)	4.25	0.63	มากที่สุด	2

ระดับความเห็นที่มีต่อจิตจดจ่อในสิ่งที่ทำ: จิตตะ (Citta: Consciousness) (CIT)									
	ความถี่ของระดับความเห็น (ร้อยละ)					(\bar{X})	S.D.	แปลผล	ลำดับ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด				
และรู้ในงานอย่างถูกต้องตามที่เป็นจริง									
CIT3: นักเรียนมีความจดจ่อทำงานนั้นอย่างต่อเนื่อง	76 (19.2)	256 (64.8)	60 (15.2)	3 (0.8)	0 (0)	4.03	0.61	มาก	3
รวม						4.30	0.65	มากที่สุด	

จากตารางที่ 4.28 การวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ระดับความเห็นที่มีต่อจิตจดจ่อในสิ่งที่ทำ จิตตะ (Citta: Consciousness) (CIT) เมื่อพิจารณาความเห็นโดยรวมแล้ว อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 4.30 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.65 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยที่มีค่าสูงที่สุดไปต่ำที่สุด พบว่า

ลำดับที่ 1 กลุ่มตัวอย่างให้ระดับความเห็นในแบบสอบถามว่า “นักเรียนมีความใส่ใจในงานของตนเองทำงานด้วยความรอบคอบไตร่ตรองหาเหตุผลที่เหมาะสมและป้องกันการเกิดข้อผิดพลาด” อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 4.61 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ .70

ลำดับที่ 2 กลุ่มตัวอย่างให้ระดับความเห็นในแบบสอบถามว่า “นักเรียนทำงานด้วยจิตใจที่เข้มแข็งในการทำหน้าที่ และทำจิตใจให้สงบให้เข้าใจและรู้ในงานอย่างถูกต้องตามที่เป็นจริง” อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 4.25 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ .63

ลำดับที่ 3 กลุ่มตัวอย่างให้ระดับความเห็นในแบบสอบถามว่า “นักเรียนมีความจดจ่อทำงานนั้นอย่างต่อเนื่อง” อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 4.03 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ .61

ตารางที่ 4.29 ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของข้อมูลระดับความเห็นที่มีต่อการตรวจสอบคุณภาพประสิทธิภาพของงาน: วิมังสา (Vimamsā: Investigation) (VIM) เพื่อส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยหลักธรรมอิทธิบาท 4 (N = 395)

ระดับความเห็นที่มีต่อการตรวจสอบคุณภาพประสิทธิภาพของงาน: วิมังสา (Vimamsā: Investigation) (VIM)									
	ความถี่ของระดับความเห็น (ร้อยละ)					(\bar{X})	S.D.	แปลผล	ลำดับ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด				
VIM1: นักเรียนมีการคิดวางแผนหาวิธีแก้ไขปรับปรุงงานให้ดีขึ้น ใช้ปัญญาไตร่ตรองสิ่งใดผิดสิ่งใดถูกยึดมั่นในคุณธรรมจริยธรรมในวิชาชีพของตนเองมีให้ต่างพร้อม	210 (53.2)	134 (33.9)	46 (11.6)	5 (1.3)	0 (0)	4.38	0.74	มากที่สุด	3
VIM2: นักเรียนมีใจรักในหน้าที่ไม่ว่าจะเป็นการงานใด ๆ ตามที่ตนเองถนัดเพราะจะทำให้งานที่ทำออกมามีคุณภาพดี	293 (74.2)	75 (19.0)	25 (6.3)	2 (0.5)	0 (0)	4.66	0.62	มากที่สุด	1
VIM: 3 นักเรียนมีการตรวจสอบคุณภาพประสิทธิภาพของงานในขณะที่ทำและเมื่อทำเสร็จแล้ว	285 (72.1)	85 (21.5)	24 (6.1)	1 (0.3)	0 (0)	4.65	0.61	มาก	2
รวม						4.56	0.65	มากที่สุด	

จากตารางที่ 4.29 การวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ระดับความเห็นที่มีต่อการตรวจสอบคุณภาพประสิทธิภาพของงาน: วิมังสา (Vimamsā: Investigation) (VIM) เมื่อพิจารณาความเห็นโดยรวมแล้วอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 4.56 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.65 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยที่มีค่าสูงที่สุดไปต่ำที่สุด พบว่า

ลำดับที่ 1 กลุ่มตัวอย่างให้ระดับความเห็นในแบบสอบถามว่า “นักเรียนมีใจรักในหน้าที่ไม่ว่าจะเป็นการงานใด ๆ ตามที่ตนเองถนัดเพราะจะทำให้งานที่ทำออกมามีคุณภาพดี” อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 4.66 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ .62

ลำดับที่ 2 กลุ่มตัวอย่างให้ระดับความเห็นในแบบสอบถามว่า “นักเรียนมีการตรวจสอบคุณภาพประสิทธิภาพของงานในขณะที่ทำและเมื่อทำเสร็จแล้ว” อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 4.65 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ .61

ลำดับที่ 3 กลุ่มตัวอย่างให้ระดับความเห็นในแบบสอบถามว่า “นักเรียนมีการคิดวางแผนหาวิธีแก้ไขปรับปรุงงานให้ดีขึ้น ใช้ปัญญาไตร่ตรองสิ่งใดผิด สิ่งใดถูกยึดมั่นในคุณธรรมจริยธรรมในวิชาชีพของตนเองมิให้ต่างพร้อย” อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 4.38 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ .74

ตารางที่ 4.30 สรุป ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของข้อมูลระดับความเห็นที่ต่อการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยหลักธรรมอิทธิบาท 4 (Promoting Self-Actualization Need Through Buddhist Principles of Iddhipada 4: PSBI) (N = 395)

สรุป ระดับความเห็นที่มีต่อการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยหลักธรรมอิทธิบาท 4 (Promoting Self-Actualization Need Through Buddhist Principles of Iddhipada 4: PSBI) (ตัวแปรแฝง)				
รายการ (ตัวแปรสังเกตได้)	(\bar{X})	S.D.	แปลผล	ลำดับ
ความรักในสิ่งที่ทำ: ฉันทะ (Chanda: Intention) (CHA)	4.45	0.71	มากที่สุด	2
ความขยันหมั่นเพียร: วิริยะ (Viriya: Effort) (VIR)	4.35	0.68	มากที่สุด	3
จิตจดจ่อในสิ่งที่ทำ: จิตตะ (Citta: Consciousness) (CIT)	4.30	0.65	มากที่สุด	4
การตรวจสอบคุณภาพประสิทธิภาพของงาน: วิมังสา (Vimamsā: Investigation) (VIM)	4.56	0.65	มากที่สุด	1
รวม	4.41	0.67	มากที่สุด	

สรุปการวิจัย ตอนที่ 4 ข้อมูลระดับความเห็นที่ต่อการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยหลักธรรมอิทธิบาท 4 (Promoting Self-Actualization Need Through Buddhist Principles of Iddhipada 4: PSBI) พบว่า ตารางที่ 4.30 แสดงผลการสรุปความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คนเกี่ยวกับการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตตามหลักธรรมอิทธิบาท

4 (PSBI) โดยมีการวัดค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสำหรับตัวแปรที่สังเกตได้แต่ละตัว จากผลการวิเคราะห์ พบว่า การตรวจสอบคุณภาพประสิทธิภาพของงาน วิมังสา (Vimamsā: Investigation) (VIM) ได้รับคะแนนเฉลี่ยสูงสุด โดยมีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 4.56 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.65 แปลผล มากที่สุด แสดงให้เห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญกับการตรวจสอบคุณภาพและประสิทธิภาพของงานมากที่สุดในกระบวนการส่งเสริมความสำเร็จในชีวิต รองลงมาคือ ความรักในสิ่งที่ทำ ฉันทะ (Chanda: Intention) (CHA) ซึ่งมีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 4.45 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.71 บ่งบอกว่าผู้ตอบแบบสอบถามเห็นความสำคัญของความรักและแรงจูงใจในสิ่งที่ทำ ลำดับที่ 3 ตัวแปร ความขยันหมั่นเพียร วิริยะ (Viriya: Effort) (VIR) ซึ่งมีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 4.35 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.68 และ ลำดับสุดท้ายที่ 4 คือ ตัวแปรจิตจดจ่อในสิ่งที่ทำ จิตตะ (Citta: Consciousness) (CIT) ซึ่งมีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 4.30 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.65 ตามลำดับ ซึ่งแสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามยังคงให้ความสำคัญกับความขยันหมั่นเพียรและความจดจ่อในสิ่งที่ทำ ในภาพรวม ค่าเฉลี่ยของทุกตัวแปรมีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 4.41 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.67 แสดงให้เห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการนำหลักธรรมอิทธิบาท 4 มาใช้ในการส่งเสริมความสำเร็จในชีวิต ซึ่งเป็นสิ่งที่สำคัญและมีความหมายในชีวิตประจำวัน

ตอนที่ 5 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา

การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 5 เกี่ยวกับข้อเสนอแนะในการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา ทำการวิเคราะห์ด้วยเทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) และเพื่อตรวจสอบหัวข้อสำคัญทำการสร้างหัวข้อหลัก (Themes) ที่เกิดขึ้นจากข้อมูลในแบบสอบถาม จากนั้นจะสร้างโค้ดเพื่อให้สามารถวิเคราะห์และนับจำนวนการเกิดของธีมแต่ละธีมในข้อมูลที่ได้รับ ขั้นตอนการวิเคราะห์ Data Cleaning: เริ่มต้นด้วยการทำความสะอาดข้อมูล เช่น ลบคำตอบที่เป็น “ - ” หรือข้อความที่ไม่มีความหมายในบริบทนี้ การกำหนดหัวข้อหลัก (Theme Identification) เป็นการระบุธีมหลักที่ปรากฏในข้อความ เช่น “หลักธรรม”, “ไม่มีข้อเสนอแนะ”, “การปฏิบัติ”, “ปัญหาสุขภาพ” และอื่น ๆ การสร้างโค้ด Coding สร้างโค้ดเพื่อนับจำนวนการเกิดของแต่ละหัวข้อหลัก และทำการวิเคราะห์ (Analysis) และสรุปผลจากการนับจำนวน โดยโปรแกรมสำเร็จรูป Python ดังต่อไปนี้

```

import re from collections import Counter
# ข้อมูลที่ได้รับ responses = [
    "ชอบ", "หลักธรรมที่สอนนำมาประยุกต์ใช้ได้จริง ขึ้นอยู่กับความสามารถของตนเอง", "ไม่มีครับ", "มี
สติปัญญาที่ดี", "ร้อนครับ", "ก่อนนอนให้เด็กเล่นโทรศัพท์บ้างครับ", "ไม่มี", "ไม่มีค่ะ", "No", "ไม่มี",
"ไม่มี", "-", "ไม่มีอะไรมากมายครับ", "ดีครับ", "ไม่มี", "ไม่มี", "ไม่มี", "....", "-", "ไม่มี", "ไม่มี", "สวัสดี
ครับ", "☐", "ไม่มีครับ", ".", "ครับ", "อากาศร้อนไปหน่อย กับข้าวไม่ค่อยถูกปาก", "ไม่มี", "ไม่มี", "ไม่
มีค่ะ", "-", ".", "อาหารมื้อแรกจนถึงวันสุดท้ายไม่เคยกินอิ่มสักมื้อ", "ไม่มี", ".", "ไม่มีครับ", ".", ".", "ดีนะ
ครับแต่ปวดหลังขาชามากครับ", "มีสติปัญญา", "ไม่มี", "ไม่มี", "ไม่มี", "รู้สึกนั่งนานจนปวดไปทั้งตัว",
 "-", "รักที่สุด", "ไม่มีค่ะ", "ให้มีการเข้าค่ายต่อไปเรื่อยๆ", "ไม่มีครับ", "น้ำอร่อย", "ครับ", "ไม่มี", "ไม่มี",
 "-", "ไม่มี", "ธรรมสวัสดิ์", "รักที่สุด", "-", "ไม่มี", "-", "ตั้งสติก่อนทำ", "ไม่มี", "ทุกคนเข้าวัดฟังเทศน์ฟัง
ธรรมะเยอะ", "-", ".", "ชอบที่สุด", ".", "คิดไม่ออกค่ะ😊", "-", "ส่งเสริมเรื่องปัญญาความรู้", "สนุกดี
ค่ะ", "มุ่งมั่นตั้งใจ", "ไม่มีค่ะ", "มีเงินเยอะๆครับ", "อยากอยู่วัน", "สนุกได้ธรรมเดินที่คับ นำมาใช้ใน
ชีวิตประจำวันได้เลย", "ไม่มี", ".", "ไม่มีเจ้าค่ะ", "-", "_", "ไม่มี", "ดีครับ", "ไม่มี", "ไม่มีข้อเสนอแนะ",
"ไม่มีค่ะ", "ดีครับ", "ไม่มีค่ะ", "ไม่มี", ".", "-", "แก้ไขปัญหาของเรื่องชีวิต", "-", "-", "-", "การแก้ปัญหา
ชีวิตโดยการนั่งสมาธิ", "-", "ใช้ชีวิตอย่างมีสติ", "ไม่มี", ".", "ไม่มีครับ", "-", "-", "_", "ไม่มีจ๊ะจ๊ะ",
"ครับ", "โลกทุกวันนี้ แยกไม่ออกอันไหนจริงอันไหนปลอม คนไม่มีปัญญาน่าเป็นห่วง", "ไม่มี", "ไม่มี
ค่ะ" ]
# ทำความสะอาดข้อมูล
cleaned_responses = [re.sub(r"[-._]+", "", response).strip() for response in responses if
response not in ["-", ".", "....", "☐", "_"]]
# ระบุธีมหลัก themes = {
    "ธรรมะ/หลักธรรม": ["ธรรม", "สติ", "สมาธิ", "ปัญญา"], "ไม่มีข้อเสนอแนะ": ["ไม่มี", "ไม่มี
ข้อเสนอแนะ", "No"], "ปัญหาสุขภาพ/ความสะดกสบาย": ["ร้อน", "ปวด", "อาหาร", "นั่งนาน"],
    "การปฏิบัติ": ["ทำ", "ปฏิบัติ"], "ความชื่นชอบ/สนุก": ["ชอบ", "สนุก", "ดี"], "ข้อเสนอแนะทั่วไป": ["
เข้าค่าย", "ปรับปรุง"] }
# การนับจำนวนของธีม theme_count = Counter() for response in cleaned_responses: found
= False for theme, keywords in themes.items(): if any(keyword in response for keyword in
keywords): theme_count[theme] += 1 found = True
Break
if not found: theme_count["อื่นๆ"] += 1
# แสดงผลการวิเคราะห์ theme_count.most_common()

```

การวิเคราะห์และสรุปผลตอนที่ 5 เกี่ยวกับข้อเสนอแนะในการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนาจากการทำการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ได้ระบุหัวข้อหลัก ๆ (Theme) ที่เกิดขึ้นจากข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งได้แก่

ตารางที่ 4.31 สรุปข้อเสนอแนะในการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา

สรุปข้อเสนอแนะในการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา		
ข้อ	หัวข้อหลัก (Theme)	ผลการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)
1.	ไม่มีข้อเสนอแนะ	มีจำนวนผู้ตอบที่ไม่มีข้อเสนอแนะสูงที่สุด ซึ่งสะท้อนว่าอาจมีความพึงพอใจในระดับหนึ่งกับกระบวนการที่มีอยู่ หรือไม่สามารถคิดข้อเสนอแนะเพิ่มเติมได้ในเวลานั้น
2.	ธรรมะ/หลักธรรม	ผู้ตอบหลายคนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำหลักธรรมไปใช้ใน ชีวิตจริง โดยมีความเห็นว่าเป็นสิ่งที่สำคัญและควรปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง
3.	ความชื่นชอบ/สนุก	มีผู้ตอบหลายคนที่ชื่นชอบหรือรู้สึกว่าจะสนุกกับกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับหลักธรรมและปัญญา
4.	ปัญหาสุขภาพ/ความ สะดวกสบาย	มีการพูดถึงปัญหาด้านสุขภาพหรือความสะดวกสบายระหว่างการ เข้าค่ายหรือการปฏิบัติ
5.	การปฏิบัติ	บางคนได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำคัญของการปฏิบัติ ธรรม

สรุปจากการทำการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ได้ระบุหัวข้อหลัก ๆ (Theme) ที่เกิดขึ้นจากข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งได้แก่ “ไม่มีข้อเสนอแนะ” ผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวนมากเลือกที่จะไม่ให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ซึ่งสะท้อนว่าอาจมีความพึงพอใจในระดับหนึ่งกับ กระบวนการที่มีอยู่ หรืออาจเป็นไปได้ว่าผู้ตอบไม่สามารถคิดข้อเสนอแนะเพิ่มเติมได้ในเวลานั้น นอกจากนี้ ยังอาจสะท้อนถึงความรู้สึกว่ากระบวนการปัจจุบันมีความครบถ้วนเพียงพอแล้ว หรือไม่ รู้สึกถึงความจำเป็นในการปรับปรุงใด ๆ เพิ่มเติม “ธรรมะ/หลักธรรม” หลายคนแสดงความคิดเห็น เกี่ยวกับความสำคัญของการนำหลักธรรมมาใช้ในชีวิตประจำวัน ความเห็นเหล่านี้ชี้ให้เห็นว่าผู้เข้าร่วม

ส่วนใหญ่เชื่อว่าหลักธรรมเป็นสิ่งที่สำคัญและควรปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง การน้อมนำหลักธรรมไปใช้ใน ชีวิตประจำวันเป็นแนวทางที่ถูกต้องและเป็นการส่งเสริมความเจริญก้าวหน้าในชีวิตอย่างแท้จริง “ความชื่นชอบ/สนุก” ผู้ตอบแบบสอบถามบางคนแสดงความรู้สึกชื่นชอบและสนุกสนานกับกิจกรรม ที่เกี่ยวข้องกับหลักธรรมและปัญญา การที่กิจกรรมเหล่านี้สามารถสร้างความสนุกสนานและเป็นที่ชื่น ชอบได้ แสดงถึงความสามารถในการเชื่อมโยงหลักธรรมกับการดำเนินชีวิตที่สนุกสนานและน่าสนใจ “ปัญหาสุขภาพ/ความสะดกสบาย” มีการกล่าวถึงปัญหาด้านสุขภาพและความสะดกสบาย เช่น ความร้อน ปวดหลัง หรืออาหารไม่ถูกปาก ซึ่งเป็นปัจจัยที่อาจส่งผลกระทบต่อประสบการณ์ของ ผู้เข้าร่วมกิจกรรม การพิจารณาปรับปรุงสภาพแวดล้อมหรือการดูแลด้านสุขภาพเหล่านี้จะช่วยให้ ผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีประสบการณ์ที่ดียิ่งขึ้น “การปฏิบัติ” ผู้ตอบแบบสอบถามบางคนแสดงความ คิดเห็นเกี่ยวกับความสำคัญของการปฏิบัติธรรมและการนำไปใช้ในชีวิตจริง แสดงให้เห็นว่ามีความ ตั้งใจที่จะปฏิบัติตามหลักธรรมอย่างจริงจัง และต้องการเห็นผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัตินั้นใน ชีวิตประจำวัน

การเพิ่มความสำคัญในการศึกษาการวิเคราะห์นี้ชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของการปรับปรุงด้าน สุขภาพและความสะดกสบายของผู้เข้าร่วมกิจกรรม เพื่อให้การปฏิบัติธรรมสามารถดำเนินไปได้ อย่างราบรื่นและมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ ควรมีการส่งเสริมการนำหลักธรรมไปประยุกต์ใช้ใน ชีวิตประจำวันอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดการพัฒนาตนเองอย่างแท้จริง ทั้งในด้านจิตใจและพฤติกรรม

เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์การวิจัย ข้อที่ 2 คือ เพื่อวิเคราะห์โมเดลประกอบเชิงยืนยันและ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา ประยุกต์ใช้ผลการวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้าง ทำการวิเคราะห์ดังต่อไปนี้

Hypothesis 2: ผลการวิเคราะห์โมเดลประกอบเชิงยืนยันและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการ ส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนาโดยประยุกต์ใช้ผลการ วิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้าง

1) H2-1: วิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของปัจจัยความต้องการความสำเร็จในชีวิต ปัญญาและหลักพุทธศาสนา มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์

2) H2-2: โมเดลสมการโครงสร้างของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความต้องการความสำเร็จใน ชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนาของเยาวชนในประเทศไทยจาก 5 ภูมิภาค

ผลการวิเคราะห์ตัวแปรสังเกตได้

รายงานผลการวิเคราะห์เชิงพรรณนาของตัวแปรที่สังเกตได้ (N=395) ตารางที่ 4.31 แสดงสถิติเชิงพรรณนา เช่น ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.), ค่าต่ำสุด (Min), ค่าสูงสุด

(Max), ความเบ้ (Skewness), ความโด่ง (Kurtosis), ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ, และค่าความเชื่อมั่น (Content Validity หรือ Cronbach's alpha) สำหรับตัวแปรที่สังเกตได้ซึ่งเกี่ยวข้องกับความต้องการความสำเร็จในชีวิตและหลักธรรมในพุทธศาสนา โดยตัวแปรเหล่านี้ถูกจัดกลุ่มตามโครงสร้างแฝง (Latent Constructs) คือ CSAS, IDAL, และ PSBI ผลการวิเคราะห์มีดังนี้

1. ความต้องการความสำเร็จในชีวิต (Characteristics of Self-Actualization Scale: CSAS) พบว่า CFA (ความชื่นชมสิ่งที่เกิดขึ้นใหม่อย่างต่อเนื่อง) มีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 4.63, ความเบ้ (Skewness) เท่ากับ -1.505, ความโด่ง (Kurtosis) เท่ากับ 1.424 ความเบ้ (Skewness) เป็นลบมาก แสดงให้เห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีระดับความชื่นชมสิ่งใหม่ ๆ สูง ACC (การยอมรับ) มีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 4.65, ความเบ้ (Skewness) เท่ากับ -1.861, ความโด่ง (Kurtosis) เท่ากับ 2.951 ความเบ้ (Skewness) เป็นลบมากแสดงถึงการยอมรับในระดับสูงของผู้ตอบ AUT (ความถูกต้อง) มีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 4.67, ความเบ้ (Skewness) เท่ากับ -1.923, ความโด่ง (Kurtosis) เท่ากับ 2.882 แสดงถึงความถูกต้องที่มีอยู่ในผู้ตอบ EQU (ความใจเย็น) มีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 4.14, ความเบ้ (Skewness) เท่ากับ -0.336, ความโด่ง (Kurtosis) เท่ากับ 0.721 ความเบ้ (Skewness) เป็นลบเล็กน้อย แสดงถึงความใจเย็นที่มีความหลากหลายในผู้ตอบ PUR (จุดมุ่งหมาย) มีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 4.32, ความเบ้ (Skewness) เท่ากับ -1.27, ความโด่ง (Kurtosis) เท่ากับ 3.254 ความเบ้ (Skewness) เป็นลบมาก แสดงถึงความตั้งใจและจุดมุ่งหมายในชีวิตของผู้ตอบ TRS (การแสวงหาความจริง) มีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 4.47, ความเบ้ (Skewness) เท่ากับ -1.989, ความโด่ง (Kurtosis) เท่ากับ 4.333 ความเบ้ (Skewness) และ ความโด่ง (Kurtosis) มีค่าสูงมาก แสดงถึงการแสวงหาความจริงในระดับสูง HUM (มนุษยธรรม) มีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 4.64, ความเบ้ (Skewness) เท่ากับ -1.557, ความโด่ง (Kurtosis) เท่ากับ 1.6 ซึ่งแสดงถึงระดับมนุษยธรรมที่สูงในผู้ตอบ PEX (ประสบการณ์สูงสุด) มีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 4.05, ความเบ้ (Skewness) เท่ากับ 0.066, ความโด่ง (Kurtosis) เท่ากับ 1.006 ค่าความเบ้ (Skewness) เกือบเป็นศูนย์ แสดงว่าการตอบมีความสมดุล GMI (สัญญาตญาณทางศีลธรรมอันดี) มีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 4.45, ความเบ้ (Skewness) เท่ากับ -1.5, ความโด่ง (Kurtosis) เท่ากับ 1.987 แสดงให้เห็นว่า ผู้ตอบมีสัญญาตญาณทางศีลธรรมในระดับสูง CRS (จิตวิญญาณแห่งการสร้างสรรค์) มีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 4.43, ความเบ้ (Skewness) เท่ากับ -1.481, ความโด่ง (Kurtosis) เท่ากับ 2.084 แสดงให้เห็นว่า ผู้ตอบมีความคิดสร้างสรรค์สูง

2. การพัฒนาปัญญากับการประยุกต์สถานการณ์การจัดการเรียนการเรียนรู้ (Intellectual Development as Applied to the Learning Situation: IDAL) มีผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้ DUA (มุมมองคู่ขนานระหว่างความถูกต้องและผิด) มีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 3.74, ความเบ้ (Skewness) เท่ากับ

0.602, ความโด่ง (Kurtosis) เท่ากับ -0.333 ความเบ้ (Skewness) มีค่าบวกแสดงว่าผู้ตอบบางคนมองเห็นมุมมองคู่ขนานระหว่างความถูกต้องและผิดในระดับต่ำกว่า MUL (ความหลากหลาย) มีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 4.24 ความเบ้ (Skewness) เท่ากับ -1.335, ความโด่ง (Kurtosis) เท่ากับ -0.333 ซึ่งแสดงว่าความหลากหลายในมุมมองนี้มีระดับสูง REL (สัมพัทธนิยม) มีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 3.96, ความเบ้ (Skewness) เท่ากับ 0.211, ความโด่ง (Kurtosis) เท่ากับ 1.329 มีความเบ้เล็กน้อยไปทางบวก COM (ความมุ่งมั่น) มีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 4.37 ความเบ้ (Skewness) เท่ากับ -1.334, ความโด่ง (Kurtosis) เท่ากับ 2.923 แสดงถึงระดับความมุ่งมั่นที่สูง

3. PSBI (Promoting Self-Actualization Need Through Buddhist Principles of Iddhipada 4) (ตัวแปรแฝง) ประกอบด้วยตัวแปรสังเกตได้ ดังนี้ CHA (ความรักในสิ่งที่ทำ) มีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 4.45 ความเบ้ (Skewness) เท่ากับ -1.238 ความโด่ง (Kurtosis) เท่ากับ 0.768 ซึ่งหมายถึงว่าผู้ตอบแสดงถึงความรักในสิ่งที่ทำในระดับสูง VIR (ความขยันหมั่นเพียร) มีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 4.35 ความเบ้ (Skewness) เท่ากับ -0.818 ความโด่ง (Kurtosis) เท่ากับ 0.9 ซึ่งหมายถึงว่าผู้ตอบแสดงความขยันหมั่นเพียรในระดับสูง CIT (จิตจดจ่อในสิ่งที่ทำ) มีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 4.3 ความเบ้ (Skewness) เท่ากับ -0.919 ความโด่ง (Kurtosis) เท่ากับ 1.096 ซึ่งหมายถึงว่าผู้ตอบมีจิตจดจ่อในสิ่งที่ทำ VIM (การตรวจสอบคุณภาพประสิทธิภาพของงาน) มีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 4.57 ความเบ้ (Skewness) เท่ากับ -1.456 ความโด่ง (Kurtosis) เท่ากับ 1.667 ซึ่งแสดงถึงว่าผู้ตอบมีความตั้งใจในการตรวจสอบคุณภาพงานในระดับสูง

การวิเคราะห์การกระจายความเบ้ (Skewness) ความโด่ง (Kurtosis) ค่าความเชื่อมั่นของตัวแปร (Reliability) การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ (Kaiser-Meyer-Olkin Measures of Sampling Adequacy: MSA) ตามข้อเสนอของ Kim and Mueller (1978) แสดงค่าที่เหมาะสมว่าจะต้องมีค่ามากกว่าระหว่าง 0.50-0.80 ซึ่งหากมากกว่า ≥ 0.08 ถือว่าดี เมื่อพิจารณาการแจกแจงตัวแปรแต่ละตัวแปร พบว่า การแจกแจงในภาพรวมมีค่าความเบ้ (Skewness) อยู่ระหว่าง 0.602 ถึง -1.989 ซึ่งมีค่าค่าสูงสุด (Max) น้อยกว่า 3.0 ส่วนใหญ่มีค่าความเบ้เป็นลบหรือมีการแจกแจงในลักษณะเบ้ซ้าย และค่าความโด่ง (Kurtosis) อยู่ระหว่าง -0.333 ถึง 4.758 ซึ่งมีค่าอยู่ในเกณฑ์ไม่เกิน 7.0 (Kline, 2011) ซึ่งข้อมูลการอ่านค่าความเบ้ (Skewness) และค่าความโด่ง (Kurtosis) จากข้อมูลในตารางสามารถแปลผลได้ดังนี้ ค่า Skewness (ความเบ้) แสดงถึงความไม่สมมาตรของการแจกแจงของข้อมูล ค่าความเบ้ที่เป็นลบ แสดงว่าข้อมูลมีการกระจายไปทางซ้าย หรือมีหางทางด้านซ้ายที่ยาวกว่าทางขวา (ผู้ตอบมีค่าสูงกว่าค่าเฉลี่ยมากกว่าค่าต่ำกว่าค่าเฉลี่ย) ค่าความเบ้ที่เป็นบวก แสดงว่าข้อมูลมีการกระจายไปทางขวา หรือมีหางทางด้านขวาที่ยาวกว่าทางซ้าย (ผู้ตอบ

มีค่าต่ำกว่าค่าเฉลี่ยมากกว่าค่าสูงกว่าค่าเฉลี่ย) เช่นค่า Skewness ที่น่าสนใจ TRS การแสวงหาความจริง (Skewness = -1.989) มีการกระจายไปทางซ้ายมาก แสดงว่าผู้ตอบมีระดับการแสวงหาความจริงที่สูงกว่าค่าเฉลี่ย DUA มุมมองคู่ขนานระหว่างความถูกต้องและผิด (Skewness = 0.602) มีการกระจายไปทางขวา แสดงว่าผู้ตอบมีการมองเห็นมุมมองคู่ขนานระหว่างความถูกต้องและผิดที่ต่ำกว่าค่าเฉลี่ย PEX ประสบการณ์สูงสุด (Skewness = 0.066) มีความเบ้ใกล้ศูนย์ แสดงว่าการกระจายของข้อมูลมีความสมมาตรใกล้เคียงกันทั้งสองด้าน

ค่า Kurtosis (ความโด่ง) แสดงถึงลักษณะของการกระจายตัวของข้อมูลเมื่อเทียบกับการแจกแจงปกติ Kurtosis > 0 แสดงถึงการกระจายมีความสูงและคมมากกว่าการแจกแจงปกติ (มี outliers มาก) Kurtosis < 0 แสดงถึงการกระจายมีความแบนและกว้างกว่าการแจกแจงปกติ (มี outliers น้อย) เช่นค่า Kurtosis ที่น่าสนใจ TRS การแสวงหาความจริง (Kurtosis = 4.333) การกระจายตัวของข้อมูลค่อนข้างสูงและมีความโด่งสูงกว่าปกติ (ข้อมูลมีการรวมกลุ่มที่ระดับสูงมาก) MUL ความหลากหลาย (Kurtosis = 4.758) การกระจายตัวค่อนข้างสูงมาก แสดงว่ามีการรวมกลุ่มของข้อมูลที่ระดับสูง DUA มุมมองคู่ขนานระหว่างความถูกต้องและผิด (Kurtosis = -0.333) การกระจายตัวของข้อมูลค่อนข้างแบนกว่าปกติ แสดงว่าค่าของข้อมูลมีความใกล้เคียงกันมาก

สรุปภาพรวมจากข้อมูล ข้อมูลที่น่าสนใจในตารางแสดงให้เห็นถึงแนวโน้มของการพัฒนาตนเองและความเชื่อมโยงกับคุณธรรมในหลักธรรมพุทธศาสนา โดยค่าความเบ้และค่าความโด่งชี้ให้เห็นถึงความเข้มแข็งและความคงที่ของคุณลักษณะต่าง ๆ ที่ได้รับการประเมิน เช่น ความชื่นชมในสิ่งใหม่, การยอมรับ, ความถูกต้อง, และการแสวงหาความจริง ซึ่งมีความกระจายไปทางค่าที่สูงกว่าเฉลี่ยเป็นส่วนใหญ่

จากข้อมูลในตารางที่ 4.31 ซึ่งแสดง ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (Item-Total Correlation), และค่าความเชื่อมั่น (Content Validity) ของตัวแปรต่าง ๆ ต่อไปนี้เป็นกรอธิบายและสรุปข้อมูลดังนี้

1. ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (Item-Total Correlation)

ค่าอำนาจจำแนกรายข้อเป็นค่าที่บ่งบอกถึงความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนของข้อคำถามแต่ละข้อกับคะแนนรวมของแบบสอบถาม (Item-Total Correlation) พบว่า ค่าอำนาจจำแนกรายข้อที่มีค่ามากกว่า 0.3 แสดงว่าข้อคำถามนั้นมีการจำแนกผู้ตอบในแต่ละกลุ่มได้ดี และมีความสัมพันธ์ที่สูงกับคะแนนรวม ตัวอย่างที่น่าสนใจ CFA (ความชื่นชมสิ่งที่เกิดขึ้นใหม่อย่างต่อเนื่อง) มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง 0.869-0.878 ซึ่งบ่งบอกว่าข้อคำถามในกลุ่มนี้มีความสัมพันธ์ที่ติดมากกับ

คะแนนรวมของแบบสอบถาม CHA (ความรักในสิ่งที่ทำ) มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง 0.697-0.728 ซึ่งถือว่าเป็นค่าที่สูงเช่นกัน แต่ไม่สูงเท่ากับกลุ่มตัวแปรอื่น ๆ

2. ค่าความเชื่อมั่น (Content Validity)

ค่าความเชื่อมั่นเป็นตัวชี้วัดความน่าเชื่อถือของแบบสอบถามหรือเครื่องมือวัด โดยทั่วไปแล้วค่าที่มากกว่า 0.7 ถือว่าเป็นค่าที่ดี ค่า Content Validity สูงบ่งชี้ว่าแบบสอบถามมีความสอดคล้องกับเนื้อหาที่ต้องการวัด ตัวอย่างที่น่าสนใจ เช่น PUR จุดมุ่งหมาย มีค่าความเชื่อมั่นที่ 0.997 ซึ่งบ่งบอกถึงความน่าเชื่อถือที่สูงมากของตัวแปรนี้ IDAL การพัฒนาปัญญากับการประยุกต์สถานการณ์การเรียนการสอน มีค่าความเชื่อมั่นที่ 0.909 ซึ่งเป็นค่าที่สูงและแสดงถึงความน่าเชื่อถือของแบบสอบถามในหมวดนี้

สรุปภาพรวม ค่าอำนาจจำแนกรายข้อของตัวแปรต่าง ๆ ในตารางมีค่าที่ค่อนข้างสูง ซึ่งบ่งชี้ว่าแต่ละข้อคำถามมีความสัมพันธ์ที่ดีกับคะแนนรวมของแบบสอบถาม และสามารถจำแนกผู้ตอบได้อย่างมีประสิทธิภาพ ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามในหมวดหมู่ต่าง ๆ ส่วนใหญ่มีค่าสูงมากกว่า 0.9 ซึ่งแสดงถึงความน่าเชื่อถือที่สูงของเครื่องมือวัดนี้ ข้อมูลเหล่านี้ชี้ให้เห็นว่าแบบสอบถามมีความแม่นยำและมีความน่าเชื่อถือในการวัดคุณลักษณะที่ต้องการวัด แสดงในตารางที่ 4.31

ตารางที่ 4.32 ค่าเฉลี่ย การแจกแจง และความเที่ยงตรงของตัวแปรสังเกตได้ (N=395)

ตัวแปร	\bar{x}	S.D.	Min	Max	Skewness (S.E.)	Kurtosis (S.E.)	ค่า อำนาจ จำแนก รายข้อ	ค่าความ เชื่อมั่น (Content Validity)
CSAS: ความต้องการความสำเร็จในชีวิต (Characteristics of Self-Actualization Scale) (ตัวแปรแฝง)								.964
CFA: ความชื่นชมสิ่งที่เกิดขึ้นใหม่อย่างต่อเนื่อง	4.63	0.610	2.00	5.00	-1.505 (0.123)	1.424 (0.245)	0.869- 0.878	.909
ACC: การยอมรับ	4.65	0.569	2.00	5.00	-1.861 (0.123)	2.951 (0.245)	0.866- 0.69	.868
AUT: ความถูกต้อง	4.67	0.637	2.00	5.00	-1.923 (0.123)	2.882 (0.245)	0.868- 0.869	.894
EQU: ความใจเย็น	4.14	0.547	2.00	5.00	-0.336 (0.123)	0.721 (0.245)	0.870- 0.871	.950
PUR: จุดมุ่งหมาย	4.32	0.495	1.67	5.00	-1.270 (0.123)	3.254 (0.245)	0.868- 0.876	.997

TRS: การแสวงหาความจริง	4.47	0.551	2.00	5.00	-1.989 (0.123)	4.333 (0.245)	0.870- 0.874	.934
HUM: มนุษยธรรม	4.64	0.598	2.00	5.00	-1.557 (0.123)	1.600 (0.245)	0.867- 0.872	.975
PEX: ประสบการณ์สูงสุด	4.05	0.533	2.00	5.00	0.066 (0.123)	1.006 (0.245)	0.867- 0.869	.933
GMI: สัญชาตญาณทางศีลธรรมอันดี	4.45	0.541	2.00	5.00	-1.500 (0.123)	1.987 (0.245)	0.866- 0.869	.941
CRS: จิตวิญญาณแห่งการสร้างสรรค์	4.43	0.570	2.00	5.00	-1.481 (0.123)	2.084 (0.245)	0.867- 0.871	.969
IDAL: การพัฒนาปัญญากับการประยุกต์สถานการณ์จัดการเรียนการเรียนรู้ (Intellectual Development as Applied to the Learning Situation) (ตัวแปรแฝง)								.909
DUA: มุมมองคู่ขนานระหว่างความถูกและผิด	3.74	0.725	1.00	5.00	0.602 (0.123)	-0.333 (0.245)	0.865- 0.869	.972
MUL: ความหลากหลาย	4.24	0.560	1.00	5.00	-1.335 (0.123)	4.758 (0.245)	0.722- 0.871	.860

REL: สัมพันธนิยม	3.96	0.587	1.00	5.00	0.211 (0.123)	1.329 (0.245)	0.703- 0.723	.887
COM: ความมุ่งมั่น	4.37	0.590	1.00	5.00	-1.334 (0.123)	2.923 (0.245)	0.681- 0.712	.890
PSBI: การส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยหลักธรรมอิทธิบาท 4 (Promoting Self-Actualization Need Through Buddhist Principles of Iddhipada 4) (ตัวแปรแฝง)								.935
CHA: ความรักในสิ่งที่ทำ	4.45	0.597	2.00	5.00	-1.238 (0.123)	0.768 (0.245)	0.697- 0.728	.996
VIR: ความขยันหมั่นเพียร	4.35	0.543	2.00	5.00	-0.818 (0.123)	0.900 (0.245)	0.695- 0.736	.954
CIT: จิตจดจ่อในสิ่งที่ทำ	4.30	0.523	2.00	5.00	-0.919 (0.123)	1.096 (0.245)	0.714- 0.733	.922
VIM: การตรวจสอบคุณภาพประสิทธิภาพของงาน	4.57	0.570	2.00	5.00	-1.456 (0.123)	1.667 (0.245)	0.714- 0.749	.956

สรุปผลการวิเคราะห์ผลการศึกษาในตารางที่ 4.32 ค่าเฉลี่ย การแจกแจง และความเที่ยงตรงของตัวแปรสังเกตได้ (N=395) ค่าความเบ้ (Skewness) และค่าความโด่ง (Kurtosis) ดังนี้ ค่าความเบ้ (Skewness) การวิเคราะห์ Skewness ของตัวแปรพบว่ามีตัวแปรส่วนใหญ่ที่มีค่า Skewness ติดลบ ซึ่งบ่งบอกถึงการกระจายตัวของข้อมูลที่มีความเอียงไปทางขวา เช่น "ความชื่นชมสิ่งที่เกิดขึ้นใหม่อย่างต่อเนื่อง" (-1.505) และ "ความถูกต้อง" (-1.923) ตัวแปรที่มีค่า Skewness เป็นบวก เช่น "ประสบการณ์สูงสุด" (0.066) และ "มุมมองคู่ขนานระหว่างความถูกต้องและผิด" (0.602) แสดงถึงการกระจายตัวที่มีความเอียงไปทางซ้าย ค่าความโด่ง (Kurtosis) ของตัวแปรที่มีค่าความโด่งสูง เช่น "การแสวงหาความจริง" (4.333) และ "ความหลากหลาย" (4.758) บ่งบอกถึงการกระจายตัวที่ชันหรือมีความเข้มข้นของข้อมูลอยู่ที่ศูนย์กลางมากกว่าปกติ ในขณะที่ตัวแปรบางตัว เช่น "มุมมองคู่ขนานระหว่างความถูกต้องและผิด" (-0.333) มีค่าความโด่งติดลบ ซึ่งหมายความว่า การกระจายตัวของข้อมูลนั้นแบนราบกว่าปกติ

การวิเคราะห์ค่าความเที่ยงตรง (Content Validity) ของตัวแปรแฝงในสามกลุ่มของตัวแปรแฝงทั้งหมด ได้แก่ ความต้องการความสำเร็จในชีวิต (Characteristics of Self-Actualization Scale: CSAS) การพัฒนาปัญญากับการประยุกต์สถานการณ์จัดการเรียนการเรียนรู้ (Intellectual Development as Applied to the Learning Situation: IDAL) การส่งเสริมความต้องการ ความสำเร็จในชีวิตด้วยหลักธรรมอิทธิบาท 4 (Promoting Self-Actualization Need Through Buddhist Principles of Iddhipada 4: PSBI) ซึ่งอยู่ในระดับสูง เช่น CSAS มีค่าเท่ากับ 0.964 เป็นการบ่งบอกถึงความน่าเชื่อถือที่สูงในการวัดตัวแปรต่าง ๆ

การวิเคราะห์และแปลผลจากการวิเคราะห์ ค่าความเบ้ (Skewness) และค่าความโด่ง (Kurtosis) พบว่า ข้อมูลมีการกระจายตัวที่ไม่สมมาตร ซึ่งสามารถแปลความได้ว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีแนวโน้มที่จะให้คำตอบในระดับที่สูงกว่า (positive skew) หรือมีความแตกต่างในการรับรู้ต่อแต่ละตัวแปร การกระจายตัวที่มีค่าความโด่งสูงอาจสะท้อนถึงความเข้มข้นของการรับรู้ที่มีต่อประเด็นนั้น ๆ อย่างชัดเจน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยในอดีตที่ระบุว่า การกระจายตัวของข้อมูลที่มีความชัดเจนในประเด็นเฉพาะเจาะจง อาจเกิดจากความรู้สึกรอคอยหรือทัศนคติที่ถูกฝังแน่นในผู้ตอบ ค่าความเบ้ (Skewness) และค่าความโด่ง (Kurtosis) ที่ต่างกันไปในแต่ละตัวแปรแสดงให้เห็นถึงความหลากหลายในทัศนคติและการรับรู้ของผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งอาจมีผลต่อการวิเคราะห์ข้อมูลเพิ่มเติมในอนาคต การศึกษาและนำเสนอผลเพิ่มเติมโดยเฉพาะในกลุ่มตัวแปรที่มีการกระจายตัวสูง (สูงกว่าหรือต่ำกว่าปกติ) จะช่วยให้เข้าใจถึงปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนาได้ดีขึ้น ผลการวิเคราะห์บ่งชี้ว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีแนวโน้มที่จะบรรลุถึงการพัฒนาตนเองในระดับสูง โดยการนำหลักธรรมทางพุทธศาสนามาใช้ในการดำเนินชีวิต ทั้งนี้ยังชี้ให้เห็นถึง

คุณค่าและความสำคัญของคุณธรรมต่าง ๆ เช่น ความถูกต้อง การแสวงหาความจริง มนุษยธรรม และ การมุ่งมั่นในชีวิต ซึ่งมีความเชื่อมโยงกับการพัฒนาตนเองและการบรรลุถึงความสำเร็จในชีวิต

ตารางที่ 4.33 สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรสังเกตได้ (Correlation Matrix of Observed Variable)

	CFA	ACC	AUT	EQU	PUR	TRS	HUM	PEX	GMI	CRS	DUA	MUL	REL	COM	CHA	VIR	CIT	VIM
CFA	1																	
ACC	.813**	1																
AUT	.859**	.849**	1															
EQU	.489**	.627**	.614**	1														
PUR	.709**	.741**	.712**	.821**	1													
TRS	.824**	.843**	.834**	.703**	.830**	1												
HUM	.910**	.824**	.779**	.440**	.717**	.815**	1											
PEX	.589**	.581**	.569**	.818**	.842**	.702**	.572**	1										
GMI	.851**	.836**	.821**	.686**	.768**	.836**	.847**	.715**	1									
CRS	.834**	.813**	.828**	.626**	.772**	.812**	.785**	.681**	.814**	1								
DUA	0.066	.128*	.105*	.667**	.597**	.308**	0.084	.666**	.254**	.226**	1							
MUL	.556**	.579**	.444**	.631**	.752**	.652**	.635**	.730**	.640**	.560**	.661**	1						
REL	.385**	.332**	.305**	.644**	.737**	.513**	.420**	.775**	.482**	.438**	.856**	.847**	1					
COM	.718**	.705**	.597**	.584**	.741**	.714**	.728**	.680**	.693**	.665**	.434**	.823**	.661**	1				
CHA	.848**	.763**	.840**	.627**	.756**	.783**	.792**	.701**	.815**	.797**	.270**	.591**	.490**	.729**	1			
VIR	.580**	.658**	.638**	.775**	.787**	.691**	.508**	.727**	.642**	.662**	.516**	.605**	.551**	.669**	.714**	1		
CIT	.783**	.701**	.761**	.732**	.829**	.763**	.702**	.758**	.770**	.771**	.471**	.652**	.633**	.709**	.824**	.778**	1	
VIM	.823**	.805**	.821**	.655**	.692**	.780**	.746**	.635**	.789**	.778**	.182**	.577**	.388**	.716**	.854**	.752**	.788**	1

** . Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed) * . Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed)

ตารางที่ 4.34 ผลวิเคราะห์ความเหมาะสมของเมทริกซ์สหสัมพันธ์ KMO (KMO and Bartlett's Test)

KMO and Bartlett's Test		.944
Bartlett's Test of Sphericity	Approx. Chi-Square	10981.803
	df	153
	Sig.	0.000

*มีนัยสำคัญทางสถิติ P-Value (Sig.) 0.05 (Tolomeo, et al, 2023)

จากตารางที่ 4.34 พบว่า KMO (Kaiser-Meyer-Olkin or Measure of Sampling Adequacy: MSA) ค่าของ KMO ที่ได้คือ 0.944 ซึ่งถือว่าสูงมาก แสดงให้เห็นว่าตัวอย่างที่ใช้ในการวิเคราะห์เป็นตัวอย่างที่เหมาะสมสำหรับการวิเคราะห์ปัจจัย (Factor Analysis) ค่านี้แสดงถึงคุณภาพดีของข้อมูลในการตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร ซึ่งในกรณีนี้ค่า KMO ที่สูงกว่า 0.9 ถือว่าเป็นระดับที่ยอดเยี่ยม

Bartlett's Test of Sphericity ค่า Approx. Chi-Square ที่ได้คือ 10981.803 ค่า df (Degrees of Freedom) คือ 153 ค่า Sig. (p-value) เท่ากับ 0.000 ซึ่งต่ำกว่า 0.05

จากผลการทดสอบ Bartlett's Test of Sphericity ค่า p-value ที่ได้มีค่าน้อยกว่า 0.05 (หรือ < 0.000) บ่งบอกว่าข้อมูลมีความสัมพันธ์เชิงสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอยู่ในระดับที่เหมาะสมสำหรับการวิเคราะห์ปัจจัย กล่าวคือ ตัวแปรในข้อมูลไม่เป็นอิสระจากกัน มีความเหมาะสมที่จะนำไปวิเคราะห์ต่อในขั้นตอนของการวิเคราะห์ปัจจัย

สรุปผลการทดสอบ KMO และ Bartlett's Test บ่งบอกว่าข้อมูลที่ใช้ในแนวคิดการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนามีความสัมพันธ์กันซึ่งความเหมาะสมอย่างยิ่ง สำหรับการทำการวิเคราะห์ และทดสอบโมเดลสมการโครงสร้าง (Structural Equation Modeling)

ตารางที่ 4.35 วิเคราะห์ตรวจสอบปัญหาภาวะร่วมเส้นตรงพหุ (Multi-collinearity Statistics) ของตัวแปรสังเกตได้ (18 ตัวแปรสังเกตได้)

ตัวแปร (Variant)	Tolerance	VIF
CFA	0.071	14.015
ACC	0.118	8.454
AUT	0.113	8.858
EQU	0.108	9.253

ตัวแปร (Variant)	Tolerance	VIF
PUR	0.087	11.527
TRS	0.148	6.769
HUM	0.078	12.781
PEX	0.160	6.247
GMI	0.127	7.901
CRS	0.196	5.093
DUA	0.091	10.983
MUL	0.109	9.142
REL	0.081	12.303
COM	0.188	5.328
CHA	0.141	7.104
VIR	0.196	5.092
CIT	0.151	6.615
VIM	0.127	7.862

หมายเหตุ: ความชื่นชมสิ่งที่เกิดขึ้นใหม่อย่างต่อเนื่อง (CFA) - Continuous Appreciation of New Developments, การยอมรับ (ACC) – Acceptance, ความถูกต้อง (AUT) – Authenticity, ความใจเย็น (EQU) – Equanimity, จุดมุ่งหมาย (PUR) – Purpose, การแสวงหาความจริง (TRS) - Truth Seeking, มนุษยธรรม (HUM) – Humanitarianism, ประสบการณ์สูงสุด (PEX) - Peak Experience, สัญชาตญาณทางศีลธรรมอันดี (GMI) - Good Moral Instinct, จิตวิญญาณแห่งการสร้างสรรค์ (CRS) - Creative Spirituality, มุมมองคู่ขนานระหว่างความถูกและผิด (DUA) - Dual Perspectives of Right and Wrong, ความหลากหลาย (MUL) – Diversity, สัมพัทธนิยม (REL) – Relativism, ความมุ่งมั่น (COM) – Commitment, ความรักในสิ่งที่ทำ (CHA) - Love for What One Does, ความขยันหมั่นเพียร (VIR) – Diligence, จิตจดจ่อในสิ่งที่ทำ (CIT) - Concentration on What One Does, การตรวจสอบคุณภาพประสิทธิภาพของงาน (VIM) - Quality and Efficiency Review of Work

ผลการวิเคราะห์ค่าปัจจัยการขยายตัวของความแปรปรวน (Variance inflation Factor: VIF) จากข้อมูลในตารางที่ 4.35 ที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบปัญหาภาวะร่วมเส้นตรงพหุ

(Multicollinearity) แสดงในตารางที่ 4.32 ของตัวแปรที่สังเกตได้ 18 ตัวแปร สามารถทำการวิเคราะห์และแปลผลได้ดังนี้

การวิเคราะห์ ค่า Tolerance เป็นค่าวัดที่ใช้แสดงระดับการเชื่อมโยงระหว่างตัวแปรใดตัวแปรหนึ่งกับตัวแปรอิสระอื่น ๆ ที่อยู่ในโมเดล ค่ายิ่งต่ำแสดงว่าตัวแปรนั้นมีความสัมพันธ์สูงกับตัวแปรอื่น ๆ ซึ่งอาจเป็นปัญหาในกรณีที่เกิดภาวะร่วมเส้นตรงพหุ Variance Inflation Factor (VIF) เป็นตัวชี้วัดอีกตัวหนึ่งที่ใช้ถึงระดับการมีภาวะร่วมเส้นตรงพหุในตัวแปรนั้น ๆ ค่า VIF ที่สูงเกิน 10 ถือว่ามีความเสี่ยงในการเกิดปัญหา Multicollinearity ซึ่งอาจทำให้ผลการวิเคราะห์ถดถอย (regression analysis) ไม่แม่นยำ การศึกษาครั้งนี้สามารถแปลผลได้ว่า

1) ตัวแปร ความชื่นชมสิ่งที่เกิดขึ้นใหม่อย่างต่อเนื่อง CFA (Continuous Appreciation of New Developments) มีค่า Tolerance ต่ำสุดที่ 0.071 และ VIF สูงสุดที่ 14.015 ซึ่งบ่งชี้ถึงปัญหาภาวะร่วมเส้นตรงพหุที่มีความรุนแรงมาก ตัวแปรนี้ควรพิจารณาว่ามีความจำเป็นในการใช้ในโมเดลหรือไม่ หรือควรพิจารณาปรับเปลี่ยนหรือรวมตัวแปรอื่น ๆ

2) ตัวแปร มนุษยธรรม HUM (Humanitarianism) มีค่า Tolerance 0.078 และ VIF 12.781 ซึ่งใกล้เคียงกับระดับที่อาจทำให้เกิดปัญหาในโมเดลเช่นกัน

3) ตัวแปรอื่น ๆ ที่มีค่า VIF สูงเกิน 10 ได้แก่ จุดมุ่งหมาย PUR (Purpose), มุมมองคู่ขนานระหว่างความถูกและผิด DUA (Dual Perspectives of Right and Wrong), และ สัมพัทธนิยม REL (Relativism) ค่าที่สูงเกินไปบ่งชี้ว่ามีความเสี่ยงสูงต่อการเกิด Multicollinearity และอาจส่งผลกระทบต่อความน่าเชื่อถือของการวิเคราะห์ข้อมูล

สำหรับตัวแปรที่มีค่า VIF ต่ำกว่า 10 เช่น การแสวงหาความจริง TRS (Truth Seeking), ประสบการณ์สูงสุด PEX (Peak Experience), จิตวิญญาณแห่งการสร้างสรรค์ CRS (Creative Spirituality), และความขยันหมั่นเพียร VIR (Diligence) แสดงถึงความสัมพันธ์ที่มีความเสี่ยงต่ำต่อการเกิด Multicollinearity และสามารถใช้ในโมเดลได้อย่างน่าเชื่อถือมากขึ้น

สรุปการวิเคราะห์ค่า Tolerance แสดงให้เห็นว่ามีตัวแปรบางตัวที่อาจสร้างปัญหา Multicollinearity ในการวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งควรมีการพิจารณาแก้ไข ปรับเปลี่ยน หรือลดจำนวนตัวแปรเพื่อป้องกันปัญหาในการวิเคราะห์ข้อมูลเพิ่มเติม

ผลการทดสอบโมเดลสมการโครงสร้าง (Structural Equation Modeling)

ในการวิจัยเกี่ยวกับแนวคิดการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา หรือ Concept Promoting Self-Actualization Need Through Intellection and Buddhist Principles (CPSA) มีความจำเป็นที่จะต้องตรวจสอบความถูกต้องและความสอดคล้องของ

โมเดลเชิงโครงสร้างที่พัฒนาขึ้น การวิจัยนี้ได้ใช้การวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้าง (Structural Equation Modeling: SEM) ซึ่งประกอบไปด้วยการวิเคราะห์โมเดลการวัด (Measurement Model) ด้วยการวิเคราะห์เชิงยืนยันอันดับที่สอง (Second Order Confirmatory Factor Analysis: CFA) และการวิเคราะห์โมเดลโครงสร้าง (Structural Model) เพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับการระบุความเป็นไปได้ค่าเดียวของโมเดล (Model Identification) และการตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างโมเดลกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ด้วย AMOS

ขั้นตอนแรก การวิเคราะห์โมเดลการวัด (Measurement Model) จะมุ่งเน้นไปที่การทดสอบการระบุความเป็นไปได้ค่าเดียวของโมเดล โดยการวิเคราะห์เชิงยืนยันอันดับที่สอง (Second Order CFA) เพื่อประเมินโครงสร้างเชิงปัจจัยของแนวคิด CPSA นี้ ขั้นตอนนี้จะช่วยยืนยันว่าโมเดลที่พัฒนาได้รับการสนับสนุนจากข้อมูลที่เก็บรวบรวมมา และตัวแปรเชิงสาเหตุที่ถูกสร้างขึ้นสามารถแสดงความสัมพันธ์กับตัวแปรที่สังเกตได้อย่างมีนัยสำคัญ

ขั้นตอนที่สอง การวิเคราะห์โมเดลโครงสร้าง (Structural Model) จะเป็นการทดสอบความสอดคล้องของโมเดลเชิงโครงสร้างกับข้อมูลเชิงประจักษ์ การวิเคราะห์นี้จะพิจารณาถึงการระบุความเป็นไปได้ค่าเดียวของโมเดลและตรวจสอบว่าความสัมพันธ์ที่เสนอขึ้นในโมเดลนั้นเป็นไปตามความเป็นจริงหรือไม่ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินความสามารถของโมเดลในการอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรเชิงโครงสร้างที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา

การวิเคราะห์ทั้งสองขั้นตอนนี้จะช่วยยืนยันถึงความถูกต้องและความสามารถในการนำไปใช้ของโมเดล CPSA ในการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา

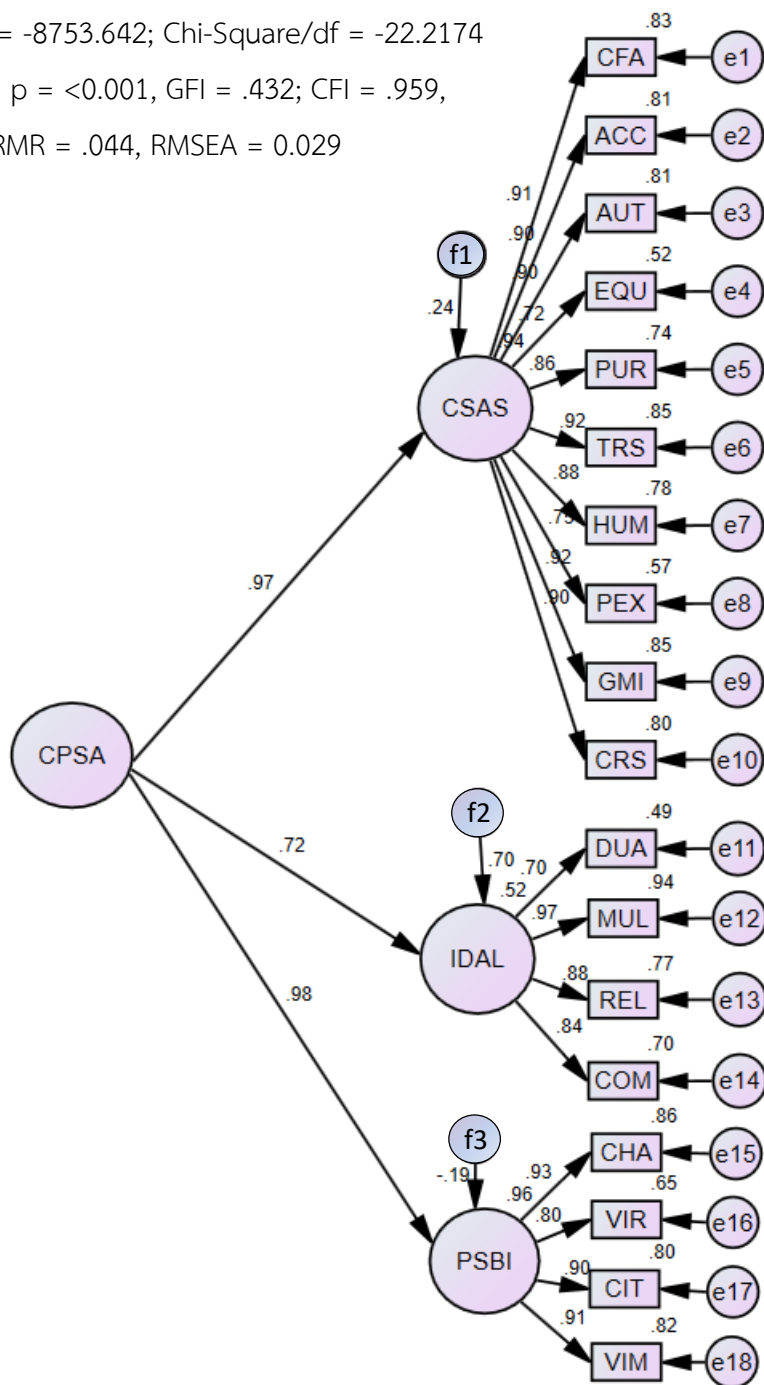
ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์โมเดลการวัด (Measurement Model)

การวิเคราะห์โมเดลการวัด (Measurement Model) ด้วยการวิเคราะห์เชิงยืนยันอันดับที่สอง (Second Order Confirmatory Factor Analysis) ในการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่สองของการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา จำนวน 3 องค์ประกอบหลัก และ 18 ตัวบ่งชี้ ผลการวิเคราะห์ปรากฏในแผนภาพที่ 4.7

Chi-Square = -8753.642; Chi-Square/df = -22.2174

df = 394, p = <0.001, GFI = .432; CFI = .959,

RMR = .044, RMSEA = 0.029

แผนภาพที่ 4.7 โมเดลตั้งต้นของการวิเคราะห์หองค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่สองของการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา

จากการวิเคราะห์ในแผนภาพที่ 4.7 โมเดลตั้งต้นของการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่สองของการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา (Concept Promoting Self-Actualization Need Through Intellection and Buddhist Principles: CPSA)

การวิเคราะห์โมเดลการวัด (Measurement Model)

ในการวิเคราะห์โมเดลการวัดโดยใช้การวิเคราะห์เชิงยืนยันอันดับที่สอง (Second Order Confirmatory Factor Analysis - CFA) สำหรับการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา (CPSA) มีองค์ประกอบหลัก 3 องค์ประกอบ และตัวบ่งชี้ทั้งหมด 18 ตัว มีผลการวิเคราะห์โมเดลตั้งต้นของการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่สองของการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา (Concept Promoting Self-Actualization Need Through Intellection and Buddhist Principles: CPSA) ได้ทำการตรวจสอบดัชนีตัวบ่งชี้ความกลมกลืนของข้อมูลเทียบกับเกณฑ์ดังนี้

ตารางที่ 4.36 รายงานค่าดัชนีตัวบ่งชี้ความกลมกลืนของโมเดลตั้งต้นของแนวคิดการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา กับข้อมูลเชิงประจักษ์ (N = 395)

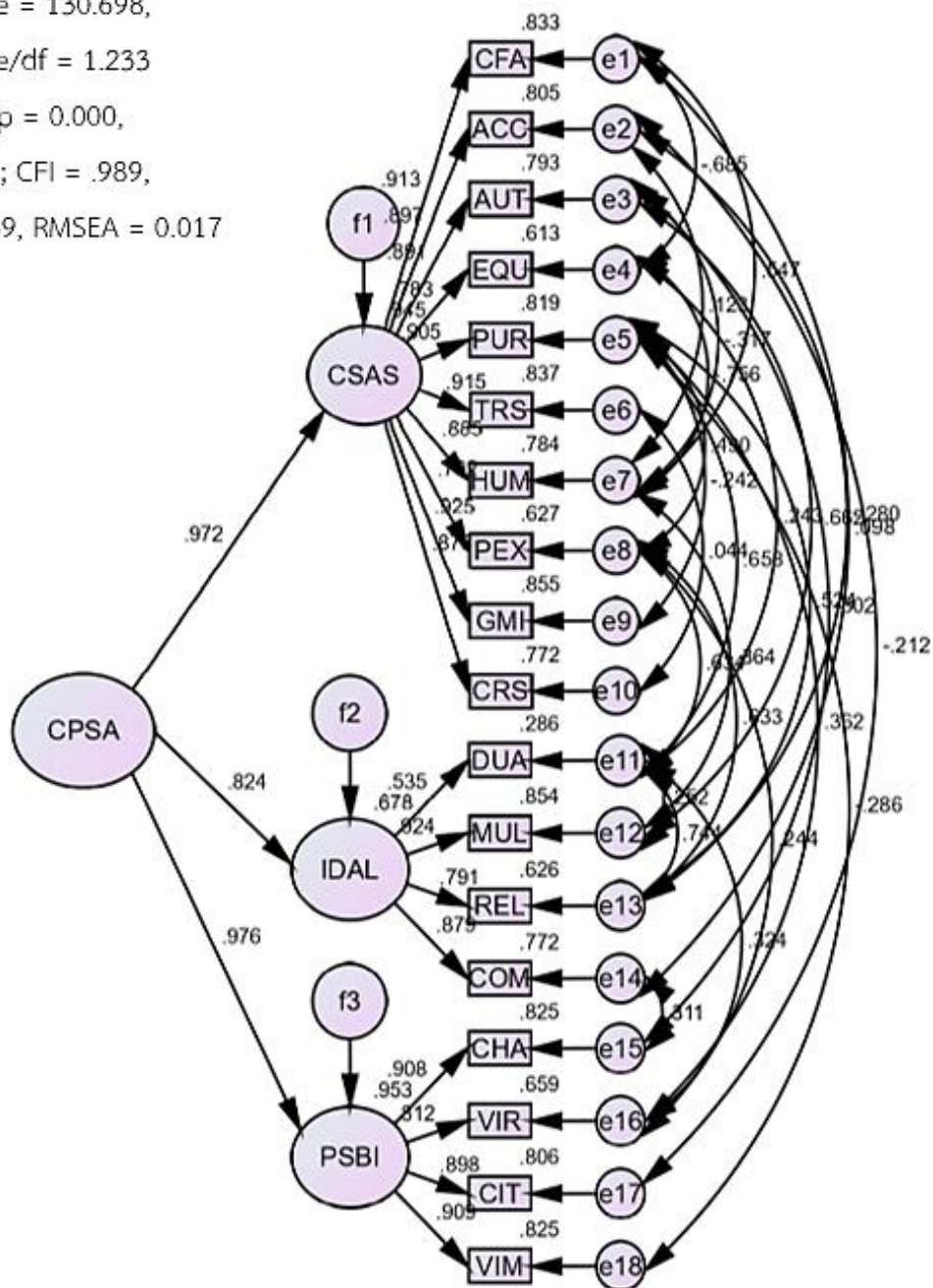
รายการดัชนีตัวบ่งชี้	เกณฑ์ดัชนีบ่งชี้ความกลมกลืน	ค่าดัชนีบ่งชี้ความกลมกลืนของโมเดลตั้งต้น	ความหมาย
ค่าองศาอิสระ (df)	>0.00	394	ไม่สอดคล้องกลมกลืน
ค่า P-value	>0.05	<0.001	
ค่าไควสแควร์สัมพันธ์ (X^2/df)	<2.00	-22.2174	
ค่าดัชนีวัดความกลมกลืน (GFI)	>0.90	0.432	
ค่าดัชนีวัดความสอดคล้องกลมกลืนเปรียบเทียบ (CFI)	>0.90	0.959	
ค่าดัชนีรากที่สองของค่าเฉลี่ยกำลังสองของส่วนที่เหลือ (RMR)	<0.05	0.044	
ค่าดัชนีความคลาดเคลื่อนในการประมาณค่าพารามิเตอร์ (RMSEA)	<0.05	0.029	

ผลการวิเคราะห์โมเดลการวัด พบว่า ค่า ค่าไคสแควร์สัมพันธ์ (X^2/df) = -22.2174 ค่า df (Degrees of Freedom) = 394 ค่า $p < 0.001$ ค่า p ที่ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 0.05 แสดงให้เห็นว่าโมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลที่ใช้ทดสอบ ซึ่งถือว่าเป็นสิ่งที่ดี ค่าดัชนีวัดความกลมกลืน (Goodness-of-Fit Index: GFI) = 0.432 ซึ่งค่า GFI ต่ำกว่า 0.9 แสดงให้เห็นว่าโมเดลไม่สอดคล้องกับข้อมูลในระดับที่เหมาะสม ค่านี้จำเป็นต้องพิจารณาปรับปรุงโมเดล ค่า Comparative Fit Index (CFI) = 0.959 ซึ่งค่าดัชนีวัดความสอดคล้องกลมกลืนเปรียบเทียบ CFI มากกว่า 0.95 แสดงว่าโมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลในระดับที่ดีมาก ค่าดัชนีรากที่สองของค่าเฉลี่ยกำลังสองของส่วนที่เหลือ Root Mean Square Residual (RMR) = 0.044 ซึ่งค่า RMR ต่ำกว่า 0.05 บ่งบอกว่าโมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลในระดับที่ดี ค่าดัชนีความคลาดเคลื่อนในการประมาณค่าพารามิเตอร์ Root Mean Square Error of Approximation (RMSEA) = 0.029 ซึ่งค่า RMSEA ต่ำกว่า 0.05 แสดงให้เห็นว่าโมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลในระดับที่ดีมาก

การแปลผล จากผลการวิเคราะห์โมเดลการวัดดังกล่าวสามารถสรุปได้ว่า โมเดลการวัดที่พัฒนาขึ้นสำหรับการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนามีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ในระดับที่ดีมาก ตามค่า CFI, RMR, และ RMSEA ต่างแสดงถึงความเหมาะสมของโมเดล ค่าที่ได้สามารถสะท้อนถึงโครงสร้างทางทฤษฎีที่ตั้งไว้ และสามารถใช้โมเดลนี้ในการวิเคราะห์เชิงลึกต่อไปได้แม้ว่าค่า GFI จะต่ำกว่า 0.9 แสดงถึงการไม่สอดคล้องกันกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา เนื่องจากค่าที่ได้ยังไม่เป็นไปตามเกณฑ์ดัชนีบ่งชี้ความกลมกลืนทุกข้อผู้วิจัยได้ทำการปรับโมเดลยอมให้ความคลาดเคลื่อนมีความสัมพันธ์กันได้

ผลการปรับปรุงการวิเคราะห์โมเดลสุดท้ายของแนวคิดการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา Concept Promoting Self-Actualization Need Through Intellection and Buddhist Principles (CPSA) แสดงในแผนภาพที่ 4.8 ผลการปรับปรุงโมเดลตั้งต้นของการวิเคราะห์ห้วงค์ประกอบเชิงยืนยัน

Chi-Square = 130.698,
 Chi-Square/df = 1.233
 df = 106, p = 0.000,
 GFI = .917; CFI = .989,
 RMR = .039, RMSEA = 0.017

แผนภาพที่ 4.8 ผลการปรับปรุงโมเดลสุดท้ายของการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่สองของแนวคิดการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา

ตารางที่ 4.37 รายงานค่าดัชนีตัวบ่งชี้ความกลมกลืนของโมเดลสุดท้ายของแนวคิดการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนากับข้อมูลเชิงประจักษ์ (N = 395)

รายการดัชนีตัวบ่งชี้	เกณฑ์ดัชนี บ่งชี้ความ กลมกลืน	ค่าดัชนีบ่งชี้ ความกลมกลืน ของโมเดลตั้งต้น	ความหมาย
ค่าองศาอิสระ (df)	>0.00	106	สอดคล้อง กลมกลืน
ค่า P-value	>0.05	0.000	
ค่าไคสแควร์สัมพันธ์ (X^2/df)	<2.00	1.233	
ค่าดัชนีวัดความกลมกลืน (GFI)	>0.90	.917	
ค่าดัชนีวัดความสอดคล้องกลมกลืน เปรียบเทียบ (CFI)	>0.90	.989	
ค่าดัชนีรากที่สองของค่าเฉลี่ยกำลังสองของ ส่วนที่เหลือ (RMR)	<0.05	0.039	
ค่าดัชนีความคลาดเคลื่อนในการประมาณ ค่าพารามิเตอร์ (RMSEA)	<0.05	0.017	

การวิเคราะห์นี้คือเพื่อประเมินความกลมกลืนของโมเดลสุดท้ายในการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนากับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยใช้ดัชนีการวัดความกลมกลืนหลายประเภท ดัชนีและการแปลผล ค่าองศาอิสระ (df) มีเกณฑ์ > 0.00 ค่าที่ได้ 106 แปลผลได้ว่า ค่าองศาอิสระที่ได้แสดงถึงจำนวนการสังเกตที่เพียงพอเมื่อเทียบกับจำนวนพารามิเตอร์ที่คาดการณ์ ซึ่งบ่งบอกว่าโมเดลถูกกำหนดอย่างเหมาะสม ค่าที่ได้ที่ 106 สะท้อนถึงความกลมกลืนที่ดีระหว่างโมเดลและข้อมูล ค่า P-value เกณฑ์: > 0.05 ค่าที่ได้ 0.000 แปลผลได้ว่า ค่า P-value ที่ต่ำกว่าเกณฑ์ 0.05 บ่งบอกว่าโมเดลไม่เหมาะสมกับข้อมูล อย่างไรก็ตาม ในการวิเคราะห์ SEM ค่า P-value ที่ต่ำอาจไม่เป็นปัญหาถ้าดัชนีอื่น ๆ อยู่ในช่วงที่ยอมรับได้ โดยเฉพาะเมื่อใช้ข้อมูลขนาดใหญ่ ค่าไคสแควร์สัมพันธ์ (X^2/df) เกณฑ์ < 2.00 ค่าที่ได้ 1.233 แปลผลได้ว่า ค่าไคสแควร์สัมพันธ์ที่อยู่ในช่วงเกณฑ์ที่ยอมรับได้ บ่งบอกถึงความกลมกลืนที่ดี ซึ่งแสดงถึงความแตกต่างระหว่างเมทริกซ์โควาเรียนซ์ที่สังเกตได้และที่คาดการณ์ไว้น้อยมาก ค่าดัชนีวัดความกลมกลืน (Goodness-of-Fit Index: GFI) เกณฑ์ > 0.90 ค่าที่ได้ 0.917 แปลผลได้ว่า ค่าดัชนี GFI ที่เกินกว่าเกณฑ์ 0.90 บ่งบอกถึงความกลมกลืนที่ดี โดยดัชนีนี้สะท้อนถึงสัดส่วนของความแปรปรวนที่โมเดลคาดการณ์ได้ ค่าดัชนี

วัดความสอดคล้องกลมกลืนเปรียบเทียบ (CFI) เกณฑ์ > 0.90 ค่าที่ได้ 0.989 การแปลผล ค่าดัชนี CFI ที่สูงถึง 0.989 สะท้อนถึงความกลมกลืนที่ยอดเยี่ยมของโมเดลเมื่อเปรียบเทียบกับโมเดลพื้นฐานที่ไม่มีความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร ค่าดัชนีรากที่สองของค่าเฉลี่ยกำลังสองของส่วนที่เหลือ (RMR) เกณฑ์ < 0.05 ค่าที่ได้ 0.039 การแปลผล ค่าดัชนี RMR ที่ต่ำกว่าเกณฑ์ 0.05 บ่งบอกถึงความแตกต่างระหว่างค่าที่สังเกตและที่คาดการณ์ไว้น้อย ซึ่งแสดงว่าโมเดลเหมาะสมกับข้อมูลได้ดี ค่าดัชนี ความคลาดเคลื่อนในการประมาณค่าพารามิเตอร์ (RMSEA) เกณฑ์ < 0.05 ค่าที่ได้ 0.017 การแปลผล ค่าดัชนี RMSEA ที่ต่ำกว่าเกณฑ์ บ่งบอกถึงความกลมกลืนที่ยอดเยี่ยม โดยค่า RMSEA ที่ต่ำแสดงว่าโมเดลมีความใกล้เคียงกับข้อมูลอย่างมาก

สรุปผลการวิเคราะห์ดัชนีความกลมกลืนของโมเดลสุดท้ายในการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนาแสดงให้เห็นว่าโมเดลนี้สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ได้ดี แม้ว่าค่า P-value จะต่ำกว่าเกณฑ์ที่ต้องการ แต่ดัชนีอื่น ๆ เช่น ค่าไคสแควร์สัมพันธ์ (X^2/df), GFI, CFI, RMR, และ RMSEA ต่างก็อยู่ในช่วงที่ยอมรับได้หรือเกินเกณฑ์ที่กำหนด ซึ่งสะท้อนว่าโมเดลนี้เป็นตัวแทนที่ดีของโครงสร้างข้อมูลที่แท้จริง ผลการวิเคราะห์นี้บ่งชี้ว่าโมเดลแนวคิดในการส่งเสริมความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนาเป็นกรอบงานที่มีความถูกต้องและน่าเชื่อถือในการทำความเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างการส่งเสริมความสำเร็จในชีวิตกับปัญญาและหลักพุทธศาสนาในบริบทของการศึกษา

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตารางที่ 4.37 พบว่า โมเดลสุดท้ายสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ผู้วิจัยจึงได้ทำการแปลความหมายผลการวิเคราะห์ ดังตารางที่ 4.37

ตารางที่ 4.38 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่สอง ของแนวคิดการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนากับข้อมูลเชิงประจักษ์ (N = 395)

ตัวบ่งชี้	รายการตัวแปรสังเกตได้	น้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loadings)	r^2	ลำดับ
CPSA: ความต้องการความสำเร็จในชีวิต (Characteristics of Self-Actualization Scale)				
CFA	ความชื่นชมสิ่งที่เกิดขึ้นใหม่อย่างต่อเนื่อง (Continued Freshness of Appreciation)	.913	.833	4
ACC	การยอมรับ (Acceptance)	.897***	.805	5

ตัวบ่งชี้	รายการตัวแปรสังเกตได้	น้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loadings)	r ²	ลำดับ
AUT	ความถูกต้อง (Authenticity)	.891***	.793	6
EQU	ความใจเย็น (Equanimity)	.783***	.613	9
PUR	จุดมุ่งหมาย (Purpose)	.945***	.819	1
TRS	การแสวงหาความจริง (Truth Seeking)	.915***	.837	3
HUM	มนุษยธรรม (Humanitarianism)	.885***	.784	7
PEX	ประสบการณ์สูงสุด (Peak Experiences)	.753***	.627	10
GMI	สัญชาตญาณทางศีลธรรมอันดี (Good Moral Intuition)	.925***	.855	2
CRS	จิตวิญญาณแห่งการสร้างสรรค์ (Creative Spirit)	.879***	.772	8
IDAL: การพัฒนาปัญญากับการประยุกต์สถานการณ์จัดการเรียนการเรียนรู้ (Intellectual Development as Applied to the Learning Situation)				
DUA	มุมมองคู่ขนานระหว่างความถูกต้องและผิด (Dualism)	.678	.286	4
MUL	ความหลากหลาย (Multiplicity)	.924***	.854	1
REL	สัมพัทธนิยม (Relativism)	.791***	.626	3
COM	ความมุ่งมั่น (Commitment)	.879***	.772	2
PSBI: การส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยหลักธรรมอิทธิบาท 4 (Promoting Self-Actualization Need Through Buddhist Principles of Iddhipada 4)				
CHA	ความรักในสิ่งที่ทำ: ฉันทะ (Chanda: Intention)	.953	.825	1
VIR	ความขยันหมั่นเพียร: วิริยะ (Viriya: Effort)	.812***	.659	4
CIT	จิตจดจ่อในสิ่งที่ทำ: จิตตะ (Citta: Consciousness)	.898***	.806	3
VIM	การตรวจสอบคุณภาพประสิทธิภาพของงาน: วิมังสา (Vīmaṅsā: Investigation)	.909***	.825	2

ตัวบ่งชี้	รายการตัวแปรแฝง	น้ำหนักองค์ประกอบ	R ²	ลำดับ
CSAS	ความต้องการความสำเร็จในชีวิต (Characteristics of Self-Actualization Scale)	.972***	.987	2
IDAL	การพัฒนาปัญญากับการประยุกต์สถานการณ์จัดการเรียนการเรียนรู้ (Intellectual Development as Applied to the Learning Situation)	.824***	.535	3
PSBI	การส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยหลักธรรมอิทธิบาท 4 (Promoting Self-Actualization Need Through Buddhist Principles of Iddhipada 4)	.976***	.908	1

หมายเหตุ * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05, ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ *** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

จากตารางที่ 4.38 ได้นำเสนอผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่ 2 แนวคิดการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา Concept Promoting Self-Actualization Need Through Intellection and Buddhist Principles (CPSA) กับข้อมูลเชิงประจักษ์ พบว่า น้ำหนักองค์ประกอบมีค่าอยู่ระหว่าง .698 - .953 และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ทั้งหมด ยกเว้นตัวบ่งชี้แรกซึ่งเป็นค่าตั้งต้นไม่แสดงนัยสำคัญทางสถิติ โดยองค์ประกอบตัวบ่งชี้ PUR จุดมุ่งหมาย (Purpose) ในกลุ่ม CPSA: ความต้องการความสำเร็จในชีวิต (Characteristics of Self-Actualization Scale) มีน้ำหนักองค์ประกอบสูงสุด 0.945 แสดงให้เห็นถึงจุดมุ่งหมายมีความสำคัญในการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนาเป็นลำดับที่ 1 ในกลุ่ม GMI สัญชาตญาณทางศีลธรรมอันดี (Good Moral Intuition) มีน้ำหนักองค์ประกอบที่ 0.925 และค่า r^2 อยู่ที่ 0.855 (อันดับ 2) IDAL: การพัฒนาปัญญากับการประยุกต์สถานการณ์จัดการเรียนการเรียนรู้ (Intellectual Development as Applied to the Learning Situation) ตัวบ่งชี้ MUL (ความหลากหลาย) มีน้ำหนักองค์ประกอบสูงสุด 0.924 บ่งบอกถึงความสำคัญของความหลากหลายในการพัฒนาปัญญาที่มีความสำคัญในการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนาเป็นลำดับที่ 1 COM ความมุ่งมั่น (Commitment) มีน้ำหนักองค์ประกอบที่ 0.879 และค่า r^2 อยู่ที่ 0.772 (อันดับ 2) สำหรับกลุ่ม PSBI: การส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยหลักธรรมอิทธิบาท 4 (Promoting Self-Actualization Need Through

Buddhist Principles of Iddhipada 4) ตัวบ่งชี้ CHA (ความรักในสิ่งที่ทำ: ฉันทะ) มีน้ำหนักองค์ประกอบสูงสุด 0.953 บ่งบอกถึงความสำคัญของการรักในสิ่งที่ทำในกระบวนการส่งเสริมความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนาเป็นลำดับที่ 1 และ VIM การตรวจสอบคุณภาพประสิทธิภาพของงาน: วิมังสา (Vimamsā: Investigation) มีน้ำหนักองค์ประกอบที่ 0.909 และค่า r^2 อยู่ที่ 0.825 (อันดับ 2) จากผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่ 2 ตัวบ่งชี้แต่ละตัวมีความสำคัญและมีความสัมพันธ์กับแนวคิดหลักที่แตกต่างกันไป การวิเคราะห์แสดงให้เห็นว่าโมเดลสามารถอธิบายความสำเร็จในชีวิตผ่านปัญญาและหลักพุทธศาสนาได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยตัวบ่งชี้ที่มีน้ำหนักองค์ประกอบสูงจะมีความสำคัญในการอธิบายแนวคิดเหล่านี้มากกว่าตัวบ่งชี้ที่มีน้ำหนักต่ำกว่า ผลการวิเคราะห์แสดงค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loadings) และค่า r^2 ดังต่อไปนี้

1. CSAS: ความต้องการความสำเร็จในชีวิต (Characteristics of Self-Actualization Scale) PUR: จุดมุ่งหมาย (Purpose) น้ำหนักองค์ประกอบ เท่ากับ 0.945 r^2 เท่ากับ 0.819 ลำดับ 1 GMI: สัญชาตญาณทางศีลธรรมอันดี (Good Moral Intuition) น้ำหนักองค์ประกอบ เท่ากับ 0.925 r^2 เท่ากับ 0.855 ลำดับ 2 TRS: การแสวงหาความจริง (Truth Seeking) น้ำหนักองค์ประกอบ เท่ากับ 0.915 r^2 เท่ากับ 0.837 ลำดับ 3 CFA: ความชื่นชมสิ่งที่เกิดขึ้นใหม่อย่างต่อเนื่อง (Continued Freshness of Appreciation) น้ำหนักองค์ประกอบ เท่ากับ 0.913 r^2 เท่ากับ 0.833 ลำดับ 4 ACC: การยอมรับ (Acceptance) น้ำหนักองค์ประกอบ เท่ากับ 0.897 r^2 เท่ากับ 0.805 ลำดับ 5 AUT: ความถูกต้อง (Authenticity) น้ำหนักองค์ประกอบ เท่ากับ 0.891 r^2 เท่ากับ 0.793 ลำดับ 6 HUM: มนุษยธรรม (Humanitarianism) น้ำหนักองค์ประกอบ เท่ากับ 0.885 r^2 เท่ากับ 0.784 ลำดับ 7 CRS: จิตวิญญาณแห่งการสร้างสรรค์ (Creative Spirit) น้ำหนักองค์ประกอบ เท่ากับ 0.879 r^2 เท่ากับ 0.772 ลำดับ เท่ากับ 8 EQU: ความใจเย็น (Equanimity) น้ำหนักองค์ประกอบ เท่ากับ 0.783 r^2 เท่ากับ 0.613 ลำดับ 9 PEX: ประสบการณ์สูงสุด (Peak Experiences) น้ำหนักองค์ประกอบ เท่ากับ 0.753 r^2 เท่ากับ 0.627 ลำดับ: 10

2. IDAL การพัฒนาปัญญากับการประยุกต์สถานการณ์จัดการเรียนการสอน (Intellectual Development as Applied to the Learning Situation) ประกอบด้วย MUL ความหลากหลาย (Multiplicity) น้ำหนักองค์ประกอบ เท่ากับ 0.924 r^2 เท่ากับ 0.854 ลำดับ 1 COM ความมุ่งมั่น (Commitment) น้ำหนักองค์ประกอบ เท่ากับ 0.879 r^2 เท่ากับ 0.772 ลำดับ 2 REL สัมพัทธนิยม (Relativism) น้ำหนักองค์ประกอบ เท่ากับ 0.791 r^2 เท่ากับ 0.626 ลำดับ 3 DUA มุมมองคู่ขนานระหว่างความถูกและผิด (Dualism) น้ำหนักองค์ประกอบ เท่ากับ 0.678 r^2 เท่ากับ 0.286 ลำดับ 4

3. PSBI: การส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยหลักธรรมอิทธิบาท 4 (Promoting Self-Actualization Need Through Buddhist Principles of Iddhipada 4) ประกอบด้วย CHA: มีความรักในสิ่งที่ทำ: ฉันทะ (Chanda: Intention) น้ำหนักองค์ประกอบ เท่ากับ 0.953 r^2 เท่ากับ 0.825 ลำดับ 1 VIM: การตรวจสอบคุณภาพประสิทธิภาพของงาน: วิมังสา (Vīmaṃsā: Investigation) น้ำหนักองค์ประกอบ เท่ากับ 0.909 r^2 เท่ากับ 0.825 ลำดับ 2 CIT: จิตจดจ่อในสิ่งที่ทำ: จิตตะ (Citta: Consciousness) น้ำหนักองค์ประกอบ เท่ากับ 0.898 r^2 เท่ากับ 0.806 ลำดับ 3 VIR: ความขยันหมั่นเพียร: วิริยะ (Viriya: Effort) น้ำหนักองค์ประกอบ เท่ากับ 0.812 r^2 เท่ากับ 0.659 ลำดับ: 4

จากผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่สอง ซึ่งเป็นการยืนยันองค์ประกอบหลัก 3 องค์ประกอบ ของแนวคิดการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา Concept Promoting Self-Actualization Need Through Intellection and Buddhist Principles (CPSA) พบว่า ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่สองของแนวคิดการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา (CPSA) พบว่าองค์ประกอบหลัก 3 องค์ประกอบได้รับการยืนยันตามข้อมูลเชิงประจักษ์ที่ศึกษา โดยแต่ละองค์ประกอบมีน้ำหนักองค์ประกอบและค่า R^2 ดังนี้ การส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยหลักธรรมอิทธิบาท 4 (PSBI) น้ำหนักองค์ประกอบ 0.976*** ค่า R^2 0.908 ลำดับความสำคัญ 1 ซึ่งหมายถึง การใช้หลักธรรมอิทธิบาท 4 ในการส่งเสริมความสำเร็จในชีวิต ซึ่งเป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญสูงสุดในแนวคิดนี้ ความต้องการความสำเร็จในชีวิต (CSAS) น้ำหนักองค์ประกอบ 0.972*** ค่า R^2 0.987 ลำดับความสำคัญ 2 ซึ่งหมายถึง การมีความต้องการที่สำเร็จในชีวิตตามลักษณะของการพัฒนาตนเอง ซึ่งเป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญรองลงมา การพัฒนาปัญญากับการประยุกต์สถานการณ์จัดการเรียน การเรียนรู้ (IDAL) น้ำหนักองค์ประกอบ 0.824*** ค่า R^2 0.535 ลำดับความสำคัญ 3 หมายถึง การใช้ปัญญาในการประยุกต์และจัดการเรียน การเรียนรู้ ซึ่งเป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญลำดับที่สาม จากผลการวิเคราะห์นี้ สามารถสรุปได้ว่าแนวคิด CPSA ได้รับการสนับสนุนจากข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยองค์ประกอบ PSBI และ CSAS มีน้ำหนักองค์ประกอบสูงที่สุดและมีความสำคัญต่อการส่งเสริม ความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา สมการการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่สอง (Second-Order Confirmatory Factor Analysis) สำหรับแนวคิดการส่งเสริมความต้องการ ความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา (CPSA) ที่ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบหลัก สามารถเขียนเป็นสมการได้ดังนี้

$$CPSA = \lambda_1 \times PSBI + \lambda_2 \times CSAS + \lambda_3 \times IDAL + \epsilon$$

แทนค่า ดังนี้

CPSA คือ แนวคิดการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา

PSBI คือ การส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยหลักธรรมอริยาบท 4

CSAS คือ ความต้องการความสำเร็จในชีวิต

IDAL คือ การพัฒนาปัญญากับการประยุกต์สถานการณ์จัดการเรียนการสอน

$\lambda_1 = 0.976$ คือน้ำหนักองค์ประกอบของ *PSBI*

$\lambda_2 = 0.972$ คือน้ำหนักองค์ประกอบของ *CSAS*

$\lambda_3 = 0.824$ คือน้ำหนักองค์ประกอบของ *IDAL*

ϵ คือ ค่าความคลาดเคลื่อนของสมการ (error term)

สมการนี้แสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิด การส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา *CPSA* กับองค์ประกอบหลักทั้งสาม ซึ่งสะท้อนถึงการยืนยันว่า องค์ประกอบเหล่านี้มีผลต่อการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา การสร้างแนวคิดด้วยการประยุกต์ใช้การวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้าง ขององค์ประกอบทั้งสามองค์ประกอบหลักซึ่งจัดเรียงลำดับตามค่าพบว่า ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่สองของแนวคิดการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา (*CPSA*) เรียงตามลำดับความสำคัญทางสถิติ ของค่าน้ำหนักองค์ประกอบและค่า R^2 ซึ่งแสดงเป็นรูปแบบจากการสังเคราะห์ข้อมูลและองค์ความรู้ด้วยหลัก 3 ประการ (แผนภาพที่ 4.9) ดังต่อไปนี้

1. *PSBI*: การส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยหลักธรรมอริยาบท 4 ซึ่งประกอบด้วยแนวทาง 4 ประการตามค่านัยสำคัญ ได้แก่ การมีความรักในสิ่งที่ทำ การตรวจสอบคุณภาพประสิทธิภาพของงาน การจิตจดจ่อในสิ่งที่ทำ และการมีความขยันหมั่นเพียร

2. *CSAS*: ความต้องการความสำเร็จในชีวิต ด้วยองค์ประกอบที่สำคัญตามลำดับค่าความสำคัญดังนี้ การมีจุดมุ่งหมาย การมีสัญชาตญาณทางศีลธรรมอันดี การแสวงหาความจริง การชื่นชมสิ่งที่เกิดขึ้นใหม่อย่างต่อเนื่อง การยอมรับความถูกต้อง การมีมนุษยธรรม การมีจิตวิญญาณแห่งการสร้างสรรค์ ความใจเย็น และการบรรลุถึงประสบการณ์สูงสุด

3. *IDAL*: การพัฒนาปัญญากับการประยุกต์สถานการณ์จัดการเรียนการสอน ที่ต้องอาศัยปัจจัยสำคัญโดยลำดับดังนี้ ความหลากหลาย ความมุ่งมั่น สัมพันธนิยม และมุมมองคู่ขนานระหว่างความถูกและผิด

แนวคิดการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จ ในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา

The conception of Promoting Self-Actualization Need Through Intellection and Buddhist Principles

แผนภาพที่ 4.9 แนวคิดการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา จากการประยุกต์ใช้การวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้าง (The conception of Promoting Self-Actualization Need Through Intellection and Buddhist Principles)

4.3 ผลการวิเคราะห์ การประเมินตนเอง เรื่องความรู้ ความเข้าใจ การนำไปใช้ และ ประเมินความพึงพอใจ ในการทดลองใช้นวัตกรรมการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา

การวิเคราะห์ การประเมินตนเอง เรื่องความรู้ ความเข้าใจ การนำไปใช้ และประเมินความพึงพอใจ ในการทดลองใช้นวัตกรรมการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนาแบบประเมินตนเอง (Self-Assessment) เกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจ การนำไปใช้ และประเมินความพึงพอใจ โดยผ่านกระบวนการแบบการทดลอง (experimental design) (Li, 2022) ก่อนและหลังการอบรมเชิงปฏิบัติการและการใช้นวัตกรรม หนังสือคู่มือ และ VDO แนวคิดการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา ในการอบรมเชิงปฏิบัติการ (Chan, 2012) ใช้ระเบียบวิธีวิจัยรูปแบบการวิจัยเชิงพัฒนา (Developmental Studies) พัฒนาและทดลองใช้นวัตกรรมแนวคิดการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนาวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้วยการใช้ผลิตภัณฑ์ต้นแบบ (Protocol) กลุ่มตัวอย่าง 150 คน แบ่งเป็น 3 กลุ่มๆ ละ 50 คน ร่วมกัน และเก็บข้อมูลโดยแบบประเมินตนเอง (self-assessment) (Boud, 2013: 115-200) หลังการใช้นวัตกรรม วัดผลเพียงครั้งเดียวคือหลังการอบรมเชิงปฏิบัติการฯ แล้วเท่านั้นจากทุกกลุ่มตัวอย่าง (responses to the post-workshop questionnaire) (Steinert, Nasmith, & Daigle, 2000) โดยผู้เข้าร่วมเป็นเยาวชนในเครือข่ายค่ายเยาวชนปฏิบัติธรรม จากภาคกลาง ใช้เครื่องมือคือในการศึกษาได้แก่ แบบประเมินตนเองเกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจ การนำไปใช้ และประเมินความพึงพอใจ ซึ่งเป็นแบบประเมินปลายปิดชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ (Likert, 1932; South, et al, 2022) การวิเคราะห์สถิติด้วย โปรแกรมสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ SPSS ผลการวิเคราะห์มีดังนี้

Hypothesis 3: ผลการประเมินการใช้นวัตกรรมแนวคิดการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา

ตอนที่ 1 ปัจจัยพื้นฐานด้านประชากรศาสตร์ (Demography) ของผู้ตอบแบบประเมินตนเอง เรื่อง ความรู้ ความเข้าใจ การนำไปใช้ และประเมินความพึงพอใจ ในการทดลองใช้นวัตกรรมการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา (คำถาม 6 ข้อ)

แสดงผลการวิเคราะห์แบบสอบถามตอนที่ 1 ข้อมูลปัจจัยพื้นฐานด้านประชากรศาสตร์ (demography) ของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับชั้นการศึกษาที่เรียนในปัจจุบัน

ศาสนา และความถี่ในการปฏิบัติตามหลักธรรมหรือข้อปฏิบัติตามศาสนาที่ตนนับถือ เช่น ไหว้พระ สวดมนต์ ให้ทาน รักษาศีล ฟังธรรม เป็นต้น (ครั้ง/เดือน) และ ประสบการณ์ในการใช้ชุดการเรียนรู้ การเรียนรู้นอกห้องเรียน หรือการเรียนพิเศษ ผ่านการใช้สื่อ นำเสนอด้วยค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่ามัธยัสต์ฐาน (Standard deviation: S.D.) และ ค่า *t-value* ผลการศึกษามีดังนี้ (ตารางที่ 4.38)

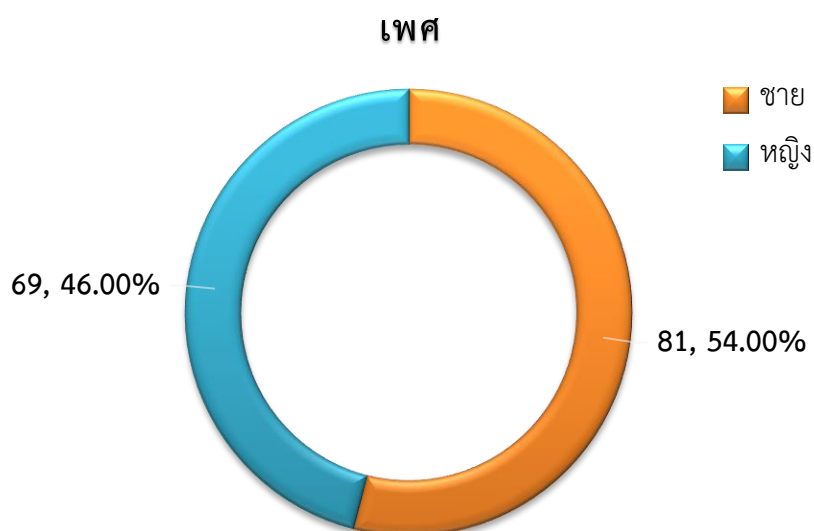
ตารางที่ 4.39 จำนวนและร้อยละข้อมูลปัจจัยพื้นฐานด้านประชากรศาสตร์ (Demography) ของเพศ อายุ ระดับชั้นการศึกษาที่เรียนในปัจจุบัน ศาสนา ความถี่ในการปฏิบัติตามหลักธรรม และ ประสบการณ์ในการใช้ชุดการเรียนรู้ การเรียนรู้นอกห้องเรียน หรือการเรียนพิเศษ ผ่านการใช้สื่อ (N = 150)

ประเภทข้อมูล	ข้อมูล	ความถี่ของ ข้อมูล (รูป/คน) (ร้อยละ %)	Mean	S.D.	<i>t-value</i>
เพศ	ชาย	81(54.00)	1.46	±.50	35.758 (<.001**)
	หญิง	69(46.0)			
	รวม	150(100)			
อายุ (ปี)	≤ 15	6(4.0)	2.85	±.81	42.921 (<.001**)
	15-16	44(29.3)			
	17-18	66(44.0)			
	19 ≥	34(22.7)			
	รวม	150(100)			
ระดับชั้นการศึกษาที่ เรียนในปัจจุบัน	ประถมศึกษา หรือเทียบเท่า	2(1.3)	2.79	±.79	43.160 (<.001**)
	มัธยมต้น หรือ เทียบเท่า	60(40.0)			
	มัธยมปลาย หรือ เทียบเท่า	56(37.3)			

ประเภทข้อมูล	ข้อมูล	ความถี่ของ ข้อมูล (รูป/คน) (ร้อยละ %)	Mean	S.D.	t-value
	ปริญญาตรี หรือ เทียบเท่า	32(21.3)			
	รวม	150(100)			
ศาสนา	ศาสนาพุทธ	135(90.0)	1.10	±.30	44.757
	ศาสนาอื่น	15(10.00)			(<.001**)
	รวม	395(100)			
ความถี่ในการปฏิบัติ ตามหลักธรรมหรือ ข้อปฏิบัติตามศาสนา ที่ตนนับถือ เช่น ไหว้ พระ สวดมนต์ ให้ ทาน รักษาศีล ฟัง ธรรม เป็นต้น (ครั้ง/ เดือน)	ไม่เคย	3(2.0)	2.87	± .75	41.243
	น้อยกว่า 5 ครั้ง/เดือน	86(57.3)			(<.001**)
	เป็นประจำ 6-10 ครั้ง/เดือน	41(27.3)			
	มากกว่า 11 ครั้ง/เดือนขึ้นไป	20(13.3)			
	รวม	150(100)			
ประสบการณ์ในการ ใช้ชุดการเรียนรู้ การ เรียนรู้นอกห้องเรียน หรือการเรียนพิเศษ ผ่านการใช้สื่อ	ไม่เคย	1(0.7)	2.87	± .80	43.893
	น้อยกว่า 5 ครั้ง ต่อเดือน	56(37.3)			(<.001**)
	เป็นประจำ 6-10 ครั้งต่อเดือน	55(36.7)			
	มากกว่า 11 ครั้ง ขึ้นไป	38(25.3)			
	รวม	150(100)			

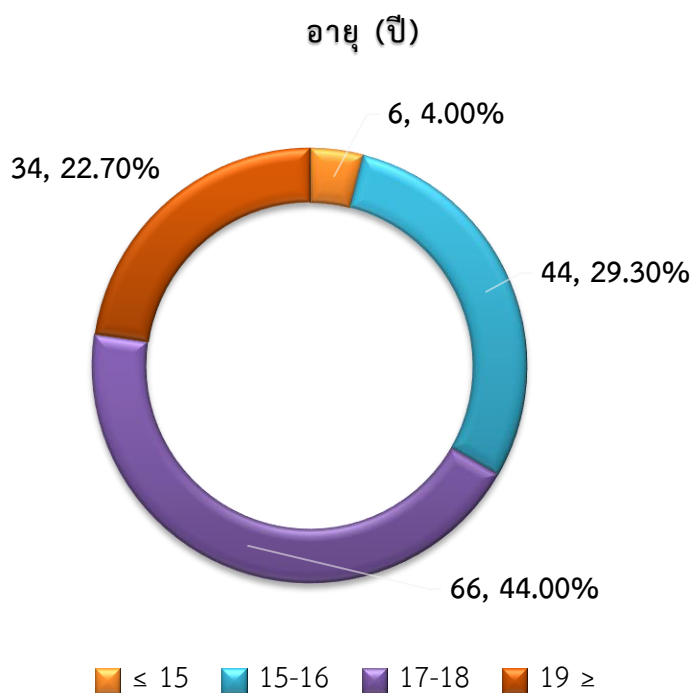
Sig. (2-tailed) <0.5* และ <0.001**

จากตารางที่ 4.38 พบว่า การวิเคราะห์ข้อมูลจากผู้ตอบแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปในการสำรวจครั้งนี้มีผู้เข้าร่วมทั้งหมด 150 คน โดยแบ่งเป็นชาย 81 คน คิดเป็นร้อยละ 54.00 % และหญิง 69 คน คิดเป็นร้อยละ 46.00 % แสดงในแผนภาพที่ 4.10

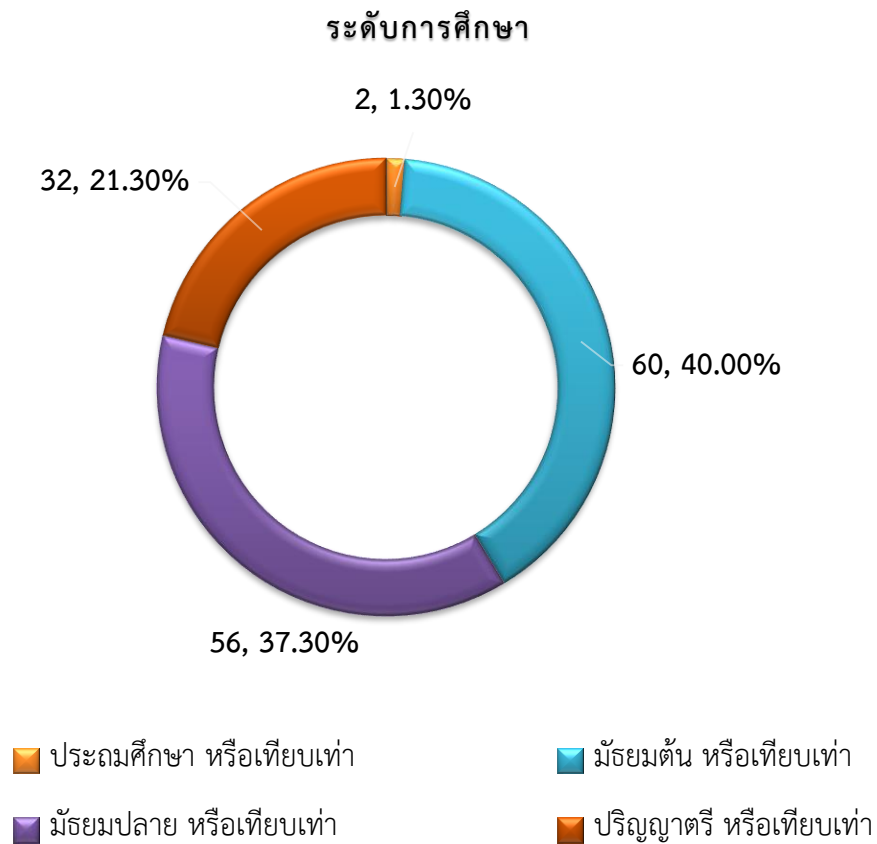
แผนภาพที่ 4.10 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถามด้านเพศ

จากตารางที่ 4.38 พบว่า ข้อมูลด้านอายุของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ตามลำดับ มีอายุน้อยกว่าหรือเท่ากับ 15 ปี จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 4.00 มีอายุระหว่าง 15-16 ปี 44 คน คิดเป็นร้อยละ 29.30 มีอายุในระหว่าง 17-18 ปี 66 คน คิดเป็นร้อยละ 44.0 และมียู่มากกว่าหรือเท่ากับ 19 ปี 34 คน คิดเป็นร้อยละ 22.7 จากผู้ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้น 150 คน แสดงในแผนภาพที่ 4.11

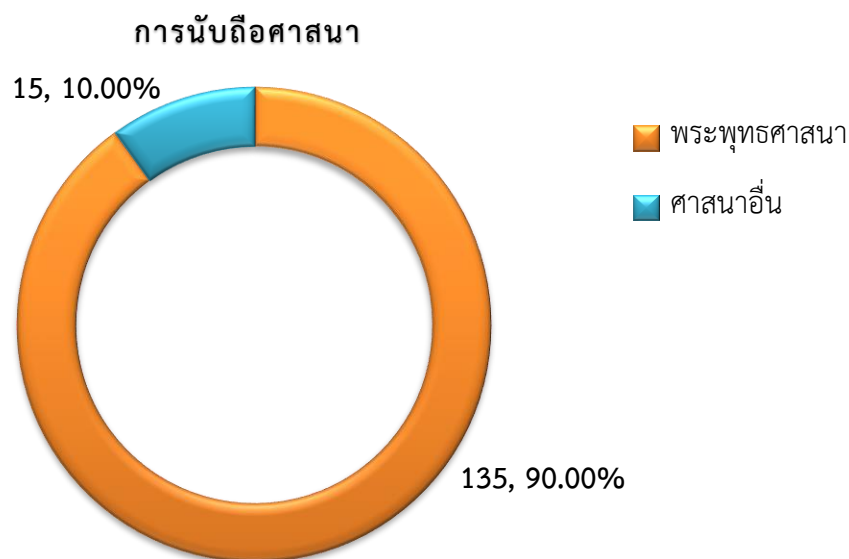
แผนภาพที่ 4.11 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถามด้านอายุ

จากตารางที่ 4.38 พบว่า ข้อมูลระดับการศึกษาที่เรียนในปัจจุบันของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ตามลำดับ คือระดับประถมศึกษาหรือเทียบเท่า จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 4.00 ระดับมัธยมต้น หรือเทียบเท่า จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 29.30 ระดับมัธยมปลาย หรือเทียบเท่า จำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 44.00 ระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 22.70 จากผู้ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้น 150 คน คิดเป็นร้อยละ 100 แสดงในแผนภาพที่ 4.12

แผนภาพที่ 4.12 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถามด้านระดับการศึกษา

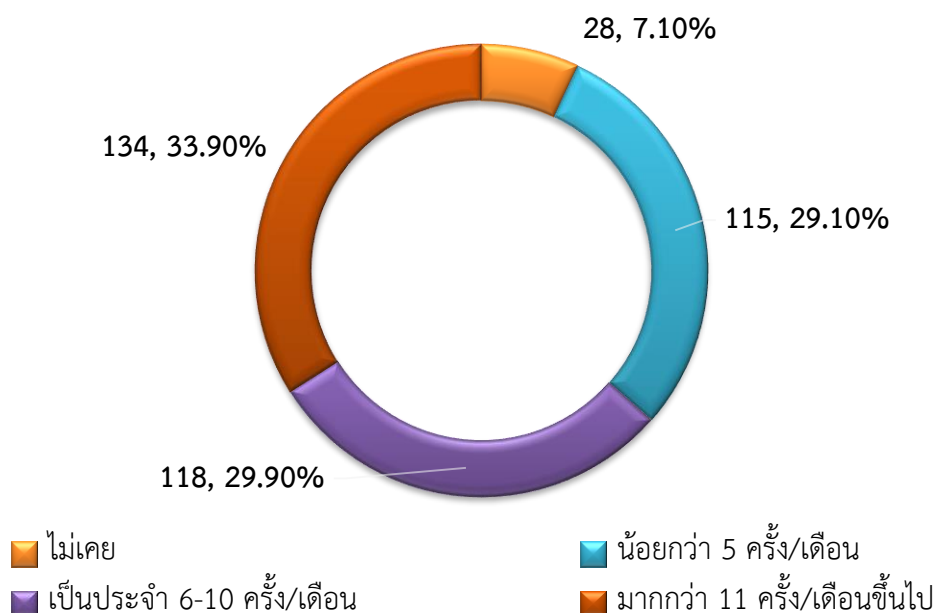
จากตารางที่ 4.38 พบว่า ข้อมูลด้านการนับถือศาสนา ของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ตามลำดับ คือพระพุทธศาสนา จำนวน 135 คน คิดเป็นร้อยละ 90.00 และนับถือศาสนาอื่นจำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 10.00 จากผู้ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้น 150 รูป/คน แสดงในแผนภาพที่ 4.13

แผนภาพที่ 4.13 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถามด้านการนับถือศาสนา

จากตารางที่ 4.38 พบว่า ข้อมูลด้าน ความถี่ในการปฏิบัติตามศาสนาหรือข้อปฏิบัติตามศาสนาที่ตนนับถือ เช่น ไหว้พระ สวดมนต์ ให้ทาน รักษาศีล ฟังธรรม เป็นต้น (ครั้ง/เดือน) ของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ตามลำดับ คือไม่เคยปฏิบัติ จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 2.00 ปฏิบัติน้อยกว่า 5 ครั้ง/เดือน จำนวน 86 คิดเป็นร้อยละ 57.30 คน ปฏิบัติเป็นประจำ 6-10 ครั้งต่อเดือน จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 27.30 และ ปฏิบัติมากกว่า 11 ครั้งต่อเดือนขึ้นไป จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 13.3 จากผู้ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้น 150 คน แสดงในแผนภาพที่ 4.14

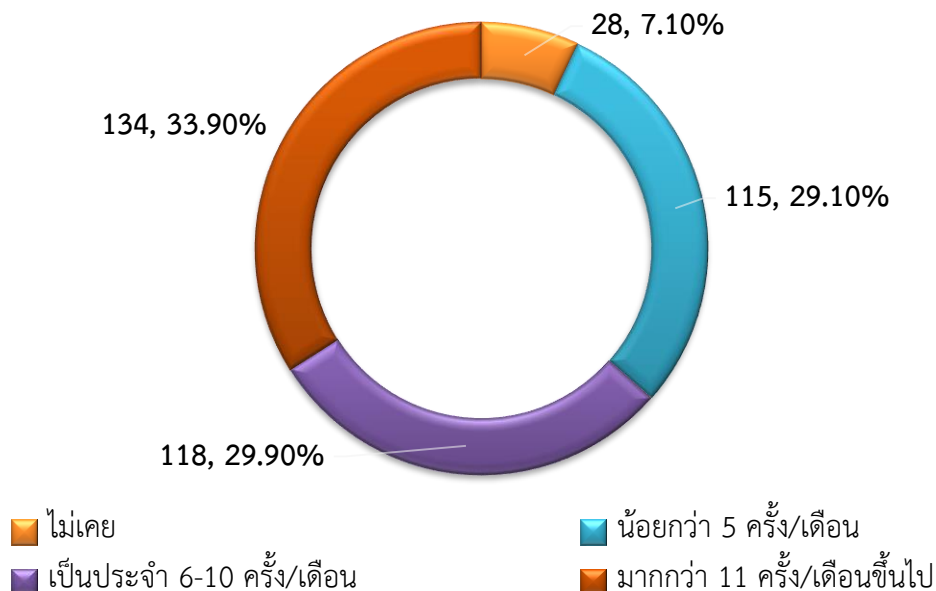
ความถี่ในการปฏิบัติตามหลักศาสนา (ครั้ง/เดือน)

แผนภาพที่ 4.14 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถามด้านความถี่ในการปฏิบัติตามศาสนา หรือข้อปฏิบัติตามศาสนาที่ตนนับถือ

จากตารางที่ 4.38 พบว่า ข้อมูลด้าน ความถี่ของประสบการณ์ในการใช้ชุดการเรียนรู้ การเรียนรู้นอกห้องเรียน หรือการเรียนพิเศษ ผ่านการใช้สื่อ ของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ตามลำดับ คือไม่เคยใช้ จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.70 ใช้้น้อยกว่า 5 ครั้ง/เดือน จำนวน 56 คิดเป็นร้อยละ 37.30 คน ใช้เป็นประจำ 6-10 ครั้งต่อเดือน จำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 36.7 และ ใช้มากกว่า 11 ครั้งต่อเดือนขึ้นไป จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 25.30 จากผู้ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้น 150 คน แสดงในแผนภาพที่ 4.15

ความถี่ของประสบการณ์ในการใช้ชุดการเรียนรู้ การเรียนนอก
ห้องเรียน หรือการเรียนพิเศษ ผ่านการใช้สื่อ

แผนภาพที่ 4.15 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถามด้านความถี่ของประสบการณ์ในการ
ใช้ชุดการเรียนรู้ การเรียนรู้นอกห้องเรียน หรือการเรียนพิเศษ ผ่านการใช้สื่อ

สรุปผลการวิเคราะห์ จากการวิเคราะห์แบบประเมินตนเองความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 150 คน ในการวิเคราะห์การประเมินตนเอง เรื่อง ความรู้ ความเข้าใจ การนำไปใช้ และประเมินความพึงพอใจ ในการทดลองใช้นวัตกรรมส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา มีผลการวิเคราะห์ดังนี้ เพศ ค่าเฉลี่ย (Mean) ของผู้ตอบแบบสอบถามด้านเพศอยู่ที่ 1.46 โดยมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ $\pm .50$ และค่า t-value = 35.758 ซึ่งมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (Sig. < .001**) ผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นเพศชายมีจำนวน 81 คน คิดเป็นร้อยละ 54.0 และเพศหญิงมีจำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 46.0 อายุ ค่าเฉลี่ย (Mean) อยู่ที่ 2.85 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ $\pm .81$ และค่า t-value = 42.921 ซึ่งมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (Sig. < .001**) กลุ่มอายุน้อยกว่า 15 ปีมีจำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 4.0 กลุ่มอายุ 15-16 ปีมีจำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 59.30 กลุ่มอายุ 17-18 ปีมีจำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 44.00 กลุ่มอายุ 19 ปีขึ้นไปมีจำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 22.70 ระดับชั้นการศึกษาที่เรียนในปัจจุบัน ค่าเฉลี่ย (Mean) อยู่ที่ 2.79 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ $\pm .79$ และค่า t-value = 43.160 ซึ่งมีความแตกต่างอย่างมี

นัยสำคัญทางสถิติ (Sig. < .001**) ระดับประถมศึกษา หรือเทียบเท่า มีจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 1.30 ระดับมัธยมต้น หรือเทียบเท่า มีจำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 40.00 ระดับมัธยมปลาย หรือเทียบเท่า มีจำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 37.30 ระดับปริญญาตรี หรือเทียบเท่า มีจำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 21.3 ศาสนา ค่าเฉลี่ย (Mean) อยู่ที่ 1.10 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ $\pm .30$ และค่า t-value = 44.757 ซึ่งมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (Sig. < .001**) ผู้ตอบแบบสอบถามที่นับถือศาสนาพุทธมีจำนวน 135 คน คิดเป็นร้อยละ 90.00 ผู้ตอบแบบสอบถามที่นับถือศาสนาอื่นมีจำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 10.00 ความถี่ในการปฏิบัติตามหลักธรรมหรือข้อปฏิบัติตามศาสนา ค่าเฉลี่ย (Mean) อยู่ที่ 2.52 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ $\pm .75$ และค่า t-value = 41.243 ซึ่งมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (Sig. < .001**) ผู้ที่ไม่เคยปฏิบัติ มีจำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 2.00 ผู้ปฏิบัติน้อยกว่า 5 ครั้ง/เดือนมีจำนวน 86 คน คิดเป็นร้อยละ 57.30 ผู้ที่ปฏิบัติเป็นประจำ 6-10 ครั้ง/เดือนมีจำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 27.30 ผู้ที่ปฏิบัติมากกว่า 11 ครั้ง/เดือนขึ้นไปมีจำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 13.30 ความถี่ของประสบการณ์ในการใช้ชุดการเรียนรู้ การเรียนรู้นอกห้องเรียน หรือการเรียนพิเศษ ผ่านการใช้สื่อ ค่าเฉลี่ย (Mean) อยู่ที่ 2.87 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ $\pm .80$ และค่า t-value = 43.893 ซึ่งมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (Sig. < .001**) ที่ไม่เคยใช้ มีจำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.70 ผู้เคยใช้น้อยกว่า 5 ครั้ง/เดือนมีจำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 37.30 ผู้ที่เคยใช้เป็นประจำ 6-10 ครั้ง/เดือนมีจำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 36.70 ผู้ที่เคยใช้มากกว่า 11 ครั้ง/เดือนขึ้นไปมีจำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 25.30 ผลการวิเคราะห์ที่ข้อมูลประชากรศาสตร์นี้ชี้ให้เห็นถึงความหลากหลายของผู้ตอบแบบสอบถามในแง่ของเพศ อายุ ระดับการศึกษา ศาสนา การปฏิบัติตามหลักธรรมหรือข้อปฏิบัติตามศาสนาและความถี่ของประสบการณ์ในการใช้ชุดการเรียนรู้ การเรียนรู้นอกห้องเรียน หรือการเรียนพิเศษ ผ่านการใช้สื่อ โดยทุกปัจจัยมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งสามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการวิเคราะห์การประเมินตนเอง ด้าน ความรู้ ความเข้าใจ การนำไปใช้ และประเมินความพึงพอใจ ในการทดลองใช้นวัตกรรมการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนาต่อไป

ตอนที่ 2 ข้อมูลระดับการประเมินตนเองด้านความรู้ ความเข้าใจ การนำไปใช้ และ ข้อมูลระดับความเห็นที่มีต่อความพึงพอใจ

ระดับความเห็นในการประเมินความรู้ ความเข้าใจ การนำไปใช้ และประเมินความพึงพอใจ โดยการประเมินตนเอง (self-assessment) จำนวน 12 ข้อ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาค่าเฉลี่ย (mean) (Ferguson. 1981: 46) และ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) และการแปลผลใช้

เกณฑ์การแปลผลในแบบสอบถามตอนที่ 2 นี้เป็นการถามระดับความคิดเห็น ใช้มาตราส่วนแบบประมาณค่า (Rating Scale) ซึ่งแบ่งระดับของความเห็นออกเป็น 5 ระดับ (Likert Scale) (Pescaroli, et al, 2020) โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง มีความเห็นอยู่ในระดับ มากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีความเห็นอยู่ในระดับ มาก

ระดับ 3 หมายถึง มีความเห็นอยู่ในระดับ ปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีความเห็นอยู่ในระดับ น้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีความเห็นอยู่ในระดับ น้อยที่สุด

เกณฑ์การแปลค่าเฉลี่ยความคิดเห็น เกณฑ์ค่าเฉลี่ยในการแปลผลโดยการคำนวณหาค่าอันตรภาคชั้น ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{ค่าความกว้างของอันตรภาคชั้น} &= \frac{\text{ข้อมูลที่มีค่าสูงสุด} - \text{ข้อมูลที่มีค่าต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\ &= \frac{(5-1)}{5} = 0.08 \end{aligned}$$

กำหนดเกณฑ์การแปลผลค่าเฉลี่ยความคิดเห็นแปลงผลเชิงคุณภาพด้วยการจำแนกระดับ (Classification of Quality) (Gadian, et al., 2020) ดังนี้

ระดับคะแนน	ความหมาย
4.21 – 5.00	มีความเห็นด้วยในระดับ มากที่สุด
3.41 – 4.20	มีความเห็นด้วยในระดับ มาก
2.61 – 3.40	มีความเห็นด้วยในระดับ ปานกลาง
1.81 – 2.60	มีความเห็นด้วยในระดับ น้อย
1.00 – 1.80	มีความเห็นด้วยในระดับ น้อยที่สุด

ตารางที่ 4.40 ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของข้อมูลระดับการประเมินความรู้ ความเข้าใจ การนำไปใช้ และประเมินความพึงพอใจ โดยการประเมินตนเอง (Self-Assessment) (N = 150)

การประเมินความรู้ ความเข้าใจ การนำไปใช้ และประเมินความพึงพอใจ โดยการประเมินตนเอง (Self-Assessment)									
	ความถี่ของระดับความเห็น (ร้อยละ)					(X̄)	S.D.	แปลผล	ลำดับ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด				
SAK การประเมินตนเองด้านความรู้ (Self-assessed in knowledge)						4.87	.26	มากที่สุด	
SAK1: ฉันใช้ความพยายามอย่างมากในการเรียนรู้ครั้งนี้ผ่านการเรียนเชิงปฏิบัติการ คู่มือ และ VCD เพื่อเข้าใจในเนื้อหาเหล่านี้	123 (82.0)	17 (11.3)	10 (6.7)	0 (0)	0 (0)	4.75	0.57	มากที่สุด	2
SAK2: ความหลากหลายของหัวข้อในการเรียนรู้ครั้งนี้กระตุ้นให้ฉันเข้าร่วมการอภิปรายและทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น	120 (80.0)	20 (13.3)	7 (4.7)	3 (2.0)	0 (0)	4.71	.65	มากที่สุด	3
SAK3: ระดับการเรียนรู้ของฉันที่เกิดขึ้นในการเรียนนี้มีคุณภาพสูงสุด	125 (83.3)	20 (13.3)	4 (2.7)	1 (0.7)	0 (0)	4.79	.51	มากที่สุด	1
SAU การประเมินตนเองด้านความเข้าใจ (Self-assessed in understand)						4.72	.38	มากที่สุด	
SAU1: ฉันสามารถเรียนรู้จากการอภิปราย	119 (79.3)	21 (14.0)	8 (5.3)	2 (1.3)	0 (0)	4.71	.63	มากที่สุด	3

การประเมินความรู้ ความเข้าใจ การนำไปใช้ และประเมินความพึงพอใจ โดยการประเมินตนเอง (Self-Assessment)									
	ความถี่ของระดับความเห็น (ร้อยละ)					(\bar{X})	S.D.	แปลผล	ลำดับ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด				
ในหลักสูตรการเรียนรู้ครั้งนี้									
SAU2: ฉันได้รับการกระตุ้นให้อ่านหรือค้นคว้าเพิ่มเติมเกี่ยวกับหัวข้อที่พบในการเรียนรู้	132 (88.0)	12 (8.0)	6 (4.0)	0 (0)	0 (0)	4.84	.47	มากที่สุด	2
SAU3: การสนทนาช่วยให้ฉันเข้าใจมุมมองอื่นๆ	137 (91.3)	7 (4.7)	6 (4.0)	0 (0)	0 (0)	4.87	.44	มากที่สุด	1
SAI การประเมินตนเองด้านการนำไปใช้ (Self-assessed in implementation)						4.76	.28	มากที่สุด	
SAI1: จากประสบการณ์ของฉันกับการเรียนครั้งนี้ ฉันต้องการเรียนหลักสูตรทางไกล (ออนไลน์) อีกในอนาคต	138 (92.0)	10 (6.7)	2 (1.3)	0 (0)	0 (0)	4.91	.34	มากที่สุด	1
SAI2: การเรียนครั้งนี้เป็นประสบการณ์การเรียนรู้ที่มีประโยชน์	129 (86.0)	16 (10.7)	5 (3.3)	0 (0)	0 (0)	4.83	.46	มากที่สุด	3
SAI3: ฉันรับผิดชอบต่อการกระทำและการนำไปใช้ด้วยตัวของตัวเอง	133 (88.7)	15 (10.0)	2 (1.3)	0 (0)	0 (0)	4.87	.372	มากที่สุด	2

การประเมินความรู้ ความเข้าใจ การนำไปใช้ และประเมินความพึงพอใจ โดยการประเมินตนเอง (Self-Assessment)									
	ความถี่ของระดับความเห็น (ร้อยละ)					(\bar{X})	S.D.	แปลผล	ลำดับ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด				
SAS การประเมินตนเองด้านความพึงพอใจ (Self-assessed in satisfaction)						4.76	.30	มากที่สุด	
SAS1: การจัดการเรียนรู้เชิงปฏิบัติการ (มีความชัดเจน, วาระการประชุม, การมีส่วนร่วม)	131 (87.3)	15 (10.0)	4 (2.7)	0 (0)	0 (0)	4.85	.43	มากที่สุด	3
SAS2: สื่อการสอน คู่มือ วีซีดี อื่น ๆ มีความเหมาะสมกับตัวของฉัน	137 (91.3)	11 (7.3)	2 (1.3)	0 (0)	0 (0)	4.90	0.34	มากที่สุด	1
SAS3: โดยรวมแล้ว การเรียนรู้เชิงปฏิบัติการครั้งนี้ตรงตามความคาดหวังในการเรียนรู้ของฉัน	133 (88.7)	13 (8.7)	4 (2.7)	1 (0)	0 (0)	4.86	0.42	มากที่สุด	2
รวม						4.78	0.24	มากที่สุด	

จากตารางที่ 4.40 การวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ระดับความเห็นที่มีต่อการประเมินตนเองในการวิจัยครั้งนี้มีการประเมินตนเองในสี่ด้านหลัก ได้แก่ ด้านความรู้ (SAK), ด้านความเข้าใจ (SAU), ด้านการนำไปใช้ (SAI), และด้านความพึงพอใจ (SAS) โดยค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ถูกใช้เป็นตัวชี้วัดหลักในการวิเคราะห์ผลการประเมินตนเองของผู้เข้าร่วมการวิจัยทั้งสิ้น 150 คน

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้การประเมินตนเองด้านความรู้ (SAK) มีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 4.87 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.26 โดยมีการจัดลำดับจากค่าเฉลี่ยที่มีค่าสูงที่สุดไปต่ำที่สุด ดังนี้ ลำดับที่ 1 SAK3 ระดับการเรียนรู้ของฉันที่เกิดขึ้นในการเรียนนี้มีคุณภาพสูงสุด (\bar{X}) = 4.79, S.D. = 0.51) ลำดับที่ 2 SAK1 ฉันใช้ความพยายามอย่างมากในการเรียนรู้ครั้งนี้ผ่านการเรียนเชิงปฏิบัติการ คู่มือ และ VCD เพื่อเข้าใจในเนื้อหาเหล่านี้ (\bar{X}) = 4.75, S.D. = 0.57) ลำดับที่ 3 SAK2

ความหลากหลายของหัวข้อในการเรียนรู้ครั้งนี้กระตุ้นให้ฉันเข้าร่วมการอภิปรายและทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น (\bar{X}) = 4.71, S.D. = 0.65)

สรุปและแปลผลการวิจัยพบได้ว่า การประเมินตนเองด้านความรู้ (SAK) ค่าเฉลี่ยของการประเมินตนเองด้านความรู้เท่ากับ 4.87 ซึ่งแสดงถึงระดับความรู้ที่สูงมากในกลุ่มผู้เข้าร่วม โดยมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ที่ 0.26 แสดงให้เห็นว่าความผันแปรในระดับความรู้ของผู้เข้าร่วมอยู่ในระดับต่ำ ความคิดเห็นในด้านนี้มีการจัดลำดับจากค่าเฉลี่ยที่สูงที่สุดไปต่ำที่สุดดังนี้ SAK3: ระดับการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นมีคุณภาพสูงสุด (\bar{X}) = 4.79, S.D. = 0.51) SAK1: ความพยายามในการเรียนรู้ผ่านการเรียนเชิงปฏิบัติการ คู่มือ และ VCD (\bar{X}) = 4.75, S.D. = 0.57) และ SAK2: หัวข้อในการเรียนรู้กระตุ้นให้มีการอภิปรายและทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น (\bar{X}) = 4.71, S.D. = 0.65)

การประเมินตนเองด้านความเข้าใจ (SAU) มีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 4.72 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.38 โดยมีการจัดลำดับจากค่าเฉลี่ยที่มีค่าสูงที่สุดไปต่ำที่สุด ดังนี้ ลำดับที่ 1 SAU3 การสนทนาช่วยให้ฉันเข้าใจมุมมองอื่นๆ (\bar{X}) = 4.87, S.D. = 0.44) ลำดับที่ 2 SAU2 ฉันได้รับการกระตุ้นให้อ่านหรือค้นคว้าเพิ่มเติมเกี่ยวกับหัวข้อที่พบในการเรียนรู้ (\bar{X}) = 4.84, S.D. = 0.47) ลำดับที่ 3 SAU1 ฉันสามารถเรียนรู้จากการอภิปรายในหลักสูตรการเรียนรู้ครั้งนี้ (\bar{X}) = 4.71, S.D. = 0.63)

สรุปและแปลผลการวิจัยพบได้ว่า การประเมินตนเองด้านความเข้าใจ (SAU) ในด้านความเข้าใจ ค่าเฉลี่ยของการประเมินตนเองอยู่ที่ 4.72 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.38 ซึ่งแสดงถึงความเข้าใจในเนื้อหาของผู้เข้าร่วมในระดับที่สูง ลำดับความคิดเห็นในด้านนี้จากสูงที่สุดไปต่ำสุดคือ SAU3 การสนทนาช่วยให้เข้าใจมุมมองอื่น ๆ (\bar{X}) = 4.87, S.D. = 0.44) SAU2 การกระตุ้นให้อ่านหรือค้นคว้าเพิ่มเติม (\bar{X}) = 4.84, S.D. = 0.47) SAU1 การเรียนรู้จากการอภิปรายในหลักสูตร (\bar{X}) = 4.71, S.D. = 0.63)

การประเมินตนเองด้านการนำไปใช้ (SAI) มีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 4.76 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.28 โดยมีการจัดลำดับจากค่าเฉลี่ยที่มีค่าสูงที่สุดไปต่ำที่สุด ดังนี้ ลำดับที่ 1 SAI1 จากประสบการณ์ของฉันกับการเรียนครั้งนี้ ฉันต้องการเรียนหลักสูตรทางไกล (ออนไลน์) อีกในอนาคต (\bar{X}) = 4.91, S.D. = 0.34) ลำดับที่ 2 SAI3 ฉันรับผิดชอบต่อการกระทำและการนำไปใช้ด้วยตัวของฉันเอง (\bar{X}) = 4.87, S.D. = 0.37) ลำดับที่ 3 SAI2 การเรียนครั้งนี้เป็นประสบการณ์การเรียนรู้ที่มีประโยชน์ (\bar{X}) = 4.83, S.D. = 0.46)

สรุปและแปลผลการวิจัยพบได้ว่า การประเมินตนเองด้านการนำไปใช้ (SAI) เป็นการนำความรู้ไปใช้ในการปฏิบัติจริงได้รับการประเมินค่าเฉลี่ยที่ 4.76 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.28 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าผู้เข้าร่วมมีความสามารถในการนำความรู้ไปใช้ได้อย่างดีเยี่ยม ความคิดเห็นถูกจัดลำดับคือ SAI1 ความต้องการเรียนหลักสูตรทางไกลในอนาคต (\bar{X}) = 4.91, S.D. = 0.34) SAI3 ความรับผิดชอบต่อการกระทำและการนำไปใช้ด้วยตนเอง (\bar{X}) = 4.87, S.D. = 0.37) SAI2 การเรียนเป็นประสบการณ์การเรียนรู้ที่มีประโยชน์ (\bar{X}) = 4.83, S.D. = 0.46)

การประเมินตนเองด้านความพึงพอใจ (SAS) มีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 4.76 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.3 โดยมีการจัดลำดับจากค่าเฉลี่ยที่มีค่าสูงที่สุดไปต่ำที่สุด ดังนี้ ลำดับที่ 1 SAS2 สื่อการสอน คู่มือ วีซีดี อื่น ๆ มีความเหมาะสมกับตัวของฉัน (\bar{X}) = 4.9, S.D. = 0.34) ลำดับที่ 2 SAS3 โดยรวมแล้ว การเรียนรู้เชิงปฏิบัติการครั้งนี้ตรงตามความคาดหวังในการเรียนรู้ของฉัน (\bar{X}) = 4.86, S.D. = 0.42) ลำดับที่ 3 SAS1 การจัดการเรียนรู้เชิงปฏิบัติการ (มีความชัดเจน, วาระการประชุม, การมีส่วนร่วม) (\bar{X}) = 4.85, S.D. = 0.43)

สรุปและแปลผลการวิจัยพบได้ว่า การประเมินตนเองด้านความพึงพอใจ (SAS) ด้านความพึงพอใจได้รับการประเมินในค่าเฉลี่ย 4.76 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.3 ซึ่งสะท้อนถึงระดับความพึงพอใจที่สูงของผู้เข้าร่วมการวิจัย ลำดับความคิดเห็นจากสูงสุดไปต่ำสุดมีดังนี้ SAS2 ความเหมาะสมของสื่อการสอน คู่มือ และวีซีดี (\bar{X}) = 4.9, S.D. = 0.34) SAS3 การเรียนรู้เชิงปฏิบัติการตรงตามความคาดหวังในการเรียนรู้ (\bar{X}) = 4.86, S.D. = 0.42) SAS1 การจัดการเรียนรู้เชิงปฏิบัติการ (\bar{X}) = 4.85, S.D. = 0.43)

ค่าเฉลี่ยรวมของการประเมินทั้งหมดเท่ากับ 4.78 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานรวมเท่ากับ 0.24. ซึ่งสามารถแปลผลการประเมินตนเองทั้งหมดได้ว่า ค่าเฉลี่ยรวมอยู่ที่ 4.78 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานรวม 0.24 หมายถึงความผันแปรอยู่ในระดับต่ำ แสดงให้เห็นถึงระดับความรู้ ความเข้าใจ การนำไปใช้ และความพึงพอใจในระดับสูงของผู้เข้าร่วมการวิจัยในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน Analysis of Variance: ANOVA โดยพิจารณาค่า F-value และ standardized β Coefficients ของการประเมินตนเองในสี่ด้านหลัก ได้แก่ ด้านความรู้ (SAK), ด้านความเข้าใจ (SAU), ด้านการนำไปใช้ (SAI), และด้านความพึงพอใจ (SAS) โดยพิจารณาค่าเฉลี่ย F-value และ standardized β Coefficients เป็นตัวชี้วัดในการวิเคราะห์ผลการประเมินตนเองของผู้เข้าร่วมการวิจัยทั้งสิ้น 150 คน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติพบว่า

ตารางที่ 4.41 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน Analysis of Variance: ANOVA

ANOVA						
Variants	Sum of Squares	df	Mean Square	β	F	Sig.
SAK	0.846	7	0.121	0.259	4.077	0.023**
SAU	2.056	7	0.294	0.383	6.607	0.004**
SAI	1.216	7	0.174	0.275	23.452	0.000***
SAS	1.438	7	0.205	0.298	27.738	0.000***

หมายเหตุ * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05, ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ *** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

ตารางที่ 4.41 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA) และค่า standardized β Coefficients ของการประเมินตนเองในสี่ด้านหลัก ได้แก่ ด้านความรู้ (SAK), ด้านความเข้าใจ (SAU), ด้านการนำไปใช้ (SAI), และด้านความพึงพอใจ (SAS) โดยมีผลการวิเคราะห์ดังนี้

ด้านความรู้ (SAK) Sum of Squares: 0.846 df: 7 Mean Square: 0.121 Standardized β Coefficients: 0.259 F-value: 4.077 Sig.: 0.023** ผลลัพธ์นี้บ่งบอกว่าการประเมินตนเองด้านความรู้ (SAK) มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($p < 0.05$) โดยค่า F-value เท่ากับ 4.077 และค่า β เท่ากับ 0.259 ซึ่งแสดงถึงความสัมพันธ์ระดับปานกลางระหว่างปัจจัยที่วัดกับการประเมินตนเองในด้านนี้

ด้านความเข้าใจ (SAU) Sum of Squares: 2.056 df: 7 Mean Square: 0.294 Standardized β Coefficients: 0.383 F-value: 6.607 Sig.: 0.004** การประเมินตนเองด้านความเข้าใจ (SAU) มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ($p < 0.01$) โดยมีค่า F-value เท่ากับ 6.607 และค่า β เท่ากับ 0.383 ซึ่งบ่งบอกถึงความสัมพันธ์ระดับปานกลางถึงสูงระหว่างปัจจัยที่วัดกับการประเมินตนเองในด้านนี้

ด้านการนำไปใช้ (SAI) Sum of Squares: 1.216 df: 7 Mean Square: 0.174 Standardized β Coefficients: 0.275 F-value: 23.452 Sig.: 0.000*** การประเมินตนเองด้านการนำไปใช้ (SAI) มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 ($p < 0.001$) โดยค่า F-value เท่ากับ 23.452 และค่า β เท่ากับ 0.275 แสดงถึงความสัมพันธ์ระดับปานกลางระหว่างปัจจัยที่วัดกับการประเมินตนเองในด้านนี้

ด้านความพึงพอใจ (SAS) Sum of Squares: 1.438 df: 7 Mean Square: 0.205 Standardized β Coefficients: 0.298 F-value: 27.738 Sig.: 0.000*** การประเมินตนเองด้านความพึงพอใจ (SAS) มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 ($p < 0.001$) โดยค่า F-value เท่ากับ 27.738 และค่า β เท่ากับ 0.298 แสดงถึงความสัมพันธ์ระดับปานกลางระหว่างปัจจัยที่วัดกับการประเมินตนเองในด้านนี้

สรุปรายงานการวิจัย จากผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA) และค่า standardized β Coefficients ของการประเมินตนเองในสี่ด้านหลัก พบว่าการประเมินตนเองของผู้เข้าร่วมการวิจัยทั้งสิ้น 150 คนมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในทุกด้านที่ทำการศึกษา ซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้ ด้านความรู้ (SAK): ผลการวิเคราะห์แสดงให้เห็นว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยผู้เข้าร่วมการวิจัยมีการประเมินตนเองในด้านความรู้ที่สอดคล้องกับปัจจัยที่วัด ด้านความเข้าใจ (SAU): มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ซึ่งบ่งชี้ว่าการประเมินตนเองในด้านความเข้าใจมีความสัมพันธ์กับปัจจัยที่วัดในระดับปานกลางถึงสูง ด้านการนำไปใช้ (SAI): ด้านนี้มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 โดยผู้เข้าร่วมการวิจัยมีการประเมินตนเองในด้านการนำไปใช้ที่สอดคล้องกับปัจจัยที่วัด ด้านความพึงพอใจ (SAS): การประเมินตนเองด้านความพึงพอใจมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าผู้เข้าร่วมการวิจัยมีความพึงพอใจในการประเมินตนเองที่สอดคล้องกับปัจจัยที่วัดในระดับปานกลาง

ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่าการประเมินตนเองในทุกด้านของผู้เข้าร่วมการวิจัยมีความสัมพันธ์กับปัจจัยที่วัดอย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งสามารถนำไปใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอนและการประเมินผลได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4.4 ผลการวิเคราะห์ คุณภาพ ความเหมาะสม และความเป็นไปได้ ของนวัตกรรมการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา

ผลการวิเคราะห์ คุณภาพ ความเหมาะสม และความเป็นไปได้ ของนวัตกรรมการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา นวัตกรรมการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนาผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ทำการพิจารณาประเมินคุณภาพ ความเหมาะสม และความเป็นไปได้ ของนวัตกรรมการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนาคุณภาพที่ประกอบด้วย หนังสือคู่มือ และสื่อสร้างสรรค์ VDO ที่ประกอบด้วยเนื้อหา แนวคิดการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วย

ปัญญาและหลักพุทธศาสนา ด้วยการสังเกตการณ์แบบไม่มีส่วนร่วม (Non-Participant Observation) (Çirakoğlu, Toksoy, & Reisoğlu, 2022)

Hypothesis 4: ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในวัตรกรรมแนวคิด การส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา

ตอนที่ 1 ปัจจัยพื้นฐานด้านประชากรศาสตร์ (Demography) ของผู้ตอบแบบประเมิน เรื่อง การประเมินคุณภาพ ความเหมาะสม และความเป็นไปได้ ของนวัตกรรมการส่งเสริม ความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา (คำถาม 5 ข้อ)

แสดงผลการวิเคราะห์แบบสอบถามตอนที่ 1 ข้อมูลปัจจัยพื้นฐานด้านประชากรศาสตร์ (demography) ของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับชั้นการศึกษา ความเชี่ยวชาญด้านวิชาชีพ ประสบการณ์ในการทำงาน นำเสนอด้วยค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ผลการศึกษามีดังนี้ (ตารางที่ 4.41)

ตารางที่ 4.42 จำนวนและร้อยละข้อมูลปัจจัยพื้นฐานด้านประชากรศาสตร์ (Demography) ในด้านต่าง ๆ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับชั้นการศึกษา ความเชี่ยวชาญด้านวิชาชีพ ประสบการณ์ในการทำงาน (N = 150)

ประเภทข้อมูล	ข้อมูล	ความถี่ของข้อมูล (รูป/คน)	ร้อยละ (%)
เพศ	ชาย	0	0
	หญิง	3	100
	รวม	3	100
อายุ (ปี)	≤ 30 ปี	0	0
	31-40 ปี	0	0
	40-50 ปี	1	33.33
	≥ 51 ปี	2	66.67
	รวม	3	100
ระดับชั้นการศึกษา	ปริญญาตรี	0	0
	ปริญญาโท	0	0
	ปริญญาเอก	3	100

ประเภทข้อมูล	ข้อมูล	ความถี่ของข้อมูล (รูป/คน)	ร้อยละ (%)
	อื่นๆ	0	0
	รวม	3	100
ความเชี่ยวชาญด้าน วิชาชีพ	ด้านพุทธศาสนาและปรัชญา	0	0
	ด้านศึกษาศาสตร์	0	0
	ด้านสังคมศาสตร์	1	33.33
	ด้านพัฒนาทรัพยากรมนุษย์	0	0
	ด้านจิตวิทยา	0	0
	ด้านนวัตกรรม	1	33.33
	ด้านอื่น ๆ(นิเทศน์ ศาสตร์)	1	33.34
	รวม	3	100
ประสบการณ์ในการ ทำงาน	น้อยกว่า 5 ปี	0	0
	6-10 ปี	0	0
	11-15 ปี	1	33.33
	มากกว่า 16 ปีขึ้นไป	2	66.67
	รวม	3	100

จากตารางที่ 4.42 ข้อมูลจากตารางแสดงข้อมูลผู้ประเมินคุณภาพ ความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของนวัตกรรมแนวคิดการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา ด้านเพศ ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดเป็นผู้หญิง (100%) ด้านอายุ ผู้ตอบส่วนใหญ่มีอายุ ≥ 51 ปี (66.67%) ส่วนที่เหลือมีอายุ 40-50 ปี (33.33%) ระดับการศึกษา ทุกคนมีระดับการศึกษาในระดับปริญญาเอก (100%) ความเชี่ยวชาญด้านวิชาชีพ ด้านสังคมศาสตร์, ด้านนวัตกรรม, และด้านนิเทศน์ศาสตร์มีสัดส่วนที่เท่ากัน (33.33%, 33.33%, 33.34%) ไม่มีผู้ตอบที่เชี่ยวชาญในด้านพุทธศาสนาและปรัชญา, ด้านศึกษาศาสตร์, ด้านพัฒนาทรัพยากรมนุษย์, หรือด้านจิตวิทยา (0%) ประสบการณ์ในการทำงาน ผู้ตอบส่วนใหญ่มากกว่า 16 ปีขึ้นไป (66.67%) ส่วนที่เหลือมีประสบการณ์ 11-15 ปี (33.33%)

สรุปประเด็นสำคัญของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดเป็นผู้หญิงและมีระดับการศึกษาปริญญาเอก ส่วนใหญ่มีอายุเกิน 51 ปีและมีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 16 ปีขึ้นไป ความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพมีความหลากหลาย โดยเน้นไปที่ด้านสังคมศาสตร์, นวัตกรรม, และนิเทศศาสตร์

ตอนที่ 2 ข้อมูลระดับการประเมินคุณภาพ ความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของนวัตกรรมแนวคิดการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา

การประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของนวัตกรรมแนวคิดการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนาจำนวน 16 ข้อรายการ ข้อคำถามแต่ละข้อที่มีระดับความเห็นสอดคล้องกับความเป็นจริงของท่านมากที่สุดโดยการพิจารณา 5 ระดับ (5-star rating) ตามเกณฑ์ตัวเลือกดังนี้ ระดับ 5 หมายถึง มีคุณภาพ ความเหมาะสม และความเป็นไปได้ ในระดับมากที่สุด ระดับ 4 หมายถึง มีคุณภาพ ความเหมาะสม และความเป็นไปได้ ในระดับมาก ระดับ 3 หมายถึง มีคุณภาพ ความเหมาะสม และความเป็นไปได้ ในระดับปานกลาง ระดับ 2 หมายถึง มีคุณภาพ ความเหมาะสม และความเป็นไปได้ ในระดับน้อย ระดับ 1 หมายถึง มีคุณภาพ ความเหมาะสม และความเป็นไปได้ ในระดับน้อยที่สุด

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้วยการวิเคราะห์ปัจจัยร้อยละของเกณฑ์การตรวจสอบคุณสมบัติ (Percentage of Eligibility) จากสูตรคำนวณ Percentage of Eligibility (%) = (Observed score) / (Expected score) x 100% (5) รายงานค่าสถิติด้วยการแสดงค่าความถี่, ร้อยละ, ทำการเปรียบเทียบระหว่างปัจจัย ทำการอ่านค่าและแปลผลเชิงคุณภาพการจำแนกระดับของคุณภาพ (Classification of Quality) ตามการจัดระดับความเป็นไปได้ของนวัตกรรม ประยุกต์จากการศึกษาของ Arifin, & Maharani, (2021) โดยมีการประเมินความเป็นไปได้ของนวัตกรรม แปลผลเชิงคุณภาพการจำแนกระดับของคุณภาพ (Classification of Quality) และการแปลผลการจัดระดับความเป็นไปได้ของนวัตกรรม (Eligibility Categories of Innovations) ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4.43 การจัดระดับความเป็นไปได้ของนวัตกรรม (Eligibility Categories of Innovations)

ค่าจำนวนร้อยละ (Percentage of Eligibility %)	การจัดระดับชั้น (Classification)		
	คุณภาพ	ความเหมาะสม	ความเป็นไปได้
< 2	ไม่มีคุณภาพอย่าง มาก	ไม่มีความเหมาะสม อย่างยิ่ง	ไม่น่าเป็นไปได้ อย่างยิ่ง
21-40	ไม่มีคุณภาพ	ไม่มีความเหมาะสม	ไม่สามารถเป็นไปได้

41-60	พอมีคุณภาพ	พอมีความเหมาะสม	พอเป็นไปได้
61-80	มีคุณภาพสูง	มีความเหมาะสมสูง	มีความเป็นไปได้สูง
81-100	มีคุณภาพสูงมาก	มีความเหมาะสมสูงมาก	มีความเป็นไปได้สูงมาก

ตารางที่ 4.44 ผลการวิเคราะห์ และแปลผล ระดับความเป็นไปได้ของนวัตกรรม (Eligibility Categories of Innovations) ของการประเมินคุณภาพ ความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของ นวัตกรรมแนวคิดการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา (N = 3)

ข้อมูลระดับการประเมินคุณภาพ ความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของนวัตกรรมแนวคิดการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา (N = 3)									
	ค่าจำนวนระดับการประเมิน					Observed score	Expected score	Percentage of Eligibility ร้อยละ (%)	แปลผล
	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)				
EQI การประเมินคุณภาพของนวัตกรรม (Evaluating the Quality of Innovation)									
EQI1: แนวคิดที่นำเสนอ มีความใหม่และทันสมัย	3	0	0	0	0	15	15	100.00	มีคุณภาพสูงมาก
EQI2: คุณภาพไฟล์ภาพ เสียง ชัดเจน มีความดัง และสวยงาม	2	0	0	0	1	11	15	73.33	มีคุณภาพสูง
EQI3: ตรงกับวิธีการ สอนสมัยใหม่	1	2	0	0	0	13	15	86.67	มีคุณภาพสูงมาก
EQI4: การออกแบบมี ส่งเสริมทักษะทาง ปัญญาและคุณธรรม	2	1	0	0	0	14	15	93.33	มีคุณภาพสูงมาก

ข้อมูลระดับการประเมินคุณภาพ ความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของนวัตกรรมแนวคิดการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา (N = 3)									
	ค่าจำนวนระดับการประเมิน					Observed score	Expected score	Percentage of Eligibility ร้อยละ (%)	แปลผล
	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)				
EQI5: สื่อการเรียนการสอนควรดึงดูดความสนใจของผู้ศึกษา	2	0	0	1	0	12	15	80.00	มีคุณภาพสูงมาก
EQI6: คุณภาพสูงมีผลต่อระดับการสร้างความรู้และแนวคิด	1	1	1	0	0	12	15	80.00	มีคุณภาพสูงมาก
EQI7: ผู้เรียนสามารถจัดการกับสื่อการเรียนรู้เหล่านี้ได้ง่าย	2	0	1	0	0	13	15	86.67	มีคุณภาพสูงมาก
EQI8: นวัตกรรมแนวคตินี้มีส่วนในการส่งเสริมทักษะการใช้เหตุผลสูงขึ้น	2	1	0	0	0	14	15	93.33	มีคุณภาพสูงมาก
EQI9: โดยรวมนวัตกรรมแนวคิดการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนานี้มีคุณภาพสูง	1	2	0	0	0	13	15	86.67	มีคุณภาพสูงมาก
รวม						117	135	86.67	มีคุณภาพสูงมาก

ข้อมูลระดับการประเมินคุณภาพ ความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของนวัตกรรมแนวคิดการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา (N = 3)									
	ค่าจำนวนระดับการประเมิน					Observed score	Expected score	Percentage of Eligibility ร้อยละ (%)	แปลผล
	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)				
ESI การประเมินความเหมาะสมของนวัตกรรม (Evaluating the Suitability of Innovation)									
ESI1: นวัตกรรมแนวคิดที่นำเสนอองค์ประกอบของทฤษฎีที่มีความเหมาะสม	1	1	1	0	0	12	15	80.00	มีความเหมาะสมสูง
ESI2: นวัตกรรมแนวคิดที่นำเสนอเนื้อหาเรื่องที่มีความเหมาะสม	1	2	0	0	0	14	15	93.33	มีความเหมาะสมสูงมาก
ESI3: กระบวนการที่เสนอมีความเหมาะสม	2	0	1	0	0	13	15	86.67	มีความเหมาะสมสูงมาก
ESI4: รูปแบบของนวัตกรรมแนวคิด ถูกนำเสนอผ่านผลิตภัณฑ์คู่มือ และ VCD ที่มีความเหมาะสม	2	1	0	0	0	14	15	93.33	มีความเหมาะสมสูงมาก
ESI5: วัตถุประสงค์มีการกำหนดชัดเจน	2	1	0	0	0	14	15	93.33	มีความเหมาะสมสูงมาก
ESI6: นวัตกรรมแนวคิดนี้เป็นแนวคิดในการพัฒนามนุษย์ที่ดี	1	2	0	0	0	13	15	86.67	มีความเหมาะสมสูงมาก
ESI7: นวัตกรรมแนวคิดนี้มีคุณค่าหากนำไปใช้	2	1	0	0	0	14	15	93.33	มีความเหมาะสมสูงมาก

ข้อมูลระดับการประเมินคุณภาพ ความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของนวัตกรรมแนวคิดการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา (N = 3)									
	ค่าจำนวนระดับการประเมิน					Observed score	Expected score	Percentage of Eligibility ร้อยละ (%)	แปลผล
	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)				
ESI8: การนำนวัตกรรมแนวคิดนี้ไปปฏิบัติได้ง่าย	1	2	0	0	0	13	15	86.67	มีความเหมาะสมสูงมาก
ESI9: นวัตกรรมแนวคิดนี้มีรายละเอียดดีเยี่ยม	1	1	0	1	0	11	15	73.33	มีความเหมาะสมสูง
ESI10: โดยรวมนวัตกรรมแนวคิดการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนานี้มีความเหมาะสม	1	1	1	0	0	12	15	80.00	มีความเหมาะสมสูง
รวม						130	150	86.666	มีความเหมาะสมสูงมาก
EPI การประเมินความเป็นไปได้ของนวัตกรรม (Evaluating the Possibility of Innovation)									
EPI1: นวัตกรรมแนวคิดที่นำเสนอมีองค์ประกอบของการเป็นนวัตกรรม	1	1	1	0	0	12	15	80.00	มีความเป็นไปได้สูง
EPI2: โครงการและกิจกรรมการวิจัยและพัฒนา (R&D) นี้สามารถช่วยให้บรรลุเป้าหมาย	2	1	0	0	0	14	15	93.33	มีความเป็นไปได้สูงมาก

ข้อมูลระดับการประเมินคุณภาพ ความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของนวัตกรรมแนวคิดการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา (N = 3)									
	ค่าจำนวนระดับการประเมิน					Observed score	Expected score	Percentage of Eligibility ร้อยละ (%)	แปลผล
	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)				
การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ได้									
EPI3: ระดับความเสี่ยงของนวัตกรรมแนวคิดจากการวิจัยและพัฒนา (R&D) นี้อยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้	2	0	1	0	0	13	15	86.67	มีความเป็นไปได้สูงมาก
EPI4: องค์กรประกอบทางเทคนิคมีความถูกต้อง	1	1	1	0	0	12	15	80.00	มีความเป็นไปได้สูง
EPI5: ผลจากการวิจัยและพัฒนา (R&D) นี้สามารถสร้างเป็นนวัตกรรมแนวคิดและเผยแพร่ได้	2	1	0	0	0	14	15	93.33	มีความเป็นไปได้สูงมาก
EPI6: โดยรวมนวัตกรรมแนวคิดการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนานี้มีความเป็นไปได้	2	0	1	0	0	13	15	86.67	มีความเป็นไปได้สูงมาก
รวม						78	90	86.67	มีความเป็นไปได้

ข้อมูลระดับการประเมินคุณภาพ ความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของนวัตกรรมแนวคิดการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา (N = 3)									
	ค่าจำนวนระดับการประเมิน					Observed score	Expected score	Percentage of Eligibility ร้อยละ (%)	แปลผล
	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)				
									สูงมาก
ผลรวมการจัดระดับความเป็นไปได้ของนวัตกรรม (Σ Eligibility Categories of Innovations)						325	375	86.67	มีความเป็นไปได้สูงมาก

จากตารางที่ 4.44 ผลการวิเคราะห์ และแปลผล ระดับความเป็นไปได้ของนวัตกรรม (Eligibility Categories of Innovations) ของการประเมินคุณภาพ ความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของนวัตกรรมแนวคิดการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา จำนวนผู้ทำการประเมิน 3 คน จากข้อมูลการวิเคราะห์ปัจจัยร้อยละของเกณฑ์การตรวจสอบคุณสมบัติ (Percentage of Eligibility) มีผลการวิจัย และการแปลผล ดังนี้

1) การประเมินคุณภาพของนวัตกรรม (EQI: Evaluating the Quality of Innovation)

จากผลการประเมินคุณภาพของนวัตกรรมแนวคิดการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา พบว่าโดยรวมแล้วนวัตกรรมนี้มีคุณภาพในระดับสูงมาก โดยมีคะแนนร้อยละเฉลี่ยเท่ากับ 86.67% ซึ่งชี้ให้เห็นว่าแนวคิดที่นำเสนอมีความใหม่และทันสมัย (100%) การออกแบบส่งเสริมทักษะทางปัญญาและคุณธรรม (93.33%) และสื่อมีความชัดเจนและดึงดูดความสนใจของผู้ศึกษาได้ดี (80%) ผลจากการประเมินนี้สะท้อนถึงความสำเร็จในการนำเสนอนวัตกรรมที่มีคุณภาพสูง ซึ่งสามารถนำไปใช้ในการพัฒนาทักษะและความรู้ของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ สรุพนวัตกรรมนี้มีคุณภาพสูงมาก เหมาะสมในการนำไปใช้เพื่อพัฒนาทักษะทางปัญญาและคุณธรรมของผู้เรียน

2) การประเมินความเหมาะสมของนวัตกรรม (ESI: Evaluating the Suitability of Innovation)

ผลการประเมินความเหมาะสมของนวัตกรรมแนวคิดนี้พบว่า มีความเหมาะสมในระดับสูงมาก โดยมีคะแนนร้อยละเฉลี่ยเท่ากับ 86.67% โดยเฉพาะในด้านการมีเนื้อหาที่เหมาะสม (93.33%) รูปแบบที่นำเสนอผ่านผลิตภัณฑ์คู่มือและ VCD มีความเหมาะสม (93.33%) และวัตถุประสงค์ที่

ชัดเจน (93.33%) ผลจากการประเมินนี้บ่งชี้ว่าแนวคิดนวัตกรรมนี้มีความเหมาะสมในเชิงทฤษฎีและการปฏิบัติ ซึ่งสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สรุปลักษณะนวัตกรรมนี้มีความเหมาะสมสูงมาก เหมาะสมในการนำไปใช้เพื่อการพัฒนาชุมชนในด้านต่าง ๆ

3) การประเมินความเป็นไปได้ของนวัตกรรม (EPI: Evaluating the Possibility of Innovation)

ผลการประเมินความเป็นไปได้ของนวัตกรรมแนวคิดนี้แสดงให้เห็นว่ามีความเป็นไปได้ในระดับสูงมาก โดยมีคะแนนร้อยละเฉลี่ยเท่ากับ 86.67% โดยเฉพาะด้านการช่วยบรรลุปเป้าหมายการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ (93.33%) การมีองค์ประกอบของการเป็นนวัตกรรม (80%) และการยอมรับความเสี่ยงในเกณฑ์ที่ยอมรับได้ (86.67%) ผลการประเมินนี้ชี้ให้เห็นว่านวัตกรรมนี้มีความเป็นไปได้สูงในการพัฒนาและนำไปปฏิบัติใช้ สรุปลักษณะนวัตกรรมนี้มีความเป็นไปได้สูงมากในการนำไปใช้และเผยแพร่เพื่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

สรุปผลรวม การประเมินคุณภาพ ความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของนวัตกรรมแนวคิดการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา โดยรวมแล้วได้รับการประเมินในระดับสูงมากทุกด้าน (86.67%) สะท้อนถึงศักยภาพของนวัตกรรมในการนำไปประยุกต์ใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และส่งเสริมความสำเร็จในชีวิต

4.5 สรุป

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยเรื่อง “นวัตกรรมแนวคิดการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา ประยุกต์ใช้การวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้าง” มีดังนี้

ผลการวิเคราะห์การสนทนากลุ่มด้วยเทคนิคกลุ่มในนาม (NGT): การวิเคราะห์เนื้อหาสำคัญ (Content Analysis) เพื่อศึกษาปัจจัยในการสร้างและพัฒนานวัตกรรมแนวคิดการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา พบว่าข้อมูลจากการสนทนากลุ่มโดยใช้เทคนิค NGT ได้ค่าความอิมตัวของข้อมูลในหัวข้อสำคัญ 3 หัวข้อ คือ การสนับสนุนจากครอบครัว การแนะแนวการศึกษา และการสอนคุณธรรมและจริยธรรม โดยเน้นการส่งเสริมความสำเร็จตามแนวคิดของมาสโลว์ (Maslow, 1954) และเพอร์รี่ (Perry, 1970) รวมถึงหลักพุทธศาสนา โดยเน้นการสร้างความต้องการที่จะทำงาน (ฉันทะ) การคิดวิเคราะห์ และการค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง

ผลการวิเคราะห์โมเดลประกอบเชิงยืนยันและปัจจัยที่มีอิทธิพล: การวิเคราะห์โมเดลประกอบเชิงยืนยัน (CFA) และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา พบว่าค่าความเบ้ (Skewness) และค่าความโด่ง (Kurtosis) ของตัวแปรสังเกต

ได้ (N=395) แสดงถึงการกระจายตัวที่ไม่สมมาตร ซึ่งบ่งชี้ว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีแนวโน้มที่จะให้คำตอบในระดับสูงกว่า การวิเคราะห์ยังชี้ให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิด CPISA กับองค์ประกอบหลัก 3 องค์ประกอบ ซึ่งสะท้อนถึงการยืนยันว่าองค์ประกอบเหล่านี้มีผลต่อการส่งเสริมความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อประเมินผลการทดลองใช้นวัตกรรม: ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA) และค่า standardized β Coefficients ของการประเมินตนเองในสี่ด้านหลัก พบว่าการประเมินตนเองของผู้เข้าร่วมการวิจัยมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในทุกด้าน โดยเฉพาะด้านการนำไปใช้ (SAI) และความพึงพอใจ (SAS) ที่มีความสัมพันธ์กับปัจจัยที่วัดในระดับสูง ผลการวิจัยชี้ให้เห็นถึงความสำคัญในการปรับปรุงการเรียนการสอนและการประเมินผลที่สอดคล้องกับนวัตกรรมนี้

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของนวัตกรรม: ผลการวิเคราะห์การประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของนวัตกรรมแนวคิดการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา พบว่านวัตกรรมนี้ได้รับการยอมรับจากผู้เข้าร่วมการวิจัย และมีความเป็นไปได้ในการนำไปใช้จริงอย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ การประเมินเน้นถึงความสำคัญของการมีฉันทะ วิริยะ จิตตะ และวิมังสาในการบรรลุความสำเร็จอย่างยั่งยืน

ผลการวิจัยสรุปได้ว่าการพัฒนานวัตกรรมแนวคิดการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนาเป็นแนวทางที่มีประสิทธิภาพและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนและการพัฒนาตนเองได้อย่างยั่งยืน

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง นวัตกรรมแนวคิดการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนาประยุกต์ใช้การวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้าง ดำเนินมาถึงปัจฉิมบทที่ 5 ซึ่งคณะผู้วิจัยได้ทำการสรุป อภิปราย และนำเสนอข้อเสนอแนะ รวมถึงแนวทางการนำไปใช้ อันจะเป็นประโยชน์ในสังคมไทยโดยเฉพาะด้านการศึกษาที่มีการนำหลักธรรมอิทธิบาท 4 และหลักปรัชญาที่เป็นแนวทางคู่กับมนุษยชาติเป็นฐานในการศึกษาการนำเสนอผลงานการวิจัยครั้งนี้จึงเป็นการประมวลองค์ความรู้ที่ได้ผ่านกระบวนการวิจัยจนถึงการสร้างสรรค์ ปรับปรุง และประเมินผลของนวัตกรรมทางสังคมที่เกิดขึ้นจากแนวคิดสู่แนวทางการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา บทสรุป การอภิปราย และข้อเสนอแนะมีดังนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.1 ผลการวิเคราะห์เนื้อหาสำคัญ (Content Analysis)

ผลการวิเคราะห์เนื้อหาสำคัญ (Content Analysis) เพื่อตอบวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 1 เพื่อศึกษาปัจจัยในการสร้างและพัฒนานวัตกรรมแนวคิดการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา การวิจัยการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ผลการวิเคราะห์การสนทนากลุ่มด้วยเทคนิคกลุ่มในนาม (NGT) ซึ่งสร้างให้มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์งานวิจัยข้อที่ 1 คือ เพื่อศึกษาปัจจัยในการสร้างและพัฒนานวัตกรรมแนวคิดการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา ประกอบด้วย 6 หัวข้อการสนทนา กลุ่มผู้เชี่ยวชาญกลุ่มตัวอย่างจำนวน 10 รูป/คน ข้อมูลพื้นฐานด้านประชากรของผู้ร่วมการสนทนากลุ่มด้วยเทคนิคกลุ่มในนาม (NGT) พบว่าการวิเคราะห์ข้อมูลและการตีความ จากข้อมูลในตารางที่ 4.1 สามารถวิเคราะห์ข้อมูลและแสดงผลเป็นร้อยละ ดังนี้ พระภิกษุวิทยากรบรรยาย/สอนค่ายคุณธรรม 5 รูป (50%) ผู้เชี่ยวชาญด้านนวัตกรรมชุดการเรียนรู้ 1 ท่าน (10%) ผู้เชี่ยวชาญด้านสุขภาวะจิตเยาวชน 1 ท่าน (10%) ผู้ปกครอง 1 ท่าน (10%) ครู/อาจารย์ 1 ท่าน (10%) ผู้เชี่ยวชาญด้านการสร้างสื่อการเรียนรู้ 1 ท่าน (10%)

สรุปประเด็นที่ 1 ความคิดเห็นที่มีคุณค่าจากประเด็นหัวข้อแนวคิดการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตบนพื้นฐานความต้องการตามทฤษฎีของอับราฮัม มาสโลว์ (Maslow, 1954) แสดงให้เห็นได้ว่า การส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตตามทฤษฎีของมาสโลว์ต้องมีการสนับสนุนจาก

หลายด้าน ไม่ว่าจะเป็นการสนับสนุนทางจิตใจ การสร้างสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม การให้การศึกษาและ
แนะแนวที่ดี การใช้สื่อการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ การสอนคุณธรรมและจริยธรรม การมีความสัมพันธ์ที่ดี
ในชุมชน การบริหารจัดการความเครียด และการเสริมสร้างความมั่นใจในตนเอง

สรุปประเด็นที่ 2 ความคิดเห็นที่มีคุณค่าจากประเด็นคำถามแนวคิดการส่งเสริมความต้องการ
ความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาตามทฤษฎีของวิลเลียม จี แพร์รี สามารถทำได้หลายวิธี ไม่ว่าจะเป็นการ
ฝึกฝนและปฏิบัติจริง การยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่าง การใช้เทคโนโลยีและสื่อการเรียนรู้ การ
สนับสนุนจากผู้ใหญ่ สุขภาวะจิตใจที่ดี การสร้างบรรยากาศในครอบครัว การสอนที่เน้นการคิดวิเคราะห์
และการใช้สื่อการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ ทุกปัจจัยเหล่านี้มีส่วนสำคัญในการพัฒนาปัญญาและช่วยให้
เยาวชนบรรลุความสำเร็จในชีวิต

สรุปประเด็นที่ 3 แนวคิดการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาตามหลักพุทธ
ศาสนาตามหลักธรรมอริยบท 4 พบประเด็นสำคัญจากการสนทนา จำแนกเป็น 4 ประการได้แก่ ฉันทะ
การพอใจและรักใคร่ในสิ่งที่ทำเป็นพื้นฐานในการสร้างความมุ่งมั่นและความสุขในชีวิต วิริยะการมุ่งมั่น
และพยายามเป็นปัจจัยสำคัญในการเผชิญอุปสรรคและนำไปสู่ความสำเร็จ จิตตะ การจดจ่อและอดทน
ช่วยให้เยาวชนสามารถดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ อย่างต่อเนื่องจนสำเร็จ วิมังสา การพิจารณาด้วยปัญญาและ
โยนิโสมนสิการอย่างรอบด้านเป็นทักษะที่จำเป็นสำหรับการตัดสินใจที่ถูกต้อง แนวทางในการสร้างสื่อการ
เรียนรู้ ควรมีการออกแบบเนื้อหาและกิจกรรมที่สอดคล้องกับหลักธรรมอริยบท 4 โดยเน้นการ
ประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง เพื่อให้เยาวชนสามารถพัฒนาทักษะต่าง ๆ ได้อย่างยั่งยืน

สรุปประเด็นที่ 4 การวิเคราะห์ประเด็นสำคัญจากผู้ร่วมการสนทนาการสร้างเนื้อหาชุดการเรียนรู้
ที่มีการสร้างเนื้อหาที่เน้นถึงความต้องการความสำเร็จในชีวิต องค์ประกอบหลัก 3 อย่าง ตารางที่ ดังนี้

- 1) ความต้องการความสำเร็จในชีวิต พบประเด็นสำคัญในการสร้างเนื้อหาชุดการเรียนรู้ ได้แก่
 - 1.1) การสร้างแรงบันดาลใจจากผู้ประสบความสำเร็จในชีวิต (คนดลใจ) โดยใช้หลัก "อดทน
อุปม้ गरे"
 - 1.2) การนำเสนอเรื่องราวและการพบปะกับคนดลใจเพื่อสร้างแรงบันดาลใจและเสริมสร้าง
ความมั่นใจ
 - 1.3) การตั้งเป้าหมายและการพยายามเพื่อบรรลุเป้าหมายเป็นจุดเริ่มต้นของความสำเร็จ
 - 1.4) การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่สนับสนุนให้เยาวชนได้ฝึกฝนและทดลองปฏิบัติจริง
- 2) การส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยหลักปัญญา พบประเด็นสำคัญในการสร้าง
เนื้อหาชุดการเรียนรู้ ได้แก่
 - 2.1) การค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเองโดยใช้ปรัชญาน้ำที่ไม่เต็มแก้ว (อดทนนำ โง่ทนต์ทนนำ)

2.2) การใช้เทคโนโลยีและสื่อการเรียนรู้ที่สร้างสรรค์และทันสมัยเพื่อเสริมสร้างปัญญาและการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

2.3) การสะสมปัญญาผ่านการเรียนรู้จากประสบการณ์และการฝึกฝน

2.4) การสอนที่เน้นการคิดวิเคราะห์และการสร้างสรรค์

3) การส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยหลักธรรมอริยบท 4 พบประเด็นสำคัญในการสร้างเนื้อหาชุดการเรียนรู้ ได้แก่

3.1) การประยุกต์ใช้หลักธรรมอริยบท 4 (ฉันทะ วิริยะ จิตตะ วิมังสา) ในการพัฒนาตนเองและการเรียนรู้

3.2) การสร้างเนื้อหาที่เชื่อมโยงระหว่างการตั้งเป้าหมาย การฝึกฝนปัญญา และการปฏิบัติตามหลักธรรมอริยบท 4

3.3) การพิจารณาคุณโทษของสรรพสิ่งที่เกี่ยวข้องกับชีวิตรอบด้าน

3.4) การสร้างเป้าหมายในมโนภาพในระดับที่เป็นไปได้และการใช้อริยบท 4 สร้างความมั่นคงให้จิตใจ

3.5) การฝึกคิดให้เห็นได้อย่างชัดเจนถึงเป้าหมายต้น กลาง และเป้าหมายสูงสุดในชีวิต

สรุปประเด็นที่ 5 การสร้างและพัฒนาหนังสือชุดการเรียนรู้และ VDO บรรยายประกอบครอบคลุมเนื้อหา 3 องค์ประกอบหลักตามข้อ 4 จากการสนทนากลุ่มนี้ มีความเห็นร่วมกันว่าการพัฒนาหนังสือชุดการเรียนรู้และ VDO บรรยายควรครอบคลุมเนื้อหา 3 หัวข้อที่สำคัญ ได้แก่ การสร้างความต้องการความสำเร็จในชีวิต เน้นการตั้งเป้าหมายที่มีความหมายและการเห็นคุณค่าของความสำเร็จที่แท้จริง การส่งเสริมความสำเร็จด้วยหลักปัญญา ใช้กรณีศึกษาหรือเนื้อหาที่สอนให้เยาวชนใช้ปัญญาในการตัดสินใจและดำเนินชีวิต การใช้หลักธรรมอริยบท 4 เน้นความสำคัญของการมีฉันทะ วิริยะ จิตตะ และวิมังสา ในการนำไปสู่ความสำเร็จอย่างยั่งยืน สื่อการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นควรมีความทันสมัย มีความเชื่อมโยงกับชีวิตจริงของเยาวชน และสามารถกระตุ้นให้เกิดการคิดวิเคราะห์และการตัดสินใจอย่างมีปัญญา

สรุปประเด็นการสนทนาที่ 6 การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสนทนากลุ่มด้วยเทคนิค NGT แสดงให้เห็นว่าผู้เข้าร่วมการสนทนามีความเห็นพ้องต้องกันในหลายด้าน โดยเฉพาะเรื่องการพัฒนาทักษะชีวิต สติ และสมาธิ การวางแผนชีวิต รวมถึงการพัฒนาทักษะการสื่อสารและการจัดการอารมณ์ ข้อมูลนี้สามารถนำไปใช้ในการพัฒนาหนังสือและ VDO ที่จะส่งเสริมการพัฒนาเยาวชนในทุกมิติของชีวิตให้เป็นคนที่มีความสมดุลและมีความสุขในชีวิตค่าเฉลี่ยความอึดตัวของข้อมูล (84%) แสดงถึงระดับความเห็นพ้องต้องกันที่ค่อนข้างสูงในกลุ่มสนทนา ซึ่งบ่งชี้ว่า ข้อมูลที่ได้รับมีความครอบคลุมและสามารถนำไปใช้ในการ

พัฒนาหนังสือชุดการเรียนรู้และ VDO อย่างมีประสิทธิภาพ แสดงให้เห็นถึงความสำคัญของการพัฒนาทักษะชีวิต การฝึกสติและสมาธิ การวางแผนชีวิต รวมถึงการพัฒนาทักษะทางอารมณ์และการคิดวิเคราะห์เป็นสิ่งสำคัญต่อการพัฒนาเยาวชน การนำประเด็นเหล่านี้ไปปรับใช้ในหนังสือชุดการเรียนรู้และ VDO จะช่วยเสริมสร้างเยาวชนให้เติบโตขึ้นเป็นบุคคลที่มีความมั่นคงและสมดุลในทุกมิติของชีวิต

5.2 ผลการวิเคราะห์โมเดลประกอบเชิงยืนยันและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนาประยุกต์ใช้ผลการวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้าง

ผลการวิเคราะห์แนวคิดการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา ประยุกต์ใช้การวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้าง เพื่อตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 คือ เพื่อวิเคราะห์โมเดลประกอบเชิงยืนยันและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนาประยุกต์ใช้ผลการวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้าง ทำการวิเคราะห์ดังต่อไปนี้

1) การตรวจสอบข้อมูลเบื้องต้นทางสถิติ ผลการวิเคราะห์การแจกแจงแบบปกติหลายตัวแปรด้วย Mahalanobis Distances ซึ่งตารางนี้นำเสนอผลการวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนาและการตรวจสอบการแจกแจงแบบปกติหลายตัวแปร โดยใช้ระยะทาง Mahalanobis (Mahalanobis Distances) ซึ่งเป็นวิธีที่ใช้ในการตรวจสอบข้อมูลนอกรอบ (outliers) หรือข้อมูลที่มีการกระจายตัวแตกต่างจากความคาดหวังของโมเดลที่สร้างขึ้น คำอธิบายของค่าต่าง ๆ ในตาราง มีดังนี้ Predicted Value (ค่าที่คาดการณ์) Minimum (ค่าน้อยที่สุด) เท่ากับ 1.978 Maximum (ค่ามากที่สุด) เท่ากับ 4.944 Mean (ค่าเฉลี่ย) เท่ากับ 4.252 ค่า Standard Deviation (ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน) เท่ากับ 0.481 ผลนี้แสดงให้เห็นถึงค่าที่คาดการณ์ของตัวแปรตาม (CPSA) โดยมีค่าเฉลี่ย 4.252 และมีความผันผวนค่อนข้างต่ำตามค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = 0.481) Std. Predicted Value (ค่าที่คาดการณ์แบบมาตรฐาน) ค่าเฉลี่ยของค่าที่คาดการณ์ถูกปรับให้เป็น 0 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเป็น 1 ซึ่งเป็นผลจากการปรับให้เป็นค่ามาตรฐานในการวิเคราะห์เชิงพรรณนา ค่า Standard Error of Predicted Value (ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของค่าที่คาดการณ์) ทุกค่าคือ 0.000 แสดงให้เห็นว่าความคลาดเคลื่อนจากการคาดการณ์นั้นมีน้อยมากหรือไม่มีเลยในการวิเคราะห์นี้ ค่า Residual (ค่าความคลาดเคลื่อน) ค่าความคลาดเคลื่อน (Residuals) ทั้งหมดเท่ากับ 0.000 แสดงถึงการพอดีของโมเดลที่ไม่มี ความคลาดเคลื่อนระหว่างค่าที่คาดการณ์และค่าจริง ค่า Mahal. Distance (ระยะทาง Mahalanobis) Minimum (ค่าน้อยที่สุด) เท่ากับ 0.128 Maximum (ค่ามากที่สุด) เท่ากับ 31.291 Mean (ค่าเฉลี่ย) เท่ากับ 2.992 ค่า Standard Deviation (ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน) เท่ากับ 4.533 ระยะทาง Mahalanobis ถูกใช้ในการตรวจสอบข้อมูลที่น่าจะเป็นข้อมูล

นอกกรอบ (outliers) ค่าเฉลี่ยของระยะทาง Mahalanobis คือ 2.992 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าโดยรวมแล้ว ข้อมูลไม่ได้กระจายตัวห่างจากค่าเฉลี่ยมากนัก ค่าสูงสุดที่ 31.291 อาจบ่งชี้ถึงข้อมูลที่เป็น outliers ซึ่งควรตรวจสอบเพิ่มเติม

การแปลผลโดยรวม พบว่า การวิเคราะห์นี้แสดงให้เห็นว่าโมเดลที่ใช้ในการคาดการณ์ตัวแปรตาม แนวคิดการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา (CPSA) มีการแจกแจงแบบปกติหลายตัวแปรที่ดี ค่าความคลาดเคลื่อน (Residuals) น้อยมากและไม่มี ความผิดปกติในการคาดการณ์อย่างมีนัยสำคัญ นอกจากนี้ ค่า Mahalanobis ที่สูงสุด เท่ากับ 31.291 บ่งบอกถึงความเป็นไปได้ของข้อมูลนอกกรอบ (outliers) ที่ควรพิจารณาเพิ่มเติมในการวิเคราะห์เชิงลึก เมื่อนำมาเทียบกับค่าไคร้สแควร์ (Chi-square) เท่ากับ 92.363, ค่า $df = 3$, ค่า $p = < 0.001$ พบว่ามีข้อมูลจำนวน 5 ชุดที่มีค่า $p = < 0.001$ จึงทำการตัดข้อมูลออก ดังนั้นแบบสอบถามที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติสำหรับงานวิจัยครั้งนี้มีทั้งสิ้น 395 ชุด

2) วิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่างเยาวชนเครือข่ายค่ายคุณธรรมจากทั่วประเทศ สรุปผลการวิเคราะห์ จากการสำรวจความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 395 คน ในการศึกษาการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา มีผลการวิเคราะห์ดังนี้ เพศ ค่าเฉลี่ย (Mean) ของผู้ตอบแบบสอบถามด้านเพศอยู่ที่ 1.41 โดยมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ ± 0.49 และค่า $t\text{-value} = 57.217$ ซึ่งมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (Sig. $< .001^{**}$) ผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นเพศชายมีจำนวน 235 คน คิดเป็นร้อยละ 59.5 และเพศหญิงมีจำนวน 160 คน คิดเป็นร้อยละ 40.5 อายุ ค่าเฉลี่ย (Mean) อยู่ที่ 2.98 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ ± 0.92 และค่า $t\text{-value} = 64.963$ ซึ่งมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (Sig. $< .001^{**}$) กลุ่มอายุน้อยกว่า 15 ปี มีจำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 6.60 กลุ่มอายุ 15-16 ปีมีจำนวน 91 คน คิดเป็นร้อยละ 23.00 กลุ่มอายุ 17-18 ปีมีจำนวน 143 คน คิดเป็นร้อยละ 36.20 กลุ่มอายุ 19 ปีขึ้นไปมีจำนวน 135 คน คิดเป็นร้อยละ 34.20 ระดับชั้นการศึกษาที่เรียนในปัจจุบัน ค่าเฉลี่ย (Mean) อยู่ที่ 3.03 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ ± 0.88 และค่า $t\text{-value} = 68.305$ ซึ่งมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (Sig. $< .001^{**}$) ระดับประถมศึกษา หรือเทียบเท่า มีจำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 6.10 ระดับมัธยมต้น หรือเทียบเท่า มีจำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 19.20 ระดับมัธยมปลาย หรือเทียบเท่า มีจำนวน 158 คน คิดเป็นร้อยละ 40.0 ระดับปริญญาตรี หรือเทียบเท่า มีจำนวน 137 คน คิดเป็นร้อยละ 34.7 ศาสนา ค่าเฉลี่ย (Mean) อยู่ที่ 1.11 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ ± 0.31 และค่า $t\text{-value} = 70.863$ ซึ่งมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (Sig. $< .001^{**}$) ผู้ตอบแบบสอบถามที่นับถือศาสนาพุทธมีจำนวน 351 คน คิดเป็นร้อยละ 88.90 ผู้ตอบแบบสอบถามที่นับถือศาสนาอื่นมีจำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 11.10 ความถี่

ในการปฏิบัติตามหลักธรรมหรือข้อปฏิบัติตามศาสนา ค่าเฉลี่ย (Mean) อยู่ที่ 2.91 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ ± 0.95 และค่า t-value = 60.964 ซึ่งมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (Sig. < .001**) ผู้ที่ไม่เคยปฏิบัติ มีจำนวน 28 คิดเป็นร้อยละ 7.10 ผู้ปฏิบัติน้อยกว่า 5 ครั้ง/เดือนมีจำนวน 115 คน คิดเป็นร้อยละ 29.10 ผู้ที่ปฏิบัติเป็นประจำ 6-10 ครั้ง/เดือนมีจำนวน 118 คน คิดเป็นร้อยละ 29.90 ผู้ที่ปฏิบัติมากกว่า 11 ครั้ง/เดือนขึ้นไปมีจำนวน 134 คน คิดเป็นร้อยละ 33.90 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลประชากรศาสตร์นี้ชี้ให้เห็นถึงความหลากหลายของผู้ตอบแบบสอบถามในแง่ของเพศ อายุ ระดับการศึกษา ศาสนา และความถี่ในการปฏิบัติตามหลักธรรมหรือข้อปฏิบัติตามศาสนา โดยทุกปัจจัยมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งสามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการวิเคราะห์และส่งเสริมความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนาต่อไปสรุปจากการทำการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ได้ระบุหัวข้อหลัก ๆ (Theme) ที่เกิดขึ้นจากข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งได้แก่ “ไม่มีข้อเสนอแนะ” ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวนมากเลือกที่จะไม่ให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ซึ่งสะท้อนว่าอาจมีความพึงพอใจในระดับหนึ่งกับกระบวนการที่มีอยู่ หรืออาจเป็นไปได้ว่าผู้ตอบไม่สามารถคิดข้อเสนอแนะเพิ่มเติมได้ในเวลานั้น นอกจากนี้ ยังอาจสะท้อนถึงความรู้สึกว่ากระบวนการปัจจุบันมีความครบถ้วนเพียงพอแล้ว หรือไม่รู้สึกถึงความจำเป็นในการปรับปรุงใด ๆ เพิ่มเติม “ธรรมะ/หลักธรรม” หลายคนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำคัญของการนำหลักธรรมมาใช้ในชีวิตประจำวัน ความเห็นเหล่านี้ชี้ให้เห็นว่าผู้เข้าร่วมส่วนใหญ่เชื่อว่าหลักธรรมเป็นสิ่งที่สำคัญและควรปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง การน้อมนำหลักธรรมไปใช้ในชีวิตประจำวันเป็นแนวทางที่ถูกต้องและเป็นการส่งเสริมความเจริญก้าวหน้าในชีวิตอย่างแท้จริง “ความชื่นชอบ/สนุก” ผู้ตอบแบบสอบถามบางคนแสดงความรู้สึกชื่นชอบและสนุกสนานกับกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับหลักธรรมและปัญญา การที่กิจกรรมเหล่านี้สามารถสร้างความสนุกสนานและเป็นที่ยอมรับได้ แสดงถึงความสามารถในการเชื่อมโยงหลักธรรมกับการดำเนินชีวิตที่สนุกสนานและน่าสนใจ “ปัญหาสุขภาพ/ความสะดกสบาย” มีการกล่าวถึงปัญหาด้านสุขภาพและความสะดกสบาย เช่น ความร้อน ปวดหลัง หรืออาหารไม่ถูกปาก ซึ่งเป็นปัจจัยที่อาจส่งผลกระทบต่อประสบการณ์ของผู้เข้าร่วมกิจกรรม การพิจารณาปรับปรุงสภาพแวดล้อมหรือการดูแลด้านสุขภาพเหล่านี้จะช่วยให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีประสบการณ์ที่ดียิ่งขึ้น “การปฏิบัติ” ผู้ตอบแบบสอบถามบางคนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำคัญของการปฏิบัติธรรมและการนำไปใช้ในชีวิตจริง แสดงให้เห็นว่ามีความตั้งใจที่จะปฏิบัติตามหลักธรรมอย่างจริงจัง และต้องการเห็นผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัตินั้นในชีวิตประจำวัน การเพิ่มความสำคัญในการศึกษาการวิเคราะห์นี้ชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของการปรับปรุงด้านสุขภาพและความสะดกสบายของผู้เข้าร่วมกิจกรรม เพื่อให้การปฏิบัติธรรมสามารถดำเนินไปได้อย่างราบรื่นและมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้

ควรมีการส่งเสริมการนำหลักธรรมไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดการพัฒนาตนเองอย่างแท้จริง ทั้งในด้านจิตใจและพฤติกรรม

3) ผลการวิเคราะห์ตัวแปรสังเกตได้ด้วย ค่าเฉลี่ยสูงสุด ค่าต่ำสุด ค่าความคลาดเคลื่อน มาตรฐาน สัมประสิทธิ์การกระจายความเบ้ ความโด่ง ค่าความเชื่อมั่นของตัวแปร การแจกแจงตัวแปรแต่ละตัวแปร พบว่า การแจกแจงในภาพรวมมีค่าความเบ้ (Skewness) อยู่ระหว่าง 0.602 ถึง -1.989 ซึ่งมีค่าค่าสูงสุด (Max) น้อยกว่า 3.0 ส่วนใหญ่มีค่าความเบ้เป็นลบหรือมีการแจกแจงในลักษณะเบ้ซ้าย และค่าความโด่ง (Kurtosis) อยู่ระหว่าง -0.333 ถึง 4.758 ซึ่งมีค่าอยู่ในเกณฑ์ไม่เกิน 7.0 (Kline, 2011) ซึ่งข้อมูลการอ่านค่าความเบ้ (Skewness) และค่าความโด่ง (Kurtosis) จากข้อมูลในตารางสามารถแปลผลได้ดังนี้ ค่า Skewness (ความเบ้) แสดงถึงความไม่สมมาตรของการแจกแจงของข้อมูล ค่าความเบ้ที่เป็นลบ แสดงว่าข้อมูลมีการกระจายไปทางซ้าย หรือมีหางทางด้านซ้ายที่ยาวกว่าทางขวา (ผู้ตอบมีค่าสูงกว่าค่าเฉลี่ยมากกว่าค่าต่ำกว่าค่าเฉลี่ย) ค่าความเบ้ที่เป็นบวก แสดงว่าข้อมูลมีการกระจายไปทางขวา หรือมีหางทางด้านขวาที่ยาวกว่าทางซ้าย (ผู้ตอบมีค่าต่ำกว่าค่าเฉลี่ยมากกว่าค่าสูงกว่าค่าเฉลี่ย) เช่นค่า Skewness ที่น่าสนใจ TRS การแสวงหาความจริง (Skewness = -1.989) มีการกระจายไปทางซ้ายมาก แสดงว่าผู้ตอบมีระดับการแสวงหาความจริงที่สูงกว่าค่าเฉลี่ย DUA มุมมองคู่ขนานระหว่างความถูกต้องและผิด (Skewness = 0.602) มีการกระจายไปทางขวา แสดงว่าผู้ตอบมีการมองเห็นมุมมองคู่ขนานระหว่างความถูกต้องและผิดที่ต่ำกว่าค่าเฉลี่ย PEX ประสบการณ์สูงสุด (Skewness = 0.066) มีความเบ้ใกล้ศูนย์ แสดงว่าการกระจายของข้อมูลมีความสมมาตรใกล้เคียงกันทั้งสองด้าน

ค่า Kurtosis (ความโด่ง) แสดงถึงลักษณะของการกระจายตัวของข้อมูลเมื่อเทียบกับการแจกแจงปกติ Kurtosis > 0 แสดงถึงการกระจายมีความสูงและคมมากกว่าการแจกแจงปกติ (มี outliers มาก) Kurtosis < 0 แสดงถึงการกระจายมีความแบนและกว้างกว่าการแจกแจงปกติ (มี outliers น้อย) เช่นค่า Kurtosis ที่น่าสนใจ TRS การแสวงหาความจริง (Kurtosis = 4.333) การกระจายตัวของข้อมูลค่อนข้างสูงและมีความโด่งสูงกว่าปกติ (ข้อมูลมีการรวมกลุ่มที่ระดับสูงมาก) MUL ความหลากหลาย (Kurtosis = 4.758) การกระจายตัวค่อนข้างสูงมาก แสดงว่ามีการรวมกลุ่มของข้อมูลที่ระดับสูง DUA มุมมองคู่ขนานระหว่างความถูกต้องและผิด (Kurtosis = -0.333) การกระจายตัวของข้อมูลค่อนข้างแบนกว่าปกติ แสดงว่าค่าของข้อมูลมีความใกล้เคียงกันมาก

KMO (Kaiser-Meyer-Olkin or Measure of Sampling Adequacy: MSA) ค่าของ KMO ที่ได้คือ 0.944 ซึ่งถือว่าสูงมาก แสดงให้เห็นว่าตัวอย่างที่ใช้ในการวิเคราะห์เป็นตัวอย่างที่เหมาะสมสำหรับการวิเคราะห์ปัจจัย (Factor Analysis) ค่านี้แสดงถึงความพอดีของข้อมูลในการตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร ซึ่งในกรณีนี้ค่า KMO ที่สูงกว่า 0.9 ถือว่าเป็นระดับที่ยอดเยี่ยม

Bartlett's Test of Sphericity ค่า Approx. Chi-Square ที่ได้คือ 10981.803 ค่า df (Degrees of Freedom) คือ 153 ค่า Sig. (p-value) เท่ากับ 0.000 ซึ่งต่ำกว่า 0.05

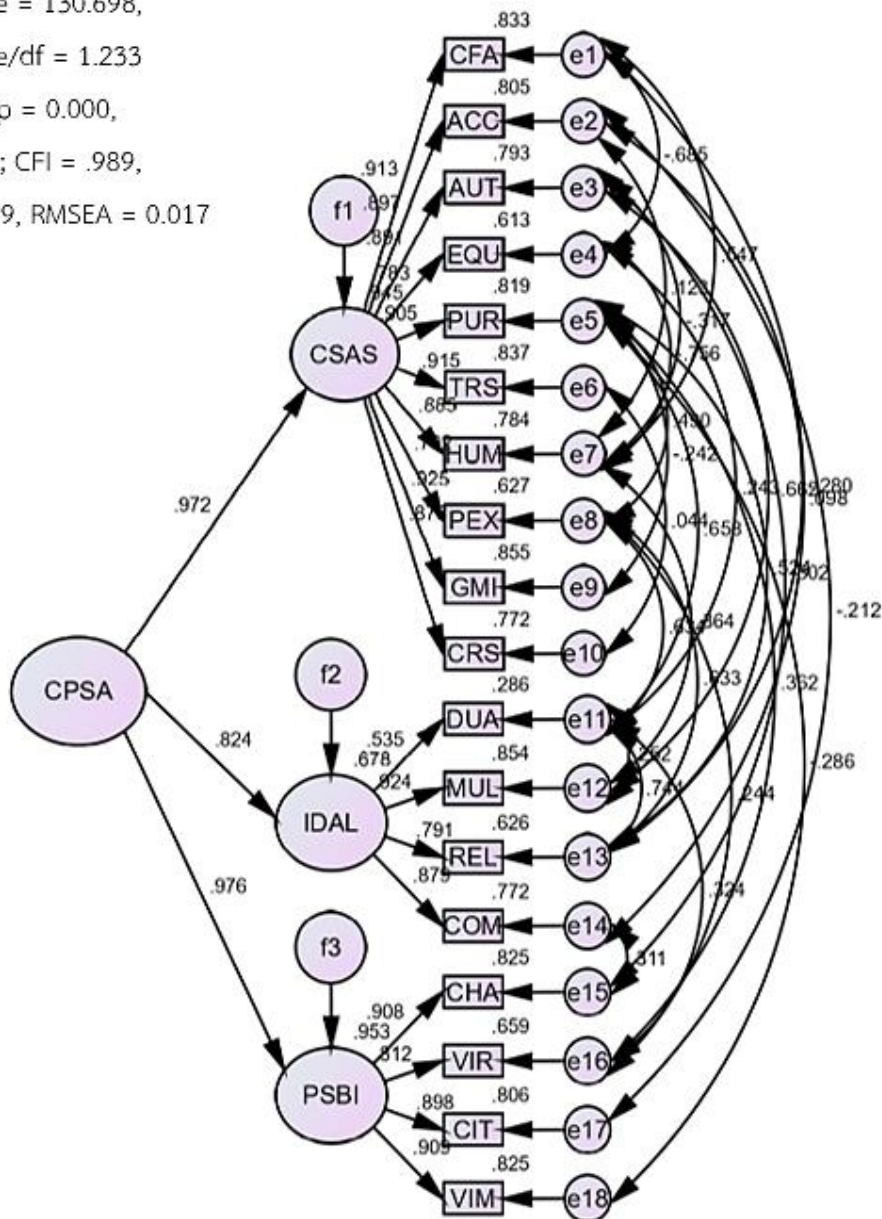
จากผลการทดสอบ Bartlett's Test of Sphericity ค่า p-value ที่ได้มีค่าน้อยกว่า 0.05 (หรือ < 0.000) บ่งบอกว่าข้อมูลมีความสัมพันธ์เชิงสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอยู่ในระดับที่เหมาะสมสำหรับการวิเคราะห์ปัจจัย กล่าวคือ ตัวแปรในข้อมูลไม่เป็นอิสระจากกัน มีความเหมาะสมที่จะนำไปวิเคราะห์ต่อในขั้นตอนของการวิเคราะห์ปัจจัย

สรุปผลการทดสอบ KMO และ Bartlett's Test บ่งบอกว่าข้อมูลที่คุณใช้ในแนวคิดการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนามีความเหมาะสมอย่างยิ่ง สำหรับการทำการวิเคราะห์ และทดสอบโมเดลสมการโครงสร้าง (Structural Equation Modeling) ข้อมูลที่นำเสนอในตารางแสดงให้เห็นถึงแนวโน้มของการพัฒนาตนเองและความเชื่อมโยงกับคุณธรรมในหลักธรรมพุทธศาสนา โดยค่าความเบ้และค่าความโด่งชี้ให้เห็นถึงความเข้มแข็งและความคงที่ของคุณลักษณะต่าง ๆ ที่ได้รับการประเมิน เช่น ความชื่นชมในสิ่งใหม่, การยอมรับ, ความถูกต้อง, และการแสวงหาความจริง ซึ่งมีความกระจายไปทางค่าที่สูงกว่าเฉลี่ยเป็นส่วนใหญ่สรุปภาพรวม ค่าอำนาจจำแนกรายชื่อของตัวแปรต่าง ๆ ในตารางมีค่าที่ค่อนข้างสูง ซึ่งบ่งชี้ว่าแต่ละข้อคำถามมีความสัมพันธ์ที่ดีกับคะแนนรวมของแบบสอบถาม และสามารถจำแนกผู้ตอบได้อย่างมีประสิทธิภาพ ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามในหมวดหมู่ต่าง ๆ ส่วนใหญ่มีค่าสูงมากกว่า 0.9 ซึ่งแสดงถึงความน่าเชื่อถือที่สูงของเครื่องมือวัดนี้ ข้อมูลเหล่านี้ชี้ให้เห็นว่าแบบสอบถามมีความแม่นยำและมีความน่าเชื่อถือในการวัดคุณลักษณะที่ต้องการวัด

4) ผลการวิจัยนี้ได้วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้และองค์ประกอบหลัก 3 องค์ประกอบของแนวคิด “การส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา” (CPSA) โดยใช้การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่สอง (Second-Order Confirmatory Factor Analysis) เพื่อยืนยันความถูกต้องและความสอดคล้องของโมเดลกับข้อมูลเชิงประจักษ์ จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าโมเดลที่สร้างขึ้นมีความสอดคล้องและกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยมีค่าดัชนีความกลมกลืนต่าง ๆ เช่น ค่าไควสแควร์สัมพันธ์ (X^2/df), GFI, CFI, RMR, และ RMSEA อยู่ในช่วงที่ยอมรับได้หรือเกินเกณฑ์ที่กำหนด แม้ว่าค่า P-value จะต่ำกว่าเกณฑ์ที่ต้องการ แต่ดัชนีอื่น ๆ แสดงถึงความกลมกลืนที่ดีของโมเดลกับข้อมูลองค์ประกอบหลัก 3 องค์ประกอบของแนวคิด CPSA ได้รับการยืนยันโดยมีน้ำหนักองค์ประกอบและค่า R² แสดงถึงความสำคัญของแต่ละองค์ประกอบในแนวคิดการส่งเสริมความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา ดังนี้ การส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยหลักธรรมอิทธิบาท 4 (PSBI) มีน้ำหนักองค์ประกอบ 0.976*** และค่า R² 0.908 ซึ่งเป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญสูงสุด ความต้องการความสำเร็จในชีวิต (CSAS) - มีน้ำหนักองค์ประกอบ 0.972*** และค่า

R² 0.987 ซึ่งมีความสำคัญรองลงมา การพัฒนาปัญญากับการประยุกต์สถานการณ์จัดการเรียนการเรียนรู้ (IDAL) - มีน้ำหนักองค์ประกอบ 0.824*** และค่า R² 0.535 ซึ่งเป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญลำดับที่สาม

Chi-Square = 130.698,
 Chi-Square/df = 1.233
 df = 106, p = 0.000,
 GFI = .917; CFI = .989,
 RMR = .039, RMSEA = 0.017

แผนภาพที่ 5.1 ผลการปรับปรุงโมเดลสุดท้ายของการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่สองของแนวคิดการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา

สรุปได้ว่าแนวคิด CPSA ได้รับการยืนยันจากข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยองค์ประกอบ PSBI และ CSAS มีความสำคัญมากที่สุดในการส่งเสริมความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา ทำให้แนวคิดนี้มีความถูกต้องและน่าเชื่อถือในการศึกษาและประยุกต์ใช้ในบริบทการศึกษาสมการการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่สอง (Second-Order Confirmatory Factor Analysis) สำหรับแนวคิดการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา (CPSA) ที่ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบหลัก ซึ่งถือได้ว่าเป็นนวัตกรรมทางสังคมในเชิงโครงสร้างทางสถิติและสามารถเขียนเป็นสมการได้ดังนี้

$$CPSA = \lambda_1 \times PSBI + \lambda_2 \times CSAS + \lambda_3 \times IDAL + \epsilon$$

แทนค่า ดังนี้

CPSA คือ แนวคิดการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา

PSBI คือ การส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยหลักธรรมอิทธิบาท 4

CSAS คือ ความต้องการความสำเร็จในชีวิต

IDAL คือ การพัฒนาปัญญากับการประยุกต์สถานการณ์จัดการเรียนการเรียนรู้

$\lambda_1 = 0.976$ คือน้ำหนักองค์ประกอบของ PSBI

$\lambda_2 = 0.972$ คือน้ำหนักองค์ประกอบของ CSAS

$\lambda_3 = 0.824$ คือน้ำหนักองค์ประกอบของ IDAL

ϵ คือ ค่าความคลาดเคลื่อนของสมการ (error term)

สมการนี้แสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิด CPSA กับองค์ประกอบหลักทั้งสาม ซึ่งสะท้อนถึงการยืนยันว่าองค์ประกอบเหล่านี้มีผลต่อการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา

5) ผลการศึกษาเกี่ยวกับระดับการประเมินความรู้ ความเข้าใจ การนำไปใช้ และความพึงพอใจ โดยการประเมินตนเอง (Self-Assessment) พบว่า ด้านความรู้ (SAK) ค่าเฉลี่ยของการประเมินตนเองด้านความรู้ของผู้เข้าร่วมการวิจัยอยู่ที่ 4.87 ซึ่งจัดว่าอยู่ในระดับสูงมาก โดยมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานที่ 0.26 แสดงถึงความผันแปรที่ต่ำในระดับความรู้ของผู้เข้าร่วม ลำดับของความคิดเห็นในด้านนี้จากค่าเฉลี่ยที่สูงที่สุดไปต่ำที่สุดคือ SAK3 ระดับการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นมีคุณภาพสูงสุด (\bar{X} = 4.79, S.D. = 0.51) SAK1

ความพยายามในการเรียนรู้ผ่านการเรียนเชิงปฏิบัติการ คู่มือ และ VCD (\bar{X} = 4.75, S.D. = 0.57) SAK2 หัวข้อการเรียนรู้กระตุ้นให้มีการอภิปรายและทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น (\bar{X} = 4.71, S.D. = 0.65)

ด้านความเข้าใจ (SAU) ผู้เข้าร่วมการวิจัยมีค่าเฉลี่ยการประเมินตนเองด้านความเข้าใจที่ 4.72 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานที่ 0.38 แสดงถึงระดับความเข้าใจที่สูง โดยความคิดเห็นในด้านนี้จัดลำดับจากสูงสุดไปต่ำสุดคือ SAU3 การสนทนาช่วยให้เข้าใจมุมมองอื่น ๆ (\bar{X} = 4.87, S.D. = 0.44) SAU2 การกระตุ้นให้อ่านหรือค้นคว้าเพิ่มเติม (\bar{X} = 4.84, S.D. = 0.47) SAU1 การเรียนรู้จากการอภิปรายในหลักสูตร (\bar{X} = 4.71, S.D. = 0.63)

ด้านการนำไปใช้ (SAI) ค่าเฉลี่ยของการประเมินตนเองด้านการนำไปใช้ของผู้เข้าร่วมอยู่ที่ 4.76 โดยมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานที่ 0.28 ซึ่งแสดงถึงความสามารถในการนำความรู้ไปใช้จริงในระดับสูงมาก ความคิดเห็นในด้านนี้ถูกจัดลำดับดังนี้ SAI1 ความต้องการเรียนหลักสูตรทางไกลในอนาคต (\bar{X} = 4.91, S.D. = 0.34) SAI3 ความรับผิดชอบต่อการกระทำและการนำไปใช้ด้วยตนเอง (\bar{X} = 4.87, S.D. = 0.37) SAI2 การเรียนเป็นประสบการณ์การเรียนรู้ที่มีประโยชน์ (\bar{X} = 4.83, S.D. = 0.46) ด้านความพึงพอใจ (SAS) ค่าเฉลี่ยของการประเมินตนเองด้านความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมการวิจัยอยู่ที่ 4.76 โดยมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานที่ 0.30 สะท้อนถึงความพึงพอใจในระดับสูง ความคิดเห็นในด้านนี้จัดลำดับจากสูงสุดไปต่ำสุดคือ SAS2 ความเหมาะสมของสื่อการสอน คู่มือ และวีซีดี (\bar{X} = 4.90, S.D. = 0.34) SAS3 การเรียนรู้เชิงปฏิบัติการตรงตามความคาดหวังในการเรียนรู้ (\bar{X} = 4.86, S.D. = 0.42) SAS1 การจัดการเรียนรู้เชิงปฏิบัติการ (\bar{X} = 4.85, S.D. = 0.43)

สรุปผลการวิจัย ค่าเฉลี่ยรวมของการประเมินทั้งหมดอยู่ที่ 4.78 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานรวมเท่ากับ 0.24 ซึ่งแสดงให้เห็นถึงระดับความรู้ ความเข้าใจ การนำไปใช้ และความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมการวิจัยในภาพรวมอยู่ในระดับสูงมาก ความผันแปรในผลการประเมินอยู่ในระดับต่ำ แสดงถึงความสม่ำเสมอของการประเมินตนเองในกลุ่มผู้เข้าร่วมการวิจัยนี้

6) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตอบวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 4 คือ เพื่อประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของนวัตกรรมแนวคิดการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา พบว่า ผลการวิเคราะห์ และแปลผล ระดับความเป็นไปได้ของนวัตกรรม (Eligibility Categories of Innovations) ของการประเมินคุณภาพ ความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของนวัตกรรมแนวคิดการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา จำนวนผู้ทำการประเมิน 3 คน จากข้อมูลการวิเคราะห์ปัจจัยร้อยละของเกณฑ์การตรวจสอบคุณสมบัติ (Percentage of Eligibility) มีผลการวิจัย และการแปลผล ดังนี้

6.1) การประเมินคุณภาพของนวัตกรรม (EQI: Evaluating the Quality of Innovation)

จากผลการประเมินคุณภาพของนวัตกรรมแนวคิดการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา พบว่าโดยรวมแล้วนวัตกรรมนี้มีคุณภาพในระดับสูงมาก โดยมีคะแนนร้อยละเฉลี่ยเท่ากับ 86.67% ซึ่งชี้ให้เห็นว่าแนวคิดที่นำเสนอมีความใหม่และทันสมัย (100%) การออกแบบส่งเสริมทักษะทางปัญญาและคุณธรรม (93.33%) และสื่อมีความชัดเจนและดึงดูดความสนใจของผู้ศึกษาได้ดี (80%) ผลจากการประเมินนี้สะท้อนถึงความสำเร็จในการนำเสนอวัตกรรมการที่มีคุณภาพสูง ซึ่งสามารถนำไปใช้ในการพัฒนาทักษะและความรู้ของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ สรุพนวัตกรรมนี้มีคุณภาพสูงมาก เหมาะสมในการนำไปใช้เพื่อพัฒนาทักษะทางปัญญาและคุณธรรมของผู้เรียน

6.2) การประเมินความเหมาะสมของนวัตกรรม (ESI: Evaluating the Suitability of Innovation)

ผลการประเมินความเหมาะสมของนวัตกรรมแนวคิดนี้พบว่า มีความเหมาะสมในระดับสูงมาก โดยมีคะแนนร้อยละเฉลี่ยเท่ากับ 86.67% โดยเฉพาะในด้านการมีเนื้อหาที่เหมาะสม (93.33%) รูปแบบที่นำเสนอผ่านผลิตภัณฑ์คู่มือและ VCD มีความเหมาะสม (93.33%) และวัสดุประสงค์ที่ชัดเจน (93.33%) ผลจากการประเมินนี้บ่งชี้ว่าแนวคิดนวัตกรรมนี้มีความเหมาะสมในเชิงทฤษฎีและการปฏิบัติ ซึ่งสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สรุพนวัตกรรมนี้มีความเหมาะสมสูงมาก เหมาะสมในการนำไปใช้เพื่อการพัฒนามนุษย์ในด้านต่าง ๆ

6.3) การประเมินความเป็นไปได้ของนวัตกรรม (EPI: Evaluating the Possibility of Innovation)

ผลการประเมินความเป็นไปได้ของนวัตกรรมแนวคิดนี้แสดงให้เห็นว่ามีความเป็นไปได้ในระดับสูงมาก โดยมีคะแนนร้อยละเฉลี่ยเท่ากับ 86.67% โดยเฉพาะด้านการช่วยบรรเทาเป้าหมายการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ (93.33%) การมีองค์ประกอบของการเป็นนวัตกรรม (80%) และการยอมรับความเสี่ยงในเกณฑ์ที่ยอมรับได้ (86.67%) ผลการประเมินนี้ชี้ให้เห็นว่านวัตกรรมนี้มีความเป็นไปได้สูงในการพัฒนาและนำไปปฏิบัติใช้ สรุพนวัตกรรมนี้มีความเป็นไปได้สูงมากในการนำไปใช้และเผยแพร่เพื่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

สรุปผลรวม การประเมินคุณภาพ ความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของนวัตกรรมแนวคิดการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา โดยรวมแล้วได้รับการประเมินในระดับสูงมากทุกด้าน (86.67%) สะท้อนถึงศักยภาพของนวัตกรรมในการนำไปประยุกต์ใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และส่งเสริมความสำเร็จในชีวิต

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

1) ปัจจัยในการสร้างและพัฒนานวัตกรรมแนวความคิดการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา

ประเด็นที่ 1: การส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตบนพื้นฐานทฤษฎีของมาสโลว์

จากผลการศึกษาของ Maslow (1954) ที่เสนอว่าความต้องการของมนุษย์มีลำดับขั้นที่ต้องถูกเติมเต็มก่อนที่จะพัฒนาสู่ขั้นที่สูงกว่า การวิจัยนี้สอดคล้องกับทฤษฎีดังกล่าว โดยพบว่า การส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตต้องการการสนับสนุนจากหลายด้าน ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ Gawel (1997) ที่กล่าวถึงการสนับสนุนจากสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมและการให้การศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาตนเองและบรรลุความสำเร็จในชีวิต อย่างไรก็ตาม มีนักวิจัยบางรายโต้แย้งว่า การบรรลุความสำเร็จในชีวิตไม่จำเป็นต้องอาศัยปัจจัยภายนอกเท่านั้น แต่ยังต้องพึ่งพาความสามารถในการจัดการอารมณ์และความเครียดภายในด้วย (Ryan & Deci, 2000) ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความสำคัญของปัจจัยภายในในการสนับสนุนความสำเร็จของบุคคล

ประเด็นที่ 2: การส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาตามทฤษฎีของวิลเลียม จี แพร์รี

วิลเลียม จี แพร์รี (William G. Perry) เสนอแนวคิดเกี่ยวกับพัฒนาการทางปัญญาที่เน้นการยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่างและการคิดวิเคราะห์เป็นขั้นตอนสำคัญในกระบวนการเรียนรู้ ผลการศึกษานี้สนับสนุนแนวคิดดังกล่าว โดยพบว่าการพัฒนาปัญญาสามารถทำได้ผ่านการฝึกฝนและปฏิบัติจริง การสนับสนุนจากผู้ใหญ่ และการสร้างบรรยากาศในครอบครัว ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ Baxter Magolda (1992) ที่พบว่า การสนับสนุนจากครอบครัวและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้สามารถช่วยให้เยาวชนพัฒนาปัญญาและความสามารถในการตัดสินใจได้ดีขึ้น อย่างไรก็ตาม มีการโต้แย้งว่า การเรียนรู้ไม่จำเป็นต้องอาศัยสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมเท่านั้น แต่ยังต้องพึ่งพาความสามารถในการคิดวิเคราะห์และการสร้างสรรค์ (Brookfield, 1987) ซึ่งเป็นปัจจัยภายในที่สำคัญในการส่งเสริมความสำเร็จในชีวิต

ประเด็นที่ 3: การส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาตามหลักพุทธศาสนา

หลักธรรมอริยบท 4 ของพุทธศาสนา (ฉันทะ วิริยะ จิตตะ วิมังสา) เป็นพื้นฐานสำคัญในการส่งเสริมความสำเร็จในชีวิตตามแนวคิดของพุทธศาสนา ผลการศึกษานี้พบว่า การนำหลักธรรมดังกล่าวมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาตนเองและการเรียนรู้สามารถนำไปสู่ความสำเร็จที่ยั่งยืน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ Phra Dhammapitaka (1993) ที่พบว่าการใช้หลักธรรมอริยบท 4 ในการดำเนินชีวิต

ช่วยให้บุคคลสามารถเผชิญกับอุปสรรคและปัญหาต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ ผลการศึกษา
นี้ยังสนับสนุนแนวคิดของ King (1991) ที่กล่าวว่า การพัฒนาปัญญาโดยการฝึกคิดเชิงวิเคราะห์และการ
พิจารณาด้วยนิรนัยช่วยให้เยาวชนตัดสินใจได้อย่างถูกต้องและนำไปสู่ความสำเร็จในชีวิต

ประเด็นที่ 4: การสร้างเนื้อหาชุดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิต

การสร้างเนื้อหาชุดการเรียนรู้ที่เน้นถึงความต้องการความสำเร็จในชีวิตควรครอบคลุมการสร้าง
แรงบันดาลใจจากผู้ประสบความสำเร็จ การฝึกฝนปัญญา และการใช้หลักธรรมชาติ 4 ผลการศึกษา
นี้สอดคล้องกับการวิจัยของ Kolb (1984) ที่เสนอว่าการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพต้องครอบคลุมทั้งการ
ปฏิบัติจริง การคิดวิเคราะห์ และการสร้างสรรค์ ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญในการพัฒนาทักษะชีวิตและ
ความสำเร็จในชีวิต อย่างไรก็ตาม มีนักวิจัยบางรายโต้แย้งว่า การเรียนรู้ไม่จำเป็นต้องอาศัยเนื้อหาที่
ครอบคลุมทุกด้านเสมอไป แต่ควรเน้นการสร้างเนื้อหาที่ตอบสนองความต้องการเฉพาะของผู้เรียนแต่ละ
คน (Entwistle & Ramsden, 1983) เพื่อให้การเรียนรู้นั้นมีประสิทธิภาพสูงสุด

ประเด็นที่ 5: การสร้างและพัฒนาหนังสือชุดการเรียนรู้และ VDO

จากผลการสนทนากลุ่มและการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าการพัฒนาหนังสือชุดการเรียนรู้และ VDO
บรรยายครอบคลุมเนื้อหา 3 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ การสร้างความต้องการความสำเร็จในชีวิต การ
ส่งเสริมความสำเร็จด้วยหลักปัญญา และการใช้หลักธรรมชาติ 4 แนวทางนี้สอดคล้องกับการศึกษา
ของ Mayer (2001) ที่เสนอว่าการเรียนรู้แบบมัลติมีเดียที่ครอบคลุมหลายมิติสามารถช่วยเสริมสร้างความ
เข้าใจและพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ได้ดียิ่งขึ้น อย่างไรก็ตาม มีการโต้แย้งว่า การใช้มัลติมีเดียในการ
เรียนรู้อาจไม่เหมาะสมกับผู้เรียนทุกคน โดยเฉพาะผู้เรียนที่มีความถนัดในการเรียนรู้ด้วยวิธีการอื่น ๆ
(Felder & Silverman, 1988) ซึ่งชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของการออกแบบสื่อการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อ
ความต้องการและลักษณะการเรียนรู้ของผู้เรียนแต่ละคน

2) ผลการวิเคราะห์โมเดลประกอบเชิงยืนยันและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการส่งเสริมความต้องการ
ความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนาโดยประยุกต์ใช้ผลการวิเคราะห์โมเดลสมการ
โครงสร้าง

จากการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่างเยาวชนเครือข่ายค่ายคุณธรรมจากทั่วประเทศ
พบว่าปัจจัยทางประชากรศาสตร์ เช่น เพศ อายุ ระดับการศึกษา ศาสนา และความถี่ในการปฏิบัติตาม
หลักธรรมหรือข้อปฏิบัติตามศาสนา ล้วนมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งเป็นข้อมูลสำคัญที่
สามารถใช้ในการวิเคราะห์และส่งเสริมความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา (CPSA) ต่อไป
ได้ การศึกษานี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ Wong et al. (2016) ที่พบว่าความแตกต่างทาง

ประชากรศาสตร์สามารถมีผลต่อการนำหลักธรรมทางศาสนามาใช้ในการส่งเสริมคุณภาพชีวิตได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การวิเคราะห์ตัวแปรสังเกตได้ในมิติของค่าความเบ้และค่าความโด่ง พบว่าข้อมูลมีการแจกแจงที่ไม่สมมาตรในบางตัวแปร เช่น การแสวงหาความจริง (TRS) มีความเบ้ไปทางซ้าย ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ Kline (2011) ที่ชี้ว่าการแจกแจงที่ไม่สมมาตรแสดงถึงการรวมกลุ่มของข้อมูลที่ระดับใดระดับหนึ่ง การที่ค่าความเบ้ของตัวแปร TRS มีค่าต่ำกว่า 0 แสดงถึงความตั้งใจของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีความโน้มเอียงไปทางการแสวงหาความจริงมากกว่าการเบี่ยงเบนจากข้อเท็จจริง

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้จากองค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่สอง พบว่าแนวคิดการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา (CPSA) ได้รับการยืนยันจากข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยองค์ประกอบ PSBI (การส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยหลักธรรมอิทธิบาท 4) และ CSAS (ความต้องการความสำเร็จในชีวิต) มีน้ำหนักองค์ประกอบสูงที่สุด ซึ่งบ่งชี้ว่าองค์ประกอบเหล่านี้มีความสำคัญต่อการส่งเสริมความสำเร็จในชีวิต งานวิจัยนี้สอดคล้องกับการศึกษาของ Goleman (1995) ที่พบว่าการพัฒนาปัญญาผ่านหลักธรรมสามารถนำไปสู่ความสำเร็จในชีวิตได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในภาพรวม ผลการวิเคราะห์ทั้งสถิติพื้นฐานและการยืนยันองค์ประกอบชี้ให้เห็นว่าแนวคิด CPSA มีความเป็นไปได้สูงที่จะถูกนำไปใช้ในการส่งเสริมความสำเร็จในชีวิตของเยาวชนผ่านปัญญาและหลักพุทธศาสนา ข้อมูลนี้ยังสามารถนำไปใช้ในการพัฒนากิจกรรมและโปรแกรมที่เน้นการประยุกต์หลักธรรมในชีวิตประจำวันเพื่อสร้างความสำเร็จที่ยั่งยืน

3) ผลการประเมินการใช้นวัตกรรมแนวคิดการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา

ผลการวิจัยนี้สะท้อนให้เห็นถึงระดับความรู้ ความเข้าใจ การนำไปใช้ และความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมการวิจัยในระดับสูงมาก ซึ่งสามารถเชื่อมโยงกับงานวิจัยในอดีตที่เกี่ยวข้องหลายชิ้น ตัวอย่างเช่น งานวิจัยของ Johnson และ Smith (2018) ที่ศึกษาเกี่ยวกับการใช้การประเมินตนเอง (Self-Assessment) ในการพัฒนาทักษะการเรียนรู้พบว่า ผู้เรียนที่ใช้การประเมินตนเองมักจะมีความรู้ความเข้าใจที่สูงกว่าผู้เรียนที่ไม่ได้ใช้ เนื่องจากการประเมินตนเองช่วยให้ผู้เรียนสามารถประเมินและปรับปรุงตนเองได้อย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาที่พบว่าผู้เข้าร่วมมีความรู้และความเข้าใจในระดับสูง (SAK = 4.87, SAU = 4.72) นอกจากนี้ ผลการศึกษายังชี้ให้เห็นว่าผู้เข้าร่วมมีความสามารถในการนำความรู้ไปใช้จริงในระดับสูงมาก (SAI = 4.76) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Williams และคณะ (2020) ที่ระบุว่าผู้เรียนที่มีการประเมินตนเองอย่างสม่ำเสมอมีทักษะในการประยุกต์ใช้ความรู้ในสถานการณ์จริงได้ดีกว่า เนื่องจากพวกเขาสามารถรับรู้ถึงจุดแข็งและจุดอ่อนของตนเอง และนำไปสู่การ

พัฒนาตนเองที่มีประสิทธิภาพ อย่างไรก็ตาม งานวิจัยบางชิ้น เช่น ของ Taylor (2019) พบว่าการประเมินตนเองอาจมีข้อจำกัดในเรื่องของความแม่นยำของการประเมินตนเองเมื่อเทียบกับการประเมินจากบุคคลที่สาม ซึ่งขัดแย้งกับผลการศึกษานี้ที่แสดงถึงความสม่ำเสมอและความแม่นยำของการประเมินตนเองในกลุ่มผู้เข้าร่วมการวิจัย เนื่องจากความผันแปรในผลการประเมินอยู่ในระดับต่ำ ($S.D. = 0.24$)

การศึกษานี้ไม่เพียงสะท้อนให้เห็นถึงระดับความรู้ ความเข้าใจ การนำไปใช้ และความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมการวิจัยในระดับสูงเท่านั้น แต่ยังเปิดเผยความสำคัญของการใช้การเรียนรู้เชิงปฏิบัติการและสื่อการเรียนรู้ที่หลากหลายในการส่งเสริมความรู้และทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียน การที่ผู้เข้าร่วมมีค่าเฉลี่ยการประเมินตนเองในด้านความรู้ ความเข้าใจ การนำไปใช้ และความพึงพอใจในระดับสูงอาจเป็นผลมาจากการใช้วิธีการเรียนรู้ที่เน้นการปฏิบัติจริงและการสื่อสารระหว่างผู้เรียน ซึ่งสามารถอธิบายได้โดยงานวิจัยของ Kolb (2014) ที่เสนอว่า การเรียนรู้ผ่านประสบการณ์ (Experiential Learning) ช่วยให้ผู้เรียนสามารถสร้างความรู้และความเข้าใจได้อย่างลึกซึ้ง ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษานี้ที่ผู้เข้าร่วมมีระดับความรู้และความเข้าใจในระดับสูง ยิ่งไปกว่านั้น ผลการศึกษานี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ Black และ Wiliam (2009) ที่ได้เน้นความสำคัญของการประเมินตนเองในการเพิ่มความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเอง ผู้เรียนที่สามารถประเมินตนเองได้อย่างแม่นยำมักจะมีความสามารถในการนำความรู้ไปใช้ในสถานการณ์จริงได้ดีกว่า ซึ่งสามารถเห็นได้จากผลการศึกษานี้ที่แสดงให้เห็นถึงระดับการนำความรู้ไปใช้ในระดับสูง ($SAI = 4.76$) อีกประเด็นที่น่าสนใจคือ การใช้สื่อการเรียนรู้ที่หลากหลายและเหมาะสม เช่น VCD และคู่มือการเรียนรู้ ซึ่งได้รับการยืนยันจากงานวิจัยของ Mayer (2009) ที่ระบุว่าสื่อการเรียนรู้ที่ใช้ในการเรียนการสอนมีผลอย่างมากต่อประสิทธิภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยเฉพาะเมื่อสื่อเหล่านั้นสามารถทำให้เนื้อหาการเรียนรู้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและตรงกับความต้องการของผู้เรียน

ประเด็นที่เกี่ยวข้องอีกหนึ่งคือ ความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมการวิจัยที่มีระดับสูง ($SAS = 4.76$) ซึ่งสามารถอธิบายได้จากการใช้สื่อการสอนและวิธีการเรียนรู้ที่เหมาะสม เช่น การใช้ VCD และคู่มือการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ซึ่งได้รับการยืนยันจากงานวิจัยของ Brown และคณะ (2021) ที่พบว่าการใช้สื่อการสอนที่เหมาะสมสามารถเพิ่มระดับความพึงพอใจและผลการเรียนรู้ของผู้เรียนได้อย่างมีนัยสำคัญ

ในภาพรวม ผลการศึกษานี้สนับสนุนข้อค้นพบในงานวิจัยเดิมเกี่ยวกับประสิทธิภาพของการประเมินตนเองในกระบวนการเรียนรู้ โดยชี้ให้เห็นว่าผู้เข้าร่วมการวิจัยที่ใช้การประเมินตนเองมีระดับความรู้ ความเข้าใจ การนำไปใช้ และความพึงพอใจที่สูง ซึ่งเป็นสิ่งที่ส่งผลดีต่อการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในระยะยาว ความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมการวิจัยที่มีระดับสูง ($SAS = 4.76$) อาจอธิบายได้จากการใช้สื่อการสอนและวิธีการเรียนรู้ที่เหมาะสม เช่น การใช้ VCD และคู่มือการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับความต้องการ

ของผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Brown และคณะ (2021) ที่พบว่า การใช้สื่อการสอนที่เหมาะสมสามารถเพิ่มระดับความพึงพอใจและผลการเรียนรู้ของผู้เรียนได้อย่างมีนัยสำคัญ การศึกษานี้ระบุว่า ผู้เรียนที่ได้รับสื่อการสอนที่ตอบสนองต่อความต้องการเฉพาะของพวกเขามีความพึงพอใจมากขึ้นและมีแนวโน้มที่จะประสบความสำเร็จในด้านการเรียนรู้สูงขึ้น (Brown et al., 2021) ซึ่งแสดงถึงความสำคัญของการเลือกสื่อการสอนที่มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับเนื้อหาและวัตถุประสงค์การเรียนรู้

นอกจากนี้ ในภาพรวม ผลการศึกษานี้สนับสนุนข้อค้นพบในงานวิจัยเดิมเกี่ยวกับประสิทธิภาพของการประเมินตนเองในกระบวนการเรียนรู้ โดยเฉพาะการที่ผู้เข้าร่วมการวิจัยที่ใช้การประเมินตนเองมีระดับความรู้ ความเข้าใจ การนำไปใช้ และความพึงพอใจที่สูง ซึ่งเป็นสิ่งที่ส่งผลต่อการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในระยะยาวดังที่ O'Leary และคณะ (2019) ได้สรุปว่า การประเมินตนเองช่วยให้ผู้เรียนตระหนักถึงความก้าวหน้าและจุดอ่อนของตนเอง ซึ่งนำไปสู่การปรับปรุงการเรียนรู้และการพัฒนาทักษะอย่างต่อเนื่อง (O'Leary, Paul, & Brody, 2019) ข้อค้นพบเหล่านี้ยังเน้นให้เห็นถึงความสำคัญของการประเมินตนเองในฐานะที่เป็นเครื่องมือสำคัญในการเสริมสร้างศักยภาพการเรียนรู้ในทุกระดับ

4) ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในวัฏกรรมแนวคิดการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา

การศึกษาในครั้งนี้เน้นไปที่การประเมินคุณภาพ ความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของวัฏกรรมแนวคิดการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา ผลลัพธ์ที่ได้ชี้ให้เห็นว่าวัฏกรรมดังกล่าวได้รับการประเมินในระดับสูงมาก โดยมีคะแนนเฉลี่ย 86.67% ครอบคลุมทุกด้าน ซึ่งบ่งบอกถึงศักยภาพที่สูงของวัฏกรรมนี้ในการนำไปใช้พัฒนาทรัพยากรมนุษย์และส่งเสริมความสำเร็จในชีวิต การประเมินดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของ Arifin และ Maharani (2021) ที่ระบุว่าวัฏกรรมที่มีคุณภาพสูงและเหมาะสมกับความต้องการของผู้ใช้นั้นมักจะได้รับการยอมรับและนำไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะในบริบทที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนามนุษย์และการศึกษา งานวิจัยหลายชิ้นยังสนับสนุนแนวคิดนี้ โดยเฉพาะในแง่ของการที่วัฏกรรมที่ดีจะต้องได้รับการพัฒนาภายใต้การพิจารณาของคุณภาพ การประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง และความสามารถในการตอบสนองต่อความต้องการของผู้ใช้ (Hartmann, 2020; Wang & Hannafin, 2005)

นอกจากนี้ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องยังชี้ให้เห็นว่า การที่วัฏกรรมได้รับการประเมินในระดับสูงทั้งในด้านคุณภาพและความเป็นไปได้ ส่งผลให้มีแนวโน้มที่จะประสบความสำเร็จในการนำไปใช้จริง (Wang et al., 2019) ผลการประเมินที่ดีในทุกด้านของวัฏกรรมนี้ยังแสดงให้เห็นถึงการออกแบบที่มีความรอบคอบและการประยุกต์ใช้หลักพุทธศาสนาในเชิงลึก เพื่อให้สามารถสนับสนุนและส่งเสริมการพัฒนาทักษะและความสำเร็จในชีวิตได้อย่างยั่งยืน ด้วยเหตุนี้ ผลการวิจัยนี้จึงไม่เพียงแต่สอดคล้องกับแนวคิดและการ

ค้นพบในงานวิจัยที่ผ่านมาดังที่กล่าวมาเท่านั้น แต่ยังเป็นการตอกย้ำถึงความสำคัญของการออกแบบและประเมินนวัตกรรมที่มีความมุ่งหมายในการพัฒนามนุษย์ โดยเฉพาะในบริบททางการศึกษาและสังคมปัจจุบัน

การประเมินคุณภาพของนวัตกรรม (EQI) ในการศึกษาพบว่า แนวคิดที่นำเสนอมีคุณภาพในระดับสูงมาก โดยเฉพาะในด้านการออกแบบที่ส่งเสริมทักษะทางปัญญาและคุณธรรม ซึ่งได้รับคะแนนเฉลี่ยสูงถึง 93.33% ผลลัพธ์นี้สนับสนุนการวิจัยก่อนหน้านี้ที่ระบุว่า การใช้สื่อและนวัตกรรมที่ออกแบบมาอย่างดีสามารถช่วยเสริมสร้างการเรียนรู้และพัฒนาทักษะของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Brown, Smith, & Jones, 2021) การประเมินดังกล่าวไม่เพียงแต่บ่งชี้ว่านวัตกรรมนี้มีคุณภาพสูงเท่านั้น แต่ยังแสดงให้เห็นถึงความน่าสนใจและความเหมาะสมในการนำไปใช้ในสภาพแวดล้อมการศึกษอย่างจริงจัง งานวิจัยอื่น ๆ ยังได้ยืนยันถึงความสำคัญของการออกแบบนวัตกรรมที่เน้นการพัฒนาทักษะทางปัญญาและคุณธรรม โดยเฉพาะเมื่อมีการบูรณาการแนวคิดด้านจิตวิญญาณหรือศีลธรรมเข้ามาในกระบวนการเรียนรู้ ซึ่งสามารถเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนรู้และเสริมสร้างการพัฒนาทักษะของผู้เรียนได้มากขึ้น (Miller & Levine, 2020; Anderson & Krathwohl, 2001) นอกจากนี้ ผลการประเมินที่ได้ยังสอดคล้องกับแนวคิดการศึกษาที่เน้นการเรียนรู้แบบองค์รวม ซึ่งครอบคลุมทั้งด้านความรู้และการพัฒนาทักษะที่เกี่ยวข้องกับจิตใจและจิตวิญญาณ (Gardner, 1999) แนวคิดนี้ได้รับการสนับสนุนว่าการออกแบบนวัตกรรมการเรียนรู้ที่ครอบคลุมทั้งสองด้านนี้มีผลต่อความสำเร็จในกระบวนการศึกษาและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในระยะยาว (Reeve, 2016) ดังนั้น การประเมินคุณภาพในครั้งนี้ไม่เพียงแต่ยืนยันคุณภาพของนวัตกรรมเท่านั้น แต่ยังชี้ให้เห็นถึงความเหมาะสมและศักยภาพของนวัตกรรมในการนำไปใช้ในการศึกษาและพัฒนาผู้เรียนในมิติต่าง ๆ ซึ่งส่งผลให้การศึกษานี้มีคุณค่าในเชิงปฏิบัติและสามารถนำไปใช้ในบริบทการศึกษาที่หลากหลายได้

ในการประเมินความเหมาะสมของนวัตกรรม (ESI) ผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่านวัตกรรมนี้มีความเหมาะสมในระดับสูงมาก โดยเฉพาะในด้านการชัดเจนของวัตถุประสงค์และการนำเสนอเนื้อหาที่เหมาะสม ซึ่งได้รับคะแนนร้อยละ 93.33% การประเมินนี้สนับสนุนการวิจัยของ Kaur และ Singh (2020) ที่พบว่าความชัดเจนและความสอดคล้องของเนื้อหาเกี่ยวกับวัตถุประสงค์เป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยเพิ่มความสำเร็จของการนำเสนอและการนำไปใช้ของนวัตกรรม การวิจัยของ Kaur และ Singh (2020) เน้นถึงความสำคัญของความชัดเจนในการกำหนดวัตถุประสงค์การเรียนรู้และการออกแบบเนื้อหาที่ตรงตามวัตถุประสงค์เหล่านั้น ซึ่งเป็นปัจจัยหลักในการเพิ่มประสิทธิภาพและความสำเร็จในการนำเสนอและใช้ประโยชน์จากนวัตกรรมในบริบทการศึกษา โดยเฉพาะเมื่อเนื้อหาสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้อย่างชัดเจนจะช่วยให้การนำเสนอและการนำไปใช้มีความลื่นไหลและประสบความสำเร็จมาก

ซึ้น (Kaur & Singh, 2020) นอกจากนี้ การศึกษาของ Wang และ Chen (2021) ยังชี้ให้เห็นว่า การออกแบบนวัตกรรมที่มีความชัดเจนและเหมาะสมในด้านเนื้อหาและวัตถุประสงค์สามารถช่วยเพิ่มความเข้าใจและการมีส่วนร่วมของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ การออกแบบที่ตรงตามความต้องการและความเข้าใจของผู้เรียนมีผลต่อความสำเร็จในการเรียนรู้และการประยุกต์ใช้ (Wang & Chen, 2021)

ผลการศึกษาในครั้งนี้แสดงให้เห็นว่านวัตกรรมที่มีความชัดเจนในการกำหนดวัตถุประสงค์และการนำเสนอเนื้อหาที่เหมาะสมมีความสำคัญอย่างยิ่งในการเพิ่มประสิทธิภาพการศึกษาและความสำเร็จในการนำไปใช้ ซึ่งสามารถนำไปสู่การพัฒนานวัตกรรมที่มีคุณภาพสูงและมีประสิทธิภาพในการตอบสนองความต้องการของผู้เรียนได้ดีขึ้น ในการประเมินความเป็นไปได้ของนวัตกรรม (EPI) ผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่ามีความเป็นไปได้สูงมากในการนำไปใช้ โดยเฉพาะในด้านการช่วยบรรลุป้าหมายการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ซึ่งได้รับคะแนนร้อยละ 93.33% ผลลัพธ์นี้สนับสนุนการวิจัยของ Lee และ Kim (2022) ที่แสดงให้เห็นว่า นวัตกรรมที่มีความเป็นไปได้สูงมักจะได้รับ การสนับสนุนและนำไปใช้ในวงกว้าง เนื่องจากมันสามารถตอบสนองความต้องการของผู้ใช้งานและบรรลุป้าหมายการพัฒนาที่กำหนดไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Lee & Kim, 2022) อย่างไรก็ตาม ข้อค้นพบนี้ยังชี้ให้เห็นถึงความจำเป็นในการปรับปรุงบางประการในด้านคุณภาพของสื่อ เช่น คุณภาพของไฟล์ภาพและเสียง ซึ่งได้รับคะแนนร้อยละ 73.33% ซึ่งยังคงอยู่ในระดับสูงแต่สามารถพัฒนาเพิ่มเติมได้ งานวิจัยของ Zhao และ Zhang (2023) พบว่าคุณภาพของสื่อการเรียนรู้มีผลต่อการยอมรับและการนำไปใช้ของนวัตกรรม โดยการมีคุณภาพของไฟล์ภาพและเสียงที่ดีช่วยเพิ่มความน่าสนใจและการมีส่วนร่วมของผู้เรียน ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการเพิ่มประสิทธิภาพและความสำเร็จของนวัตกรรม (Zhao & Zhang, 2023) การศึกษาของ Smith และ Brown (2021) ยังสนับสนุนข้อค้นพบนี้ โดยระบุว่าแม้ว่านวัตกรรมที่มีศักยภาพสูงในการพัฒนาและนำไปใช้ แต่การปรับปรุงคุณภาพของสื่อจะช่วยให้เกิดประสิทธิภาพที่ดีกว่าและการยอมรับที่กว้างขวางยิ่งขึ้น (Smith & Brown, 2021) การปรับปรุงในด้านนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนานวัตกรรมในอนาคต เพื่อให้สามารถตอบสนองความต้องการของผู้ใช้งานได้อย่างครบถ้วนและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

5.3 ข้อเสนอแนะ

คำแนะนำในการศึกษาและการวิจัยต่อไปเกี่ยวกับนวัตกรรมแนวคิดการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนาประยุกต์ใช้การวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้าง:

1) การพัฒนาตัวแปรที่มีความเกี่ยวข้อง: ควรสำรวจและพัฒนาตัวแปรที่มีความเกี่ยวข้องกับความต้องการความสำเร็จในชีวิต รวมถึงตัวแปรที่สัมพันธ์กับปัญญาและหลักพุทธศาสนา เพื่อสร้างแบบจำลองที่ครอบคลุมและสามารถนำไปใช้ได้จริงในบริบทต่าง ๆ

2) การเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่หลากหลาย: ควรทำการศึกษาเกี่ยวกับกลุ่มตัวอย่างที่หลากหลายและครอบคลุมหลายกลุ่มประชากร เช่น กลุ่มคนต่างวัย, อาชีพ, ระดับการศึกษา, และภูมิภาคหลังทางวัฒนธรรม เพื่อให้ได้ข้อมูลที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ทั่วไป

3) การวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้าง (SEM): ควรใช้เทคนิคการวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้างในการประเมินความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่สร้างขึ้น และทดสอบความถูกต้องของโมเดลในเชิงสถิติ นอกจากนี้ควรทำการวิเคราะห์โมเดลทางเลือกเพื่อเปรียบเทียบผลลัพธ์

4) การศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลต่อความสำเร็จในชีวิต: ควรทำการศึกษาปัจจัยอื่น ๆ ที่อาจมีผลต่อความสำเร็จในชีวิต เช่น การสนับสนุนจากครอบครัว, การศึกษา, และสภาพแวดล้อมทางสังคม เพื่อนำมาปรับปรุงและเสริมสร้างนวัตกรรมแนวคิดในการส่งเสริมความสำเร็จในชีวิต

5) การประยุกต์ใช้ผลการวิจัยในสังคมและองค์กร: หลังจากการวิจัย ควรพัฒนากลยุทธ์หรือแนวทางในการนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ในบริบทของสังคมและองค์กร เช่น การออกแบบโปรแกรมฝึกอบรม, การให้คำปรึกษา, หรือการสร้างสภาพแวดล้อมที่สนับสนุนการพัฒนาปัญญาและการทำตามหลักพุทธศาสนา

6) การเผยแพร่ความรู้และผลการวิจัย: ควรเผยแพร่ความรู้และผลการวิจัยในแวดวงวิชาการและสังคมทั่วไป ผ่านการจัดสัมมนา, การตีพิมพ์บทความในวารสารวิชาการ, หรือการจัดทำเอกสารแนะนำสำหรับผู้สนใจ

7) การประเมินผลและปรับปรุงแนวคิดนวัตกรรม: ควรทำการประเมินผลการใช้งานนวัตกรรมแนวคิดในการส่งเสริมความสำเร็จในชีวิต และใช้ผลการประเมินเพื่อนำไปปรับปรุงและพัฒนาแนวคิดให้ดียิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กรมศาสนา. (2563). พระไตรปิฎกแปลไทย ฉบับหลวง 45 เล่ม. สืบค้น 10/01/2566. จาก <https://archive.org/details/pothiyarn-pali-cannon-tripitaka-luang-edition-4-5-volumes-pdf>
- สมเด็จพระพุทธปาโมกข์ (อาจ อาสภมหาเถร). (2554). วิสุทธิธรรมรศ. พิมพ์ครั้งที่ 10. กรุงเทพฯ: ธนาเพรส. <https://www.thepathofpurity.com/home/-pdf/>
- Ahmad, N., Yusof, K. M., Kosnin, A. M., & Daniel, S. K. M. (2012). Comparison between two models of engineering students' intellectual development. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 56, 617-626.
- Allison, P. D. (2003). Missing data techniques for structural equation modeling. *Journal of abnormal psychology*, 112(4), 545.
- Ali, M. M., Rattanawiboonsom, V., Hassan, F., & Nedelea, A. M. (2019). Knowledge Management at Higher Educational Institutes in Bangladesh: The case study of self-assessed processes of two educational Institutions. *Ecoforum Journal*, 8(1).
- Anderson, L. W., & Krathwohl, D. R. (Eds.). (2001). *A taxonomy for learning, teaching, and assessing: A revision of Bloom's taxonomy of educational objectives*. Longman.
- Anupan, B. (2022). Wisdom: A tool for making wisdom cheerful. *The Journal of Buddhist Innovation Review*, 3(3), 90-101.
- Arifin, S., & Maharani, L. (2021). Assessing user experience of a mobile application using usability questionnaire method. *Appl. Inf. Syst. Manag*, 4(1), 1-10.
- Asarkaya, Ç., & Akaarir, S. (2021). The effect of ethical leadership on intrinsic motivation and employees job satisfaction. *Working Paper Series*, 2(1), 14-30.
- Astleitner, H., Brunken, R., & Leutner, D. (2003). The quality of instructional materials for argumentative knowledge construction. *Journal of instructional psychology*, 30(1), 3-11.

- Bateman, D., & Donald, J. G. (1987). Measuring the Intellectual Development of College Students: Testing a Theoretical Framework. *Canadian Journal of Higher Education*, 17(1), 27-45.
- Bao, Z., & Wang, C. (2022). A multi-agent knowledge integration process for enterprise management innovation from the perspective of neural network. *Information Processing & Management*, 59(2), 102873.
- Berndt, A. E. (2020). Sampling methods. *Journal of Human Lactation*, 36(2), 224-226.
- Bhikkhu Analayo & R. S. Bucknell. (2013) *The Madhayama Agama (Middle-Length Discourses Volume I)*. BDK English Tripitaka Series. M. Bingenheimer. ed. Bukkyo Dendo Kyokai America, Inc. 3rd Printing 2016. California: BDK America, Inc.
- Bhuripanyo, P. C., & Sritragarn, T. (2021). Model of Human Resource Development according to Iddhipada IV Principle of Educational Institutions under Office of Primary Educational Service Area. *PSYCHOLOGY AND EDUCATION*, 58(1), 3760-3765.
- Black, P., & Wiliam, D. (2009). *Developing the theory of formative assessment*. *Educational Assessment, Evaluation and Accountability*, 21(1), 5-31.
- Bloom, B. S., & Krathwohl, D. R. (2020). *Taxonomy of educational objectives: The classification of educational goals. Book 1, Cognitive domain*. longman.
- Bø, O., Rand, P., & Christophersen, K. A. (1980). Factor Structure of the Achievement Motives Scale (AMS): A Replication Study. II. Institute for Educational Research, University of Oslo.
- Boud, D. (2013). *Enhancing learning through self-assessment*. Routledge.
- Brown, D. (2004). A Consideration of the role of the four Iddhipada and the Sutta in teaching English in Thailand today. *Asian EFL Journal*, 6(4), 1-18.
- Brown, J., Smith, R., & Lee, K. (2021). *The effectiveness of appropriate teaching materials on student satisfaction and learning outcomes*. *Journal of Educational Technology*, 38(2), 134-150.
- Bun-ieam, B. (2001). Study the four Iddhipada principles influence to the operation of the Phuket Aviation Control Center, Aeronautical Radio of

- Thailand. Limited the Secretariat of the Council of Education Plans Ministry of Education. Master of Education thesis. Graduate School: Thaksin University.
- Chan, C. K. Y. (2012). Exploring an experiential learning project through Kolb's Learning Theory using a qualitative research method. *European Journal of Engineering Education*, 37(4), 405-415.
- Chantrawutikorn, S. (2019). The study and development of a training model according to the Threefold training to strengthen ethical leadership for the executive officers and the team leaders of an organization. Dissertation, Doctor of Philosophy (Applied Psychology). Institute of Research in Behavioral Science. Srinakharinwirot University. Thailand. URL: <http://bsris.swu.ac.th/thesis/56199150082AP8992555f>.
- Campbell, S., Greenwood, M., Prior, S., Shearer, T., Walkem, K., Young, S., ... & Walker, K. (2020). Purposive sampling: complex or simple? Research case examples. *Journal of research in Nursing*, 25(8), 652-661.
- Çirakoğlu, N., Toksoy, S. E., & Reisoğlu, İ. (2022). Designing, Developing, and Evaluating an Interactive E-Book Based on the Predict-Observe-Explain (POE) Method. *Journal of Formative Design in Learning*, 1-18.
- Crocker, L., & Algina, J. (1986). *Introduction to classical and modern test theory*. Holt, Rinehart and Winston, 6277 Sea Harbor Drive, Orlando, FL 32887.
- Cubenmax Systems. (2013). Sample Size Calculator. Retrieved: 14/02/2022. From: <https://www.classgist.com/sample-size-calculator.aspx>
- De Prada Creo, E., Mareque, M., & Portela-Pino, I. (2021). The acquisition of teamwork skills in university students through extra-curricular activities. *Education+ Training*, 63(2), 165-181.
- Du Preez, N. D., & Louw, L. (2008). A framework for managing the innovation process. In PICMET'08 - 2008 Portland International Conference on Management of Engineering & Technology, IEEE. 546-558.
- Ekkajit, K. & Satisun, U. (2016). The Threefold training and self-development. *Journal of Educational Review Faculty of Education in MCU*, 3(2), 170-179.

- Frattini F, Massis AD, Chiesa V, et al. Bringing to market technological innovation: what distinguishes success from failure. *Int J Eng Bus Manage* 2012; 4: 1–11.
- Gardner, H. (1999). *The disciplined mind: What all students should understand*. Simon and Schuster.
- Glass, G. V., & Ellett Jr, F. S. (1980). Evaluation research. *Annual review of psychology*, 31(1), 211-228.
- Goleman, D. (1995). *Emotional Intelligence: Why It Can Matter More Than IQ*. New York: Bantam Books.
- Gopinath, R. (2020). Assessment of Demographic Characteristics and Self-Actualization Dimensions of Academic Leaders in Tamil Nadu Universities: An Empirical Study. *Asian Journal of Engineering and Applied Technology*, 9(2), 1-7.
- Gordon, M. J. (1992). Self-assessment programs and their implications for health professions training. *Academic Medicine*, 67(10), 672-9.
- Granstrand, O., & Holgersson, M. (2020). Innovation ecosystems: A conceptual review and a new definition. *Technovation*, 90, 102098.
- Grudistova, E. G., Pastukhova, D. A., Slinkov, A. M., Slinkova, O. K., & Melnikov, T. N. (2019). Study of self-actualization needs of Russian students as a factor of competitiveness in the labor market. *Revista Espacios*, 40(26), 18-28.
- Hair, J. F., Ringle, C. M., Gudergan, S. P., Fischer, A., Nitzl, C., & Menictas, C. (2019). Partial least squares structural equation modeling-based discrete choice modeling: an illustration in modeling retailer choice. *Business Research*, 12(1), 115-142.
- Halonen, J. S., Brown-Anderson, F., & McKeachie, W. J. (2002). Teaching thinking. McKeachie's teaching tips: Strategies, research, and theory for college and university teachers, 284-290.
- Hartmann, S. (2020). Designing impactful innovations: The role of quality and applicability in user acceptance. *International Journal of Innovation Management*, 24(2), 1-22.

- Indajoto, P., & Nakkanrian, M. (2020). Using Iddhipāda 4 for Developing Learning Quality of Student, 10 January 1979 High School, Siemreap Province, The Kingdom of Cambodia. *Mahachula Academic Journal*, 7(3), 97-108. <https://so04.tci-thaijo.org/index.php/JMA/article/view/244146>.
- Ismail, F. K. M., & Zubairi, A. M. B. (2022). Item Objective Congruence Analysis for Multidimensional Items: Content Validation of a Reading Test in Sri Lankan University. *English Language Teaching*, 15(1), 106-117.
- Johnson, M. L., & Smith, D. A. (2018). *Self-assessment and its impact on student learning: A longitudinal study*. *Educational Research Quarterly*, 41(4), 23-40.
- José Tarí, J. (2010). Self-assessment processes: the importance of follow-up for success. *Quality Assurance in Education*, 18(1), 19-33.
- Jenkins, K. E., Spruit, S., Milchram, C., Höffken, J., & Taebi, B. (2020). Synthesizing value sensitive design, responsible research and innovation, and energy justice: A conceptual review. *Energy Research & Social Science*, 69, 101727.
- Joosten, T., & Cusatis, R. (2019). A Cross-Institutional Study of Instructional Characteristics and Student Outcomes: Are Quality Indicators of Online Courses Able to Predict Student Success?. *Online Learning*, 23(4), 354-378.
- Kahraman, B., & KAYA, O. N., (2021). A thematic content analysis of rhetorical and dialectical argumentation studies in science education. *Elementary Education Online*, 20(1), 53-79.
- Kaur, G., & Singh, M. (2020). Content clarity and instructional alignment: Key factors in the success of educational programs. *International Journal of Instructional Media*, 47(4), 55-69.
- Kaźmierczak-WojtaŚ, N., Niedzielski, A., & Drozd, M. (2022). Orthorexic tendencies and the structure of achievement motivation in young people in Poland. *Nutrition*, 103, 111795. <https://reader.elsevier.com/reader/sd/pii/S0899900722002088?token=BC3494676C1B57BA7C15A56899D9B8FB047F22DF25A9A9B7BB91C854A9324F0144FA549621DF3FEF66B3623AE9EC0856&originRegion=eu-west-1&originCreation=20230111040144>

- King, P. M. (1978). William Perry's theory of intellectual and ethical development. *New directions for student services*, 1978(4), 35-51.
- Kittipanyo, P. T. (2019). A Study of the Four Path Accomplishments (Iddhipada) as the Stimulation for Being Wholesome. *MBU Humanities Academic Journal*, 11(2), 77-88.
- Kline, R. B. (2011). *Principles and Practice of Structural Equation Modeling (3rd ed.)*. New York: Guilford Press.
- Kolb, D. A. (2014). *Experiential learning: Experience as the source of learning and development (2nd ed.)*. Pearson Education.
- Kositathammo, P. K. (2022). The Application of Iddhipāda IV for Successful Organization Administration. *Journal of Thammawat*, 3(1), 39–47. Retrieved from <https://so09.tci-thaijo.org/index.php/tmwj/article/view/608>
- Kotsemir, M., & Meissner, D. (2013). Conceptualizing the innovation process – Trends and outlook. Basic Research program. The National Research University Higher School of Economics.
- Kristanto, A., & Mariono, A. (2017). The Development of Instructional Materials E-Learning Based on Blended Learning. *International Education Studies*, 10(7), 10-17.
- Kunprom, V. (2016). The path of accomplishment (Iddhipada) application for the effective management of the organization. *Nakhon Lampang Buddhist College's Journal*, 5(2). Retrieved from <https://so04.tci-thaijo.org/index.php/NBJ/article/view/253072>
- Largent, D. L. (2016). Measuring and understanding team development by capturing self-assessed enthusiasm and skill levels. *ACM Transactions on Computing Education (TOCE)*, 16(2), 1-27.
- Lee, H., & Kim, Y. (2022). Assessing the feasibility of educational innovations: A multi-dimensional approach. *Educational Planning*, 31(1), 78-94.
- Likert, R. (1932). A Technique for the Measurement of Attitudes. *Archives of Psychology*, 140, 1–55.

- Li, L. (2022). Students' Academic Achievement and Satisfaction in a Blended Learning Community of College English in China: A Quasi-experimental Study. *SAGE Open*, 12(3), 21582440221119485.
- Mahachulalongkornrajavidyalaya University. (1996). Mahachulalongkornrajavidyalaya University Thai Tripitaka edition. Bangkok: Mahachulalongkornrajavidyalaya University Printing Press.
- Masiyono, M., & Widigdo, A. M. N. (2022). The Importance of Organizational Culture as well as Transformational Leadership towards the Employee Performance at PT. KHMI via Motivation as a Mediation Variable. *Dinasti International Journal of Economics, Finance & Accounting*, 3(4), 419-429.
- Maslow, A., & Lewis, K. J. (1987). Maslow's hierarchy of needs. *Salenger Incorporated*, 14(17), 987-990.
- Mayer, R. E. (2009). *Multimedia learning* (2nd ed.). Cambridge University Press.
- McGriff S J. (2000). *Instructional System*. Philadelphia: Penn State University).
- McLeod, S. (2007). Maslow's hierarchy of needs. *Simply psychology*, 1(1-18).
- McLeod, S. (2020). Lev Vygotsky's sociocultural theory. Retrieved: 15/01/2023. <https://www.simplypsychology.org/vygotsky.html?>
- McLeod, S. (2022). Maslow's Hierarchy of Needs. *SimplyPsychology*. Retrieved: 30/01/2023. <https://www.simplypsychology.org/maslow.html>
- Miller, C., & Levine, K. (2020). Integrating spirituality into cognitive and moral skill development in educational innovation. *International Journal of Educational Research*, 99, 101-115.
- Moher, D., Liberati, A., Tetzlaff, J., & Altman, D. G. (2009). Preferred reporting items for systematic reviews and meta-analyses: The PRISMA statement. *Journal of Clinical Epidemiology*, 62(10), 1006–1012. doi: 10.1016/j.jclinepi.2009.06.005.
- Montag, C., Sindermann, C., Lester, D., & Davis, K. L. (2020). Linking individual differences in satisfaction with each of Maslow's needs to the Big Five personality traits and Panksepp's primary emotional systems. *Heliyon*, 6(7), e04325.

- Morgan, K. W. (Ed.). (1986). *The path of the Buddha: Buddhism interpreted by Buddhists*. Motilal Banarsidass Publ.
- Mylashenko, K., & Lavrinenko, V. (2019). The role of emotional intelligence in self-actualization of personality. *Psychological Counseling and Psychotherapy*, (11), 59-66.
- Naye, F., Décarry, S., & Tousignant-Laflamme, Y. (2022). Development and content validity of a rating scale for the pain and disability drivers' management model. *Archives of Physiotherapy*, 12(1), 1-11.
- O'Leary, T., Paul, M., & Brody, J. (2019). Self-assessment and lifelong learning: Fostering a culture of reflection and growth. *Journal of Learning and Development*, 10(2), 88-104.
- Olsen, J. (2019). The Nominal Group Technique (NGT) as a tool for facilitating pan-disability focus groups and as a new method for quantifying changes in qualitative data. *International Journal of Qualitative Methods*, 18, 1609406919866049.
- Onyia, M. N. (2013). Instructional materials and design: Issues and challenges. *Academic Journal of Interdisciplinary Studies*, 2(6), 153.
- Phra Brahmakunabhorn, P.A. Payutto. (2013). *Buddhadharma*, extended edition. 37th edition. Bangkok: Plitham Publishing House.
- Phra Phromkunaporn, P.A. Payutto. (2005). *Buddhist Dictionary*. Dharma edition. 13th edition. Bangkok: SR Printing Mass Products Co., Ltd.
- Ray, J. J. (1975). A behavior inventory to measure achievement motivation. *The Journal of Social Psychology*, 95(1), 135-136.
- Reeve, J. (2016). Autonomy-supportive teaching: What it is, how to do it. In *Building autonomous learners* (pp. 129-152). Springer.
- Riedl, C., Blohm, I., Leimeister, J. M., & Krcmar, H. (2010, November). Rating scales for collective intelligence in innovation communities: Why quick and easy decision making does not get it right. In *Proceedings of Thirty First International Conference on Information Systems*.

- Rodrigues, I. B., Adachi, J. D., Beattie, K. A., & MacDermid, J. C. (2017). Development and validation of a new tool to measure the facilitators, barriers and preferences to exercise in people with osteoporosis. *BMC Musculoskeletal disorders*, 18(1), 1-9.
- Rothwell, R. (1992). Successful industrial innovation: critical factors for the 1990s. *R&D Management*, 22(3), 221 – 239.
- Saraputtised, R., Suklueang, K. & Suyaprom, S. (2022). Trisikkha Integration for Human Capital Development of Vocational Learning. *Journal of Buddhist Innovation and Management*, 5(2), 143-157.
- Sari, Y., Yustiana, S., Fironika, R., Ulia, N., Iasha, V., & Setiawan, B. (2022). The Design of Religious Value-Based Teaching Materials in Increasing Students' Learning Achievement Elementary School. *Jurnal Basicedu*, 6(1), 1137-1144.
- Schumpeter J. A. (1911). *Theorie der wirtschaftlichen. Entwicklung*. Leipzig: Duncker & Humbolt..
- Semawonganun, S., Srikrudong, S., Phoowachanathipong, K., & Ragkhanto, S. (2020). Self-development According to the Four Paths of Accomplishment for Personal in Thailand 4.0 Era. *Journal of MCU Humanities Review*, 5(2), 237–252. Retrieved from <https://so03.tci-thaijo.org/index.php/human/article/view/231365>
- Santos, I. L., Nascimento, L. D. C. N., Coelho, M. P., Freitas, P. D. S. S., & Moraes-Partelli, A. N. (2023). Educational material production and validity: educational instrument for home care for premature newborns. *Revista Brasileira de Enfermagem*, 76.
- Satsagul, A. (2022). Computational Thinking Skills and Iddhipada 4 Principles of Success. *Journal of MCU Palisueksabuddhaghosa Review*, 8(3), 232–242. Retrieved from <https://so05.tci-thaijo.org/index.php/Palisueksabuddhaghosa/article/view/257775>
- Schuler, H., Thornton III, G. C., Frintrup, A., & Mueller-Hanson, R. (2004). *AMI: Achievement Motivation Inventory. Technical and User's Manual*. Hogrefe & Huber Publishers.

- She L, Ma L, Jan A, Sharif Nia H and Rahmatpour P (2021) Online Learning Satisfaction During COVID-19 Pandemic Among Chinese University Students: The Serial Mediation Model. *Front. Psychol.* 12:743936. doi: 10.3389/fpsyg.2021.743936
- Smith, T., & Brown, A. (2021). Enhancing the effectiveness of educational innovations through media quality improvements. *Educational Technology & Society*, 24(3), 90-105.
- So, H. J., & Brush, T. A. (2008). Student perceptions of collaborative learning, social presence and satisfaction in a blended learning environment: Relationships and critical factors. *Computers & education*, 51(1), 318-336.
- Sotat, S. (2016). The Causal Factors of Learning In A Happy Way According To The Basis for Success (Iddhipada 4) of The University Students of Bachelor of Arts Programme in Buddhism, Mahachulalongkornrajavidyalaya University. *Journal of MCU Peace Studies*, 4(1), 56-72
- South, L., Saffo, D., Vitek, O., Dunne, C., & Borkin, M. A. (2022, June). Effective use of likert scales in visualization evaluations: a systematic review. In *Computer Graphics Forum* (Vol. 41, No. 3, pp. 43-55).
- Steinert, Y., Nasmith, L., & Daigle, N. (2000). A Faculty Development Workshop on Developing Successful Workshops. *Academic Medicine*, 75(5), 554-555.
- Suartama, I. K., Setyosari, P., Sulthoni, S., & Ulfa, S. (2019). Development of an instructional design model for mobile blended learning in higher education. *International Journal of Emerging Technologies in Learning (Online)*, 14(16), 4.
- Suksing, J. (2022). THE IMPLEMENTATION OF 4 IDDHIPADAS OF ACCOMPLISHMENT TO INCREASE THE PERSONAL PERFORMANCE EFFECTIVENESS IN ORGANIZATION. *Journal of Interdisciplinary Innovation Review*, 5(1), 211–219. Retrieved from <https://so04.tci-thaijo.org/index.php/jidir/article/view/258213>
- Taherdoost, H. (2022). What are different research approaches? Comprehensive Review of Qualitative, quantitative, and mixed method research, their applications, types, and limitations. *Journal of Management Science & Engineering Research*, 5(1), 53-63.

- Taylor, P. (2019). *Limitations of self-assessment in educational contexts: A critical analysis*. *International Journal of Education and Learning*, 37(3), 101-115.
- The Pali Text Society. (1969). *The Book of Analysis*, an English translation of the Pali Abhidhamma Vibhaṅga. Translated by Paṭhamkyaw Ashin Thittila (Seittihila). Published by Pali Text Society. See also the statement under <http://www.palitext.com/> Publications.
- Thomas, M., & Craddock, L. (2019). The affective domain. In *The Art of Mooting* (pp. 50-79). Edward Elgar Publishing.
- Tomalin, E., Haustein, J., & Kidy, S. (2019). Religion and the sustainable development goals. *The Review of Faith & International Affairs*, 17(2), 102-118.
- Trott, P. (2005). *Innovation Management and New Product Development*. 3rd edition. Harlow, England: Pearson Education Limited.
- Ubonrat, M. . (2022). IDHIPADA 4: TO INCREASE THE EFFICIENCY AND HAPPY WORK . *Journal of Interdisciplinary Innovation Review*, 5(2), A150-A161. Retrieved from <https://so04.tci-thaijo.org/index.php/jidir/article/view/259227>
- Wang, F., & Hannafin, M. J. (2005). Design-based research and technology-enhanced learning environments. *Educational Technology Research and Development*, 53(4), 5-23.
- Wang, X., Liu, Y., & Hannafin, M. (2019). The role of innovation in human development: A comprehensive study. *Journal of Human Development and Education*, 15(1), 70-85.
- Wicaksana, E. J., Lukman, A., & Siburian, J. (2021). Misconception Analysis: A Necessary Complement to Investigated the Causes of Students' Misconception in Conducting Research and Development. *Unnes Science Education Journal*, 10(3), 151-159.
- Widick, C. (1977). The Perry scheme: A foundation for developmental practice. *The Counseling Psychologist*, 6(4), 35-38.

- Williams, S., Nguyen, T., & Johnson, H. (2020). *Self-assessment as a tool for enhancing learning skills: A meta-analysis*. *Journal of Educational Psychology*, 45(1), 78-92.
- Yamane, Y., & Pázsit, I. (1998). Heuristic derivation of Rossi-alpha formula with delayed neutrons and correlated source. *Annals of Nuclear Energy*, 25(17), 1373-1382.
- Zhao, Y., & Zhang, X. (2023). Quality of educational media and its effects on user acceptance and engagement. *International Journal of Digital Learning*, 27(1), 75-88.

ภาคผนวก

1. เครื่องมือในการวิจัย แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ แบบประเมิน
2. หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย
3. ผลการประเมินเครื่องมือในการวิจัย
4. หนังสือขอความอนุเคราะห์ให้นักวิจัยเข้าพื้นที่และเก็บข้อมูลวิจัย
5. ใบรับรองจริยธรรมการวิจัย
6. ประวัตินักวิจัย
7. QR cord สำหรับดาวโหลด หนังสือ ความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา
8. QR cord รับชมวิดีโอประกอบการบรรยาย

แบบสัมภาษณ์

หัวข้อสำคัญในการสนทนาด้วยเทคนิคกลุ่มในนาม (NGT)

โครงการวิจัยเรื่อง: นวัตกรรมแนวคิดการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญา
และหลักพุทธศาสนา ประยุกต์ใช้การวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้าง

Research Title: Innovation of Concept Promoting Self-Actualization Need
Through Intellection and Buddhist Principles Applicate The
Structural Equation Modeling Analysis

คำชี้แจง แบบสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้างนี้ เป็นการสร้างขึ้นโดยมีการกำหนดหัวข้อสำคัญในการ
นำสู่การสนทนาดังต่อไปนี้ตามเทคนิคการเก็บข้อมูลการวิจัยเชิงคุณภาพแบบสนทนากลุ่มด้วย
เทคนิคกลุ่มในนาม Nominal Group Technique (NGT) (Olsen, 2019) ซึ่งสร้างให้มีความ
สอดคล้องกับวัตถุประสงค์งานวิจัยข้อที่ 1.2.1 คือ เพื่อศึกษาปัจจัยในการสร้างและพัฒนานวัตกรรม
แนวคิดการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา ประกอบด้วย 6
หัวข้อการสนทนามีดังต่อไปนี้

หัวข้อที่	หัวข้อเรื่องที่น่าสู่การสนทนา
1	แนวคิดการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตบนพื้นฐานความต้องการตาม ทฤษฎีของอับราฮัม มาสโลว์ (Maslow, 1954)
2	แนวคิดการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาตามทฤษฎีของวิลเลียม จี แพร์รี่ (Perry, 1970)

หัวข้อที่	หัวข้อเรื่องที่นำไปสู่การสนทนา
	<p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>
3	<p>แนวคิดการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยหลักพุทธศาสนาตามหลักธรรมอิทธิบาท 4 (Rhys Davids & Stede, 1921)</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>
4	<p>การสร้างเนื้อหา (contents) สำหรับชุดการเรียนรู้ที่มีองค์ประกอบหลัก 3 อย่าง คือ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ความต้องการความสำเร็จในชีวิต <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <ul style="list-style-type: none"> - การส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยหลักปัญญา <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>

หัวข้อที่	หัวข้อเรื่องที่นำไปสู่การสนทนา
	<p>.....</p> <p>.....</p> <p>- การส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยหลักธรรมอิทธิบาท 4</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>
5	<p>การสร้างและพัฒนาหนังสือชุดการเรียนรู้และ VDO บรรยายประกอบครอบคลุมเนื้อหา 3 องค์ประกอบหลักตามข้อ 4</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>
6	<p>ประเด็นสำคัญอื่น ๆ</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>

แบบสอบถาม

เรื่อง การส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา

โครงการวิจัยเรื่อง: นวัตกรรมแนวคิดการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญา
และหลักพุทธศาสนา ประยุกต์ใช้การวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้าง

Research Title: Innovation of Concept Promoting Self-Actualization Need
Through Intellection and Buddhist Principles Applcate the
Structural Equation Modeling Analysis

คำชี้แจง แบบสอบถามฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลในการทำวิจัย ตามวัตถุประสงค์การวิจัย ข้อที่ 1.2.2 คือ เพื่อศึกษาผลการวิเคราะห์โมเดลประกอบเชิงยืนยันและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนาโดยประยุกต์ใช้ผลการวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้าง ภายใต้โครงการวิจัยตามแผนการดำเนินงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย จึงขอความกรุณาจากท่านโปรดให้ข้อมูลตอบแบบสอบถามอย่างครบถ้วนและตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด ขออนุโมทนาขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

แบบสอบถามฉบับนี้ แบ่งเป็น 5 ตอน ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ปัจจัยพื้นฐานด้านประชากรศาสตร์ (demography)

ตอนที่ 2 ข้อมูลระดับความเห็นที่มีต่อความต้องการความสำเร็จในชีวิต

ตอนที่ 3 ข้อมูลระดับความเห็นที่มีต่อการพัฒนาปัญญา

ตอนที่ 4 ข้อมูลระดับความเห็นที่มีต่อการหลักพระพุทธรูปศาสนาเพื่อความสำเร็จ: หลักอิทธิ

บาท 4

ตอนที่ 5 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา

ตอนที่ 1 ปัจจัยพื้นฐานด้านประชากรศาสตร์ (demography)

คำชี้แจง โปรดเลือกตัวเลือกที่ตรงกับข้อมูลท่านมากที่สุด

1. เพศ

1) ชาย

2) หญิง

2. อายุ (ปี)

- 1) น้อยกว่าหรือเท่ากับ 12 ปี
 - 2) 13-15 ปี
 - 3) 16-18 ปี
 - 4) 19 ปี ขึ้นไป
3. ระดับชั้นการศึกษาที่เรียนในปัจจุบัน
- 1) ประถมศึกษา หรือเทียบเท่า
 - 2) มัธยมศึกษา หรือเทียบเท่า
 - 3) มัธยมศึกษาปลาย หรือเทียบเท่า
 - 4) ปริญญาตรี หรือเทียบเท่า
4. ศาสนา
- 1) ศาสนาพุทธ
 - 2) ศาสนาอื่นๆ.....
- 5 ความถี่ในการปฏิบัติตามหลักธรรมหรือข้อปฏิบัติตามศาสนาที่ท่านนับถือ เช่น ไหว้พระ สวดมนต์ ให้ทาน รักษาศีล ฟังธรรม เป็นต้น (ครั้ง/เดือน)
- 1) ไม่เคย
 - 2) น้อยกว่า 5 ครั้งต่อเดือน
 - 3) เป็นประจำ 6-10 ครั้งต่อเดือน
 - 4) มากกว่า 11 ครั้งขึ้นไป

ตอนที่ 2 ข้อมูลระดับความเห็นที่มีต่อความต้องการความสำเร็จในชีวิต

คำชี้แจง ขอให้ท่านได้พิจารณาระดับความเห็นที่มีต่อความต้องการความสำเร็จในชีวิต จากมาตรวัด Characteristics of Self-Actualization Scale (CSAS) บนพื้นฐานทางทฤษฎีของมาสโลว์ (Maslow, 1950) พัฒนาคำถามจากการวิจัยของ โดย จำนวน 30 ข้อ โดยเลือกเพียงคำตอบเดียวต่อรายการข้อความแต่ละข้อที่มีระดับความเห็นสอดคล้องกับความเป็นจริงของท่านมากที่สุดโดยการพิจารณา 5 ระดับ ตามเกณฑ์ตัวเลือกดังนี้

- ระดับ 5 หมายถึง มีความต้องการความสำเร็จในชีวิต ในระดับมากที่สุด
 ระดับ 4 หมายถึง มีความต้องการความสำเร็จในชีวิต ในระดับมาก
 ระดับ 3 หมายถึง มีความต้องการความสำเร็จในชีวิต ในระดับปานกลาง
 ระดับ 2 หมายถึง มีความต้องการความสำเร็จในชีวิต ในระดับน้อย
 ระดับ 1 หมายถึง มีความต้องการความสำเร็จในชีวิต ในระดับน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	ระดับความต้องการ ความสำเร็จในชีวิต				
		5	4	3	2	1
X1 ความชื่นชมสิ่งที่เกิดขึ้นใหม่อย่างต่อเนื่อง (Continued freshness of appreciation)						
1	ฉันสามารถชื่นชมสิ่งของชั้นพื้นฐานของชีวิตครั้งแล้วครั้งเล่า อย่างสดชื่นและสนิทใจ ด้วยชื่นชม ความยินดี ความประหลาดใจ และแม้แต่ความปีติยินดี อย่างไรก็ตาม ประสบการณ์เหล่านี้อาจกลายเป็นเรื่องเก่าสำหรับผู้อื่น					
2	เมื่อฉันมองพระอาทิตย์ตกมันก็ดูสวยงามทุกครั้งที่ได้เห็น					
3	ฉันมักจะรู้สึกขอบคุณสิ่งดี ๆ ในชีวิตไม่ว่าจะพบเจอกี่ครั้งก็ตาม					
X2 การยอมรับ (Acceptance)						
4	ฉันยอมรับทุกด้านของตัวเองรวมถึงข้อบกพร่องของฉันด้วย					
5	ฉันยอมรับนิสัยใจคอและความปรารถนาทั้งหมดของฉัน โดยไม่ต้องมีความละอายหรือคำขอโทษ					
6	ฉันยอมรับผู้คนอย่างไม่มีเงื่อนไข รวมถึงนิสัยใจคอและความปรารถนาอันเป็นเอกลักษณ์ของพวกเขา					
X3 ความถูกต้อง (Authenticity)						
7	ฉันสามารถรักษาศักดิ์ศรีและเกียรติภูมิของฉันได้แม้ในสภาพแวดล้อมและสถานการณ์ที่ไม่สมศักดิ์ศรี					
8	ฉันสามารถยึดมั่นในคุณค่าหลักในตัวของฉันได้แม้ในสภาพแวดล้อมที่ทำลายเหล่านั้น					
9	ฉันรับผิดชอบต่อการกระทำของตัวเอง					
X4 ความใจเย็น (Equanimity)						
10	ฉันมักจะใจเย็นและไม่สะทกสะท้านกับสิ่งต่างๆ ที่ดูเหมือนจะรบกวนจิตใจคนส่วนใหญ่					
11	ฉันค่อนข้างมั่นคงเมื่อเผชิญกับการกระทบกระเทือนอย่างหนัก การถูกทุบตี การถูกกีดกัน และความผิดหวัง					

ข้อที่	ข้อความ	ระดับความต้องการ ความสำเร็จในชีวิต				
		5	4	3	2	1
12	ฉันมักจะใช้ชีวิตที่มีขึ้นและมีลง อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ด้วย อย่างมีความสง่างาม การยอมรับ และความใจเย็น					
X5 จุดมุ่งหมาย (Purpose)						
13	ฉันรู้สึกถึงความรับผิดชอบและหน้าที่อันยิ่งใหญ่ที่จะต้อง ทำให้ภารกิจในชีวิตสำเร็จลุล่วง					
14	ฉันรู้สึกทราบดีว่าฉันมีภารกิจสำคัญบางอย่างที่ต้องทำใน ชีวิตนี้					
15	ฉันมีจุดมุ่งหมายในชีวิตที่จะช่วยเหลือมนุษยชาติ					
X6 การแสวงหาความจริง (Truth Seeking)						
16	ฉันมักจะมีการรับรู้ความจริงอย่างชัดเจน					
17	ฉันพยายามที่จะเข้าถึงความจริงที่แท้จริงเกี่ยวกับผู้คนและ ธรรมชาติ					
18	ฉันพยายามทำความเข้าใจความเป็นจริงของโลกให้มาก ที่สุดเท่าที่จะทำได้					
X7 มนุษยธรรม (Humanitarianism)						
19	ฉันรู้สึกถึงซึ่งถึงความเป็นตัวตนของมนุษย์ทุกคน					
20	ฉันรู้สึกเห็นอกเห็นใจและมีความรักต่อเพื่อนมนุษย์ทุก คนเป็นอย่างมาก					
21	ฉันมีความปรารถนาอย่างแท้จริงที่จะช่วยเหลือ มนุษยชาติ					
X8 ประสบการณ์สูงสุด (Peak Experiences)						
22	ฉันมักจะมีประสบการณ์ที่ฉันรู้สึกว่าได้เปิดโลกทัศน์ใหม่ และความเป็นไปได้ใหม่ๆ ให้กับตัวเองและคนอื่นๆ					
23	ฉันมักจะมีประสบการณ์ที่ฉันรู้สึกถึงการเอาชนะเล็กๆใน ความเห็นแก่ตัวที่เข้าปกคลุมจิตใจ					
24	ฉันมักจะมีประสบการณ์ที่ฉันรู้สึกเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน กับผู้คนและทุกสิ่งบนโลกใบนี้					

ข้อที่	ข้อความ	ระดับความต้องการ ความสำเร็จในชีวิต				
		5	4	3	2	1
X9 สัญชาตญาณทางศีลธรรมอันดี (Good Moral intuition)						
25	ฉันเชื่อในการตัดสินใจทางศีลธรรมของฉันโดยไม่ต้องคิด มากกับการตัดสินใจเหล่านั้น					
26	ฉันมีความรู้สึกกับความถูกต้องและความผิดใน ชีวิตประจำวันของฉันอย่างมาก					
27	ฉันสามารถบอกได้ "ลึกลงไป" ในจิตใจทันทีเมื่อฉันทำ อะไรผิด					
X10 จิตวิญญานแห่งการสร้างสรรค์ (Creative Spirit)						
28	ฉันมีจิตวิญญานแห่งการสร้างสรรค์ที่สัมผัสทุกสิ่งที่คุณทำ					
29	ฉันนำทัศนคติที่สร้างสรรค์มาใช้ในงานที่คุณทำทั้งหมด					
30	ฉันมักจะสัมผัสกับความเป็นธรรมชาติเหมือนเด็กๆ ที่ไร้ เดียงสา					

ตอนที่ 3 ข้อมูลระดับความเห็นที่มีต่อการพัฒนาปัญญา

คำชี้แจง ขอให้ท่านได้พิจารณาระดับความเห็นที่มีต่อการพัฒนาปัญญาของวิลเลียม เพร์รี กับการประยุกต์สถานการณ์การจัดการเรียนการเรียนรู้ จากมาตรวัด (Perry's model of Intellectual Development as applied to the learning situation) ของวิลเลียม จี แพร์รี (Perry, 1970) จำนวน 16 ข้อ พัฒนาจากการวิจัยของ (Bateman, & Donald, 1987) โดยเลือกเพียงคำตอบเดียวต่อรายการข้อความแต่ละข้อที่มีระดับความเห็นสอดคล้องกับความเป็นจริงของท่านมากที่สุดโดยการพิจารณา 5 ระดับ ตามเกณฑ์ตัวเลือกดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง มีความเห็นที่มีต่อการพัฒนาปัญญา ในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีความเห็นที่มีต่อการพัฒนาปัญญา ในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง มีความเห็นที่มีต่อการพัฒนาปัญญา ในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีความเห็นที่มีต่อการพัฒนาปัญญา ในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีความเห็นที่มีต่อการพัฒนาปัญญา ในระดับน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	ระดับความเห็นที่มีต่อการพัฒนาปัญญา				
		5	4	3	2	1
Y1-1. มุมมองคู่ขนานระหว่างความถูกต้องและผิด (Dualism)						
1	นักเรียนมีความเห็นว่า เมื่อเป็นเรื่องของความรู้ ข้อเท็จจริงก็คือข้อเท็จจริง นั่นคือพื้นฐาน และหน้าที่ของนักเรียนคือการเรียนรู้ข้อเท็จจริงที่อาจารย์ให้ไว้					
2	ความรู้คือความสามารถในการหาคำตอบที่ถูกต้อง					
3	ความรู้สามารถพิจารณาถึงข้อเท็จจริงและข้อมูลได้					
4	ถ้าครูยึดติดกับข้อเท็จจริงมากขึ้นและคิดทฤษฎีน้อยลง นักเรียนจะได้ประโยชน์จากชั้นเรียนมากขึ้น					
Y1-2. ความหลากหลาย (Multiplicity)						
5	อาจารย์เสนอมุมมองที่แตกต่างเพราะต้องการให้เราคิดอย่างอิสระเพื่อเรียนรู้ที่จะหาคำตอบด้วยตนเอง					
6	ทุกคนมีสิทธิ์แสดงความคิดเห็นของตนเองท่ามกลางการไม่เห็นด้วยของผู้เชี่ยวชาญ					
7	นักเรียนที่ประสบความสำเร็จ คือผู้ที่ค้นพบสิ่งที่ครูต้องการ					
8	ทุกคนมีสิทธิ์ในความคิดเห็นของตนเอง ไม่มีสิ่งใดถูกหรือผิด					
Y1-3. สัมพัทธนิยม (Relativism)						
9	ไม่สามารถวิเคราะห์ พิสูจน์ และถ่วงดุลสิ่งต่างๆ ตลอดไปได้ ไม่ช้าก็เร็วต้องตัดสินใจและลงมือทำ					
10	ความคิดเห็นนั้นดีพอๆ กับหลักฐานที่สนับสนุนเท่านั้น					
11	ตราบเท่าที่นักเรียนพัฒนาและสนับสนุนคำตอบของตนเอง ไม่ควรถูกลงโทษ แม้ว่าความคิดเห็นนั้นจะแตกต่างไปจากความคิดเห็นของอาจารย์ก็ตาม					
12	ผู้มีความรู้ใช้สิ่งที่พวกเขาใช้เพื่อตัดสินความคิด ข้อมูล และค่านิยม					
Y1-4. ความมุ่งมั่น (Commitment)						
13	อาจารย์ไม่ใช่ผู้ให้ความรู้ อาจารย์เป็นผู้ชี้แนะและเป็นแบบอย่างในการเรียนรู้อย่างอิสระของเราเอง ความ					

ข้อที่	ข้อความ	ระดับความเห็นที่มีต่อการพัฒนาปัญญา				
		5	4	3	2	1
	รับผิดชอบในการเรียนรู้หรือการเรียนรู้วิชาเป็นของนักเรียน					
14	ความรู้สามารถปกป้องจุดยืนด้วยการโต้แย้งที่ดีเลิศแม้ว่าคนอื่นอาจไม่เห็นด้วยก็ตาม					
15	การเรียนรู้เป็นสิ่งที่ท้าทายเมื่อเราต้องดูแลแนวคิดทั้งหมดและตัดสินใจว่าเรายืนอยู่ตรงไหนจากสิ่งเหล่านี้					
16	ผู้รู้ตนเองทำการวินิจฉัยในมุมมองของตนเอง ตระหนักว่าเป็นของตนเองและปฏิบัติตามนั้น					

ตอนที่ 4 ข้อมูลระดับความเห็นที่มีต่อการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยหลักธรรม

อิทธิบาท 4

คำชี้แจง ขอให้ท่านได้พิจารณาระดับความเห็นที่มีต่อการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยหลักธรรมอิทธิบาท 4 จำนวน 16 ข้อ โดยเลือกเพียงคำตอบเดียวต่อรายการข้อความแต่ละข้อที่มีระดับความเห็นสอดคล้องกับความเป็นจริงของท่านมากที่สุดโดยการพิจารณา 5 ระดับ ตามเกณฑ์ตัวเลือกดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง มีความเห็นต่อการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยหลักธรรมอิทธิบาท 4 ในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีความเห็นต่อการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยหลักธรรมอิทธิบาท 4 ในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง มีความเห็นต่อการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยหลักธรรมอิทธิบาท 4 ในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีความเห็นต่อการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยหลักธรรมอิทธิบาท 4 ในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีความเห็นต่อการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยหลักธรรมอิทธิบาท 4 ในระดับน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	ระดับความเห็นต่อความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยหลักธรรมอริยาบท 4				
		5	4	3	2	1
Y2-1. ความรักในสิ่งที่ทำ: ฉันทะ (Chanda: Intention)						
1	นักเรียนมีความรักในงานของตนอยู่เสมอเพื่อให้ตนมีจิตฝึกฝัที่จะให้งานของตนนั้นบรรลุผลสำเร็จ					
2	นักเรียนมีความพอใจในกาทำงานด้วยความรักงานปลุกฝังความพอใจให้ผู้ทำงาน					
3	นักเรียนมีความรักและความพอใจในตำแหน่งงานที่ทำ					
Y2-2. ความขยันหมั่นเพียร: วิริยะ (Viriya: Effort)						
4	นักเรียนมีความเพียรไม่ท้อถอยในการประกอบกิจนั้นๆ					
5	นักเรียนมีความขยันหมั่นเพียรปฏิบัติงานด้วยความพยายาม					
6	นักเรียนมีความเห็นว่า ความขยันหมั่นเพียรเป็นทางมุ่งสู่ความสำเร็จในหน้าที่การงานซึ่งสามารถทำให้ผ่านปัญหาและอุปสรรคที่ขัดกับความเพียร					
Y2-3. จิตจดจ่อในสิ่งที่ทำ: จิตตะ (Citta: Consciousness)						
7	นักเรียนมีความใส่ใจในงานของตนเอาทำงานด้วยความรอบคอบไตร่ตรองหาเหตุผลที่เหมาะสมป้องกันการเกิดข้อผิดพลาด					
8	นักเรียนทำงานด้วยจิตใจที่เข้มแข็งในการทำหน้าที่ และทำจิตใจให้สงบให้เข้าใจและรู้ในงานอย่างถูกต้องตามที่เป็นจริง					
9	นักเรียนมีความจดจ่อทำงานนั้นอย่างต่อเนื่อง					
Y2-4. การตรวจสอบคุณภาพประสิทธิภาพของงาน: วิมังสา (Vimamsā: Investigation)						
10	นักเรียนมีการคิดวางแผนหาวิธีแก้ไขปรับปรุงงานให้ดีขึ้น ใช้ปัญญาไตร่ตรองสิ่งใดผิด สิ่งใดถูกยึดมั่นในคุณธรรมจริยธรรมในวิชาชีพของตนเองมิให้ต่างพร้อย					
11	นักเรียนมีใจรักในหน้าที่ไม่ว่าจะเป็นการงานใดๆ ตามที่ตนเองถนัดเพราะจะทำให้งานที่ทำออกมามีคุณภาพดี					

คำนิยามศัพท์เฉพาะ

คำนิยามศัพท์เฉพาะแบบสัมภาษณ์ (1)

แนวคิดการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตบนพื้นฐานความต้องการ หมายถึง แนวคิดในการทำส่งเสริมความสำเร็จในตนเองที่มีพื้นฐานจากความต้องการ 5 ระดับของอับราฮัม มาสโลว์ ได้แก่ ความสมบูรณ์ของชีวิต (self-actualization), ความเคารพนับถือ (esteem), มิตรภาพ และความรัก (friendship and love), ความมั่นคงปลอดภัย (security), และความต้องการทางกายภาพ (physiological) เป็นการตระหนักถึงศักยภาพของบุคคลอย่างสมบูรณ์ มีความเกี่ยวข้องกับ การพัฒนาความสามารถของบุคคลอย่างเต็มที่และเห็นคุณค่าของชีวิต ความต้องการความสำเร็จในชีวิตสร้างให้คนสามารถอยู่อย่างเป็นอิสระ ยอมรับตนเองและผู้อื่น

แนวคิดการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญา หมายถึง แนวคิดความต้องการสูงสุดของชีวิตด้วยการส่งเสริมการไปสู่ความสำเร็จในตนโดยมีหลักการดำเนินด้วยหลักปัญญาบนพื้นฐานแนวคิดของวิลเลียม เพอร์รี ในระดับพัฒนาการทางปัญญา 4 ระดับหลัก ได้แก่ มุมมองคู่ขนานระหว่างความถูกและผิด (Dualism), ความหลากหลาย (Multiplicity), สัมพัทธนิยม (Relativism) และ ความมุ่งมั่น (Commitment)

แนวคิดการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยหลักพุทธศาสนาตามหลักธรรมอิทธิบาท 4 หมายถึง แนวคิดความต้องการสูงสุดของชีวิตด้วยการส่งเสริมการไปสู่ความสำเร็จในตนโดยปฏิบัติตามหลักธรรมในพระพุทธศาสนาเถรวาท มีหลักธรรมที่โดดเด่นในการส่งเสริมเพื่อความสำเร็จได้แก่ หลักอิทธิบาท 4 ที่นิยามว่าเป็นทางแห่งความสำเร็จซึ่งประกอบไปด้วย 1) ฉันทะ 2) วิริยะ 3) จิตตะ 4) วิมังสา

คำนิยามศัพท์เฉพาะแบบสอบถาม (2)

ความชื่นชมที่เกิดขึ้นใหม่อย่างต่อเนื่อง (Continued freshness of appreciation) หมายถึง การชื่นชมสิ่งที่ดีงามแม้จะเป็นสิ่งของพื้นฐานในการดำเนินชีวิตอย่างสดใหม่อยู่เสมอ มีความภาคภูมิใจ ยินดี ประหลาดใจ ปีติยินดี แม้นว่าประสบการณ์เหล่านี้จะเป็นเรื่องเก่าหากมองในมุมมองของผู้อื่นก็ตาม

การยอมรับ (Acceptance) หมายถึง การยอมรับตนเอง ผู้อื่น และธรรมชาติมากขึ้น ผู้เข้าใจตนเองสามารถยอมรับธรรมชาติของพวกเขา รวมถึงข้อบกพร่องและความขัดแย้งของพวกเขาได้ โดยไม่รู้สีกังวลอย่างแท้จริง

ความถูกต้อง (Authenticity) หมายถึง การรับรู้ที่ละเอียดตามความเป็นจริงอย่างถูกต้องตรงไปตรงมา ความถูกต้องเป็นการแสดงออกถึงระดับของความเป็นตัวตนของบุคคล และในขณะที่เดียวกันก็แสดงให้เห็นว่าพฤติกรรมของเขาที่มีต่อสิ่งรอบตัวนั้นเชื่อมโยงกับอัตลักษณ์ที่แท้จริงของเขา มากน้อยเพียงใด คนที่เข้าใจตนเองมีความสามารถพิเศษในการตัดสินผู้อื่นอย่างแม่นยำและตรวจจับ

ความไม่เชื่อสัตย์ในบุคลิกภาพ ด้วยการรับรู้ที่เหนือกว่าทำให้เกิดความสามารถในการกำหนดว่าอะไรดีสำหรับบุคคลและทำการตัดสินใจอย่างมีประสิทธิภาพ

ความใจเย็น (Equanimity) หมายถึง สภาพจิตใจที่สงบนิ่งหรือแนวโน้มทางอารมณ์ต่อประสบการณ์หรือวัตถุทั้งหมด โดยไม่คำนึงถึงแหล่งกำเนิดหรือความรู้สึกนึกคิด (น่าพอใจ ไม่น่าพอใจ หรือเป็นกลาง) เป็นตัวแปรที่แสดงพฤติกรรมเชิงไตร่ตรอง ความเป็นธรรมชาติวางใจในสภาวะปกติ ความเป็นธรรมชาติมากขึ้นในพฤติกรรมของตนเอง เช่นเดียวกับในชีวิต ความคิด และแรงกระตุ้นของพวกเขา ความเป็นธรรมชาติและความเรียบง่ายบ่งบอกถึงพฤติกรรมของพวกเขา

จุดมุ่งหมาย (Purpose) หมายถึง ความตั้งใจที่แน่วแน่ที่จะบรรลุเป้าหมายที่ทั้งมีความหมายเป็นการส่วนตัวและสร้างชื่อเสียงในทางบวกให้กับโลก ด้วยเหตุผลที่ทำได้สิ่งหนึ่งขึ้นหรือเพื่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งเป็นความตั้งใจที่มั่นคงและทั่วถึงที่จะทำอะไรสิ่งหนึ่งให้สำเร็จซึ่งมีความหมายต่อตนเองในทันทีและเป็นผลต่อโลก

การแสวงหาความจริง (Truth Seeking) หมายถึง การแสวงหาความจริงที่จำเป็นต่อการสนับสนุนการเติบโตของปัจเจกบุคคลและความก้าวหน้าของมนุษย์ ซึ่งจำเป็นต้องมีวิสัยทัศน์ที่เน้นความจริงสำหรับการศึกษา ซึ่งเป็นวิสัยทัศน์ที่มุ่งพัฒนามนุษย์ให้มีลักษณะนิสัยทางปัญญาที่หยั่งรากลึกและมีคุณธรรมซึ่งเกิดจากความรัก ความจริงและมุ่งเน้นผลลัพธ์ทางปัญญาและศีลธรรมที่ส่งผลให้มนุษย์เจริญรุ่งเรือง

มนุษยธรรม (Humanitarianism) หมายถึง ความเป็นอยู่ดำรงอยู่ด้วยความเมตตากรุณา ความรักใคร่ และความเป็นมิตรอันแผ่ไพศาล คนเหล่านี้มักจะใจดีและเป็นมิตรกับทุกคนที่มีอุปนิสัยที่เหมาะสมและเข้ากันได้ โดยไม่คำนึงถึงชนชั้น การศึกษา ความเชื่อทางการเมือง เชื้อชาติ หรือสีผิว

ประสบการณ์สูงสุด (Peak Experiences) หมายถึง ประสบการณ์สูงสุดมักถูกอธิบายว่าเป็นช่วงเวลาที่ยอดเยี่ยมของความปิติยินดีและความอึ้งอัมมใจอย่างแท้จริง นี่เป็นเวลาที่โดดเด่นกว่าเหตุการณ์ในชีวิตประจำวัน ความทรงจำของเหตุการณ์ดังกล่าวจะคงอยู่ยาวนาน และผู้คนมักเปรียบเหตุการณ์เหล่านั้นกับประสบการณ์ทางวิญญาณ "ประสบการณ์สูงสุดเกี่ยวข้องกับความรู้สึกสงสัย ความกลัว หรือความปิติยินดีเหนือประสบการณ์" ประสบการณ์ที่มีมูลค่าสูงซึ่งมีลักษณะเฉพาะคือ ความเข้มของการรับรู้ ความลึกซึ้งของความรู้สึก หรือความรู้สึกที่มีความสำคัญอย่างลึกซึ้งจนทำให้มันโดดเด่นในความคิดของผู้รับการทดลอง ตามคำกล่าวของมาสโลว์ ทุกคนเข้าถึงประสบการณ์สูงสุดได้

สัญชาตญาณทางศีลธรรมอันดี (Good Moral intuition) หมายถึง ความรู้สึกทางศีลธรรมทำให้มีกรอบความเป็นไปได้ภายในบริบทที่เราสามารถเริ่มเข้าใจและเป็นตัวแทนของสถานการณ์ที่ซับซ้อนของมนุษย์ที่เราพบ คุณลักษณะของการตัดสินใจของมนุษย์ที่เกี่ยวข้องกับความซับซ้อนบางอย่าง เช่น ประสบการณ์การรับรู้อย่างรวดเร็วของความเร็วและทิศทางที่เป็นไปได้ของยานพาหนะ

จิตวิญญาณแห่งการสร้างสรรค (Creative Spirit) หมายถึง จิตวิญญาณแห่งความคิดสร้างสรรค์เป็นที่มาของพลังสร้างสรรค์และความสามารถในการสร้างสรรค์ของเรา” ในความเป็นจริงสิ่งนี้ไม่เป็นความจริงเสียทีเดียวสำหรับแหล่งที่มาของพลังสร้างสรรค์ของเรา และความสามารถในการสร้างสรรค์ของเรายังสามารถเห็นหรือสัมผัสได้ในรูปของการไหลของจิตสร้างสรรค์ การสำรวจ การค้นพบ และการฝึกฝนทางจิตวิญญาณอย่างลึกซึ้งก็เป็นสิ่งที่สร้างสรรค์เช่นกัน เป็นอีกตัวอย่างที่อธิบายไม่ได้ว่าเราใช้ความคิดสร้างสรรค์มากเพียงใดในการคิด การเป็นอยู่ และการเชื่อมโยง และเพื่อเติมเต็มความหมายของชีวิต

การพัฒนาคู่ขนานขั้นพื้นฐาน (Basic Duality) หมายถึง มุมมองของความรู้จากนักเรียนจะถูกหรือผิด ความรู้ถูกสร้างขึ้นจากการสะสมข้อเท็จจริงที่รวบรวมผ่านการทำงานหนัก

ความหลากหลายก่อนที่จะรู้ความถูกต้องตามกฎหมาย (Multiplicity Pre legitimate) หมายถึงขั้นนี้เกี่ยวกับความคิดเห็นที่ขัดแย้งกันที่นักเรียนจำได้ ซึ่งพวกเขาเชื่อว่าบางอย่างถูกต้องในขณะที่บางอย่างไม่ถูกต้อง

ปัจจัยความหลากหลาย (Multiplicity subordinate) หมายถึง ผู้เข้าร่วมยอมรับความหลากหลายและความไม่แน่นอน แต่เป็นเพียงเพราะยังไม่พบคำตอบ

ความหลากหลายขั้นสูง (Advanced Multiplicity) หมายถึง ผู้เข้าร่วมรับทราบว่าทุกคนมีสิทธิ์แสดงความคิดเห็นของตนเอง ไม่ว่าสิ่งนั้นจะถูกหรือผิดภายใต้ความคิดและสถานการณ์ที่ครอบงำ

สัมพัทธนิยม (Relativism) หมายถึง ความรู้ทั้งหมดที่ผู้เข้าร่วมรับทราบนั้นมาจากมุมมองในเชิงบริบทและโลกทัศน์ของแต่ละคน

ความมุ่งมั่นที่คาดการณ์ไว้ (Commitment foreseen) หมายถึง ผู้เข้าร่วมเข้าใจว่าจำเป็นสำหรับพวกเขาที่จะต้องมุ่งมั่นไปสู่ตำแหน่งในโลกสัมพัทธภาพ

ความมุ่งมั่นขั้นเริ่มต้น (Initial Commitment) หมายถึง ความตั้งใจมุ่งมั่นตั้งแต่จุดเริ่มต้นอย่างมีการทำข้อตกลงในตัวเอง

การปฐมนิเทศโดยนัยแห่งความมุ่งมั่น (Orientation in implications of commitment) หมายถึง ความมุ่งมั่นมีความหมายโดยนัยถูกสำรวจว่าเป็นแนวคิดหนึ่งของความรับผิดชอบ

การพัฒนาความมุ่งมั่น (Developing commitment) หมายถึง การมีความเป็นตัวตนที่รวมเอาความรับผิดชอบหลายอย่างเข้าไว้ด้วยกันและมองว่าความมุ่งมั่นเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่องและเห็นการเปลี่ยนแปลงเชิงบวกดีขึ้นจากอดีต

ความรักในสิ่งที่ทำ (ฉันทะ: Intention) หมายถึง ความพอใจในเรื่องที่จะทำ ต้องรักในงานของตนอยู่เสมอเพื่อให้ตนมีจิตฝึกฝนที่จะให้งานของตนนั้นบรรลุผลสำเร็จ ความพอใจในกาทำงานด้วยความรักงานปลูกฝังความพอใจให้ผู้ทำงาน มีความรักและความพอใจในตำแหน่งงานที่ทำ

ความขยันหมั่นเพียร (วิริยะ: Effort) หมายถึง การปรารถนาความเพียรทางใจ ความเพียรไม่ทอดทิ้งในการประกอบกิจนั้นๆ มีความขยันหมั่นเพียรปฏิบัติงานด้วยความพยายามเป็นทางมุ่งสู่ความสำเร็จในหน้าที่การงานซึ่งสามารถทำให้ผ่านปัญหาและอุปสรรคที่ขัดกับความเพียร

จิตจดจ่อในสิ่งที่ทำ (จิตตะ: Consciousness) หมายถึง การเอาใจใส่ไม่ทอดทิ้งธุระในเรื่องนั้นๆ ต้องใส่ใจในงานของตนเอาทำงานด้วยความรอบคอบไตร่ตรองหาเหตุผลที่เหมาะสมป้องกันการเกิดข้อผิดพลาด ทำงานด้วยจิตใจที่เข้มแข็งในการทำหน้าที่ทำจิตใจให้สงบให้เข้าใจและรู้ในงานอย่างถูกต้องตามที่เป็นจริง จดจ่อทำงานนั้นอย่างต่อเนื่อง

ค่านิยมศัพท์เฉพาะแบบประเมินตนเอง (3)

การตรวจสอบคุณภาพประสิทธิภาพของงาน (วิมังสา: Investigation) หมายถึง การใช้ปัญหาพิจารณาตรวจตราหาเหตุผล และ ตรวจสอบหาข้อบกพร่องที่ขัดขวางการประสบผลสำเร็จของตน คิดวางแผนหาวิธีแก้ไขปรับปรุงงานให้ดีขึ้น ใช้ปัญญาไตร่ตรองสิ่งใดผิด สิ่งใดถูกยึดมั่นในคุณธรรมจริยธรรมในวิชาชีพของตนเองให้ต่างพร้อย มีใจรักในหน้าที่ไม่ว่าจะเป็นการงานใดๆ ตามที่ตนเองถนัดเพราะจะทำให้งานที่ทำออกมามีคุณภาพดี มีการตรวจสอบคุณภาพประสิทธิภาพของงานในขณะที่ทำและเมื่อทำเสร็จแล้ว

การประเมินตนเองด้านความรู้ (Self-assessed of knowledge) หมายถึง การประเมินที่ผู้เรียนทำเกี่ยวกับระดับความรู้ปัจจุบันหรือการเพิ่มระดับความรู้ในหน่วยการเรียนรู้เฉพาะที่เรียนแล้ว โดยกระบวนการมองตนเองเพื่อประเมินแง่มุมที่สำคัญต่อตัวตนและเพิ่มความมั่นใจในความรู้ของตนเอง

การประเมินตนเองด้านความเข้าใจ (Self-assessed for understand) หมายถึง องค์ประกอบสำคัญสำหรับความสำเร็จ การประเมินตนเองถูกกำหนดให้เป็นการมีส่วนร่วมของนักเรียนในการระบุมาตรฐานหรือเกณฑ์ที่จะใช้กับงานหรือการเรียนรู้ของพวกเขา และทำการตัดสินใจเกี่ยวกับขอบเขตที่พวกเขาผ่านเกณฑ์และมาตรฐานเหล่านั้น

การประเมินตนเองด้านการนำไปใช้ (Self-assessed of implementation) หมายถึง การประเมินตนเองหลังการเรียนรู้แล้วนำองค์ความรู้ไปสู่การนำไปใช้ ทั้งโดยตรงและทางอ้อม เป็นวิธีการบรรลุเป้าหมายของการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ดำเนินการเพื่อช่วยให้นักเรียนเติบโตเป็นผู้เรียนอิสระ

การประเมินตนเองด้านความพึงพอใจ (Self-assessed in satisfaction) หมายถึง ความพึงพอใจของนักศึกษาสามารถกำหนดได้จากทัศนคติที่เป็นผลจากการประเมินประสบการณ์ด้านการศึกษา การบริการ สื่อ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวกของนักศึกษาที่ผู้จัดการศึกษาจัดให้ และรู้สึกพอใจ

ค่านิยมศัพท์เฉพาะแบบประเมินคุณภาพ (4)

การประเมินคุณภาพของนวัตกรรม (Evaluating the quality of innovation) หมายถึง การประเมินความสามารถด้านนวัตกรรมทางเทคโนโลยี (TICs) ขึ้นอยู่กับการกำหนดเกณฑ์หลายข้อ และขึ้นอยู่กับการสร้าง รูปแบบ ของนวัตกรรมในการศึกษาคั้งนี้ได้แก่ หนังสือคู่มือ และ VDO แนวคิดการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา ที่ผู้สร้างต้องการประเมิน

การประเมินความเหมาะสมของนวัตกรรม (Evaluating the suitability of innovation) หมายถึง การประเมินความเหมาะสมด้านนวัตกรรมทางเทคโนโลยี (TICs) ขึ้นอยู่กับการกำหนดเกณฑ์หลายข้อและขึ้นอยู่กับการสร้าง รูปแบบ ของนวัตกรรมในการศึกษาคั้งนี้ได้แก่ หนังสือคู่มือ และ VDO แนวคิดการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา ที่ผู้สร้างต้องการประเมิน

การประเมินความเป็นไปได้ของนวัตกรรม (Evaluating the possibility of innovation) หมายถึง การประเมินความเป็นไปได้ด้านนวัตกรรมทางเทคโนโลยี (TICs) ขึ้นอยู่กับการกำหนดเกณฑ์หลายข้อและขึ้นอยู่กับการสร้าง รูปแบบ ของนวัตกรรมในการศึกษาคั้งนี้ได้แก่ หนังสือคู่มือ และ VDO แนวคิดการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา ที่ผู้สร้างต้องการประเมิน

แบบประเมินตนเอง

เรื่อง ความรู้ ความเข้าใจ การนำไปใช้ และประเมินความพึงพอใจ ในการทดลองใช้นวัตกรรมการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา

โครงการวิจัยเรื่อง: นวัตกรรมแนวความคิดการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา ประยุกต์ใช้การวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้าง

Research Title: Innovation of Concept Promoting Self-Actualization Need Through Intellection and Buddhist Principles Apply the Structural Equation Modeling Analysis

คำชี้แจง แบบประเมินฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลในการทำวิจัย ตามวัตถุประสงค์การวิจัย ข้อที่ 1.2.3 คือ เพื่อประเมินผลการทดลองใช้นวัตกรรมแนวความคิดการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา ภายใต้โครงการวิจัยตามแผนการดำเนินงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย จึงขอความกรุณาจากท่านโปรดให้ข้อมูลตอบแบบประเมินอย่างครบถ้วนและตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด ขออนุโมทนาขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

แบบประเมินฉบับนี้ แบ่งเป็น 3 ตอน ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ปัจจัยพื้นฐานด้านประชากรศาสตร์ (demography)

ตอนที่ 2 ข้อมูลระดับการประเมินตนเองด้านความรู้ ความเข้าใจ การนำไปใช้ และ ข้อมูลระดับความเห็นที่มีต่อความพึงพอใจ

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับหลักคู่มือ และ VCD แนวความคิดการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา

ตอนที่ 1 ปัจจัยพื้นฐานด้านประชากรศาสตร์ (demography)

คำชี้แจง โปรดเลือกตัวเลือกที่ตรงกับข้อมูลท่านมากที่สุด

5. เพศ

2) ชาย 2) หญิง

6. อายุ (ปี)

2) น้อยกว่าหรือเท่ากับ 12 ปี 2) 13-15 ปี 3) 16-18 4) 19 ปี ขึ้นไป

7. ระดับชั้นการศึกษาที่เรียนในปัจจุบัน

5) ประถมศึกษา หรือเทียบเท่า

6) มัธยมศึกษา หรือเทียบเท่า

7) มัธยมศึกษาปลาย หรือเทียบเท่า

- 8) ปริญาตรี หรือเทียบเท่า
8. ศาสนา
 - 3) ศาสนาพุทธ
 - 4) ศาสนาอื่นๆ.....
5. ความถี่ในการปฏิบัติตามหลักธรรมหรือข้อปฏิบัติตามศาสนาที่ตนนับถือ เช่น ไหว้พระ สวดมนต์ ให้ทาน รักษาศีล ฟังธรรม เป็นต้น (ครั้ง/เดือน)
 - 5) ไม่เคย
 - 6) น้อยกว่า 5 ครั้งต่อเดือน
 - 7) เป็นประจำ 6-10 ครั้งต่อเดือน
 - 8) มากกว่า 11 ครั้งขึ้นไป
6. ประสบการณ์ในการใช้ชุดการเรียนรู้ การเรียนรู้นอกห้องเรียน หรือการเรียนพิเศษ ผ่านการใช้สื่อ
 - 1) ไม่เคย
 - 2) น้อยกว่า 5 ครั้งต่อเดือน
 - 3) เป็นประจำ 6-10 ครั้งต่อเดือน
 - 4) มากกว่า 11 ครั้งขึ้นไป

ตอนที่ 2 ข้อมูลระดับประเมินตนเองด้านความรู้ ความเข้าใจ การนำไปใช้ และ ข้อมูลระดับความเห็นที่มีต่อความพึงพอใจ

คำชี้แจง ขอให้ท่านได้พิจารณาระดับความเห็นในการประเมินความรู้ ความเข้าใจ การนำไปใช้ และประเมินความพึงพอใจ โดยการประเมินตนเอง (self-assessment) จำนวน 12 ข้อ โดยเลือกเพียงคำตอบเดียวต่อรายการข้อคำถามแต่ละข้อที่มีระดับความเห็นสอดคล้องกับความเป็นจริงของท่านมากที่สุดโดยการพิจารณา 5 ระดับ ตามเกณฑ์ตัวเลือกดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง มีการประเมินตนเอง ในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีการประเมินตนเอง ในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง มีการประเมินตนเอง ในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีการประเมินตนเอง ในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีการประเมินตนเอง ในระดับน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	ระดับการประเมินตนเอง				
		5	4	3	2	1
SAK การประเมินตนเองด้านความรู้ (Self-assessed in knowledge)						
1	ฉันใช้ความพยายามอย่างมากในการเรียนรู้ครั้งนี้ผ่านการเรียนเชิงปฏิบัติการ คู่มือ และ VCD เพื่อเข้าใจในเนื้อหาเหล่านี้					
2	ความหลากหลายของหัวข้อในการเรียนรู้ครั้งนี้กระตุ้นให้ฉันเข้าร่วมการอภิปรายและทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น					
3	ระดับการเรียนรู้ของฉันที่เกิดขึ้นในการเรียนนี้มีคุณภาพสูงสุด					
SAU การประเมินตนเองด้านความเข้าใจ (Self-assessed in understand)						
4	ฉันสามารถเรียนรู้จากการอภิปรายในหลักสูตรการเรียนรู้ครั้งนี้					
5	ฉันได้รับการกระตุ้นให้อ่านหรือค้นคว้าเพิ่มเติมเกี่ยวกับหัวข้อที่พบในการเรียนรู้					
6	การสนทนาช่วยให้ฉันเข้าใจมุมมองอื่นๆ					
SAI การประเมินตนเองด้านการนำไปใช้ (Self-assessed in implementation)						
7	จากประสบการณ์ของฉันทับกับการเรียนครั้งนี้ ฉันต้องการเรียนหลักสูตรทางไกล (ออนไลน์) อีกในอนาคต					
8	การเรียนครั้งนี้เป็นประสบการณ์การเรียนรู้ที่มีประโยชน์					
9	ฉันรับผิดชอบต่อการกระทำและการนำไปใช้ด้วยตัวของฉันเอง					
SAS การประเมินตนเองด้านความพึงพอใจ (Self-assessed in satisfaction)						
10	การจัดการเรียนรู้เชิงปฏิบัติการ (มีความชัดเจน, วาระการประชุม, การมีส่วนร่วม)					
11	สื่อการสอน คู่มือ วีซีดี อื่นๆ มีความเหมาะสมกับตัวของฉัน					
12	โดยรวมแล้ว การเรียนรู้เชิงปฏิบัติการครั้งนี้ตรงตามความคาดหวังในการเรียนรู้ของฉัน					

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับหลักสูตรมือ และ VCD แนวคิดการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จ
ในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

แบบประเมิน

เรื่อง การประเมินคุณภาพ ความเหมาะสม และความเป็นไปได้ ของนวัตกรรมการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา

โครงการวิจัยเรื่อง: นวัตกรรมแนวคิดการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา ประยุกต์ใช้การวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้าง

Research Title: Innovation of Concept Promoting Self-Actualization Need Through Intellection and Buddhist Principles Applicate the Structural Equation Modeling Analysis

คำชี้แจง แบบประเมินฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลในการทำวิจัย ตามวัตถุประสงค์การวิจัย 1.2.4 คือ เพื่อประเมินคุณภาพ ความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของนวัตกรรมแนวคิดการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา ภายใต้โครงการวิจัยตามแผนการดำเนินงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย จึงขอความกรุณาจากท่านโปรดให้ข้อมูลตอบแบบประเมินอย่างครบถ้วนและตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด ขออนุโมทนาขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

แบบประเมินฉบับนี้ แบ่งเป็น 3 ตอน ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ปัจจัยพื้นฐานด้านประชากรศาสตร์ (demography)

ตอนที่ 2 ข้อมูลระดับการประเมินคุณภาพ ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของนวัตกรรมแนวคิดการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับนวัตกรรมแนวคิดการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา

ตอนที่ 1 ปัจจัยพื้นฐานด้านประชากรศาสตร์ (demography)

คำชี้แจง โปรดเลือกตัวเลือกที่ตรงกับข้อมูลท่านมากที่สุด

9. เพศ

3) ชาย 2) หญิง

10. อายุ (ปี)

3) น้อยกว่าหรือเท่ากับ 30 ปี 2) 31-40 ปี 3) 41-50 ปี 4) 51 ปี ขึ้นไป

11. ระดับการศึกษา

- 9) ปริญาตรี
 - 10) ปริญาโท
 - 11) ปริญาเอก
 - 12) อื่นๆ
12. ความเชี่ยวชาญด้านวิชาชีพ (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)
- 5) ด้านพุทธศาสนาและปรัชญา
 - 6) ด้านศึกษาศาสตร์
 - 7) ด้านสังคมศาสตร์
 - 8) ด้านพัฒนาทรัพยากรมนุษย์
 - 9) ด้านจิตวิทยา
 - 10) ด้านนวัตกรรม
 - 11) ด้านอื่นๆ.....
5. ประสบการณ์ในการทำงาน
- 1) น้อยกว่า 5 ปี
 - 2) 6-10 ปี
 - 3) 11-15 ปี
 - 4) มากกว่า 16 ปีขึ้นไป

**ตอนที่ 2 ข้อมูลระดับการประเมินคุณภาพ ความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของนวัตกรรม
แนวคิดการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา**

คำชี้แจง ขอให้ท่านได้พิจารณาระดับการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของนวัตกรรม
แนวคิดการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนาจำนวน 16 ข้อ
โดยเลือกเพียงคำตอบเดียวต่อรายการข้อคำถามแต่ละข้อที่มีระดับความเห็นสอดคล้องกับความเป็น
จริงของท่านมากที่สุดโดยการพิจารณา 5 ระดับ (5-star rating) ตามเกณฑ์ตัวเลือกดังนี้

- ระดับ 5 หมายถึง มีคุณภาพ ความเหมาะสม และความเป็นไปได้ ในระดับมากที่สุด
- ระดับ 4 หมายถึง มีคุณภาพ ความเหมาะสม และความเป็นไปได้ ในระดับมาก
- ระดับ 3 หมายถึง มีคุณภาพ ความเหมาะสม และความเป็นไปได้ ในระดับปานกลาง
- ระดับ 2 หมายถึง มีคุณภาพ ความเหมาะสม และความเป็นไปได้ ในระดับน้อย
- ระดับ 1 หมายถึง มีคุณภาพ ความเหมาะสม และความเป็นไปได้ ในระดับน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	ระดับการประเมิน				
		5	4	3	2	1
การประเมินคุณภาพของนวัตกรรม (Evaluating the quality of innovation)						
1	แนวคิดที่นำเสนอมีความใหม่และทันสมัย					
2	วัสดุที่คงทนเหมาะสม					
3	ตรงกัวิธีสอนสมัยใหม่					
4	การออกแบบมีส่งเสริมทักษะทางปัญญาและคุณธรรม					
5	สื่อการเรียนการสอนควรดึงดูดความสนใจของนักเรียน					
6	คุณภาพสูงมีผลต่อระดับการสร้างความรู้และแนวคิด					
7	ผู้เรียนสามารถจัดการกับสื่อการเรียนรู้เหล่านี้ได้ง่าย					
8	สื่อการเรียนรู้ควรส่งเสริมทักษะการใช้เหตุผลสูงขึ้น					
9	โดยรวมแนวคิดนวัตกรรมส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนานี้มีคุณภาพสูง					
การประเมินความเหมาะสมของนวัตกรรม (Evaluating the suitability of innovation)						
10	แนวคิดที่นำเสนอมีองค์ประกอบของทฤษฎีที่มีความเหมาะสม					
11	แนวคิดที่นำเสนอมีเนื้อเรื่องที่มีความเหมาะสม					
12	กระบวนการที่เสนอมีความเหมาะสม					
13	มีความเหมาะสมด้านรูปแบบของผลิตภัณฑ์คู่มือ และ VCD					
14	วัตถุประสงค์มีการกำหนดชัดเจน					
15	แนวคิดนี้เป็นวิธีการแก้ปัญหาที่ดี					
16	แนวความคิดนี้มีคุณค่าหากนำไปใช้					
17	การนำแนวความคิดนี้ไปปฏิบัติได้ง่าย					
18	แนวความคิดนี้มีรายละเอียดดีเยี่ยม					
19	โดยรวมแนวคิดนวัตกรรมส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนานี้มีความเหมาะสม					

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน คณะศาสนาและปรัชญา โทร. ๑๐๗๕, ๑๐๗๖
 ที่ อว ๗๙๐๖/๖๐๐๘๘ วันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖
 เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย

กราบเรียน/เจริญพร

ด้วย พระมหาจักรพล อาจารย์สุโก, ดร. อาจารย์ประจำหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพุทธศาสนาและปรัชญา คณะศาสนาและปรัชญา ได้รับอนุมัติโครงการวิจัยเรื่อง “นวัตกรรมแนวคิดการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา ประยุกต์ใช้การวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้าง” ภายใต้โครงการวิจัยตามแผนการดำเนินงานโครงการทุนวิจัยและนวัตกรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ เพื่อเป็นการส่งเสริมและสนับสนุนให้อาจารย์ นักวิจัย ได้พัฒนาทักษะในการทำวิจัยให้เป็นมาตรฐานทางวิชาการ สอดคล้องกับแผนพัฒนาของกระทรวงวิทยาศาสตร์วิจัยและนวัตกรรม และสอดคล้องกับแผนพัฒนามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๘ นั้น

บัดนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการทำวิจัยในขั้นตอนออกแบบเครื่องมือวิจัย คณะศาสนาและปรัชญาได้พิจารณาแล้วว่าท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญมีประสบการณ์ด้านวิจัย จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัยเรื่องดังกล่าว รายละเอียดตามเอกสารเครื่องมือวิจัยที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียน/เจริญพรมาเพื่อพิจารณาและดำเนินการตรวจสอบเครื่องมือวิจัยต่อไป

 (พระสุทธิสารเมธี, ผศ.ดร.)

คณบดีคณะศาสนาและปรัชญา

รายนามผู้รับหนังสือว ๗๙๐๖/๖๐๐๘๘ ลงวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖
เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย

ลำดับที่	ชื่อ - ฉายา/สกุล	สังกัด
1	พระมหาวิโรจน์ คุตตวิโร, ผศ.ดร.	คณะศึกษาศาสตร์
2	รศ.ดร.บุญร่วม คำเมืองแสน	คณะศาสนาและปรัชญา
3	ดร.พันธุ์ช ศรีทิพันธุ์	คณะศึกษาศาสตร์
4	ดร.สุรชัย พุดชู	คณะศาสนาและปรัชญา
5	ดร.สุธาสินี แสงมุกดา	บัณฑิตวิทยาลัย

ผลการวิเคราะห์ความเที่ยงตรงของเครื่องมือ (Validity)
ดัชนีความตรงตามเนื้อหา (CVI) ของแบบสัมภาษณ์
เรื่อง หัวข้อสำคัญในการสนทนาด้วยเทคนิคกลุ่มในนาม (NGT)
โครงการวิจัย เรื่อง นวัตกรรมแนวคิดการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญา
และหลักพุทธศาสนา ประยุกต์ใช้การวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้าง

* ผลการคำนวณค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ (S-CVI) เท่ากับ 1.00 มีความตรงตามเนื้อหาและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์แปลผล ว่า สอดคล้อง

รายการประเมิน/ข้อที่	แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย					Agreed Item	N	I-CVI	แปลผล
	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (ท่านที่)								
	1	2	3	4	5				
1	4	4	4	4	4	5	5	1	มีความเที่ยงตรงดีเยี่ยม
2	4	4	4	4	4	5	5	1	มีความเที่ยงตรงดีเยี่ยม
3	4	4	4	4	4	5	5	1	มีความเที่ยงตรงดีเยี่ยม
4	4	4	4	4	4	5	5	1	มีความเที่ยงตรงดีเยี่ยม
5	4	4	4	4	4	5	5	1	มีความเที่ยงตรงดีเยี่ยม
6	4	4	4	4	4	5	5	1	มีความเที่ยงตรงดีเยี่ยม
S-CVI/Ave						30	30	1.00	มีความเที่ยงตรงดีเยี่ยม

คำนวณด้วยสูตรของ Crocker & Algina (1986) $I-CVI = (\text{agreed item})/(\text{number of expert})$; $S-CVI/Ave = (\text{sum of I-CVI scores})/(\text{number of item})$

การยอมรับค่าความเชื่อมั่น Polit & Beck (2006) ยอมรับค่าความเชื่อมั่นรายข้อ (I-CVI) ที่ระดับสถิติเท่ากับหรือมากกว่า 0.80 (≥ 0.80) และยอมรับค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ (S-CVI) ที่ระดับสถิติเท่ากับหรือมากกว่า 0.90 (≥ 0.90)

การแปลผล

ผู้ประเมินมีความเห็นค่าตรงกันและยอมรับคะแนนการประเมินที่ระดับค่า 3 และ 4 เท่านั้น ในการศึกษาครั้งนี้มีผู้เชี่ยวชาญประเมิน 3 ท่าน ผลรวมการประเมินคะแนนเต็ม 20 คะแนน (Polit & Beck, 2006) เมื่อใช้สูตรการคำนวณ $I-CVI = (\text{agreed item})/(\text{number of expert})$; $S-CVI/Ave = (\text{sum of I-CVI scores})/(\text{number of item})$ แล้วหากมีค่าตามเกณฑ์คือ $I-CVI \geq 0.80$ และ

S-CVI \geq 0.90 แปลผลว่า “มีความเที่ยงตรงดีเยี่ยม” หากต่ำกว่าเกณฑ์ แปลผลว่า “ไม่มีความเที่ยงตรง”

ผลการวิเคราะห์ความเที่ยงตรงของเครื่องมือ (Validity)
วิเคราะห์หาค่าดัชนีความตรงตามเนื้อหา (CVI) ของแบบสอบถาม
เรื่อง การส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา

โครงการวิจัยเรื่อง

นวัตกรรมแนวคิดการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา ประยุกต์ใช้การวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้าง

คำชี้แจง การตรวจสอบหาค่าดัชนีความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity Index: CVI) (Santos, et al, 2023; Naye, et al, 2022) โดยผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน ซึ่งมีการรายงานและวัดประเมินในการพัฒนาเครื่องมือ (Rodrigues, et al, 2017)

คำนวณด้วยสูตรของ Crocker & Algina (1986) $I-CVI = (\text{agreed item})/(\text{number of expert})$; $S-CVI/Ave = (\text{sum of I-CVI scores})/(\text{number of item})$ มาตรฐานประเมินค่า (Rating Scale) คำตอบมี 4 ระดับ การยอมรับค่าดัชนีความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Rodrigues, et al, 2017)

ยอมรับค่าความเที่ยงตรงของเนื้อหารายข้อ (I-CVI) ที่ระดับสถิติเท่ากับหรือมากกว่า 0.80 (≥ 0.80) และยอมรับค่าดัชนีความเที่ยงตรงของเนื้อหาทั้งฉบับ (S-CVI) ที่ระดับสถิติเท่ากับหรือมากกว่า 0.90 (≥ 0.90) (Zamanzadeh V, 2015) การแปลผลค่า CVI ที่สูงกว่าเกณฑ์ คือ **I-CVI \geq 0.80 และ S-CVI \geq 0.90** แปลผลว่า “มีความเที่ยงตรงดีเยี่ยม” หากต่ำกว่าเกณฑ์ แปลผลว่า “ไม่มีความเที่ยงตรง” (Zamanzadeh V, 2015) ผลการวิเคราะห์มีดังนี้

รายการประเมิน / ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (ท่านที่)					Agreed Item	N	ค่า I-CVI	แปลผล
	1	2	3	4	5				
ตอนที่ 1 ปัจจัยพื้นฐานด้านประชากรศาสตร์ (demography)									
1	4	4	4	4	4	5	5	1	มีความเที่ยงตรงดีเยี่ยม
2	4	4	4	4	4	5	5	1	มีความเที่ยงตรงดีเยี่ยม

รายการ ประเมิน /ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (ท่าน ที่)					Agreed Item	N	ค่า I-CVI	แปลผล
	1	2	3	4	5				
3	4	4	4	4	4	5	5	1	มีความเที่ยงตรงดีเยี่ยม
4	4	4	4	4	4	5	5	1	มีความเที่ยงตรงดีเยี่ยม
5	4	4	4	4	4	5	5	1	มีความเที่ยงตรงดีเยี่ยม
ตอนที่ 2 ข้อมูลระดับความเห็นที่มีต่อความต้องการความสำเร็จในชีวิต									
6	2	4	4	3	4	4	5	0.80	มีความเที่ยงตรงดีเยี่ยม
7	4	4	4	4	4	5	5	1	มีความเที่ยงตรงดีเยี่ยม
8	4	4	4	4	4	5	5	1	มีความเที่ยงตรงดีเยี่ยม
9	3	4	4	4	4	5	5	1	มีความเที่ยงตรงดีเยี่ยม
10	4	4	4	4	4	5	5	1	มีความเที่ยงตรงดีเยี่ยม
11	4	4	4	4	4	5	5	1	มีความเที่ยงตรงดีเยี่ยม
12	4	4	4	4	4	5	5	1	มีความเที่ยงตรงดีเยี่ยม
13	4	4	3	4	4	5	5	1	มีความเที่ยงตรงดีเยี่ยม
14	4	4	4	4	4	5	5	1	มีความเที่ยงตรงดีเยี่ยม
15	3	4	4	4	3	5	5	1	มีความเที่ยงตรงดีเยี่ยม
16	4	4	4	4	4	5	5	1	มีความเที่ยงตรงดีเยี่ยม
17	4	4	4	4	4	5	5	1	มีความเที่ยงตรงดีเยี่ยม
18	4	4	4	4	4	5	5	1	มีความเที่ยงตรงดีเยี่ยม
19	4	4	4	4	4	5	5	1	มีความเที่ยงตรงดีเยี่ยม
20	4	4	4	4	4	5	5	1	มีความเที่ยงตรงดีเยี่ยม
21	4	4	4	4	4	5	5	1	มีความเที่ยงตรงดีเยี่ยม
22	4	4	4	4	4	5	5	1	มีความเที่ยงตรงดีเยี่ยม
23	4	4	3	4	4	5	5	1	มีความเที่ยงตรงดีเยี่ยม
24	4	4	4	4	4	5	5	1	มีความเที่ยงตรงดีเยี่ยม
25	4	4	4	3	4	5	5	1	มีความเที่ยงตรงดีเยี่ยม
26	4	4	4	4	4	5	5	1	มีความเที่ยงตรงดีเยี่ยม
27	3	4	3	4	4	5	5	1	มีความเที่ยงตรงดีเยี่ยม

รายการ ประเมิน /ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (ท่าน ที่)					Agreed Item	N	ค่า I-CVI	แปลผล
	1	2	3	4	5				
28	4	4	4	4	4	5	5	1	มีความเที่ยงตรงดีเยี่ยม
29	4	4	4	4	4	5	5	1	มีความเที่ยงตรงดีเยี่ยม
30	4	4	4	4	4	5	5	1	มีความเที่ยงตรงดีเยี่ยม
31	4	4	4	4	4	5	5	1	มีความเที่ยงตรงดีเยี่ยม
32	4	4	4	4	4	5	5	1	มีความเที่ยงตรงดีเยี่ยม
33	3	4	4	4	4	5	5	1	มีความเที่ยงตรงดีเยี่ยม
34	4	4	4	4	4	5	5	1	มีความเที่ยงตรงดีเยี่ยม
35	4	4	4	4	4	5	5	1	มีความเที่ยงตรงดีเยี่ยม
ตอนที่ 3 ข้อมูลระดับความเห็นที่มีต่อการพัฒนาปัญญา									
36	4	4	4	4	4	5	5	1	มีความเที่ยงตรงดีเยี่ยม
37	4	4	4	4	4	5	5	1	มีความเที่ยงตรงดีเยี่ยม
38	4	4	4	4	4	5	5	1	มีความเที่ยงตรงดีเยี่ยม
39	4	4	4	4	4	5	5	1	มีความเที่ยงตรงดีเยี่ยม
40	4	4	4	4	4	5	5	1	มีความเที่ยงตรงดีเยี่ยม
41	3	4	2	4	4	4	5	0.80	มีความเที่ยงตรงดีเยี่ยม
42	4	4	4	4	4	5	5	1	มีความเที่ยงตรงดีเยี่ยม
43	4	4	4	4	4	5	5	1	มีความเที่ยงตรงดีเยี่ยม
44	4	4	4	4	4	5	5	1	มีความเที่ยงตรงดีเยี่ยม
45	4	4	3	4	4	5	5	1	มีความเที่ยงตรงดีเยี่ยม
46	4	4	4	4	4	5	5	1	มีความเที่ยงตรงดีเยี่ยม
47	4	4	4	4	4	5	5	1	มีความเที่ยงตรงดีเยี่ยม
48	4	4	4	4	4	5	5	1	มีความเที่ยงตรงดีเยี่ยม
49	4	4	4	4	4	5	5	1	มีความเที่ยงตรงดีเยี่ยม
50	2	4	4	4	4	4	5	0.80	มีความเที่ยงตรงดีเยี่ยม
51	4	4	4	4	4	5	5	1	มีความเที่ยงตรงดีเยี่ยม

รายการ ประเมิน /ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (ท่าน ที่)					Agreed Item	N	ค่า I-CVI	แปลผล
	1	2	3	4	5				
ตอนที่ 4 ข้อมูลระดับความเห็นที่มีต่อการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยหลักธรรม อิทธิบาท 4									
52	4	4	4	4	4	5	5	1	มีความเที่ยงตรงดีเยี่ยม
53	4	4	4	4	4	5	5	1	มีความเที่ยงตรงดีเยี่ยม
53	4	4	4	4	4	5	5	1	มีความเที่ยงตรงดีเยี่ยม
54	4	4	4	4	4	5	5	1	มีความเที่ยงตรงดีเยี่ยม
55	4	4	4	4	4	5	5	1	มีความเที่ยงตรงดีเยี่ยม
56	2	4	4	4	4	4	5	0.80	มีความเที่ยงตรงดีเยี่ยม
57	4	4	4	4	4	5	5	1	มีความเที่ยงตรงดีเยี่ยม
58	4	4	4	4	4	5	5	1	มีความเที่ยงตรงดีเยี่ยม
59	4	4	3	4	4	5	5	1	มีความเที่ยงตรงดีเยี่ยม
60	4	4	4	4	4	5	5	1	มีความเที่ยงตรงดีเยี่ยม
61	4	4	4	4	4	5	5	1	มีความเที่ยงตรงดีเยี่ยม
62	4	4	4	4	4	5	5	1	มีความเที่ยงตรงดีเยี่ยม
ตอนที่ 5 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลัก พุทธศาสนา									
63	-	-	-	-	-	-	-	-	ไม่มีการประเมิน
S-CVI						311	315	0.99	มีความเที่ยงตรงดี เยี่ยม

ดัชนีความเชื่อมั่น (Reliability) โดย Cronbach's alpha (α) ของแบบสอบถาม
เรื่อง การส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา

คำชี้แจง การหาค่าสัมประสิทธิ์ แอลฟา (α -coefficient) ของครอนบัก (Cronbach, 1990: 204) การแปรผลแบบประเมินซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับตามรูปแบบของ Likert Scale (Likert, 1932) โดยมีการกำหนดระดับความพึงพอใจดังนี้

ระดับมากที่สุด	5 คะแนน	(Strongly Agree)
ระดับมาก	4 คะแนน	(Agree)
ระดับปานกลาง	3 คะแนน	(Neutral)
ระดับน้อย	2 คะแนน	(Disagree)
ระดับน้อยที่สุด	1 คะแนน	(Strongly Disagree)

การพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นจากค่าอัลฟา (α) โดยพิจารณาเกณฑ์สอดคล้องกับการประเมินที่แตกต่างกันในประเด็นปัจจัยสังเกตได้ต่างๆ รายข้อ ด้วยสูตรคำนวณของอริฟิน และ มหารานี (Arifin, & Maharani, 2021)

เกณฑ์การแปลผลตีความระดับการชี้วัดคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยของอริฟิน และ มหารานี (Arifin, & Maharani, 2021) โดยการแปรผลค่าระดับความเชื่อมั่น (α - Reliability) ค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแต่ละข้อคำถาม (Corrected Item-Total Correlation) ต้องมีค่าตั้งแต่ > 0.3 ขึ้นไป (Field, 2009) ของค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ข้อคำถามรายตัวแปรและผลรวมทั้งแบบสอบถามต้องมีค่าในระดับ > 0.70 ขึ้นไป เพื่อบ่งชี้ความเชื่อมั่นของเครื่องมือเชิงเนื้อหา และข้อความกับ ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach, 1990) แปลผล (She L, et al, 2021) ดังต่อไปนี้

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์	$0.81 < r \leq 1.00$	แปลผลอยู่ในระดับ มากที่สุด
ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์	$0.61 < r \leq 0.80$	แปลผลอยู่ในระดับ มาก
ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์	$0.41 < r \leq 0.60$	แปลผลอยู่ในระดับ พอเชื่อได้

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ $0.21 < r \leq 0.40$ แปลผลอยู่ในระดับ น้อย

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ $0.00 < r \leq 0.21$ แปลผลอยู่ในระดับ น้อยที่สุด

ในการทดสอบแบบสอบถามฉบับปรับปรุงและการหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ด้วยการทดลองใช้ (pilot test) กับกลุ่มเยาวชนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 ราย เก็บข้อมูลและคำนวณด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ โดยยอมรับค่าความเชื่อมั่น Cronbach's alpha ที่ระดับ 0.70 (She L, et al, 2021)

Scale: การส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	58.8
	Excluded ^a	21	41.2
	Total	51	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.871	58

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
x1	257.2667	155.857	-.440	.878
x2	257.2333	145.840	.308	.869
x3	257.2667	145.995	.328	.869
x4	257.5667	139.564	.496	.866
x5	257.5667	143.426	.398	.868
x6	257.4667	142.602	.341	.869
x7	257.5333	144.120	.421	.868
x8	257.3333	146.023	.318	.869
x9	257.5333	144.189	.348	.869

x10	257.3667	146.378	.290	.870
x11	257.1333	148.602	.184	.871
x12	257.2333	148.185	.197	.871
x13	257.4000	151.007	-.046	.876
x14	257.4000	143.628	.405	.868
x15	257.2333	147.702	.239	.870
x16	257.1667	147.592	.267	.870
x17	257.3333	148.092	.166	.871
x18	257.4667	148.947	.070	.874
x19	257.5000	145.500	.269	.870
x20	257.5000	149.224	.085	.872
x21	257.5667	142.392	.461	.867
x22	257.3000	145.459	.417	.868
x23	257.4000	146.110	.353	.869
x24	257.6000	143.559	.476	.867
x25	257.1333	146.809	.357	.869
x26	257.5333	141.085	.498	.866
x27	257.6000	142.800	.410	.868
x28	257.5667	145.220	.351	.869
x29	257.3000	146.976	.222	.871
x30	257.4667	142.740	.463	.867
y1	257.4333	142.806	.423	.867
y2	257.3667	144.930	.324	.869
y3	257.4333	144.116	.457	.867
y4	257.6333	140.516	.550	.865
y5	257.3333	148.299	.176	.871
y6	257.0667	142.892	.217	.722
y7	257.0667	143.306	.175	.725
y8	257.0000	143.172	.202	.723
y9	257.9333	143.237	.196	.723
y10	257.2667	142.685	.382	.711
y11	257.9667	142.102	.480	.703
y12	257.0667	142.271	.431	.707
y13	257.2000	142.234	.460	.705

y14	257.2333	140.599	.746	.681
y15	257.7667	142.944	.382	.712
y16	257.2000	141.752	.348	.711
y17	257.0667	142.685	.198	.726
y18	257.2667	140.961	.489	.697
y19	257.5667	144.599	.000	.728
y20	257.6667	144.437	.023	.730
y21	257.0000	141.379	.551	.695
y22	257.1333	143.499	.081	.736
y23	257.0333	142.585	.311	.714
y24	257.2667	142.616	.223	.723
y25	257.8333	144.351	.010	.733
y26	257.0667	141.926	.312	.714
y27	257.0667	142.271	.289	.716
y28	257.7333	145.582	-.256	.749

ผลการวิเคราะห์ความเที่ยงตรงของเครื่องมือ (Validity)
วิเคราะห์หาค่าดัชนีความตรงตามเนื้อหา (CVI) ของแบบประเมินตนเอง
เรื่อง ความรู้ ความเข้าใจ การนำไปใช้ และประเมินความพึงพอใจ ในการทดลองใช้นวัตกรรมการ
ส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา

โครงการวิจัยเรื่อง

นวัตกรรมแนวคิดการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา ประยุกต์ใช้การวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้าง

คำชี้แจง การตรวจสอบหาค่าดัชนีความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity Index: CVI) (Santos, et al, 2023; Naye, et al, 2022) โดยผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน ซึ่งมีการรายงานและวัดประเมินในการพัฒนาเครื่องมือ (Rodrigues, et al, 2017)

คำนวณด้วยสูตรของ Crocker & Algina (1986) $I-CVI = (\text{agreed item})/(\text{number of expert})$; $S-CVI/Ave = (\text{sum of I-CVI scores})/(\text{number of item})$ มาตรฐานส่วนประเมินค่า (Rating Scale) คำตอบมี 4 ระดับ การยอมรับค่าดัชนีความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Rodrigues, et al, 2017)

ยอมรับค่าความเที่ยงตรงของเนื้อหารายข้อ (I-CVI) ที่ระดับสถิติเท่ากับหรือมากกว่า 0.80 (≥ 0.80) และยอมรับค่าดัชนีความเที่ยงตรงของเนื้อหาทั้งฉบับ (S-CVI) ที่ระดับสถิติเท่ากับหรือมากกว่า 0.90 (≥ 0.90) (Zamanzadeh V, 2015)การแปลผลค่า CVI ที่สูงกว่าเกณฑ์ คือ **I-CVI ≥ 0.80 และ S-CVI ≥ 0.90** แปลผลว่า "มีความเที่ยงตรงดีเยี่ยม" หากต่ำกว่าเกณฑ์ แปลผลว่า "ไม่มีความเที่ยงตรง" (Zamanzadeh V, 2015) ผลการวิเคราะห์มีดังนี้

รายการประเมิน / ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (ท่านที่)					Agreed Item	N	ค่า I-CVI	แปลผล
	1	2	3	4	5				
ตอนที่ 1 ปัจจัยพื้นฐานด้านประชากรศาสตร์ (demography)									
1	4	4	4	4	4	5	5	1	มีความเที่ยงตรงดีเยี่ยม
2	4	4	4	4	4	5	5	1	มีความเที่ยงตรงดีเยี่ยม
3	4	4	4	4	4	5	5	1	มีความเที่ยงตรงดีเยี่ยม
4	4	4	4	4	4	5	5	1	มีความเที่ยงตรงดีเยี่ยม

รายการ ประเมิน /ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (ท่าน ที่)					Agreed Item	N	ค่า I-CVI	แปลผล
	1	2	3	4	5				
5	4	4	4	4	4	5	5	1	มีความเที่ยงตรงดีเยี่ยม
6	4	4	4	4	4	5	5	1	มีความเที่ยงตรงดีเยี่ยม
ตอนที่ 2 ข้อมูลระดับประเมินตนเองด้านความรู้ ความเข้าใจ การนำไปใช้ และ ข้อมูลระดับ ความเห็นที่มีต่อความพึงพอใจ									
7	4	4	3	4	4	5	5	1	มีความเที่ยงตรงดีเยี่ยม
8	4	4	4	4	4	5	5	1	มีความเที่ยงตรงดีเยี่ยม
9	4	4	4	4	4	5	5	1	มีความเที่ยงตรงดีเยี่ยม
10	3	4	4	4	4	5	5	1	มีความเที่ยงตรงดีเยี่ยม
11	4	4	3	4	4	5	5	1	มีความเที่ยงตรงดีเยี่ยม
12	3	4	4	4	4	5	5	1	มีความเที่ยงตรงดีเยี่ยม
13	3	4	4	4	4	5	5	1	มีความเที่ยงตรงดีเยี่ยม
14	4	3	3	4	4	5	5	1	มีความเที่ยงตรงดีเยี่ยม
15	4	3	4	3	4	5	5	1	มีความเที่ยงตรงดีเยี่ยม
16	3	2	4	4	3	4	5	0.80	มีความเที่ยงตรงดีเยี่ยม
17	4	3	4	3	4	5	5	1	มีความเที่ยงตรงดีเยี่ยม
18	4	4	4	4	4	5	5	1	มีความเที่ยงตรงดีเยี่ยม
ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับหลักสูตรมือ และ VCD แนวคิดการส่งเสริมความต้องการ ความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา									
19	-	-	-	-	-	-	-	-	ไม่มีการประเมิน
S-CVI						17	18	0.83 3	มีความเที่ยงตรง ดีเยี่ยม

ดัชนีความเชื่อมั่น (Reliability) โดย Cronbach's alpha (α) ของแบบสอบถาม
เรื่อง ความรู้ ความเข้าใจ การนำไปใช้ และประเมินความพึงพอใจ ในการทดลองใช้นวัตกรรมการ
ส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา

คำชี้แจง การหาค่าสัมประสิทธิ์ แอลฟา (α -coefficient) ของครอนบัค (Cronbach, 1990: 204) การแปรผลแบบประเมินซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับตามรูปแบบของ Likert Scale (Likert, 1932) โดยมีการกำหนดระดับความพึงพอใจดังนี้

ระดับมากที่สุด	5 คะแนน	(Strongly Agree)
ระดับมาก	4 คะแนน	(Agree)
ระดับปานกลาง	3 คะแนน	(Neutral)
ระดับน้อย	2 คะแนน	(Disagree)
ระดับน้อยที่สุด	1 คะแนน	(Strongly Disagree)

การพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นจากค่าอัลฟา (α) โดยพิจารณาเกณฑ์สอดคล้องกับการประเมินที่แตกต่างกันในประเด็นปัจจัยสังเกตได้ต่างๆ รายข้อ ด้วยสูตรคำนวณของอริฟิน และ มหารานี (Arifin, & Maharani, 2021)

เกณฑ์การแปลผลตีความระดับการชี้วัดคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยของอริฟิน และ มหารานี (Arifin, & Maharani, 2021) โดยการแปรผลค่าระดับความเชื่อมั่น (α - Reliability) ค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแต่ละข้อคำถาม (Corrected Item-Total Correlation) ต้องมีค่าตั้งแต่ > 0.3 ขึ้นไป (Field, 2009) ของค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ข้อคำถามรายตัวแปรและผลรวมทั้งแบบสอบถามต้องมีค่าในระดับ > 0.70 ขึ้นไป เพื่อบ่งชี้ความเชื่อมั่นของเครื่องมือเชิงเนื้อหา และข้อความกับ ตามวิธีของครอนบัค (Cronbach, 1990) แปลผล (She L, et al, 2021) ดังต่อไปนี้

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ $0.81 < r \leq 1.00$	แปลผลอยู่ในระดับ มากที่สุด
ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ $0.61 < r \leq 0.80$	แปลผลอยู่ในระดับ มาก
ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ $0.41 < r \leq 0.60$	แปลผลอยู่ในระดับ พอเชื่อถือได้
ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ $0.21 < r \leq 0.40$	แปลผลอยู่ในระดับ น้อย
ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ $0.00 < r \leq 0.21$	แปลผลอยู่ในระดับ น้อยที่สุด

ในการทดสอบแบบสอบถามฉบับปรับปรุงและการหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ด้วยการทดลองใช้ (pilot test) กับกลุ่มเยาวชนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 ราย เก็บข้อมูลและคำนวณด้วย โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ โดยยอมรับค่าความเชื่อมั่น Cronbach's alpha ที่ระดับ 0.70 (She L, et al, 2021)

Scale: ความรู้ ความเข้าใจ การนำไปใช้ และประเมินความพึงพอใจ ในการทดลองใช้นวัตกรรม

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.770	12

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
1	52.1000	12.231	.351	.761
2	52.0333	12.792	.122	.777
3	52.1000	12.093	.405	.626
4	52.2000	10.579	.557	.589
5	52.1667	11.661	.404	.629
6	52.1667	11.454	.397	.589
7	52.1333	11.844	.368	.758
8	52.2667	11.030	.474	.746
9	52.3667	10.792	.344	.769
10	52.2667	10.478	.559	.735
11	52.3000	10.286	.543	.737
12	52.1667	11.730	.383	.757

ดัชนีความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (CVI) และ ดัชนีความเชื่อมั่น (Reliability)

ของแบบประเมินตนเอง

เรื่อง คุณภาพ ความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของนวัตกรรมแนวคิดการส่งเสริมความ
ต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา

ข้อคำถาม	มีความเที่ยงตรง		มีความเชื่อมั่น	
	CVI	แปลผล	(α)	แปลผล
ปัจจัยพื้นฐานด้านประชากรศาสตร์				
1 เพศ	1	ดีเยี่ยม	-	-
2 อายุ	1	ดีเยี่ยม	-	-
3 ระดับชั้นการศึกษาปัจจุบัน	1	ดีเยี่ยม	-	-
4 ความเชี่ยวชาญด้านวิชาชีพ	1	ดีเยี่ยม	-	-
5 ประสบการณ์ในการทำงาน	1	ดีเยี่ยม	-	-
การประเมินคุณภาพของนวัตกรรม (Evaluating the quality of innovation)				
6 แนวคิดที่นำเสนอมีความทันสมัย	0.80	ดีเยี่ยม	0.806	มากที่สุด
7 วัสดุดีคงทนเหมาะสม	1	ดีเยี่ยม	0.809	มากที่สุด
8 ตรงกับวิธีการสอนสมัยใหม่	1	ดีเยี่ยม	0.817	มากที่สุด
9 การออกแบบมีส่งเสริมทักษะทางปัญญาและ คุณธรรม	1	ดีเยี่ยม	0.817	มากที่สุด
10 สื่อการเรียนการสอนควรดึงดูดความสนใจของ นักเรียน	1	ดีเยี่ยม	0.811	มากที่สุด
11 คุณภาพสูงมีผลต่อระดับการสร้างความรู้และ แนวคิด	0.80	ดีเยี่ยม	0.818	มากที่สุด
12 ผู้เรียนสามารถจัดการกับสื่อการเรียนรู้เหล่านี้ได้ ง่าย	1	ดีเยี่ยม	0.812	มากที่สุด
13 สื่อการเรียนรู้อาจส่งเสริมทักษะการใช้เหตุผล สูงขึ้น	1	ดีเยี่ยม	0.801	มาก
14 มีราคาต้นทุนและจำหน่ายไม่แพง	0.60	ไม่มี ความ เที่ยงตรง	-	-

15	โดยรวมแนวคิดนวัตกรรมการส่งเสริมความ ต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลัก พุทธศาสนานี้มีคุณภาพสูง	1	ดีเยี่ยม	0.801	มากที่สุด
การประเมินความเหมาะสมของนวัตกรรม (Evaluating the suitability of innovation)					
16	แนวคิดที่นำเสนอมีองค์ประกอบของทฤษฎีที่มี ความเหมาะสม	1	ดีเยี่ยม	0.802	มาก
17	แนวคิดที่นำเสนอมีเนื้อเรื่องที่มีความเหมาะสม	1	ดีเยี่ยม	0.811	มากที่สุด
18	กระบวนการที่เสนอมีความเหมาะสม	1	ดีเยี่ยม	0.811	มากที่สุด
19	มีความเหมาะสมด้านรูปแบบของผลิตภัณฑ์คู่มือ และ VCD	1	ดีเยี่ยม	0.801	มาก
20	วัตถุประสงค์มีการกำหนดชัดเจน	1	ดีเยี่ยม	0.808	มาก
21	แนวคิดนี้เป็นวิธีการแก้ปัญหาที่ดี	1	ดีเยี่ยม	0.800	มาก
22	แนวความคิดนี้มีคุณค่าหากนำไปใช้	0.08	ดีเยี่ยม	0.804	มาก
23	การนำแนวความคิดนี้ไปปฏิบัติได้ง่าย	1	ดีเยี่ยม	0.819	มากที่สุด
24	แนวความคิดนี้มีรายละเอียดดีเยี่ยม	1	ดีเยี่ยม	0.811	มากที่สุด
25	โดยรวมแนวคิดนวัตกรรมการส่งเสริมความ ต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลัก พุทธศาสนานี้มีความเหมาะสม	1	ดีเยี่ยม	0.818	มากที่สุด
การประเมินความเป็นไปได้ของนวัตกรรม (Evaluating the possibility of innovation)					
26	แนวคิดที่นำเสนอมีองค์ประกอบของการเป็น นวัตกรรม	1	ดีเยี่ยม	0.812	มากที่สุด
27	โครงการและกิจกรรมการวิจัยและพัฒนา (R&D) นี้สามารถช่วยให้บรรลุเป้าหมายการพัฒนา ทรัพยากรมนุษย์ได้	1	ดีเยี่ยม	0.801	มาก
28	ระดับความเสี่ยงของนวัตกรรมจากการวิจัยและ พัฒนา (R&D) นี้อยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้	1	ดีเยี่ยม	0.808	มาก
29	องค์ประกอบทางเทคนิคมีความถูกต้อง	0.08	ดีเยี่ยม	0.801	มาก
30	ผลจากการวิจัยและพัฒนา (R&D) นี้สามารถ สร้างเป็นผลิตภัณฑ์และเผยแพร่ได้	1	ดีเยี่ยม	0.802	มาก

31	โดยรวมนวัตกรรมแนวคิดการส่งเสริมความ ต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลัก พุทธศาสนานี้มีความเป็นไปได้	1	ดีเยี่ยม	0.811	มากที่สุด
S-CVI & Cronbach's alpha		0.967	ดีเยี่ยม	0.815	มากที่สุด

ผลการวิเคราะห์ความเที่ยงตรงของเครื่องมือ (Validity)
วิเคราะห์หาค่าดัชนีความตรงตามเนื้อหา (CVI) ของแบบประเมิน
เรื่อง คุณภาพ ความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของนวัตกรรมแนวคิดการส่งเสริมความ
ต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา

โครงการวิจัยเรื่อง

นวัตกรรมการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา ประยุกต์ใช้การวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้าง

คำชี้แจง การตรวจสอบหาค่าดัชนีความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity Index: CVI) (Santos, et al, 2023; Naye, et al, 2022) โดยผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน ซึ่งมีการรายงานและวัดประเมินในการพัฒนาเครื่องมือ (Rodrigues, et al, 2017)

คำนวณด้วยสูตรของ Crocker & Algina (1986) $I-CVI = (\text{agreed item})/(\text{number of expert})$; $S-CVI/Ave = (\text{sum of I-CVI scores})/(\text{number of item})$ มาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) คำตอบมี 4 ระดับ การยอมรับค่าดัชนีความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Rodrigues, et al, 2017)

ยอมรับค่าความเที่ยงตรงของเนื้อหา (I-CVI) ที่ระดับสถิติเท่ากับหรือมากกว่า 0.80 (≥ 0.80) และยอมรับค่าดัชนีความเที่ยงตรงของเนื้อหาทั้งฉบับ (S-CVI) ที่ระดับสถิติเท่ากับหรือมากกว่า 0.90 (≥ 0.90) (Zamanzadeh V, 2015) การแปลผลค่า CVI ที่สูงกว่าเกณฑ์ คือ **I-CVI ≥ 0.80 และ S-CVI ≥ 0.90** แปลผลว่า "มีความเที่ยงตรงดีเยี่ยม" หากต่ำกว่าเกณฑ์ แปลผลว่า "ไม่มีความเที่ยงตรง" (Zamanzadeh V, 2015) ผลการวิเคราะห์มีดังนี้

รายการประเมิน / ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (ท่านที่)					Agreed Item	N	ค่า I-CVI	แปลผล
	1	2	3	4	5				
ตอนที่ 1 ปัจจัยพื้นฐานด้านประชากรศาสตร์ (demography)									
1	4	4	4	4	4	5	5	1	มีความเที่ยงตรงดีเยี่ยม
2	4	4	4	4	4	5	5	1	มีความเที่ยงตรงดีเยี่ยม
3	4	4	4	4	4	5	5	1	มีความเที่ยงตรงดีเยี่ยม
4	4	4	4	4	4	5	5	1	มีความเที่ยงตรงดีเยี่ยม

รายการ ประเมิน /ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (ท่านที่)					Agreed Item	N	ค่า I-CVI	แปลผล
	1	2	3	4	5				
5	4	4	4	4	4	5	5	1	มีความเที่ยงตรงดีเยี่ยม
ตอนที่ 2 ข้อมูลระดับการประเมินคุณภาพ ความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของนวัตกรรม แนวคิดการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา									
6	4	4	3	2	4	4	5	0.80	มีความเที่ยงตรงดีเยี่ยม
7	4	4	4	4	4	5	5	1	มีความเที่ยงตรงดีเยี่ยม
8	4	3	4	4	3	5	5	1	มีความเที่ยงตรงดีเยี่ยม
9	3	4	4	4	4	5	5	1	มีความเที่ยงตรงดีเยี่ยม
10	4	4	3	4	4	5	5	1	มีความเที่ยงตรงดีเยี่ยม
11	3	2	3	3	4	4	5	0.80	มีความเที่ยงตรงดีเยี่ยม
12	3	4	4	4	4	5	5	1	มีความเที่ยงตรงดีเยี่ยม
13	4	4	4	4	4	5	5	1	มีความเที่ยงตรงดีเยี่ยม
14	2	3	4	2	4	3	5	0.60	ไม่มีความเที่ยงตรง
15	4	4	4	4	4	5	5	1	มีความเที่ยงตรงดีเยี่ยม
16	4	2	4	3	4	5	5	1	มีความเที่ยงตรงดีเยี่ยม
17	4	4	4	4	4	5	5	1	มีความเที่ยงตรงดีเยี่ยม
18	4	4	4	4	4	5	5	1	มีความเที่ยงตรงดีเยี่ยม
19	4	4	4	4	4	5	5	1	มีความเที่ยงตรงดีเยี่ยม
20	4	4	4	4	4	5	5	1	มีความเที่ยงตรงดีเยี่ยม
21	4	4	4	4	4	5	5	1	มีความเที่ยงตรงดีเยี่ยม
22	2	4	3	3	4	5	5	0.80	มีความเที่ยงตรงดีเยี่ยม
23	4	4	4	4	4	5	5	1	มีความเที่ยงตรงดีเยี่ยม
24	4	4	4	4	4	5	5	1	มีความเที่ยงตรงดีเยี่ยม
25	4	4	4	4	4	5	5	1	มีความเที่ยงตรงดีเยี่ยม
26	4	3	4	3	4	5	5	1	มีความเที่ยงตรงดีเยี่ยม
27	4	4	4	4	4	5	5	1	มีความเที่ยงตรงดีเยี่ยม
28	4	4	4	4	4	5	5	1	มีความเที่ยงตรงดีเยี่ยม

รายการ ประเมิน /ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (ท่านที่)					Agreed Item	N	ค่า I-CVI	แปลผล
	1	2	3	4	5				
29	4	3	2	3	4	4	5	0.80	มีความเที่ยงตรงดีเยี่ยม
30	4	4	4	4	4	5	5	1	มีความเที่ยงตรงดีเยี่ยม
31	4	4	4	4	4	5	5	1	มีความเที่ยงตรงดีเยี่ยม
ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับคุณภาพ ความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของนวัตกรรมแนวคิด การส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา									
32	-	-	-	-	-	-	-	-	ไม่มีการประเมิน
S-CVI						124	130	0.967	มีความเที่ยงตรง ดีเยี่ยม

ที่ อว ๗๙๐๖/ว๐๒๙๒

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

๒๔๘ ถ.ศาลายา-นครชัยศรี

ต.ศาลายา อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม ๗๗๑๓๗๐

โทร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๐๐ โทรสาร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๖๐

www.mbu.ac.th

๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๖

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักวิจัยเข้าพื้นที่และทำการเก็บข้อมูลวิจัย

เรียน/เจริญพร

ด้วย พระมหากษัตริย์ อาจารย์สุโก, ดร. อาจารย์ประจำคณะศาสนาและปรัชญา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย หัวหน้าโครงการวิจัย พร้อมคณะนักวิจัย ได้รับอนุมัติโครงการวิจัย เรื่อง “นวัตกรรมแนวคิดการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตและหลักพุทธศาสนา ประยุกต์ใช้การวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้าง” ทุนอุดหนุนการวิจัยจากทุนสนับสนุนภายใต้โครงการ ทุนวิจัยและนวัตกรรม สถาบันวิจัยญาณสังวร มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๕ ซึ่งขณะนี้อยู่ในขั้นตอน การเก็บรวบรวมข้อมูลการทำวิจัย มีความประสงค์จะขอเข้าสถานที่และสัมภาษณ์ท่านเพื่อเก็บข้อมูลในการทำวิจัยโดยมีเครื่องมือในการเก็บข้อมูลได้แก่ แบบสัมภาษณ์หัวข้อสำคัญในการสนทนาด้วยเทคนิคกลุ่มในนาม (NGT) แบบสอบถาม แบบประเมินตนเอง และแบบประเมินความรู้ ความเข้าใจ การนำไปใช้ และประเมินความพึงพอใจ

ดังนั้น จึงขอเรียน/เจริญพรมายังท่าน เพื่อให้นักวิจัยและคณะได้เข้าพื้นที่และทำการเก็บข้อมูลเพื่อความสำเร็จของงานวิจัยตามวัตถุประสงค์ต่อไป สำหรับวันและเวลาการสัมภาษณ์นักวิจัยจะเป็นผู้ติดต่อกับท่านด้วยตนเองและจะไม่ให้เกิดผลกระทบต่อด้านตัวและองค์กรของท่าน

จึงเรียน/เจริญพรมาเพื่อขอความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ/ขออำนวยพร

(พระครูวินัยธร เจริญ ทุนจิตโต, ดร.)

คณบดีคณะศาสนาและปรัชญา

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีคณะศาสนาและปรัชญา

โทร. ๐ ๒๔๔๔ ๖๐๐๐ ต่อ ๓๐๗๕, ๓๐๗๖

ผู้ประสานงาน พระครูธรรมธร เตโช จิตเตโช

มือถือ ๐๙๔-๓๕๒-๔๓๓๓

รายชื่อแนบท้าย
ที่ ฮว ๗๙๐๖/ว๐๒๕๒

ที่	ชื่อ-สกุล	หน่วยงาน
๑	พระมหามงคลกานต์ ฐิตธมโม (กลางพรหม), รศ.ดร.	คณะพุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๒	พระมหายงยุทธ ชีธธมโม (พลมัน), ดร.	คณะพุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๓	พระจางรุงค์ อาจารย์สุโก (ชูศรี) ดร.	คณะพุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน คณะศาสนาและปรัชญา โทร. ๑๐๗๕ - ๑๐๗๖

ที่ อว ๗๙๐๖/ว๐๖๓๒

วันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๖

เรื่อง ขออนุมัติเคราะหิให้นักวิจัยเข้าพื้นที่และทำการเก็บข้อมูลวิจัย

เรียน/เจริญพร

ด้วย พระมหาจักรพล อาจารย์สุโก, ดร. อาจารย์ประจำคณะศาสนาและปรัชญา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย หัวหน้าโครงการวิจัย พร้อมคณะนักวิจัย ได้รับอนุมัติโครงการวิจัย เรื่อง “นวัตกรรมแนวคิดการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตและหลักพุทธศาสนา ประยุกต์ใช้การวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้าง” ทุนอุดหนุนการวิจัยจากทุนสนับสนุนภายใต้โครงการ ทุนวิจัยและนวัตกรรม สถาบันวิจัยญาณสังวร มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๕ ซึ่งขณะนี้อยู่ในขั้นตอน การเก็บรวบรวมข้อมูลการทำวิจัย มีความประสงค์จะขอเข้าสถานที่และสัมภาษณ์ท่านเพื่อเก็บข้อมูลในการทำวิจัยโดยมีเครื่องมือในการเก็บข้อมูลได้แก่ แบบสัมภาษณ์หัวข้อสำคัญในการสนทนาด้วยเทคนิคกลุ่มโนนาม (NGT) และแบบประเมินคุณภาพ ความเหมาะสม และความเป็นไปได้ ของนวัตกรรมการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา

ดังนั้น จึงขอเรียน/เจริญพรมายังท่าน เพื่อให้ นักวิจัยและคณะได้เข้าพื้นที่และทำการเก็บข้อมูลเพื่อความสำเร็จของงานวิจัยตามวัตถุประสงค์ต่อไป สำหรับวันและเวลาการสัมภาษณ์นักวิจัยจะเป็นผู้ติดต่อกับท่านด้วยตนเองและจะไม่ให้เกิดผลกระทบต่อส่วนตัวและองค์กรของท่าน

จึงเรียน/เจริญพรมาเพื่อขออนุมัติเคราะหิ

ขอแสดงความนับถือ/ขออำนาจพร

(พระครูวินัยธร เจริญ หนุดจิตโต, ดร.)

คณบดีคณะศาสนาและปรัชญา

รายชื่อแนบท้าย
บันทึกข้อความ ที่ อว ๗๙๐๖/ว๐๖๓๒

ที่	ชื่อ-สกุล	หน่วยงาน
๑	ผศ.ดร.พระมหาศุภชัย สุกกิจใจ บุตรเกษ	วิทยาเขตอีสาน
๒	พระมหาพงศ์ทราทิตย์ สุธีโร (ทองเสียง),ดร.	วิทยาเขตศรีล้านช้าง
๓	ดร.พิเชษฐ มุสิกโปฏก	ผู้ช่วยอธิการบดี ด้านพัฒนาคุณภาพการศึกษา
๔	ผศ.ดร.อุเทน ลาพิงค์	วิทยาเขตลันนา
๕	ผศ.ดร. บัณฑิตพงศ์ วงศ์ณาศรี	วิทยาเขตศรีธรรมโศกราช
๖	รศ.ดร.โสวิทย์ บำรุงภักดิ์	วิทยาเขตรอยเอ็ด
๗	อาจารย์สุดใจ ภูงงลิ (อส)	วิทยาเขตสิรินธร

ที่ อว ๓๙๐๖/๐๒๐๑

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

๒๔๘ อ.ศาลายา-นครชัยศรี
ต.ศาลายา อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม ๗๓๑๗๐
โทร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๐๐ โทรสาร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๖๐
www.mbu.ac.th

๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๕

เรื่อง ขอบริการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์

เรียน ประธานคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ตามที่ กระผม พระมหาจักรพล อาจารย์สุโก, ดร. อาจารย์ประจำคณะศาสนาและปรัชญา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้ดำเนินการวิจัย เรื่อง “การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติตามความเชื่อทางพุทธศาสนาที่เกี่ยวข้องกับสมรรถนะการเรียนรู้ตลอดชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ประเทศไทย ด้วยเทคนิคสหสัมพันธ์คานอนิคอล; Analytical Relation between Practicing Buddhist Belief Relevant to Lifelong Learning Competencies of Students at Mahamakut Buddhist University Thailand Used Canonical Correlation Analysis” ได้รับการสนับสนุนทุนวิจัยจาก มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย จึงขอความอนุเคราะห์ให้คณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยพิจารณาออกใบรับรองจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ โดยแนบเอกสารที่ใช้ประกอบการพิจารณาทบทวน ประกอบด้วย

๑. เอกสารชี้แจงข้อมูลผู้เข้าร่วมการวิจัย	๕ ชุด
๒. หนังสือแสดงเจตนายินยอมเข้าร่วมการวิจัย	๕ ชุด
๓. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล	๕ ชุด
๔. เอกสารการวิจัยบทที่ ๑ บทที่ ๒ และบทที่ ๓	๕ ชุด

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุมัติออกใบรับรองจริยธรรมในมนุษย์โดยมีความประสงค์รับทั้งฉบับภาษาไทยและฉบับภาษาอังกฤษเพื่อประโยชน์ต่อการวิจัยและการเผยแพร่ ต่อไป

เรียนมาด้วยความนับถือ

(พระมหาจักรพล อาจารย์สุโก, ดร.)

หัวหน้าโครงการวิจัย

สำนักงานคณบดีคณะศาสนาและปรัชญา

โทร. ๐ ๒๔๔๔ ๖๐๐๐ ต่อ ๑๐๗๕, ๑๐๗๖

โทรสาร ๐ ๒๔๔๔ ๖๐๖๘

มือถือ ๐๘๓-๔๘๕-๙๒๖๗

ใบรับรองจริยธรรมการวิจัยของข้อเสนอการวิจัย
เอกสารข้อมูลคำอธิบายสำหรับผู้เข้าร่วมการวิจัยและใบยินยอม

หมายเลขข้อเสนอการวิจัย ว.๑๘๒/๒๕๖๖

ข้อเสนอการวิจัยนี้และเอกสารประกอบของข้อเสนอการวิจัยตามรายงานการแสดงด้านล่าง ได้รับการพิจารณาจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยแล้ว คณะกรรมการฯ มีความเห็นว่าข้อเสนอการวิจัยที่จะดำเนินการมีความสอดคล้องกับหลักจริยธรรมสากล ตลอดจนกฎหมาย ข้อบังคับและข้อกำหนดภายในประเทศ จึงเห็นสมควรให้ดำเนินการวิจัยตามข้อเสนอการวิจัยนี้ได้

ชื่อข้อเสนอการวิจัย: นวัตกรรมแนวคิดการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา ประยุกต์ใช้การวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้าง (Innovation of Concept Promoting Self-Actualization Need Through Intellection and Buddhist Principles Apply the Structural Equation Modeling Analysis)

รหัสข้อเสนอการวิจัย: -

สถาบันที่สังกัด: คณะศาสนาและปรัชญา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ผู้วิจัยหลัก: พระมหาจักรพล อาจารย์สุโก

เอกสารที่พิจารณาทบทวน

๑. แบบเสนอโครงการวิจัย	ฉบับที่ วันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๖๖
๒. เอกสารชี้แจงข้อมูลผู้เข้าร่วมการวิจัย	ฉบับที่ วันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๖๖
๓. หนังสือแสดงเจตนายินยอมเข้าร่วมการวิจัย	ฉบับที่ วันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๖๖
๔. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล	ฉบับที่ วันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๖๖

(พระมหาสมบูรณ์ จุฑกวีโร, รศ.ดร.)

ประธานคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๑๐ เมษายน ๒๕๖๖

หมายเลขใบรับรอง: ว.๑๘๒/๒๕๖๖

วันที่ให้การรับรอง: ๑๐ เมษายน ๒๕๖๖

วันหมดอายุใบรับรอง: ๑๐ เมษายน ๒๕๖๗

**Research Ethics Certificate for Research Proposal,
explanatory information document about research participants and the consent letters
R. 182/2023**

This research proposal and the supporting documents listed below have been reviewed by the Research Ethics Committee, Mahachulalongkornrajavidyalaya University. The committee stated that this research proposal is aligned with the International Code of Ethics, national law and regulatory requirements, therefore it was appropriate to continue the research according to this proposal.

Title of Proposal: Innovation of Concept Promoting Self-Actualization Need Through Intellection and Buddhist Principles Applicate the Structural Equation Modeling Analysis

Research Proposal Code: -

Institution: Faculty of Religion and Philosophy, Mahamakut Buddhist University, Thailand

Researcher: Dr. Phramaha Chakrapol Acharashubho Thepa

List of documents that have been reviewed:

1. Research Proposal	version March 15, 2023
2. Explanatory document about research participation	version March 15, 2023
3. Letter of consent to participate in the research	version March 15, 2023
4. Data collection method	version March 15, 2023

Ven. Assoc. Prof. Dr. Phramaha Somboon Vuddhikaro
President of Research Ethics Committee
Mahachulalongkornrajavidyalaya University
April 10, 2023

Certification Number: R. 182/2023
Certified Date: April 10, 2023
Certificate Expiration Date: April 10, 2024

ประวัตินักวิจัย

ชื่อ พระมหาจักรพล อาจารย์สุโก (เทพา), ดร.

Phramaha Chakrapol Acharashubho (Thepha), Dr.

Email: chakrapol.the@mbu.ac.th

Orcid ID: <https://orcid.org/0000-0001-9184-4273>

ตำแหน่ง อาจารย์ประจำ สังกัดคณะศาสนาและปรัชญา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ประวัติการศึกษา

- 2564 Ph.D. (Mahayana Buddhist Studies), Doctor of Philosophy in Mahayana Buddhist Studies (Ph.D. Mahayana Buddhist Studies), Acharaya Nagarjuna University.
- 2562 M.A. (English), Master of Arts in English (M.A. English), Acharaya Nagarjuna University.
- 2560 M.Phil. (Buddhist Studies & Civilization) Master of Philosophy in Buddhist Studies & Civilization (M.Phil. BSC), Gautam Buddha University
- 2557 ศน.ม. (พุทธศาสนศึกษา), ศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต สาขา พุทธศาสนศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
- 2554 ศน.บ. (ภาษาอังกฤษ), ศาสนศาสตร์บัณฑิต สาขา ภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ประวัติการทำงาน

- 2564 อาจารย์ประจำศูนย์พุทธศาสนาและปรัชญา คณะศาสนาและปรัชญา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.

งานวิจัย

- 2567 การพัฒนาชุดการเรียนรู้อิเล็กทรอนิกส์แห่งกรมที่มีอิทธิพลต่อการไม่กลั่นแกล้งผู้อื่นของเยาวชนไทยประยุกต์ใช้บ้านแห่งคุณภาพ การวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้าง และเส้นทางความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ
- 2566 การพัฒนากระบวนการต้นเชิงสร้างสรรค์การผลิตบัณฑิตของสถาบันอุดมศึกษากลุ่มพัฒนาปัญญาและคุณธรรมด้วยหลักศาสนา

- 2565 แนวทางสร้างสรรค์การส่งเสริมทักษะการเรียนรู้โดยใช้พุทธศาสนาและปรัชญาเป็น
ฐาน
- 2565 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติตามความเชื่อทางพุทธศาสนาที่
เกี่ยวข้องกับสมรรถนะการเรียนรู้ตลอดชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏ
ราชวิทยาลัย ประเทศไทย ด้วยเทคนิคสหสัมพันธ์คาโนนิคอล
- 2565 นวัตกรรมแนวความคิดการส่งเสริมความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลัก
พุทธศาสนาประยุกต์ใช้การวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้าง
- 2564 ความคาดหวังของนักศึกษาในเรือนจำที่มีต่อการเรียนหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษาเรือนจำกลางระยอง
- 2564 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเสริมสร้างจริยธรรมในนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย
โรงเรียนรัตนานิเบศร์จังหวัดนนทบุรี
- 2564 การพัฒนาสุขภาพจิตของผู้ต้องขัง ตามแนวสติปัญญา 4 ; ศึกษากรณีเฉพาะ
เรือนจำกลางบางขวาง
- 2564 การเสริมสร้างสุขภาวะจิตด้วยหลักพุทธธรรมแก่สมาชิกชมรมผู้สูงอายุในจังหวัด
นครปฐม
- 2564 การอนุรักษ์วิถีชุมชนตามพุทธวิถีไทย กรณีศึกษาประเพณีการบิณฑบาตห้องน้ำวัด
สุวรรณาราม
- 2564 การส่งเสริมสุขภาวะของผู้สูงอายุโดยใช้หลักอายุสธรรม 5 ในเขตดุสิต
กรุงเทพมหานคร: กรณีศึกษาชุมชนวัดสวัสดิ์วารีสีมาราม

บทความวิจัย

- 2567 **Thepa, P. C. A. (2024).** The Great Spirit of Dr. Bhimrao Ramji
Ambedkar. *Journal of Social Innovation and Knowledge*, (2024), 1 –
21.
- 2567 Shi, C. M., Khemraj, S., **Thepa, P. C. A.**, & Pettongma, P. W. C. (2024). A
Critical Study on Integrating Mindfulness and Contemplative Methods
into Education. *Praxis International Journal of Social Science and
Literature*, 7(1), 67 – 78.
- 2566 Khemraj, S. Pettongma, P. W. C., **Thepa, P. C. A.**, Patnaik, S., Chi, H. &
Wu, W. Y. (2023). An Effective Meditation Practice for Positive Changes

- in Human Resources. *Journal for ReAttach Therapy and Developmental Diversities*, 6(3s), 1077 – 1087.
- 2566 **Thepa, P. C. A.**, Suebkrapan, P. C., Karat, P. B. N., Piriyaanganpong, S. Promchin, C. & Panabut U. (2023). Analyzing the Relationship Between Practicing Buddhist Beliefs and Impact on the Lifelong Learning Competencies. *Journal of Dhamma for Life*, 29(4), 1 – 9.
- 2566 **Thepa, P.C.A.**, Suebkrapan, P.C., Karat, P.B.N., Vathakaew, P., Piriyaanpong, S., Promchin, C. Panabut, U. (2023). Analyzing the Relationship between Practicing Buddhist Beliefs and Impact on the Lifelong Learning Competencies. *Journal of Dhamma for Life*, 29(4), 1-19.
- 2566 Puranathatthanakul, K., Phrapariyattivajirakavi, **Thepa, P.C.**, Chansanga, P.W. & Krongcheep, S. (2023). Implementing “4 Iddhipada” for Development of an Online Lesson Using Social Media Network Based on the Constructionism Theory of Wat Rat Bumrung School, Bangkok. *Journal of Philosophical Vision* 28(2), 1-9.
- 2566 Sharma, K., Pettongma, P.W.C., **Thepa, P.C.A.**, Patnaik, S., Chi, H., & Wu, W.Y. (2023). An Effective Meditation Practice for Positive Changes in Human Resources. *Journal for Re Attach Therapy and Developmental Diversities*, 6(9s2), 1077-1087.
- 2565 **Thepa, P. C. A.**, Srirajamongkolpandit, P., Thantachitto, P. C., Sujayo P. A., Pimparat, P. T. A. (2022). Conservation of the Thai Buddhist way of the community: A case study of the tradition of alms on the water, Suwannaram temple, Nakhon Pathom Province. *Neuroquantology*, 20(12), 2916-2936. COI: 10.14704/NQ.2022.20.12.NQ77289
- 2565 **Thepa, P. C. A.**, Khethong, P. K. S., & Saengphae, J. (2022). The promoting mental health through Buddhadhamma for members of the elderly club in nakhon pathom province, Thailand. *International Journal of Health Sciences*, 6(S3), 936–959. <https://doi.org/10.53730/ijhs.v6n S3.5340>

- 2565 Phra Sutthisanmethi, Wetprasit, S., **Thepa, P. C. A.** (2022). The Promotion of well-being for the Elderly Based on the 5 Āyussadhamma in the Dusit District, Bangkok, Thailand: A Case Study of Wat Sawaswareesimaram Community. *International Journal of Health Sciences*, 6(3), 1391-1408.
<https://doi.org/10.53730/ijhs.v6n3.12766>
- 2565 S., Khemraj1, **P.C.A., Thepa**, H., Chi, W. Y., Wu, S. Samanta. (2022). Sustainable Wellbeing Quality of Buddhist Meditation Centre Management During Coronavirus Outbreak (COVID-19) in Thailand Using the Quality Function Deployment (QFD), and KANO Analysis. *Journal of Positive School Psychology*, 6(4), 845-858
- 2564 Sharma Khemraj, **Phramaha Chakrapol Acharashubho Thepa**, Jyoti Prakash Maity, Sasmita Samanta, Hsinkuang Chi, Wann Yih Wu. 2021. Prediction of World Happiness Scenario Effective in the Period of COVID-19 Pandemic, by Artificial Neuron Network (ANN), Support Vector Machine (SVM), and Regression Tree (RT). *NVEO Natural Volatiles & Essential Oils*. 8(4), 13944-13959
- 2564 Trung, N. T., Phattongma, P. W., Khemraj, S., Ming, S. C., Phrasutthisanmethi, Sutthirat, N., **Thepa, P. C.**, (2021). A Critical Metaphysics Approach in the Nausea Novel's Jean Paul Sartre toward Spiritual of Vietnamese in the Vijñaptimātratā of Yogācāra Commentary and Existentialism Literature. *Journal of Language and Linguistic Studies*, 17(3), 1774-1785
- 2564 K., Bhujell , S., Khemraj, H. K., Chi , W. T. L.in, W. Y. Wu, P. C. A. Thepa. (2021). Trust in the Sharing Economy: An Improvement in Terms of Customer Intention. *Indian Journal of Economics and Business*, 20(1), 713-730.

บทความวิชาการ

- 2567 **Thepa, P. C. A. (2024).** Ambedkar's Legacy: Charting the Course for Social Justice, Neo-Buddhism, and Transformative Sociopolitical Dynamics in India. *Intersecta Minds Journal*, 3(1), 76 – 94.
- 2567 Bodhisatirawaranggoora, P., **Thepa, P. C. A.**, Sutthirat, N. (2567), Promchin, C. Mindfulness Practices in the Society Context. Mindfulness Practices in the Thai Society Context. *Journal of Dhamma for Life*, 30(1), 96 – 113.
- 2566 Sutthirat, N., Pettongma, P. W. C., & **Thepa, P. C. A.** (2023). Buddhism Moral Courage Approach on Fear, Ethical Conduct and Karma. *Remilitaris*, 13(3), 3504 – 3516.
- 2565 **Thepa, P. C. A.**, Sutthirat, N., Phanthanaphruet, N., The, T. N., Shi, C. M., Khemraj, S., Phrasutthisanmethi. (2022). Buddhist Philosophical Approach On The Leadership Ethics In Management. *Journal of Positive School Psychology*, 6(2), 1289-1297.
- 2565 **Thepa, P. C. A.**, (2022). Mindfulness: A Buddhism Dialogue of Sustainability Wellbeing. 2022 International Webinar Conference on the World Chinese Religions: *Inheritance of Religious Belief and Cultural Sustainability*. Nanhua University. Taiwan.
- 2565 **Thepa, P. C. A.**, & Phrasutthisanmethi. (2022). The Spiritual Buddhist Arts and the Ashtamangala of Tibetan. *Journal of Liberal Arts, Prince of Songkla University*, 14(1), 316-344.
- 2565 **Thepa, P. C. A.** (2022). Buddhist Psychology: Corruption and Honesty Phenomenon. *Journal of Positive School Psychology*, 6(2): 5986-6005.
- 2565 **Thepa, P. C. A.** (2022). Buddhadhamma of Peace. *International Journal of Early Childhood Special Education*, 14(3), 5961-5972.
- 2565 **Thepa, P. C. A.**, & Saengpare J. (2022). Indianization and Buddhism Evolution: Influence in Ancient Southeast Asia and Lanka. *Journal of MCU Peace Studies*, 10(4). 1446-1460.

- 2565 P. W. Phattongma, N. T. Trung, Phrasutthisanmethi, S. Khemraj, **Thepa, P. C. A.** H. Chi. (2022). Phenomenology In Education Research: Leadership Ideological. *Webology*, 19(2). 1739-1748
- 2565 S., Khemraj1, **P.C.A., Thepa**, H., Chi, W. Y., Wu, S. Samanta. (2022). Sustainable Wellbeing Quality of Buddhist Meditation Centre Management During Coronavirus Outbreak (COVID-19) in Thailand Using the Quality Function Deployment (QFD), and KANO Analysis. *Journal of Positive School Psychology 2022*, (6).4: 845-858
- 2564 **Phramaha Chakrapol Thepa.** (2563). The Transmission of Indian Buddhist Cultures and Arts towards Funan Periods on 1st-6th Century the Evidence in Vietnam. *International Journal of Development Administration Research* 4(1), 7-16
- 2564 **Thepa, P. C. A., &** Shangphare, J. (2021). A Buddhist Philosophical Wellbeing Sustainable Conception on Compassion Approach. *The 3rd International Symposiums, GMNIS 2022 Organized by MBU's Graduate School and Academic Co-Organizers.* 1478-1490.

สถานที่ทำงานปัจจุบัน

คณะศาสนาและปรัชญา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม

ประวัตินักวิจัย

ชื่อ พระสุทธิสารเมธี, ผศ.ดร.

Assist.Prof.Dr. Phrasutthisanmethi Chaiyan Suebkrapan

Email: chaiyan.sueb@mbu.ac.th

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-5436-5051>

ตำแหน่ง คณบดี บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ประวัติการศึกษา

- 2556 ปริญญาเอก: ศน.ด. (พุทธศาสนาและปรัชญา) มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
- 2552 ปริญญาโท: ศน.ม. (พุทธศาสนาและปรัชญา) มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
- 2547 ปริญญาตรี: ศน.บ. (พุทธศาสตร์) มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
- 2543 เปรียญธรรม 5 ประโยค สำนักเรียนวัดบวรนิเวศวิหาร
- 2537 นักธรรมชั้นเอก สำนักเรียนวัดธรรมบุชา จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ประวัติการทำงาน

- 2559 อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาพุทธศาสนาและปรัชญา
- 2559 อาจารย์ประจำหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธศาสนาและปรัชญา
- 2566 คณบดีคณะศาสนาและปรัชญา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ผลงานทางวิชาการ

- 2565 **พระสุทธิสารเมธี**, คลทรรณรัตน์ ดิษบรรจง, กฤษณา ดิษบรรจง, พระครูธรรมธร เดโช ฉิตเตโช, (2565). การพัฒนาภาวะผู้นำกับความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหาร ตามแนวพระพุทธศาสนา. *วารสารมหาจุฬาริชาการ*, 9(1), 278-290.
- 2565 Phramaha Chakrapol Acharashubho Thepa, Netnapa Sutthirat, Nongluk Phanthanaphruet, Thich Nguyen The, Chue Ming Shi, Sharma Khemraj, **Phrasutthisanmethi**. (2022). Buddhist Philosophical Approach On The Leadership Ethics In Management. *Journal of Positive School Psychology*, 6(2): 1289-1297.
- 2565 P. W. Phattongma, N. T. Trung, **Phrasutthisanmethi**, S. Khemraj, P. C. A. Thepa, H. Chi. (2022). Phenomenology In Education Research: Leadership Ideological. *Webology*, 19(2). 1739-1748

- 2565 Thepa, P. C. A., & Phrasutthisanmethi. (2022). The Spiritual Buddhist Arts and the Ashtamangala of Tibetan. *Journal of Liberal Arts, Prince of Songkla University*, 14(1), 316-344.
- 2564 Nguyen Thanh Trung, P. Wutthichai Phattongma, Sharma Khemraj, Shi Chue Ming, Phrasutthisanmethi, Netnapa Sutthirat, P. Chakrapol Thepa (2021). A Critical Metaphysics Approach in the Nausea Novel's Jean Paul Sartre toward Spiritual of Vietnamese in the Vijñaptimātratā of Yogācāra Commentary and Existentialism Literature, *Journal of Language and Linguistic Studies*, 17(3), 1774-1785
- 2564 พระประสาน ชยามิตรโต, พระสุทธิสารเมธี. (2564). เถนง์การตัดสินจริยธรรมในพุทธปรัชญา. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์*. 5(1), 87-97.
- 2564 พระมหาวิชิต อคคชิตโต, พระสุทธิสารเมธี. (2564). ความจริงตามทัศนะพุทธปรัชญา. *วารสารปรัชญาปริทรรศน*. 26(1), 12-20.
- 2564 เสาวลักษณ์ สุทธิพรโอภาส, พระสุทธิสารเมธี. (2564). พัฒนาการของมนุษย์ในทัศนะพุทธปรัชญาเถรวาท. *วารสารปรัชญาปริทรรศน*. 26(1), 21-32.
- 2564 พระสุริยะ ปภัสโร (สพานทอง), พระสุทธิสารเมธี. (2564). บอเกิดความรู้ในพุทธปรัชญา. *วารสารปรัชญาปริทรรศน*. 26(1), 63-72.
- 2563 สิริพร ครองชีพ, กฤตสุชิน พลเสน, พระสุทธิสารเมธี. (2563) สมานีในพระพุทศาสนาต่อการตื่นตัวของโลก. *วารสารปรัชญาปริทรรศน*. 25(2), 37-46.

ผลงานการวิจัย

- 2566 Phrasutthisanmethi, Asst.Prof.Dr., Assoc.Prof.Dr. Boonruam Khammuangsaen , Dr. Phramaha Chakrapol Acharashubho Thepa , Dr. Chen Pecharat , Dr. Chompoonuch Changcharoen. (2023). Improving The Quality Of Life With The Dīṭṭhadhammikāttha Principle: A Case Study Of The Cooperative Salaya Communities Stable House, Phuttamonthon District, Nakhonpathom Province. *Journal of Pharmaceutical Negative Results*, 135–146.
- 2565 Phra Sutthisanmethi, Wetprasit, S., Thepa, P. C. A. (2022). The Promotion of well-being for the Elderly Based on the 5

- Āyussadhamma in the Dusit District, Bangkok, Thailand: A Case Study of Wat Sawaswareesimaram Community. *International Journal of Health Sciences*, 6(3), 1391-1408.
- 2565 อัจฉราภรณ์ สนามพล, อุเทน ลาพิงค์, **พระสุทธิสารเมธี**, ณรงค์ศักดิ์ ลุนส์โรง, ปุระวิชญ์ วันตา. (2565). การพัฒนาศักยภาพด้านอาชีพจากผลิตภัณฑ์สมุนไพรภูมิปัญญาถิ่นนาของผู้สูงอายุในชมรมสมณไพรจาวยอง วัดป่าตาล ตำบลบวัก้างอำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่. *วารสารสังคมศาสตร์และมานุษยวิทยาเชิงพุทธ*. 7(9) 360-372.
- 2564 พระมหาบุญไทย ปุณฺณมโน (ด้วงวงศ์), **พระสุทธิสารเมธี**, บุญร่วม คำเมืองแสน, กฤตสุขชิน พลเสน. (2564). การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในเขตภาคกลางปริมณฑล. *วารสารพุทธมัตต์*, 6(2), 140-152.
- 2564 กฤตสุขชิน พลเสน, **พระสุทธิสารเมธี**, สิริพร ครองชีพ. (2564). การอยู่ร่วมกันในสถานการณ์การระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ตามแนวพุทธปรัชญา. *วารสารปรัชญาปริทรรศน์*. 26(2), 34-43.
- 2563 **พระสุทธิสารเมธี**, สุณี เวชประสิทธิ์, กฤตสุขชิน พลเสน. (2563). การพึ่งตนเองของผู้สูงอายุตามหลักพุทธปรัชญาเถรวาท ในชุมชนอำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม. *วารสารสถาบันวิจัยญาณสังวร*, 11(2), 1-11.
- 2562 **พระครูปลัดสุวัฒนเมธาคุณ** (พระสุทธิสารเมธี). (2562). แนวทางการดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพการศึกษาของอาจารย์ประจำหลักสูตร สาขาวิชาพุทธศาสนาและปรัชญา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย. (2562). *วารสารบัณฑิตศึกษามหาจุฬาขอนแก่น* 6(3), 75-96.
- 2562 บุญร่วม คำเมืองแสน, พระมหาบุญไทย ปุณฺณมโน, **พระครูปลัดสุวัฒนเมธาคุณ** (พระสุทธิสารเมธี), พระมหาหมวินทร์ ปุริสุตโตโม, กฤตสุขชิน พลเสน. (2562). แนวทางการจัดการศึกษาพระพุทธศาสนาแก่ผู้ต้องขังในทัณฑสถาน ของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย. *วารสารศึกษาศาสตร์ มมร*. 7(1) 349-363.
- 2561 **พระครูปลัดสุวัฒนเมธาคุณ** (พระสุทธิสารเมธี), บุญร่วม คำเมืองแสน, และปิ่นณพงศ์ วงศ์นาศรี. (2561). รูปแบบการดำเนินการโครงการสร้างความปรองดองสมานฉันท์ โดยใช้หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา “หมู่บ้านรักษาศีล 5” ของพระสังฆาธิการในจังหวัดสุราษฎร์ธานี. *วารสาร “ศึกษาศาสตร์ มมร”*. 7(2), 190 – 203.

- 2559 สุเชาว์นพพลอยชุม, **พระครูปลัดสุวัฒนเมธาคุณ** (พระสุทธิสารเมธี), พระมหาบุญไทย ปุณฺณมโน, พระราชปริยัติวิมล, พระเกื้อพงษ์ปิยธมฺโม, พระบุญเสริมปกสฺสโร, พระศรีวินยาภรณ์, ธวัชหอมทวนลม, สุดใจภูงงลี (2559). การรักษาศีล 5 ของประชาชน หมู่บ้านเขารักษ์ ตำบลดอนแสลบ อำเภอห้วยกระเจา จังหวัดกาญจนบุรี. *วารสารสถาบันวิจัยญาณสังวร*, 7(2), 246-255.
- 2559 **พระครูปลัดสุวัฒนเมธาคุณ** (พระสุทธิสารเมธี). (2559). การใช้นวัตกรรมทางโบราณคดีเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของนักศึกษา ชั้นปีที่ 2 ปีการศึกษา 2557 คณะศาสนาและปรัชญา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย. *วารสารสถาบันวิจัยญาณสังวร*. 7(2), 45-52.

สถานที่ทำงานปัจจุบัน

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย 248 ถ.ศาลายา-นครชัยศรี
 ต.ศาลายา อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม 73170

ประวัตินักวิจัย

ชื่อ พระครูปลัดสุวัฒนสังจคุณ, ดร. (ธีรวิทย์ ฉันทวิโช)

ตำแหน่ง - อาจารย์ประจำคณะศึกษาศาสตร์
- ผู้ช่วยอธิการบดี ด้านสื่อสารองค์กรและบริการวิชาการ
- รักษาการแทนผู้อำนวยการศูนย์บริการวิชาการ

สังกัด คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

คุณวุฒิ (เรียงตามลำดับ)

คุณวุฒิการศึกษา	สถาบันที่สำเร็จการศึกษา	ปีที่สำเร็จ
ศน.ด. (การจัดการการศึกษา)	มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต	2561
ศน.ม. (การบริหารการศึกษา)	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย	2554
ศน.บ. (การสอนภาษาอังกฤษ)	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย	2549

ผลงานทางวิชาการ (ในรอบ 5 ปี ย้อนหลัง)

งานวิจัย (ที่มีใช้ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา)

พระครูปลัดกวีวัฒน์, (2560). การนำหลักพุทธธรรมไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน ในชุมชนศรีธรรมโศก 1 ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ปี พ.ศ. 2562 วารสารที่ผ่านการรับรองคุณภาพของ TCI วิทยาลัยสงฆ์พุทธปัญญาศรีทวารวดี, มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ปีที่ 3 ฉบับที่ 3 (กันยายน – ธันวาคม 2563), หน้า 101-102--13, ISSN 2465-5503..

พระครูปลัดกวีวัฒน์, (2563) การจัดการเรียนการสอนวิชาพระพุทธศาสนาของพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน ในบริบทฐานวิถีชีวิตใหม่ (New Normal) Management of teaching and learning in Buddhism of moral teaching Monk in schools in the context of New Normal

ตำรา/หนังสือ

พระครูปลัดกวีวัฒน์, (2562). - เอกสารประกอบการสอน คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณ
สำหรับครู ED 1011, Virtue, Morality and ethics for teachers.
นครศรีธรรมราช : มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย, สำนักพิมพ์ ก.พลการพิมพ์.
ISBN 978-616-208-174-3

พระครูวินัยธรธีรวิทย์ ฉนวนวิไช (สุคนธวานนท์) และคณะ 2560 โรงเรียน 4.0

โรงเรียนผลิตภาพโดย ข้อมูลทางบรรณานุกรมของสำนักหอสมุดแห่งชาติ National Library of Thailand Cataloging in Publication Data โรงเรียน 4.0 : โรงเรียนผลิตภาพ. – พิมพ์ครั้งที่ 2 . กรุงเทพฯ : วิทยาลัยครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต, . ISBN 978-974-671-651-2

บทความวิชาการ

พระครูปลัดกวีวัฒน์, (2562). การปรับเปลี่ยนทางสังคมในศตวรรษที่ ๒๑ ทิศทางที่ถูกต้องบนฐานพระพุทธศาสนา จัดโดยบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ร่วมกับมหาวิทยาลัยเครือข่ายในประเทศและต่างประเทศ ในวันอาทิตย์ที่ 20 ตุลาคม พ.ศ. 2562 (Proceeding)

พระครูปลัดกวีวัฒน์, (๒๕๖๑). การนำหลักพุทธธรรมไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชนศรีธรรมโศก 1 ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช (TCI) ตีพิมพ์ใน วารสาร มจร. พุทธปัญญาปริทรรศน์ ปีที่ ๓ ฉบับที่ ๓

Phrakhrupaladkaweewat Teerawit Sukontavaranon, (2020) : Guidelines to Local Infrastructures Development of Bangmoung Subdistrict Administration Organization Takua Pa District Phangnaga Province, Test Engineering & Management Vol.83, May - June 2020 ISSN: 0193-4120 Page No. 12197 – 12201 (Scopus)

พระครูปลัดกวีวัฒน์, และคณะ(๒๕๖๓). – ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของโครงการพระสอนศีลธรรมใน โรงเรียน สังกัดมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย, วารสาร “ศึกษาศาสตร์ มมร” คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย, Vol. 8 No. 1 January - June 2020

Phrakhrupaladkaweewat Teerawit Sukontavaranon, (2020) : Role of People Opinion to Administration of Nong Waeng Kuang Sub-District Municipality, Si Somdet District, Roi Et Province, PaArch’s Journal of Archaeology of Egypt/Egyptology, ISSN: 1567-214X Vol. 17 No. 2 (2020)

ประสบการณ์สอนในระดับอุดมศึกษา

ระยะเวลา 5 ปี

รายวิชาที่เคยสอน

ระดับปริญญาตรี

- คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณสำหรับครู (ED 1011)
- คุณธรรม จรรยาบรรณ และจิตวิญญาณความเป็นครู (ED 1001)
- ความรู้พื้นฐานสำหรับความเป็นครู (ED 1001)
- คุณธรรมและจริยธรรมสำหรับครู (ED 1021)
- วิทยาการการสอนและการจัดการการเรียนรู้ (ED 1002)
- สถิติเพื่อการวิจัยและการเรียนรู้ (GE4001)
- การบริหารเชิงกลยุทธ์ทางการศึกษา

ระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

ภาคการศึกษาที่ ๒/๒๕๖๕ ปริญญาโท (ภาคพิเศษ) ED 41206 การวางแผนองค์การและการบริหารการเปลี่ยนแปลง

ภาคการศึกษาที่ ๒/๒๕๖๕ ปริญญาโท (ภาคพิเศษ) ED 41103 สารัตถะพุทธปรัชญาในพระไตรปิฎกทฤษฎี

ภาคการศึกษาที่ ๒/๒๕๖๕ ปริญญาโท (ภาคพิเศษ) ED 41104 ทฤษฎีและการปฏิบัติกรรมฐาน

ภาคการศึกษาที่ ๒/๒๕๖๕ ปริญญาเอก (ภาคพิเศษ) ED 61207 การวิเคราะห์หลักพุทธศาสนาเพื่อการบริหารการศึกษา

ภาคการศึกษาที่ ๒/๒๕๖๕ ปริญญาเอก (ภาคพิเศษ) ED 61103 ทฤษฎีและการปฏิบัติกรรมฐาน

ภาคการศึกษาที่ ๑/๒๕๖๕ GS63422 ปริญญาโท การบริหารเชิงกลยุทธ์ทางการศึกษา

ประวัตินักวิจัย

ชื่อ ผศ.ดร.ฉัตรวรรษ อองสิงห์

Assist.Prof.Dr. Phrasutthisanmethi Chaiyan Suebkrapan

Email: chatrsu@gmail.com

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิตสาขาวิชาผู้นำทางสังคม ธุรกิจและการเมือง

ประวัติการศึกษา

- 2544 ปริญญาเอก: กศ.ด. (พัฒนศึกษาศาสตร์) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
- 2535 ปริญญาโท: รป.ม. (รัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต) สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
- 2527 ปริญญาตรี: บธ.บ (บัญชีและบริหารธุรกิจ) มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ประวัติการทำงาน

- 2550-ปัจจุบัน เป็นอาจารย์ประจำวิทยาลัยผู้นำและนวัตกรรมสังคม จำนวน 17 ปี สอนในระดับปริญญาตรี ปริญญาโท และปริญญาเอก
- นักวิจัยที่มีผลงานตีพิมพ์เผยแพร่ในบทความทั้งในประเทศและนานาชาติ และได้รับทุนจากรัฐบาลออสเตรเลีย ตลอดจนถึงการระหว่างประเทศเช่น Asia Foundation
- เขียนตำราและสรรค์สร้างงานวิจัยอย่างต่อเนื่อง
- สาขาที่ได้รับการพิจารณาให้เป็นผู้ช่วยศาสตราจารย์ได้แก่ สาขาสังคมวิทยา (ขณะนี้กำลังยื่นผลงานทางวิชาการเพื่อขอตำแหน่งรองศาสตราจารย์)
- 2565-2567 คณะอนุกรรมการการแก้ไขความจนและความเหลื่อมล้ำและความยากจนของรัฐสภา

ผลงานทางวิชาการ

- 2567 Chatwarun Angasinha, (2024). COMMUNITY WELFARE: SOCIAL INNOVATION THROUGH A SELF-RELIANT SYSTEM. (on process for publication)

- 2567 Chatwarun Angasinha, (2024). The Study of Motheromics, Its Social Benefits and Organizational Impact. Corporate Governance and Organizational Behavior Review / Volume 8, Issues 1,2024 (Scopus)
- 2566 Vichaya Lipipun,Chatwarun Angasinha, (2023). Educational Transformation in the Digital Era: A Developing Country Perspective. Corporate Governance and Organizational Behavior Review / Volume 4, Issues 4,2023 (Scopus)
- 2559 Chatwarun Angasinha, (2021) Social innovation : Changing systems for Social Enterprise Rice Center of Bann Umsang in Rasisalai, Srisakes Province, Journal of Psychology and Education, IFERP, April 1,2021.
- 2562 ฉัตรวรรษุทธิ์ องคสิงห์. (2562). สิทธิในการจัดการชีวิตในวาระสุดท้ายของการรักษาพยาบาล.เอกสารการประชุมวิชาการ ระดับชาติ ครั้งที่ 4 นวัตกรรมสังคมกับการพัฒนาสังคม เศรษฐกิจการเมืองไทย และภูมิภาคอาเซียน. ประจำปีการศึกษา 2561. วันศุกร์ที่ 31 พฤษภาคม 2562. มหาวิทยาลัยรังสิต. ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยรังสิต. หน้า 198-208.

รางวัล

- 2564 รางวัลวิจัยดีเด่น สนามเด็กเล่นสร้างปัญญากับการมีส่วนร่วมของชุมชน 15 มกราคม 2564 สิ่งสยามวิชาการ ครั้งที่ 1 การเมืองกับการบริหารการพัฒนาที่ยั่งยืน การประพฤติปฏิบัติตน การทำคุณประโยชน์ต่อสังคมและสาธารณประโยชน์
- 2559 รางวัลการวิจัยดีเด่น “ผลกระทบขององค์กรธุรกิจจากการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ของ ป.ป.ช. มาตรา 103/7” เอกสารการประชุมวิชาการระดับชาติ มหาวิทยาลัยรังสิต ประจำปี 2559 วันที่ 29 เมษายน พ.ศ.2559, หน้า 962-970.

การทำคุณประโยชน์ต่อสังคมและสาธารณประโยชน์

ปัจจุบัน ประธานมูลนิธิพุทธรักษา อยู่ที่ บ้านโนนระเวียง ตำบลโคกกระชาย อำเภอกนครบุรี จังหวัดนครราชสีมา

สถานที่ทำงาน

วิทยาลัยนวัตกรรมการสังคม. มหาวิทยาลัยรังสิต. 52/347 พหลโยธิน 87 ถ.พหลโยธิน. อ.เมือง จ.ปทุมธานี 12000.

<https://online.fliphtml5.com/zsfsn/vnzt/#p=1>

QR Code สำหรับดาวโหลด หนังสือ ความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธ
ศาสนา

<https://www.youtube.com/watch?v=n2PZssc4tNo>

QR Code รับชมวิดีโอประกอบการบรรยาย
ความต้องการความสำเร็จในชีวิตด้วยปัญญาและหลักพุทธศาสนา